ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI.—No. 2070—Mercuri 1 Ianuar 1914

Faptele răzbună pe ministrul calomniat

- Un bun act de administrație. - Valoarea morală a d-lui Nicolae Fleva -

— Discurs rostit, în ședința Camerei de la 21 Decembrie, de către d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice —

D. A. A. Badareu, *Ministrul al Lucrărilor Publice.*

Domnilor deputați,

D. deputat Fleva, conform vechiului său obiceiu de a face la discuția adresei acuzațiuni și personalități, din neputința de a discuta, cu competență, chestiile fundamentale de stat sau de viață politico-socială, a crezut de cuviință, data aceasta, să intercaleze, în discuția adresei, o adevărată interpelare,—interpelare pe care nu putea s'o facă, nu din cauza timpului, dar din cauză că documentele pe care i le-am pus la dispoziție, cu dosarele pe care le-am cerut, nu-i mai permiteau să susție o discuție contradictorie în care știa mai dinainte că va fi învins.

A mai calculat și împrejurarea că eu, ca ministru, nu pot să ajut la scoborîrea discuției la adresă, prin răspunsuri la insinuațiuni și personalități. Calculul ar fi fost perfect, dacă deputatul de Iliov n'ar fi luat astă-zi cuvîntul, în chestie personală, și să pronunțe o cuvîntare care, nici nu putea să sfîrșească alt-fel, de cît cu Berman Iuster.

Sub toate formele în care d. Fleva îmbracă furnitura de lemne Berman Juster, este vorba de aceiași imputare, pe care mi-o face mie, relativ la un act de administrație care și astă-zi, după 10 luni, rămîne în picioare, ca unul din cele mai bune acte de administrațiune, pe care ar fi putut să-l facă, nu numai administrațiunea mea, dar ori care altă administrațiune.

Am cumpărat în Februarie 1913, lemne de fag cu 8 lei m. c., pe cînd toată lumea le cumpăra dela 10 lei în sus. Dar și de atunci în coace, nimeni în țară n'a cumpărat lemne cu prețul mic plătit de mine.

Administrația C. F. R., cu un contract semnat de data aceasta de însuși d. Cottescu, nu de d. Dragu, fără intervenirea ministrului, *ba chiar fără știrea acestuia* **a cumpărat în luna August 1913, lemne cu 10 lei, 10 bani m. c.** iar alte administrații au plătit pînă la 15 lei m. c.

Cumpărătura avantagioasă

Dar chestia prețului este indiferentă interpelatorului. A omis-o totdeauna, pentru că este prea greu să bănuești pe administratorul care a cumpărat ieftin.

Vă aduceți aminte că, în prima interpelare, d. Fleva a încercat să'și bazeze insinuările, pe sentimentul directorului general, că cumpărătura lemnelor Juster ar fi fost o operație rea, din care cauză d. Cottescu ar fi lăsat domnului sub-director Dragu, sarcina de a semna raportul pentru aprobarea furniturei.

In Mai trecut, am cerut prin adresă formală direcției să semeze pe Juster să activeze transporturile lemnelor și în caz contrar să rezilieze contractul.

Intre documentele cerute zilele trecute de d. Fleva se află la dosar și adresa direcției No. 23426 | 913 semnat de d. Cottescu, în care direcția spune: *„N'am reziliat contractul pentru că prețul era atît de avantajos în cît am găsit în interesul nostru să tolerăm o executare mai încetă de cît să reziliem contractul“.*

Interpelatorul pretinde că nu s'au predat lemnele.

Am trimes la dispoziția interpelatorului toate procesele verbale de predare.

D. N. Fleva: Cer cuvîntul pentru interpelare.

D. A. A. Badareu, *ministrul lucrărilor publice*: Din aceste documente rezultă că pînă la 5 Decembrie, cînd s'a încheiat tabloul și s'a trimis dosarul Camerei, Berman Juster predase 31.700 m. c. lemne, iar de atunci încoace predarea s'a ridicat la 34,000 m. c. din 80,000 m. c.

Este aceasta o predare normală, o predare de administrație vigilentă, sau o predare de furnisor protejat de administrație?

Am aci tabloul tuturor contractelor de furnituri de lemne, din cursul anului, cu toate predările și vă afirm că nici un furnizor din acei care au contractat furnituri mai mari de 20,000 m. c. n'au făcut predări în proporțiunea la care a ajuns Berman Juster. Berman Jaster a predat pînă acum 44 la sută din furnitură și mai are încă trei luni. Și în ce împrejurări a făcut această predare...

Pe lîngă greutățile celorlalți furnisori, din cauza grijelor din țară și a mobilizărei, Berman Juster a mai avut și o greutate specială. Interpelatorul, sub pretextul apărărei intereselor Statului, a făcut dintr'o chesfie ordinară de cumpărătură de lemne o chestie politică, cu răsunet în piață, și cu mare efect asupra creditului furnizorului și asupra întregei situațiuni a acestuia.

Situațiunea lui Berman Juster, ajungînd o chestie de interes politic și parlamentar, a adus după sine alarmarea creditorilor, refuzul preschimbărei polițelor; cererea de moratoriu, căreia, tribunalul, cu toată opunerea creditorilor, i-a răspuns cu o declarare în stare de faliment din oficiu.

D. Fleva și interesele Statului

Se poate prea bine ca zgomotul făcut de d. Fleva, în presă, să fi alarmat și pe Tribunal, mai ales că d. Fleva, găsind că falimentul lui Berman Juster cu punerea lemnelor sub sequestru, servea mai bine interesele Statului de cît moratoriu cu administrațiunea comisiei de creditori cu continuarea predărei, s'a prezentat la Tribunalul Iași și neavînd procură de la Stat, a luat o procură de la creditor, a căreia creanță reprezenta 2 la sută din pasivul lui Juster și'n numele acestuia a cerut Tribunalului respingerea moratorului.

In realitate interesul Statului era absolut indiferent d-lui Fleva. D-sa dorea falimentul lui Berman Juster, pentru ca să nu se poată preda lemnele.

Statul ar fi păgubit netăgăduit, dar și ministrul lucrărilor publice ar fi pătimit moralicește. Tocmai aceasta o voia d. Fleva, chiar cu pugoba Statului.

Ce n'ar fi făcut d. Fleva ca macar o miime din acuzațiunile sale să se dovedească întemeiate și să se realizeze ceva din prevederile sale într'o măsură ori cît de neînsemnată.

Cu toate că falimentul a durat două luni pînă ce sentința Trib. a fost infirmată de Curte, în care timp nu s'a făcut nici o predare, căci judecătorul sindic, nesimțitor cum trebuie să fie justiția la interesele statului, susținea că lemnele sunt ale masei credale; cu toată greutatea mobilizărei; cu toate greutățile de transport nu numai pînă la gară, dar și dela gară înainte, totuși Berman Juster a predat această sumă mare de 34,000 m. c. și a executat deci 44 la sută din obligațiuni.

Furnizor protejat?

Ca să vă convingeți că predarea lui Berman Juster nu este o predare de furnizor protejat, favorizat, cum spunea interpelatorul, să-mi dați voe să vă comunic cîteva din cifrele privitoare la ceilalți furnizori:

Societatea Argeș, contract 1910 trebuie să predea pînă azi 150.000 m. c. și a predat 69.152 m. c.

Gh. Teodorini, contract 1910, avea de predat 30.000 și a predat 13.396 m. c.

Societatea Ștefan Vodă, contract 1912 de predat 50.000 m. c, a predat 13.421 m. c.

Societatea pentru punerea în valoare de păduri, contract 1912, de predat 50 mii, a predat 11.784 m. c.

Richard Alltstad, contract 913, de predat 15 mii, a predat 5644 m. c.

Franț Hansen, contract 913 de predat 15 mii, a predat 5799 m. c.

Leon Fischer, contract 1913, a predat 0—.

Căpitan Alfons Goliescu, contract 913 de predat 15 mii, a predat 436 mc.

D. Locatelli et C-nie, contract 913, de predat 10 mii, a predat 1293.

Fl. Bolintineanu și Popescu, contract 913, de predat 15 mii, a predat 0—.

Etc.

D. N. Fleva, Dar cestiunea avansului?

D. A. A. Badareu, *ministrul lucrărilor publice.* Nu uit chestiunea avansului. Să nu aveți grijă.

De relevat este faptul, că furnizorul Leon F. Fischer este fiul lui Froim Fischer, el însuși un furnizor, care, la momentul cînd s'a făcut cumpărătura de la Berman Juster, acaparase mai toată furnitura de la căile f. r. pentru Moldova, furnizor despre care legenda spune, că pune foarte mult combustibil pentru încălzirea atmosferei în jurul insinuațiunilor cu furnitura Berman Juster.

Dar d. Fleva ne poate spune: aceștia puteau să calce contractele, fiind că nici unul din acești furnizori nu luaseră avans...

Vedeți că nu uit nimic.

Chestia acontului

In contractul Berman Juster, cuvîntul avans este pus numai de formă, veți vedea îndată, pentru ce. Nu corespunde însă operațiunei reale. In realitate c. f. r. cumpărînd de la Berman Juster lemnele, așa cum se aflau puse în stive în pădure, le-a luat în stăpînire și a plătit prețul: 400 mii lei.

S'a pus însă în contract formula că, cei 400 mii lei sunt un acompt, că predarea va fi considerată definitivă, numai cînd lemnele vor fi [illegible] de Juster la gară.

Am preferat formula rămînerei în compt cu Berman Juster, considerînd prețul celor 30 mii m. c. ca avans pentru contractul de 300 mii mc. cu dreptul statului la o dobîndă de 7 la sută pe an în speranța următoarelor avantaje:

1) Lemnele în stăpînirea funcționarului căilor ferate, vor fi mai bine păzite cînd și vînzătorul are interes la aceasta, de oarece nu i se va da descărcarea de cît după predarea la gară.

2) Vînzătorul va avea interes ca să transporte mai iute, de oarece întîrzierea în transport aduce pentru el o plată de dobîndă.

3) Vînzătorul nu va avea interes să facă concurență căilor ferate cu cărăușia căci astfel ar fi putut da preferență pentru transportul lemnelor sale proprii din restul pădurii și în orice caz, n'ar fi ajutat direcția, în concurența la transport, cu alți exploatatori din localitate, cum e Froim Fischer.

4) Direcția cu această formulă era absolut sigură, că transportul la gară, cu încărcat cu tot, în nici un caz nu va costa mai mult de 3 lei de mc.

In ce privește alegațiunea nouă, că peste avansul de 400 mii lei, s'a mai dat un avans de 80 mii lei, prin plata transportului de către prepusul căilor ferate, n'are nici o seriozitate.

In fapt peste suma de 400 mii lei plătiți lui Berman Juster la predarea lemnelor în pădure în stăpînirea direcției, nu s'a mai dat acestuia nici un ban.

In afară de aceste lemne, Berman Juster prin contract s'a obligat să predea în fiecare an cîte 4148 m. c. cu prețul de lei 5.90 mc., preț fixat printr'un contract anterior de furnitură, pe care Berman Juster nu-l executase în întregime și de care rest furnizorul fusese ertat de direcție, fără știrea ministrului.

Conform art. 8 din contract, acești 4148 mc. trebuiau plătiți lui Berman Juster. Direcția însă a preferat să reție acești bani pentru a face dînsa plata transporturilor.

Berman Juster, plătea pe cărăuși la fiecare 15 zile. Cărăușii au cerut direcției să fie plătiți în fiecare zi, căci altfel refuză de a mai transporta. Numărul cărăușilor s'a îndoit chiar, din moment ce direcția a început a-i plăti în fiecare zi.

Dar și pentru restul lemnelor transportate, transportul privea pe direcție, fie ca proprietar al lemnelor, fie în baza art. 7 din contract, după care direcția din suma de 8 lei, socotită pentru fiecare m. c., adus la gară, nu putea să reție lui Juster în contul celor 400 mii lei de cît cîte 5 lei de m. c. Direcția avea totul de cîștigat, să plătească transportul direct cărăușilor, nu lui Iuster.

Dar în definitiv să presupunem că cei 400 de mii lei ar 'constitui un acompt. Nu poate să fie vorba de nici o ilegalitate pentru că legea contabilității publice prin art. 83 permite acontul pînă la 5—6 din valoare și regulamentul în care sunt prevăzute condițiunile generale în articolul corespunzător, prevede că se poate da ca acompt pînă la 5—6 din valoarea materialelor, aduse pe șantier sau depuse la locul indicat.

Cu atît mai mult se putea da acontul cu cît materialul era dat în stăpînirea direcției c. f.

Oare nu s'au mai dat aconturi?

Dar credeți d-voastră că nu s'au mai dat aconturi pentru lemne cumpărate?

Am aci un dosar din care se constată *că la 22 August 1913, s'a cumpărat de la d. Al. Jurgea-Negrilești, de către direcție 600 vagoane lemne de foc, predabile în gara Radiana, cu 10 lei 10 bani metru cub, pentru care s'a dat un acompt de 120,000 lei*, **adică prețul întreg.**

Ca să liniștesc pe interpelatori îi aduc la cunoștință că direcția n'a cerut aprobarea Ministerului, pentru această operațiune, **iar actele poartă semnătura Domnului Director General, nu a Domnului Sub-Director ca în furnitura Berman Juster.**

Cumpărătura Jurgea-Negrilești a fost ceva mai tîrziu sporită încă, cu 400 de vagoane, iar lemnele au fost expediate între alte și gărilor Huși, Vaslui și Iași, **ridicîndu-se astel prețul lor la 15 lei m. c.**; pe cînd lemnele din furnitura Berman Juster în aceleași gări reveneau numai la 10 lei m. c.

Dacă am face comparație între cele două furnituri Berman Juster și Jurgea, așa cum au fost distribuite pe la gări, după costul pentru fiecare gară, **am găsi o diferență de 5 lei la m. c. în favorul furniturei Juster.**

Dacă am socoti cumpărătura Juster fără nici o preocupare de distribuțiune și de cheltueli de transport, găsim că Direcția a realizat următorul profit net:

1) 16,600 lei la 4148 m. c., pe care i-a plătit cu 5,90 lei în loc de 10 lei.

2) 60,000 lei la restul din cei 34,000 m. c. predați pînă astăzi, plătiți cu 8 lei în loc de 10 lei.

Pînă acum deci nu vedem de cît profit pentru administrație din cumpărătura Berman Juster. D. Fleva, însă, ne spune că Statul sufere o pagubă din aceia că întrebuințează doui funcționari, unul pentru paza lemnelor în pădure, altul pentru recepțiunea lor la gară și plata transportului.

Era natural ca administrația să aibă prepuși pentru lemnele, proprietatea sa. Dar credeți D-voastră că acești prepuși sunt în socoteala căilor ferate? Ei sunt plătiți de furnisor, prin urmare din însărcinarea dată acelor doui funcționari, nu poate resulta nici o pagubă pentru căile ferate.

D. *M. Popp*: Dacă se întîmpla un incendiu, atunci cum era?

D. *Al. A. Badareu, Ministrul Lucrărilor Publice*: Credeți D-voastră că în predare se poate întîmpla incendiu cu daune serioase la lemne tăiate, așezate în figuri de cîte 1 m. c. sau 2 și distanțate unele de altele.

D. *M. Popp*: Cum nu?

D. **A. A. Badareu**, *Ministrul Lucrărilor Publice*: Se cunosc incendii la păduri în picioare, dar nu se cunosc incendii la lemne tăiate, rămase pe locul unde a fost pădurea.

Totuși pentru liniștea spiritelor fricoase s'a prevăzut în contract că lemnele vor fi asigurate de vînzători.

D. *M. Popp*: D-voastră ați declarat că Statul le luase în primire, prin urmare asigurarea trebuia s'o facă Statul.

D. **A. A. Badareu**, *Ministrul Lucrărilor Publice*: Asigurarea trebuia să o facă acel ce'și luase această obligație prin contract.

In dosarul adus la biroul Camerei sunt acte doveditoare că vînzătorul a căutat să'și îndeplinească această obligațiune, însă societățile de asigurare au refuzat asigurarea, pe motivul că nu fac asemenea operațiuni.

Vînzătorul a autorizat atunci pe Stat să facă asigurarea în contul vînzătorului.

Statul însă n'a făcut'o pentru că n'avea unde s'o facă, pentru că incendiul lemnelor, așa cum erau situate, era exclus.

Statul nu'și asigură lemnele nici în depositele dela gări, unde incendiul e în adevăr posibil.

Ași dori ca domnul deputat de Dolj să'mi citeze un singur exploatator de păduri, care să fi asigurat vre-o dată lemnele tăiate și clădite pe loc și fac apel la vecinul D-voastră la bancă, domnul deputat N. Ghica, mare proprietar, mare exploatator de păduri, să ne declare dacă vreodată d-sa a făcut o astfel de asigurare sau ar fi auzit că vre-unul din cunoscuții d-sale să fi făcut.

D. *N. Ghica*: N'am asigurat nici-odată și n'am auzit dela nimeni că ar fi asigurat lemnele clădite în metri în pădure.

D. **A. A. Badareu**, *Ministrul Lucrărilor Publice*: Prin urmare de ce să cereți direcțiunei C. F. R. să facă un act de administrație, pe care nu'l face nici un bun gospodar?

Calomniatorii de profesie

Domnilor Deputați, deși am resumat cu fapte toate insinuările, toate bănuelile cari s'au produs, natural că n'am putut săcătui spiritul inventiv al calomniatorilor de profesie.

Să recapitulăm diferitele forme prin care a trecut calomnia în această chestie.

1) S'a pretins că cumpărarea lemnelor prin bună învoială ar fi o ilegalitate.

Am dovedit că am recurs la bună învoială, după ce trei licitații nu dăduse rezultate. Legea permite contractare prin bună învoială după două licitații.

2) S'a pretins că acontul nu este legal. Am dovedit că este autorizat în mod formal de art. 88 din legea contabilității publice.

3) S'a pretins că Berman Juster a vîndut atît de eftin lemnele pentru că a vîndut ceea ce nu avea, de oarece lemnele în stăpînirea cărora a fost pusă direcția sunt ale proprietarului. La un moment dat chiar unul din proprietari, d. deputat Paul Greciano, părea că dă dreptate interpelatorului. N'a trecut însă mult și proprietarii însiși au desmințit prin act scris, afirmațiunea d-lui Fleva și de atunci încoace nimenea n'a mai îndrăznit să repete această afirmațiune.

D. *N. Fleva*: S'au ridicat din pădure acele ale proprietarului, acuma au mai rămas în pădure, numai acele tăete din 1912, toate celelalte sunt ridicate.

D. **A. A. Badareu, Ministrul Lucr. Publice**: Dacă direcția le-a putut ridica fără nici o contestare, însamnă că lemnele erau ale vînzătorului Berman Iuster.

4). Interpelatorul a afirmat altădată, că lemnele cumparate sunt putrede și de aceia au fost vîndute eftin.

Cu procesele-verbale de recepție am răsturnat acest neadevăr.

Ministrul denunță un fapt grav

Zilele trecute, însă, d. Fleva, cu predilecția-i cunoscută pentru toate cancanurile de gazetă, și, pe baza unei scrisori anonime, a cerut, nici în Cameră, mai multe acte, cu care voia să dovedească că lemnele putrede, refuzate de stațiile Pitești și Craiova, proveneau din cumpărătura de la Berman Iuster.

Actele sunt pe biroul Camerei și din ele se dovedește că acele lemne putrede fuseseră cumpărate, vara aceasta, **fără știrea și aprobarea Ministrului, de Directorul general și cu acordare de avans.**

D. *Fleva*: M'a înșelat poliția mea fără plată, pe d-voastră vă înșală cea cu plată.

D. *A. Badareu Ministrul Lucrărilor Publice*: In totdeauna v'a înșelat pentru că v'a cunoscut ușurința. Cum ați putut însă să vă închipuiți că Administrația C. F. R., pentru care aveți cuvinte de laudă, să fie atît de criminală, încît să trimeată lemne de la Hîrlău la Craiova pentru ca transportul să coste de două ori cît valoarea lemnelor?

Lemnele putrede au fost cumpărate de la furnitura Tottleben, dela Rîul Vadului și cînd unii funcționari, cari probabil nu

prea erau în curent cu chestia, au început cercetările asupra acestor lemne, *furnizorul a dat o declarație în scris prin care susține că cu ocazia vînzărei a prevenit pe Direcție că lemnele erau acele refuzate la predările anterioare.*

O monstruozitate a d-lui Fleva

5). Monstruozitatea calomniei a culminat în afirmarea interpelatorului că suma de 400.000 lei luată de Berman Iuster dela Căile ferate, mi-a fost dată mie sub forma plăței Cesiunei Contractului de arendă a moșiei Bivolari, cesiune făcută către d-r Călărășianu, despre care d. Fleva a pretins că nici nu există, acest nume fiind un pseudonim al lui Berman Iuster.

Ce drum și-ar fi făcut această ticăloșie dacă Fleva n'ar fi cerut declararea în faliment a lui Berman Iuster, cu care ocazie judecătorul de Instrucție, a stabilit până la ban întrebuințarea sumei încasate dela Căile ferate.

Statul n'a riscat niciodată

Cred util, d-lor Deputați, să vă pun în cunoștință de starea actuală a pretinselor riscuri ale statului în furnitura Berman Iuster.

Berman Iuster și creditorii săi, s'au speriat de campania din Parlament și din presă, pe care dînșii o cred dusă de Froim Fischer, mare exploatator de păduri și dînsul, în regiunea Hârlău, și la momentul psihologic intervenind oferta unui bogataș dela Iași, Vasile Iamandi, Berman Iuster a convenit să vîndă acestuia pădurile pe care are dreptul să le exploateze până la 1930, cu condiția ca cu prețul cumpărăturei să plătească pe creditori.

Foarte probabil, că cumpărătorul și-a făcut o bună socoteală.

In ori ce caz, actul de cumpărătură a d-lui V. Iamandi, autentificat de tribunalul Iași secț. III, pune capăt unei alte legende: că, pasivul lui Berman Iuster ar fi mai mare de cît activul și că deci statul ar risca să-și piardă totul sau o parte din suma de 400,000 lei, cu toate că statul primise în schimbul acestei sume o cantitate de 87,000 m. c. lemne.

In actul autentic figurează ca vînzător Berman Iuster și A. Milian ca coproprietar a pădurilor de la Maxut. Buna situațiune materială a d-lui Milian nici odată n'a fost contestată, de aceia eu totdeauna am spus că nici ipotetic nu se poate discuta riscurile statului, pentru suma de 400,000 lei, de oarece o jumătate din această sumă era în ori ce caz asigurată prin solvabilitatea d-lui Milian. Actul de cumpărătură conține următoarea stipulațiune care interesează în chestia de care ne preocupăm în acest moment:

„Cedăm d-lui Vasile Iamandi, dreptul de exploatare al suprafețelor de pădure mai sus arătate și cedăm în același timp și toate obligațiunile ca și drepturile noastre, rezultînd din contractul cu data de 19 Februare 1913, transcris în registru de gajuri a Trib. Roșiori și înscris la Primăria comunei Hîrlău sub no. 1 | 1913, încheiat de Direcțiunea C. F. R. pentru furnizarea unei cantități de 300.000 m. c. lemne din pădurea Maxut, asupra căreia ni s'a făcut de acea direcțiune un avans de 400.000 lei, Domnul Vasile Iamandi, dar, ia asupra sa executarea acestui contract, rămînînd singur d-sa răspunzător față de Direcțiunea Generală a C. F. R. atît pentru suma de bani avansată nouă și pe care o socotim ca preț al cesiunei, cît și pentru continuarea executărei contractului.“

Ași putea să mai adaog, că după informațiunile pe care le am, în curînd vom vedea constituindu-se o societate anonimă pe acțiuni.

D. *N. Fleva*: Se ia pădurea lui Iuster? Nu mă mir căci pădurile sunt bune.

D. A. Badareu *Minist. Lucr. Publice*: Vom vedea o societate anonimă, în fruntea căreia va fi cumpărătorul Vasile Iamandi, cu un consiliu de administrație format din prieteni politici, făcînd pe urma interpelărilor d-lui Fleva o foarte bună afacere din exploatarea pădurilor lui Berman Iuster.

După toate aceste fapte, nu mai poate fi vorba ca statul să fie păgubit, pagubă care a fost substratul tuturor calomniilor. Acum s'a luminat și începutul campaniei, căci nu mai poate fi vorba despre un om al cărui pasiv întrece activul, ci din contra se vede că statul a contractat cu un om asupra activului căruia se aruncă azi atîția oameni, cu convingerea că vor eși cu foloase mari din exploatarea acestui activ. Și dacă din activul lui Berman Iuster s'a putut face pentru cîtva timp pasiv, chiar înaintea justiției este numai pentru că chestiunea se transformase dintr'o chestiune de ordin pur economic de vindere de lemne, într'o chestiune politică și s'a făcut dintr'însa obiectul unei interpelări repetată de cinci ori.

Sunt gata să răspund ori de cîte ori s'ar mai repeta această interpelare, căci administrațiunea mea are totul de cîștigat.

Cumpararea, un act de corupțiune

In ultima repetare a interpelărei, cu ocazia discuției adresei, interpelatorul știind că toate bănuelile și acuzațiunile anterioare i-au fost răsturnate, cu mentalitatea specială de creator de bănueli și acuzațiuni, a adus un element nou cu pretenția de a stabili că, cumpărarea lemnelor Iuster este nu numai un act de protecțiune, de favoritism, ci chiar de corupțiune.

Cum poate fi vorba de protecție, cînd am cumpărat așa de eftin cum n'a cumpărat nimenea în țară, nici de atunci încoace? Ce favoritism, cînd pentru prețul pe care l'am plătit, am primit lucrul cumpărat, ba asupra prețului mai încasezi și o dobîndă pînă cînd eu cumpărătorul voiu pune lemnele cumpărate în consumație sau măcar în circulație!

Nu prețul și nici acontul pot și dee loc la bănueală și nici nu pot da caracterul unui act de corupțiune cumpărăturei lemnelor lui Berman Iuster.

Corupțiunea rezultă din faptul că judecătorul de instrucție de la Iași ar fi stabilit din registre, că a existat în afacere un samsar Israel Löbel, care a încasat 24.000 lei, comision la o vînzare de 2.400.000 lei adică un comision de 1 la sută.

Vă mărturisesc că n'am văzut dosarile instrucției. Instrucțiunea este secretă pentru toată lumea, pentru interpelatori însă nu. Admit ipotetic deci că ceia ce e a spus interpelatorul este adevărat.

Să examinăm dar chestia.—S'a mai văzut în țara romînească, ceia ce se vede în toate țările, ca în vînzările către administrațe, către stat, vînzătorul să plătească comision acelui care a descoperit trebuința statului, care i-a dat vînzătorului ideia, care i-a găsit un debușeu pentru lucrul, pentru marfa ce este de vînzare?

Acest comision este un ce ilicit și dă el caracterul unui act de corupțiune, unui act de favoare actului administrativ? Pentru comisioanele luate de acei care fac vînzări către stat, care găsesc furnituri la stat, are a răspunde Ministerul?

Precizez că nu este vorba de comisioane încasate pentru intervențione, ca funcționarul competent să facă un act de atribuțiunea sa, ca organ al puterei executive, cum ar fi o numire în funcțiune, soliționea unui litigiu de sentențios, grațios etc.

D. Prețedinte: Orele fiind șase, consult adunarea asupra prelungirei ședinței.

— Adunarea hotărăște prelungirea ședinței.

— Ședința se prelungește

D. *A. Badarev, Minist, Lucr. Publice*: Statul, în timpul nostru, este nu numai proprietar de imobile și lucrări mobile, dar are și stabilimente industriale și comerciale pe cari le exploatează și pentru care are nevoe de furnituri. La aceste furnituri și cumpărători ale statului, acela care a trezit pe vînzător, care i-a dat ideia că poate vinde cutare imobil, sau că poate plasa la stat cutare articole, dacă primește un comision dela vînzător, comite un fapt delictuos sau măcar ilicit, ori imoral și încă de o imoralitate care se resfrînge asupra administrațiunei? Dați-mi voe să invoc asupra acestui punct autoritetea avocatului Fleva.

Morala unui calomniator

Sub unul din guvernele liberale s'a vîndut statului o casă de o valoare îmi pare cam de vre o 800.000 lei.

La două epoce deosebite, sub două regime deosebite, se prezentase la vînzător doui stăruitori deosebiți, făcînd însă aceiași ofertă:

Sunt gata, declarase fie-care din stăruitor, să-ți vînd casa la stat. A urmat natural acceptarea ofertei și angajamentul. Casa a fost cumpărată de stat după oferta unuia din cei doui stăruitori, către care vînzătorul s'a și achitat de comisionul convenit. A doua zi, vînzătorul se trezește cu celalt stăruitor cerînd și dînsul comisionul. Natural a urmat refuz din partea vînzătorului; acțiune în toată regula în judecată, din partea celui de al douilea stăruitor, acțiune prin care cerea dela vînzător un comision de 70 695 lei.

Acest al douilea mijlocitor fiind avocat, a intentat acțiunea, după legea avocaților, adică în camera de consiliu a tribunalului Ilfov. Vînzătorul avea domiciliul în provincie.

Pîritul a opus în primul loc declinatorul de competență, fiind vorba de o acțiune de drept comun. La acest declinatoru, avocatul reclamantului, interpelatoru Fleva a răspuns: „clientul meu prin mijlocirea care a făcut-o, a făcut un act de avocătură, iar faptul că comisionul reclamat este calculat după regulele generale ale samsarlicului, nu șterge caracterul actului pe care reclamantul l'a făcut, în limita atribuțiunilor sale de advocat, și, deci judecata trebue să respingă declinatorul de competință“... Era și cam greu de măsurat onorariul pentru oficiu de advocat cu suma de 70 695 lei, dacă nu se invocau obiceiurile samsarlicului.

Tribunalul a admis declinatoriu. Afacerea a mers înaintea Curței de Apel București, care, a dat, ca secțiune de vacanță, deciziunea civilă Nr. 205 din 909, tot după pledoaria d-lui Fleva, confirmînd sentința primei instanțe.

Atît Tribunalul cît și Curtea, conform susținerilor avocatului reclamantului a decis că provizionul, comisioanile, cerute de un avocat, care a făcut un act de samsarlic, se cazează pe o cauză licită, dar judecata acestor chestiuni este de competența tribunalelor ordinare.

Avocatul care susținea că mijlocirea pentru vînzarea imobilului nu numai că este un act licit dar este chiar un oficiu de avocat era însuși d. interpelator al vînzărei lemnelor Berman Juster.

D. *N. Fleva*: Ce afacere?

D. A. A. Badareu *Ministrul lucrărilor Publice*. Afacerea Victor Berceanu, pentru vînzarea Palatului Sturdza.

D. *V. Pella*: Domnule Fleva, am pledat noi la Curte acest proces. D-ta apărai pe Berceanu.

D. *N. Fleva*: Nu contest teoria.

D. A. Badareu, *Ministrul Lucrărilor Publice*. D-voastră ați spus, înaintea judecății, că cel ce stăruie pentru vinderea unui imobil către stat, nu comite un act ilicit și are dreptul să reclame comision dela vînzător. Cum de vă transformați atuncea astă-zi în cenzor, relativ la comisionul plătit de Berman Iuster unui samsar de profesie, care i-a dat ideia vînzărei lemnelor la direcția căilor ferate? Aveți aerul de a susține, că aceasta constituie un act nemai pomenit în țara romînească, un act de corupțiune, care se resfrînge asupra ministrului, asupra ministrului de astăzi al lucrărilor publice, fiindcă, prima dată, sub administrația acestui ministru, se întîmplă în țara romînească fapte de felul acesta.

Reviu la chestia în sine. Afacerea a mers înaintea instanțelor dela Iași, unde prima instanță a admis reclamațiunea, a doua instanță a respins-o, pentru motive de fapt, constatînd că reclamantul Victor Berceanu nu-și îndeplinise însărcinarea luată în timpul care-i fusese limitat de vînzător. Că, deci, o dată acest termen trecut vînzătorul era în dreptul lui să primească oferta unui alt mijlocitor.

Nici D-voastră, nici nimeni altul, nu s'a găsit atunci să facă răspunzător pe d. Costinescu, care, cu cumpărătura Palatului Sturdza, făcuse o bună afacere pentru stat, nici pentru comisionul plătit, nici pentru cel reclamat.

Fleva stăruitor pe la ministere

Dacă am examina faptele d-lui Fleva, am găsi că d sa nu contestă nimic, cînd este în joc persoana sa, interesele sale.

Astfel noi toți înțelegem că este un lucru ilicit cînd un om politic, chiar dacă ie advocat, primește o sumă de bani ca să intervină la un ministru, ca să pună pe cineva în funcție. In asemenea caz nu mai poate fi vorba de un comision licit. Cu toate acestea d. Fleva nu condamnă nici lucruri de felul acesta cînd e vorba de d-sa.

D. N. Fleva: Serios?

D. A. Badareu *Ministrul Lucrărilor Publice*. Un oarecare Ion V. Popescu, s'a plîns decanului baroului de Ilfov, că fiind dat afară din funcție de la Finanțe, a fost dus la d. N. Fleva, care s'a angajat să intervie ca să fie reintegrat, în schimbul unei sume de 500 lei. Părinții funcționarului și-au vîndut tot ce-au avut pentru a plăti d-lui Fleva, suma cerută cu avans. D. Fleva nu-i totdeauna contra avansului!

Destituirea funcționarului fiind făcută prin judecata comisiunei de disciplină, natural că reintegrarea nu s'a putut face. Atunci nenorocitul funcționar a cerut decanului, să oblige pe d. Fleva să-i restitue banii. D. Fleva l-a restituit o parte, reclamantul s'a declarat mulțumit și cu atîta, și, reclamația s'a pus la dosar.

D. N. Fleva: Și în chestiune personală cer cuvîntul.

D. A. Badareu, *Ministrul Lucrărilor Publice*. Pînă la chestiunea personală cu d. Fleva, mă întorc și eu la Berman Iuster. Cred că după ce se cunosc pînă la zi toate documentele din dosarul Berman Iuster, nimenea, afară numai de nu va fi un om de o extraordinară rea credință, nu poate găsi ceva de zis, asupra acestui act de administrațiune, făcut în totul spre interesul statului și executat pînă acum conform contractului, în mod normal, potrivit împrejurărilor.

Și, un ast-fel de om acuză!

Dar trebuia ceva foc bengal la a patra repetiție a interpelării, intercalată, cum ați văzut, în discuția adresei. Ați auzit atuncea acuzarea cu quadrilateru. Trebuia pusă la curent și interpelarea, care, numai cu Berman Iuster, se cam învechise. D. Fleva m'a acuzat că m'am aruncat asupra quadrilaterului, pentru că și fi numit acolo, o rudă a mea ca să facă o expropriare și pentru aceasta i am acordat un onorariu de 10.000 lei.

Din nenorocire pentru interpelator, acuzațiunea cu quadrilateru e foarte rău potrivită. Am însărcinat pe avocatul G. Liteanu cu facerea unei exproprieri, dar nu în quadrilater, ci în Dobrogea veche, exproprieri trebuitoare pentru așezarea conductei de petrol. — Exproprierile în chestie privind vre-o 80 mici proprietari, trebuia însărcinat pe cineva, ca să se ocupe în special și cu graba cerută de Direcția conductei, cu conducerea la bun sfîrșit a acestei lucrări, cu foarte numeroase acte de procedură.

Nu întîia oară se dau astfel de însărcinări unui avocat. A intervenit însă un cancan de gazetă pe care d. Fleva l'a adus la tribună în discuția Mesagiului, și aci e un act de corupțiune, căci avocatul e o rudă a ministrului de lucrări publice.

Nu sunt nici o rudă, cu d. G. Liteanu. D-sa este fiul d-nei Leon Bogdan și deci nepotul de fiică al lui Mihail Cogălniceanu. — Eu socot că după cît a făcut Mihail Cogălniceanu pentru țară, cînd un descendent al acestuia, cu familie numeroasă și cu mari greutăți, face apel la un ministru, ca să 'i dea o însărcinare de specialitatea sa, Ministrul, care rămîne surd la o astfel de cerere, în loc să fie tratat de corupt, și, acuzat la tribuna parlamentului, pentru un astfel de fapt ar trebui să fie aprobat.

D. N. Fleva: Eu am zis că s'a dat o sumă de 10,000 lei unui funcționar de la căile ferate din direcțiune, contra legei și în contra regulamentului de exploatațiunea căilor ferate, care nu permit ca un funcționar titular să ia altceva de cît leafa.

D. A. Badareu, *ministrul lucrărilor publice*: Ați afirmat că e ruda mea.

D. N. Fleva: N'am afirmat aceasta și dacă nu este exact, iau act de dezmințirea D-voastră.

D. A. Badareu, *ministrul lucrărilor publice*: N'am călcat nici legea nici regulamentul.—D. G. Liteanu, nu este un simplu funcționar în direcția căilor ferate ci un advocat, însărcinat cu procesele privitoare la exploatarea căilor ferate romîne. Construirea conductei de petrol și exproprierile relative la această conductă n'au nimic a face cu exploatarea căilor ferate.

Este adevărat că direcția, în primul moment, a fost de părere, că primind noua însărcinare, d. Liteanu, trebuia să'și dea demisia și a declarat că e gata s'o dea.

Cercetîndu-se, însă, mai de aproape legea și precedentele de aplicarea ei, s'a văzut că toți advocații căilor ferate romîne însărcinați cu expropieri la direcția lucrărilor noui, și-au păstrat funcțiile și-au încasat onorarii speciale pentru exproprieri.

S'a mai stabilit că chiar funcționarilor propriu zis li se dă îndemnizări pentru lucrările suplimentare, nu numai la direcția căilor ferate romîne, dar la toate celelalte administrațiuni.

Ast fel pe lîngă advocați s'a dat îndemnizări de cîte-va mii de lei pe fie care an de la direcție, funcționarului de la serviciul comercial, care alcătuește „Căluza căilor ferate“; arhitectului căilor ferate li s'a dat îndemnizare pentru lucrările făcute la școala de poduri și șosele; arhitectului de la ministerul de lucrări publice i s'a dat îndemnizări pentru lucrări făcute la alte ministere, ba chiar pentru acele făcute la unele direcții din acel minister.

Aceste sunt faptele. Aceste sunt precedentele. Iar legătura mea de rudenie cu d. Liteanu, cu care n'am nici măcar comunitate de sentimente politice, este un cancan de gazete, care ie foarte trist că a fost adus aci și mai ales în discuția la Mesagiu.

Fleva nu poate atinge pe niminea

De alt-fel eu n'am de cît să mă laud, că chestia Berman Juster, a fost pusă din nou la ordinea zilei, pentru că mi-a dat ocazie să pun camera la curent, pînă la zi, cu executarea contractului Berman Juster, și mi s'a dat ocazia să vă dovedesc, că acest contract, solid de la început, va rămînea solid pînă la sfîrșit.

Contractul Berman Juster va rămînea la activul meu, ca un act de bună administrațiune, în toată puterea cuvîntului, iar interpelatorul Fleva care s'a născut în injurii, a trăit calomniind, va sfîrși spumegînd de neputință, pentru că insinuările și calomniile lui nu pot atinge pe nimenea.

NOTA ZILEI

„Unirea“

O senzație a sfîrșitului de an. Odată cu dînsul și-a dat duhul și ziarul cuzist „Unirea“, fuzionat cu „Solia“ din Dorohoi.

Și-a dat duhul — e un enfemizm. Căci numai duh n'avea răposata „Unire“, afară de duhul comercial, căci—după informațiile ce avem din buna sursă a reușit să... plagieze—pardon, să subtilizeze, tipografiei Ionescu suma de 8000 lei.

Și fiind-că nimeni nu va însoți cu o vorbă de regret această dispariție, o semnalăm marelui public spre știință și i urăm, cu sentimentul păgîn de care suntem însuflețiți — un „ducă-se pe pustii“....

Din Hîrlău

Isprăvile unui vinovat.—Ziarul *Mișcarea*, care a lasat să se strecoare toate ignominiile, fără nici o teamă de răspundere, înregistrează de astă dată o serie de atacuri personale la adresa ajutorului de primar din acest oraș.

Autorul corespondenții, preotul C. Constantinescu, poartă simbetele ajutorului de primar, pentru următoarele cuvinte. Acesta în calitate de epitrop al bisericii Sf. Gheorghe, a denunțat primarului cazul de furtul odoarelor de la cimitir, furt al cărui, autor ar fi numitul preot.

După ce d. căpitan Caimacan a dat publicității aceste fapte, preotul Constantinescu a găsit de cuviință să îndepărteze de la cimitir pe gardianul Ioan Scurtu, pentru că a relatat epitropilor faptele.

Dînsul s'a adresat epitropilor și aceștia au refuzat de a da consimțimîntul lor pentru îndepărtarea lui.

Dacă mai adăogăm faptul că acest preot împreună cu prietenul lui, fostul primar, au fost obiectul manifestațiilor ostile de la banca populară, așa că au trebuit să iasă de la adunare cu nepusă masă și că unul din acei care au refuzat să iscălească un proces verbal ticluit de d-lor este de ajutorul de primar vom înțelege ura ce poartă preotul Constantinescu asupra acestuia și impulsivitatea cu care este atacat.

De altmintreli acest preot care se laudă că are atîta putere în cît este în stare să aleagă o primărie în opoziție, a adus servicii așa de proaste partidului liberal, în cît a reușit prin răutarea și încăpățînarea lui, să îndepărteze de la acest partid tot ce bruma mai avea în Hîrlău.

Acuma, în ajunul comisiunii interimare cinstitul fost primar și cu aliatul său, a fost părăsit de toată lumea, pînă și de cei cîți-va consilieri demisionați, pe care i-au stăpînit prin minciuni și făgăduinți, care au revenit la aceasta, indignați de matrapazlîcurile ce le'au făptuit la bancă și la obștie.

Acesta este adevărul. Dar asupra faptelor și purtărilor acestui preot, vom reveni, nu vom tolera ca să terfelească biserica un om pătat de toate păcatele omenești. C.

INFORMAȚII

— Cu prilejul anului nou, ziarul OPINIA a adresat următoarele două telegrame:

D-lui TAKE IONESCU
Ministru de interne
BUCUREȘTI

Viață lungă și fericită gloriosului de la 1913!

Cei de la „Opinia“ sunt fericiți a Vă putea exprima nețărmuritul și eternul lor devotament, odată cu urările pentru anul ce vine.

D-lui A. A. BADAREU
ministru
PARIS
Rue Rezamier 4

Cele mai bune urări din partea celor dela Opinia, *cari se simt fericiți a putea lucra sub diriguirea unei minți atît de luminate, unui suflet atît de bun și a unei atît de vii pilde de muncă fără preget pentru binele comun.*

Să ne trăiești și să ne vii sănătos!

— Cu ocazia anului nou „Opinia“ urează numeroșilor săi cetitori fericire și voie bună.

■ *Numărul viitor al ziarului nostru apare Joi 2 Ianuarie.*

■ *Următoarele numiri de demnitari sunt hotărîte în localitate odată cu instalarea regimului liberal:*

La Comună: G. Mărzescu, primar; d nii M Tomida și Dr. Țaranu, ajutoare; d. C. Toma, ofițer al stării civile.

La prefectura de județ d. P. Finținaru, prefect de oraș Gh. Săndulescu, efori ai Sf. Spiridon d-nii N. Gane, C. Climescu și dr. Manicatide. Avocați ai epitropiei: D. Dimitriu, Dimitriu Păușești și Gh. Teodoru. Avocat al primăriei O.t. Velcia avocați ai statului N. Maxim și Osv. Racoviță. D-nii Moțet, Zosin și Manciu n'au consimțit a intra în administrație.

Prețedintele comisiunii interimare pentru alegerile comunale va veni d. Al. Teodoreanu.

■ *In urma neînțelegerilor locale se prevede că prefectura de Vaslui o va lua d. V. Emandi, iar la Suceava din aceeași cauză va fi numit d. Aurel Varlam. Aci va candida la colegiul III d. Raul Sculy.*

Prefect de Roman, dacă, nu acceptă d. Ion Agarici, va fi numit probabil d. dr. Ion Manolescu din Iași.

■ **Candidaturi oficiale în Iași.** — *Pînă în momentul de față au fost stabilite următoarele candidaturi pentru Cameră și Senat: Col. I de Cameră: Const. Crupenski, Grig. Demetrescu, At. At. Gheorghiu.*

Col. II Cameră: Const. Stere, Georgel Mărzescu, Gr. Iamandi, Th. Vasiliu, C. Kilimoglu, Xenofon Eraclide.

Col. III: Mihai Carp.

Colegiul I de Senat: Const. Pennescu.

Col. II Senat: Ioan Botez, fost deputat

■ Serviciul sanitar superior a reziliat cu începere de la 23 Aprilie viitor contractul imobilului din str. Sărăriei 137 ocupat de laboratorul de higienă al d lui profesor Slătineanu, în vederea concentrării tuturor serviciilor în imobilul din str. Lascar Catargiu.

■ Cazuri noui de scarlatină s'au mai declarat în strada Săvescu, str. Plăcerilor și str. Ștefan cel Mare 54.

Un caz de difterie s'a constatat în curtea bisericei Banu.

■ D-na Natalia Popea institutoare la școala de fete „Elena Doamna" din localitate a obținut un congediu de 30 zile. D-sa va fi suplinită de d-na Elena Stamboliu.

■ S'a aprobat un concediu de 3 luni d-lui Victor Munteanu, institutor la școala de băeți No. 6 Iași.

■ Indivizii Ilie Pușcașu și Neculai Ciobanu au fost prinși furînd o mare cantitate de porumb de pe moșia Scobilțeni. Hoții au fost înaintați parchetului.

■ Monitorul Oficial publică legea în virtutea căreia Statul renunță la sumele datorite de comunele rurale ca rămășițe din subvențiunele pentru administrație, notari comunali, jandarmi rurali, cult și instrucțiune publică, serviciul sanitar și fondul de epizootie, din exercițiile închise pînă la 1911 | 912 inclusiv.

■ De cîte va zile se observă o aglomerație enormă pe strada Cuza Voda, o aglomerație, cu scandaluri între vizitatorii **localului de băuturi fine, alese și naturale D. VIZANTI,** care doresc a'și procura vinuri, așa cum se făceau pe timpul lui **tata Noe.**

Și.... poliția, în loc să intervie ca autoritate cu un.... circulați d-lor... așteaptă să le vie rîndul spre a'și umple clondirile cu produsul viilor **PAIANO & Comp.**

■ Au apărut: „Șezătoarea" revistă de folklor editată de d. Artur Gorovei. Calendarul catolic pe anul 1914.

■ D-na Elisa Mavrocordat, președinta societății ortodoxe a doamnelor romîne, secțiunea Iași, cu concursul d-nei Elena dr. Riegler președinta societății „Pînea saracilor" au aranjat, pentru micuții și sermanii copilași ai lucrătorilor din atelierele c. f. r. de la Frumoasa și a celor din cartierul Socola, un foarte frumos pom de crăciun în localul școalei froebeliane a societății, din str. Socola.

Obiectele din pom, au fost cu această ocazie distribuite micuților sermani de d-nele din societate, care au luat parte la serbare, făcîndu-li-se o nemai pomenită bucurie.

La această serbare d-ra Semiramisa Dimitriu, directoara școalei froebeliane a prezintat pe copilașii elevi, care în curs numai de 2 luni, dela înființarea școlii au făcut foarte mult progres. Astfel că au cîntat bine foarte multe bucăți potrivite vrîstei (dela 4—7 ani), atît în cor cît și în duete și soluri. Unii au recitat frumos diferite poezioare și au executat mișcări gimnastice în aplausele și mîngăerile asistenței.

■ **Consfătuiri politice.**—Membrii clubului liberal au fost convocați aseară în adunare generală.

D. C. Stere, a făcut o expunere a situației politice, zicînd că guvernul de colaborare se retrage și în locul său va veni partidul liberal, în care țara își va pune deplina încredere.

„Cît pentru mine—zise d. Sterea—eu rămîn ca și în trecut un soldat devotat și sunt fericit, că voiu putea rămîne neclintit în mijlocul vostru, pentru a lupta împreună spre înfăptuirea marelor reforme anunțate întîi în Iași.

D. Stere termină, făcînd un apel către membri, de a fi strîns uniți pentru a ajunge cît mai curînd la izbînda dorită.

Se votează apoi primirea de noi membri și între a'ții se admit pe d-nii colonel Cernătescu, dr. N. Racoviță, I. Ursu profesor universitar, dr. Căpățînă, dr. Ușurelu, Jean Maxim și Filip Ciorapciu.

La ora 11 consfătuirea era terminată.

*

Tot eri, la ora 5, s'a întrunit comitetul executiv liberal și s'a ocupat de fixarea candidaturilor pentru viitoarele alegeri.

*

Aseară la ora 6, membrii clubului conservator s'au întrunit în adunarea generală.

D. D. Greceanu vorbind de situația politică, zice că ea e pe deplin lămurită. Guvernul de colaborare se retrage de bună-voe și fiecare partid își reia libertatea de acțiune.

Colaborarea s'a făcut în vederea evenimentelor externe, iar o dăinuire ar fi periclitat existența partidului conservator.

Șerul, după cîteva săgeți aruncate partidului conservator-democrat, spune că conservatorii vor lupta în alegeri singuri și cere concursul tuturora.

La ora 7 întrunirea era isprăvită.

■ In *Viitorul* de eri s'a publicat — la pagina IV — o scrisoare a d-lui Paraschivescu, fost subdirector la învățămîntul profesional, contra numirei ca titular în postul ocupat de d-sa a d-lui Ghițescu. Nu ne-a surprins eșirea d-lui Paraschivescu; d-sa a umblat tot timpul pe lîngă parlamentari să i se treacă un articol adițional la legea de organizare a ministerului de Instrucție, ca să poată rămînea definitiv ca subdirector, demisionînd de la catedră. D-sa era conservator, nuanța Cantacuzino, și a izbutit să se mențină și supt ministerul d-lui C. Disescu.

Azi cînd e trimes la catedră și locul e dat unui funcționar de carieră, d-sa în loc de a protesta într'un ziar conservator se duce la liberali și denunță faptul ca să vină *cazacii* răposatului Haret și să—lovească. Atacul d-lui Paraschivescu tradează omul. Ne mulțumim a-l constata și a zice că rău a făcut d. Disescu că l'a menținut ca un cui în minister, pentru că astăzi vine și înoată în apele liberale!

■ Mîne, cu prilejul anului nou, serviciul religios al hramului bisericei Sft. Vasile, din Ciurchi—strada Vasile Lupu—va fi oficiat cu o deosebită solemnitate de protoereul județului părintele Țincoca, asistat de S. S. parohul Constantin Găucă și clerul bisericei.

■ A apărut „Viața Agricolă" No. 20 cu un sumar special.

■ D. dr. Emil Gheorghiu, inspector al Cassei Centrale a meseriilor a inspectat casa medicală din localitate.

■ Prima ediție a volumului de nuvele al d-lui G. Galation tipărit de „Viața Românească" este de 4000 exemplare,

※ O măreață reconstituire istorică din epoca bizarului rege Henric III al Franței, reprezintă astă-seară Marți 31 Decembrie cinematograful Pathé Frères, din sala Circului Sidoli. „Contesa de Monsoreau" este titlul acestei grandioase piese, adaptată fidel după romanul celebrului romanțier francez Alexandre Dumas-tatăl.

E un film menit a face epocă în cinematografia actuală prin fidela reconstituire a fastului curței franceze din secolul al 16 lea.

Măiastra inveție, cinematograful, reînvie splendoarea zilelor glorioase ale Franței din veacurile trecute, făcîndu-ne să retrăim, aevea, acelea vremuri. Totul este fidel reprodus, exact redat după documentele istorice păstrate în arhivele Franței și episodele interesante culese de marele romanțier francez Alexandre Dumas sunt excelent narate pe miraculosul ecran.

„Contesa Monsoreau" e un roman istoric trăit, în care se desfășoară iubire și intrigă, pasiune și criminalitate, complotul spadasinilor ducelui de Anjou, învinse prin eroismul și dibăcia contelui de Bussy.

Filmul „Contesa de Monsoreau" nu e numai distractiv, ci cuprinde în același timp părți instructive, pagini însuflețite din glorioasa istorie a nobilului neam: Francejii.

Programul fiind extraordinar de mare (5 acte) spectacolul va începe fix la ora 9 și un sfert.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri 1 Ianuarie, două matineuri (3 și 5 ore), și reprez. seală la 9 ore. Program absolut nou, special alcătuit pentru ziua anului nou. Acest program festiv mai cuprinde două grandioase numere de varieteu: Clovnii muzicali Charlotte și Alfredo, precum și micul duet Prinț o splendoare în arta coreografică.

■ **Muzeul etnografic.**—Iată numele persoanelor donătoare pentru muzeul național al Moldovei pe luna Noembrie și Decembrie 1913:

Inginer V. Hălăceanu, N. Petrescu-inspector financiar, inginer Casseti-inspector principal c. f. r. din Iași. V. Manoil, Focșani, Ministerul de răsboi București, Inginer Dimitrescu, Societatea regală de geografie, P. Motăș din Minist. de domenii, Inginer C. Haritonovici, C. Agapiade, din direcția R. M. S., D-na Maria G. Dornescu Iași, C. Manoliu Inspector Silvic, Zvorîștea, D-na Ana Konta Kernba h, inspectoare școlară, D-na Eliza Căpitan Negoescu, Iași.

Antreprenorii

Berăriei AZUGA

mulțumind publicului pentru concursul dat, urează tuturor ani mulți și fericiți.

1 Ianuarie 1914.

Fotograful Curții Regale

WEISS

urează clientelei sale sănătate și mulți ani.

Antreprenorul Hotelului Europa și al Berăriei Luther

mulțumește și transmite cele mai sincere urări de fericire tuturor clienților săi cu ocazia anului nou 1914.

Iosef Zentner

Frizeria de Dame VOGT

face cunoscut că domnișoara coafeza artistă pentru ori-ce fel de frizură și postișe s'a întors din București din concediul de Crăciun și stă la dispoziția onor. Dame pentru ori-ce coafură.

Onor. persoane cari doresc să se coafeze sunt rugate a se înscrie din timp.

Cu stima

GEORGE VOGT

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Convenție secretă romîno-sîrbă

Viena.—*Neue Freie Presse* **crede a ști, că în Februarie trecut, d. Spailacovici a fost în București, pentru a încheia o convenție secretă între Serbia și Romînia, după tipul celei aratate mai dăunăzi de ziarele ungurești.**

Guvernul romîn însă a respins propunerea.

Presa străină și schimbarea regimului

Paris — Ziarul „Le Journal de Debats" publică un articol, în care se ocupă de frămîntările din partidul conservator, care au adus retragerea guvernului de colaborare Maiorescu-Tache Ionescu, prin care ca înțelepciune și putem zice geniul seu politic România a câștigat așa de mult.

Erupția unui vulcan

Tokio. — O puternică erupțiune vulcanică a avut loc în insula Sakurasimasi. Orașul Jagosima și satele din împrejurimi sînt în flacări.

Alegeri în Muntenegru

Cetinge. — Alegerile pentru Scupcină, care au avut loc ieri, au fost favorabile guvernului pe toată linia.

Din 50 rezultate cunoscute pînă acum 46 sînt favorabile guvernului. Rămîn 10 rezultate neaflate încă.

Demisia unui ministru rus

Petersburg. — Ziarul „Rieci" află că ministrul instrucțiunei publice, d. Casso, va demisiona din cauza unei afaceri foarte intime.

Din Sobrania bulgară

— Declarațiunea noului cabinet —

Revizuirea tratatului din București

Sofia.—Declarațiunea noului cabinet a fost citită astăzi în Sobranie de d. Radoslavof.

Guvernul își exprimă speranța că va afla sprijinul necesar spre a face să se voteze măsurile indispensabile și să aprobe tratatele din București și Constantinopole.

Guvernul bulgar a acceptat tratatul din București sub rezervele sprijinite de două Mari Puteri. La aceste rezerve—zice d. Radoslavof—nu renunțăm, ci vom nimici la revizuirea acestui pact numai pe cale diplomatică.

Ministrul respinge cu ultima energie zvonul că guvernul ar avea intenția să atragă asupra Bulgariei, la primăvară sau oreînd, oroarea răsboiului.

Cu privire la finanțe, ministrul declară, că va trebui să se încheie un împrumut de 250 milioane.

Relațiile diplomatice cu toți vecinii au fost restabilite, cu excepția Greciei.

S'a depus propunerea de anchetă parlamentară cu privire la guvernarea cabinetului Gheșof Danef în general și mai în special, după izbucnirea războiului.

*

Agenția Bulgară dezminte zvonul că guvernul ar fi hotărît să dizolve Sobrania. Această știre este prematură de oare ce președintele consiliului a declarat că nu s'au epuizat încă toate mijloacele pentru e se putea lucra cu actualul parlament.

Serviciul Telefonic

Declarațiile Regelui Carol

Cauzele răsboiului romîno-Bulgar

- Prințul de Wied și Albania -

Viena.—Ziarul *Neues Wiener Tageblatt* va publica în numărul său de mîne, declarațiile făcute de regele Carol publicistului grec Cleante Nicolaide care a fost primit în audiență de Suveranul Romîniei.

*

—„Situația din Constantinopol—ar fi zis regele—este foarte interesantă, dar și în Bulgaria situația pare a se agrava. Am purtat un răsboiu, pe care ni-l impusese Bulgaria, pentru a putea înfăptui revendicările noastre asupra Dobrogiei, revendicări ce datează de pe timpul congresului de la Berlin și pe care noi le-am prezintat Bulgariei lămurit și pe față".

*

Asupra cauzelor ce au motivat campania, regele ar fi spus:

—„Scopul campaniei noastre a fost înfăptuirea pretențiilor teritoriale, statornicirea păcei dintre aliați și încetarea zădarnicei vărsări de sînge.

Din intervenția noastră au tras foloase și grecii și sîrbii, iar dacă Bulgaria a a ajuns într'o situație dificilă, nu eram eu de vină, căci toate erau din vina lui Daneff, omul fatal, care a pricinuit țărei sale răni ce nu se vor vindeca nici odată.

Am păreri bune și despre sîrbi. In ultimul deceniu au realizat progrese însemnate, dar bulgarii au rămas același popor necioplit ca și mai înainte.

*

Vorbind de situația din Albania, regele ar fi zis:

—„Albania va rămînea multă vreme copilul alintat al Europei. Până în 20 de zile, Prințul de Vied va fi la Durazzo. Îi va fi foarte greu. Eu nu l'am îndemnat să primească tronul, căci ar fi fost greu să iau o hotărîre.

In România se arată multă bunăvoință pentru Albanezi. Ei au întemeiat în București o ligă culturală și își vor construi o biserică.

Ținînd seamă de caracterul și religia albaneză, trebue să recunoaștem că prințul de Wied va avea o misiune dificilă, mai ales că Albanezii duc o viață primitivă, de și sunt cel mai vechiu popor al Europei.

Dacă prințul de Wied reușește să și facă datoria, atunci rolul seu va fi nemuritor.

La „Bradul Moldovei"

IANCU RECHLER & CAROL MICHELSOHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comerciul de cherestea

Depozite Iași, str. Uzinelor 11—14

Asortat permanent cu lemnărie pentru construcție și tîmplărie.

Execută prompt orice comenzi referitoare, garantînd calitatea superioară a cherestelei, prețuri convenabile și livrarea foarte conștiincioasă.

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iași, Viena și Berlin sub direcțiunea d-lor profesori Scaly din Iași, Drasche din Viena și Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri și în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecționate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză și toate intoxicațiile cronice, dă consultațiuni dela 10—12 m. și 3—5 p. m în locuința sa din:

Iași, Str. Costache Negri No. 10

(foosta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Magazinul de Produse alimentare

Dr. I. MANOLESCU

— Str. Lăpușneanu No. 12 —

(Telefon 233)

vinde în afară de produsele de fermă

Lăptării, Brînzeturi, Vinuri din cele mai fine, Fructe, Mezeluri, etc. etc.

Coloniale și Delicatese

din cele mai fine

— Cu prețurile cele mai convenabile —

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Urez mulți ani fericiți profesorilor mei.

Moses Steinbaum.

Proprietarii Magazinului

La Paradis

mulțumesc onoratei lor clientele pentru concursul dat și-i urează ani mulți și fericiți!

1 Ianuarie 1914

CONVOCARE

La adunarea generală a Societății AZILULUI DE BĂTRÂNI din 25 Decembrie 1913 neîntrunindu-se numărul suficient de membrii, se publică spre cunoștința tuturor membrilor societății că

Mercuri 1 Ianuarie 1914

Orele 2 p. m.

se va ținea în localul Azilului din strada Sf. Constantin No. 5 a doua adunare generală cu orice număr de membrii ce vor fi prezenți.

La ordinea zilei: Votarea statutelor.

COMITETUL.

Numai pentru un scurt timp

GRABIȚI-VA

Galoși, Șoșoni, Ghete

pentru **Barbați, Dame și copii** *cu prețurile cele mai* **eftine posibile.**

Veniți și vă veți convinge

La renumitul magazin LUVRU

Str. Cuza Vodă 42 *(Casele Cristofor. Lîngă Banca Moldova).*

La GARTENBERG FIU

Str. Ștefan cel Mare 11

A sosit noui mărfuri de lux, Articole de voiaj, menaj, cărucioare, precum și un mare transport de

Jucării pentru copii.

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iași, palatul Creditului Urban, Iași

PIANE

și

PIANINE

Naumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum și din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu prețurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale și accesorii.

Note clasice și moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a țărei.

Becuri electrice „OSRAM"

Au sosit **becuri electrice „OSRAM"** *la* **„Romînia Muzicală"**—*Iași, Lăpușneanu 24.*

Prețul a: **LEI 1.75.**

Expediție în provincie.

Becurile **„OSRAM"** *dau cea mai slabă* **lumină.** *Economia cea mai desăvîrșită.*

Observați bine adresa.

Mărci poștale **ale ANEXIUNII (puse în circulație pentru 15 zile acum) plătim 1 LEU SUTA. Asemene cumpărăm orice mărci poștale uzate documente și tablouri.**

E. ȘARAGA

Str. Lăpușneanu 2,—Iași

De vînzare *Trăsură cauciuk și 2 cai de trăsucă, jum. singe. Str. Lascar Catargi, 17.*

CURA — Cea mai rațională de Unt de pește pentru ADULȚI și COPII —

e numai aceia cu:

UNT DE PEȘTE IODOFERAT SIMPLU și UNT DE PEȘTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior și premiate la mai multe expozițiuni din țară și din străinătate, cu cele mai mari distincțiuni.

Unt de Pește Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamațiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinațiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum și un excelent tonic la *reconvalescenții sifilitici.*

Pentru copii de școală slăbiți prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Pește Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele și un *tonic prin excelență* în perioada creșterei copiilor, în stările limfatice și a studiului pubertății.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curței Regale* **Iași.** Pentru București: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

Foarte important

Aducem la cunoștința onor Public că am concedat depozitul renumitului

UNT-DE-LEMN

marca „PRINCESSE" garantat pur d-lor

FRAȚII SMIRNOV

și garantăm că va fi servit din acest nepozit cu marfa noastră originală garantată pură.

Caisson & Brocard
Fabricanți
Nice (Franța)

De Inchiriat

sau de vînzare o casă cu 4 odăi, coridor de sticlă, bucătărie, pivniță și grădină, Str. Nicolina 70, Tramvai la scară.

A se adresa în str. Albinetz 22 Iași, la d-na Colasiu.

Berăria „LUTHER"

— PIAȚA UNIREI —

Primul local de consumații cu băuturi indigene și străine.

Bucătărie de primul rang. Mincări calde și reci la ori-ce oră din zi și noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock și *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicile și sărbătorile
Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete și *Nunți* cu prețuri cît se poate de avantăjoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer și lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

Renumitul magazin

Caesar

s'a mutat sub Hotel Continental, Piața Cuza-Vodă.

A apărut:

Noua lege a firmelor

Toți comercianții să se grăbească să și-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienții.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

De Inchiriat

o odaie la d. Isidore Margulies str. Ștefan cel Mare No. 27 mobilată sau nemobilată.

Prima Franzelărie Națională

— DE LUX —

M. Grünberg (fost Forșt)

Este în totdeauna cea mai bine asortată cu: Chifle de apă, Colăcei, Covrigei cu sare, Franzele de apă, de lapte și cu cartofi, Porumbar, Brăileni, Cartofe mici, Coilici, Colaci, Kaisersemel, Stanghe, Chifle, Cozonaci, Chifle cu nuci, Cozonaci, Grafle și Brânzoie.

Primește asemenea comenzi speciale, pentru ori-ce fel de ocaziuni.

Cu ocazia Sf. Sărbători. Laboratoriile de lucru, sunt din nou amenajate și înzestrate cu cuptoare speciale și masini moderne, puse sub directa conducere și supraveghere a d-lui **M. Grünberg**, cunoscut onor clientele, ca vechiu specialist în această branșă, așa că onor clienți, precum și onor public în generul, vor fi pe deplin mulțumiți, procurându-și cu încredere, tot ce atinge această branșă de la

Prima Franzelărie de Lux
M. GRÜNBERG
Str. I. C. Brătianu 168.

Rog. Onor. clienți a observa bine, atît firma cît și No. ca să nu confundă adresa.

Telegramă Urgentă

Răsboiu pe toată linia

Flota generală gata de plecare
La Lazăr Iosef în str. Mare
Asalt de „Fine Bijuterii"
Adevărate minunății

Ceasoarnice de precizione
Ultima invenţiune
Mîndre podoabe de frumusețe
Pentru cadouri la logodne și pentru mirese

Cu mic cu mare dați năvală
La *Lazăr Iosef* în str. Mare
Căruia s'a dus vestea peste hotare
Că vinde mai eftin ca ori și care.

De inchiriat

de la Sfîntul Gheorghe 1914 localul berăriei **„Carul cu bere"** din *strada Anastasie Panu No. 35.*

A se adresa proprietarului, d. Petigrew strada Banu 16.

O moară cu totul modern

cu motor de benzină cu două rînduri de pietre a 42 se vinde în condițiuni avantajoase cu înlesnire de plată. A se adresa la administrația ziarului.

Absolvent

al Școalei superioare de Comerț, dispunând de ore libere aranjează registre la comercianți.

Doridorii se vor adresa la ziar.

Facem Cadou 7000 ceasoarnice

Suntem decisi să dăm gratis, 5000 ceasornice cu sconul de a răspândi mai mult ceasornicele nostru cronometru DELTA și aceasta numai în schimbul plății lucrului, adică cu 11 Lei bucata. Ceasornicul cronometru DELTA, este un ceas de precisiune de mare eleganță modernă, montat într'o cutie de argint Gloria și care costă 20 Lei. Avem dispuse pentru acelas scop alt gen de 2000 de ceasornice DELTA aur pentru domni și doamne. Aceste ceasornice posedă asemenea un excelent mers regulat. Cutiile sunt lăbricate din metal DELTA cari nu pierd nicio dată culoarea aurului și care este acoperit printrun procedeu electric cu un carat de aur veritabil ast-fel ca după aparența lor, este imposibil de a distinge aceste ceasornice de acelea de aur veritabil. Aurul DELTA este acum cea mai bună imitatie de aur si il garantăm 15 ani. Aceste ceasuri costă de ordinar 30 lei, dar noi dăm gratis aceste 2000 la d-ni și d-ne, numai în schimbul plății lucrului, adică 14 lei bucata. Garantăm în scris timp de 3 ani bunul mers al acestor 2 feluri de ceasornice. Este întradevăr un cadou, cea ce facem cu aceste ceasornice si noi presupunem ca în schimb veți recomanda ceasoarnicele si cassa noastră cunostintelor dumneavoastra. Puteți pricepe dela sine că vă dăm un ceas în radevar bun si ireprosabil pentru ca în urma recomendatiilor d-voastră, noi contăm pe alte cumpărări, cari singure acestea ne vor lăsa un benefici.

Posedăm deja o mare cantitate de cereri pentru ceasoarnicile noastre gratuite și stocul pus la dispoziție va fi probabil curând epuisat.

Dacă voiți să profitați de această ocazie care nu va mai fi a doua oară, binevoiți a ne trimite cu intoarcerea curierului comanda și veți primi un ceasornic de care veți rămâne încântat si care vă va da servicii prețioase n timpul vieței d-voastră. Trimitem ceasornicele franco de vamă, contra ramburs sau p ata înainte Pentru porto și ambalaja vă socotim 1 leu.

In cas de nu vă convin luăm înapoi marfa. Lanturi foarte moderne în argint Gloria asortate la aceste ceasornice cu lei 2,50 în loc de 5; în aur DELTA cu lei 3,50 în loc de 8. Adresați comanda la

Maison d'exportation R. FEITH, Lugano (Suisse)

Francați scrisorile cu 25 bani.

Mașină tipografică

(Schnellpresse) sistem nou format No. 6, în cea mai perfectă stare, funcționare ireproșabilă, se vinde din lipsă de loc.

Adresa la tipografia H. Goldner

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris și Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas și Urechi

reîntorcîndu-se și-a reluat consultațiunile în

Str. Lăpușneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

Monteur

special în instalațiuni de apă și canal, după o lungă practică în România și străinătate fost șef monteur în aceasfă branșă, caut post.

Adresa: *Norbert Brecher*
Weggasse 4 Czernowitz

Borhotul

Fabricei de bere „Zimbru" strada Păcurari No. 91 este DE VÎNZARE.

A se adresa la Fabrică.

DE VÎNZARE

pentru strămutare de domiciliu:

1) Una vie numită Mitoc satul Todireni, comuna Ciurea jud. Iași, întindere de 30 ha pămînt, compus din 16 ha arătură, 5 ha fînaț, 8 ha pădure tînără, cu foarte mulți pomi roditori; casă, două crămi, casă pentru vier, două fîntâni. Via este împrejmuită cu seci și este răscumpărată. 8 klm. depărtare de oraș.

2) Una vie în satul Lunca Bîrnovei com. Ciurea, 6 ha întindere, 2 ha jum. plantată cu viță americană, al 3-lea an, restul arătură, fînaț și pădure tînără, casă pentru vier, fîntînă. Via e răscumpărată.

3) Două rînduri de case str. Albinet, No. 12, Iași, un rînd cu patru camere și paravane și un rînd în două etaje compus din șase camere și 3 bucătării, cu pivniță sub ele, ogradă și cu 4000 m. p. loc deosebit.

4) Un rînd casă mahalaua Broscăriei 98, construcție nouă, compusă din 4 odăi, 2 antreturi și alte atenanse, cu grădină cu pomi roditori și pentru zarzavaturi, locuită de proprietar unde doritorii se pot adresa.

Cadou de Anul Nou

mai potrivit și mai folositor pentru elevi, studenți și intelectuali nu poate fi de cît un

DICȚIONAR LATIN-ROMÎN

de

I. NĂDEJDE

Ediție de lux, legată — 12 lei

La Tipografia H. Goldner

Vînd casele

din str. Romînă No. 9. Adresați-vă la proprietar dr. Segărceanu în Caracal.

Depozit de cărți postale

En-gros și detailles

M. H. SCHOENFELD

(LIBRĂRIE)

Strada Lăpușneanu No. 10. (Vis-a vis de farmacia Frații Dr. Konya).

Face cunoscut onor. clientele că a primit un **mare transport** de *cărți postale ilustrate* din cele mai frumoase, sujete noi și alese ca: Mignon, Perechi, Tipuri, Peisage, Flori etc. etc. Asemenea a mai primit un mare asortiment de *modele noi* cu motive alese de

CRACIUN și ANUL NOU

ultimele creațiuni.

Preț-curent de En-gros:

Presate (chromo)	Lei	3.50	suta
Gelatine	„	4.80	„
Gelatine aurite	„	5.50	„
gelatine roșie	„	5 90	„
Platin veritabil	„	6.50	„
Platin colorat	„	8.50	„
Sepia veritabil	„	7.—	„
Sepia colorat	„	10.50	„

Deviza mea este, vînd **eftin** *ca să vînd* **mult.**

A sosit și un mare transport de jucării.

M. H. SCHOENFELD.

O veste bună!!

Nu comandați nici o haină pînă nu vizitați

Magazinul „Lumei Elegante"

Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze și franceze, precum și ultimile modele de veste fantezie.

Magazinul „Lumei Elegante"
Str. Cuza-Vodă, 42

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAȘI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facerl. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secrețiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziției și a conținutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereți instrucțiuni pentru ori-ce analiză.

O fotografie

bine reușită obțineți totdeauna numai la Fotoglob Electric

Siegmund Packer
Str. Lăpușneanu 34

Magazinul de Confecții

PENTRU DAME

Maximilian Demek

s'a mutat în strada Lăpușneanu
(*Casele d-nei Drosca*)

Magazin ocupat înainte de firma Sali Porjes

Se recomandă pentru Confecționare *de* Rochii *Tailleur și de* Bal, Soiree, *etc*

— PĂLĂRII MODEL —

Se vînd **Stofe, Garnituri,** *etc. Se îmbracă* **Bumbi** *din stofa clienților.* **Se plisează** *orice stofe.*

Rochii gata de la 70 lei în sus.

Expoziție de modele de Rochii, ultima creațiune

FABRICA DE

Cafe turcească și coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franțuzești, grecesti, și turcești, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America și Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian și *franțuzesc Colonial.*

Rahat de *Constantinopol, Smochine* și *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* și *Caramele* rusești, *Cacao și Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA" —

Dacă doriți să fiți bine serviți cu marfă proaspătă și mai eftin ca ori unde vizitați Magazinul de Cafea și Coloniale

Setrac H. Ohannesian
str. Cuza Vodă 42

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase și mentale.

S'a mutat în str.

Anastasie Panu 8

Consultațiuni 6—7 seara

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL"

Primește comenzi după ultimele jarnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe englezo și franceze, prima calitate

Dacă voiți să fiți bine îmbrăcați și eftin

Vizitați: Croitoria

„La Marchizul"
Str. Lăpușneanu 21

O FRUMOASA

fotografie puteți obține numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curței Regale **WEISS** din Piața Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriță, telefonistă, ca elevă pentru mașina de scris, sau orice funcțiune. Scriți sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea și renumita Magazie de

MODE ȘI CONFECȚIUNI

PENTRU DAME

aduce la cunoștința Onor. sale clientele și a Onor. Public, că s'a mutat și nou aranjat în **PIAȚA UNIREI,** *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova", unde a înființat și un atelier pentru Confecțiuni.*

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultațiuni 7 — 8 seara.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul XI.—No. 2071—Vineri 3 Ianuar 1914

POLITICE

Guvernul a demisionat

Cînd vor apărea aceste rînduri, d. Ionel Brăteanu va fi fost însărcinat, probabil, cu formarea noului minister.

Guvernul de colaborare a demisionat, și, precum era limpede pentru ori-ce minte clară și neorbită de patimă, plecarea actualului ministru a coincidat cu o schimbare de regim.

Nu acum ie momentul de a vorbi despre activitatea acestui guvern glorios—care a avut succesul după ce a trecut prin dificultăți și vicisitudini pe care istoria le va cunoaște în toate amănunțimile lor.

Și iarăși nu mai ie nevoie de insistat asupra cauzelor, care au provocat retragerea acestui guvern. Lucrul s'a lămurit, cauzele se cunosc de fie-cine, care se ocupă cît de cît de politică.

Or-cum dorința acelora care cereau retragerea, de frică că fuziunea ar putea fi realizată, este îndeplinită.

De acum încolo se va putea poate vorbi, cu deplină seninătate și cu perfectă dreptate, despre glorioasele fapte, care sunt patrimoniul comun.

Pentru a judeca însă meritul guvernului Maiorescu—Take Ionescu, nu ar trebui să ne aminitim numai de faptele glorioase săvîrșite, ci, de aseminea, de toate dificultățile în potriva cărora a avut de luptat, dificultăți, care, examinate de d nii Maiorescu și Take Ionescu spre mijlocul lunei Septembrie, i-a adus la concluzia că trebuie să se retragă imediat după votul anexării acelui nou teritoriu, care a fost cîștigat prin sacrificiul tuturor Romînilor, dar de aseminea, cu suferințele acelora, care au avut povoara și cinstea de a dirigui destinile Romîniei în momentul culminant al istoriei sale contemporane.

Ne-am făcut datoria

In înghebarea politică sunt fapte care, deși pe deplin recunoscute, deci dovedite, nu pot fi discutate, atîta vreme cît aducerea lor pe acest tărăm al discuției, poate fi dăunătoare bunului mers și propășirei intereselor generale.

Soseste încă o zi, acea a răfuielelor, cînd ceia ce se ocolea de a se spune nu mai poate fi ascuns, — și nu se poate trece cu vederea pentru că — toate răbdările și păsuielile avînd o margine — în materie politică ele pot fi cu mult mai dăunătoare de cît în viața privată, acolo unde raporturile sunt de la individ la individ, — privind tot deauna pe aceștia în parte, și nici de cum colectivitatea.

Cînd în discursul său de-a doua zi de Crăciun—d. Bădăreu spunea:

—„In momentul încheierei colaborărei noi am crezut că facem colaborarea cu întreg partidul conservator,—pe cînd, în realitate, partidul conservator s'a împărțit în două tabere, care au luptat una contra alteia și amîndouă contra noastră“ — ce se arată prin acestea, de cît jertfa mare făcută de partidul conservator-democrat și conducătorii săi, cari chemați la frînele statului în condițiuni și clipe atît de grele, în situația ce li se creiase, suportă toate cu resemnare, știind că —pe deasupra patimelor și păcatelor omenești — aveau o datorie: aceia de-a rămînea acolo, unde-i chemase nevoile țării, atîta vreme cît izbăvirea acestor nevoi atîrna de concursul lor întreg și necondiționat.

Și de felul cum au lucrat și ce-au făcut pentru înfăptuirea în bine a acestor nevoi ale neamului, cei de bună credință o știu și o recunosc, iar partidul conservater-democrat nu are a răspunde decît propriei sale conștiinți și istoriei—singurele în stare să dea sancțiunile juste.

Rămîne un fapt însă, cu atît mai trist cu cît jertfa a fost mai mare.

Lupta înverșunată, dusă de cele două fracțiuni conservatoare, în potriva acelui partid la care partidul conservator, *nedivizat*, făcuse apelul desnădăjduit, în momentele lui de grea cumpănă.

Iar aceasta ne-o spune azi — nu cu amărăciune, ci cu sentimentul mîndru de-a se fi înnalțat printrînsa — tocmai acel ministru care a fost mai mult atacat, fără a căuta să răspundă acestora de cît cu justificarea blîndă, dar drept valorificatoare a celor ce porniseră atacurile. Și notați, aceste atacuri au fost, tot timpul, singurele acte de mulțumire a muncei depuse de partidul conservator-democrat și a oamenilor săi.

Rezultă de aici o constatare tristă: aceia a crizei morale politice, prin care trecem,—și un fapt îmbucurător: înalțarea prin o muncă încununată de izbîndă pentru partidul conservator - democrat, care prin îndeplinirea neșovăitoare a datoriei, îndepărtînd animozitățile personale, înnăbușind revolta nedreptăților ce i s'au făcut—a sporit capitalul moral al țării.

Și aceasta și numai aceasta-i ceia ce trebuia făcut.

Iar azi cînd colaborarea nu mai poate dăinui e bine să se spună toate aceste, pentru ca—cu toată tristeța și uriciunea faptelor—ele să poată servi ca învățături celor ce se avîntă în luptele politice cu inima caldă de ideal și împodobită de cinste.

Dinu

NOTA ZILEI

Urări...

Anului care s'a dus—să-i fie țărîna ușoară.

Guvernului care s'a dus — o revenire grabnică.

Guvernului care vine — o expropriere cît mai repede.

Ex-prefectului de poliție — îi trimitem băieții cu *steaua*, ca mîngăiere pentru decorația pe care n'a căpătat-o.

Directorului general al C. F. R. să cumpere lemne cu 11 lei metru, nu cu 8, de la Berman Iuster.

Statuiei lui Cuza Vodă—cît mai puține discursuri naționaliste pe umeri.

Trupei dramatice,—o lege cu 60 la sută asupra cinematografelor.

D-lui A. C. Cuza o cădere ușoară în viitoarele alegeri.

Apei de Timișești—dacă n'o curge măcar să picure.

Telefonistelor noastre — *atingeri* plăcute...

MICI POLEMICI

In sfîrșit anul nou ne-a adus o vreme cum domnește acum la Nizza și pe Coasta de Azur : omăt, frig, viscol...

*

Celebrul Protopopescu - Pake explică prin „Dreptatea“ că pretinsele incasări de la primăria Capitalei erau numai niște mandate pentru parcelele grajdurilor comunale.

Apoi nici de la parcelii să nu fi furat omul?

*

A fost arestat pentru atentat la bunele moravuri un oarecare d. Băbușcă.

Sperăm că reclamanta e mai puțin... băbușcă decît părîtul.

*

„Cuvîntul“ nu mai apare zilnic. Apariția lui ca și un spectacol de teatru, se amînă din cauză de timp nefavorabil“.

*

„Epoca“ scrie :

„Coțcăriile cu indigenatele sunt cele mai rentabile“

Vor fi știind oamenii ce scriu...

*

In vederea alegerilor cari se apropie d. A. C. Cuza vă face să reapară în Iași... „Ciomagul“.

*

De ce a abonat „Cuvîntul“ pe negustorii evrei din Huși?

— Pentru că acei din Iași au fost abonați cu toții la „Evenimentul“ de către d. Stroja.

*

Admiratorii guvernului de colaborare susțin că 1913 a fost anul anexiunii Contestăm. Acum doi ani Socor a dovedit că o anexiune mai mare decît Cadrilaterul a fost făcută de către d. A. C. Cuza în domeniul economiei politice internaționale. Fără a mai vorbi de cele 200 articole „anexa la jidanii în presă“.

*

Se vorbește de o fuziune între „Evenimentul“ și „Cuvîntul“. Mai bine această nouă fuziune decît vechea... confuziune.

Transporturile pe C. F. R.

Sub titlul acesta cetim în „Monitorul comerțului, industriei finanțelor“ apărut astăzi cu data de 1 Ianuar 1914 :

„Chestiunea transporturilor pe C. F. R. *care a ocupat atîta timp mai toate Camerile de Comerciu din țară* și a determinat repetate intervențiuni la Ministerul lucrărilor Publice, a fost în fine resolvată.

D. ministru Bădăreu, *care s'a ocupat totdeauna de nevoile comerciului* și industriei noastre—a stăruit și a obținut de la Parlament—votarea creditului de 420 milioane lei“ pentru a se putea aduce îmbunătățirele necesare traficului C. F. R.

Datorită solicitudinei ce d. ministru Badareu are pentru comerciul—agricultera și industria țărei—plaga lipsei de vagoane—prin proectul votat—va fi în curînd remediată și astfel nu vom mai asista la spectacolul de acum, al lipsei permanente de vagoane și al stricărei cerealelor prin gări.

Fără îndoială că desvoltarea comerciului și industriei noastre—va lua un avînt și mai mare—cînd noile vagoane de mărfuri și noile linii de interes capital se vor pune în circulație, în urma votărei acestui credit.

Direcția G-lă a C. F. R. are întocmit planul lucrărilor și ținîndu-se seama de importanța urgentărei lucrărilor, nu ne îndoim că se vor lua toate măsurile în acest scop.

Incheem aceste rînduri—ne facem ecoul miilor de comercianți, agricultori și industriași—care vor fi în veci recunoscători d-lui ministru Badaren, pentru rezolvirea celei mai importante probleme economice ce atingea interesele desvoltărei comerciului și industriei țărei.

In numele acestora, ne facem o plăcută datorie de a aduce d-lui ministru Bădăreu „vii mulțumiri“.

OAMENI ȘI LUCRURI

INTRE JUCARII

Anul nou—serbătoarea jucăriilor sub atîtea forme, începînd cu zgomotosul carnaval public și sfîrșind cu nevinovatele jucării din vitrine, pentru copii.

E stranie psihologia jucăriilor. Le adunăm, în aparență, pentru cei mici ; dar în fapt—ne bucurăm de dînsele, noi cei mari.

Copilului îi creăm iluzia că a crescut ; nouă ne aduc jucăriile nemăsurata plăcere de a ne fi reîntors în anii de pruncie, fără griji, fără mihniri, fără răspunderi...

E una din tainele existenței—graba cu care niște obiecte neînsuflețite, efemere, plăpînde cum sunt jucăriile, pot să dee pînă și omului matur suggestiuni atît de puternice și complete.

...Iată-le pe mese, pe podele, risipite preste tot, grămădite preste tot. Clovnii cari sună din clopoței ; păpuși cu ochii sticloși, instrumente de muzică monotonă berbeci care behăie, momițe care joacă pe funii elastice, homuncuii du cauciuc cu sunete stridente, mițe care miaună, maici cu figuri curioase, tobe care sparg urechile... Cine poate închipui o viață de copil fără mormane de jucării, mereu reînoite, mereu stricate și schimbate?

Jucăriile! Ele sunt însuși traiul *lor* cu spuma de plăceri și de miragii, cu torentul de imagini și de aspecte în care vrîsta *lor* se simte atît de bine și în care atît de mult se emoționează, se amuză și se instruește.

Reconstituind povestea eroinei lui Flaubert — „Doamna de Bovary“,—Georgette Maeterlinck povestește episodul agoniei. Atunci fu adusă la căpătăiul muribondei mica Berta Bovary care văzu luminările aprinse și socotind că e un spectacol—întrebă :

— „Dar unde sunt jucăriile?“

S'ar putea răsturna lumea în juru-ne, acum ; dar ție, copilandrule, nu ți-am lipsi *noi*, ci—în primul loc—jucăriile. Noi ne uităm la ele astăzi, în zi de anul nou, dar pentru tine ele sunt viața, ele sunt lumea, ele sunt totul. Pe noi ne încloți și ne mîngăi un moment,—acel moment de dulce și zgomotoasă uitare, cînd putem reduce tot la mica ta lume duioasă din leagănul săltăreț, să facem o miniatură a existenței și să credem o clipă că retrăim anii de demult, fără gînduri, fără griji, fără lupte, fără supărări...

Puterea aceasta de uitare ne-o dau oare nouă—jucăriile neînsuflețite? De sigur că nu! Ci ne-o dai tu, mică jucărie vie, inocentă flință pentru care le adunarăm toate aceste, ca să-ți încadrăm privirile într'un amuzant decor de sunete și risete... Ești tu, care nu pricepi nimic din rostul multelor obiecte de parodie, de care ne dilectăm noi, ca de o jucărie plină de suflet, de toane și de vioiciune.

Numai de dragul tău ne reîntoarcem bucuros și mereu în lumea cea mică a jucăriilor și reducem în proporții tot ce ne înconjoară—începînd cu necazurile.

Și tot de dragul tău, seara tîrziu, în tăcere, condeiul lunecă nu numai pe aceste foi destinate ziarului—ci și în carnete discrete—mici de volum, spre a nota pe foile lor impresii, mărturisiri și reflexii pentru cartea de mai tîrziu, cartea pe care cine știe dacă o vei ceti vre-o dată, pruncule mic de astăzi, devenit omul de mîne, departe de vrîsta jucăriilor.

Rodion

ECOURI

Oameni și credințe. — In lume sunt 477,080,158 creștini, 256 milioane de adoratori de-ai strămoșilor și confuciani, 190,000,000 Hinduști, 176 milioane 834,372 maho nedani, 147,900,000 Budiști, 43 milioane taoiști, 14 milioane sintoiști, 10 milioane evrei, 117,681,669 politeiști. Printre persoanele de rasă engleză sunt 17 milioane fără nici o confesie religioasă.

Treceri spre An Nou

Zilele aleargă repede și Decembrie se împovărează către sfîrșitul unui an. Miezul iernei și-a nins severitatea deplină, iar sufletele noastre scad ca o vîntuoasă nimicită prin desișuri. Fie că străzile ne amestecă în ger și viscolire, fie că lăcașul unui cămin blînd și iubitor ne leagănă în atmosfera de caid și melancolizată prin audiții mînioase pe la geamuri, cugetarea ne va coborî în tortură și—tremurați în imbolduri omenești—vom privi focul din noi sau din vatră și vom nădăjdui o lume mai bună.

Mînia elementelor naturii are darul să ne truncheze încrederea în faptul care ne înconjoară și atunci, ne transpunem optimizmul mai mult în noi.

Prin acest proces intelectual, îndreptăm razele de conștiință către nouă adaptări și pînă la reluarea de raporturi normale, plutim în o nebulozitate psihică ce ne va copleși de dureri sufletești.

Prin urmare, aceiași constatare de constrîngeri naturale externe ; oscilări de viață subtilizată și precară ; bietul om vînturat pe brațe de durată.

*

Ziua unui an nou n'are nimic deosebit de celelalte zile și totuși, zăpada ne pare mai limpede iar clădirele mai tainice și solide.

Intreagă această schimbare trăește în interiorul individualității noastre, legată prin firele credinței celor care ne-au sprijinit și ne-au făcut oameni.

In păreri ni s'a făurit mintea, iar noi populăm lumea cu păreri—poate numai cu păreri. Și presimțirea noastră cîntă, iar armonia ei va însemna multă vreme aceiași romanță menită—cine știe?—să-ți țintuească fără pregetare orizont după orizont.

In fiecare zi de an nou, în schimb, noi ne simțim mai înfrățiți cu lumina mărirei omenești.

Pieptul nostru slab și mai slăbit de violența iernei, suportă o latură a universului majestos și tresare la fel cu bătăile acestei eternități în devenire.

Avem conștiința că, dacă soarta ne-ar păli cu turbare, i-am căuta totuși umbra și nu vom plînge după sîngele împrăștiat în urmă.

Omul înaintează mereu și nu se simte risipit nici odată.

*

Dar se perindă sub ochii noștri aceiași banalitate liniștită. Vehiculele zoresc pe stradă și dispar la o cotitură ; o fată grăbește la vale indignată de... o vorbă aruncată în vînt. Viața n'are aparența unei împreunări de fapte mari.

Și ceia ce nu vedem în lume, este desăvîrșirea care lucrează cu brațe nevăzute. Rezultatul este palpabil, dar numai ca o dungă despărțitoare și luminînd din trecut.

Cînd trecem în alt an, avem siguranța progresului tainic dar neîndoelnic. Lui să-i oferim urările noastre și, cu de dînsul tărie, să pășim înainte și fără teamă de a fi nimiciți în prăpastie...

C. R. C...

N'avem o opinie publică

In cuvîntarea pe care a rostit-o în adunarea plenară a clubului conservator-democrat din Iași, d. Al. A. Badareu a făcut, în treacăt, observațiunea atît de adevărată și de interesantă că suntem într'o *țară fără opinie publică.*

Observația, cum am zis, a fost rostită fără o anume legătură cu întîmplările la ordinea zilei. Dar este așa de frapantă în exactitatea ei, încît ar fi păcat să nu-i căutăm potrivirea, aplicația la evenimentul în curs, cari alcătuiesc pagini vii din însăși istoria contemporană a țării. Bună oară, evenimentul schimbării de regim.

Iată un guvern care pleacă de la cîrma țării, după ce a înfăptuit o grandioasă operă diplomatică, o istorică mărire a teritoriului, folosindu-se atît de bine, atît de inteligent, atît de complet de situațiune și de împrejurări.

Sunt prea cunoscute împrejurările aceste, ca să mai stăruim în amănunțimi asupra lor și să repetăm lucruri prea știute.

Cu izbînda de nimeni contestată, pe deplin consacrată și recunoscută, guvernul de colaborare, fără să mai aștepte vre-o răsplată, ori vre-o satisfacție, fără să-și îngăduie vre un răgaz, se hotărește să plece și propune Suveranului chemarea partidului advers, după ce, în Senat, șeful liberalilor, d. Ioan Brătianu a încercat, după procedeul opoziționistului clasic, să micșureze meritul guvernului în rezultatul strălucit al anexării.

Care este ecoul schimbării de regim în opinia publică a țării?

Nimeni nu va susținea că vre-o pătură a țării, vre-o categorie a populațiunii, ar fi manifestat, fie și sub forma cea mai atenuată, în potriva guvernului, cu atît mai puțin ar fi demonstrat intențiunea de a ajuta la o cădere, ori o răsturnare a lui. Și cu toate aceste schimbarea se întîmplă în mijlocul unui calm care frizează indiferența, aproape apatia.

E adevărat că se poate face constatarea în sens invers. Că nici odată nu s'a văzut venirea unui guvern nou, în mijlocul unei mari indiferențe, dacă facem abstracție de acei de-adreptul interesați în întronarea noului regim și care nu comptează în considerațiunile de ordine socială pe cari le facem aci.

Lipsa unei opinii publice este, în țară la noi, un factor care explică încă multe lucruri. De această lipsă se resimte în rău atmosfera cercurilor restrînse unde se pun la cale toate, unde se fac și se desfac toate.

Intr'o țară fără opinie publică evenimentele iau, adeseori, un mers ciudat, surprinderile par naturale sau mai drept, nu mai sunt surprinderi. De aceea, încă odată, observația președintelui clubului censervator-democrat, d. ministru Al. A. Badareu, are rostul lui, tîlcul e adînc și în lumina ei se cuvine să nu ne mirăm de evenimentele prin care trecem acum și al căror curs e departe a fi precis și lesne de prevăznt, la rîndul lui. Pentru că într'o țară fără opinie publică, ceea ce se pare lesne de prevăzut e, de multe ori, departe de ce o să se întîmple în realitate.

△

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7–8 luni. în momentul înţercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

Hirotonia P. S. Arhiereu Alexie Şerban Craioveanul

Duminică, 22 Decembrie, I, P. S. Mitropolit Primat D. D. dr. Conon Arămescu Donici, a efectuat hirotonia arhiereului Craioveanul, împreună cu P. S. Episcop al Rîmnicului, noului Severin D. D. Sofronie şi cu P. S. Arhiereu D. D. Valerian Rîmniceanu, însoţiţi de clerul Mitropolitan.

Simbătă seara, după terminarea serviciului vicerniei, s'a făcut chemarea la treapta arhieriei a arhimandritului Alexie Şerban. Cucernicul econom Ovidiu Musceleanu, directorul cancelariei sf-tului Sinod, a citit în uşile împărăteşti Inaltul ordin al preşedintelui sfîntului Sinod, prin care P, C. arhimandrit Alexie Şerban este chemat la treapta arhieriei, cu titlul de Craioveanul, în urma propunerei de către Sf. Sinod a trei candidaţi şi a înaltei confirmări regale, făcută în persoana P. C. Sale.

După răspunsul numitului arhimandrit, s'a încheiat procesul verbal în condica sfîntă a sf. Mitropolii a Ungro-Vlahiei, în faţa P. S. Episcop al Rîmnicului şi a P. S. Arhiereu Valerian Rîmniceanul. Procesul verbal s'a semnat de către cei doi delegaţi ai I. P. S, Mitropolit Primat, cum şi de către cel chemat la treapta arhieriei.

Delegaţii I. P. sfinţitului Mitropolit Primat aveau epitrahirile şi omofoarele puse iar cel chemat era îmbrăcat cu epitrahir şi cu felon. Terminîndu-se chemarea, delegaţii I. P. S. Sale au raportat verbal I. P. S. Mitropolit despre chemarea la treapta arhieriei a numitului arhimandrit, în palatul Mitropolitan, I. P. S. Sa a declarat, că ia act de cele raportate şi a exprimat dorinţa, ca hirotonia să se efectueze, după cea mai desăvîrşită regulă. Apoi, adresîndu-se celui chemat, i-a arătat greutăţile unite cu noua treaptă, cum şi sacrificiile personale, ce trebuie să-şi impue, spre a conrespunde înaltei chemări. Sfaturile părinteşti n'au lipsit, iar ele au impresionat profund pe cel chemat.

Sf. Liturghie s'a oficiat, a doua zi, de către Iosaşi I. P. S. Mitropolit Primat D. D. dr. Conon Arămescu Donici, asistat de P. S. Episcop al Rîmnicului D. D. Sofronie, de P. S. Arhiereu D. D. Valerian Rîmniceanul şi de tot clerul mitropolitan.

Inainte de citirea apostolului, cel chemat la arhierie a făcut mărturisirea credinţei în public. Ea a constatat din rostirea solemnă a simbolului credinţei şi din explicarea mai pe larg a adevărurilor religioase cuprinse în el.

Deasemenea cel chemat la arhierie s'a lepădat public de învăţăturile greşite cari au tulburat liniştea sfintei biserici în cursul vremei.

In timpul mărturisirei credinţei, I. P. S. Mitropolit şi ceilalţi P. S. au binecuvîntat de mai multe ori pe cel chemat la arhierie.

Apoi s'a făcut subscrierea mărturisirei în condica sfîntă. Mărturisirea credinţei e un jurămînt solemn, prin care cel chemat să obligă, făgăduieşte înnaintea lui Dumnezeu şi e oamenilor, că va păstra doctrina, ritualul şi disciplina sfintei noastre biserici neschimbate pînă la răsuflarea cea din urmă.

După mărturisirea credinţei s'a făcut invocarea Duhului Sfînt, iar prin cetirea rugăciunilor hirotoniei şi prin punerea mâinilor peste capul celui ce se hirotonie, taina hirotoniei s'a efectuat şi P. C. Arhimandrit Alexie Şerban a devenit P. S. Arhiereu Alexie Craioveanul. Actul acesta s'a vestit credincioşilor de către I. P. S. Mitropolit Primat, prin arătarea veşmintelor arhiereşti şi prin rostirea vorbelor : *„Vrednic este“* şi *„Axios“*.

După aceasta s'a săvîrşit sfînta liturghie, noul hirotonit avînd întâitatea, conform rînduelei bisericeşti. Răspunsurile la liturgie au fost cîntate de către corul mitropolitan, deslingîndu-se mai ales la *„Pre tine te lăudăm“* şi la *„Concert“* vocea dulce a unei supraue prime, cu o mare intenzitate de voce şi cu mare meşteşug la emiterea ei. In general, corul a cîntat destul de bine, dar regret, că n'am auzit nici o bucată din compoziţiile celui mai mare şi mai strălucit şef de cor din România, răposatul Gavril Muzicescu. Faptul se explică lesne, cunoscîndu-se personalitatea artiştilor noştri şi greutatea de a se obişnui cei din Capitală cu ideia, că greu vor produce bucăţi muzicale bisericeşti, care să se poată compara cu ale neîntrecutului maestru.

Ce observat este, că noul arhiereul a impresionat profund pe I. P. S. Mitropolit Primat şi pe credincioşi, manifestîndu-se ca un neîntrecut cunoscător al regulelor arhiereşti şi ca un eminent liturghisitor, pătruns de o curată evlavie, manifestată prin mişcările potrivite şi prin dulceaţa glasului său armonios.

Terminîndu-se sfînta liturgie, I. P. S. Mitropolit a dat noului arhiereu cîrja, simbolul conducerei credincioşilor pe calea mîntuirei sufleteşti, după care P. S. Alexie Craioveanul a împărţit *„naforă“* credincioşilor şi a binecuvîntat poporul. După hirotonie a avut loc recepţia obişnuită, în palatul mitropolitan, dar despre ea într'un articol viitor.

Vasile Oiaga

Tribuna liberă

Primim următoarele, cu rugămintea de a le da publicitatea :

O numire bine meritată

Pentru prima oară mesagiul Regal a rezervat un pasagiu special pentru C. F. R. aducînd elogii muncei şi destoiniciei depuse de funcţionarii acestei mari administraţii cu ocazia mobilizării şi demobilizărei armatei romîne din vara anului 1913.

Incontestabil, că din numărul mare al funcţionarilor nu face nimeni excepţie de la dreptul elogiilor aduse de M. S. Regele.

Noi însă, funcţionarii C. F. R. nu putem trece a nu remarca că, fără aunme factori şi oameni superiori, care au condus şi supraveghiat întreg mecanizmul mobilizări nu ni s'ar fi cuvenit această regească mulţumire.

Unul şi cel mai de seamă, care a fost sufletul acestei mişcări, care a pus atîtea ordine şi mişcări trenurilor, stîrnind admiraţiuni militarilor şi uimirea chiar a noastră este d. Inspector General Alexandru Mareş, fost pînă în ulttmul timp Directorul Serviciului de mişcare şi acum numit în postul nou creiat de Sub-Director General al C. F. R.

Socot că unui om de capacitatea şi putere de muncă ca d. Mareş, acest loc i se cuvenea de mult ; iar evenimentele din urmă nu numai că au cerut, dar au şi impus această numire.

Noi funcţionarii C. F. R. în special cei din Iaşi suntem mîndri că această distincţie se numeră printre faptele mari săvîrşite de d. Ministru Alexandru Badareu.

Căci printr'o mai de aproape supra veghere de execuţie a serviciului de oameni speciali şi versaţi, ne resimţim şi noi şi publicul. Nu era posibil ca un subdirector să trateze şi partea technică şi partea comercială satisfăcîndu-le la timp pe ambele.

Cu astfel de măsuri şi cu modificarea unor articole din legea de Exploatare a C. F, R. Domnul Ministru Badareu în scurta sa guvernare se poate mîndri cu ceea ce s'a făcut la ministerul lucrărilor publice pentru C. R.

Roadele le va vedea şi d-sa mai tîrziu şi va avea dreptul pururea să se bucure de ele.

Iar pe Domnul Ministru Badareu îl rugăm că dacă împrejurările îl fac să părăsească acest portofoliu, să păstreze încă în inimosa via noastră dorinţă de al mai revedea cît mai curînd în capul acestui minister, pentru ca rezolvînd şi chestiunea personalului de la C. F. R. să-şi asigure şi din partea noastră, aceiaş dragoste şi respect de care se bucură în toate celelalte cadre de funcţionari.

N. A.
funcţionar la C. F. R.

I. NĂDEJDE

DICŢIONAR
LATIN-ROMÂN
COMPLECT

EDIŢIA a II-a

INFORMAŢII

Cu prilejul zilei de Anul Nou, s'a expediat M. S. Regelui telegrama următoare :

M. S. REGELUI
Bucureşti

Credincioşii şi recunoscătorii voştri supuşi din vechea cetate a Iaşilor, roagă pe M. Voastră să primească prea respectuoasă expresiunea iubirei lor şi urările lor ferbinţi de ani mulţi întru fericirea şi înălţarea a neamului.

Primar (s) CANTACUZINO

Cabinetul liberal.— *D. I. Brătianu, şefal partidului liberal, pare a fi fixat definitiv lista membrilor guvernului liberal.*

Se zice că ministerul va fi compus cum urmează :

D. I. Brătianu, preşedinte de consiliu şi ministru de război.

D. Y. Morţun, ministru de interne.

D. Emil Costinescu, ministru de finanţe.

D. Em. Porumbaru, ministru de externe.

D. Al. Radovici, ministru de lucrări publice.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor.

D. I. G. Duca, ministrul industriei şi comerţului.

D. C. Banu, ministru de culte şi instrucţie publică.

D. Victor Antonescu, ministru de justiţie.

Parlamentul va fi dizolvat Lunea viitoare. Noile alegeri legislative vor avea loc în primele zile ale lunei Februar : în zilele de 2, 4, 6 februar pentru Cameră şi 8, 10 februar pentru Senat.

D. Gh. Lascar, secretarul general al ministerului de culte a plecat în Capitală astăzi la orele 3 p. m.

D. Ion Botez, fost deputat, candidează tot pentru Cameră, nu pentru Senat, cum s'a anunţat.

S'a aprobat numirea cu titlu definitiv a următorilor notari din judeţul Iaşi, cari au împlinit stagiul cerut de lege :

A Doroaei Gh. din comuna Mogoşeşti ; Cristea N. Cristea, din Copou ; Costăchescu Leon din Scobinţi : Casian Filipescu din Domeşti ; Dolinescu Dumitre din Erbiceni; Iordăchescu Dimitrie din Andrieşeni ; Munteanu Ioan din Bivolari; Rusu Teodor din Şipote ; Ţuţurman Petru din Tomeşti ; Gherasim Ioan din Roşcani ; Şubovici Ioan din Prisacani şi Vulpe Constantin din Ungheni.

Tabloul de soldaţi care au luat parte în campania din Bulgaria şi care urmează a fi medaliaţi cu decoraţia „Avîntul Ţării“ a fost înaintat comandamentului corpului IV de armată.

In cursul lunii Februarie va avea loc în sala Teatrului Naţional, un concert dat de profesorii Conservatorului de muzică din localitate.

Eri fiind hramul bisericei sf. Vasile din Tatarăşi, serviciul religios a fost oficiat pe economul I. Ţincoca, prototerenl oraşului asistat de mai mulţi preoţi.

După terminarea slujbei, o masă a avut loc la casa parohială.

In urma dispoziţiei luate ca să se acorde medalia „Bărbăţie şi Credinţă“ soldaţilor fie la front fie în diferite servicii ale armatei, comandanţii regimentelor locale lucrează la întocmirea tablolui soldaţilor care vor fi medaliaţi.

D. dr. Grigoriu, medic primar al judeţului, a plecat eri în comunele Belceşti, şi scobinţi, pentru a supraveghia însuşi măsurele pentru combaterea epidemiei de scarlatină, constatată în aceste comune.

† *Teodor Pantazi* (1831—1914 Ianuarie 1). Eri a încetat din viaţă la locuinţa sa din strada M Cogălniceanu 22, bătrînul octogenar T. Pantazi. Născut în Huşi la 1831, T. Pantazi a ocupat pe vremuri diferite funcţiuni, începînd cu acea de grefier la divanul de întăritori al Moldovei subt Grigore Alex. Ghica Vodă. Apoi a fost judecător de şedinţă şi preşedinte de Tribunal, iar în timpul din urmă şef al serviciului contecios la sfîntul Spiridon. Pensionar al statului încă din 1885 şi al Casei sfîntului Spiridon cu ceva mai în urmă.

T. Pantazi s'a căsătorit în 1858 cu Ecaterina T. Giurcăneanu, din Huşi şi a avut un traiu conjugal destul de fericit. Fericit soţ a fost şi fericit tată şi bunic, căci în jurul secriului său astăzi stau îndurerati, următorii fii şi nepoţi : Sofia C. Rozin institutoare cu fii Ioan Rozin magistrat şi C. Rozin locotenent; Mihai Pantazi institutor Piatra, cu fii Alexandru, Necolai, Dimitrie şi Felicia ; — Gheorghe Pantazi telegrafist cu fii ; Viorica, Sofia, Georgeta, Eugen, Adriana şi Ionel ;—Zoe Stefăniu telegrafistă cu fii : Gligore, Aglaea şi Eliza, — Elena I. Raicu telegrafistă cu fii ; Ionel, Petru, Eugenia, Stefan şi Teodor ; — Maria Pantazi licenţiată în litere; — Teodor Pantazi telegrafist cu fii Aurica şi Elena.

Intre P. Gărboviceanu dr. I. Simionescu. — Presa se ocupă de cine va fi numit secretar general la Instrucţie. E în dreptul ei, mai ales acum cînd se ştie că ministru titular va fi d. I. Gh. Duca, om străin cu totul de şcoală şi fără nici o legătură cu corpul didactic, de cît doar în partea activităţii extraşcolare a învăţătorilor, ca fost director la Casa centrală. Clica cazacilor lui Haret a dat asalt la şeful partidului ca să nu se cinteasca nici un Haretist din demnităţile ce le-au avut sub Haret. Se ştie, însă, că Haret n'a lucrat decît cu corpul didactic din Bucureşti ; pentru el provincia nu conta şi a fost o minune pentru toţi că s'a putut mănţine d. Solomon Haliţa, ca inspector general, de şi era în duşmănie făţişă cu colegii săi centraliştii.

Astăzi aceiaşi clică vreau să-şi mănţină pentru ei întâietatea şi puneau înainte persoana d-lui Garboviceanu la demnitatea de secretar general. Ce se întîmplă însă ? Obiceiul luat de miniştrii conservatori ca atunci cînd ministrul e din Bucureşti să-şi aibă secretari din Iaşi — cum au fost pe vremuri dr. Poşcariu, dr. Dragomir Hurmuzescu, iar acum d. Gh. Lascar, n'a rămas fără urmări şi la liberali. Iată dar de ce se vorbeşte, cu toată seriozitatea, de numirea d-lui dr. I. Simionescu, în demnitatea de secretar general la Culte. In acest senz d. C. Sterea a sondat pe d. Simionescu dacă i-ar conveni această numire, mai ales că d. Simionescu nu e din militanţii partidului, dar e un bun profesor, un publicist de samă şi mai ales că Iaşii în genere şi Universitatea de Iaşi în special are interesul ca în minister să fie un profesor ieşan, acum cînd s'au alocat credite de aproape 2 milioane pentru înaltele instituţii de cultură ale Iaşilor.

D. Stere, nevoind să intre în guvern, vroea să aibă unul de aproape ai săi care să aducă la îndeplinire cele proiectate de guvernul conservator, pentru Universitatea din Iaşi.

Ne vom felicita cu toţii, de numirea d-lui I. Simionescu ; d-sa are legături bune cu toţi membrii corpului didactic ieşan, afară doar de politicianii clubişti de la centru, căci ei vedea în el un spion.

După terminarea serviciului religios la Mitropolie, starefii mănăstirilor şi preoţii din localitate s'au prezentat I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, exprimîndu-i felicitări cu ocazia anului nou.

Mitropolitul mişcat de această frumoasă manifestaţie, a respuns mulţumind printr'o cuvîntare.

D. dr. Valeriu Roşculeţ, inspector sanitar, a fost decorat cu ordinul „Coroana României“ în gradul de Comandor.

D. C. Popovici, casierul Băncei Iaşilor a fost înaintat pe zina de 1 Ianuarie ca subdirector.

D. C. Boncescu, a fost înaintat ca şef contabil, în locul d-lui Gr. Vasiliu, demisionat.

După serviciul religios oficiat eri la Mitropilie, reprezentanţii autorităţilor civile şi militare, s'au grăbit a roga pe I. P. S. S. Mitropolitul Pimen să exprime Suveranului felicitări de Anul nou.

Administraţia comunală din Podul Iloae a convocat o consfătuire pentru iniţiativa ridicării unui monument soldaţilor căzuţi în campanie, originari din plasa Bahlui.

Noutăţi apărute : „Bisericuţa din Răzoare“ nuvele şi schiţe de G. Galaction editura „Vieţei Romîneşti“ 2 fr.

—„*Romînia Viitoare*“, revistă politico-literară sub direcţia d lui Al. A. Badareu anul IV No. 1 cuprinzînd un foarte bogat sumar de articole, actualităţi şi ilusiraţii.

—„Sanatatea“ cu suplimentul „Viaţa fericită anul XII 21, cu un sumar variat.

D. C. Stere va lipsi din localitate vr'o 10 zile urmînd să plece la Bruxelles şi Gand pentru a conduce o copilă a d sale elevă într'un pensionat din Gand.

„Le Temps“ din 8 Ianuar s'a ocupat pe larg de maşina automatică de vot inventată de inginerul romîn Ştefan Rosu şi experimentat cu succes la Isvi-sus-Seine.

Consistorul spiritual al mitropoliei va fi convocat în şedinţă cu începere de la 20 Ianuarie.

Becuri electrice „OSRAM“

Au sosit **becuri electrice „OSRAM“** *la* **„Romînia Muzicală“**—*Iaşi, Lăpuşneanu 24.*

Preţul a : **LEI 1.75.**

Expedifie în provincie.

Becurile **„OSRAM“** *dau cea mai* **albă lumină.** *Economia cea mai desăvîrşită.*

Observaţi bine adresa.

Primim din partea d-lui profesor Mezincescu următoarele rînduri :

Domnule Director,

„Evenimental“, într'unul din numerile sale, do-acum cîte-va zile, găseşte prilej să se ocupe de mine, afirmînd că la reînoirea contractului ce Ministerul are cu d. prof. dr. V. Negel, pentru casele ocupate de Laboratorul meu, *aş fi îndemnat* pe d. Negel să mărească chiria dela 3000 la 4000 lei, insinuînd că această diferenţă ar fi trebuit să-mi revie mie.

Am crezut că această informaţiune nu merită o dezmînţire.

Cum însă *„Evenimentul“* o strecoară din nou în coloanele sale, cred de datoria mea să i dau cea mai categorică desmînţire.

Contractul cu d. Prof. Negel, care să termină la 26 Octombrie 1913, a fost reînoit *din oficiu* de Minister (adresa No. 55904/913 din 7 August. Cum în cursul acestui an nu m'am ocupat de Laborator, *n'am avut cunoştinţă de această prelungire de cît cu mult mai tîrziu. Ea s'a făcut în lipsa mea şi n'am avut prilej să schimb cu d. dr. Negel nici un cuvînt asupra acestei chestiuni.*

Contractul a fost prelungit pînă la 26 Octombrie 1914, în aceleaşi condiţiuni ca şi în trecut, adică cu 3500 lei.

Afirmările *Evenimentului* sunt deci cu desăvîrşire neadevărate.

Acum—*de ce* şi *cine* de la *Evenimentul* se chinueşte să găsească ceva de zis despre mine, fie chiar insinuări ridicule ca cele de mai sus ? Există o mică cauză pentru acest mare efect. Cel cu pricina o cunoaşte.

Dr. D. Mezincescu.

31 Decembrie 1913.

Consiliul comunal a fost convocat pentru azi, la orele 3 p. m. pentru a rezolva mai multe chestiuni importante.

Iată noul program ce se reprezintă astă-seară Joi 2 Ianuarie la cinematograful Pathé Frères, din sala Circului Sidoli :

Testamentul ascuns, desfăşurare fără seamăn, interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor pariziane (2 părţi).

Max Linder a făcut o greşală, comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian.

Clui dresaţi în serviciul armatei belgiene, interesante vederi după natură.

Acest program festiv mai cuprinde două grandioase numere de varieteu : Clovnii muzicali Charlotte şi Alfredo, precum şi micul duet Prinţ o splendoare în arta coreografică.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri.

Poimîni Sîmbătă 4 Ianuarie matineu la 3 1/4 ore ziua şi reprezentaţie serală la 9 ore.

Primim la redacţie „Ultimul sbor“ vals de d. Gh. Zavalide, profesor la liceul din Tulcea.

Autorul va da 25 la sută din venitul net pentru fondul destinat a se ridica un monument aviatorului Vlaicu, la Iaşi.

Serata de revelion organizată de societatea de sport şi muzică a avut un formidabil succes.

Vom face mîni o dare de seamă.

Diverse întîmplări

— Dl. colonel Liciu a primit astăzi o plîngere semnată de către d. baron Schönfeld care se plînge că un domn locotenent din vînători, aflîndu-se în societatea a doi domni civili l'ar fi ofensat pe d-sa şi pe soţia d-sale. Ba încă, urmărindu-l în stradă, l' a şi maltrat în dreptul fotografiei Heck.

Cazul se cercetează.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ :

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA“.**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA“.**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Candidaturi şi numiri.—Următoarele candidaturi ale profesorilor au fost discutate aseară la clubul liberal fără a se ajunge însă la un rezultat definitiv. Cele mai multe din indicaţiunile următoare par cu şanse de a se realiza.

D. Ioan Botez, profesor era destinat a lua secretariatul general în caz, dacă d. C. Stere ar fi acceptat portofoliul cultelor şi instrucţiunii publice. De oarece însă portofoliul îl iea d. Duca, d. Botez a preferat să reintre în parlament.

La directoratul liceului naţional candidează d-l profesor G. Finţescu, în cazul cînd va refuza a primi direcţiunea d. Gr. Birsan, care ar trece ca inspector al învăţămîntului particular pentru Moldova, în locul d-lui profesor Ioan Constantinescu.

Inspector al învăţămîntului secundar e probabil a fi numit d. G. Gr. Gheorghiu, profesor de matematici.

D. Mihai Tomida se zice că nu va primi demnitatea de ajutor de primar, ci ar prefera inspectoratul general al învăţămîntului secundar.

D. Mihai Carp, cere un directorat în învăţămîntul secundar, în minister, probabil locul d-lui Anton Colorian.

D. G. Scobai va candida la un scaun de senator, luînd concediu din învăţămînt.

D. V. Dimitrescu, cere locul d-lui Speranţă, director al învăţămîntului particular.

M. Jacotă, un loc de membru în comisiunea pedagogică, pentru limba romînă.

C. Sporea la direcţia gimnaziului Ştefan cel Mare ce va fi vacantă din April prin trecerea la pensie a d-lui Nădejde.

Valentin Bude, direcţia de la Alexandru cel bun.

Octav Botez, subdirecţia învăţămîntului particular, ocupată pînă nu de mult de d. Paraschivescu şi actualmente de către d. Petru Ghiţescu.

Romulus Ionaşcu, profesorat la academia comercială sau inspectoratul şcolilor comerciale superioare.

D. I. Bucovineanu—înscris de curînd—inspectoratul învăţămîntului gimnasticei.

D. Sachelarescu, inspectoratul primar de circ. Iaşi, iar d. N. Ionescu, inspectoratul scolar ocupat de d. I. Virlănescu.

D. Teodorini candidează la direcţia conservatorului în locul d-lui Mezzeti.

D. Setlacoc va fi numit suplinitor la catedra de engleză a d-lui Botez.

D. Victor Munteanu, fost subdirector al învăţămîntului primar a fost decorat cu Bene-Merenti cl. I.

A reapărut „Versuri şi proză" anul III No. 1 cuprinzînd bucăţi literare semnate de d-nii I. M. Rascu, Kidalgo, T. Arghezi, N. Davidescu, G. Bacavia, I. Minulescu, C. R. Ghiulea. Aspecte. Puncte. Recezii, etc.

Primim numărul 1 din „Arena" revistă politică săptămînală, sub direcţia d-lui Beliu.

Reprezentaţia piesei *Manasse*, care era să se joace în sala *„Cultura"* în ziua de 3 Ianuarie pentru sporirea fondului ridicărei busturilor lui *Caragiali* şi *Ronetti Roman*, — se amînă încă cu cîteva zile cînd se va juca irovocabil în altă sală. Ziua şi sala se vor anunţa la timp. Biletele reţinute sunt valabile pentru acea dată.

MAGAZINUL DE DESFACERE A PRODUSELOR FERMEI ŞI VIILOR

A. A. BADAREU

IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

Aduce la cunoştinţa Onor Publicului că a pus în vînzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum: Unt pentru masă şi pentru gătit, smîntînă centrifugată, diferite brînzături de oi, producţie de toamnă în burduşi şi în putini; caşcaval de pentelau, caşcaval grecesc, brînză de Brăila, lapte dulce şi ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer. roquefort, gervais. — Jambon salam sibiu, ghiudem, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub preţul pieţei.

De asemenea vinurile naturale albe şi negre se vînd cu litru şi în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum şi deliciosul vin spumos.

Serviciul ireproşabil

Fabrica de Vată şi Plapome

„GLORIA"

LAZARE & GUSTAV RECHLER

— IAŞI —

Singura fabrică sistematică care rivalizează cu produsele similare streine, recomandă tuturora produsele sale de

Vată gumată pentru confecţiuni

albă şi neagră în pachete a 800 şi 1000 grame a 4, 6, 8, 10 sau 12 metri într'un pachet.

Plapome calitate recunoscută superioară şi cu îngrijire lucrate din satin, creton, poms şi atlas în orice dimensiune, precum şi plapome speciale de botez.

Comenzile pentru Moldova sunt a se adresa: biroului de agenţură şi comision

Maurice Brauchfeld, Iaşi

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Atentat în contra lui Şerif Paşa

— Moartea atentatorului —

Paris.—Un atentatat a fost comis azi dimineaţă la domiciliul lui Şerif Paşa, şeful partidului radical turc.

Un tînăr turc, care ceru o audienţă lui Şerif a rănit cu un foc de revolver pe feciorul care refuza să-i introducă în biroul lui Şerif.

Atentatorul pare a aparţine unei clase turceşti mai înalte. S'a găsit la el suma de 235 lei, un coran şi un plic cu adresa lui Şerif Paşa, dar care nu conţinea decît o coală de hîrtie albă. Agresorul nu avea nici o hîrtie de identitate.

Povestind atentatul, Şerif a spus cu agresorul a rînit mai întîi pe servitorul său Ismail Haki cu mai multe gloanţe, în piept. Servitorul a încercat să se apere dar în zadar. Atunci a sosit Salih, ginerele lui Şerif, care a tras asupra atentatorului, cu revolverul lui Haki, dar fără a nimeri.

Salih alergă să ia un alt revolver. Nevasta lui Şerif Paşa ivindu-se agresorul a lovit-o cu pumnul în faţă, In această clipă a venit Salih care a ucis pe agresor, împuşcîndu-l în cap. Moartea i-a fost instantanee.

Şerif crede că e vorba de o răsbunare politică.

*

Poliţia a găsit pe negustorul care a vîndut haine atentatorului. Dar n'a putut pînă acum stabili identitatea acestui din urmă.

Din Sobranie

— Discursul d-lui Ghenadief —

Sofia.— In şedinţa de ieri după amează şeful democraţilor d. Malinof, a vorbit în favoarea alcătuirei unui cabinet de coaliţie.

Şeful stambuloviştilor, Ghenadief, a rectificat diferitele afirmări făcute de d. Malinof, povestind evenimentele care au precedat catastrofa. O impresie adîncă a făcut descrierea d-lui Ghenadief de situaţia foarte periculoasă în care se găseau armatele bulgare, cînd trupele romîne au tăiat o linie de aprovizionare a armatelor şi au ameninţat pe celelalte.

Chestia insulelor Egee

Londra.—Răspunsurile date de Austro-Ungaria, Germania şi Italia, în chestia insulelor Egee, au fost înaintate la „Foreigh Office", în nişte note deosebite dar identice.

*

Paris.—Agenţia Reuter află că Puterile triplicei primesc, în trăsături generale, propunerile engleze.

Italia a reînoit asigurarea că insulele ocupate de dînsa vor fi înapoiate Turciei, imediat după ce toate obligaţiunile tratatului dela Lausanne vor fi executate.

Din Albania

— Grecii încep să evacueze teritoriul Albaniei —

Roma.—Agenţia Ştefani află din Valona că se asigură acolo cum că Grecii au părăsit 15 sate din Cazas, Scapari şi Coriţ.

Ştirile sosite din Elbasau sînt mai satisfăcătoare.

Greve

Lisabona.—Impegaţii căilor ferate portugheze s'au pus în grevă.

*

Capetown.—Sindicatele muncitorilor au proclamat greva generală.

Serviciul Telefonic

Schimbare de regim

Ora 11.

Bucureşti.—Pînă la ora 11 dimineaţa, d. Ionel Brătianu n'a fost încă chemat la Palat.

Se crede că schimbarea de regim se va efectua mîine.

Modificări la Casa rurală

Bucureşti.—Consiliul de administraţie al Casei rurale, în ultima întrunire, a luat hotărîrea de a înlesni ţeranilor cumpărarea de pămînturi, în senzul că li se acordă terenuri mai mari de 15 hectare şi înlesniri de plată.

Modificările acestea au a fi aprobate de adunarea generală, care va fi convocată în luna Martie.

Starea M. S. Reginei

Bucureşti. — In cercurile Palatului, se afirmă, că M. S. Regina va trebui să se supună la o nouă operaţie de ochi, considerată ca indispensabilă de medici.

De la societatea de agricultură

Bucureşti. — Membrii societăţei romîne de agricultură, a fost convocaţi în adunarea generală, pe ziua de 24 Ianuarie.

Cererea doamnelor bulgare din Burgas

Sofia.—Doamnele bulgare din Burgas, s'au adresat printr'o telegramă lui Sir Grey, cu rugăminte de a interveni în favoarea bulgarilor, cari se găsesc sub jugul romînilor şi grecilor, de a li se încuviinţa să se roage în limba lor maternă.

Regele şi domeniile Coroanei

Bucureşti.—In cercurile palatului se afirmă că Regele, devansînd reforma expropierei, ar avea de gînd o expropiere a domeniilor Coroanei, prin arendarea lor la obştiile ţărăneşti.

Ar rămînea numai fermele, lăptăriile şi pădurile.

Trebue arătat cu acest prilej, că pentru îmbunătăţirile aduse acestor domenii, s'au cheltuit pînă acuma peste 20 de milioane.

Succesorul d-lui Sasonoff

Petersburg.—In cercurile diplomatice se afirmă că situaţia ministrului Sasonof ar fi sdruncinată.

Ca succesor la departamentul de externe, se crede că va fi numit d. Şebeco, fostul ministru al Rusiei la Bucureşti.

Impăcarea romîno-maghiară

Budapesta.—In cercurile bine informate se crede că împăcarea romîno-maghiară va fi fapt îndeplinit pînă în cîteva zile.

Arestare senzaţională

Constantinopole. — Fostul ataşat militar la Viena, Nazif, care a fost arestat ieri, nu e colonel ci general de brigadă,

Nu se ştie pînă acum care ar fi cauzele acestei arestări.

Revizuirea Constituţiei şi Regenţa

Bucureşti.—In unele cercuri se afirmă că la revizuirea Constituţiei se va proceda la revizuirea articolului cu privire la Regenţa, în senzul că din regenţă să facă parte, pe lîngă trei membri din guvern, şi un membru major din familia regală.

Aviatice

Cairo.—Aviatorul Bonnier, cu un pasager, a plecat de aci şi a sosit la Alexandria, la ora 5 seara.

Criza din guvern

Bucureşti.—După cum am anunţat, d. Maiorescu, a prezintat Suveranului Marţi sara, demisia guvernului.

Demisia este motivată. Prin ea se spune, că guvernul de colaborare s'a constituit în vederea răsboiului balcanic şi al problemelor externe. Acum cînd guvernul crede că a terminat fericit misiunea sa, se retrage, rugînd pe Suveran să-i primească demisia.

Suveranul a primit demisia, rămînînd să aviseze.

*

D. Ionel Brătianu, şeful partidului liberal a fost chemat la Palat, pentru azi, la orele 6 seara, cînd va fi însărcinat cu formarea guvernului.

*

Starea de sănătate a regelui continuă a se îmbunătăţi. Tusa aproape a dispărut.

Se crede că Suveranul va părăsi Sîmbătă patul, pentru a primi, cu tot ceremonialul cuvenit, jurămîntul noilor miniştri.

*

Tot Sîmbătă, după instalarea noului guvern, d. Maiorescu împreună cu doamna, va pleca la Heidelberg, unde vor rămînea mai multă vreme.

D. Brătianu şi ministerul de externe

Bucureştt.—In cercurile liberale se afirmă, că d. Ionel Brătianu ar fi h tărît, a încredinţa ministerul de externe unui diplomat de carieră.

In acest scop s'ar fi adresat d-lui Beldiman, ministrul Ţerei la Berlin, care însă a refuzat această onoare.

D. Brătianu s'a adresat apoi d-lui Diamandi, care se crede că va accepta.

Intristata familie Costiner are durerea de a anunţa prietinilor şi cunoscuţilor încetarea din viaţă a lui

LEON COSTINER

în vrîstă de 52 ani

decedat la Menton în noaptea de 30 Decembrie.

Inmormîntarea a avut loc la Menton.

In loc de ori-care altă înştiinţare.

De vînzare. *In ziua de 15 Ianuarie 1914 se va vinde prin licitaţie publică la Tribunalul Iaşi, secţia III-a pentru eşire din indiviziune, imobilul din Iaşi strada Petru Rareş.*

La biroul Isidor Margulies *din Iaşi, strada Ştefan cel Mare No. 27 se caută pentru imediata angajare, ca ajutor la Contabilitate un tînăr care să cunoască contabilitatea dublă şi corespondenţa romînă.*

La „Bradul Moldovei"

IANCU RECHLER & CAROL MICHELSOHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comerciul de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

Asortat permanent cu lemnărie pentru construcţie şi tîmplărie.

Execută prompt orice comenzi referitoare, garantînd calitatea superioară a cherestelei, preţuri convenabile şi livrarea foarte conştiincioasă.

IMPORTANT

Fac cunoscut onor. mele clientele, că soţia mea D-na A. VOGT după o practică îndelungată în Germania, a preluat conducerea frizeriei mele pentru Dame, asociindu-şi o domnişoară specializată în frizeria Beer din Calea Victoriei din Bucureşti, astfel că onor. dame din Iaşi vor avea la îndemînă un salon de coafură adevărat model.

Execut: toate lucrările de păr, Manicure, şamponarea şi uscarea părului cu aparat electric. Masaj facial. Tenturarea părului. *Ondulaţiuni à la Marcelle.* Frizuri p. vizite, suarele, teatru, nunţi. Ape contra mătreţei, pentru unghii, mîni, etc.

La frizuri pentru nunţi pentru mai multe persoane de odată reduceri mari la preţ.

Georges Vogt

Friseur-Coiffeur

Str. Lăpuşneanu

La GARTENBERG FIU

Str. Ştefan cel Mare 11

A sosit noui mărfuri de lux, **Articole de voiaj**, menaj, cărucioare, precum şi un mare transport de

Jucării pentru copii.

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Magazinul de Produse alimentare

Dr. I. MANOLESCU

— *Str. Lăpuşneanu No. 12* —

(Telefon 233)

vinde în afară de produsele de fermă

Lăptării, Brînzeturi, Vinuri din cele mai fine, Fructe, Mezeluri, etc. etc.

Coloniale şi Delicatese

din cele mai fine

— Cu preţurile cele mai convenabile —

Calitatea recunoscută a tuturor produselor magazinului este cea mai bună garanţie ca onorata clientelă va fi servită în modul cel mai ireproşabil.

Conducerea magazinului este încredinţată d-lui N. Ciocîrlan bine cunoscut onoratei clientele.

Serviciu la domiciliu.

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

I. BEINER

Str. Ştefan cel Mare No. 2 bis.

Cel mai bine şi complect asortat cu

INCALŢAMINTE (străină)

Fabric. original **Fortschritt** şi **Viro** calitate prima durabilitate garantată.

Jambiere de pele şi stofă. Ultimile Modele pentru Domni, Doamne şi Copii Transport nou de **Şoşoni** şi **Galoşi** (Veritabil Ruseşti).

Mare depozit de cămaşi, flanele, ciorapi, gulere, manşete, cravate, batiste etc. Calităţi superioare — Forme frumoase şi distinse.

Mare depozit de *Articole de voiaj umbrele şi bastoane.*

Bogat asortiment de *Mănuşerie* de la cele mai repurtate Case franceze şi engleze. Precum şi tot felul de obiecte de toilletă.

Toate se vînd cu preţurile cele mai convenabile.

Cu ocazia Sft. serbători *„Expoziţie Permanentă"* cu *Ultimile noutăţi.*

Cofetăria TEODOR NEDEF

Face cunoscut onor. public **redeschiderea** *cofetăriei din* **str. I. C. Brătianu No. 154.**

Sub conducerea şi îngrijirea d-lui NEDEF vechi specialist în branşa cofetăriei.

Se primesc comenzi pentru onomastice logodne, botez şi ori-ce fel de ocaziuni, **cu preţuri reduse.**

Cu ocazia Sf. sărbători, zilnic torturi, cozonaci şi prăjituri proaspete şi alese.

Laboratorul din nou amenajat este iluminat cu electricitate.

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstatricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

CURA — Cea mai rațională de Unt de pește pentru ADULȚI și COPII —

e numai aceia cu:

UNT DE PEȘTE IODOFERAT SIMPLU și UNT DE PEȘTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior și premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Pește Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Pește Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

Foarte important

Aducem la cunoştinţa onor Public că am concedat depozitul renumitului

UNT-DE-LEMN

marca „PRINCESSE" garantat pur d-lor

FRAŢII SMIRNOV

şi garantăm că va fi servit din acest nepozit cu marfa noastră originală garadtată pură.

Caisson & Brocard
Fabricanţi
Nice (Franţa)

De Inchiriat

sau de vînzare o casă cu 4 odăi, coridor de sticlă, bucătărie, pivniţă şi grădină, Str. Nicolina 70, Tramvai la scară.

A se adresa în str. Albinetz 22 Iaşi, la d-na Colasiu.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile
Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.
Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi Nunţi cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului
Antreprenor, I. ZENTNER.

Renumitul magazin

Caesar

s'a mutat sub Hotel Continental, Piaţa Cuza-Vodă.

A apărut:

Noua lege a firmelor

Toţi comercianţii să se grăbească să şi-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienţii.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

De Inchiriat

o odaie la d. Isidore Margulies str. Ştefan cel Mare No. 27 mobilată sau nemobilată.

Prima Franzelărie Națională

— DE LUX —

M. Grünberg (fost Forşt)

Este în totdeauna cea mai bine asortată cu: Chifle de apă, Colăcei, Covrigei cu sare, Franzele de apă, de lapte şi cu cartofi, Porumbar, Brăileni, Cartofe mici, Coilici, Colaci, Kaisersemel, Stanghe, Chifle, Cozonaci, Chifle cu nuci, Cozonaci, Grafle şi Brânzoie.

Primeşte asemenea comenzi speciale, pentru or-ce fel de ocaziuni.

Cu ocazia Sf. Sărbători. Laboratoriile de la cru, sunt din nou amenajate şi înzestrate cu cuptoare speciale şi masini moderne, puse sub directa conducere şi supraveghere a d-lui **M. Grünberg**, cunoscut onor clientele, ca vechiu specialist în această branşă, aşa că onor clienţi, precum şi onor public în generul, vor fi pe deplin mulţumiţi, procurându-şi cu încredere, tot ce atinge această branşă de la

Prima Franzelărie de Lux
M. GRÜNBERG
Str. I. C. Brătianu 168.

Rog. Onor. clienţi a observa bine, atît firma cît şi No. ca să nu confundă adresa.

Telegramă Urgentă

Răsboiu pe toată linia

Flota generală gata de plecare
La Lazăr Iosef în str. Mare
Asalt de „Fine Bijuterii"
Adevărate minunăţii

Ceasoarnice de preciziune
Ultima invenţiune
Mîndre podoabe de frumuseţe
Pentru cadouri la logodne şi pentru mirese

Cu mic cu mare daţi năvală
La *Lazăr Iosef* în str. Mare
Căruia s'a dus vestea peste hotare
Că vinde mai eftin ca ori şi care.

De Inchiriat

de la Sfîntul Gheorghe 1914 localul berăriei **„Carul cu bere"** din *strada Anastasie Panu No. 35.*

A se adresa proprietarului, d. Petigrew strada Banu 16.

O moară cu totul modern

cu motor de benzină cu două rînduri de pietre a 42 se vinde în condiţiuni avantajoase cu înlesnire de plată. A se adresa la administraţia ziarului.

Absolvent

al Şcoalei superioare de Comerţ, dispunând de ore libere aranjează registre la comercianţi.

Doridorii se vor adresa la ziar.

Facem Cadou 7000 ceasoarnice

Suntem decişi să dăm gratis, 5000 ceasornice cu sconul de a răspândi mai mult ceasornicele nostru cronometru DELTA şi aceasta numai în schimbul plăţei lucrului, adică cu 11 Lei bucata. Ceasornicul cronometru DELTA, este un ceas de precisiune de mare eleganţă modernă, montat într'o cutie de argint Gloria şi care costă 20 Lei. Avem dispuse pentru acelaş scop alt gen de 2000 de ceasornice DELTA aur pentru domni şi doamne. Acesta ceasornice posedă asemenea un excelent mers regulat. Cutiile sunt fabricate din metal DELTA cari nu pierd nicio dată culoarea aurului şi care este acoperit printrun procedeu electric cu un carat de aur veritabil ast-fel ca după aparenţa lor, este imposibil de a distinge aceste ceasornice de acelea de aur veritabil. Aurul DELTA este acum cea mai bună imitaţie de aur şi îl garantăm 15 ani. Aceste ceasuri costă de ordinar 30 lei, dar noi dăm gratis aceste 2000 la d-ni şi d-ne, numai în schimbul plăţei lucrului, adică 14 lei bucata. Garantăm în scris timp de 3 ani bunul mers al acestor 2 feluri de ceasornice. Este întradevăr un cadou, cea ce facem cu aceste ceasornice şi noi presupunem ca în schimb veţi recomanda ceasoarnicele şi cassa noastră cunoştinţelor dummneavoastră. Puteţi pricepe dela sine că vă dăm un ceas în radevăr bun şi ireprosabil pentru că în urma recomandatiilor d-voastră, noi contăm pe alte cumpărări, cari singure acestea ne vor lăsa un benefici.

Posedăm deja o mare canţitate de cereri pentru ceasoarnicile noastre gratuite şi stocul pus la dispoziţie va fi probabil curând epuisat.

Dacă voiţi să profitaţi de această ocazie care nu va mai fi a două oară, binevoiţi a ne trimite cu întoarcerea curierului comanda şi veţi primi un ceasornic de care veţi rămâne încântat şi care vă va da servicii preţioase în timpul vieţei d-voastră. Trimitem ceasornicele franco de vamă, contra ramburs sau plata înainte Pentru porto şi ambalaja vă socotim 1 leu.

In caz de nu vă convin luăm înapoi marfa. Lanturi foarte moderne în argint Gloria asortate la aceste ceasornice cu lei 2,50 în loc de 5; în aur DELTA cu lei 3,50 în loc de 8. Adresaţi comanda la

Maison d'exportation R. FEITH, Lugano (Suisse)

Franţati scrisorile cu 25 bani.

Maşină tipografică

(Schnellpresse) sistem nou format No. 6, în cea mai perfectă stare, funcţionare ireproşabilă, se vinde din lipsă de loc.

Adresa la tipografia H. Goldner

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

reîntorcîndu-se şi-a reluat consultaţiunile în

Str. Lăpuşneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

Monteur

special în instalaţiuni de apă şi canal, după o lungă practică în Romania şi străinătate fost şef monteur în aceasfă branşă, caut post.

Adresa: *Norbert Brecher*
Weggasse 4 Czernowitz

Borhotul

Fabricei de bere „Zimbru" strada Păcurari No. 91 este **DE VÎNZARE.**

A se adresa la Fabrică.

DE VÎNZARE

pentru strămutare de domiciliu:

1) Una vie numită Mitoc satul Todireni, comuna Ciurea jud. Iaşi, întindere de 30 ha pămînt, compus din 16 ha arătură, 5 ha fînaţ, 8 ha pădure tînără, cu foarte mulţi pomi roditori; casă, două crămi, casă pentru vier, două fîntâni. Via este împrejmuită cu seci şi este răscumpărată. 8 klm. depărtare de oraş.

2) Una vie în satul Lunca Bîrnovei com. Ciurea, 6 ha întindere, 2 ha jum. plantată cu viţa americană, al 3-lea an, restul arătură, fînaţ şi pădure tînără, casă pentru vier, fîntînă. Via e răscumpărată.

3) Două rînduri de case str. Albineţ, No. 12, Iaşi, un rînd cu patru camere şi paravane şi un rînd în două etaje compus din şase camere şi 3 bucătării, cu pivniţă sub ele, ogradă şi cu 4000 m. p. loc deosebit.

4) Un rînd casă mahalaua Broscăriei 98, construcţie nouă, compusă din 4 odăi, 2 antreturi şi alte atenanse, cu grădină cu pomi roditori şi pentru zarzavaturi, locuită de proprietar unde doritorii se pot adresa.

Cadou de Anul Nou

mai potrivit şi mai folositor pentru elevi, studenţi şi intelectuali nu poate fi de cît un

DICŢIONAR LATIN-ROMÎN

de

I. NĂDEJDE

Ediţie de lux, legată — 12 lei

La Tipografia H. Goldner

Vînd casele

din str. Romînă No. 9. Adresaţi-vă la proprietar dr. Segărceanu în Caracal.

Depozit de cărţi postale

En-gros şi detailles

M. H. SCHOENFELD

(LIBRĂRIE)

Strada Lăpuşneanu No. 10. (Vis-a vis de farmacia Fraţii Dr. Konya).

Face cunoscut onor. clientele că a primit un **mare transport** de *cărţi postale ilustrate* din cele mai frumoase, sujete noi şi alese ca: Mignon, Perechi, Tipuri, Peisage, Flori etc. etc. Asemenea a mai primit un mare asortiment de *modele noi* cu motive alese de

CRACIUN ŞI ANUL NOU

ultimele creaţiuni.

Preţ-curent de En-gros:

Presate (chromo)	Lei	3.50	suta
Gelatine	„	4.80	„
Gelatine aurite	„	5.50	„
gelatine roşie	„	5.90	„
Platin veritabil	„	6.50	„
Platin colorat	„	8.50	„
Sepia veritabil	„	7.—	„
Sepia colorat	„	10.50	„

Deviza mea este, vînd **eftin** *ca să vînd* **mult.**

A sosit şi un mare transport de jucării.

M. H. SCHOENFELD.

O veste bună!!

Nu comandaţi nici o haină pînă nu vizitaţi

Magazinul „Lumei Elegante"

Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze şi franceze, precum şi ultimile modele de veste fantezie.

Magazinul „Lumei Elegante"
Str. Cuza-Vodă, 42

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facerl. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

O fotografie

bine reuşită obţineţi totdeauna numai la Fotoglob Electric

Siegmund Packer
Str. Lăpuşneanu 34

Magazinul de Confecţii

PENTRU DAME

Maximilian Demek

s'a mutat în strada Lăpuşneanu
(*Casele d-nei Drossn*)

Magazin ocupat înainte de firma Sali Porjes

Se recomandă pentru **Confecţionare** *de* **Rochii** *Tailleur şi de* **Bal, Soiree,** *etc*

— PĂLĂRII MODEL —

Se vînd **Stofe, Garnituri,** *etc. Se îmbracă* **Bumbi** *din stofa clienţilor.* **Se plisează** *orice stofe.*

Rochii gata de la 70 lei în sus.

Expoziţie de modele de Rochii, ultima creaţiune

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici fraţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţazesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA" —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale

Setrac H. Ohannesian
str. Cuza Vodă 42

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase şi mentale.

S'a mutat în str.

Anastasie Panu 8

Consultaţiuni 6—7 seara

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL"

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe englezo şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul"
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA

fotografie puţeţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI

PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI,** *vis-a-vis de Hotel Trojan, casa fost „Banca Moldova", unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1.
(casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI.—No. 2072—Sîmbătă 4 Ianuar 1914

POLITICE

Afaceri și căpătuială...

Organul liberalilor locali ne poartă grijă. După aprecierile celor de la ziarul *Mișcarea*, partidul conservator-democrat a intrat în descompunere, chiar la guvern fiind — aceasta pentru că este un partid alcătuit pe bază de interese personale și de căpătuială.

Desigur că *Mișcarea* nu putea să vadă începutul descompunerei partidului nostru, de cît de la data intrării noastre în guvern. Nu era să vadă doar acest lucru, în vremea cînd eram în opoziție și am scăpat pe liberali de chestia tramvaiului.

Trebuie, însă, o doză de îndrăzneală nemaipomenită, pentru ca, tu scrib al unui ziar liberal, să vorbești de politică de interese personale și de căpătuială.

Cînd partidul din care faci parte își vede ființa asigurată numai în politică de afaceri; cînd spiritul diriguitor vede tăria partidului, nu în cultivarea și cîștigarea simpatiei opiniei publice, ci în politica de bănci și societăți anonime; cînd legile se fac nu în vederea interesului public, ci în vederea spoliațiunei avutului public; cînd cei mai mulți din diriguitorii actuali au moștenit fructul spoliațiunei și concepția inavuțirei în detrimentul binelui general, — cînd le știi toate aceste ie o faptă fără nume să ataci pe această temă pe alții, cărora, în primul loc, le datorești faptul că atît de curînd poți să pui în aplicare din nou aceste concepții dubioase.

Dar nu pentru a spune aceste lucruri—de altfel de nenumărate ori repetate — scriem prezenta, ci pentru a lămuri, odată pentru totdeauna, o chestie de procedeu.

Suntem hotărîți să evităm, pe cît omenește e posibil, politica sălbatecă. Acest lucru l'am practicat de multă vreme—voim să-l practicăm și de acum încolo. Atacuri pătimașe, sălbatece — nici odată! Insinuări calomnioase—ne sunt necunoscute!

Nu mai puțin nu înțelegem să nu ripostăm cu toată vigoarea și să ne spunem, gîndul întreg, fondul însuși al credinței noastre; cînd suntem atacați.

Cu atît mai rău pentru acei care nu vor voi să înțeleagă!

Uite-o, nu-e!

E neîndoios că ori care va fi situația politică internă a țării noastre, ori ce schimbare ar fi menită să ia viața noastră, — datoria de romîni ne face ca, paralel cu interesul pe care-l purtăm trebarilor dintre granițele politice ale regatului nostru — nu trebuie să încetăm o clipă de-a ne purta tot interesul către frații noștri de dincolo de aceste hotare, statoriți în chip atît de vitreg.

E vorba de aceiași romîni transilvăneni a căror ultime frămîntări politice și-ale căror aspirațiuni continuă să vînzolească presa ambelor state ale dualismului vecin.

Înțălegerea e aproape,... înțălegerea e cu neputință,.. Tisza tratează,.. romînii se codesc,... Și cîte alte vești care se cioc-nesc zilnic, se contrazic în chip atît de evident, nu umple coloanele tuturor ziarelor.

Ultimele vești, cu privire la aceste tratative, sunt de aceiași speță, — cu o sigură deosebire numai. Opoziția maghiară, probabil, văzînd eșuarea încercărilor de zădărnicire a împăcării romîno maghiare, ceară să introducă un nou zvon de zizanie: Viitorul rege și imparat, arhiducele Francisc-Ferdinand, ar fi în potriva acordului cu romînii, încercat de contele Tisza.

Zvonul nici nu putea să nu fie de domeniul fanteziei, căci, chiar de a doua zi, Reichspost, într'un articol „Jocul de-a noroc al opoziției maghiare" dezminte în chipul cel mai categoric acest zvon.

Rămîne însă un punct mult mai greu, asupra cărui romînii transilvăneni ar trebui să fie cît mai băgători de samă. În discursul său de răspuns interpelării contelui Appony, primul ministru maghiar zice: „O condițiune însă am pus-o,... nu putem permite să se aducă o știrbire unității Statului și caracterului lui național".

Pare această știrbire de adus caracterului național a statului maghiar, să nu fie un nou impas în care e pusă libera dezvoltare culturală a fraților noștri de peste munți?

E o simplă întrebare izvorîtă dintr'o afirmare pe care, în dorința aplănării lucrurilor, ne ferim s'o mai comentăm.

În tot cazul mai multă circumspecție e de dorit conducătorilor romîni din Transilvania, mai ales în clipele aceste de care, poate, atîrnă o parte din viitorul vieței acestor frați ai noștri.

Dinu

MICI POLEMICI

Mare meșter d. Stere: a îmblînzit pînă și pe... Ursu.

— Nu era un urs... siberian.

*

„Unirea" a fasionat cu „Cuvîntul" la tipografia Ștefăniu. Cînd apare cea săptămînală, cînd cel cotidian...

*

A propo de „Unirea".

Într'o relațiune a noastră se spunea că ziarul d-lui Cuza a rămas dator tipografiei Ionescu 8000, în loc de 800 lei.

O eroare de zaț care făcea reclamă apostolului. Atîta credit n'are în piață, — nici măcar în Piața... „Unirei"

*

La clubul liberal s'au înscris o mulțime de amatori, bărbați cu greutate.

— Începînd cu d-l... Ușurelu.

*

Știți pe ce motiv ne cereau bacșiș de anul nou cei 10 cantonieri ai telefonului?

In a vieței lungă cale
Tot alerg și fug mereu
Pentru a drege telefonul,
Cînd îl văd că merge rău.

...Apoi dacă ne merge așa de rău cu telefonul de ce mai cer și bacșiș?

*

Un ziar săptămînal din localitate arată într'o notiță:

„în numărul anterior din greșală s'a scris că d. Dim. V. Păun e directorul ziarului"...

Iată un ziar care și-a pierdut memoria directorului, după cum Schamil, legendarul, își pierduse umbra..

*

— Supărăcioasă pentru telefoniste aluzia cu „atingerile" telefonice?

— Pe cuvîntul meu că n'am vrut să le... ating întru nimic.

NOTA ZILEI

Plagianism.

Se svonește în lumea literară franceză că marele romancier și cugetător Anatole France are intenția de a scrie o apologie a plagiatului.

Și în legătură cu acest zvon senzațional un mare ziar parizian arată că în secolul al 17-lea a existat în Franța o Academie a plagiatului, unde se țineau cursuri despre „drepturile și datoriile *plagianismului*", cum se zicea pe atunci.

Ce păcat că nu există și astăzi în Republica Literelor o atare instituțiune. Printre cei dintăi membri corespondenți sau chiar... activi ar fi, negreșit, ilustrul nostru compatriot și concetățean A. C. Cuza. Ce strălucite cursuri ar fi putut ține într'o asemenea Academie și cum le-ar fi ilustrat cu isprăvile lui proprii!

Iașul în afară de guvern

In momentul cînd scriem rîndurile aceste, nu mai este pentru nimeni îndoială că nici un iașan nu va figura în noul guvern liberal.

Ori, mai simplu, că singurul liberal iașan ministeriabil de la retragerea d-lui Petru Poni din viața politică, d. C. Stere, nu va face parte din cabinetul d-lui Ion Brătianu, cel puțin în actuala și prima formațiune ministerială.

Nu e chemarea noastră să insistăm asupra cauzei, ori cauzelor neintrării în minister a rectorului universității iașane pe care, un moment, ziarele și cercurile politice îl desemnau cu siguranță ca membru al viitorului cabinet. Reflecțiile de mai jos ar fi fost îndreptățite și ar fi avut loc, dacă ori-care alt ministeriabil iașan ar fi procurat Iașului aceiași surprindere, ca să nu zicem aceiași decepție.

Căci, după tradiția stabilită în guvernele conservatoare în anii din urmă — exceptînd acel a d-lui P. P. Carp—Iașul era destinat să participe în guverne prin cîte un reprezentant, aceasta însemnînd, în chip discret, nu numai o continuare a unei tradiții, dar și o recunoaștere necesară și o consacrarea a unei anumite stări de lucruri, despre care a amintit și d. Al. A. Badareu în cuvîntarea rostită în ultima adunare a clubului conservator-democrat.

Ministrul lucrărilor publice a vorbit ca iașan. De altfel d-sa a reînoit mărturisirea că nu poate uita, că *nu vrea* să uite că e iașan. Cît de mult a folosit Iașul de pe urma ministeriatelor d-sale și a colaboratorilor sei iașani, nu mai e nevoie să arătăm aci. In ultima guvernare—acea a colaborării — Iașul, după fericita expresie a d-lui Al. A. Badareu, a avut în guvern nu numai pe ministrul lucrărilor publice, dar și pe doi eminenți iașani, Gh. Lascar, secretar general la instrucțiune publică și profesorul Mezincescu, sub-director general al serviciului sanitar superior.

Că Iașul nu va avea un ministru în cabinetul Brătianu e stabilit. E drept că se vorbește, cel puțin de venirea d-lui profesor Simionescu ca secretar general la Culte și, poate, a d-lui profesor Slătineanu la serviciul sanitar superior. Amîndoi acești profesori sunt strîns legați de universitatea iașană pe care, în inimoase articole, au apărat-o în potriva unor lovituri sau ignorări.

Nu ne ascundem de loc sentimentul de mulțumire—ca iașani— față de posibilitatea ce s'ar da la doi distinși intelectuali ai foastei Capitale de a ocupa înalte demnități de unde ar putea, măcar în parte, să continue opera — începută în proporții mai largi — de înălțare culturală și socială a Iașului, a Iașului destinat acum să rămînă, pentru mai mult ori pentru mai puțin timp, în afară de guvern. △

ECOURI

Crimele și delictele comise în Franța în 1911. — Ministrul justiției a înaintat președintelui republicei contul general al justiției criminale în Franța și Algeria, în cursul anului 1911.

In 1911, au parvenit parchetelor 591141 procese-verbale, plîngeri și denunțuri, adică 41,130 (8 la sută) mai mult ca în 1910.

Din aceste 591,141 afaceri, 58,557 au fost comunicate judecătorilor de instrucție, 146,951 au fost duse direct la audiența criminală, 48 913 au fost trimise înaintea altor jurisdicții, 329,443 au fost clasate fără urmare.

Astfel, mai mult de jumătate din afacerile provenite ministerului public au rămas neurmărite. Faptele rămase nepedepsite păreau a constitui crime în 12738 cazuri și delicte în 316705 cazuri, dar trebuește observat că 115108 din ele nu erau prevăzute de legile penale.

Ori ce-ar fi, trebuește reținut că, asupra celorlalte afaceri, 102325 (adică 32 la sută) au fost părăsite din cauză că autorii crimelor sau delictelor n'au putut fi descoperiți; 45,445 (14 la sută) pentru că infracțiunile constatate nu ofereau nici o gravitate și nu interesau esențialmente ordinea publică; 51,662 pentrucă sarcinele ridicate în contra inculpaților designați erau nesuficiente; în sfîrșit 14 mii 903 (4 la sută) pentru motive diferite.

E de observat că numărul real al crimelor și delictelor, ale căror autori rămîn necunoscuți, devine din ce în ce mai considerabil: 100.484 în 1908; 97,446 în 1909; 97,186 în 1910 și 102,325 în 1911.

Cifra mijlocie anuală a perioadei 1901—1905 era de 99.984.

*

Anchetă despre Tango.— Jurnalele englezești anunță că direcțiunea unui teatru londonez — „Queen's Theatre" — care a luat o parte însămnată la răspîndirea dansului „tango" atît de discutat și combătut — a invitat femeile din „lumea mare" la un matineu special, în care să se facă încercarea de a se pune de acord societatea aleasă în această controversă care împărțesc pe închinătorii Terpsihosii. La această consfătuire au fost invitați și episcopii din Westminster și Kenton.

Fiecare spectator va primi o fișă, care va purta următoarea întrebare: „Este oare nu tango un joc imoral?"

Invitații, după ce vor chibzui, vor trebui să scrie în josul fișei: „da" sau „nu" —introducînd apoi răspunsul într'o urnă.

*

Cîte-va medii de vîrstă.— Iată ce cred, în această privință, naturaliștii cei mai cu greutate:

Crocodilul trăește, 200 pînă la 250; elefantul, 150—200; crapul, 100—150; acvila, 100; lebăda, 100; corbul, 100; rinocerul, 60; leul, 60; papagalul, 50—80; cămila, 50; știuca, 40—50; vulturul, 40; taurul, 30; cerbul, 30; magarul 25 — 30; calul, 25, sticletele, 25; pițigoiul, 20—25; porcul, 20; boul, 18—20; pisica, 18; privighetoarea, 16; ciocîrlia, 18; vulpea, 15; oaia, 12; căprioara, 10; vrabia, 10; găina 10; iepurele de casă, 8; iepurele, 7; veverița, 7; paingănul, 7 ani și albina, un an.

Mijlocia vieței omului pare a fi 33 ani. Il clasăm deci, între vultur, taur și cerb.. nu departe de magar,

OAMENI ȘI LUCRURI

Moartea cea bună

Inceputul de an,—serbătorirea vieței și a morții în același timp. E celebrarea sfîrșitului într'un decor întocmit ca să aduci mitare și alinare, gonind ori-ce păreri de rău.

Să fie oare cu putință o împăciuire aeve între conștiința unui apropiat sfîrșit și între liniștea sufletească, pe care o dă numai speranța de a trăi?

In momentul de față învățații discută o singură formă—cea mai blajină—a luptei eterne între declinul vieței și între durerea fizică,—tovarășe fatale, aproape nedespărțite...

Este problema „euthanasiei"—a morței celei bune sau, mai drept, a morții benevole, chemată cu o oară mai înainte să pună capăt unor zadarnice chinuri fizice.

Sintetizată sub forma unui proiect de lege socială înaintea congresului național din Washington — care n'a cutezat să voteze proiectul — problema e pusă cu toată claritatea și cu tot curagiul de către organizațiile moniste germane. Iată cum e formulată chestiunea în întregimea ei:

1. Orice persoană atinsă de o boală incurabilă are drept la eutanasie, — la o moarte de bună voie.

2. Tribunalul de resort va primi cererea pacientului și va acorda acel drept.

3. O comisiune medicală instituită de tribunal, va examina pe pacient. Vor putea fi chemați de către acesta din urmă și alți medici. Examenul va avea loc în cele opt zile de după formularea cererei.

4. Procesul-verbal va arăta dacă, după credința medicilor-experți, moartea este mai probabilă de cît vindecarea sau de cît posibilitatea de a mai lucra.

5. Dacă moartea apare ca foarte probabilă, tribunalul acordă pacientului dreptul eutanasiei. In caz contrar, cererea se respinge.

6. Dacă bolnavul este omorît fără durere, după cererea sa formală și categorică, autorul morții nu poate fi urmărit, dacă bolnavul a obținut dreptul la eutanasie și dacă autopsia stabilește că era o boală incurabilă.

7. Ori-cine omoară un bolnav fără voința formală și expresă a acestuia, e pedepsit cu închisoarea.

Punctele 1 și 7 pot fi aplicate, în cazuri date, celor infirmi.

E, de sigur, o aparență de seriozitate în problema eutanasiei. Și, oprindu-ne asupra unor păreri formulate de oameni de știință, vom consacra cîteva reflecții acestei chestiuni.

Rodion

Despre reforma teatrelor naționale

Din știri particulare primite din Capitală și din cîteva ziare sosite astăzi, se crede că noul director al teatrelor ar fi d. G. Diamandy, cunoscutul autor de literatură dramatică.

Din sursă sigură d. Diamandy are un proect de lege a teatrelor din țară. In linii mari, schițez următoarele: Societatea dramatică de astăzi rămîne în picioare așa cum a fost legea din 1877 și cea din 1909. Societarii rămîn tot în trei clase, și cu toate drepturile cîștigate pînă la votarea noului legi.

Reforma mai însemnată ce s'ar face este ca toate cele trei societăți dramatice București, Iași și Craiova, să se contopească în una singură, adică procedura ar urma astfel:

O comisiune din literați și artiști de vază retrași din viața artistică să decidă de actualii societari ai celor trei teatre în privința situației lor.

Cari din societari au o reputație artistică și au dat dovadă de talent și muncă vor rămîne în activitate, cari însă, au intrat ca societari *pe alte căi* și au ajuns la o vîrstă oarecare, vor fi scoși la pensie cu anii serviți și vor avea dreptul să joace pe alte scene din țară, însă pe cele naționale, nu.

Al treilea vin acei societari, cari n'au vîrsta de 40—45 de ani, cari au dovedit că au avut talent și au muncit și cînd au ajuns la o situație materială mai favorabilă, s'au lasat pe tînjală și se eschivează să joace, vor fi înlăturați din teatre, dîndu-li-se însă pensia cuvenită.

Din restul societarilor aleși și trecuți prin sită, din cele trei teatre naționale, se va forma o singură trupă mare, bine organizată, cu salarii egale, de sigură cu diferență de clasă și această trupă care o să se compue din 70—90 societari și stagiari, o să fie împărțită în trei secțiuni: *tragedia, drama și comedia* (de salon și bufă).

Această trupă împărțită după specialități, va face rotație șase luni de iarnă, în București, Iași și Craiova; rotația va juca două săptămîni în fiecare oraș în felul următor: București 1—15 Sept. tragedia, Iași 1—15 Sept. drama, Craiova 1—15 comedia și la fiecare două săptămîni se vor *rula* în felul de mai sus. La a doua rotație, va fi alt repertor și care va intra și piesele jucate cari au prins.

Folosul acestei rotații este imens, întîi pentru public și al doilea pentru artiști. Publicul va avea totdeauna un ansamblu perfect, repertor nou, piesele bine studiate; iar artiștii vor cîștiga cu rotația *că nu se uzează* jucînd necontenit în fața aceluiași public ca și publicul *care se plictisește* de acei actori pe care îi vede jucînd în fața lui de ani de zile. Artiștii să nu se plîngă, mai ales cei din București, actualii, că nu-s statorniciți în un loc.

Mai întîi ca moral, vor avea totdeauna alt public să-i aprecieze și să nu se uite că în țara Artelor, Italia, pînă azi nici un teatru nu-i subvenționat de Stat, sau de comună, ca la noi, — și în Italia sunt companii, sau tovărășii sub direcția unui Novelli, Zacconi, De Sanctis, etc.; și care trupe, de altfel excelente, nu joacă într'un oraș—și în Italia sunt zeci de orașe cu populație peste 100 mii de oameni,—decît 10—15 zile și iar o ia raita, ca după un timp să revie în orașul unde a jucat. Apoi partea materială a societarilor o să fie mărită mult și cheltueli de deplasare în plus.

Stagiarii vor trece prin același purgatoriu ca și societarii ca să rămîie în teatrul național.

In privința administrației, va fi un director general la București, care va avea asupra lui și conducerea teatrelor din Iași și Craiova. La Iași și Craiova va fi un director cu un consiliu de administrație; asemenea și la Craiova. Comitetul de lectură va fi în București și va fi compus din oameni de litere, din cele trei orașe; ședințele vor avea loc trei zile pe

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc.

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Reprezentanţi: Sam. Löbl, Bucureşti.

lună şi membrilor din comitetul de lectură din provincie, li se vor plăti onorariile deplasărei. Directorii din Iaşi şi Craiova vor prezida un comitet de administraţie şi vor avea dreptul asupra cheltuelelor acestor teatre şi asupra reprezentaţiilor jucate. Directorul general, directorii din Iaşi şi Craiova, membrii comitetului de lectură şi administraţie din Bucureşti, şi cei de administraţie din Iaşi şi Craiova, vor fi salariaţi lunar plus liber parcurs pe c. f. r. cl. I — de asemenea şi artiştii societari vor avea parcurs liber cl. I; iar stagiarii cl. II.

Pentru că la Iaşi şi Craiova nu se poate juca în fiecare seară, chiar cu o trupă excelentă, se vor face rotaţii în zilele libere, la Botoşani, Bărlad, Galaţi, Brăila, Ploeşti, Buzeu, etc.

Repertorul va fi ales de cei trei directori şi de membrii comitetului de lectură, în care intră 2 societari, iar alţi 2 în consiliul de administraţie.

Fie care teatru va avea personalul lui de serviciu; iar salariile şi plăţile societarilor se vor lua cu state în regulă de la Direcţia generală din Bucureşti. Fiecare teatru din cele trei, va avea casierul şi secretarul lui şi care vor da socoteală directorului teatrului din Iaşi sau Craiova şi directorul trimite banii (restul) şi socotelile la teatrul naţional din Bucureşti.

In rezumat această lege face o singură trupă din cele 3, fiind retribuiţi toţi egal. Toate cheltuelile şi ori ce afaceri materiale sunt la direcţia generală a Teatrului din Bucureşti. La facerea Bugetului teatrului, sau la trecere la pensie, sau la pedepse grave, toţi directorii se întrunesc la Bucureşti cu membrii din consiliul de administraţie şi cel de lectură.

Inchirierea salelor teatrelor din Iaşi şi Craiova, la trupele străine, se va face de direcţia acelui teatru, iar din suma dela închirieri se va face un fond pentru susţinerea anuală a teatrului.

Astea sunt în linii mari, proectul viitorului Director al Teatrelor Naţionale.

Cebepe

Recepţia din palatul mitropolitan

cu prilejul hirotoniei Arhiereului Alexie Craioveanul

Noul arhiereu, îmbracat în mantie şi cu cîrja în mînă, a fost condus în palatul mitropolitan de către doi diaconi, îmbracaţi în veşminte sacerdotale, de clerul mitropolitan, de prieteni şi credincioşi. Aici, aşteptau: I. P. Sfinţitul Mitropolit Primat D. D. Dr. Conon Arămescu Donici, P. S. Episcop al Rămnicului D. D. Sofronie, P. S. Arhiereu D. D. Valerian Rămniceanul, d. Dr. D. G. Boroianu, directorul cancelariei Sf. Mitropolii, d. dr. Dragomir Dimitrescu, profesor universitar, Econ. Ioan Gotcu, membru în consistoriul superior bisericesc şi profesor la Seminariul Veniamin, Protoereii Capitalei, Ec. S. Călinescu, profesor pensionar şi preşedintele cenzistorului mitropolitan, Ec. Vasile Damian, pictor bisericesc, d. Grigore Alexandrescu, inspector al poştei şi telegrafului din Iaşi, d. Petrescu, profesor din Brăila, căpitanul veteran Palade din Iaşi, cum şi mai mulţi clerici şi laici din Bucureşti şi Iaşi.

Arhiereul Craioveanul a făcut opustul obişnuit, după care a luat cuvîntul Mitropolitul Primat.

I. P. S. Sa, într'o cuvîntare bine meditată şi adînc simţită a arătat că lumea creştină nu se mai mulţumeşte astăzi, numai cu o slujbă frumoasă, aşa cum prea bine ştie s'o facă noul hirotonisit, ci aşteaptă ceva mai mult de la pătura conducătoare, căci aşteaptă tot binele de la ea, deşi n'are posibilitatea să-l realizeze, căci n'are ultimul cuvînt, ultima hotărîre, chiar în afacerile curat bisericeşti. De aceia, previne pe noul hirotonisit, că nu va fi scutit de atacuri de care n'au scăpat cei mai mulţi conducători bisericeşti, dar doreşte ca noul arhiereu, să găsească în adîncul conştiinţei forţa de rezistenţă. Ori cît ar fi insultat, cum se cam obişnueşte la noi, doreşte să nu-i lipsească puterea de răbdare, de care a dat dovadă cu prisosinţă cu prilejul hirotoniei sale, dela confirmarea Regală şi pînă la hirotonie. Roagă pe Mîntuitorul să reverse darul său asupra noului hirotonit, ca să fie nu numai un liturghisitor dintre cei mai iscusiţi, dar şi un făptuitor de fapte creştineşti, care prin dragostea sa şi prin faptele bune. să amuţească clevetirea duşmanilor sfintei biserici. Urează noului arhiereu păstorie fericită, spre binele sfintei biserici şi a neamului romînesc.

La discursul I. P. S. Mitropolit Primat a răspuns P. S. Craioveanul, cu următoarea cuvîntare:

Inalte Prea Sfinţite Stăpîne,
Prea Sfinţiţi Părinţi,
Iubiţi Creştini,

Este o veche datină în biserica noastră, ca şi-n biserica ortodoxă în genere ca cel înalţat la treapta arhieriei să spună cîte-va vorbe mai marilor poporului credincios şi turmei creştineşti.

Pînă astăzi am fost un simplu slujitor la altarul bisericei parohiale Golia din foasta Capitală a Moldovei, iar de astăzi în urma pogorîrei darului Duhului Sfînt peste mine, prin rugăciunile I. P. S. Mitropolit şi a P. S. Sor, poziţia mea s'a schimbat cu totul şi nu trebue să mai vedeţi în mine de cît pe Apostolul Mîntuitorului, trimis spre a învăţa Sfînta sa lege, spre a săvîrşi tainele sfinte şi spre a conduce pe credincioşii eparhieiRîmnicului Noului Severin pe calea mărturirei, sub părintească conducere a P. S. Episcop D. D. Sofronie care veghiază şi lucrează pentru mîntuirea sufletească a credincioşilor, din cuprinsul eparhiei P. S. Sale.

Dragostea nefăţarnică a foştilor mei fii sufleteşti m'a întărit şi m'a susţinut pînă astăzi şi nu o voiu uita pînă la răsuflarea cea din urmă. Demnitatea arhierească mă apasă, căci mîntuirea sufletească a creştinilor îmi este foarte scumpă şi-mi dau seamă destul de bine, că treapta arhierească îmi impune datorii foarte grele, care mă fac să mă cutremur.

Şi ce datorii îmi impune?

Sunt dator să învăţ pe creştini Sfînta lege a mîntuitorului Hristos şi să mă rog lui Dumnezeu pentru ei. Mîntuirea sufletelor mi s'a încredinţat astăzi, dar mîntuirea este efectul darului Duhului Sfînt. El mă va ajuta să contribuesc la Mîntuirea sufletească a creştinilor şi prin rugăciune îl voiu pogorî asupra creştinilor.

De astăzi voiu învăţa pe creştini şi mă voiu ruga lui Dumnezeu pentru ei. Voiu cere cu toată căldura sufletului meu, să potolească focul patimilor şi să aprindă în sufletele credincioşilor focul sfînt al iubirei sfintei biserici şi al scumpei noastre patrii. A învăţă pe creştini şi a mă ruga pentru ei, este o datorie însemnată a Smereniei mele şi o voi îndeplini cu frică şi cu cutremur.

Ca arhiereu, mai sunt dator să dau creştinilor exemplu de fapte bune.

Datoria aceasta este tot aşa de însemnată. Cu toate lipsurile mele, cum să dau exemplu? Cum să merg în fruntea turmei?

Cum să arăt calea prin purtarea mea? Sunt două virtuţi principale, în care făgăduesc să fiu exemplu. Prima e milostenia. Făgăduesc înaintea lui Dumnezeu şi a creştinilor să mor sarac, să mă îngrijesc de saraci şi să alinez suferinţele. Mă voiu sili, ca în viaţa mea arhieriască, să fiu milostiv şi să fiu exemplu creştinilor de milostenie. A doua virtute foarte scumpă sufletului meu este iubirea creştinească. Voiu iubi pe toţi creştinii în Domnul, făgăduesc să-i tratez cu iubire şi bunătate. Mă voiu sili din toate puterile mele, să fiu exemplu de iubire şi să mă opun la uneltirile urei, nedemnă de adevăraţii creştini, ba chiar de oameni civilizaţi.

Altă datorie ce am de îndeplinit, e datoria zelului arhieresc. Pentru mîntuirea creştinilor voiu lucra cu teate puterile mele. De astăzi nu mai sunt al meu, ci al fiilor mei sufleteşti din eparhia Rîmnicului, cum şi al creştinilor din Ţara Romînească.

Fiind păstorul lor, timpul, sănătatea, puterea şi viaţa mea, va fi a lor. Toate privaţiunile vor fi pentru mine bucurii; numai să pot fi folositor creştinilor.

Aceste sunt datoriile mele cele mai de căpitenie, iar pentru îndeplinirea lor cu sfinţenie, vă rog să vă rugaţi lui Dumnezeu, ca să-mi ajute cu darul Său, ca să le îndeplinesc.

Să zicem cu toţii din tot sufletul şi din tot cugetul nostru.

Trăiască M. S. Regele, cu toată familia domnitoare!

Trăiască Sfîntul Sinod al Bisericei Romîneşti!

Trăiască Preşedintele Sf. Sinod, Mitropolitul Primat al Romîniei!

Trăiască Guvernul Ţărei Romîneşti! Trăiască Neamul Romînesc!"

Ultimile vorbe ale noului arhiereu au fost întrerupte de salve de aplauze. După aceasta s'a servit şampanie, iar cele petrecute atunci le voiu nara altă dată.

Vasile Oiaga

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniţă, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*

(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)

A se adresa la d-na **Adela Ghiulea,** *str. Mazelor 18.*

INFORMAŢII

La telegrama de felicitare adresată şefului partidului conservator-democrat, cu prilejul anului nou, „Opinia" a primit răspunsul următor:

— *„Vă mulţumesc pentru urările ce-mi faceţi. Urez şi eu ziarului „Opinia" isbîndă în toate".*

(s.) TAKE IONESCU.

Comisia interimară ieşană va fi compusă din d-nii Al. Teodoreanu, G. Mîrzescu, M. Tomida, dr. Ţaranu, Toma, At. At. Ghiorghiu şi Ulrich.

Preşedinte al comisiunei interimare va fi d. Al. Teodoreanu.

D. Gh. Lascar, secretar general la instrucţie, se întoarce mîine-seară în Iaşi.

Consiliul comunal s'a întrunit aseară, sub preşedenţia d-lui Mateiu Cantacuzino, primarul oraşului.

Inainte de a intra în ordinea zilei, consilierii au semnat o demisie colectivă, pe care d. Mateiu Cantacuzino o va înainta ministrului de interne, îndată după constituirea noului guvern.

Consiliul a rezolvit apoi diferite chestiuni curente.

Aflăm că d. Ciurea, fost prefect de judeţ şi senator, s'a înscris în partidul conservator-democrat.

D. Ciurea a cerut înscrierea printr'o scrisoare, pe care a adresat-o şefului partidului—d. Take Ionescu—şi în care spunea:

— *„Aveţi încredere în cultul, pe care partizanii sincer dezinteresoţi, îl au pentru Domnia-voastră. Luaţi aceasta ca o cerere de înscriere printre aceşti partizani".*

D-nii P. Fintinaru, viitor prefect de judeţ şi Gh. Sădulescu, viitor prefect de poliţie, pleacă în astă-seară la Bucureşti, fiind chemaţi de d. Ionel Brătianu.

D-nii Fintinaru şi Sandulescu vor depune mîine cuvenitul jurămînt.

In urma neînţelegerilor ce continuă să domnească la Huşi între d-nii Cişmau şi Er. Gheorghiu — şi de care nu e străin nici dr. N. Lupu. prefectura se crede că va fi dată d-lui Aurel Warlam.

Biserica şi Romînimea toată Bucovineană este foarte greu încercată prin perderea atît de timpurie a profesorului universitar Dr. Teodor Tarnovschi, care a încetat din viaţă în ziua de 1 Ianuarie.

Inmormîntarea a avut loc astăzi Vineri la ora 1 p. m.

Rugăm onor. familie a primi expresiunea tristelor noastre condoleanţe.

D. Dr. Flor, medicul şef al oraşului a plecat pentru cîte-va zile în virtutea unui permis acordat de serviciul sanitar superior. D-sa se reîntoarce Luniin localitate.

In urma unei intervenţiuni a d-lui Gh. Lascar la d. director general al poştelor, s'a luat măsura ca plicurile adresate de către birourile ministeriale direcţiunilor şcolilor particulare şi purtînd ştampila ministerului să nu mai fie impuse cu nici-o taxă poştală.

D. D. Bottez fostul epitrop al eforiei Sf. Spiridon, va fi numit comisar regal al Creditului Urban local.

D. A. Dabija va fi numit directorul penitenciarului central, în locul d-lui Mihail.

D. Theodor Jellea va fi numit director al epitropiei Sft. Spiridon.

S'a hotărît definitiv ca ţinerea congresului general al farmaciştilor din întreaga ţară să aibă loc în Bucureşti în ziua de 25 Ianuarie.

Mîne seară Sîmbătă 4 Ianuarie are loc la cercul militar prima serată dansantă din anul acesta.

Consiliul de război se va întruni în ziile de 20, 21, şi 22 Ianuarie sub preşidenţia d-lui colonel Buzinschi.

De la 10 Ianuarie începînd la Teatrul Naţional reprezentaţiile artiştilor din Craiova, orchestra conservatorului nu va mai cînta subvenţia fiind acordată numai pentru societatea dramatică din Iaşi.

Şedinţele jocurilor de război ale ofiţerilor din corpul IV de armată, în număr de opt, se vor ţinea cu începere de la 10 Ianuarie.

Examenul de capacitate pentru numirea profesoarelor la şcoalele secundare şi profesionale de fete ce urma să se ţină în ziua de 10 Ianuarie la universitatea din Iaşi, s'a amînat pentru o altă dată care se va fixa ulterior.

M. S. Regele a acordat medalia „Răsplata Muncei" cl. I. pentru biserică următoarelor persoane: economul Ţincoca, protoereul jud. Iaşi; economul N. Dăringă revizor eparhiei Moldovei; economului Gh. Niculescu parohul bisericei sf. Neculai; Gabriel Parvu, directorul cancelariei mitropoliei; mitropoliei: Cicerone ordăchescu paroh bisericei Bărboi şi economului Th. Florescu biserica Golia.

Pentru candidatura la colegiul III lea de Cameră în localitate liberalii au fixat definitiv pe d. Mihai Carp, profesor.

Excelentul publicist d. Emil Socor a fost decorat cu „Bene merenti" clasa I.

Astăzi au început, în localul şcoalei primare Vasile Alexandri, de sub direcţiunea vreduicului institutor Cezar Tăzlăoanu, examenele din sesiunea Ianuarie, ale elevilor şcoalei de adulţi.

Sunt prezentaţi la aceste examene 25 de elevi.

Examenele se ţin între orele 2—6 după amează.

Duminică 29 Decembrie a avut loc instalarea ca paroh la biserica din Lungani, comuna Voineşti, a preotului Dimitrie Dîmitriu.

Instalarea s'a făcut de economul I. Ţincoca protoereul judeţului.

Soborul a fost oficiat de părintele protoereu asistat de părintele Dimitriu parohul şi preotul Al. Soficu din Voineşti.

După terminarea serviciului religios, părintele Ţincoca citind decretul de numire, încredinţează noului paroh pe poporanii săi de almintreli pentru prima dată, căci parohia e înfiinţată din nou.

După care a avut loc o masă în localul şcoalei, unde preotul Dimitriu a fost numit şi învăţător al satului.

Pentru ridicarea monumentului lui „Vlaicu" la Cetăţuia, lîngă Iaşi, s'a primit următoarele sume:

200 lei Principele C. Basarab-Brîncoveanu Bucureşti, 200 lei d. dr. Riegler Iaşi, 112 lei 50 b. Şcoala de Agricultură Bucureşti, 100 lei d. Profesor dr. Obrejia Bucureşti, 66 lei 50 b. din colecta făcută de notarii din ţară adunaţi în congresul din Iaşi, 40 lei Maica Stareţă şi maicele din monastirea Varatec, 20 lei Primăria Urbei Tîrgovişte, 20 lei d. dr. Mîrzescu Roman, 20 lei d. J. Lewin, 20 lei d. dr. Carnabel Galaţi, 10 lei d. Segal Goldenberg Bucureşti, 10 lei d. Jiyemingar, 5 lei d. R. P. Angel, 5 lei d. R. Suţu, 5 lei d. Katz pictor, 5 lei d. Ioan Kirică, 5 lei d. Cristescu, 5 lei d. Gh. Botez, 5 lei d. N. Duduica, 4 lei d. dr. Grossi, 4 lei d. dr. I. Vasilovici, 3 lei d. A. Jurist, 2 lei d. G. I. Ciurea, 2 lei d. Rudolf Gessu, 2 lei d. Ilie Apostolescu, 2 lei d. I. Goos, 2 lei d. St. Lunescu, 2 lei d. Al. Velciu, 2 lei d. C. Jornescu, 2 lei d. I. Kirică, 2 lei d. Ioan Bidiu, 2 lei d. Gh. Mihailescu farmacist, 2 lei d. G. Al. Vasiliu farmacist, 2 lei d. dr. Gane, 2 lei d. Marcopol Tg. Frumos, 2 lei d. dr. P. Nicolaescu, 2 lei d. dr. Socor, 2 lei d. Răileanu, 2 lei d-na Safta Drăgescu, 2 lei d. P. Pavlov, 2 lei d. dr. Lambrino, 2 lei d-na Olga G. Mihailescu, 2 lei d-l dr. Savin, 2 lei d. Periţeanu Botoşani, 2 lei d. Zidandaf, 2 lei d. Atanasiu, 2 lei d-l I. Sasu, 2 lei d. N. Atanasiu, 1 leu d-l Mihailescu, 1 leu d. Burcanu, 1 leu d-l Kirilovici, 1 leu d. Dimitrie Pănu, 1 leu d. Gh. Dîrţu, 1 leu Arhimandrit Ilarion Mircea Roman, 1 leu d. G. Pascariu, 1 leu d. M. Marcovici, 1 leu nediscifrabil, 50 bani d. Ilie a Saftei.

Logodnă. — Aflăm cu plăcere că Mercuri 1 Ianuarie ora 9 seara a avut loc în casele d-nei Elena Poruzan, şi a d-lui Neculai Poruzan, logodna dragalaşei fiice a lor Florica N. Poruzan cu d. Marcel Ciurea.

Din asistenţă remarc:

Doamnele: Elena Poruzan, N. Ciurea, Petroni, Antoniade, Filipescu, Adela Ghiulea, Arhiri, etc.

Domnişoarele: Lucia Poruzan, Corina Antoniade, Sofia Culiano, Ana Ceicovschi, Aspazi Ciurea, Lucia Voluţă, Alexandrina Dimitrescu, Gigeta şi Mărioara Petroni etc.

Domnii: Neculai Poruzan, Petroni judecător, Octav Botez profesor. Arhiri, Gheţu Eugen, C. Faur, Fănică Poruzan, Emil Ceicovski, D. Georgescu, C. Cirillo, G. Robert, Lazăr Neculau, Petru şi Jean Filipescu, Eugen Smek, Stefănescu etc.

Au mai fost acordate cu prilejuanului nou următoarele decoraţii: D. dr. Mezincescu, subdirector general al serviciului sanitar, „Steaua României" în gradul de ofiţer, Dr. Valeriu Roşculeţ şi Dr. Slătineanu Alex. „Coroana României" în gradul de comandori.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

Telegrama Majestăţii Sale Regelui către Primarul Iaşilor

Cu o deosebită bucurie primesc totdeauna bunele urări ce Ne vin din iubita Noastră a doua Capitală.

Vă mulţumim din toată inima Dv. şi leşenilor pentru dragostea cu care Ne înconjuraţi şi Vă urăm tuturor mulţi ani fericiţi.

CAROL

M. S. Relegele în urma telegramei de anul nou a I. P. S. Mitropolit al Moldoi Pimen a bine voit a răspunde înaltului prelat următoarele:

Cu mare bucurie şi vie recunoştinţă am primit bunele urări ce-Mi aduceţi MIE şi Familiei Mele în numele clerului şi al poporului din Moldova. Vă mulţămim călduros, dorindu-Vă sanatate şi păstorie fericită. Intru mulţi ani.

Cu prilejul anului nou a fost conferite următoarele decoraţiuni:

D-lui general Lambrino Alexandru comandantul corpului IV de armată, Steaua României în gradul de mare ofiţer; colonel Oprescu Ioan, şeful statului major al acelui comandament, Steaua României în gradul de ofiţer; în gradul de cavaler d-lor loc. col. Stavarache Nicolae şi maior Macarovici Constantin de la corpul IV de armată.

Aseară a avut loc în saloanele d-lui şi d-nei dr. Răteanu, cununia religioasă a drăgălaşei d-şoare Antoinette Negri, fiica d-nei Răteanu, cu d. Hypolyte Nicoleanu, avocat. Nuni au fost d. şi d-na V. Iamandi.

Printre numeroasele persoane au luat parte:

Doamnele: Col. Liciu, col. Văitoianu, Prăsănescu, Panopol, Marie Iamandi, Alice Nicoleanu, Oct. Buzdugan, Manu, El. Ţiţu, V. Buşilă.

D-şoarele: Gety Ionescu, Lydia Smădu, Tinca Dospinescu, Nathalie Nanu.

Domnii: Col. Liciu, Col. Văitoianu, Vasile Iamandi, C. Negruzzi, Constantin Mavrocordat, Nicu Stoeanovici, Vasile Buşilă, Oct. Buzdugan, Th. Răşcanu, E. Răşcanu, Ţiţu, Stefan Văleanu, Jaques Coulon, sublocotenent Smădu, Dospinescu, Drăghici Romeo, B. Liteanu, etc.

S'a petrecut de minune până în ziuă.

Locuitorul Vasile Tîrniceanu din satul Probota, pe cînd scotea năsip dintr'un mal al Prutului, acesta s'a surpat peste el, îngropîndu-l de viu.

Intr'o vie din comuna Tomeşti a fost găsit mort vierul Ioan Toma, care fiind înmormîntat fără a se face cercetări asupra cauzei morţii, parchetul a orînduit o anchetă.

Marele stat major al armatei a cerut ofiţerilor care au fost comandanţi de trupe şi coloane, să-i înainteze fie care cîte o dare de seamă amănunţită asupra observaţiunilor sale, din timpul mobilizărei, făcute în grupa ce comanda, modul cum a funcţionat, formaţiile, observaţii şi propuneri de îmbunătăţiri ce ar crede necesare de adus la toate lipsurilor şi neajunsurilor întîmpinate.

D. I. Simionescu, profesor Universitar din Iaşi, va fi numit secretar general la ministerul de instrucţie.

După toate probabilităţile, d-sa va depune mîine cuvenitul jurămînt.

S'a făcut cunoscut prefecturei de judeţ că astă noapte un incendiu a distrus casa locuitorului Gheorghe Lazăr din comuna Brăeşti.

Prefectura judeţului a trimis astăzi tuturor primăriilor comunelor rurale, registrele şi imprimatele necesare în cursu acestui an.

Toţi ofiţerii din garnizoana locală s'au prezintat cu prilejul anului nou s'au depus cărţile de vizită la comandament felicitînd pe d. general Al. Lambrino şi colonelul Oprescu, şeful statului major.

CURA — Cea mai raţională de **Unt de peşte** pentru ADULŢI şi COPII — e numai aceia cu:

UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei,* la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani,* la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi**, Pentru Bucureşti: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

Presa străină şi schimbarea de regim

— Programul liberal şi realizarea lui —

Cetim în ziarul *Neue Freie Presse*:

„După o ştire din Bucureşti, d. Ion Brătianu, şeful partidului liberal va fi primit azi în audienţă de regele Carol şi însărcinat cu formarea noului cabinet.

După cum se svoneşte în cercurile parlamentare, noul guvern pe lingă foştii miniştri Morţun, Porumbaru, Costinescu şi Orleanu, va mai cuprinde şi pe cei 3 parlamentari Antonescu, Duca şi Radovici.

Noul guvern va începe acţiunea sa prin disolvarea parlamentului. Noile alegeri se vor efectua între 13—23 Februarie, iar cel mai tîrziu la 13 Martie st. n. parlamentul va fi convocat la o seziune extraordinară.

*

Continuînd, ziarul vienez spune:

„Reforma electorală şi expropierea marei proprietăţi formează punctele principale din programul schiţat de d. Ionel Brătianu şi aprobat de comitetul executiv al partidului liberal în unanimitate. Sub ce formă va realiza expropierea marei proprietăţi, n'a fost încă indicat de d. Brătianu.

Declaraţia-program pe care d. Brătianu o va face cu prilejul intrărei sale în acţiune, va aduce prima lămurire în această privinţă.

*

In cercurile din jurul ministrului preşedinte, se povestesc cu privire la programul noului guvern următoarele:

„In a doua jumătate a lunei Aprilie, parlamentul liberal va aduce în discuţiune modificarea articolelor din constituţie cu privire la reforma electorală şi expropiere.

In cazul cînd acest proect va obţine şi aprobarea regelui, atunci parlamentul va fi din nou disolvat, iar în August se vor efectua alegerile speciale pentru revizuirea constituţiei.

Noile camere constituante vor fi convocate abia în luna Septembrie şi vor funcţiona timp de 8 săptămîni, cam pînă la 12 Noembrie.

După îndeplinirea misiunei sale, constituanta va fi disolvată şi alegeri noi se vor efectua, după noua lege electorală.

*

Ziarul termină, afirmînd că d. Brătianu proectează, ca după fiecare disolvare de parlament, să se formeze un nou minister.

■ Astăzi la orele 3 are loc înmormîntarea regretatului T. Pantazi, la cimitirul Eternitate.

Cortegiul va pleca dela locuinţa defunctului, str. Cogălniceanu.

■ La consiliul de război al corpului IV, s'a făcut o anchetă astăzi, căutîndu-se a se afla cauza sinuciderei soldatului dezertor din reg. 13 c. re şi-a dat foc să ardă în un stog cu fîn, la Galata.

■ Iată noul program ce se reprezintă astă-seară Vineri 3 Ian. la cinematograful Pathé Frères, din sala Circului Sidoli: Dezastrul, (film danez), desfăşurare fără seamăn, interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor scandinave. In rolul principal apare după o îndelungată absenţă d-na Edith Psylander soţia artistului Waldemar Psylander. (3 părţi).

Tîndală sportsman, scene foarte humoristice.

In Noua Guinee (Nordul Australiei), interesante vederi după natură.

Epinoşeta, studii de ichtiologie însufleţită.

Acest program festiv mai cuprinde două grandioase numere de varieteu: Clovnii muzicali Charlotte şi Alfredo, artişti în toată puterea cuvîntului, humoriştii escentrici, precum şi micul duet Prinz o splendoare în arta coreografică, dansatori neîntrecuţi, copii fenomenali, cari au stîrnit aplauze pretutindenea. Charlotte şi Alfredo cît şi acest duet artistic apare în persoană pe scena circului Sidoli.

Mîni Sîmbătă 4 Ianuarie matineu la 3 1/4 ore ziua şi reprezentaţie serală la 9 ore.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 5 Ianuarie, două matineuri (3 şi 5 ore), şi reprez. serală la 9 ore. Program nou duminical.

■ A reapărut „Versuri şi proză" anul III No. 1 cuprinzînd bucăţi literare semnate de d-nii I. M. Rascu, Kidalgo, T. Arghezi, N. Davidescu, G. Bacavia, I. Rinulescu, C. R. Ghiulea. Aspecte. Puncte. Mecezii, etc.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Agitaţiile opoziţiei bulgare

Sofia.—Socialiştii şi celelalte partide extreme pregătesc o vie agitaţie contra guvernului.

Socialiştii au vrut să ţină ieri la Vraţa un meeting de protestare; dar au fost opriţi de populaţie.

Persecuţii reciproce

Sofia.—Agenţia bulgară zice că sub pretexte de a răzbuna persecuţiile la care sunt expuse şcolile şi bisericile greceşti în Bulgaria, grecii au luat cu forţa biserica bulgară a sf-ţilor Metodiu şi Ciryl din Salonic şi că refuză să recunoască ca prizonieri de război, o întreagă categorie de prizonieri deşi sunt voluntari macedoneni înrolaţi regulat în armata bulgară care a cooperat cu armatele greceşti contra turcilor în primul război.

Tratativele greco-turceşti

Constantinopol.—Se observă o tendinţă la Poartă de a căuta să trateze direct cu Grecia în chestia insulelor.

Iar locot. Foerstner

Berlin.— *Nordeutsche Algemeine Zeitung* află din Strasburg că justiţia a renunţat la revizuirea achitării locot. Foerstner.

Va renunţa de asemenea să facă apel contra achitării col. Reuter,

O pierdere însemnată

Cernăuţi. — Arhiprezbiterul Tarnovsky, profesor de teologie greco-orientală la universitatea de aici, a murit.

Evenimentele din Albania

Valona.—Rebelii şi-au reînnoit atacurile contra Elbasanului. Trupele guvernamentale au opus o rezistenţă energică şi au respins pe atacanţi.

Avîndu-se în vedere apropiarea termenului de evacuare a Albaniei de către trupele străine.

Comisia de control a adresat poporului albanez o proclamaţie amintind că obiectivul marilor puteri care a fost de a crea o Albanie autonomă independentă sub un principe care să aibă ca primă sarcină reorganizarea ţării cu ajutorul comisiunii şi a organizatorilor olandezi ai jăndărmăriei.

Anunţă apoi egalitatea de protecţie şi de drepturi pentru toate naţionalităţile şi religiile, ameninţă pedepse aspre contra celor ce atentează la viaţa şi onoarea altuia sau se va revolta contra ocupaţiunei sau contra măsurilor militare ce se iau în teritoriile cedate Albaniei.

*

Valona.—Se afirmă că Ismail Kemal şi-a dat demisia şi că pînă acum nu s'a luat o hotărîre asupra ei.

Groaznic cutremur de pămînt

Kumamoto.—Cutremurul de pămînt a distrus calea ferată pe o distanţă de mai mulţi Kilometri. 13.000 case au fost distruse, 70000 oameni au dispărut.

Alt cutremur

Livorno—Noaptea trecută a avut loc mai multe cutremure de pămînt, din fericire fără pagube.

BUDGETUL FRANŢEI

Paris. — D. Caillaux a citit la Cameră o scrisoare adresată comisiei budgetare asupra situaţiei financiare reamintind deficitul iniţial budgetar. A evaluat cifra cheltuelilor programului militar la 1,410 milioane franci.

Va trebui numai de cît un împrumut repartizat pe mai multe exerciţii. Din produsul împrumutului 240 milioane vor vor fi destinate programului naval.

D. Caillaux propune ca cheltuelile extraordinare militare pentru marină, să fie acoperite prin împrumuturi ce s'ar emite între 1914 şi 1915, evitînd-se pieţii o prelevare prematură prea grea sau inutilă. Încheie justificînd necesitatea impozitului asupra capitalului prin necesitatea echilibrării budgetelor viitoare.

Felicitări pentru M. S. Regele

Viena.—Contele Berchtold a felicitat, cu prilejul anului nou ortodox, pe M. S. Regele Carol, care a răspuns printr'o telegramă din cele mai amabile.

Serviciul Telefonic

Noul guvern liberal

Bucureşti.—După cum am anunţat, d. Ionel Brătianu, şeful partidului liberal, a fost primit aseară în audienţă de Suveran şi însărcinat cu formarea guvernului.

Audienţa a ţinut trei ore.

*

Cu privire la constituirea noului guvern, ziarul Viitorul *apărut azi dimineaţă în Capitală, scrie:*

— *„Credem a şti că noul cabinet se va compune din d-nii: I. Brătianu, E. Costinescu, Porumbaru, Constantinescu, Duca, Radovici, V. Antonescu şi dr. Anghelescu.*

Noul guvern va depune cuvenitul jurămînt, Simbătă, la ora 10 dimineaţă.

*

Tot mîine se va ţine un consiliu de miniştri, sub preşedinţia d-lui Ionel Brătianu.

*

Din cauză că urmează să contrasemneze decretul de formarea noului cabinet, d. Titu Maiorescu şi-a amînat plecarea din ţară, pentru Duminică.

D. Arion şi funcţionarii

Bucureşti.— D. C. C. Arion, Ministru de Domenii, au întrunit eri pe directorii de servicin ai ministerului, şi li-a mulţumit călduros pentru sprijinul dat.

A respuns d. Cudalbu, administratorul casei Pădurilor.

Demisia d-lui Davila

Bucureşti.— D. Alex. Davila, directorul Teatrului Naţional, şi-a înaintat demisia din această demnitate.

Demisia a fost primită.

Regele şi Expropierea

Bucureşti. — În cercurile politice, se afirmă, că M. S. Regele nu şi-a dat încă asentimentul Seu cu privire la modalitatea expropierei.

Rămîne ca Suveranul să mai discute această chestie cu d. Ionel Brătianu.

Demisia personalului de control

Bucureşti.—Personalul de control de la ministerul de instrucţie, compus din d-nii Gh. Lascar şi toţi directorii au demisionat pe ziua de astă-zi.

D. Take Ionescu primind personalul demisionat a pronunţat o foarte înălţătoare cuvîntare şi a încheiat cu cuvintele:

—«In curînd la revedere!»

Zarva mare între profesori

Bucureşti.—Intre profesorii liberali din Capitală domneşte o mare agitaţie din cauză că este definitiv. hotărît că d. I. Simionescu, va fi numit secretar general la instrucţie.

In special profesorii haretişti sunt furioşi şi ameninţă.

Este sigur că vom azista la multe lucruri nostime din această ţeauză

Noul şef al statului major

Bucureşti.— D. general Hîrjeu, ministru de răsboiu, va fi numit şef al statului major, în locul d-lui general Averescu.

Starea de asediu

Sofia. — Guvernul a hotărît să proclame starea de asediu în provinciile din Tracia, în vederea noilor alegeri.

Primul Consiliu de Miniştri

— Noile numiri —

Bucureşti.—Azi, la orele 11, viitorii miniştri liberali s'au întrunit la locuinţa d-lui Costinescu, care se află încă suferind, şi s'au constituit.

Mîine, după depunerea jurămîntului, va avea loc primul consiliu de miniştri, sub preşedinţia d-lui Brătianu.

*

In consfătuirea ce a avut loc azi, la d. Costinescu, s'au stabilit numirile următoare:

D. G. Corbescu, prefect al Capitalei.

Colonel Iliescu, secretar general la ministerul de războiu,

D. Dimitriu, secretar general la ministerul de interne.

Inginer Hălăceanu, secretar general la ministerul de comerţ.

I. Simionescu, secretar general la Instrucţie.

La ministerele de externe şi de lucrări publice vor rămîne pentru moment actualii secretari.

La ministerul de justiţie se crede că secretar general va fi numit d. Eftimie Antonescu, actual membru la curtea de apel din Bucureşti.

*

D. Emil Petrescu, indicat ca primar al Capitalei, dar care se află în străinătate, a fost azi înştiinţat telegrafic să se întoarcă îndată în Capitală.

*

D. M. Ferechide este indicat ca preşedinte al Camerei.

Pentru preşedinţia Senatului sunt doi candidaţi, d-nii Nacu şi V. Missir.

*

D. Gh. Diamandi va fi numit director al teatrului naţional şi d. Haralamb Lecca subdirector.

*

D. dr. Sion va fi numit director general al serviciului sanitar şi d. dr. Lupu subdirector.

*

Printre noii prefecţi se cunosc pînă acuma numirile d-lor: Alex. Gossi la Covurlui, Niculescu-Dorobanţu la Ilfov şi C Delescu la Mehedinţi.

*

Corpurile legiuitoare vor fi dezolvite la 11 Ianuarie.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Preparator special
de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*
Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*
Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.
V. EMIL profesor
Str. Sf. Teodar 36 (în curte)

S. MAGDER
AVOCAT
Strada Căpitan Păun No. 8

Dr. Al. Brumă
Medic secundar al clinicei Dermato-sifilitice (Spit. Sf. Spiridon)
Boli de piele, sifilis şi genito-urinare
(Injecţii cu salvarsan „606")
Consultaţiuni: 2—3 şi 6—7 p. m.
— Str. Cuza-Vodă (Golia) 14 —
(Casele foaste dr. Filipescu).

Doctor S. Dulberger
de la Facultatea de Medicină din Viena
după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m în locuinţa sa din:
Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.
— TelefonNo. 101 —

Numai pentru un scurt timp
GRABIŢI-VA
Galoşi, Şoşoni, Ghete
pentru **Barbaţi, Dame şi copii** *cu preţurile cele mai* **eftine posibile.**
Veniţi şi vă veţi convinge
La renumitul magazin LUVRU
Str. Cuza Vodă 42 *(Casele Cristofor. Lîngă Banca Moldova).*

Mărci poştale ale ANEXIUNII
(puse în circulaţie pentru 15 zile acum) plătim 1 LEU SUTA. Asemene cumpărăm orice mărci poştale uzate documente şi tablouri.
E. ŞARAGA
Str. Lăpuşneanu 2,—Iaşi

De vînzare *Trăsură cauciuk şi 2 cai de trăsură, jum. sînge.*
Str. Lascar Catargi, 17.

Goldstein Matelii
— Moaşă premiată —
— Stradela Armeană No. 6 —

Marele Magazin de Muzică
„MICHELSOHN"
fondat în anul 1879
Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi
PIANE şi PIANINE
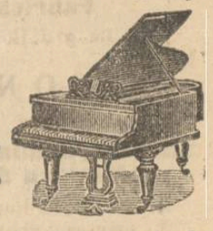
Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York
precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.
Pianine electrice
Kühl & Klatt—Berlin
Orchestrioane automate
Peters—Leipzig
Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.
Note clasice şi moderne
Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*
La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Fabrica de Vată şi Plapome
„GLORIA"
LAZARE & GUSTAV RECHLER
— IAŞI —
Singura fabrică sistematică care rivalizează cu produsele similare streine, recomandă tuturora produsele sale de
Vată gumată pentru confecţiuni
albă şi neagră în pachete a 800 şi 1000 grame a 4, 6, 8, 10 sau 12 metri într'un pachet.
Plapoma calitate recunoscută superioară şi cu îngrijire lucrate din satin, creton, poms şi atlas în orice dimensiune, precum şi plapome speciale de botez.
Comenzile pentru Moldova sunt a se adresa: biroului de agentură şi comision
Maurice Brauchfeld, Iaşi

La GARTENBERG FIU
Str. Ştefan cel Mare 11

A sosit noui mărfuri de lux, Articole de voiaj, menaj, căruciore, precum şi un mare transport de
Jucării pentru copii.

I. BEINER

Str. Ştefan cel Mare No. 2 bis.

Cel mai bine şi complect asortat cu

INCALŢAMINTE (străină)

Fabric. original **Fortschritt** şi **Viro** calitate prima durabilitate garantată.

Jambiere de pele şi stofă. Ultimile Modele pentru Domni, Doamne şi Copii Transport nou de **Şoşoni** şi **Galoşi** (Veritabil Ruseşti).

Mare depozit de cămaşi, flanele, ciorapi, gulere, manşete, cravate, batiste etc. Calităţi superioare — Forme frumoase şi distinse.

Mare depozit *de Articole de voioj umbrele şi bastoane.*

Bogat asortiment de *Mănuşerie* de la cele mai repurtate Case franceze şi engleze. Precum şi tot felul de obiecte de toilletă.

Toate se vînd cu preţurile cele mai convenabile.

Cu ocazia Sft. serbători *„Expoziţie Permanentă“* cu *Ultimile noutăţi.*

Foarte important

Aducem la cunoştinţa onor Public că am concedat depozitul renumitului

UNT-DE-LEMN

marca **„PRINCESSE“** garantat pur d-lor

FRAŢII SMIRNOV

şi garantăm că va fi servit din acest depozit cu marfa noastră originală garadtată pură.

Caisson & Brocard
Fabricanţi
Nice (Franţa)

De Inchiriat sau de vînzare o casă cu 4 odăi, coridor de sticlă, bucătărie, pivniţă şi grădină, Str. Nicolina 70, Tramvai la scară.

A se adresa în str. Albinetz 22 Iaşi, la d-na Colasiu.

Berăria „LUTHER“

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER“

Bere neagră. Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile
Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.
Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului
Antreprenor, **I. ZENTNER.**

Renumitul magazin

„Carul cu bere“

s'a mutat sub Hotel Continental, Piaţa Cuza-Vodă.

A apărut :

Noua lege a firmelor

Toţi comercianţii să se grăbească să şi-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienţii.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

De Inchiriat *o odaie la d. Isidore Margulies str. Ştefan cel Mare No. 27 mobilată sau nemobilată.*

MAGAZINUL

IOSEF HIRSCH & Co.

— IAŞI —

Mobile şi articole de lux

Liquidează complect şi vinde toate mărfurile cu preţuri foarte scăzute.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

ub direcţiunea cunoscutului **Leon Fro**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

---

Prima Franzelărie Naţională

— DE LUX —

M. Grünberg (fost Forşt)

Este în totdeauna cea mai bine asortată cu: Chifle de apă, Colăcei, Covrigei cu sare, Franzele de apă, de lapte şi cu cartofi, Porumbar, Brăileni, Cartofe mici, Coilici, Colaci, Kaisersemel, Stanghe, Chifle, Cozonaci, Chifle cu nuci, Cozonaci, Grafle şi Brânzoie.

Primeşte asemenea comenzi speciale, pentru ori-ce fel de ocaziuni.

Cu ocazia Sf. Sărbători. Laboratoriile de lucru, sunt din nou amenajate şi înzestrate cu cuptoare speciale şi masini moderne, puse sub directa conducere şi supraveghere a d-lui **M. Grünberg,** cunoscut onor clientele, ca vechiu specialist in această branşă, aşa că onor clienţi, precum şi onor public în generul, vor fi pe deplin mulţumiţi, procurându-şi cu încredere, tot ce atinge această branşă de la

Prima Franzelărie de Lux
M. GRÜNBERG
Str. I. C. Brătianu 168.

Rog. Onor. clienţi a observa bine, atît firma cît şi No. ca să nu confundă adresa.

Telegramă Urgentă

Răsboiu pe toată linia

Flota generală gata de plecare
La Lazăr Iosef în str. Mare
Asalt de „Fine Bijuterii“
Adevărate minunăţii

Ceasoarnice de preciziune
Ultima invenţiune
Mîndre podoabe de frumuseţe
Pentru cadouri la logodne şi pentru mirese

Cu mic cu mare daţi năvală
La *Lazăr Iosef* în str. Mare
Căruia s'a dus vestea peste hotare
Că vinde mai eftin ca ori şi care.

De închiriat de la Sfîntul Gheorghe 1914 localul berăriei **„Carul cu bere“** din *strada Anastasie Panu No. 35.*

A se adresa proprietarului, d. Petigrew strada Banu 16.

O moară cu totul modern

cu motor de benzină cu două rînduri de pietre a 42 se vinde în condiţiuni avantajoase cu înlesnire de plată. A se adresa la administraţia ziarului.

Absolvent al Şcoalei superioare de Comerţ, dispunând de ore libere aranjează registre la comercianţi.

Doridorii se vor adresa la ziar.

Facem Cadou 7000 ceasoarnice

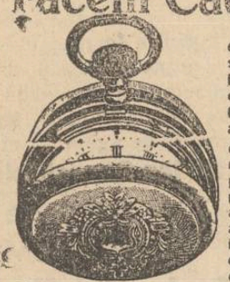

Suntem decişi să dăm gratis, **5000** ceasornice cu sconul de a răspândi mai mult ceasornicele nostru cronometru **DELTA** si aceasta numai în schimbul plăţei lucrului, adică cu **11 Lei bucata.** Ceasornicul cronometru **DELTA,** este un ceas de precisiune de mare eleganţă modernă, montat într'o cutie de argint **Gloria** şi care costă **20 Lei.** Avem dispuse pentru acelaş scop alt gen de **2000** de ceasornice **DELTA** aur pentru domni şi doamne. Acesta ceasornice posedă asemenea un excelent mers regulat. Cutiile sunt fabricate din metal **DELTA** cari nu pierd nicio dată culoarea aurului şi care este acoperit printrun procedeu electric cu un carat de aur veritabil ast-fel ca după aparenţa lor, este imposibil de a distinge aceste ceasornice de acelea de aur veritabil. Aurul **DELTA** este acum cea mai bună imitaţie de aur şi îl garantăm **15 ani.** Aceste ceasuri costă de ordinar 30 lei, dar noi dăm gratis aceste 2000 la d-ni şi d-ne, numai în schimbul plăţei lucrului, adică 14 lei bucata. Garantăm în scris timp de 3 ani bunul mers al acestor 2 feluri de ceasornice. Este în adevăr un cadou, cea ce facem cu aceste ceasornice şi noi presupunem ca în schimb veţi recomanda ceasoarnicele şi cassa noastră cunoştinţelor dumneavoastră. Puteţi pricepe dela sine că vă dăm un ceas în radevăr bun şi ireprosabil pentru că în urma recomandaţiilor d-voastră, noi contăm pe alte cumpărări, cari singure acestea ne vor lăsa un benefici.

Posedăm deja o mare cantitate de cereri pentru ceasoarnicile noastre gratuite şi stocul pus la dispoziţie va fi probabil curând epuisat.

Dacă voiţi să profitaţi de această ocazie care nu va mai fi a două oară, binevoiţi a ne trimite cu întoarcerea curierului comanda şi veţi primi un ceasornic de care veţi rămâne încântat şi care vă va da servicii preţioase n timpul vieţei d-voastră. Trimitem ceasornicele franco de vamă, contra ramburs sau plata inainte Pentru porto şi ambalaja vă socotim 1 leu.

In cas de nu vă convin luăm inapoi marfa. Lanturi foarte moderne în argint Gloria asortate la aceste ceasornice cu lei 2,50 în loc de 5; în aur **DELTA** cu lei 3,50 în loc de 8. Adresaţi comanda la

Maison d'exportation R. FEITH, Lugano (Suisse)

Francati scrisorile cu 25 bani.

Maşină tipografică

(Schnellpresse) sistem nou format No. 6, în cea mai perfectă stare, funcţionare ireproşabilă, se vinde din lipsă de loc.

Adresa la tipografia H. Goldner

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

reîntorcîndu-se şi-a reluat consultaţiunile în

Str. Lăpuşneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

Monteur special în instalaţiuni de apă şi canal, după o lungă practică în Romania şi străinătate fost şef monteur în aceasfă branşă, caut post.

Adresa : *Norbert Brecher*
Weggasse 4 Czernowitz

Borhotul *Fabricei de bere „Zimbru“ strada Păcurari No. 91 este* **DE VÎNZARE.**

A se adresa la Fabrică.

DE VÎNZARE

pentru strămutare de domiciliu :

1) Una vie numită Mitoc satul Todireni, comuna Ciurea jud. Iaşi, întindere de 30 ha pămînt, compus din 16 ha arătură, 5 ha fînaţ, 8 ha pădure tînără, cu foarte mulţi pomi roditori ; casă, două crămi, casă pentru vier, două fîntâni. Via este împrejmuită cu seci şi este răscumpărată. 8 klm. depărtare de oraş.

2) Una vie în satul Lunca Bîrnovei com. Ciurea, 6 ha întindere, 2 ha jum. plantată cu viţa americană, al 3 lea an, restul arătură, fînaţ şi pădure tînără, casă pentru vier, fîntînă. Via e răscumpărată.

3) Două rînduri de case str. Albinetz, No. 12, Iaşi, un rînd cu patru camere şi paravane şi un rînd în două etaje compus din şase camere şi 3 bucătării, cu pivniţă sub ele, ogradă şi cu 4000 m. p. loc deesebit.

4) Un rînd casă mahalaua Broscăriei 98, construcţie nouă, compusă din 4 odăi, 2 antreturi şi alte atenanse, cu grădină cu pomi roditori şi pentru zarzavaturi, locuită de proprietar unde doritorii se pot adresa.

Cadou de Anul Nou

mai potrivit şi mai folositor pentru elevi, studenţi şi intelectuali nu poate fi de cît un

DICŢIONAR LATIN-ROMÎN

de

I. NĂDEJDE

Ediţie de lux, legată — 12 lei

La Tipografia H. Goldner

Vînd casele din str. Romînă No. 9.

Adresaţi-vă la proprietar dr. Segărceanu în Caracal.

Depozit de cărţi postale

En-gros şi detailles

M. H. SCHOENFELD

(LIBRĂRIE)

Strada Lăpuşneanu No. 10. (Vis-a vis de farmacia Fraţii Dr. Konya).

Face cunoscut onor. clientele că a primit un **mare transport** de *cărţi postale ilustrate* din cele mai frumoase, sujete noi şi alese ca: Mignon, Perechi, Tipuri, Peisage, Flori etc. etc. Asemenea a mai primit un mare asortiment de *modele noi* cu motive alese de

CRACIUN şi ANUL NOU

ultimele creaţiuni.

Preţ-curent de En-gros:

Presate (chromo)	Lei	3 50	suta
Gelatine	„	4.80	„
Gelatine aurite	„	5.50	„
gelatine roşie	„	5 90	„
Platin veritabil	„	6.50	„
Platin colorat	„	8.50	„
Sepia veritabil	„	7.—	„
Sepia colorat	„	10.50	„

Devîza mea este, vînd **eftin** *ca să vînd* **mult.**

A sosit şi un mare transport de jucării.

M. H. SCHOENFELD.

O veste bună!!

Nu comandaţi nici o haină pînă nu vizitaţi

Magazinul „Lumei Elegante“

Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze şi franceze, precum şi ultimile modele de veste fantezie.

Magazinul „Lumei Elegante“
Str. Cuza-Vodă, 42

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţiile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase *Electroterapie,* curenţi electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiinciosă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută : Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici ; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei ; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser ; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

O fotografie bine reuşită obţineţi totdeauna numai la Fotoglob Electric

Siegmund Packer
Str. Lăpuşneanu 34

Magazinul de Confecţii

PENTRU DAME

Maximilian Demek

s'a mutat în strada Lăpuşneanu
(*Casele d-nei Drossu*)

Magazin ocupat înainte de firma Sali Porjes

Se recomandă pentru Confecţionare *de* Rochii *Tailleur şi de* Bal, Soiree, *etc*

— PĂLĂRII MODEL —

Se vînd **Stofe, Garnituri,** *etc. Se îmbracă* **Bumbi** *din stofa clienţilor.* **Se plisează** *orice stofe.*

Rochii gata de la 70 lei în sus.

Expoziţie de modele de Rochii, ultima creaţiune

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constantinopol, Smochine* şi *Maloga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase şi mentale.

S'a mutat în str.
Anastasie Panu 8
Consultaţiuni 6—7 seara

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Crolala Artistică

bogat asortiment în stofe englezo şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi : Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpoşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea **3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.**

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa : D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI

PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI,** *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI.—No. 2073—Duminică 5 Ianuar 1914

POLITICE

Regimul liberal

Noul guvern s'a constituit. Regimul liberal este iarăși la putere.

In condițiile în care partidul liberal ia acum frînele guvernului—se cuvine să ne ferim pentru moment, de orice critici și să-l așteptăm la lucru.

Aceasta din cauza condițiunilor speciale, în care el ia acum conducerea—cît și din cauză că spiritul în care înțelege să lucreze în viitor, nu este pe deplin lămurit.

Să sperăm însă că concepțiile de odinioară, atît de repudiate de țară nu vor mai avea ființă, și, că, în modul cum partidul liberal înțelege să înfăptuiassă reformele, el va ști să puie destulă cumințenie, pentru ca ele să fie lipsite de un caracter revoluționar.

Dacă, însă, nu înțelegem să facem critici anticipate, suntem, credem, în dreptul nostru de a face constatare de fapte, în special, în privința condițiilor lăuntrice din partidul liberal, în care s'a constituit actualul guvern.

Este astă-zi limpede ca lumina zilei, că cu ocazia alcătuirei listei ministeriale, s'a dovedit că și în partidul liberal suntem departe de spiritul de disciplină și unitate, atît de mult cîntat.

Regretăm sincer acest fapt.

In starea de anarhie, permanentă în care se află spiritele din partidul conservator, ar fi fost de dorit o disciplină și unitate reală în partidul liberal. Aceasta, pe deoparte, ca pildă, și, pe de altă parte, ca dovadă că spiritul de descompunere nu este generalizat la toate partidele.

Cele petrecute acum, dificultățile întîmpinate de d. Bratianu la formarea ministerului, fac un început de dovadă contrară. Repetăm Regretăm sincer acest lucru—în special pentru mersul normal al politicei noastre interne.

O altă constatare privește chipul cum este alcătuit ministerul.

Nu se poate tăgădui că în partidul liberal sunt nuanțe, care, pe zi ce merge, apar tot mai distincte. Care din aceste nuanțe a prevalat astă zi? In primul loc nuanța bătrînă, întru cît-va moderată —care a trebuit să recurgă la acte de energie, pentru a'și menține situația la care are drept, prin trecutul ei și tradiția partidului. In al doilea loc a triumfat nuanța apropiată de marca V. B.—adică acea identificată cu concepția cointeresărei partidului, în toate manifestările economice ale țerei.

Nuanța, care crede că tăria partidului nu trebuie căutată în bănci și societăți cointeresate — foarte puțin anonime de fapt,—ci în cultivarea spiritului public și cîștigarea simpatiei, pe bază de idei și curente largi democratice, acea nuanță a fost răpusă, acea nuanță nu este reprezentată în ministerul, care a luat conducerea, pentru a propune și înfăptui reformele.

Nu este oare aceasta un ce caracteristic, în privința fondului de dragoste pentru ideile în sine, pe care le nutresc diriguitorii actuali ai partidului liberal? Și nu este de rău augur, pentru reformele în sine, triumful nuanțelor moderate sau sectare și răpunerea nuanței cu adevărat generoasă din partid?

Viitorul apropiat va lămuri aceste mari puncte de întrebare.

MICI POLEMICI

Primul ministru al Bulgariei, cetind decretul de dizolvare a Sobraniei a spus, cu pesimism, că din cauza opoziției refractare Bulgaria rămîne două luni fără budget.

...Dar nu și miniștrii fără leață, de sigur.

*

D. Al. A. Badareu a zis la clubul conservator democrat că se poate întîmpla să lipsească din cataloage unele nume.

Absențele privesc uneori și pe... profesori, nu numai pe elevi.

*

„Monitorul Oficial" din Atena publică secretul pentru monopolul sării.

— Sarea... atică s'a epuizat cam de mult în Grecia.

*

Ex-tribunul Fleva se înscrie la liberali.

Numai de nu i-ar scoate iar în cale simbolicele care de... fin.

*

Narcis se joacă la teatru astă seară nu numai fără Cuzinski, cum anunța „Mișcarea", dar — ce e mai rău — cu Dragomir.

*

Ministrul rus Casso e silit să demisioneze, pentru că a in... cassat două palme într'o împrejurare intimă.

*

In Tracia, pe urma războaielor, au rămas un mult mai mic număr de bărbați decît de femei.

Ce să le pară de două ori rău acelor cari au murit!

*

Oficiosul liberal scria eri: „Guvernul a căzut; afacerile au încetat".

Să nu'și descurajeze prea mult partizanii. Pentru ei afacerile de-abia încep.

*

Fostul prefect Stroja și-a reluat activitatea de cronicar în versuri la „Evenimentul", de unde fusese detașat la poliție.

NOTA ZILEI

Cu bîta...

Un delicios pasagiu din cea mai nouă producțiune a d-lui A. C. Cuza:

„...A venit cine-va să-mi afle părerea *în calitatea mea de specialist în materie de economie politică*:

— Ce zici d-ta de bătaia sindicaliștilor?

...Adîncit în gîndurile mele, cum sînt, ce să zic de cît: bună... bună... bună...»

Că apostolul își bate el singur joc de „specialitatea" sa, e numai una din formele activității lui, care se rezumă la fostul director al „Ciomagului" într'un cuvînt: bataia.

Bate monedă din toate ca un reclamagiu de rînd.

Cînd poate, bate pe cîte un sacagiu jidan în stradă

A bătut recordul plagiatului mondial.

In vederea alegerilor, bate metănii, că doar va reuși.

Bătut însă cum e de soartă, o să iasă bătut în alegeri.

Dar în afară de această glumeață rubrică, n'o să ne batem capul să-i mai urmărim „gîndurile" în care e adîncit...

NIMIC DE INVIDIAT...

Sentimentalii au găsit prilejul să verse lacrimi, acum cîteva zile, deplorînd situația pe care tindea s'o creeze Bulgarilor din Teritoriul anexat, proiectul de organizare elaborat de d. Take Ionescu.

In raportul care însoțea acel proiect de lege, ministrul de interne arăta că, în cunoscutele împrejurări locale și numai un oarecare timp după anexarea acelui teritoriu, e peste putință a se da locuitorilor regiunii respective o situațiune socială identică acelei de care se bucură populațiunea autoctonă în regat. Ci este util și necesar a se lăsa cît-va timp experimentării, iar în acest interval regimul trebue să fie excepțional pînă la o treptată egalizare totală.

Proiectul d-lui Take Ionescu a fost taxat de reacționar. Sentimentalii au depus lacrimi pe altarul „libertăților pierdute" de către locuitorii bulgari din Cadrilater, ca și cum ar fi existat un regim de libertate în stare să-i mîngăie de pierderea pe care au suferit'o,- a patriei lor bulgare.

Intre alte argumente s'a invocat atunci exemplul generos pe care-l dă vecina noastră, Bulgaria, care cheamă fără nici-o rezervă și fără nici-o întîrziere la o viață socială completă populațiile din teritorile cucerite ale Traciei.

Ar fi putut, apologii înainte de a se aventura în Tracia, să se intereseze de modul cum au procedat Sîrbii. Redacțiunile ziarelor europene au primit, acum de curînd, broșura tipărită în limba franceză și cuprinzînd textul Constituțiunii sârbești din 1903. Dar *această* constituție *nu* se aplică fără rezerve în marile teritorii alipite de Serbia în urma războiului balcanic.

Dar să revenim la Bulgaria.

Intr'o telegramă oficială apărută în ziare se poate ceti astăzi:

„In vederea alegerilor generale pentru Sobranie și la care urmează să iee parte și locuitorii provinciilor anexate, guvernul a decretat starea de asediu în acele provincii".

Iată dară in ce condițiuni vor lua parte la vot invidiații locuitori ai Traciei, turcească odinioară și devenită bulgară în urma succeselor primului războiă balcanic.

Alegătorii, terorizați de starea de asediu, purtați la urnă între baionete, siliți a vota bine înțeles, după ordinele guvernului din Sofia, opriți de la orice veleitate de independență—bucurîndu-se în *acest mod* de privilegiile cetățeniei libere ce le acordă liberalul și generosul regim bulgăresc.

Să fie oare această minciună idealul pe care ni-l arată sentimentalii, cînd compătimesc cu soarta bulgarilor deveniți cetățeni romîni în Cadrilater?

Preferăm acestei grosiere minciuni —francheța de a acorda numai treptat, în decurs de cîți-va ani, regimul absolutei libertăți constituționale, așa cum a făcut Serbia și cum se va face la noi.

△

ECOURI

Germania și-a hotărît mărirea efectivului ei de pace la 900,000 oameni, iar Franța ca să contrabalanseze creșterea puterei germane, a reintrodus serviciul militar de 3 ani.

Măsura aceasta a provocat însă în parlamentul francez discuțiuni violente și cu prilejul votării creditelor necesare pentru acoperirea plusului de cheltueli cerute de armată, ele au devenit atît de violente, în cît au provocat demisiunea cabinetului Barthou. Lui i-a succedat cabinetul Doumergue.

In Germania acoperirea plusului de cheltueli necesitate de armată se va face prin impozitul pe venit votat de Reichtag.

Patriotismul german s'a manifestat de altfel în anul 1913, în chip măreț. Germanii au sărbătorit cu deosebit fast „Bătălia Națiunilor" de la 1813. In amintirea acestei lupte ei au ridicat la Leipzig un monument zidit din piatră, înalt de 70 metri, cu o circumferință de cîte-va zecde metri.

In fața monumentului e un lac artificial, lung și el de 70 metrii. In el se oglindește ca un simbol al puterrii și măreției Germanilor, „Monumentul luptei națiunilor" contra marelui Napoleon.

*

Noile solde în armata franceză. — Iată cifrele definitive, care s'au supus votului Parlamentului pentru soldele ofițerilor:

Generalii de divizie: 18.900 fr.; brigadierii 14.400; coloneli: 11 880; lt. coloneli: 9000; comandantul din II-lea eșelon: 8100. Acestea sunt cifrele exacte propuse de către comisia bugetului.

Pentru gradele următoare se proectează o mărire; Comandanții din I-iul eșelon: 7560, căpitanii 7200—6800—9460—600 locotenenții 5400—4860—4140—3600; sublocotenenții vor avea o singură soldă 3060 fr.

D. Noulens, ministru de răsboiu a declarat că va cere Parlamentului votarea imediată a ridicării soldelor. Sunt două proiecte: al comisiei bugetului și al comisiei armatei (cel mai favorabil).

.. Acei care își consacră existența pentru a asigura apărarea națională și a încuraja sentimentele patriotice au dreptul la mai multă solicitudine din partea națiunei.

OAMENI ȘI LUCRURI

EUTHANASIE...

E de sine înțeles că, din punctul de vedere științific, nici o minte limpede, nici o rațiune sănătoasă, nu poate accepta ca soluțiune, ori ca ideal — euthanasia, așa cum am arătat eri că au conceput-o americanii, ori cum o formulează moniștii germani.

Fatală și enigmatică, viața omului este un proces pe care nimeni nu are dreptul, nici chemarea de a-l scurta. Medicii cu atît mai puțin ca ori-care altul.

De fapt arta hipocratică practică eutanasia, întrucît se exercită în ușurarea suferințelor fizice, în limite anumite. Aceste limite însă cată să nu fie întrecute.

E o chestiune de nuanțe. Injecțiunea de morfină aplicată de medic pentru calmarea unei dureri—în așteptarea tămăduirii—este o binefacere. Dar injectarea conștientă a unei doze excesive, mortale, e socotită o crimă, chiar dacă faptul se datorește unei bune, celei mai bune intențiuni. Ce poate fi mai nobilă intenție de cît de a pune capăt suferințelor atroce pe care medicul le știe zadarnice, fără putință da a aduce după ele vindecarea.

E cu putință că, în puterea unei evoluții anumite, convingerile științifice și filosofice să se schimbe cu vremea. Atunci poate să predomine credința, convingerea că e un act uman, merituos, a pune capăt unei atari zadarnice torturi. Dar va veni într'adevăr o atare vreme și o atare îndreptățire?

Fondul educațiunii sociale actuale este că societatea se socoate solidară cu individul. De aci sancțiunea pedepselor; de aci dreptul ce-și arogă societatea, de a răzbuna crima în potriva fie-cărui ins în parte. E poate o prejudecată,—dar ea merge foarte departe și se manifestă în nenumărate feluri și împrejurări.

Bună-oară cremațiunea,—un act simplu, estetic, inofensiv — se împiedecă adeseori de prejudițiul că pînă și cenușa mortului—nu numai individul viu—aparține societății și, prin urmare, nu poate fi nimicită. Aci, firește, se amestecă și... cenușa multor altor prejudecăți, de nuanță religioasă.

Dar oare în instinctul de a conserva și prelungi viața nu am putea găsi de asemene reflexele, ecourile unor culturi religioase care fac pe om să adore „suferința dureros de dulce" și să fie obsedați de teama vagă a Necunoscutului?

Nu de moarte mă cutremur
Ci de veșnicia ei

zice poetul, rostind întreg neantul de instincte mistice în jurul acelei dorinți supreme și etern-omenești: a nu muri, — a nu muri *încă*...

Organizată într'o formidabilă putere socială, omenirea se complace în a garanta oarecum fiecărui ins mica lui existență, deși, pe atîtea căi, distruge în fiece clipă atîtea vieți.

Cînd, acum nu de mult, un misterios prieten lăsă colonelului austriac, trădătorul Redl, arma cu care își mîntui viața păcătoasă, filosofii zilei discutară și comentară cu severitate *dreptul* necunoscutului—în cazul de față era însăși „Societatea"—de a ușura criminalului prilejul de a-și scurta viața pe care, ori-cum, avea s'o piardă prin osîndire.

Cît suntem dară departe de teoria Eutanasiei,—dreptul de a dărui moartea unui bolnav nevinovat, numai pe temeiul unei păreri medicale că nu mai este curabil!... **Rodion**

P. S. Dintr'o nereadă notă a unui ziar de scandal din Capitală aflu că «Evenimentul» m'ar fi învinuit de un... plagiat, în numărul său de anul nou. N'am cetit acel număr—ar fi prea mare pedeapsa de a ceti zilnic proza lui Stratin. Dar e vorba în acea idioție, cum văd, de un falș grosolan, care mă dispensează de a-l mai ceti. N'am scris NICIODATA despre tabloul «Giocondei» și prin urmare n'am avut prilejul să aflu măcar de existența unui «Dictionnaire de Beaux-arts».

Șolticul a mistificat pe cetitori presupunîndu-i vrednici de proza lui și analfabeți ea și dînsul.

R.

Prima deceptie

Pe o bancă, între doi cireși bătrîni, stă gînditoare o femee tînără și frumoasă încă. Ea-și rezimă capul pe umărul unei tinere fete.

E începutul primăverei. Căldura plăcută a soarelui îndeamnă la odihnă și visare. Cîteva flori albe căzuse pe părul mai mult blond al fetei.

— Nu te simți mai bine, mămușoară scumpă—întrebă fata pe mamă.

— Drept vorbind nici nu mi-e rău. Dar gîndurile mă muncesc. Așteptarea aceasta îmi ia toată puterea.

— Și apoi te gîndești că rămîi iarăși singură. A, uite că plîngi...

— Nu-i nimic Lenuțo. Știi ce inimă slabă am. Nu mă pot despărți nici o secundă cu gîndul de voi. Deși... îmi fac curaj.., Doar această despărțire ce ne așteaptă e spre binele tău, prin urmare spre fericirea mea... Și totuși...

—Nu va dura mult lipsa mea, mamă iubită. Apoi e primavară. Vei sta aci în grădiniță rugînd pe bunul D-zeu pentru izbînda mea. El te va asculta, căci tu ești așa de bună. Roga ta, și numai a ta va fi primită de A-tot Puternicul. Apoi iarăși vom fi împreună și poate nu ne vom mai despărți, dacă planurile tatei vor isbuti.

— Ai dreptate, draga mea. Așa-i... Gîndind la tine, timpul va trece mai ușor poate... Dar vezi tu, Lenuțo, nu știu cum se face... Mă simt sleită de puteri... Sarcina aceasta, venită prea tîrziu, mă îngrijește mai mult de cît ar trebui.

— Ei lasă, mămucuță, că va fi bine, zise tînăra fată alipindu-și fața de obrazul rotund și colorat al mamei. Imi pare rău numai că nu vei putea veni ca să ne vedem.

*

Sunt aproape două luni, de cînd Elena e instalată la unchiul ei în oraș. Citește în vederea unui concurs.

Deși absorbită de preocuparea ei, gîndul de acasă nu și-l poate lua.

Fusese copilul alintat al părinților cu toată severitatea în care fusese crescută. Tatăl ei, om tăcut, autoritar, neîndurat în unele împrejurări, își iubea fata mult fără ca aceasta să se trădeze prin altceva de cît prin grija neadormită ce avea de dînsa.

Mama era o ființă bună, duioasă și de o evlavie, cum rar se întîlnește. Se ducea des la biserică, făcea bine oricui fără vre-o deosebire.

Și în toate povestirile ei atrăgătoare, credința în D-zeu și ocrotirea lui nu lipsiau. Tot ce întreprindea această bună femee, numai cu voința și ajutorul „Celui de Sus" era.

La despărțire sărutîndu-și fata plîngînd îi zisese:

— Pleacă, dragul mamei cu bine. N'ai nici o grijă. D-zeu e mare și bun. El ne va avea în paza sa. Și iarăși ne vom vedea împreună.

*

In fiecare săptămînă se schimbase scrisori între fată și mamă prin intermediul tatei.

Trecuse însă zece zile și Elena nu primise nimic, nici o veste de la părinți.

Intr'o dimineață pe cînd era cufundată între vraburile de cărți, de odată vede oprindu-se în fața casei trăsura de la țara. Ea sare cuprinsă de o senzație stranie. In trăsură nu era nimeni. Vezeteul îi întinse o scrisoare.

— Ce-i Ioane? Ce face mama?

— Apoi.. Ia... nu tocmai bine... Cuconița zace la pat. E cam bolnavă.

*

Cînd Elena își veni în fire, se văzu în trăsură cu unchiul ei repetîndu-și de nenumărate ori cuvintele din scrisoare: „Nevasta dorește să vă vadă". Nu putea prinde înțelesul acestor vorbe...

Apoi îi veneau în minte cele zise de vezetiu: „e cam bolnavă". „Așa dar, își zicea în gînd, nu e *grav* bolnavă...

...Tata nu spuse nimic de boală... Și cu toate acestea... mi-e mamă... Ce poate fi?... D-zeule, dar dacă... O, nu... Nu se poate... Aceasta e cea mai mare nebunie ce o pot eu cugeta... Și apoi cum s'ar putea: mama așa de frumoasă, așa de bună.. Ea, care iubește atît de mult pe D-zeu.. Dar acest gînd e chiar o ofensă adusă „*Celui de Sus*"... Nu știe el cît este de iubită mămușoara mea de toți, cît ni e de scumpă... Și cum s'ar îndura el, cel mai bun, mai ertător și mai mare dintre toate ființele?... O, nu aceasta nu-i cu putință...

Dar dacă în acest moment ea nu ma

este?... O, gînd nebun!... Iartă-mă Doamne că pun la îndoială bunătatea şi iubirea ta nemărginită.

Şi apoi eu ştiu cît trebue să iubeşti tu pe mama... Dar dacă tocmai această iubire te-ar face să ne-o smulgi?... Nu se poate, căci aceasta ar însemna că tu eşti mai egoist şi mai răsbunător decît toţi... Ce gînduri, ce gînduri îmi vin în minte!... O, nu. Calităţile tale Doamne sunt mai presus de ale celui mai ideal om—o ştiu bine..

Ajungînd la poarta casei, Elena nu ridică ochii de teama de a nu vedea ceva neobicinuit în jurul casei.

Cînd se coborîră din trăsură li eşi înainte numai bătrîna doică a Elenei, care avea ochii înroşiţi. Cu toţii intrară tăcuţi în casă păşind în vîrful degetelor.

O linişte de mormînt... In fundul camerei întinsă pe pat palidă şi într'o somnolenţă soră cu moartea, mama Elenei abia respiră... Lîngă pat o măsuţă încarcată cu sticluţe mai mari şi mai mici... O lingură.. O linguriţă... Şi un ceasornic de masă ale cărui bătăi stăpînesc liniştea...

Elena voeşte să se apropie de pat, dar e oprită de bătrîna care o îndeamnă să iasă.

In antret Elena o întreabă:

— Unde e tata? Vreau să-l văd.

— Nu se poate.

— Dece? Spune mai curînd ce este, doică?

— Doctorul, care a plecat cu puţin mai înainte, ne-a spus că boala îşi face criza. Şi *boerul* închis în camera lui face rugăciuni ca doar nu s'ar îndura Dzeu de milostiva noastră stăpînă —răspunse bătrîna dînd din cap şi ştergîndu-şi lacrimile cu colţurile pestelcii.

— Dar eu vreau să stau lîngă mămuşoara mea doică, dece nu mă laşi?

— Pentru că aşa a zis Doctorul. Nu trebue să stăm nimeni pe lîngă ea, pînă ce nu se va trezi. Din cînd în cînd însă, eu îmi arunc ochii şi cînd voiu vedea un semn, te chem.

*

Soarele era spre apus... In aer linişte... Un miros plăcut primăratic umple văzduhul... Razele slabe auresc vîrful copacilor.

Elena ese în balconul mic, care dă în grădiniţă. Şi rezemîndu-şi capul de un stîlp priveşte banca goală dintre cei doi cireşi, pe care de atîtea ori stătuse de vorbă cu mama ei..

Căuta să se liniştească zicîndu-şi: „E numai o criză a boalei... Tata se roagă de atîta vreme... Şi doctorul a zis"...

In acest moment apare în prag unchiul Elenei, palid ca moartea...

— Ce este unchiule?... A trecut criza?... Mama s'a trezit?

— Din nefericire — nu, Eleno.

— Cum?... Ce i?... Tata se mai roagă încă?

— Acum nu se mai roagă...

*

Susţinută de unchiu-său, Elena intră în camera mamei iubite...

Tatăl ei în genunchi înaintea patului sărută mîinele moartei...

Maria C. Buţureanu
Institutoare

INFORMAŢII

— —

▪ Epoca *găseşte din nou motiv să se lege de d. Take Ionescu, cu privire la acţiunea sa în politica exterioară, Ziarul d-lui Filipescu îl acuză că n'ar fi dat samă Camerei de acţiunea sa politică, în urma căreia Cavala era cedată Bulgariei, Turcii erau alungaţi din Adrianopole şi armata romînească era trimisă la Ceatalgea.*

Curios. Partizanii Epocei *se găseau în Cameră şi Senat. Mai mult, d. Virgil Arion, ducea prin coloanele* Cuvîntului *cea mai violentă campanie în potriva politicei externe a d-lui Take Ionescu. De ce, dar, nici un prieten al* Epocei, *nici la Cameră, nici la Senat, n'a cerut nici o lămurire d-lui Take Ionescu?*

Şeful nostru era doar gata să răspundă ori-cui şi asupra ori-cărei chestiuni ce i s'ar fi pus. De ce dar, încă odată, au tăcut?

Să fi amuţit din cauza comunicării, făcută la Senat, a schimbului de telegrame dintre d-nii Take Ionescu şi Venizelos.

Ar fi bine ca Epoca *să fie mai prevăzătoare. D. Take Ionescu nu şi-a epuisat nici arhivele şi nici stocul amintirilor sale.*

Să ceară aceste explicaţiuni unul din acei cu autoritate — nu un oare care scrib al Epocei *— şi să fie sigur că şeful partidului conservator-democrat îi va da imediat răspunsul.*

De alt-fel e evident că ceide la Epoca *chiar dacă au cetit Cartea Verde, n'au putut s-o înţeleagă. Ar fi găsit acolo numele netăgăduibile ale tuturor acţiunilor ce i se reproşează neîncetat d-lui Take Ionescu, şi în privinţa cărora — o afirmăm iarăşi întregul guvern era solidar*

▪ *D. Ştefan Negruzzi, prefect de judeţ, îşi va înainta azi demisia din această demnitate.*

La ora 4 d. Ştefan Negruzzi îşi va lua rămas bun de la funcţionarii Prefecturei.

▪ *Amicul nostru N. Catargi, fost prefect de Suceava, a fost decorat cu medalia* „Meritul Sanitar" *clasa I-a — distincţie cît se poate de bine meritată. Întru cît graţie măsurilor extra ordinar de vigilentă luate de d-sa, holera, izbucnită la Stolnicenî, a putut fi localizată şi ast-fel judeţul ferit de teribila epidemie.*

▪ *D. D. Botez, fost efor la Spiridon, va fi numit casier al guvernului, pe lîngă Creditul Urban.*

▪ *După cum am anunţat d. Săndulescu, viitor prefect de poliţie, a plecat de seară în Bucureşti.*

D. Fîntînaru, viitor Prefect de judeţ, după cum însuşi ne-a declarat, ceva indispus, pleacă abia în astă-seară.

▪ **Din cauza serbătoarei de Boboteză, numărul viitor al „Opiniei" va apare abia Mercuri la 8 Ianuarie, la orele obişnuite.**

▪ *E vorba ca instalarea Comisiei interimare, să se facă chiar mîine Duminică, la ora 3 p. m.*

▪ Corpurile de trupă au fost înştiinţate că amnistiaţii în intervalul de la 23 Iunie pînă la 31 Decembrie 1913 şi care n'au avut vrista de 28 ani şi au fost menţinuţi încă sub arme, vor fi trecuţi în complectare dacă clasele corespunzetoare etăţii lor se găsesc trecute deja în complectare.

▪ Două plăci de marmoră cu inscripţia foştilor epitropi ai Casei Sf. Spiridon de la înfiinţare şi pînă în prezent au fost aşezate în sala de aşteptare a epitropiei.

▪ Economul N. Dăringă revizorul eclesiastic al eparhiei Moldovei, a plecat în inspectarea sucursalelor societăţii clerului „Ocrotirea" din judeţele dependinte de mitropolia Moldovei.

▪ Un caz de anghină difterică s'a declarat în strada Nicolina 11.

▪ Serviciul sanitar din localitate a autorizat a se lua ghiaţă pentru depozite din toate iazurile, întru cît nu este bănuială că s'ar propaga vr'o boală contagioasă.

▪ D. Stan, agent sanitar în comuna Topeşti, a fost destituit pentru refuz de a da ajutor în combaterea scarlatinei.

▪ O adresă a ministerului de interne, comunică administraţiei comunale admiterea de parlament a noei convenţii cu societatea tramvaiului pentru prelungirea liniilor de la Socola, Copou şi Nicolina.

Societatea tramvaiului va începe cît de curînd lucrările pregătitoare, aşa ca noile linii să poată fi gata la primăvară.

▪ La Primărie s'au ţinut azi licitaţia pentru vînzarea casei unde altă dată fusese instalată barlera abatorului.

▪ In urma măsurilor luate, epidemia de scarlatină în circomscripţia Cîrligătura e în descreştere. Nu s'a mai constatat nici un caz nou.

▪ Cu începere de la 15 Ian. cercurile culturale ale învăţătorilor îşi vor relua activitatea lor întreruptă pentru timpul vacanţei.

※ La 24 Ian. se va ţinea la prefectura de judeţ un nou examen pentru obţinerea titlului de cotari publici autorizaţi.

▪ Concentrările de primavară vor începe de la 1 Aprile. Ele vor avea loc în tabăra de la Sipote şi vor dura cîte 30 zile pentru fiecare regiment.

▪ In ziua de 7 Ianuarie se va serba hramul bisericei sf. Ioan din str. Gh. Mîrzescu.

Serviciul religios va fi oficiat de I. P. S. S. Arhiereul Alexie Craioveanu.

▪ In urma dispoziţiunii serviciului sanitar al oraşului, toate localurile şcolilor primare şi secundare au fost desinfectate.

▪ In casele hotel Victoria, din strada Lozonschi s'a înfiinţat o nouă bibliotecă pentru oraşul nostru din iniţiativa şi stăruinţa d lui inginer Virgil Hălăceanu.

D sa a colectat pînă'n prezent 7.000 de volume şi urmează a mai colecta şi a le lăsa la îndămîna eşenilor.

Multe din ele sunt donate de Academie,

Se ştie că d. inginer Hălăceanu fiu iubitor al oraşului în care s,a născut, a mai înfiinţat asemeni şi muzeul din curtea bisericei Golia—unde de curînd. pe lîngă toate donaţiunile anterioare. au fost depuse şi trofeele bulgare aduse din campania anului trecut,

▪ Pensiile civile şi militare pe luna curentă se vor plăti la administraţia financiară cu începere de la 22 Ianuarie.

❑ Comisiunea generală pentru lichidarea bonurilor de rechiziţie va mai lucra numai pînă la 6 Ianuarie data cînd îşi va încheia definitiv operaţiunile.

Comisiuna a hotărît să acorde diurne funcţionarilor fiscului care au luat parte în comisiunele de licitaţii.

▪ D-na Natalia Cochinescu, moaşă în comuna Balţaţi, a fost mutată la Dobrici.

Moaşa Valeria Zaharia, din Cotnari a fost pusă în disponibilitate şi înlocuită cu d-na Zoi Turturică.

ţa

Manifestaţia conservator-democrată din Argeş

In unele ziare duşmane partidului nostru, s'a insinuat că organizaţia conservator-democrată din Argeş ar fi cu desăvîrşire distrusă.

Or, cea mai complectă desminţire ce se poate da acestei insinuări, e telegrama de mai jos, pe care prietinii noştri din Argeş au adresat-o d-lui Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, cu prilejul Anului nou.

Iată textul acestei telegrame:

Domnului Take Ionescu

Şeful partidului conservator-democrat

BUCUREŞTI.

Conservatorii-democraţi din Argeş cu prilejul Anului Nou 1914 urează fericire, sănătate şi voe bună, Şefului iubit şi respectat, care a înălţat atît de sus prestigiul Romîniei, a mărit patrimoniul strămoşesc şi încrederea Romînului în el însuşi şi a încununat Patria şi steagul conservator-democrat de o glorie neperitoare, despre care vor vorbi cu admiraţie şi recunoştiaţă Istoria Neamului şi generaţiunile cele mai îndepărtate.

Conştienţi de marea însemnătate a problemelor sociale şi politice a căror soluţiune s'a apropiat, socotim că, mai ales în împrejurările actuale, suntem datori a face din sufletele şi devotamentul nostru zid paternic în jurul Şefului, pentru că în delegarea acelor probleme, care angajează viitorul Romîniei, glasul lui să fie ascultat.

Insufleţiţi de cel mai înflăcărat avînt pentru luptele la care vom fi chemaţi, uniţi cu toţi într'un gînd şi o simţire, strigăm: Trăiască partidul conservator-democrat şi iubitul său Şef, Marele Romîn, Take Ionescu, podoaba cea mai strălucită a întelectualităţii neamului romînesc.

Constantin Bălăceanu, Mihail Căpresca, Ernest Pacsimade, general Spiroiu, Alex. Dimitrescu, Maior Docsache, Haralambie Stoenescu, D. Lahovary, Ghiţă Enescu, Nanu Gheorghiu, Răducanu Nicolau, Samfir Ştefănescu, N. Teohari, I. Cuţui, Radu Mandrea, Grigore Bălăceanu, preotul N. Boerescu, Mihail Frunzescu, Vasile Stoicănescu, dr. Bakis, Nicolae Iliescu, Ioan Boerescu, D. Luca, G. Drăgănescu, Contantin Cristescu, Costică Zănescu, Dimitrie Brînză, Iancu Constantinescu, Mihail Ionescu, Vasile Teodorescu Ioniţă Zănescu, Ion Popescu Uda, Niculae Petculescu, Ilie Iliescu, Dimitrie Pamfil, V. Atanasiu, D. Milescu, Dr. Sepian, Costică Cernătescu, Petre Seltea, Dimitrie Marinescu, Petcu Marinescu, Ghiţă Gheorghescu, C. Rătescu, I. Oţelescu, Dimiirie Melinescu, Constantin Pavlovici, Theodor Ionescu, Constantin Dumitrescu, Ioniţă Pandele, Nae Protopopescu, Ştefan Dumitrescu, Oprea Căpresca, Const. Dan, Jenică Pandele, Gavril Căpresca, Iorgu Dumitrescu, Ioan Tuţă, Constantin Chiriac, Gheorghe Iliescu, Ioan Cuprian, Ioan Velcescu, Vasile Purcăreanu, Costică Neucovici, Simion Necşulescu, Ioan Hodoroagă, Florea Amzăr, Nicolae Amzăr, Toma Popescu, Ioan Danalache, Gheorghe Theodorescu, F. Viermescu, Toma Predescu, Florea Hodoroagă, Const. Seltca, Nicolae Daneş, Stan Arsenescu, Gh. Smărăndescu, Ion Coculescu, Ion Vlădescu, Costică Dumitrescu, Ioniţă Giuroiu, Gheorghe Vişoiu, Preotul Dragnea, Preotul Dobre Popescu, Costică Pîrvanovici, Ion Giuroiu, Stan Nicolau, Aurel Gavrilescu, Ştefan Nicolau, Gheorghe Ştefănescu, P. Martinescu, A. Stoenescu, maior Roată, Const. Comăneanu, Ioan Simionescu, P. Marinescu, E. Georgescu, S. Bercovici, Andrei Mumuianu, Gheorghe Ionescu, Tache Georgescu, Ion Marinescu, P. Păsculescu, Constantin Ştefănescu, Apostol Ioan, A. Rădulescu, I. Popescu, Gheorghe Meleescu, C. Simionescu, Stan Ştefan, Paraschiv Pană, Gheorghe Ionescu, Atanasie Răducanu, Ioan Ionescu, Ioan Vlaiculescu, Ioan Dinescu, Nicolae Florescu, Gheooghe Lilia, Preotul Rizea Dobrescu, M. Antonescu, Alexandru Necolau, Ioan Constantinescu, Nae Stoianovici, C. Vlăduţă, Niţă Gbeorghe, Gheorghe Burdeanca, Joniţă Popescu, Gheorghe Negescu, Dimitrie Livczeanu, Leonte Georgescu, Apostol Nicolescu, Costică Dimitrescu, M. Popescu, Gheorghe Florescu, Ioan Beiu, Ilie Tomescu, Iancu Georgescu, Pandele Ştefănescu, I. Năstăsescu, I. Pavelescu, B. Stoicescu, Matache Ionescu, Toma Petrulescu, N. Din, Gheorghe Matei, Gheorghe Alexandrescu, Toma Matei, Anghel Ştefănescu, Andrei Nicolau, V. Rădulescu, Ştefan Steriade, M. Vasilescu, Costică Theodorescu, Gheorghe Rusescu, S. Chivescu, Gheorghe Georgescu, Gheorghe Necşulescu, Nicolae Ionescu, D. Dragomir, Ioan G. Ionescu, Nae Pîrlicescu.

*

La această manifestaţie d. Tache Ionescu a respuns prin următoarea telegramă:

Domnului Mihail I. Căpresca
PITEŞTI

Vă mulţumesc din inimă pentru urările ce-mi faceţi.

După cum d-stră vă încredeţi în mine, şi eu mă încred pe deplin în d-stră şi împreună vom continua a ne închina toată energia nevoilor ţării.

Să nădăjduim ca zilele de slavă din 1913 nu vor fi uitate şi vor dirija toate acţiunile noastre.

Take Ionescu

▪ D. dr. Diacu fost intern al spitalului Sft. Spiridon a fost numit provizor în postul vacant de medic al circumscripţiei Simila (Ţuţora)

▪ Epitropia bisericei comunităţii armeneşti din localitate a fost autorizată să primească legatul lasat de defunctul Grigore Buiclin prin testamentul său olograf din 1 August 1912.

▪ La prefectura de judeţ s'au luat toate măsurile spre a se întocmi un tablou de locuitori de la cari s'au încasat greutile, înainte de a se vota legea, prin cari toţi cei mobilizaţi au fost scutiţi de taxele de prestaţie pe anul 1913.

In vederea acestui tablou numeroşi săteni au sosit în localitate.

❑ Comisiunea de apel pentru impunerile la impozitul personal şi patente va lucra începînd din Februarie 1914.

▪ S'a conferit crucea „Meritul Sanitar" cl. I, următoarelor persoane:

D-lor profesori d-ri Bejan Vasile, Parhon Constantin, Riegler Emanoil şi Valeriu Roşculeţi inspector sanitar.

▪ Trupa teatrului naţional din Craiova soseşte în localitate în ziua de 9 Ianuarie.

Trupa vine însoţită de d. Gărleanu, directorul teatrului.

Din partea societăţei dramatice locale, va remîne d. Mircea Pella, care urmează să dea trupei din Craiova concursul necesar pentru tot timpul cît va sta în Iaşi.

D. Sadoveanu, directorul teatrului din Iaşi, va sta la Craiova, în tot timpul cît va sta şi trupa din Iaşi.

▪ La liceul naţional au sosit diplomile elevilor cari au depus un nou examen de capacitate în primile zile ale lunii Decembrie.

▪ Diplomile de licenţă în drept ale studenţilor cari şi-au trecut examenul în sesiunea de Noembrie au sosit la rectoratul Universităţii.

▪ D. C. Boncescu, revenind asupra demisiei din funcţia de şef contabil al „Băncei Iaşilor", şi a reluat astăzi postul în primire.

▪ Din Piteşti ni se anunţă moartea inginerului Gustav Goldner, şef de secţie la C. F. R.

Defunctul, unul din cei mai abili ingineri de la căile noastre ferate şi-a făcut studiile la Politecnicul din Zurich unde a obţinut cu mare succes diploma de inginer. Intors în ţară a fost primit în direcţia C. F. R. unde a funcţionat un timp de 20 ani.

Corpul defunctului va fi adus în Iaşi şi înmormîntat în cavoul familiei.

▪ In ziua de 5 Ian. serviciul religios al bisericei Talpalari va fi acompaniat de dragalaşul cor al societăţei corale „Steaua Moldovei", de sub conducerea d-lui C. Ciocîrlan.

Becuri electrice „OSRAM"

Au sosit **becuri electrice „OSRAM"** *la* **„Romînia Muzicală"**—*Iaşi, Lăpuşneanu 24.*

Preţul a: **LEI 1.75.**

Expedîţie în provincie.

Becurile **„OSRAM"** *dau cea mai* **albă lumină.** *Economia cea mai desăvîrşită.*

Observaţi bine adresa.

▪ Preoţii din localitate s'au adunat azi dimineaţă în palatul mitropolitan, pentru a felicita pe I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, cu prilejul sărbătorilor.

După cîteva cuvinte rostite de părintele Ţincoca, protoereul oraşului, a răspuns Mitropolitul Pimen, mulţumind preoţilor şi zicînd că e fericit a constata că preoţii din Iaşi şi din eparhia Moldovei, au pus un devotament deosebit şi şi-au făcut datoria, în timpul grelei situaţiuni prin care a trecut ţara, cu o vrednicie demnă de toată lauda.

▪ D. N. Ionescu, fost revizor şcolar, va fi numit inspector al învăţămîntului primar particular,

▪ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a comunicat prefecturii de judeţ că serbarea Bobotezei se va începe prin sevîrşirea leturghiei la biserica Sf. Spiridon, iar sfinţirea apei se va face în Piaţa Unirii.

▪ In urma unei dspoziţii a ministerului de finanţe, administraţia financiară a impus pe pensionarii foşti subofiţeri în armată, la plata impozitului personal şi a prestaţiei de care pînă acum fusese scutiţi.

▪ Un incendiu a distrus astă noapte casa locuitorului Dumitru Ursu din Comuna Golăeşti, cauzîndu-i o pagubă de 1000 lei casa ne fiind asigurată.

Focul a provenit din neglijenţa lui, care a lasat focul în casă plecînd la drum.

Un alt incendiu a ars casa lui Vasile Drăgănescu din satul Buznea.

▪ M. S. Regele a acordat medalia „Bărbăţie şi Credinţă" cl. I următoarelor persoane din Iaşi:

I. Th. Burada, Th. Adamin, N. S. Balmez, D. C. Botez, Gh. N. Botez, P. Comarnescu, V. Costin, V. Hălăceanu, M, G. Mihailescu, D. A. Bendea, D. Bădulescu. Emil Briul, E. Apostolescu, St. A. Drăghici, Anibal Ciurea, I. S. Botez, Gh. Săvescu, N. A. Bogdan, D. Botez, Mircea Pella.

▪ Societatea muzicală—literară „Doina Iaşilor" va da serata anunţată în seara de Luni 6 c. în localul şcoalei Cultora

Preţurile: 1 leu membrii, 2 invitaţii şi 3 familiile.

▪ A reapărut „Versuri şi proză" anul III No. 1 cuprinzînd bucăţi literare semnate de d-nii I. M. Rascu, Kidalgo, T. Arghezi, N. Davidescu, G. Bacavia, I. Minulescu, C. R. Ghiulea. Aspecte. Puncte. Recenzii, etc.

Russian-American India Rubber Co.

„TREUGOLNIK" St. Petersburg

Sucursala: Bucureşti, Strada Sărindar 22.

(numai pentru engros)

Boboteaza în Iaşi. — Iată programul stabilit cu privire la serbarea Bobotezei.

1). La ora 10 a. m. în biserica sft Spiridon de către P. S. Vicar Metropolitan înconjurat de cler se va săvârşi sft. Liturghie la care va asista I. P. S. Mitropolit cu autorităţile militare şi civile.

2). La ora 11 a. m. terminîndu-se sft. Liturghie Inaltul Cler, autorităţile şi ceilalţi invitaţi vor porni de la biserica sft. Spiridon spre piaţa Unirei, unde este ridicat pavilionul destinat pentru slujba sfinţirei apelor în ordinea următoare:

a). Un pluton de jandarmi va deschide calea.

b). Oamenii care duc sft. Cruce, prapurile şi felinarele.

c). Corul Catedralei Metropolitane.

d). Clerul.

e). Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit.

f). Autorităţile.

3). Cortegiul astfel format va înainta până la locul pregătit pentru sfinţirea apelor, unde se vor aranja după cum urmează.

a). In partea de răsărit a mesei vor fi aşezate sft. Cruce, sft. Icoane, prapurele bisericeşti şi steagurile armatei.

b). In partea de miazi zi a mesei vor lua loc preoţii şi îndărătul lor corul vocal.

c). In partea de apus a mesei va lua loc I. P. S. Mitropolit, avînd la dreapta şi stînga pe diaconi.

d). In partea de miază noapte a mesei vor lua loc invitaţii.

e). Trupele vor fi aşezate în piaţa Unirei formînd Careu.

4). In momentul cînd I. P. S. Mitropolit va afunda sft. Cruce în apă, clerul şi corul vocal vor cînta rugăciunea serbărei, iar muzica Militară va intona „Spre Rugăciune" şi „Imnul Regal".

5). I. P. S. S. Mitropolitul va stropi cu apă sfinţită drapelele şi poporul, după care se va gusta din agheazmă şi se va da spre gustare şi invitaţilor.

6). După terminarea slujbei trupele vor defila înaintea d-lui General Comandant al Corpului IV Armată şi I. P. S. S. Mitropolitul le va bine cuvînta şi stropi cu aghiazmă.

Cortegiul în aceiaşi rînduială ca şi la venire se va înapoia la biserica Sft. Spiridon.

Cu ocaziunea sfintelor sărbători ale crăciunului, societatea de binefacere „Jubileul Carol I iu" venind în ajutorul îmbrăcărei a 10 copii elevi săraci de la sc. primară de băeţi „Cuza Vodă" a primit din partea direcţiunei următoarea adresă:

Domnule preşedinte,

Motivat de fapta d v frumoasă şi umanitară ce a ţi făcut-o, oferind din fondurile societăţei ce conduceţi 5 paltoane, 5 perechi încălţăminte şi 5 căciuli băeţilor săraci din această şcoală, subscrisul împreună cu întreg corpul didactic al şcolei, vă exprimă vile lor mulţumiri.

In acelaşi timp urează Societăţei „Jubileul Carol I-iu" viaţă lungă şi activitate rodnică, pentru a'şi atinge pe deplin frumosul scop ce urmăreşte.

Primiţi Domnule Preşedinte, asigurarea osebitei mele consideraţii.

Director (ss) P. Eng. Stoica.

Iată noul program ce se reprezintă astă-seară Sîmbătă 3 Ian. la cinematograful Pathé Frères, din sala Circului Sidoli: Dezastrul, (film danez), desfăşurare fără seamăn, interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor scandinave. In rolul principal apare după o îndelungată ab-

senţă d-na Edith Psylander soţia artistului Waldemar Psylander. (3 părţi).

Tîndală sportsman, scene foarte humoristice.

In Noua Guinee (Nordul Australiei), interesante vederi după natură.

Epinoşeta, studii de ichtiologie însufleţită.

Acest program festiv mai cuprinde două grandioase numere de varieteu: Clovnii muzicali Charlotte şi Alfredo, artişti în toată puterea cuvîntului, humorişti escentrici, precum şi micul duet Prinz o splendoare în arta coreografică, dansatori neîntrecuţi, copii fenomenali, cari au stîrnit aplauze pretutindenea. Charlotte şi Alfredo cît şi acest duet artistic apare în persoană pe scena circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 5 Ianuarie, două matineuri (3 şi 5 ore), şi reprez. seală la 9 ore. Program nou duminical: Perdeaua tragică, mare dramă în 3 acte.—Două vecine, comedie. —Cele mai noui numere din Pathé-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Varieteu; Charlotte şi Alfredo, micul duet Prinz.

Luni 6 Ian. program nou: Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. seală: Victorie sau moarte, dramă grandioasă în 3 acte—Eclair Journal, etc.

De vînzare. *In zina de 15 Ianuarie 1914 se va vinde prin licitaţie publică la Tribunalul Iaşi, secţia III-a pentru eşire din indiviziune, imobilul din Iaşi strada Petru Rareş.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Turcia şi reorganizarea flotei

Constantinopole.—In cursul unei reprezentaţii organizată eri seara într'un teatru din Stambul de către asociaţiunea flotei turce sub patronajul ministrului de războiu, preşedintele asociaţiei a pronunţat un discurs în care a făcut să se întrevadă că va da în curînd ştirea despre o însemnată întărire a flotei turce; dar că pentru moment nu poate da alte lămuriri.

Incetarea grevei

Captetown. — Greva în teritoriul unde s'a proclamat starea de asediu pare a fi luat sfîrşit. Munca a fost reluată complect sau parţial în numeroase mine mai ales în teritorul Rand.

*

Ordinea domneşte în toată ţara. Greviştii au reluat lucrul.

Incă o catastrofă a unui submarin

Devonport.—Submarinul englez „A. 7" s'a scufundat lîngă Plymouth.

*

Sforţările făcute pentru a se ridica submarinul scufundat au rămas pînă acum infructuoase. Pînă la orele 8 seara nu mai era speranţă ca să fie salvat echipagiul.

Tensiune în guvern

Belgrad.— Tensiunea dintre guvern şi ex-ministrul de războiu Bojanovici a crescut din cauza unei purtări nedisciplinare a unui şef de batalion care a împuşcat pe un cavalerist.

Erupţia din Japonia

— Cifrele se contrazic.— Pericolul a trecut

Tokio.—După cele din urmă ştiri de la Kagocima 600 oameni au perit în catastrofa vulcanică.

Violenţa cutremurelor a scăzut, primejdia pare ar fi trecut.

Recepţie la Sultan

Constantinopole.—Inainte de Selamlîc Sultanul a primit pe toţi demnitarii, şefii militari superiori şi pe mareşalul Liman căruia i-a făcut mare onoruri.

Se desminte o demisie importantă

Berlin.—Din loc competent se dezminte ştirea despre demisionarea d lor Betmann Hollweg, Jagow şi Zimmermann.

Desmintire

Roma.—Se desminte ştirea despre înfrîngerea armatelor italiene suferită în drum către Ghadames.

Senusii cu care se pretindea că a fost ciocnirea nici nu trăesc în Tripolitania.

Serviciul Telefonic

Viitorul primar al Capitalei

Bucureşti. — Astăzi are loc, la d. Ionel Brătianu acasă, o consfătuire, în care se va decide în privinţa alcătuirei comisiei interimare a Capitalei.

Se afirmă că d. Vintilă Brătianu susţine că preşedintele comisiunei interimare să fie d. Procopie Dumitrescu, iar viitorul primar să fie d. Emil Petrescu.

Audienţa

Bucureşti.—D. Take Ionescu a fost primit aseară, într'o lungă audienţă, de M. S. Regele.

NOUL GUVERN

DEPUNEREA JURAMÎNTULUI

Bucureşti. — In urma unei întârzieri neprevăzute, noii miniştri vor depune juramîntul abia în astă seară, la ora 6.

In consiliu ce va urma, se vor face primele numiri.

*

S'a hotărît în definitiv ca d. Retescu să fie numit secretar general la ministerul de justiţie şi d. N. Bălănescu la domenii.

*

Preşedinte al Comisiei interimare din Capitală va fi d. Procopie Dimitrescu.

*

Se confirmă ştirea că efori ai Casei Sf. Spiridon din Iaşi, vor fi numiţi d-nii N. Gane, C. Climescu şi dr. Manicatide.

Teribilă ciocnire de trenuri

Bucureşti.—Aseară a avut loc, între staţiile Crivina şi Periş, o teribilă ciocnire între expresul de Galaţi, care soseşte în Capitală la 7 şi 5 minute şi treuui de marfă 693.

Ciocnirea a fost extrem de violentă — aşa că toate geamurile de la ultimile trei vagoane ale expresului s'au făcut ţăndări.

S'a iscat o panică teribilă— dar din fericire nu este de cît un singur mort, frînarul Vasile Dima, care aruncat între vagoane, a fost oribil mutilat.

Sunt 12 vagoane complect sfărâmate — şi, din cauza aceasta toate trenurile din şi spre Bucureşti, au avut mari întîrzieri.

Demisia lui Bethman Holveg

Berlin.—Ziarul „Vossische Zeitung" afirmă din sursă autorizată, că d. Bethman Holveg, cancelarul Germaniei şi a dat definitiv demisia.

Impreună cu d-sa vor demisiona şi secretarii de stat, d nii Iagov şi Zimmerman.

In locul vacant va fi numit cancelar d. de Tirpitz, iar ca succesor al d-lui Jagow va fi numit d. Soly. D. Bethman Holveg va fi numit guvernator al Lorenei în locul contelui Wedel.

Congres sindicalist

Ploeşti.—Azi s'a deschis aci congresul sindicalist.

Azistă delegaţiuni din întreaga ţară.

Numiri

Bucureşti.—D. Gh. Dunca, actual senator de Buzău, va fi numit prefect al acelui judeţ.

Impacarea romîno-maghiară

Buda-pesta.— Ziarul „Foia Poporului romîn" apărut azi, afirmă din isvor autorizat, că pactul între romîni şi guvernul Tisza, s'a încheiat.

Un ziar unguresc, comentînd faptul, zice că împacarea s'a făcut după intervenţia moştenitorului tronului Frantz Ferdinand care la rîndul său a fost influenţat de înaltul cler.

Acord în privinţa insulelor

Athena.—Se aşteaptă aici comunicerea deciziunii puterilor cu privire la Epir şi la insulele Chios şi Mytilene lăsate Greciei şi care nu vor trebui să fie fortificate şi nici să servească vre odată de bază vre-unei operaţii navale a Greciei.

Se socoteşte aici că o atare obligaţie comportă neutralizarea acestor insule pe care puterile ar trebui să le asigure în contra ori cărui atac ostil.

Se crede că guvernul va insista asupra acestui punct.

Timpul în Europa

Bucureşti.—La Viena şi Budapesta frig; la Londra întunecat; la Liverpol ceaţă; la Paris frumos; la Berlin nouri; la Brăila şi Constanţa frumos.

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(fosta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

La biroul Isidor Margulies *din Iaşi, strada Ştefan cel Mare No. 27 se caută pentru imediata angajare, ca ajutor la Contabilitate un tînăr care să cunoască contabilitatea dublă şi corespondenţa romînă.*

La „Bradul Moldovei"

IANCU RECHLER & CAROL MICHELSOHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comerciul de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

Asortat permanent cu lemnărie pentru construcţie şi tîmplărie.

Execută prompt orice comenzi referitoare, garantînd calitatea superioară a cherestelei, preţuri convenabile şi livrarea foarte conştiincioasă.

Cofetăria TEODOR NEDEF

Face cunoscut onor. public **redeschiderea** *cofetăriei din* **str. I. C. Brătianu No. 154.**

Sub conducerea şi îngrijirea d-lui NEDEF vechi specialist în branşa cofetăriei.

Se primesc comenzi pentru onomastice logodne, botez şi ori-ce fel de ocaziuni, **cu preţuri reduse.**

Cu ocazia Sf. serbători, zilnic torturi, cozonaci şi prăjituri proaspete şi alese.

Laboratorul din nou amenajat este iluminat cu electricitate.

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Colosal de ieftin!

Numai pentru **95 bani** Cassa de Export N. Reifler, Cernăuţi (Bucovina) oferă un elegant ceas din renumitele fabricaţiuni ale Şviţeriei de aur, argint şi sidef pentru domni şi dame precum şi elegante braţare cu ceas de sidef şi în fine ori-ce obiect de aur şi argint în urma unui Sistem adoptat de mine. **Ceraţi prospecte gratis!**

Toate obiectele se dau cu garanţie pe 3 ani! Serviciu conştiincios. Spre convingere încercaţi! O cartă poştală se franchează cu **10 bani.**

Marele Magazin de Muzică „MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

La GARTENBERG FIU

Str. Ştefan cel Mare 11

A sosit noui mărfuri de lux, Articole de voiaj, menaj, cărucioare, precum şi un mare transport de

Jucării pentru copii.

S. MAGDER

AVOCAT

Strada Căpitan Păun No. 8

Magazinul de Produse alimentare

Dr. I. MANOLESCU

— Str. Lăpuşneanu No. 12 —

(Telefon 233)

vinde în afară de produsele de fermă

Lăptării, Brînzeturi, Vinuri din cele mai fine, Fructe, Mezeluri, etc. etc.

Coloniale şi Delicatese

din cele mai fine

— Cu preţurile cele mai convenabile —

Calitatea recunoscută a tuturor produselor magazinului este cea mai bună garanţie ca onorata clientelă va fi servită în modul cel mai ireproşabil.

Conducerea magazinului este încredinţată d-lui N. Ciocîrlan bine cunoscut onoratei clientele.

Serviciu la domiciliu.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

I. BEINER

Str. Ştefan cel Mare No. 2 bis.

Cel mai bine şi complect asortat cu

INCALŢAMINTE (străină)

Fabric. original **Fortschritt** şi **Viro** calitate prima durabilitate garantată.

Jambiere de pele şi stofă. Ultimile Modele pentru Domni, Doamne şi Copii Transport nou de **Şoşoni** şi **Galoşi** (Veritabil Ruseşti).

Mare depozit de cămaşi, flanele, ciorapi, golere, manşete, cravate, batiste etc. Calităţi superioare — Forme frumoase şi distinse.

Mare depozit *de Articole de voiaj umbrele şi bastoane.*

Bogat asortiment de *Mănuşerie* de la cele mai repurtate Case franceze şi engleze. Precum şi tot felul de obiecte de toilletă.

Toate se vînd cu preţurile cele mai convenabile.

Cu ocazia Sft. serbători *„Expoziţie Permanentă"* cu *Ultimile noutăţi.*

Foarte important

Aducem la cunoştinţa onor Public că am concedat depozitul renumitului

UNT-DE-LEMN

marca **„PRINCESSE"** garantat pur d-lor

FRAŢII SMIRNOV

şi garantăm că va fi servit din acest nepozit cu marfa noastră originală garantată pură.

Caisson & Brocard
Fabricanţi
Nice (Franţa)

De Inchiriat sau de vînzare o casă cu 4 odăi, coridor de sticlă, bucătărie, pivniţă şi grădină, Str. Nicolina 70, Tramvai la scară.

A se adresa în str. Albinetz 22 Iaşi, la d-na Colasiu.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drigoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.
Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, caloxifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului
Antreprenor, I. ZENTNER.

Renumitul magazin

Caisser

s'a mutat sub Hotel Continental, Piaţa Cuza-Vodă.

A apărut :

Noua lege a firmelor

Toţi comercianţii să se grăbească să şi-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienţii.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

De Inchiriat *o odaie la d. Isidore Margulies str. Ştefan cel Mare No. 27 mobilată sau nemobilată.*

MAGAZINUL

IOSEF HIRSCH & Co.

— IAŞI —

Mobile şi articole de lux

Liquidează complect şi vinde toate mărfurile cu preţuri foarte scăzute.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL"

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului **Leon Froim**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

Prima Franzelărie Naţională

— DE LUX —

M. Grünberg (fost Forşt)

Este în totdeauna cea mai bine asortată cu: Chifle de apă, Colăcei, Covrigei cu sare, Franzele de apă, de lapte şi cu cartofi, Porumbar, Brăileni, Cartofe mici, Coilici, Colaci, Kaisersemel, Stanghe, Chifle, Cozonaci, Chifle cu nuci, Cozonaci, Grafle şi Brânzoie.

Primeşte aseminea comenzi speciale, pentru or-ce fel de ocaziuni.

Cu ocazia Sf. Sărbători. Laboratoriile de lucru, sunt din nou amenajate şi înzestrate cu cuptoare speciale şi masini moderne, puse sub directa conducere şi supraveghere a d-lui **M. Grünberg,** cunoscut onor clientele, ca vechiu specialist în această branşă, aşa că onor clienţi, precum şi onor public în generul, vor fi pe deplin mulţumiţi, procurându-şi cu încredere, tot ce atinge această branşă de la

Prima Franzelărie de Lux
M. GRÜNBERG
Str. I. C. Brătianu 168.

Rog. Onor. clienţi a observa bine, atît firma cît şi No. ca să nu confundă adresa.

Telegramă Urgentă

Răsboiu pe toată linia

Flota generală gata de plecare
La Lazăr Iosef în str. Mare
Asalt de „Fine Bijuterii"
Adevărate minunăţii

Ceasoarnice de preciziune
Ultima invenţiune
Mîndre podoabe de frumuseţe
Pentru cadouri la logodne şi pentru mirese

Cu mic cu mare daţi năvală
La *Lazăr Iosef* în str. Mare
Căruia s'a dus vestea peste hotare
Că vinde mai eftin ca ori şi care.

De închiriat de la Sfîntul Gheorghe 1914 localul berăriei **„Carul cu bere"** din *strada Anastasie Panu No. 35.*

A se adresa proprietarului, d. Petigrew strada Banu 16.

O moară cu totul modern

cu motor de benzină cu două rînduri de pietre a 42 se vinde în condiţiuni avantajoase cu înlesnire de plată. A se adresa la administraţia ziarului.

Absolvent al Şcoalei superioare de Comerţ, dispunînd de ore libere aranjează registre la comercianţi.

Doritorii se vor adresa la ziar.

Facem Cadou 7000 ceasoarnice

Suntem decişi să dăm gratis, 5000 ceasornice cu scopul de a răspândi mai mult ceasornicele nostru cronometru **DELTA** şi aceasta numai în schimbul plăţei lucrului, adică cu 11 Lei bucata. Ceasornicul cronometru **DELTA**, este un ceas de precisiune de mare eleganţă modernă, montat într'o cutie de argint Gloria şi care costă 20 Lei. Avem dispuse pentru acelaş scop alt gen de 2000 de ceasornice **DELTA** aur pentru domni şi doamne. Acesta ceasornice posedă asemenea un excelent mers regulat. Cutiile sunt fabricate din metal **DELTA** cari nu pierd nicio dată culoarea aurului şi care este acoperit printrun procedeu electric cu un caşat de aur veritabil astfel ca după aparenţa lor, este imposibil de a distinge aceste ceasornice de acelea de aur veritabil. Aurul **DELTA** este acum cea mai bună imitaţie de aur şi îl garantăm 15 ani. Aceste ceasuri costă de ordinar 30 lei, dar noi dăm gratis aceste 2000 la d-nj şi d-ne, numai în schimbul plăţei lucrului, adică 14 lei bucata. Garantăm în scris timp de 3 ani bunul mers al acestor 2 feluri de ceasornice. Este întradevăr un cadou, cea ce facem cu aceste ceasornice şi noi presupunem ca în schimb veţi recomanda ceasoarnicele şi cassa noastră cunoştinţelor dumneavoastră. Puteţi pricepe dela sine că vă dăm un ceas în radevăr bun şi ireprosabil pentru că în urma recomandaţiilor d-voastră, noi contăm pe alte cumpărări, cari singure acestea ne vor lăsa un beneficiu.

Posedăm deja o mare cantitate de cereri pentru ceasoarnicile noastre graţuite şi stocul pus la dispoziţie va fi probabil curând epuisat.

Dacă voiţi să profitaţi de această ocazie care nu va mai fi a doua oară, binevoiţi a ne trimite cu întoarcerea curierului comanda şi veţi primi un ceasornic de care veţi rămâne încântat şi care vă va da servicii preţioase o timpul vieţei d-voastră. Trimitem ceasornicele franco de vamă, contra ramburs sau plata înainte Pentru porto şi ambalaja vă socotim 1 leu.

In caz de nu vă convin luăm înapoi marfa. Lanţuri foarte moderne în argint Gloria asortate la aceste ceasornice cu lei 2,50 în loc de 5; în aur **DELTA** cu lei 3,50 în loc de 8. Adresaţi comanda la

Maison d'exportation R. FEITH, Lugano (Suisse)

Francati scrisorile cu 25 bani.

Maşină tipografică

(Schnellpresse) sistem nou format No. 6, în cea mai perfectă stare, funcţionare ireproşabilă, se vinde din lipsă de loc.

Adresa la tipografia H. Goldner

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

reîntorcîndu-se şi-a reluat consultaţiunile în

Str. Lăpuşneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

Monteur special în instalaţiuni de apă şi canal, după o lungă practică în România şi străinătate fost şef monteur în această branşă, caut post.

Adresa: *Norbert Brecher*
Weggasse 4 Czernowitz

Borhotul *Fabricei de bere „Zimbru" strada Păcurari No. 91 este* **DE VÎNZARE.**

A se adresa la Fabrică.

DE VÎNZARE

pentru strămutare de domiciliu:

1) Una vie numită Mitoc satul Todireni, comuna Ciurea jud. Iaşi, întindere de 30 ha pămînt, compus din 16 ha arătură, 5 ha fînaţ, 8 ha pădure tînără, cu foarte mulţi pomi roditori; casă, două crămi, casă pentru vier, două fîntâni. Via este împrejmuită cu seci şi este răscumpărată. 8 klm. depărtare de oraş.

2) Una vie în satul Lunca Bîrnovei com. Ciurea, 6 ha întindere, 2 ha jum. plantată cu viţa americană, al 3 lea an, restul arătură, fînaţ şi pădure tînără, casă pentru vier, fîntînă. Via e răscumpărată.

3) Două rînduri de case str. Albineţ, No. 12, Iaşi, un rînd cu patru camere şi paravane şi un rînd în două etaje compus din şase camere şi 3 bucătării, cu pivniţă sub ele, ogradă şi cu 4000 m. p. loc deosebit.

4) Un rînd casă mahalaua Broscăriei 98, construcţie nouă, compusă din 4 odăi, 2 antreturi şi alte atenanse, cu grădină cu pomi roditori şi pentru zarzavaturi, locuită de proprietar unde doritorii se pot adresa.

Cadou de Anul Nou

mai potrivit şi mai folositor pentru elevi, studenţi şi intelectuali nu poate fi de cît un

DICŢIONAR LATIN-ROMÎN

de

I. NĂDEJDE

Ediţie de lux, legată — 12 lei

La Tipografia H. Goldner

Vînd casele din str. Romînă No. 9.

Adresaţi-vă la proprietar dr. Segărceanu în Caracal.

Depozit de cărţi postale

En-gros şi detailles

M. H. SCHOENFELD

(LIBRĂRIE)

Strada Lăpuşneanu No. 10. (Vis-a vis de farmacia Fraţii Dr. Konya).

Face cunoscut onor. clientele că a primit un **mare transport** de *cărţi postale ilustrate* din cele mai frumoase, sujete noi şi alese ca: Mignon, Perechi, Tipuri, Peisage, Flori etc. etc. Asemenea a mai primit un mare asortiment de *modele noi* cu motive alese de

CRACIUN şi ANUL NOU

ultimele creaţiuni.

Preţ-curent de En-gros:

Presate (chromo)	Lei	3.50	suta
Gelatine	„	4.80	„
Gelatine aurite	„	5.50	„
gelatine roşie	„	5.90	„
Platin veritabil	„	6.50	„
Platin colorat	„	8.50	„
Sepia veritabil	„	7.—	„
Sepia colorat	„	10.50	„

Deviza mea este, vînd **eftin** *ca să vînd* **mult.**

A sosit şi un mare transport de jucării.

M. H. SCHOENFELD.

O veste bună!!

Nu comandaţi nici o haină pînă nu vizitaţi

Magazinul „Lumei Elegante"

Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze şi franceze, precum şi ultimile modele de veste fantezie.

Magazinul „Lumei Elegante"
Str. Caza-Vodă, 42

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizari cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate gipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

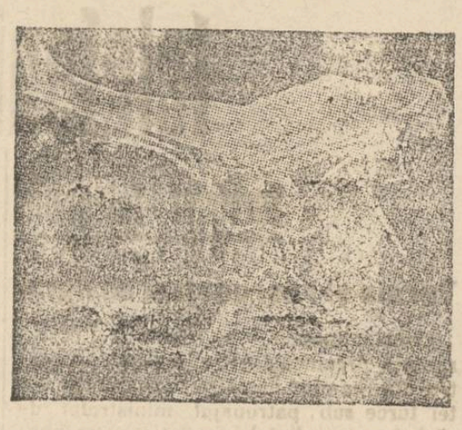

Facerl. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie,* curenţi electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

O fotografie bine reuşită obţineţi totdeauna numai la Fotoglob Electric

Siegmund Packer
Str. Lăpuşneanu 34

Magazinul de Confecţii

PENTRU DAME

Maximilian Demek

s'a mutat în strada Lăpuşneanu

(*Casele d-nei Drossn*)

Magazin ocupat înainte de firma Sali Porjes

Se recomandă pentru Confecţionare *de* Rochii *Tailleur şi de* Bal, Soiree, *etc*

— PĂLĂRII MODEL —

Se vînd **Stofe, Garnituri,** *etc. Se îmbracă* **Bumbi** *din stofa clienţilor.* **Se plisează** *orice stofe.*

Rochii gata de la 70 lei în sus.

Expoziţie de modele de Rochii, ultima creaţiune

FABRICA DE

Cafe turceasca şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnari* de la cele mai renumite fabrici fraţuzeşti, greceşti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Maloga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA" —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Caza Vodă 42

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase şi mentale.

S'a mutat în str.
Anastasie Panu 8

Consultaţiuni 6—7 seara

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL"

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul"
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierele cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PÒRJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI

PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, cosa fost „Banca Moldova", unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mârzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI.—No. 2074—Joi 9 Ianuar 1914

Limpezirea situațiunii

„In fine situațiunea politică s'a clarificat". Astfel s'a exprimat șeful conservatorilor locali, d. D. Grecianu, în întrunirea clubului prezidată de d-sa mai zilele trecute.

Și apoi imediat după aceasta, cu oare care satisfacție d-sa a adăugat: „colaborarea s'a desfăcut".

Socotim că aceste așa numite sentințe ale d-lui Grecianu, pot da naștere la unele cercetări, la discuțiuni, cu tot caracterul de axiome intangibile ce d-sa pare a fi voit să le dea.

Să examinăm, în adevăr, întru cît s'a limpezit chestiunea esterioară, care în special a fost rezervată guvernului de colaborare.

Ultimul act cu care s'a socotit chestiunea definitiv lămurită a fost votarea legii de anexiune.

Aceasta de altfel a fost și este sentimentul nu numai al d-lui Grecianu, dar de sigur al tuturor factorilor cari au luat parte.

Și cu toate acestea exprimăm aici umila noastră părere, dacă n'ar fi fost de așteptat ca același fenomen, negreșit în sens invers să se fi produs și în Bulgaria?!

Sobrania bulgară este chemată, după cum cu toții știm, să ratifice între altele deslipirea de la teritorul bulgar a ținuturilor pe cari noi le-am anexat.

Or, guvernul bulgar care a avut menirea a prepara majoritatea cerută de legile țării, pentru a traduce în lege ceia ce astăzi e mai mult un fapt, se găsește într'o situațiune din cele mai critice.

Guvernul nu poate reuși să aibă o asemenea majoritate. Aceasta chiar l'a silit, după cum ne spun ultimele depeși, să dizolve Sobrania înainte ca aceasta să fi început a lucra.

Va să zică aceiași chestiune pe care noi am lămurit-o e departe de a fi limpezită în statul vecin.

Era *nevoe* să așteptăm ca și statul bulgar să dea hotărîrea s'a definitivă asupra acestei desmembrări a teritoriului său și incorporări la teritoriul nostru? Probabil că nu. Și aceasta de altfel a fost teoria pe care a împărtășit-o statul nostru.

Era *bine* însă să se aștepte și îndeplinirea acestei formalități? Socotesc că da.

Este, în adevăr, un principiu elementar, cunoscut de toată lumea, că un stat nu are dreptul să se amestece în afacerile interne ale altuia. Deci, din acest punct de vedere, ce ne importă pe noi ce se întîmplă în Bulgaria.

Noi, cu privire la anexiunea ce am înfăptuit, am procedat conform legiuirilor noastre și am avut pentru aceasta adeziunea unor factori responzabili bulgari. Rămînea de obținut și votul Adunării bulgare.

Aceasta însă noi am socotit-o că nu ne leagă și că pentru anexiunea ce am votat, au fost suficiente manifestările organelor legale bulgare în afară de aceia a Sobraniei.

Starea de fapt, de altă parte, ne îndrituia să socotim că ceia ce am obținut prin capacitatea și armele noastre, trebuia să rămînă al nostru.

Am avut și păstrăm credința că în țara aceia se va găsi un corp legiuitor, o Sobranie, care să vadă lucrurile bine, să judece sănătos și deci să dea aprobarea sa celor recunoscute de Regele țării și de guvernul său.

Intrebarea însă pe care am pus-o noi era dacă n'ar fi fost oportun să se aștepte și acel vot al Sobraniei bulgare pentru ca să zicem că în adevăr chestiunea anexărei rămîne definitiv închisă pentru toată lumea, adică pentru noi, pentru puterile europene care au recunoscut tratatul de la București, și pentru Bulgaria?

Să ne închipuim un moment că o Sobranie bulgară, care să ratifice cele aprobate de Rege și guvern, nu s'ar găsi ceia ce de altfel o recunoaștem, e o hipoteză absolut gratuită?

In asemenea caz, pentru populațiunea bulgară noi rămînem stăpînitorii de fapt ai teritoriilor anexate.

Noi știm de altfel că tot energiei noastre are să se datorească faptul că vom putea să stăpînim acele ținuturi, știm că din moment ce vigilența noastră s'ar moleși am avea mari neajunsuri, știm că populațiunea bulgară, chiar din cea anexată, nu privește cu ochi buni stăpînirea noastră.

Citim în adevăr prin ziare deosebite fapte, altă dată avem ocaziunea să le vedem în rapoarte oficiale, din care reese că populațiunea aceasta numai sentimente de prietesug sau măcar de bună voință nu arată către noi.

Și dacă, prin imposibil, s'ar găsi totuși o Sobranie care să nu înceuviințeze actul săvîrșit și din partea noastră definitiv lămurit al anexiunii? Ar fi a se adăoga de sigur, la atîtea cause de nemulțumire și provocare din partea bulgarilor la adresa noastră, încă unul, ce de altfel s'ar fi putut evita.

Iată de ce ziceam la începutul acestui articol, că d. Grecianu reduce limpezirea situațiunii politice la desfacerea colaborării.

Se vede deci că d-sa nu numai că a rămas satisfăcut, dar era și grăbit să se ajungă cît mai curînd la o atare limpezire de situațiune.

Se temea probabil d-sa, că dacă guvernul de colaborare ar fi mai rămas cîtva timp, fie prin o mai justă examinare a împrejurărilor, fie prin presiunea unor evenimente exterioare, să nu care cumva să se facă vre-o apropiere între cele două ramuri conservatoare și atunci adio la multe iluzii.

Nu putem ști, negreșit, dacă cei strînși la clubul conservator în memorabila zi cînd li s'a anunțat desfacerea colaborării, erau tot așa de grăbiți ca șeful?

Dar limpezirea situațiunii va trebui să fie examinată și din punct de vedere intern.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Nu-i miroase.

Unul din apașii „Dreptății", acuzat de furt patentat, „răspunde" ziarului „Adevărul":

Am primit o sticlă de șampanie cum puteai primi și d-ta de la un cunoscut care ți-o aduce fără *să bănuesc că era de furat* și că după cinci minute mă vei pomeni că păgubașul și cu un gardist care vin să-mi ceară sticla îndărăt. Eu am dat sticla *foarte surprins de o asemenea aventură*, iar păgubașul și gardistul, reintrînd în posesiunea obiectului furat, și-au căutat de drum.

A trecut mult după aceea pînă *cînd am aflat din ziare că sunt dat în judecată pentru furtul acelei sticle de șampanie*, că există chiar o anchetă a poliției și un rechizitoriu a primului procuror.

E pățania bietului țigan care s'a trezit tam-nesam calare pe iapă...

Bietul apaș al lui Pake Protopopescu n'a furat nici el sticla de șampanie nici usturoi n'a mîncat și nici nu-i miroase gura...

Dar miroase grozav afacerea cu sticla... à Bogdan-Ciupești.

POLITICE

Lipsă de rușine

Aveam dreptate, dăună-zi, cînd spuneam că nimica nu s'a schimbat din mentalitatea sectară a nuanței din partidul liberal, care a triumfat prin modul cum a fost alcătuit actualul minister liberal.

Aveam dreptate cînd susțineam aceasta, după cum se va dovedi, prin faptele ce vor urma, că dreptate avem, cînd afirmam, că aceiaș secță va reminea tot atît de acaparatorie, cum a fost și în trecut.

Priviți cele ce se petrec și cetiți modul cum lucrurile sunt prezentate de analfabeții dela *Viitorul* și vă veți convinge de adevărul susținerilor noastre.

Ziarul în chestiune, pentru a putea aduce laude chirurgului instalat la lucrările publice, atacă în mod nedemn pe d. Al. A. Badareu Faptul că fostul ministru al lucrărilor publice a plecat la Paris, cu cîteva zile înainte de demisia guvernului—pentru motive de ordin strict familiar—este prezentat ca o fugă, ca fapta unui om care pleacă pe ușa de din dos.

De ce acest lucru? Pentru că fiind ministru a ținut să curme concepția birourilor că statul, deși cel mai mare consumator, trebuie să plătească cel mai scump? Pentru că a amintit, în accente drastice, unora din funcționari, că nu este admisibil combinațiuni pe contul statului? Pentru că a încercat să puie capăt unor procedele, din care cîștigau funcționarii și păgubea statul?

Să plece pe ușa din dos—de ce? Oare pus'a d. Badareu la cale vr'o combinație cointeresată? Incercat-o d-sa. prin legiferări meșteșugite, să ia partea leului, din combinațiuni, în care statul aduce tot și acționarul cointeresat ia tot?

Atitudini ca cele ale *Viitorului*, constituie nu numai fapte de îndrăzneală fără nume, ci și acte de adevărat cinism.

Dar cinismul și îndrăzneala — nu pot suplini destoinicia. Viitorul va dovedi cît și ce au făcut cei astă-zi atacați și ce au pus la cale, acei, cari, deși deochiați, îndrăznesc să atace pe alții.

MICI POLEMICI

Venirea unui guvern nou este o adevărată sosire de primăvară. De aceea se și ivesc... păsările călătoare.

*

Al doilea candidat naționalist în localitate va fi d. Mihail Negruzzi, după ce s'a făcut dovadă că samănă la... barbă cu d. N. Iorga".

*

A apărut în Iași revista „Versuri și Proză" care anunță că „nu se vinde cu numărul".

Mai avem în orașul nostru un cotidian, „Cuvîntul", care nu se vinde cu numărul, ci numai cu chilogramul.

*

„D. Duca a fost bombardat la Instrucție, deși neexperimentat și tînăr..."

— Apoi tocmai de aceea: ca să se instruiască.

*

In revista „Razna" d. dr. Thiron propune ca preoții să fie plătiți direct de către credincioși.

Garantăm că dacă s'ar hotărî așa ceva, d. A. C. Cuza s'ar declara iarăși ateu...

*

„Unirea" e oftigoasă.

S'o trimită la Vălenii-de-Munte, la aer curat.

*

Singurii miniștri ocultiști pe care nu-i atacă „Adevărul" sunt Costinescu și Constantinescu P. Tot ei sunt singurii pe care i arde „Facla".

Dezacord între socru și ginere?

*

D. V. Arion scrie în foiletonul „Cuvîntului":

„...Zîmbesc cînd aud „O Tönenbaum și nu cînd aud Tango"...

E vorba, se vede, de melodia „Oh, Tannenbaum" și d. V. Arion o confundă cu vre un creditor, vr'un Tennenbaum oarecare...

*

Cel dintîiu care a felicitat telegrafic pe Em. Socor, decorat cu Bene Merenti a fost d. Cuza. Știe mai bine ca ori-cine cît a muncit Socor, ca să dee de urma atîtor plagiate...

ECOURI

Cancerul—Cercetările făcute asupra cancerului tind să dovedească tot mai mult că el e te o boală parazitară datorită unei sau unor specii de organisme microscopice, din genul protozoarelor. De pe urma acestei constatări, doctorii trag unele concluzii în privința luptei pe care avem să o ducem în contra cancerului. „Le Temps" rezumă astfel prescripțiunile doctorului Bosc. „De la 40 de ani, înainte, adică din ziua în care vitalitatea celulelor noastre începe să descrească, este absolut necesar să evităm pe cît cu putință introducerea în organizmul nostru a protozoarilor de care pomeneam. In vederea aceasta trebue să ținem pielea într'o stare mare de curățenie; să îngrijim imediat ori-ce rană, ori cît de mică ar fi ea, pe care am avea-o în apropierea vre-unui oficiu oare care; să ne ferim de contactul insectelor,—de înțeapă ele ori nu;—să nu mîncăm de cît alimente bine fierte: să ținem casa într'o stare de perfectă curățenie; să nu acoperim pereții din afară ai locuințelor noastre cu plante acățătoare și să nu le construim în localități umede; să ne ducem la doctor îndată ce observăm o umflătură pe corp și să ne operăm. Prescripțiunile acestea sunt ușor de urmat și mai toate fac parte din regulele igienei curente bine înțeleasă, care este, întocmai ca și frica de cancer, începutul înțelepciunei".

*

Munca în industria țigărilor.—In Germania s'a prezintat încă din 1907 un proect de lege pentru regularea acestui fel de muncă la domiciliu, fără să i se dea însă atunci urmare.

Legea muncii la domiciliu, din 1 Aprilie 1913, aduce o rînduire generală a tuturor chestiunilor care privesc pe lucrătorii la domiciliu. Un articol din această lege lasă însă în sarcina consiliului federal, să stabilească o serie de dispozițiuni speciale pentru fiecare industrie.

Regulamentul cu privire la industria țigărilor (se înțelege că e vorba tot de munca la domiciliu) va relua dispozițiunile proectului din 1907, în ce privește igiena.

Se prevede cît să fie de încăpătoare și cum să fie aranjate încăperile în care se prepară tutunul pentru țigări etc. Nu se va putea lucra, nici depozita tutunul și țigările în camerele de dormit. Se vor face restricțiuni cu privire la munca copiilor. Proectul din 1907 prevedea că nu se vor putea întrebuința de cît copii mai mari de 12 ani, și numai copii proprii. Intre 15 și 16 ani se prevedea maximum de 12 ore de muncă pe zi, cu 2 ore pauză la prînz.

OAMENI ȘI LUCRURI

Scrisoarea pierdută

Curioase surprize administrative a adus după sine acest an nou...

Odată cu ieftenirea scrisorilor s'a anunțat scumpirea corespondenței celei mai simple,—carta de vizită.

Are și ea filosofia ei, istoria și psihologia ei. Și aproape am putea schimba un vechiu dicton și să zicem că au și... cărțile de vizită soarta lor.

Anterior și posterior piesei d-lui Găvănescul, s'a scris mult despre destinele și înțelesurile acestei forme simple, dar adeseori rafinată—de corespondență. Un an nou—și încă unul care coincide cu venirea unui nou guvern la cîrmă—pune în mișcare mii și mii de mici cartoane, atît de eloquente uneori în discreția și simplicitatea lor. De ce dară o subită și neînțeleasă urcare a taxei, care va avea de urmare dispariția sportului felicitărilor și urărilor?

E adevărat că am făcut un schimb destul de bun,—prin ieftenirea scrisoarei. O importantă literatură era în deficit; ba chiar era în primejdie,—acea a scrisoarei. Secolul din urmă i-a fost fatal. Și nu numai la noi, unde și genul literar al scrisoarei de abia se năștea—dar și în țările unde trecuse prin o superbă desvoltare și înflorire.

Intr'o spirituală schiță a d-lor de Flers și Caillavet, un academician expune, într'o convorbire de salon, acest trist fenomen social și literar, decăderea, degenerarea scrisoarei. Nu a stilului epistolar, în accepțiunea simplă, ci a scrisoarei ca sport, ca uz, ca necesitate și ca literatură.

Progresul i-a adus mereu lovituri funeste. Telegraful și mai cu seamă telefonul au făcut de prisos milioane de răvașe, înlăturînd indiscreția și pericolul lor, dar și atîtea frumuseți sincere, naturale. Căci scrisoarea e mai puțin afectată de cît cartea, e francă (dacă nu totdeauna francată, din pricina... emoțiunilor), e expansivă, e variată, e spontană. Scrisoarea este izvorul atîtor compoziții documentare, de psihologie, observație, bun simț și poetice inspirații. Un secol fără scrisori e un secol fără literatură, un timp arid și lipsit de o întreagă comoară de impresiuni intime și prețioase prin lipsa lor de afectare și prin bogăția lor de invențiune și originalitate.

Iată de ce ușurarea abundenței de scrisori aduce după sine un real și mare folos gîndirii și creării omenești.

O ieftenire a taxei poștale are, din acest punct de vedere, însemnătatea ei epocală și salutăm ca un act de această valoare scrisoarea... pierdută și pe cale de a reveni, măcar în parte...

Rodion

P. S. Luînd cunoștință de insinuarea unui anonim ocazional în „Evenimentul", avem de adăogat că bucata din „Opinia" semnată „Don Cezar" — pseudonim pe care „Evenimentul" **știe** că nu l'am întrebuințat **niciodată** în coloanele acelui ziar—ne-a fost trimisă de un profesor, absolvent al școalei de Bele-Arte și simpatic de mult confratelui nostru.

Scriind despre viața și opera lui Da Vinci nu e de mirat că s'a servit de un dicționar de artă mai cu seamă, că ne iscălind articolul, n'avea nici o pretențiune de merit ori de glorie. Ținem la dispoziția „Evenimentului" numele acelui profesor. *R.*

FUSI-YAMA

Dintr'un capriciu al haosului subteran s'a înălțat, într'un salt furios de monstru, masivul de patru mii de metri al vulcanului Fusi-Yama.

La sud, lîngă vechiul Ieddo, (Tokio) el își profilează silueta în decorul policrom al cerului din țara lui Soare-Răsare.

Și-a făcut cele dintîiu debuturi acum două milenii. Cu o eleganță înspăimîntătoare, coșul acesta al uzinei nevăzute, arunca sălbatecele sale coloane de lavă, într'o ploaie întunecată de tină. Și rîurile de foc curgeau pe coastele sale, undoind șiret, ca agitările voluptoase ale zînelor, topind cu sărutările lor tot ce 'ntîlneau. Poalele muntelui săltară, ca încrețiturile unei trene de catifea și străzile se răsturnară în grămezi nedeslușite de sfărîmături,—într'un amestec de ziduri și de carne, iar valurile înspumate ale oceanului năvăleau în cealaltă parte a orașului, ca niște uriașe aripi răpitoare, ducînd în sînul lor ceia ce li se cuvenea.

Dar sufletul Niponezilor e plămădit din contrastul stoicismului și al freneziei.

Sufletul lor plîngea resemnat într'un colț al inimei, și'n ochi se citea groaza dezastrului; dar în același timp, el se bucura în alt colț al inimii,—și pe buze înflorea dulceața zîmbetului....

Căci, trebui să te spui zeilor și să primești, bucurîndu-te, tot ce'ți dă sublima natură. Ce măreție era în deslănțuirea oarbă a erupției, a cutremurării și-a naufragiului!...

Natura e atît de dreaptă! Ea compensează stricăciunile cu frumusețea capriciilor sale...

Și repede Ieddo îmbrăcă o haină nouă.

*

....De mult gura urlătoare amuțise. Numai șuvițele alburii de aburi, ce se resfiră ca o coroană deasupra-i, și rarele zguduiri, ca tresăririle unui animal în timpul somnului, ne arată că Fusi-Yama n'a murit.

Și Niponezii îl adoră. Ce frumos e; ce mîndru tronează în vălul albastru ce încununa, ca un brîu, mijlocul său svelt! Și creștetul său, ce dulce zîmbește în aureola apusului! Iar pelerinagiile de adoratori, cari vin să-i sărute lava încremenită, urmează una după alta.

— O dragii mei, voi fi din țara Soarelui, ce fericiți sunteți, că vă bucurați și în dezastre!

Adorați-l pe Fusi-Yama, blîndul monstru. Căci voi nu vă gîndiți că odată, într'o noapte — atunci cînd veți visa mai frumos, el va începe iar jocul mistuitor al focului, și cine știe dacă veți putea să'l mai slăviți!...

Iar voi, într'un cor al resemnării zîmbitoare, răspundeți sufletului meu neliniștit:

Sikata-ganai, sikata-ganai!—Inevitabilul și voia zeilor!...

. . . . . .

Eug. D. Relgis

PRIMUL DOCTORAT la Facultatea internațională de Pedologie din Bruxelles

La 30 Noembrie 1913 st. n. această Facultate a decernut primul doctorat în științele pedologice.

Se știe că această facultate care a intrat în al treilea an de existență, a grupat toate disciplinile care se leagă cu cunoștințele științifice despre copil, fără să lase la o parte aplicațiunile practice ale pedagogiei. Prin aceasta ea a ridicat *pedologia* la rangul unei adevărate științi, care poate să umple cadrele unui învățămînt universitar.

Sub acest punct de vedere, sfîrșitul studiilor pedologice implică neaparat o lucrare originală, o teză de doctorat.

Această primă teză din lume, această sancțiune academiei pentru execuția unei lucrări experimentale asupra copilăriei constitue o încurajare mare pentru cei cari așteaptă mai mult de la o educație bazată pe știință. Negreșit, nu lipsesc lucrări experimentale asupra copiilor. Dar într'aceasta de acum se vede autonomie acordată *pedologiei* ca știință experimentală, știință care trebue pe viitor să servească ca un îndreptar sigur al educatorului.

I. NĂDEJDE

DICȚIONAR

LATIN-ROMÂN

COMPLECT

EDIȚIA a II-a

Mai mult încă : această lucrare este în acelaş timp ca un omagiu adus preocupaţiunilor cari se socotesc printre cele mai nobile ale omenirei : *protecţia*, *educaţia* şi *instrucţia* copilului, bazate pe cunoaşterea sa în mod ştiinţific.

Candidatul la această teză de doctorat era d-na Lipska-Librach, care după trei ani de studii experimentale urmate în şcoalele din Bruxelles asupra 420 şcolari, a izbutit să închege o lucrare intitulată : *Sur les Rapports entre l'acuité sensorielle et le développement de l'intelligence.*

Juriul examinator era compus din Dl. *V. Devogel* director general al şcoalelor din Bruxelles, ca preşedinte, şi d-ra dr. *I. Ioteyko*, d. *M. Schuyten* şi dr. *Van Lint*, *membri*.

Un numeros public, în care se observau profesori de la Facultate şi membri ai învăţământului, a asistat la această şedinţă.

D-na Librach a ajuns să obţie o corelaţie foarte strînsă între inteligenţa copiilor şi fineţa simţurilor lor. Este un adevăr de ordin statistic. Raportul căutat apare mai evident la copii de 9 şi 10 ani de cît la cei cari sunt pe la sfîrşitul studiilor şcoalei primare.

Lucrarea conţine un mare număr de aplicaţiuni interesînd pedagogia.

O serie lungă de teze fiind în preparaţie, Facultatea internaţională de Pedologie va deveni în scurt timp un centru important de cercetări ştiinţifice asupra copilăriei.

Aceste cîte-va date şi informaţii pe care le luăm de pe o publicaţie a *Facultăţii internaţionale de Pedologie*, Rue de la Culture, 69, mi s'au părut că ar interesa pe cetitorii acestui ziar, care vreau să fie în curent cu mişcarea pedologică din lume.

C. V. Buţureanu.

INFORMAŢII

— In vederea apropiatelor alegeri, d-nii membrii ai clubului conservator-democrat sunt rugaţi să bine-voiască a se întruni în fie-care zi la club între orele 5—7 p. m.

D. Gh. Mărzescu, membru în comisie interimară a încredinţat d-lui Teodoreanu, preşedintele comisiei interimare, spre semnare procesul-verbal, prin care sunt repartizate în chipul următor :

D-lui Teodoreanu i s'au rezervat serviciul contencios şi cel al apelor.

D. Mihai Tomida, vice-preşedinte, va avea sub conducerea d-sale toate serviciile interne, va face ordonanţările şi va semna corespondenţa.

D-lui dr. Ţaranu i s'a rezervat serviciile de higienă, abatorul şi va representa comuna la consiliul de higienă al oraşului.

D. Toma va avea sub supravegherea d-sale băile comunale, serviciul stradelor şi va face în acelaşi timp serviciul de ofiţer al stării civile.

D. W. Anast. Obreja profesor universitar din Iaşi a fost numit inspector general al învăţămîntului secundar.

D. G. Scobzi va fi numit inspector al învăţămîntului secundar.

După modul cum d. Gheorghe Mîrzescu adevăratul Preşedinte al Comisiunei Interimare, a împărţit delegaţiunile membrilor comisiunei interimare, putem deduce cu siguranţă că viitorul al doilea ajutor de primar va fi d. Const. E. Toma. In adevăr serviciile cele mai importante şi cari cer o deosebită energie şi activitate, că serviciul curăţirei oraşului şi serv. Pieţelor Publice, au fost încredinţate d-lui Const. G. Toma.

In afară de aceste servicii, un alt serviciu foarte important i s'a rezervat pentru viitor, şi anume, acel al administraţiei Bunurilor Comunale, pe care actualmente îl conduce d. G. Ulrich.

Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă a d-nei Valeria C. Agaricі, născută Rusovici, în urma unei scurte suferinţi.

Inmormîntarea a avut loc astăzi la orele 2 p. m.

Inzăpădirea trenurilor. — Din cauza viscolului ce a bîntuit fără întrerupere, trenurile au suferit mari întîrzieri.

Eri expresul din Bucureşti, care urma să sosească la ora 6 seara, a sosit cu o întîrziere de 3 ore.

Acceleratul care a plecat aseară, a ajuns numai pînă la Bîrlad, de unde a fost silit să se întoarcă, linia fiind închisă între Bîrlad şi Tecuci.

Sosirea acceleratului de Bucureşti nu e încă anunţată.

Plecarea trenurilor se face în mod regulat, numai pe linia Paşcani.

Pensiunile pe luna Ianuarie, vor începe a fi plătite la administraţia financiară, de Luni, 12 Ianuarie.

D. Donici, şeful serviciului stradelor şi a înaintat demisia pe ziua de 15 Ianuarie.

O urare de anul nou.— Pentru edificarea cetitorului nostru, ne credem indrituiţi a împărtăşi o urare originală, ce a binevoit să trimeată la toţi bunii romîni de anul nou 1914, profesorul de limba germană la gimnaziul „Anastasie Panu" din Huşi, d. Ion Zelea-Codreanu.

Iată urarea :

„Profesorul Ion Zelea-Codreanu, care „a înţeles să-şi „închine viaţa sa luptei „crîncene ce se dă pentru biruinţa nea„mului românesc— primejduit pe pămîn„tul lui: de întuneric, de nedreptăţi şi „de silnicia străinilor şi a stăpînilor po„liticiani — urează din tot sufletul său „Romînilor din oraşul Huşi şi de pretu„tindeni ca anul care începe să aducă „naţiei noastre mila lui Dumnezeu şi bi„ruinţa binelui obştesc, 1914."

Ion Zelea-Codreanu, e naţionalist, fost candidat la colegiul III de Suceava ; va candida de astă dată la col. II de Fălciu.

Astăzi se va asculta seria VII la examenul de definitivat al candidatelor la grădinele de copii. Examenul oral se va ţinea în localul ministerului de Instrucţie, iar proba de practica pedagogiei la una din şcolile froebeliane din capitală. Din comisiune fac parte d-ra Miller Verghi, directoara azilului Elena Doamna D. Pompei, profesor Universitar din Bucureşti şi Gh. Ghibănescu profesor din Iaşi.

Bustul generalului Gh. Teleman din Huşi. — Un grup de prieteni politici pentru a imortaliza figura generalului Gh. Teleman, care a luat parte ca maior în războiul de la 1877, a fost deputat, senator, prefect de Fălciu şi şef al partidului conservator din Fălciu, a subscris pentru rădicarea pe una din pieţele oraşului Huşi bustul în bronz a răposatului general. Fapta vorbeşte de la sine. Cu executarea acestei lucrări ce va trece suma de 6000 lei a fost însărcinat tînărul sculptor Horia V. Miclescu, fiul d-lui Vasile Miclescu (Coca) de la Dorohoi. Horia Miclescu a studiat la Florenţa, e elevul maestrului Romanelli.

In acest scop tînărul sculptor a fost în Huşi în zilele de 4 şi 5 Ianuarie a. c. şi a încheiat contract cu d. Paul Michiu, cazierul comitetului de rădicarea bustului şi lucrarea va consta într'un soclu de piatră (de Istria). Pe una din plăci se va scrie inscripţia cu date din viaţa generalului Teleman (1838—1913), şi iniţiativa rădicărei monumentului ; iar în bas-relief se va reprezenta atacul de la Smârdan, dat în ziua de 12 Ianuarie 1878, cînd maiorul Gh. Teleman cu batalionul său vine în ajutorul colonelului Cotenţ, respins de Turci, şi izbuteşte a ocupa redута şi a pune stăpînire pe satul Smârdan.

Ne putem felicita de bunul gînd al iniţiatorilor.

I. Gh. Duca şi P. Gărboviceanu.— Numirea d-lui Ion Simionescu ca secretar general la ministerul de Instrucţie a deruntat clica profesorilor Haretişti din Bucureşti, care se asociase în jurul d-lui Petre Gărboviceanu, ca acesta să fie secretar general şi el în schimb să le împartă—, cum îşi aranjase ei— toate demnităţile.

Dl. I. Gh. Duca văzîndu-se la strîmtoare şi cu o grevă de profesori Haretişti în perspectivă, a fost silit să se execute. S'a dus el singur în persoană acasă la d. Gărboviceanu, i-a aratat că şi dînsul a primit de secretar pe unul care încă nu-l cunoaşte personal şi ca semn de atenţie dată d-sale, îl roagă ca să persiste a-i numi pe fiul său tînărul P. P. Gărboviceanu, ca şef de cabinet şi d-sa să revină la Casa bisericei.

Faţă cu această deosebită atenţie, d-sa s'a împacat, dar n'a putut împăca pe prietenii săi, cari văd în aceasta o tradare.

Prima urmare a acestei împăcări va fi că ministrul va fi foarte precaut la alte numiri de inspectori şcolari din cercul Iaşilor. Se prea poate dar că pentru acest compromis mulţi din cei daţi că vor fi numiţi să nu rămînă de cît cu publicaţia din *Mişcarea*, iar în demnităţi să fie numiţi profesori din Bucureşti.

Astăzi s'au redeschis cursurile şcoalelor secundare şi primare din localitate.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

Se aduce la cunoştinţa publică că Băile Comunale vor fi închise timp de zece zile cu începere de la 9 Ianuarie a. c. pentru a se putea face reparaţiunile necesare maşinelor.

D. Al. A. Badareu, soseşte mîine în Iaşi, cu expresul de 2 şi 45, venind direct de la Paris.

D. Miclescu, inginer inspector al comunei, şi-a înaintat demisia din acest post.

D-sa va candida la colegiul al 2-lea de Cameră de Iaşi.

D. Dr. Alexandru Slătineanu a fost numit provizor medic primar la pavilioanele de izolare de la spitalul central al Casei Sf. Spiridon.

D. P. Andriescu a fost numit profesor onorific la catedra de compoziţie de la conservatorul de muzică din localitate, până la 1 April cînd catedra va fi trecută în buget.

D. Alexandru Pintilie a fost numit şef de cultură la şcoala elementară de viticultură din Iaşi, în locul d-lui N. Săvescu demisionat.

Instalarea comisiei interimare s'a făcut în ziua de 6 Ianuarie, la ora 9 dimineaţa.

Membrii comisiei interimare au fost primiţi de d-nii Anibal Ciurea şi Tuduri, foşti ajutori de primar.

După schimbul obicinuit de salutări foştii ajutori de primar au predat administraţia comunală, asigurînd pe noii edili că se pun la dispoziţia lor pentru a da ori ce lămuriri cu privire la marile lucrări de edilitate în curs de execuţiune.

D. Teodoreanu, preşedintele comisiei interimare, a mulţumit foastei administraţiuni luînd act de promisiunea făcută.

Ministerul de instrucţie a cerut revizoratului şcolar să i înainteze un tablou de delegaţii care au luat parte la examenul de absolvire la şcoalele rurale din judeţ.

Aceasta, pentru a se putea face ordonanţarea diurnelor cuvenite.

Mult cunoscutul pictor şi desenator Iser aranjează o expoziţie de lucrări originale, într'un local din str. Stefan cel Mare.

Expoziţia se va deschide, probabil, în ziua de 10 Ianuar.

Din Paşcani.— In ziua de 6 Ianuarie a. c. orele 7 p. m. a avut loc în sala de Tir din Paşcani o prea frumoasă serbare în folosul copiilor săraci, organizată de comunitatea catolică din acea localitate. S'a reprezentat : *Cearta celor 4 anotimpuri*, o splendidă alegorie şi *Noşterea Domnului*, piesă în 3 acte.

Sala era arhiplină. Printre numeroasa asistenţă în afară de peste o sută de copii remarcăm pe Prea sfinţitul Vicar general al Episcopiei din Iaşi Ulderico Cipolloni, PP. Vaes, Gh. Anton, Morariu, d-na şi d-nul Grigoriu, şef de depou, d-na şi d. Balaban, şef principal la atelier, d-na şi d. Mareş, sub-şef de Depou, d-na şi d. Lopată, mecanic, d-na şi d. Podgurski, şef de partidă, d-na Briese cu copiii, d. Hass, preşedintele comunităţii catolice, d. Bance, d-nii Meurs, Gegiu, Fasner, Sutzer, Loster, Rosneatoschi, Koneczny Eugen cu familia, d-şoarele Madeilene şi Jeannette Ipser, Wiczerka, Ianosrowzki etc. etc.

Serbarea a avut un succes desăvîrşit atît material, cît şi moral, graţie muncii neobosite a P. Vacs, paroh catolic şi a P. Gh. Anton, paroh de Iaşi, cari n'au cruţat nici un sacrificiu pentru ca onor. invitaţi să rămînă pe deplin mulţumiţi.

Producţie artistică.—De curînd întemeiată societatea artistico-literară „Doina Iaşilor"—de ce nu o altă denumire ?—a dat Luni seara a doua sa producţiune, cu un program foarte variat, sub conducerea d-lui Leon Bril, un meritos profesor privat. S'a aplaudat mult orchestra societăţii în intermezzo „Rendez-vous" şi în acompaniamentul mandolinei. Foarte reuşit a fost quartetul din opera „Gazza Ladra". Ariile din Carmen, Bohema şi bucata din Schuman („Asra") au pus în evidenţă un element de carieră cu un viitor strălucit. La declamaţie bucata tragică „Judith Simon" de Kiss, recitată cu cumpătare şi putere în acelaş timp a fost o adevărată revelaţie.

Noua organizaţie artistică face onoare Iaşului intelectual.

D. C. Stere, rectorul universităţii, se va reîntoarce în oraş în cursul acestei săptămîni.

Ieri la 2 după amează a avut loc înmormîntarea regretatului Gustav H. Goldner, inginer, şef de secţie la căile ferate romîne. Decedatul, în vrîstă abia de 46 de ani, era un excelent funcţionar de carieră şi lasă unanime regrete. Era frate cu d. Max Goldner, proprietarul tipografiei editoare Goldner din Iaşi şi al d-lui Berman Goldner-Giordano.

Cortegiul foarte numeros a însoţit corpul defunctului inginer de la gară la cimitirul israelit unde se află cavoul familiei.

Trimitem familiilor Goldner vii condoleanţe.

Astăzi, d. P. Fîntînaru, noul prefect de judeţ, şi-a luat postul în primire.

D-sa a făcut cunoştinţă şi a conferit cu întreg personalul prefecturei de judeţ.

In comuna Bosia s'a declarat epizotia de febră aftoasă printre vitele locuitorilor.

Următoarea mişcare o populaţiei a avut loc în comuna Galata în cursul anului 1913.

Născuţi : morţi 50, s'au contractat căsătorii.

Din partea d-lui Al. A. Badareu „Opinia" a primit Duminică următoarea urare amabilă :

Paris 1 Ianuarie 1914

Redactorilor interni şi externi ai „Opiniei" urez an bun.

BADAREU

Pe baza unei decizinni a fostului ministru al lucrărilor publice, direcţia învăţămîntului particular din ministerul de Culte şi Instrucţiune publică a făcut cunoscut direcţiunilor de şcoli private autorizate că pot beneficia şi institutorii acelor şcoli de reducerea pe C. F. R. cu 50 la sută, trimiţînd prin direcţiunile respective cîte un aviz de plată — 3 lei — şi fotografiile.

La un articol al nostru redacţional, privitor la raporturile de la un partid la altul, Ziarul Mişcarea respunde insultînd, în mod trivial, pe un colaborator al nostru.

Nu relevăm faptul pentru a respunde la acele invective, căci, nici noi nici colaboratorul insultat, nu obicinuim polemici surugeşti şi atacuri personale.

Menţionăm numai că ziarul Mişcarea, întrebuinţînd cuvintele de misit şi crupier vorbeşte de funie în casa spînzuratului.

Mulţi din partid, şi nu din cei de la coadă, trebuie să fi tresărit cînd au văzut pomenite cuvintele de mai sus.

Un caz de scarlatină s'a constatat în strada Elena Doamna 50.

D. P. Fîntînaru a lăsat suplinitor la liceul naţional pe d. C. Demetrescu, licenţiat în litere şi filosofie.

Mulţumită măsurilor luate epidemia de scarlatină e aproape să se stingă în comuna Belceşti.

Pentru izolarea bolnavilor, s'a amenajat conacul moşiei, destul de încăpător pentru acest scop.

La 19 a lunei va avea loc adunarea generală a membrilor societăţei de binefacere Cuza-Vodă.

In această adunare se va proceda la modificarea statutelor şi alegerea noului comitet.

Duminică în 12 Ianuarie va avea loc adunarea generală a membrilor societăţii pensionarilor căilor ferate.

La ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

D-nii G. Colceag şi N. Dimitriu au fost numiţi inspectori ai serviciului stradelor, în locul d-lor Donici şi Florescu, demisionaţi.

Noutăţi literare. : „Noua Revistă Romînă" de sub direcţia d-lui C. Rădulescu Motru, cuprinzînd dări de seamă asupra anului politic 1913, anului literar 1913 şi un mare număr de bucăţi literare, polemici, actualităţi etc.

— *„Razna"* No. 6, cuprinzînd articole de d. Virgil Barbat, profesor Thiron : „Monismul evoluţionist şi studenţii", N. G. Eremie etc. Interesante polemici de actualitate politico-literară. Publicaţia e bine îngrijită.

— „Viitorul Romîncelor" sub direcţia d-rei Adela Xenopol.

— „Romînismul" No. 7—8 cu articole şi anchete ale „Ligei Culturale".

— „Viaţa Nouă" excelenta revistă de sub direcţia d-lui profesor Ovid Densuşeanu, cu studii, versuri şi polemici literaro-universitare.

— „Democraţia" anul I No. 19 cuprinzînd articole şi studii politice ale d-lor Vintilă Brătianu, Dr. Tabacovici etc.

E vorba că d. Gr. Birsan să fie numit inspector al învăţămîntului secundar particular în locul d-lui Ioan Constantinescu.

In acest caz are cele mai multe şanse de a veni director al liceului naţional d. R. Manoliu, profesor de matematici.

D. Th. Vasiliu a obţinut congediu la catedra d-sale de la liceul naţional unde va fi suplinit de d. G. Nica, secretarul liceului şi licenţiat în litere.

D-nii avocaţi C. Moţit şi Zosin vor fi numiţi primul director al prefecturei de judeţ şi secundul secretar al Serviciului judeţian.

La „Bradul Moldovei"

IANCU RECHLER & CAROL MICHELSOHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comerciul de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor II—14

Asortat permanent cu lemnărie pentru construcţie şi tîmplărie.

Execută prompt orice comenzi referitoare, garantînd calitatea superioară a cherestelei, preţuri convenabile şi livrarea foarte conştiincioasă.

Prima şedinţă a jocurilor de război va avea loc Sîmbătă seara 11 Ianuarie.

La această şedinţă au fost chemaţi următorii ofiţeri din corpul IV de armată : Căpitanii : C. Panaitescu, reg. 16 Suceava ; Gh. Popovici reg. 15 Războeni ; Stanislas Petrescu, reg. 37 Botoşani ; Radu Saegiu, reg. 24 Tecuci ; Gh. Dumitrescu reg. 16 Suceava.

Locotenenţii : Albu Eugen, reg 15 Războeni ; Georgescu T. C., bat. 8 Vînători ; Berindei A. C., bat. 4 Vînători ; Polic Budeanu, reg. 29 Dragoş ; Victor Tănăsoi, idem ; Broşteanu C., reg. 27 Bacău ; Droc M. Ioan, reg. 16 Suceava ; Filiti Ioan reg. 14 Roman ; Cernescu C. reg. 24 Tecuci ; Ghica N. bat. 8 Vînători ; Robescu Ioan, reg. 14 Roman ; Ciaparu M. reg. 27 Bacău ; Georgescu I. C. reg. 27 Bacău ; Ianescu Gr. idem ; Cariade Gh. idem ; Zidnel Emil Lascar, reg. 29 Dragoş ; Dumitrescu Dumitriu, reg. 15 inf. ; Protopopescu Ioan, reg. 27 inf. ; Penescu V., reg. 37 Botoşani ; Pleşoianu M., reg. 16 Suceava ; Anastasiu, bat. 4 Vînători ; Vasilescu Oct. reg. 37 Botoşani ; Iacobescu Sp. idem ; Niculescu C. idem ; Stănescu D. J. reg. 21 inf. ; Popescu Savel, reg. 21 inf. ; Brătescu Armis, idem.

Sublocotenenţii : Sturza G. Eug. reg. 27 Bacău ; Iosefsohn Moritz, reg. 13 Ştefan cel Mare ; Filodor N. bat. 4 vînători ; Cernescu Gr. reg. 25 inf. ; Panu I. P. reg. 29 Dragoş ; Centescu C. bat. 4 vînători ; Negulici I. reg. 14 Roman ; Stoenescu C. reg. 15 Războeni ; Arteni Victor, reg. 24 Tecuci ; Cetăţeanu I. Ioan, reg. 13 Ştefan cel Mare ; Crivăţ Corneliu reg. 14 Roman ; Dobrovici Eug., reg. 14 Roman ; Niţescu Ricard, batal. 4 vînători.

Delegaţiunea de procuror general pe lîngă Curtea de Apel din Iaşi va fi încredinţată d-lui consilier Alex. N. Gane.

Duminică se întruneşte comisiunea pentru scoaterea la pensie a institutorilor şi învăţătorilor.

Comisiunea se compune din d-nii Haliţa inspector al învăţămîntului, dr. Grigoriu, medic primar al judeţului şi dr. Apotteker.

In cursul lunii Februarie comisiunea pentru examinarea învăţătorilor ce urmează a fi trecuţi la pensie pe ziua de 1 Aprilie, se va întruni la Universitate pentru a începe lucrările.

Ziarele străine anunţă, că d-na Şebeko, fiind tot bolnavă, d. Şebeko, fostul ministru al Rusiei la Bucureşti, va mai întîrzia puţă la ocuparea noului seu post la Viena.

Consistoriul spiritual al eparhiei Moldovei se va întruni în şedinţă cu începere de la 17 Ianuarie.

Conferinţele cercurilor culturale ale învăţătorilor se vor reluă începînd de Duminică 12 Ianuarie.

Consiliul de răsboiu al corpului IV de armată a fost convocat pentru zilele de 20, 21 şi 22 Ianuarie.

Şedinţele vor fi prezidate de d. colonel Rojanski.

Cu ocazia sărbătorilor, în urma unei dispoziţiuni a mitropolitului Pimen, preoţii din judeţ au colectat bani pentru sporirea fondului ridicării monumentului lui Vlaicu.

CURA — Cea mai raţională de Unt de peşte pentru ADULŢI şi COPII —

e numai aceia cu :

UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti : *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova : *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincia se execută prompt contra ramburs.

■ Astă-seară Mercuri 8 Ianuarie, ecranul cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli prezintă în noul său program una din cele mai mărețe opere cinematografice care întrece absolut totul ce a creat pînă în prezent această miraculoasă invenție. E o splendidă adaptare a interesantei și onestei scrieri „Sans Famille" (Singur pe lume) după romanul celebrului autor francez Hector Malot, incomparabila dramă sentimentală în 5 acte și un prolog. (Se reprezintă opera complectă). Rolurile sunt interpretate de elita artistică a scenelor pariziane. In rolul copilului Remi, apare mica și talentata *Fromet*. (Al 5-lea film din seria artistică Pathé Freres din care s'a aratat pînă acuma: „Mizerabilii", „Roger-La-Honte", „Germinal" și „Regele Aerului").

Inbogățind neîntrerupt repertorul cinematografic mondial, celebra casă Pathé-Frères ne prezintă astăzi una din cele mai reușite desfășurări în această artă.

Singur pe lume e atît de bine redat că poate fi clasat *cel dintâi* din toate filmele apărute pînă în prezent, e tot ce poate fi mai sublim, e apogeul artei cinematografice.

Cele mai adînci sentimente omenești sunt redate cu o fidelitate rară în acest film.

Desfășurarea întreagă degajează o puternică impresie, de adevăr, de zbucium al sufletului omenesc și de profundele lui dureri, neatinse în asemenea grad de nici un film cinematografic.

Atragem deosebita atenție ieșănilor asupra acestui film, care e o adevărată capo-de-operă, e un film care onorează piaza pe care rulează.

— Mîne Joi pentru ultima oară „Singur pe lume".

Mulțumim tuturora cari au binevoit să asiste la înmormîntarea în veci neuitatului nostru

Gustav H. Goldner

Inginer
Șef de secție la C. F. R.

precum și pentru telegramele de compătimire primite de la amici și cunoscuți.

Mulțumim în deosebi Direcțiunei Generale a C. F. R. pentru grabnica și benevola dispozițiune ce a luat în acordarea vagonului mortuar.

Inginerilor și tuturor funcționarilor din Secția de Mișcare Pitești le exprimăm adîncă recunoștință pentru manifestațiile lor de adevărată colegialitate.

Aceste toate dovezi sincere de prietenie ne-au ușurat mult în marea nenorocire care ne-a lovit atît de crud.

Familiile Goldner,
Penchas și Fermo

Iași 8 Ianuarie 1914

De vînzare. *In ziua de 15 Ianuarie 1914 se va vinde prin licitație publică la Tribunalul Iași, secția III-a pentru eșire din indivizinne, imobilul din Iași strada Petru Rareș.*

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Apărarea școalei laice

— Un vot al Camerei franceze —

Paris. — Camera a adoptat, cu 424 voturi în contra 131, totalul legei asupra frecvenții școlare și apărărei școalelor laice.

Moartea lui Francis de Pressensé

Paris — Deputatul socialist De Pressensé, președintele „Ligei drepturilor omului" a murit.

O coincidență izbitoare face ca celebrul luptător Pressensé să moară simultan cu generalul Piquart, celebrul autor intelectual al revizuirei afacerei Dreyfus. Fostul colonel Piquart — înaintat apoi la gradul de general — a murit acum 3 zile într'un accident de călătorie.

In vremea afacerei Dreyfus, Francis de Pressensé era redactorul părții externe la marele ziar „Le Temps". In toiul afacerei a trecut la „Aurore" împreună cu G. Clémenceau, O. Mirbeau, Urbain Gohier și toată falanga dreyfusardă.

Tot în „L'Aurore" a publicat și Emile Zola celebrul său pamflet „J'accuse."

Generalul Nazif pus în libertate

Constantinopole. — Generalul Nazif, care fusese arestat din cauza unor bănuieli, a fost pus în libertate dar va trebui să domicilieze cît-va vreme la Visa, în vilaetul Adrianopolului.

Polițist împușcat în stradă

Criminalul n'a fost prins

Calcuta. — Aseară, subinspectorul poliției criminale a fost ucis în plină stradă cu focuri de revolver.

Nimeni n'a sărit în ajutorul victimei așa că ucigașul n'a putut fi arestat.

RELAȚIILE TURCO-GRECE

— *Declarația d-lui Panas* —

Constantinopole—Ministrul Greciei, Panas, a sosit aici.

D-sa a declarat că scopul său va fi de a strînge relațiunile turco grece.

Tratativele romîno-maghiare

Buda-Pesta—Comitetul executiv al partidului romîn a discutat azi schimbul de vederi ce a avut loc între ministrul marinei, președinte și delegații comitetului executiv.

Desmințire

în ce privește construcția de noi vase engleze

Londra.—După o comunicațiune a ministrului marinei. toate știrile date de ziare cu privire la discutarea chestiunei construcției de vase, în sinul cabinetului nu sunt de cît presupuneri și trebuesc primite cu neîncredere.

Timpul în Europa

Zăpadă la Viena și la Buda-Pesta; frig la Londra; ceață la Liverpool; frumos la Paris; nori la Berlin; viscol la Brăila, viscol la Constanța—marea foarte agitată.

Neînțelegerea sîrbo-Bulgară

Sofia—Generalul Holmsen a pronunțat sentința sa arbitrală în litigiul sîrbo-bulgar.

Punctul de vedere bulgar este aproape în întregime adoptat.

Impacarea romîno-maghiară

Buda-Pesta.—După ședința de eri d. Goga, întrebat de ziariști, a declarat, că partidul va mai ține cîte-va consfătuiri, pentru a stabili toate condițiunile împăcărei.

D. Goga a adăugat că cea mai perfectă armonie domnește între membrii partidului național romîn.

Serviciul Telefonic

Inzăpădirea trenurilor

București. — Pînă la ora 12 de noapte, se comunică din partea direcției căilor ferate, că sunt închise liniile Giurgiu—Videle; București—Constanța; București—Oltenița; Ploești—Slobozia; Buzeu—Brăila—Galați; Făurei—Feteștí; Galați—Tecuci; Galați—Bîrlad; Mărășești—Tecuci—București.

Orașele Galați și Brăila sunt astfel cu totul izolate de restul țărei.

Pe distanța Iași—București circulă numai trenurile via Pașcani.

Se lucrează însă cu mare stăruință și se crede că pînă mîne, circulația trenurilor va fi restabilită.

Disolvare de consiliu comunal

București.—Consiliul comunal din Cîmpina a fost disolvat, numindu-se o comisie interimară, în frunte cu d. D. Ștefănescu.

D. Brătianu la ministerul de război

București.—D. I. Brătianu se va prezenta la ministerul de război abia azi după prînz.

D-sa va fi primit de directorii de serviciu și de un număr de ofițeri superiori.

Principele de Wied la Durazzo

Paris.—După știri oficiale sosite aci, Principele de Wied va părăsi Postdamul în ziua de 27 Ianuarie, pentru a porni spre Durazzo.

Numiri în învățămînt

București.—La ministerul de instrucțiune s'au făcut numirile următoare:

D. Brătilă a fost numit director al învățămîntului profesional; d. Spiridon Popescu director al învățămîntului primar și d. Valaori, director al învățămîntului secundar.

D. Gîrboviceanu a fost numit administrator al casei bisericelor.

Electorale

București. — D. general Crăiniceanu, va candida ca guvernamental la colegiul I de Senat din Ilfov.

Numire

București. — Se dă ca probabilă numirea d-lui dr. Antipa ca secretar general la ministerul de industrie.

Consiliu de Miniștri

București.—Azi, la ora 4, va avea loc un consiliu de miniștri, la locuința d-lui Costinescu.

In acest consiliu se vor decide noile numiri de prefecți și membrii comisiei interimare din Capitală.

Noi numiri

București.—D. Mircea Djuvara a fost numit prim șef de cabinet la ministerul de domenii,—iar d. N. Cerchez al doilea șef de cabinet al ministerului.

Demisia d-lui Rădulescu-Motru

București. — D. Rădulescu-Motru și-a dat demisia din consiliul permanent al instrucției, ținînd să-și păstreze deplina libertate de acțiune atît față de activitatea ministerului, cît și ca deputat, în caz de reușita d-sale la alegerea de la colegiul I de Mehedinți, unde își va pune candidatura.

Congresul conductorilor de lucrări publice

București. — Eri a continuat congresul conductorilor de lucrări publice. Au fost prezenți 72 de membri.

Ședința a fost prezidată de d. G. Stoicescu Iași.

In chestia întreprinderelor, s'a adoptat o resoluție după care antreprenorii au a fi persoane cunoscute.

Cu privire la lucrările de regie, să se ceară îndeplinirea exactă a caetului de sarcini.

S'a mai adoptat un desiderat, cerîndu-se a se acorda îndemnizarea de locuințe pentru supraveghetori de șosele.

La urmă s'a hotărît ca în zile de serbătoare, conductorii să facă excursiuni la diferite mari lucrări din țară.

Instalarea d-lui Radovici

București. — D. Al. Radovici, ministru de industrie, a luat azi în primire ministerul.

Erau de față toți directorii de serviciu și functionarii superiori ai ministerului.

D. Radovici a rugat pe vechii funcționari să-i dea tot concursul, căci la un minister al muncei, toți trebue să muncească.

A răspuns d. Pascal Vasiliu, asigorînd pe Ministru de devotamentul funcționarilor.

*

D. Radovici a primit apoi o delegație a presei.

Intrebat de ziariști asupra programului guvernului, d. Radovici a răspuns:

— *„Un an și jumătate guvernul nu va avea altă preocupare de cît înfăptuirea celor două mari reforme anunțate: expropierea și reforma electorală.*

După aceasta ne vom ocupa de alte reforme.

Cît mă privește, voi aduna statistica necesară, și voiu elabora proectul contractului de muncă, pentru a stabili raporturi normale între patroni și muncitori.

Mă voiu ocupa apoi de alcătuirea unui statut al muncitorilor statului, căci dacă li s'a ripit dreptul de grevă, trebue să li dăm statutul drept compensație.

In fine cere tuturor muncitorilor un răgaz de un an și jumătate, după care făgăduim a-ne ocupa de soarta lor.

D-lui Dr. Fisch
specialist în boli de copii
Str. Cuza Vodă 42
LOCO.

Copilașul meu, care acum cîte-va luni nu putea mișca nici-o parte a trupului, țintuit în pat de grozava boală—paralizia copiilor, — este acum, mulțumită îngrijirei Domniei-voastre devotate și pricepute, pe deplin sănătos, alergînd zburdalnic prin toate unghierile, umplîndu-ne casa de voioșie.

Nu găsesc mijloc mai nimerit să-mi arăt adînca mea recunoștință, domnule doctor, de cît recomandîndu-vă călduros, spre folosul micilor pacienți pe cari cu atîta bunătate de suflet îi căutați.

cu adînc respect,
Avram Solomon
Str. Socola 30.

Comptuarist sau **Comptuaristă** *cu scriere frumoasă, cunoscînd comptabilitatea în partidă dublă și corespondență romînă și germană, găsește imediat ocupație la Societatea „Bradul Moldovei". Depozite de Cherestea.*

Se caută *un bun* **VITICULTOR**, *însurat, cu școală și bune referințe, pentru o vie de 20 hectare, plantație americană, la țară.*

A se adresa ofertele d-lui **Ștefan Negruzzi, Loco.**

MAGAZINUL DE DESFACERE A PRODUSELOR FERMEI ȘI VIILOR
A. A. BADAREU
IAȘI.—Strada I. C. Brătianu 185
Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

Aduce la cunoștința Onor Publicului că a pus în vînzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum: Unt pentru masă și pentru gătit, smîntînă centrifugată, diferite brînzături de oi, producție de toamnă în burduhi și în putini; cașcaval de penteleu, cașcaval grecesc, brînză de Brăila, lapte dulce și ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer. roquefort, gervais. — Jambon salam sibiu, ghiudem, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub prețul pieței.

De asemenea vinurile naturale albe și negre se vînd cu litru și în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum și deliciosul vin spumos.

Serviciul ireproșabil

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI și — GURA —
Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversația și corespondența,* **latină,** *matematecile, curs primar și secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la școalele statului precum și corigenți.*

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulți, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor
Str. Sf. Teodar 36 (în curte)

Doctor S. Dulberger
de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iași, Viena și Berlin sub direcțiunea d-lor profesori Scaly din Iași, Drasche din Viena și Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri și în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecționate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză și toate intoxicațiile cronice, dă consultațiuni dela 10—12 m. și 3—5 p. m în locuința sa din:

Iași, Str. Costache Negri No. 10
(fosta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— **Telefon No. 101** —

La biroul **Isidor Margulies** *din Iași, strada Ștefan cel Mare No. 27 se caută pentru imediata angajare, ca ajutor la Contabilitate un tînăr care să cunoască contabilitatea dublă și corespondența romînă.*

Marele Magazin de Muzică
„MICHELSOHN"
fondat în anul 1879
Iași, palatul Creditului Urban, Iași

PIANE și PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schwaighoffer, Steinway & Son New-York
precum și din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu prețurile originale a fabricei.

Pianine electrice
Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate
Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale și accesorii.

Note clasice și moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a țărei.

Fabrica de Vată și Plapome
„GLORIA"
LAZARE & GUSTAV RECHLER
— IAȘI —

Singura fabrică sistematică care rivalizează cu produsele similare streine, recomandă tuturora produsele sale de

Vată gumată pentru confecțiuni

albă și neagră în pachete a 800 și 1000 grame a 4, 6, 8, 10 sau 12 metri într'un pachet.

Plapome calitate recunoscută superioară și cu îngrijire lucrate din satin, creton, poms și atlas în orice dimensiune, precum și plapome speciale de botez.

Comenzile pentru Moldova sunt a se adresa: biroului de agentură și comision

Maurice Brauchfeld, Iași

Dr. Suzana GROSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
—Iași.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA".**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— **Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46** —

I. BEINER

Str. Ştefan cel Mare No. 2 bis.

Cel mai bine şi complect asortat cu

INCALŢAMINTE (străină)

Fabric. original **Fortschritt** şi **Viro** calitate prima-durabilitate garantată.

Jambiere de pele şi stofă. Ultimile Modele pentru Domni, Doamne şi Copii Transport nou de **Şoşoni** şi **Galoşi** (Veritabil Ruseşti).

Mare depozit de cămaşi, flanele, ciorapi, gulere, manşete, cravate, batiste etc. Calităţi superioare — Forme frumoase şi distinse.

Mare depozit *de Articole de voioj umbrele şi bastoane.*

Bogat asortiment de *Mănuşerie* de la cele mai repurtate Case franceze şi engleze. Precum şi tot felul de obiecte de toilletă.

Toate se vînd cu preţurile cele mai convenabile.

Cu ocazia Sft. serbători *„Expoziţie Permanentă"* cu *Ultimile noutăţi.*

Foarte important

Aducem la cunoştinţa onor Public că am concedat depozitul renumitului

UNT-DE-LEMN

marca **„PRINCESSE"** garantat pur d-lor

FRAŢII SMIRNOV

şi garantăm că va fi servit din acest nepozit cu marfa noastră originală garadtată pură.

Caisson & Brocard
Fabricanţi
Nice (Franţa)

De Inchiriat sau de vînzare o casă cu 4 odăi, coridor de sticlă, bucătărie, pivniţă şi grădină, Str. Nicolina 70, Tramvai la scară.

A se adresa în str. Albinetz 22 Iaşi, la d-na Colasiu.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mincări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile
Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.
Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi Nunţi cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului
Antreprenor, **I. ZENTNER.**

Renumitul magazin

Caisser

s'a mutat sub Hotel Continental, Piaţa Cuza-Vodă.

A apărut :

Noua lege a firmelor

Toţi comercianţii să se grăbească să şi-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienţii.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

De Inchiriat *o odaie la d. Isidore Margulies str. Ştefan cel Mare No. 27 mobilată sau nemobilată.*

MAGAZINUL

IOSEF HIRSCH & Co.

— IAŞI —

Mobile şi articole de lux

Liquidează complect şi vinde toate mărfurile cu preţuri foarte scăzute.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL"

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

ub direcţiunea cunoscutului **Leon Fro**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

---

Prima Franzelărie Naţională

— DE LUX —

M. Grünberg (fost Forşt)

Este în totdeauna cea mai bine asortată cu: Chifle de apă, Colăcei, Covrigei cu sare, Franzele de apă, de lapte şi cu cartofi, Porumbar, Brăileni, Cartofe mici, Coilici, Colaci, Kaisersemel, Stanghe, Chifle, Cozonaci, Chifle cu nuci, Cozonaci, Grafle şi Brânzoie.

Primeşte aseminea comenzi speciale, pentru or-ce fel de ocaziuni.

Cu ocazia Sf. Sărbători. Laboratoriile de lucru, sunt din nou amenajate şi înzestrate cu cuptoare speciale şi masini moderne, puse sub directa conducere şi supraveghere a d-lui **M. Grünberg,** cunoscut onor clientele, ca vechiu specialist în această branşă, aşa că onor clienţi, precum şi onor public în generul, vor fi pe deplin mulţumiţi, procurându-şi cu încredere, tot ce atinge această branşă de la

Prima Franzelărie de Lux
M. GRÜNBERG
Str. I. C. Brătianu 168.

Rog. Onor. clienţi a observa bine, atît firma cît şi No. ca să nu confundă adresa.

Telegramă Urgentă

Răsboiu pe toată linia

Flota generală gata de plecare
La Lazăr Iosef în str. Mare
Asalt de „Fine Bijuterii"
Adevărate minunăţii

Ceasoarnice de preciziune
Ultima invenţiune
Mindre podoabe de frumuseţe
Pentru cadouri la logodne şi pentru mirese

Cu mic cu mare daţi năvală
La *Lazăr Iosef* în str. Mare
Căruia s'a dus vestea peste hotare
Că vinde mai eftin ca ori şi care.

De închiriat de la Sfîntul Gheorghe 1914 localul berăriei **„Carul cu bere"** din *strada Anastasie Panu No. 35.*

A se adresa proprietarului, d. Petigrew strada Banu 16.

O moară cu totul modern

cu motor de benzină cu două rînduri de pietre a 42 se vinde în condiţiuni avantajoase cu înlesnire de plată. A se adresa la administraţia ziarului.

Absolvent al Şcoalei superioare de Comerţ, dispunând de ore libere aranjează registre la comercianţi.

Doridorii se vor adresa la ziar.

Facem Cadou 7000 ceasoarnice

Suntem decişi să dăm gratis, 5000 ceasornice cu scopul de a răspândi mai mult ceasornicele nostru cronometru **DELTA** şi aceasta numai în schimbul plăţei lucrului, adică cu 11 **Lei bucata.** Ceasornicul cronometru **DELTA**, este un ceas de precisiune de mare eleganţă modernă, montat într'o cutie de argint **Gloria** şi care costă **20 Lei.** Avem dispuse pentru acelaş scop alt gen de **2000** de ceasornice **DELTA** aur pentru domni şi doamne Acesta ceasornice posedă asemenea un excelent mers regulat. Cutiile sunt fabricate din metal **DELTA** cari nu pierd nicio dată culoarea aurului şi care este acoperit printrun procedeu electric cu un carat de aur veritabil asi-fel ca după aparenţa lor, este imposibil de a distinge aceste ceasornice de acelea de aur veritabil. Aurul **DELTA** este acum cea mai bună imitaţie de aur şi îl garantăm **15 ani.** Aceste ceasuri costă de ordinar 30 lei, dar noi dăm gratis aceste 2000 la d-ni şi d-ne, numai în schimbul plăţei lucrului, adică 14 lei bucata. Garantăm în scris timp de 3 ani bunul mers al acestor 2 feluri de ceasornice. Este în radevăr un cadou, cea ce facem cu aceste ceasornice şi noi presupunem ca în schimb veţi recomanda ceasoarnicele şi cassa noastră cunostinţelor dummneavoastră. Puteţi pricepe dela sine că vă dăm un ceas în radevăr bun şi ireprosabil pentru că în urma recomandatiilor d-voastră, noi contăm pe alte cumpărări, cari singure acestea ne vor lăsa un benefici.

Posedăm deja o mare cantitate de cereri pentru ceasoarnicile noastre gratuite şi stocul pus la dispoziţie va fi probabil curând epuisat.

Dacă voiţi să profitaţi de această ocazie care nu va mai fi a două oară, binevoiţi a ne trimite cu întoarcerea curierului comanda şi veţi primi un ceasornic de care veţi rămâne încântat şi care vă va da servicii preţioase n timpul vieţei d-voastră. Trimitem ceasornicele franco de vamă, contra ramburs sau p ata înainte Pentru porto şi ambalaja vă socotim 1 leu.

In cas de nu vă convin luăm înapoi marfa. Lanturi foarte moderne în argint Gloria asortate la aceste ceasornice cu lei 2,50 în loc de 5; în aur **DELTA** cu lei 3,50 în loc de 8. Adresaţi comanda la

Maison d'exportation R. FEITH, Lugano (Suisse)

Franceali scrisorile cu 25 bani.

Maşină tipografică

(Schnellpresse) sistem nou format No. 6, în cea mai perfectă stare, funcţionare ireproşabilă, se vinde din lipsă de loc.

Adresa la tipografia H. Goldner

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

reîntorcîndu-se şi-a reluat consultaţiunile în

Str. Lăpuşneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

Monteur special în instalaţiuni de apă şi canal, după o lungă practică în Romînia şi străinătate fost şef monteur în aceasfă branşă, caut post.

Adresa: *Norbert Brecher*
Weggasse 4 Czernowitz

Borhotul *Fabricei de bere „Zimbru" strada Păcurari No. 91 este* **DE VÎNZARE.**

A se adresa la Fabrică.

DE VÎNZARE

pentru strămutare de domiciliu :

1) **Una vie numită** Mitoc satul Todireni, comuna Ciurea jud. Iaşi, întindere de 30 ha pămînt, compus din 16 ha arătură, 5 ha fînaţ, 8 ha pădure tînără, cu foarte mulţi pomi roditori; casă, două crâmi, **casă pentru vier,** două fîntâni. Via este împrejmuită cu seci şi este răscumpărată. 8 klm. depărtare de oraş.

2) **Una vie în satul** Lunca Bîrnovei com. Ciurea, 6 ha întindere, 2 ha jum. plantată cu viţa americană, ai 3 lea an, restul arătură, fînaţ şi pădure tînără, casă pentru vier, fîntînă. Via e răscumpărată.

3) **Două rînduri de case** str. Albinet, No. 12, Iaşi, un rînd cu patru camere şi paravane şi un rînd în două etaje compus din şase camere şi 3 bucătarii, cu pivniţă sub ele, ogradă şi cu 4000 m. p. loc deosebit.

4) **Un rînd casă** mahalaua Broscăriei 98, construcţie nouă, compusă din 4 odăi, 2 antreturi şi alte atenanse, cu grădină cu pomi roditori şi pentru zarzavaturi, locuită de proprietar unde doritorii se pot adresa.

Cadou de Anul Nou

mai potrivit şi mai folositor

pentru elevi, studenţi şi intelectuali

nu poate fi de cît un

DICŢIONAR LATIN-ROMÎN

de

I. NĂDEJDE

Ediţie de lux, legată — 12 lei

La Tipografia H. Goldner

Vînd casele din str. Romînă No. 9.

Adresaţi vă la proprietar dr. Segărceanu în Caracal.

Depozit de cărţi postale

En-gros şi detailles

M. H. SCHOENFELD

(LIBRĂRIE)

Strada Lăpuşneanu No. 10. (Vis-a vis de farmacia Fraţii Dr. Konya).

Face cunoscut onor. clientele că a primit un **mare transport** de *cărţi postale ilustrate* din cele mai frumoase, sujete noi şi alese ca: Mignon, Perechi, Tipuri, Peisage, Flori etc. etc. Asemenea a mai primit un mare asortiment de *modele noi* cu motive alese de

CRACIUN şi ANUL NOU

ultimele creaţiuni.

Preţ-curent de En-gros:

Presate (chromo)	Lei	3 50	suta
Gelatine	„	4.80	„
Gelatine aurite	„	5.50	„
gelatine roşie	„	5 90	„
Platin veritabil	„	6.50	„
Platin colorat	„	8.50	„
Sepia veritabil	„	7.—	„
Sepia colorat	„	10.50	„

Deviza mea este, vînd **eftin** *ca să vînd* **mult.**

A sosit şi un mare transport de jucării.

M. H. SCHOENFELD.

O veste bună!!

Nu comandaţi nici o haină pînă nu vizitaţi

Magazinul „Lumei Elegante"

Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze şi franceze, precum şi ultimile modele de veste fantezie.

Magazinul „Lumei Elegante"
Str. Cuza-Vodă, 42

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică provăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

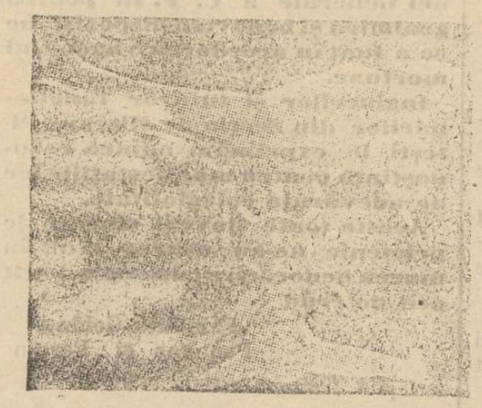

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie,* curenţi electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preturile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută : Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

O fotografie bine reuşită obţineţi totdeauna numai la Fotoglob Electric

Siegmund Packer
Str. Lăpuşneanu 34

Magazinul de Confecţii

PENTRU DAME

Maximilian Demek

s'a mutat în strada Lăpuşneanu
(*Casele d-nei Drossa*)

Magazin ocupat înainte de firma Sali Porjes

Se recomandă pentru **Confecţionare** *de* **Rochii** *Tailleur şi de* **Bal, Soiree,** *etc*

— PĂLĂRII MODEL —

Se vînd **Stofe, Garnituri,** *etc. Se îmbracă* **Bumbi** *din stofa clienţilor.* **Se plisează** *orice stofe.*

Rochii gata de la 70 lei în sus.

Expoziţie de modele de Rochii, ultima creaţiune

FABRICA DE

Cafe turceească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici fraţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Maloga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORDANA" —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale

Setrac H. Ohannesian
str. Cuza Vodă 42

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase şi mentale.

S'a mutat în str.
Anastasie Panu 8
Consultaţiuni 6—7 seara

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL"

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe englezo şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul"
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al **WEISS** din Piaţa Curţei Regale Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale:

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI

PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI,** *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova", unde a infiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul XI.—No. 2075—Vineri 10 Ianuar 1914

POLITICE

Sinceritate liberală

Cu o persistență vrednică de cauze mai bune, d. Vintilă Brătianu —unul din nenumărații și marii ministeriabili cari n'au intrat în cabinetul liberal—revine în „Democrația“ cu păreri și teorii asupra evenimentelor anului 1913.

„In politica externă, scrie d. V. Brătianu, anul 1913 este anul protocolului de la Petersburg și acel al Păcei de la București, iar în politica internă el subjugă nevoile Statului celor mai josnice interese secundare, anul d-lui Badareu“.

In toate lungile pagini ale articolului, infatuosul politician, succesorul grăbit al defunctului Carada, autorul... cointelectual al nenorocitei afaceri tramvintiliste, cum ar zice cronica, nu motivează prin nici o explicație această din urmă îndrăzneală stilistică, așa că n'o putem considera decît ca o mică „grozăvie“ a unui mare pătimaș.

De altfel d. Vintilă Brătianu s'a mai grozăvit odată în Parlament, încercînd să obțină amînarea votării proiectului de împrumut pentru C. F. R.

Se știe că după cuvîntarea perfectului opozant Vintilă, împrumutul de 428 milioane cerut de d. Al. A. Badareu, s'a votat cu unanimitate.

Dar năduful fostului deputat e și mai mare în ce privește politica externă, ori —mai drept — ghinionul partidului liberal de a fi scăpat trenul unui guvern național:

„Convins de incapacitatea guvernului de a putea prezida la un război adevărat, el nu putea avea încredere de a-i lăsa pe mînă (? !) conducerea țărei în aceste momente decisive și credea de altfel, că chiar guvernul colaborărei își dădea seamă de această slăbiciune a sa și că nu va lua răspunderea unei acțiuni decisive. Dar inconștiența a fost mai mare de cît se credea; buna credință mai mică, iar precipitarea evenimentelor mai repede și norocul Romîniei și mai mare prin neînțelegerile aliaților

Partidul național-liberal a știut desigur să tragă un mare învățămînt pentru viitor și se cutremură încă azi de primejdia în care ar fi fost pusă țara (? !), dacă ar fi fost condusă într'o acțiune războinică reală de guvernul de colaborare.“

Asemenea rățoieli ar fi ridicule, dacă ar fi fost semnate de un politician de ocazie de la „Viitorul“. Dar semnate de fratele d-lui Ionel Brătianu, de un marcant membru al partidului politic, care s'a negoțiat și care a pus condițiuni absurde la constituirea guvernului național, ele devin condamnabile și merită să se insiste încă asupra ipocriziei lor.

MICI POLEMICI

Pe ministeriabilii nesatisfăcuți — scrie un ziar — d. Brătianu îi consolează promițînd remaniarea.

...Afară dacă nu cumva cei dinlăuntru se consolidează, pe cînd celalalți se consolează.

*

In Capitală a ars fabrica de chibrituri din Filaret.

S'a făcut dovada că, uneori, chibriturile noastre pot lua foc.

*

Patinajul s'a redeschis în Iași.

Amatoare, nu imitați guvernul de colaborare: nu cădeți!

*

D. C. Stere, capul liberalilor locali a plecat în străinătate foarte liniștit. A lăsat în club pe d-l... Căpățînă.

*

„Solia“, „Unirea“, „Neamul Romînesc“ au dat faliment rînd pe rînd. Numai Tița Pavelescu, la Focșani, a rămas de... „Santinelă“.

*

„Evenimentul“ contestă că sub regimul de colaborare Iașul a avut un rol în guvern.

...Dacă nu l'a putut face măcar pe d. Greceanu ministru!

*

Proprietarul tipografiei „Națională“ a cerut un sequestru pe volumele de „Poporație“ în vedere că d. A. C. Cuza n'a plătit costul ziarului „Unirea“.

I s'a răspuns însă că, după verdictul juraților în procesul Socor, tot ce are d. Cuza în acel volum aparține unor economiști străini și nu se poate sechestra.

*

D. Fleva e liberal cu program; d. I. Th. Florescu, Poka-Protopopescu — liberali sadea; Bogdan-Vădrești, N. D. Cocea etc. fac oferte liberalilor.

Bietul partid! Ce păcat greu ispășește din chiar prima zi a venirei la Putere?

NOTA ZILEI

Fatal...

Multora le-a fost fatal anul încheiat, care purta pe „13“ în coadă,

Bunăoară d-lui Vintilă Brătianu anul 1913 i-o inspirat un articol în care nu știi ce să admiri mai mult: lipsa de gîndire ori... lipsa de stil.

«O privire înapoi este o privire înainte».
«Sbuciumurile puternice prin care am trecut prin Silistra.
«Din fericire că vitalitatea neamului...»
«Să stabilește noui principii...
«Acestea este...» «A masei celei mare».
«Să încheie, Să caută, să recunoaște...
«Marele prefaceri, marele nevoi; membri ei...»

Precum vedem, stilul și gramatica—la fel strivite subt pana Vintilistă. Iar drept încoronare, cîte o parfumată cacofonie „o reacțiune puternică care ne-a dus...“

Vorba d-lui Iorga: să se dischidă ferestrele, —față de un asemenea „stil“.

ECOURI

O anchetă politico socială în Statele-Unite.—In Statele Unite s'a luat hotărîrea să se instituie o comisie de nouă membri, care va avea să facă așa numita „anchetă industrială“. Parlamentul a și votat pentru lucrările ei 100 000 de dolari și va mai cheltui alți 400.000 dolari.

Cercetarea trebue să aibă în vedere următoarele puncte:

1). Starea generală a muncitorilor și a muncii în cele mai însemnate ramuri ale industriei și agriculturei.

2). Cînd se întind, în marginile constituției, drepturile Statului cu privire la legiferarea socială și propuneri de schimbări în constituție și legi.

3). Măsuri de siguranță și de igienă în fabrici și alte întreprinderi industriale.

4). Societăți speciale ale muncitorilor și uniuni ale patronilor.

5), Măsuri pentru menținerea păcii între capital și muncă.

6). Introducerea fraudoloasă a muncitorilor asiatici.

7). Societăți de consum și alte întreprinderi cooperative asemănătoare.

Comisia, trebue după lege. să fie alcătuită din cîte trei reprezentanți ai comunității, ai patronilor și muncitorilor. Ca reprezentanți ai comunității au fost numiți de președinte: președintele serviciului pentru buna stare generală din Kansas City, apoi un profesor de economie națională. Patronii și muncitorii trimit pe conducătorii celor mai însemnate asociațiuni profesionale ale lor. Felul în care a fost alcătuită comisia se socotește foarte nimerit și se nădăjduește că în doi, trei ani își va și înainta raportul.

Preocupările electorale ale noului guvern

Schimbările de regim — un lung șir de ani—n'au însemnat multă grijă pentru un nou guvern, în ce privește rezultatul alegerilor. Cabinetul, de curînd venit, putea să-și permită luxul de a nu acorda o importanță exagerată chestiunilor electorale, întru cît se făcuse dovada că țara ie guvernamentală, și că, dacă ai guvernul ai și alegerile.

Nu discut dacă lucrul constituia un bine sau un rău. Constat numai că așa era.

Cu venirea d-lui Carp la putere, am asistat la preocupări electorale, din chiar primul moment al formărei guvernului. Același lucru se repetă și acum odată cu venirea la cîrmă a cabinetului Brătianu.

Evident, că este o mare deosebire între fondul motivelor de preocupare, din timpul cînd d. Marghiloman era la interne, și acum, cînd acest departament este condus de d. V. G. Morțun.

Atunci, noul guvern avea motive temeinice să se întrebe dacă nu va avea cum-va o minoritate atît de compactă, în cît să nu aibă chip de a guverna. Acum, cea ce motivează preocuparea electorală, nu este grija de rezultatul primelor alegeri, ci faptul că, după foarte scurtă vreme, vor trebui făcute noui alegeri.

Deosebirea ce-i dreptul există — dar nu este mai puțin adevărat că din tot ce se face de către actualul guvern, toate numirile, toate combinațiile, dovedesc o mare preocupare de ordin electoral.

Și, desigur, guvernul are tot dreptul să se îngrijească.

Fără să voim să anticipăm asupra fondului însu-și al reformelor, și, în neputință de a le discuta pentru moment, întru cît ele au fost numai enunțate și nu prezentate ca soluții definitiv formulate sau, mai bine zis, în formule definitive, trebuie să recunoaștem că opera întreprinsă de partidul liberal este foarte grea, că ea va cere mari jertfe și multă uzură.

Desigur, regimul constituțional romîn mai cunoaște revizuiri de constituție—dar nu asupra unor chestiuni cari privesc privilegii. Sfîrșitul privilegiilor, de clasă sau de organizații, s'a produs la noi numai pe baze de acte de autoritate, de lovituri de stat,—pe bază de revizuiri de legi și constituții, nici odată.

Prin modul cum este vorba să se facă reformele actuale, se va cere la două clase de privilegiați, ca prin votul lor, spontan și secret, să consfințească încetarea acestor privilegii.

Se va cere alegătorilor cenzitari dela colegiul I de Cameră și Senat să consacre, prin votul lor, sfîrșitul cenzitarismului, care, în unele localități din țară mai cu seamă, constituia o adevărată rentă viageră, prin faptul că dădea dreptul privilegiaților la slujbe și sinecure, pentru dînșii sau ai lor.

Se va cere proprietarilor, crescuți în concepția și credința că progresul țărei și siguranța averei lor personale este garantată prin dreptul de proprietate, ca prin votul lor, spontan și secret, să consfințească sfîrșitul acestei garantări de proprietate.

Se va cere mult alegătorilor—din punctul lor de vedere, chiar foarte mult!

Cine poate fi sigur că disciplina de partid va trece înaintea acestor temeinice și puternice motive de interes personal? Care forță guvernamentală poate constitui un mijloc sigur pentru a învinge rezistența, legitimă după unii, a unor oameni cari cred a-și apara avutul și garanția avutului lor?

Din acest punct de videre se explică preocuparea electorală a guvernului de curînd venit.

Și preocuparea este cu atît mai legitimă cu cît,—se știe—guvernele la noi, din punct de vedere electoral, se uzează foarte repede. Nu este posibil ca nemulțumirile să nu se producă dela primele numiri chiar. Și nu guvernul actual a avut norocul să nu nemulțumească prietenii! Pilda s'a dat doar de sus și pînă acum ziarele au vorbit de trei ministeriabili, cari au luat trenul spre Paris!

Guvernul ie preocupat electoralicește, toate le face în vederea alegerilor. Se pune chestia — nu se vor resimți în rău însuși reformele de pe urma acestor preocupări electorale?

Const. Vera

OAMENI ȘI LUCRURI

Un prieten al Iașilor

Cel mai nou membru al Academiei Romîne este profesorul Ion Simionescu, actualul secretar general al Ministerului de Culte și Instrucțiune publică.

Ceea ce este interesant, între multe altele, în discursul d-sale de recepțiune, este că—poate dintr'un sentiment de simpatică modestie—noul ales atribue înalta distincțiune „în bună parte“ faptului că este ieșan.

„Venise rîndul instituției din Iași—mai veche—să aibă un reprezentant în secția științifică, unde nu se găsia de cît un singur membru, a cărui autoritate, e dreptul, e îndeajunsă ca să reprezinte întreaga mișcare științifică din Capitala Moldovei“.

Omagiu binemeritat pentru d. P. Poni — dar e desigur un exces de modestie din partea tînărului academician. De altfel d-sa se găsește să adaoge încă un elogiu pentru un fost ieșan, autorul intelectual al unei întregi mișcări științifice, în sinul Universității de Iași:

„In al doilea rînd sunt convins de conlucrarea unui alt factor, care chiar de nu ar fi fost precumpănitor, plin de recunoștință însă, eu nu pot să-l trec cu vederea, de oare-ce prin el mi-a fost dat să urc treapta pe care azi mă aflu, numai lui îi datoresc că dragostei de știință, căpătată dela profesorii Universității ieșene, să i pot consacra acum toată vlaga.

„De aceea cu pioasă închinare în momentul acesta de mare mulțumire sufletească pentru mine, trebuie să pomenesc de ieșanul *Adamachi*; el a fost singurul din Romînia liberă, care s'a gîndit să hărăzească rodul osteneielor unei vieți întregi, închinată muncii, pentru desvoltarea și propășirea științei în țara sa, într'o vreme cînd știința e și temelia progresului ori-cărui popor. *Vasile Adamachi* a dat prilej astfel Academiei Romîne, să-și lărgească mai mult cîmpul de activitate în direcția investigațiunilor științifice, cerînd o armată mereu crescîndă de cercetători, plini de dorul de a munci, prin muncă putînd ei arăta recunoștință și Academiei Romîne și binefăcătorului moldovean.

Chemarea mea în mijlocul Dv. o iau deci mai mult ca un semn de condescendență față de instituția ieșană și ca un prinos de pioasă venerațiune către cel dintâi sprijinitor al studiilor științifice la noi; tocmai prin aceasta însă cinstea ce mi-ați făcut îmi apare și mai împovărătoare, impunîndu-mi închinarea întregei mele puteri de muncă, mărețului scop pe care-l urmăriți“.

Interesant este că, la tot pasul, autorul cuvîntării reușește a statornici, în mijlocul înaltei instituțiuni, că Moldova a avut un mare rol științific înaintea Munteniei.

O evocare eloquentă a figurei și activității lui Dimitrie Cantemir, acel Voevod fără seamăn de abundent ca producțiune literară, istorică și artistică.

Apoi, după un lung interval—mișcarea științifică propriu zisă:

„Data cea mai însemnată în evoluția culturii științifice dela noi este anul 1833. Iașii, orașul care mai tîrziu e locul unde s'a dat un nou avînt culturii literare și care cade jertfă unui ideal măreț, este și în ce privește desvoltarea științifică leagănul acelei mișcări serioase nu numai de cercetare, dar și de răspîndire în mulțime a cunoștințelor științifice. Curentul e provocat de un străin,—un idealist care, din recunoștință pentru țara unde viața-i era asigurată, aruncă sămînța culturii apusene, în care crescuse, căpătîndu-și astfel un loc de înaltă stimă în inima poporului chemat prin el spre lumină“.

E vorba de d-rul Cihac, venit în 1824 la Iași.

„In perioada cînd, în Iași, se desfășoară cu atîta putere activitatea societății medicilor și a naturaliștilor, în București e o liniște aproape desăvîrșită. Unde și unde cîte o scînteie cu lumina de o clipă.

„..O mișcare temeinică, asemenea celei dela Iași, nu se întîlnește de cît mai tîrziu, datorită tot unui străin, — d-rul Davilla“.

Astfel, asistăm la o apologie a vechei mișcări intelectuale ieșene. Vom mai găsi în acea lucrare cîteva momente interesante și vrednice de subliniat.

Rodion

Recepția din palatul mitropolitan

cu prilejul hirotoniei Arhiereului Alexie Craioveanu

II

La șampanie, cel dintâi toast s'a ținut de către I. P. S. Mitropolit Primat D. D. dr. Conon Arămescu Donici, pentru M. S. Regele.

I. P. S. S. a zis: „Se cuvine că în toate momentele mai însemnate din viața noastră, gîndul nostru să zboare către Acela, care a lucrat și lucrează cu multă rîvnă pentru propășirea scumpei noastre patrii.

Mai ales noi slujitorii Sfintei biserici datori suntem să-L iubim, căci pe lîngă alte schimbări spre mai bine din Stat, în timpul domniei M. S., sfînta biserică n'a fost trecută, cu vederea, ci s'a înzestrat cu trei legi, spre a se înlesni propășirea ei.

Aceste trei legi sunt: legea sinodală din anul 1872, legea clerului mireau din anul 1893, și legea consistoriului superior bisericesc. Acum, cînd s'a hirotonit un nou arhiereu, să rugăm pe Dumnezeu ca să dăruiască M. S. Regelui sănătate, putere, și viață îndelungată, ca să lucreze cu aceiași rîvnă pentru binele sfintei biserici, a patriei și a întregului neam romînesc. Să trăiască mulți ani M. S. Regele Romîniei“. (Aplauze îndelung repetate).

Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Primat i-a răspuns P. S. Alexie Craioveanu, cu următoarea cuvîntare:“

Inalt Prea Sfințite,
Prea Sfințiți,
Cinstită Adunare,

Voit-a bunul Dumnezeu, că în anul mîntuirei 1913, *cînd țara noastră s'a mărit, mulțumită înțelepciunei M. S. Regelui Carol, mulțumită muncei și prevederei guvernului țărei și concursului tuturor bunilor patrioți*; voit-a zic, că eu umilitul slujitor al parohiei Golia din Iași să fiu hirotonit arhiereu cu titlul de „*Craioveanul*“ Mulțumesc membrilor Sf. Sinod, care la două vacanțe consecutive m'au votat, păstrîndu mi același număr de voturi. Mulțumesc înaltului guvern, care m'a crezut vrednic să fiu confirmat.

Făgăduesc înaintea lui Dumnezeu și înaintea țărei, că mă voi sili să slujesc Domnului cu frică și cu cutremur, după cum am slujit și pînă acum.

Iau pe Dumnezeu de martor și vă încredințez, că voi căuta să-mi îndeplinesc cu sfințenie toate datoriile, unite cu treapta arhieriei.

Nu voiu uita nici odată c'am fost preot de Mir peste 33 de ani, și ca arhiereu voiu sfătui pe preoți să-și îndeplinească datoriile cu dragoste, fiind-că sunt încredințat, că cu sfat, cu apel la sentimentele lor creștinești se pot obține rezultate cu mult mai îmbucurătoare, de cît prin strășnicia, care nu-i conformă nici cu spiritul creștinismului, care-i religiunea iubirei, nici cu demnitatea preoților, cari sunt ajutători I. P. S. Mitropoliți și ai P. S. Episcopi și Arhierei.

Mulțumesc Domnului pentru toate cîte

mi-au dat mie; la legea lui voiu cugeta ziua și noaptea. Mă rog lui Dumnezeu, cu toată căldura sufletului meu, ca să reverse toate bunătățile sale asupra bisericei romînești, asupra neamului romînesc și asupra conducătorilor țărei.

Inchin paharul meu în sănătatea Sfîntului Sinod, în sănatatea guvernului țărei și-n sănătatea I. P. S. Mitropolit Primat și a P. S. Liturghisitori, cari s'au ostenit la hirotonia mea.

Trăiască Sf. Sinod al bisericei romînești!

Trăiască înaltul guvern!

Trăiască I. P. S. S. Mitropolit Primat și P. S. liturghisitori!"

După P. S. Alexie Craioveanul, a luat cuvîntul P. S. Episcop al Rîmnicului D. D. Sofronie, care a închinat pentru noul hirotonit. P. S. S. a zis: „Titlul de Craioveanul este relativ nou în biserica noastră, P. S. Voastră sunteți al cincilea, care-l purtați, căci eu am fost al patrulea. Inainte titlul de Craioveanul l'a purtat un profesor și director al Seminarului Veniamin din Iași, reposatul Varlam Băileanu Craioveanul. El a fost un liturghisitor eminent ca și P. S. Voastră, dar și o inimă de aur.

Doresc, ca P. S. Voastră, care m-ați impresionat foarte adînc prin slujba arhierească și prin cuvintele calde, izvorite din comoara inimei P. S. Voastre, să vă manifestați în viața arhierească și ca o inimă de aur, ca cea a reposatului Varlam Craioveanul. Iți urez sănătate și putere de muncă pentru binele sfintei Biserici și a scumpei noastre patrii. Să trăești Prea Sfințite!"

Cuvintele P. S. Episcop al Rîmnicului Noului Severin au fost întrerupte adesea de aplauzele asistenților.

D. profesor dr. Dragomir Dumitrescu a închinat tot pentru noul hirotonit, zicînd:

„Imi amintesc cu drag de vremea, cînd P. S. Alexie Craioveanu era pe lîngă bunul, blîndul și iubitorul celor lipsiți, reposatul arhiereu Ieremia Gălățanu din Iași.

„Ai învățat, Prea Sfinte, nu numai la școala marelui mitropolit Veniamin Kostache, la Seminarul Veniamin, unde ți-am fost profesor, dar ai învățat la o școală tot așa de mare, la școala ierarhilor iubirei, reposații Iosif Naniescu și Ieremia Gălățanu. Felicitîndu-te cu toată inima pentru treapta, la care te-ai înălțat, doresc să calci pe urmele arhiereului Ieremia Galațanu, care poate fi luat ca tipul arhiereului bun și drept.

„Ai slujit cu el, l'ai avut ca superior, l'ai îngrijit în ultimul an, ai avut prilej să vezi și să înveți multe de la dînsul. In orice împrejurări ale vieței P. S. Voastre, totdeauna să te întrebi, ce ar fi făcut reposatul? și aceea să faci, căci nu vei greși.

„Să-ți ajute Dumnezeu să calci pe urmele răposatului Ieremia Gălățanu și vei reuși, să-ți asiguri iubirea tuturor, cum a cîștigat-o dînsul. Să trăiți, Prea Sfințite".

Cuvîntarea d-lui Demetrescu a fost întreruptă de aplause, mai ales în partea privitoare la ierarhii iubirei, ceea ce denotă, că lumea e sătulă de ierarhii luptători și dorește sincer ierarhi iubitori și milostivi.

P. S. Alexie Craioveanul, luînd din nou cuvîntul, a zis:

„Mulțumesc din adîncul sufletului P. S. Episcop al Rîmnicului și d-lui Demetrescu pentru urările călduroase, ce mi-au făcut. Ii asigur, că mă voiu sili, ca să corespund macar în parte așteptărilor. Pentru ca hirotonia mea să aibă loc astăzi, n'a fost d'ajuns numai bunavoința sfîntului Sinod, care m'a propus împreună cu alții, ci conform legei a mai trebuit și confirmarea regală.

„Mulțămesc d-lui ministru al cultelor C. Disescu, pentru-că necunoscîndu-mă personal m'a recomandat consiliului de miniștri; mulțămesc d-lui G. Lascar, secretarul general, pentru dragostea ce mi-a arătat. Ii asigur, că mă voiu sili să nu regrete actul îndeplinit astăzi—Dumnezeu să-i binecuvînteze și să le plătească după bunavoința lor.

„Dacă d. Disescu nu m'a cunoscut personal, apoi a fost cineva, care m'a cunoscut de multă vreme și m'a apreciat. Acela a fost d. Ministru al Lucrărilor Publice, A. A. Badareu. Desigur că d sa cunoscîndu-mă personal, m'a recomendat cu căldură colegilor săi și așa am dobîndit confirmarea regală, în urma recomendărei consiliului de miniștri. Asigur pe d. ministru al Lucrărilor Publice, care reprezintă energia, bunătatea și hotărîrea vechilor Moldoveni, că nu-i va lipsi stima și iubirea mea.

„Inchin paharul meu în sănătatea d-lor miniștri C. Disescu, A. A. Badareu, cum și în sănătatea d-lui secretar general, G. Lascar. Să trăiască!"

Profesorul Ec. Ștefan Călinescu, președintele Consistoriului din București, luînd cuvîntul, a exprimat admirațiunea sa pentru noul arhiereu, care deși a fost hirotonit astăzi, totuși s'a manifestat ca un adînc cunoscător al regulelor arhierești și ca un eminent liturghisitor. Rare ori am văzut o slujbă asa de frumoasă, ca cea efectuată astăzi. excelînd între toți noul hirotonisit.

Dacă clerul ieșan a perdut pe unul dintre cei mai buni slujitori, mă mîngîiu cu ideea, că va fi tot așa unul dintre cei mai blînzi arhierei, care prin bunătate și slujbă înălțătoare, va atrage și va uni sufletele credincioșilor. La aceasta mă îndreptățește declarația P. S. Sale, că nu va uita niciodată c'a fost preot de mir peste 33 de ani, cum și afirmarea că va căuta să sfătuiască pe preoți să-și îndeplinească datoriile cu toată dragostea, ferindu-se de strășnicia, neconformă spiritului creștinului.

„Să-ți ajute Dumnezeu Prea Sfințite, să conduci sufletele spre mîntuire mulți ani, mai ales, că te arăți pătruns de vorbele Domnului și Mîntuitorului Isus Hristos: „Fericiți cei blînzi, că aceia vor moșteni pămîntul! La mulți ani."

Răspunzînd părintelui Ec. S. Călinescu, P. S. Alexie Craioveanul a spus: „Sfîntul apostol Pavel poruncește, în epistola către Ebrei, să ne aducem aminte de mai marii noștri, cari ne-au vestit cuvîntul Domnului. In aceste momente solemne ale vieței mele, îmi amintesc cu drag de profesorii dela Facultatea de Teologie din Capitală, apreciez munca și devotamentul lor pentru luminarea și educarea celor meniți să fie în poporul românesc lumina lumei și sarea pămîntului. Imi amintesc cu plăcere de profesorii seminariilor, cari pregătesc elementele, din care să recrutează studenții facultății de teologie și parte din parohii rurali. Imi amintesc cu bucurie de toți, cari s'au ostenit la călugărirea și hirotoniea mea și nu uit nici pe preoții de mir, în sinul cărora am trăit peste 33 de ani. Mă gîndesc la bunii creștini, cum și la toți fii țărei românești.

Inchin paharul meu în sănătatea profesorilor facultății de teologie și le doresc sporiu la muncă spre a însădi în sufletele tinerilor principiile sublime ale creștinismului și pentru a imprima în inimi dragostea virtuților creștinești și strămoșește.

Inchin paharul meu în sănătatea tuturor profesorilor de la Seminarii și le doresc să ne procure, să ne formeze, oameni cu iubire de lege și de țară.

Inchin paharul meu în sănătatea sincerului meu prieten și binefăcătorului meu d. V. Oiaga, profesor la Seminarul Veniamin din Iași și defenzor eclesiastic.

Inchin paharul meu în sănătatea și propășirea tuturor slujitorilor bisericei românești și a tuturor creștinilor ortodoxi din scumpa noastră Românie.

Să trăiți! Și să trăiască!

Ultima cuvîntare a P. S. Alexie Craioveanul a făcut o impresie din cele mai puternice asupra celor de față, mai ales, că nu se aude nici o vorbă bună în ocazii de acestea pentru cei ce muncesc din greu la formarea și educarea celor ce slujesc bisericei, ba nu arare ori sunt huliți, deși nu s'a știut sau nu s'a voit de toți să se continue direcția sănătoasă imprimată de către profesori în școală. De aceea, cuvîntarea P. S. Craioveanul a fost primită cu aplause de cîteva minute, simțindu se că vorbele purcedeau din dragoste curată.

Seria toasturilor s'a încheiat de către subsemnatul, care a închinat în sănătatea și buna păstorie a I. P. S. Mitropolit Primat D. D. Dr. Conon Arămescu Donici. Am spus cam următoarele: „Domnul Ministru al Cultelor și Instrucțiunei fiind ocupat cu presidarea unui consiliu al inspectorilor școlari și neputînd lua parte la această sărbătoare bisericească, dați-mi voe, ca în numele său, și ca reprezintant al său, să închin paharul meu în sănătatea I. P. S. Mitropolit Primat al României. Doresc, să conduceți mulți ani biserica românească spre mai bine. Doresc ca arhipăstoriea I. P. S. Voastre să fie un pas real spre mai bine, iar pacea cea atît de scumpă creștinilor, pentru care biserica se roagă neîncetat, să nu lipsească, în cursul arhipăstoriei I. P. S. Voastre.

Și dacă vă doresc pace în sfînta biserică, apoi să nu se creadă, că vă urez pacea lumei. Nu, aceasta n'o doresc, ci pacea creștinească, pacea dată și lăsată de Mîntuitorul sfinților apostoli, pacea ce isvorăște din mulțămirea și liniștea conștiințelor, pacea care să razimă pe adevărul și dreptatea evangelică, drept înțălese. Această pace sublimă o datoresc atît I. P. Sfinției Voastre, cît și sfintei biserici romînești. Să trăești I. P. S, Stăpîne și să lucrați cu tot sufletul și cu toată inima, ca pacea să troneze în biserica romîniască, căci numai cu ea și prin ea poate să se realizeze propășirea adevărată!"

Cu aceste vorbe s'a terminat recepția de la hirotonia P. S. Alexie Craioveanul, după care I. P. S. Mitropolit Primat a reținut mai multe persoane distinse la dejun, între care și pe noul hirotonisit. Publicul s'a împrăștieat cu impresii plăcute și cu dorința vie, ca cuvîntările frumoase, și înălțătoare să fie urmate de fapte și mai frumoase, căci ele au o putere educativă mai mare de cît vorbele.

Poporul creștin să educă mai mult cu văzul de cît cu auzul. D'aceea, prefer fapte bune și frumoase, vorbelor frumoase, de care i sătulă lumea creștină. Dea Dumnezeu ca ierarhii bisericei noastre să se încredințeze pe deplin de valoarea acestui adevăr și toți, într'un gînd și o simțire. să-l realizeze spre cel mai mare bine al bisericei strămoșești și al neamului romînesc.

Vasile Oiaga.

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase și mentale.

S'a mutat în str.

Anastasie Panu 8

Consultațiuni 6—7 seara

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

ORDONANȚA

Noi Președintele Comisiunei Interimare avînd în vedere Regulamentul pentru menținerea curățeniei pe trotuare:

Pe baza art. 58 din legea pentru organizarea Comunelor urbane:

DISPUNEM:

Proprietarii și chiriașii vor îngriji ca trotuarele, înaintea caselor, prăvăliilor, curților grădinelor, și alte localități să se mature în toate zilele și să se întrețină în stare curată.

Ori ce abatere de la această ordonanță va atrage după sine penalitățile prescrise de art. 383 din C. Penal.

No. 00159 8 | 21 Ian. 1914

INFORMAȚII

— In vederea apropiatelor alegeri, d-nii membrii ai clubului conservator-democrat sunt rugați să bine-voiască a se întruni în fie-care zi la club, între orele 5—7 p. m.

D-nii alegători sunt rugați a se prezenta cu începere chiar de astăzi, în fiecare zi de lucru, de la ora 11 jum.—4 p. m., la tribunalul, Secția I-a, biroul electoral, spre a-și primi cărțile de alegător, aceasta fiind în interesul însuși al alegătorului, căci în ultimile zile, aglomerația fiind foarte mare, fie-care alegător va fi nevoit a-și perde mai mult timp pentru obținerea acelei cărți.

Tot odată fie-care alegător este dator a prezenta Cartea veche de alegător, aceasta pentru a se stabili identitatea cum și pentru a se obține mai cu ușarință noua carte de alegător.

Cu expresul de Berlin, a sosit astă-zi în localitate d. Al. A. Badareu, venind din Paris.

Din cauza sfîrșitului vacanțelor școlare și a sosirei școlarilor în localitate, mai adăugîndu-se și faptul înzăpezirei trenurilor, numărul călătorilor este excesiv de mare și—totuși—în gara Iași nu se găsesc birje, ast-fel încît călătorii sunt nevoiți să vie pe jos, cu bagajele pe umăr.

Atragem atenția d-lui prefect de poliție, în speranța că va scuti pe călătorii ce sosesc în localitate, de neplăcerile ce le întîmpină chiar din gară.

Ziarul „Le Temps" de astăzi publică sub titlul „Lettre de Roumanie" o relație amănunțită asupra modului în care Statul Romîn va organiza „Noua Dobrogie".

Marele ziar dă și ample detalii asupra Regiunii Teritoriului anexat, a populațiunii care-l ocupă și a stării economico-sociale.

In urma numeroaselor reclamațiuni primite din partea foștilor mobilizați streini, ministerul de război a trimes un ordin corpurilor de trupă prin care le pune în vedere să achite solda de plutonier și prima de echipare tuturor tinerilor neîncetățeniți cari au luat parte în campania din Bulgaria.

D. C. Sterea se întoarce astăzi în localitate, venind din Bruxelle.

D. Silvestru, avocat, a fost numit șeful serviciului contencios al Primăriei.

Suntem informați că n'a fost vorba de numirea d-lui Th. Jelea ca director al eforiei Sf. Spiridon.

E posibil ca d-sa să figureze între candidații pentru parlament, colegiul al doilea.

D. dr. Hortolomei obținînd un congediu de 6 luni va fi înlocuit la Cassa medicală de către d. dr. N. Iancu.

Agenții sanitari locali au delegat pe d. Vîrlănescu, agentul dispărțirii a III-a la congresul din București al agenților sanitari.

La 16 Ianuarie va avea loc o conferință a d-lui Auguste Dorchain, unul din cei mai distinși poeți francezi. Va veni și d-na Dorchain care va ceti din producțiunile poetului.

Cercul analelor.—Cu multă plăcere aflăm că societatea literară constituită sub numele de „Cercul Analelor" va inaugura ședințele sale literare prin un matineu, care va avea loc Duminică 12 Ianuarie ora 3 p. m. în aula Universității din Iași. La acest matineu, unic până acum în acest gen, vor lua parte și vor citi și recita pe de o parte cei mai cunoscuți literați ca d-nele Matilda Poni și Ana Conta Kernbach și d-nii N. Gane și A. Naum, precum și dintre cei tineri cei mai talentați autori ca d-nii M. Codreanu, G. Topîrceanu, Demostene Botez și I. M. Rașcu. Fie care din ei va citi din operele sale.

Matineul promite dar a fi pe cît de interesant, pe atît și de original.

Intrarea liberă.

Restabilindu se liniile, acceleratul de București a sosit cu o întîrziere de 80 minute, iar cel de Pașcani a sosit la timp.

D. Petre Dimitriu impiegat de birou clasa VI-a la serviciul comercial, a fost permutat în aceiași calitate la inspecția IV-a de întreținere din Iași.

Prefectura poliției a înaintat Comitetului ridicării monumentului aviatorului Vlaicu, suma do 1800 lei, adunați prin subscripție.

Sculptorul Horia V. Miclescu. Fiul d-lui V. Miclescu din Dorohoi, tînărul sculptor Horia Miclescu, care a luat asupră-și executarea bustului Gh. Teleman din Huși, mai are în execuție monumentul Spiru Haret la Dorohoi, a cărui machetă în piatră e gata; Tot d-sa a luat asupra-și executarea monumentului ce se rădică în Dorohoi pentru soldații căzuți atît în războiul de la 1877 cît și în campania anului 1913. Pe soclul de piatră (Istria) se va erige o columnă în formă de cilindru trunchiat. Vor fi 3 bas-reliefuri, din care unul va reprezenta asaltul de la Grivița (30 August 1877), cînd Valter Mărăcineanu, din Reg. 8 linie (azi reg. 29 Dragoș din Dorohoi) a căzut străpuns de gloanțe; al doilea va reprezenta șarja de cavalerie a colonelului Bogdan la Ferdinandovo (campania 1913) în urma căreia s'a predat o divizie bulgară cu 12 tunuri și tot statul ei major; al treilea bas-relief va reprezenta trecerea Dunării din 1913.

In față va fi pusă o placă de marmură) pe care se va scrie povestea monumentului.

De-asupra plăcii va fi așezat un vultur de bronz cu aripile întinse și cu o cruce în cioc.

Tot monumentul va costa 10000 lei.

Ca întregire mai adăugăm că tînărul sculptor Horia V. Miclescu a mai lucrat: bustul Take Ionescu pentru Suceava și pentru Dîmbovița; bustul Alex. Marghiloman pentru Prahova și bustul M. S. Regelui pentru Dorohoi.

D. I. B. Miulescu directorul gimnaziului „Kogălniceanu" din Vaslui, va fi înlocuit prin d. E. Mavrodin profesor la acel gimnaziu.

Dela începerea acestui an școlar s'au înființat, pe lîngă școalele profesionale de fete din țară, catedre de muzică și gimnastică, cu salarul de 100 lei.

Maestrele numite în Oct. 1913, au făcut un raport la actualul ministru, că vechiul minister nu le-a dat dreptul lor să aibă 225 lei ca maestrele de desemn și muzică numite din'ainte, cu 225 lei.

In curînd 'și vor relua catedrele de la liceul Internat, A. Aurescu fost șef de cabinet al d-lui Gh. Lascar și C. B. Penel care a avut congediu de boală. La conservator d. Aurescu a reluat cursurile de astăzi.

A apărut „La Revue Roumaine" cu un sumar variat și interesant. In medalion: „Duiliu Zamfirescu".

Au fost medaliați cu medalia „Meritul Sanitar" următorii preoți de la sf. M-re a Neamțului:

Protosingelul Grigorie Popa de la Mitropolia Iași, Trifon Sturza M rea Neamț, Daniel Cioliotone, Gaiu Baghiu, Dionisie Sangiorian, Zosima Popescu, Anania Mursa, Ionichentie Moroi, Elarion Bălaița, Clement Onofreiu.

Administrația financiară comunică pensionarilor că pensiile civile și militare pe luna Ianuarie se vor plăti cu începere de la 13 a lunii.

Bonurile nu se vor elibera de cît persoanelor în drept precum și celor autorizați prin procură autentică.

MAGAZINUL

IOSEF HIRSCH & Co.

— IAȘI —

Mobile și articole de lux

Liquidează complect și vinde toate mărfurile cu prețuri foarte scăzute.

Pe ziua de 15 Ianuarie o mișcare se va face printre perceptorii din județ, complectîndu-se și locurile vacante ce sunt.

Prefectura de județ a fost înștiințată că s'a fixat ținerea unui nou examen de aptitudine și capacitate pentru administratorii de plasă, la 27 Ianuarie 1914.

Incendiul din Scobinți. — Focul a distrus o moară cu motor cu accesoriile ei, proprietatea d-lui A. Vianu Boze, din Scobinți. Era asigurat la societatea „Dacia Romînă„ pentru suma de 12150 lei.

In această împrejurare a mai ars un vagon și jum. popușoi și făină, în valoare de 2.000 lei. Un vagon popușoi ciocălăi, în valoare de 700 lei. Două zecimale. O magazie cu 4 vase de rachiu în valoare de 24.000 lei.

O șură de scînduri și tablă, proprietatea fraților Barba etc. etc.

Focul a luat naștere de la soba ce încălzea motorul. Se fac cercetări.

Un foc provenit din neglijență, a distrus locuința femeei Maria Bostan, din Golăești.

D-nii dr. Tănăsescu. medic comunal și d. dr. Răteanu, farmacist au început eri a inspecta farmaciile locale după delegația dată de consiliul de igienă.

Cazuri de scarlatină s'au declarat în strada Mutu 17 și Trei Calici 4.

Cu multă părere de rău aflăm știrea încetărei din viață a lui Const. Botez, fost perceptor.

Inmormîntarea s'a făcut astăzi.

Duminică 12 Ian. va avea loc în aula universității, un matineu literar organisat de cercul analelor.

D-na Matilda Cugler-Poni a promis să ieie parte la această festivitate, cetind cîteva poezii inedite.

Membrii „Cercului Analelor" sunt convocați la o consfătuire, ce va avea loc mîne la orele 5 seara, în saloanele d-nei dr. Racoviță.

D. dr. Vrînceanu medicul spitalului din Ungheni, a luat inițiativa întemeierei unui cerc cultural, în această localitate.

Intăia întrunire va avea loc Duminică și vor participa delegați din comunele învecinate.

D. Gh. Gavrilescu va fi numit administrator al bunurilor comunale, în locul d-lui Pilescu.

D. A. Popovici pensionar, numit administrator al Băilor comunale, a refuzat acest post.

Diaconul Buznea a fost numit administrator al cimitirului Eternitatea.

In astă seară artiștii Teatrului Național pleacă la Craiova unde vor juca 25 reprezentații.

Cu începere de mîine seară 10 Ianuarie artiștii din Craiova, vor da o serie de 25 reprezentații la Teatrul Național din localitate.

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAȘI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie**. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

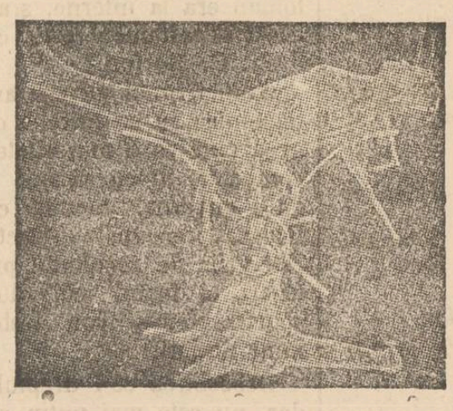

Facori. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențiile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

■ „Cercul Militar Iaşi“ face cunoscut invitaţilor săi că în seara de 18 Ianuarie. 1914, va avea loc în saloanele Cercului a doua serată dansantă, rugînd totodată pe Onor. invitaţi a comunica şi cunoscuţilor d-lor această înştiinţare.

■ D-nii P. Niţulescu, Gh. Ionescu, A. Roşca, I. Vasilescu, N. Enciulescu şi A. Ciolan. profesori la conservatorul de muzică, vor da un concert de muzică de cameră în ziua de 26 Februarie cu următorul program:

Quintetul de Mozart în mi bemol; Sextetul de Orizlow şi Quintetul de Beethoven.

Concertul va avea loc la Teatrul Naţional sau în Aula Universităţii.

■ D. I. Misihănescu licenţiat în drept a fost numit şef de cabinet al secretarului general de la ministerul instrucţiunii, în locul d-lui Alex. Aurescu, demisionat.

■ In conferinţa protopopiască de la 3 Ianuarie cr. ţinută sub preşidenţia I. P. S. Mitropolit, s'au ales următoarele teze şi chestiuni pentru conferinţele pastorale şi cercurile culturale preoţeşti:

1) Pentru ca preotul să fie „lumina lumei“ precum a rînduit Mîntuitorul Hristos trebue, ca necontenit şi fără preget să lucreze spre a se lumina el însuşi, înmulţindu-şi cunoştinţele din şcoală, cetind, scriind şi urmărind nevoile poporului.

2) E o datorie sfîntă a preotului romîn de a conduce pe poporănii lui către cunoaşterea celor mai bune mijloace de îmbunătăţire a stărei lor economice şi a gospodăriei casnice.

■ Chestiunile ce urmează a fi discutate la cercurile culturale pastorale din judeţ în anul 1914:

1) Datoria preotului de a propovedui şi întreţine dragostea de neam şi ţară în sufletele păstoriţilor săi.

2) Obligaţia preotului de a îndeplini cu vrednicie oficiul parohial cu privire la corespondenţa cu autorităţile, ţinerea comptabilităţei şi a arhivei parohiale.

3) Uniformitatea îmbrăcămintei preoţeşti, prezentarea şi ţinuta preotului în enorie şi mai ales în călătorie prin oraşe şi sate.

4) Cum ar putea preotul să înfiinţeze în parohia sa un sfat de împăciuire pentru înlăturarea certurilor şi neînţelegerilor ivite între păstoriţii lui.

■ Direcţia cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli ne roagă să anunţăm că filmul „Singur pe lume“ întârziat din cauza înzepezirei trenurilor, a sosit astăzi şi va fi reprezentat pe ecranul cinematografului astă-seară Joi 9 şi mîne Vineri 10 Ianuarie. Această incomparabilă înscenare e una din cele mai mărețe opere cinematografice care întrece absolut totul ce a creat pînă în prezent miraculoasa invenţie. E o splendidă adaptare a interesantei şi onestei scrieri „Sans Famille“ (Singur pe lume) după romanul celebrului autor francez Hector Malot, incomparabila dramă sentimentală în 5 acte şi un prolog. (Se reprezintă opera complectă). Rolurile sunt interpretate de elita artistică a scenelor pariziane. In rolul copilului Remi, apare mica şi talentata *Fromet*. (Al 5-lea film din seria artistică Pathé Freres din care s'a arătat pînă acuma: „Mizerabilii“, „Roger-La-Honte“, „Germinal“ şi „Regele Aerului“).

Inbogăţind neîntrerupt repertorul cinematografic mondial, celebra casă Pathé-Frères ne prezintă astăzi una din cele mai reuşite desfăşurări în această artă.

Singur pe lume e atît de bine redat că poate fi clasat *cel dintâi* din toate filmele apărute pînă în prezent, e tot ce poate fi mai sublim, e apogeul artei cinematografice.

Cele mai adînci sentimente omeneşti sunt redate cu o fidelitate rară în acest film.

Desfăşurarea întreagă degajează o puternică impresie, de adevăr, de zbucium al sufletului omenesc şi de profundele lui dureri, neatinse în asemenea grad de nici un film cinematografic.

Atragem deosebita atenţie ieşănilor asupra acestui film, care e o adevărată capo-de-operă, e un film care onorează pînza pe care rulează.

— Mîne Vineri pentru ultima oară „Singur pe lume“.

MAGAZINUL DE DESFACERE A PRODUSELOR FERMEI ŞI VIILOR

A. A. BADAREU

IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

Aduce la cunoştinţa Onor Publicului că a pus în vînzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum: Unt pentru masă şi pentru gătit, smîntînă centrifugată, diferite brînzături de oi, producţie de toamnă în burduhi şi în putini; caşcaval de pentelen, caşcaval grecesc, brînză de Brăila, lapte dulce şi ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer. roquefort, gervais. — Jambon salam sibiu, ghindem, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub preţul pieţei.

De asemenea vinurile naturale albe şi negre se vînd cu litru şi în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum şi deliciosul vin spumos.

Serviciul ireproşabil

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Serviciul Telegrafic

Tratativele romîno-maghiare

— Interpelarea de la Camera Ungară —Declaraţiile contelui Tisza —

Buda-Pesta. — Deputatul Beskid, din partidul poporului, a interpelat în privinţa negocierilor cu şefii partidului naţional romîn, exprimîndu-şi părerea de rău că primul ministru, contele Tisza, începuse aceste tratative.

Contele Tisza a răspuns că speră că va putea în curînd să supună Camerei toate amănuntele chestiunei. Metoda sa nu e în tratate ci în desluşiri.

S'a silit să convingă pe romîni c'ar lucra în interesele neamului ler, părăsind aspiraţiunile lor naţionaliste. Ceia ce poate primul ministru să ofere Romînilor e tot ce e la dispoziţia tuturor cetăţenilor nemaghiari, adică concurs material şi moral în ceia ce priveşte legea naţionalităţilor din 1868, esenţial modificată de legi ulterioare. Dînsa conţine norme în cea mai mare parte învechite şi neaplicabile.

De la început contele Tisza a declarat în mod sincer Romînilor, că nu trebue să aştepte să realizeze aceste norme.

Punctul său de vedere e că nu trebue să se facă legi particulare pentru naţionalităţi ci pentru toţi, fără distincţiune de partid.

Nu ar trebui alt principiu diriguitor de cît o largă bunăvoinţă, dragoste şi simpatie frăţească faţă de toţi cetăţenii de limba nemaghiară; dar, în acelaş timp, o iubire credincioasă pentru unitatea şi caracterul naţional al statului ungar. Iată principiile de urmat în viitor. (Aplauze prelungite).

In chestia misiunei germane din Constantinopole

Colonia—Un articol din Gazeta, cu data din Berlin, constată că misiunea militară germană nu era o ideie politică germană ci o dorinţă a Porţei.

Chestiunea puterilor generalului Limann n'a fost nici odată tratată ca atare din punctul de vedere al prestigiului sau al preţului politicei germane, ci din punctul de vedere al technicei militare.

Ar fi fost de neînţeles dacă această afacere, care nu are din punct de vedere al poliţiei germane o mare însemnătate, ar fi adus o neînţelegere între Germania şi Rusia, în urma dorinţelor nejustificate ale acesteia.

In urma atitudinei presei franceze, cîteva ziare germane au vorbit de un fiasco al politicei germane:—E o inexacticitate.

Boicotarea mărfurilor din Viena

Cernăuţi—In multe oraşe din Bucovina şi Galiţia, se'ncearcă a se provoca un boicot al mărfurilor din Viena.

Uniunea industrioşilor din Viena a fost convocată de urgenţă.

Inmormîntarea generalului Picquart

Amiens. — Inmormîntarea generalului Picquard a avut loc la ora 11 dim. Erau de faţă d-nii: Doumergue, Noulens, Clemenceau, mai mulţi foşti miniştri, numeroşi senatori şi deputaţi, precum şi numeroşi generali.

S'a relevat prezenţa maiorului Alfred Dreyfus şi a avocatului Labori.

S'au dat onoruri militare. La ora 12, sicriul a fost trimis la Paris.

Numire pentru Albania

Neuwied. — Neue Wieder Zeitung află că căpitanul Thilo de Trotha a fost numit şef al masei militare pe lîngă principele de Wied, suveranul Albaniei.

Dl. de Trotha, care e în vîrstă de 31 ani, era căpitan în regimentul grenadirilor gărzii şi a luat parte la lupte în Africa germană de sud-vest.

Principii Romîni la Postdam

Berlin.— A. A. L. L R. R. Principile Ferdinand şi Carol ai Romîniei au sosit aseară la Postdam.

Trupele greceşti n'au părăsit teritoriul Albanez

Atena.— Ştirea publicată de cîteva ziare din Apus, spunînd că trupele greceşti au părăsit Coriţa şi Colonia, sînt fără temei,

Serviciul Telefonic

Consiliu de Miniştri

Bucureşti.—Un consiliu de miniştri a avut loc aseară, la ora 6, la locuinţa d-lui Costinescu, sub preşedinţia d-lui Brătianu.

S'a fixat ca alegerile generale să înceapă la 2 Februarie. Nu s'a hotărît încă dacă alegerile vor începe cu Camerele sau Senatul.

S'au mai făcut cîteva numiri, între care pe d. Albu, prefect la Suceava.

Astăzi se va ţine un nou consiliu.

La Casa de meserii

Bucureşti. — D. Radovici, ministrul de comerţ, a vizitat azi Casa de meserii.

Instalarea d-lui Duca

Bucureşti.—D. Duca ministrul instrucţiunei publice, a luat azi în primire ministerul.

Aniversarea înfiinţărei Semstwourilor

Petersburg.—A fost o recepţiune solemnă la palatul de iarnă, cu prilejul aniversării de 50 ani a înfiinţărei semstwourilor.

Vaporul „România“ la Balcic

Corabia.— Vaporul „România“ a sosit la Balcic, după ce două zile a rătăcit pe drum, în mijlocul unei furtuni grozave.

Noi numiri

Bucureşti.— Se dă ca sigură numirea d-lui inginer Baiş, ca secretar general al ministerul de lucrări publice.

*

D. Becherescu a fost numit Prefect la Romanaţi.

Guvernul romîn şi relaţiile turco-greceşti

Paris. — Ziarul „Le Temps“ află că guvernul liberal romîn în dorinţa sa de a continua exemplul dat de d. Tache Ionescu, ţine să uşureze stabilirea unor relaţiuni mai bune între Turcia şi Grecia. Vizita anunţată a d-lui Venizelos la Bucureşti e în legătură cu această tendinţă.

*

Constantinopol. — Un ziar grecesc află că d. Sefa Bey, ministrul Turciei la Bucureşti, a avut o convorbire cu d. Ionel Brătianu. Obiectul convorbirei a fost apropiata vizită a lui Venizelos.

Comandantul pieţei Capitalei

Bucureşti.—In cercurile militare se afirmă, că d. Brătianu a promis d-lui colonel Zamfirescu a-l numi comandant al pieţei, în locul d-lui colonel Socec.

Impăcarea romîno-maghiară

Budapesta.—Un membru marcant al partidului naţional romîn, a declarat azi, că împăcarea romîno-maghiară poate fi considerată ca fapt îndeplinit.

Faptul că d' Tisza a promis înfiinţarea de noui episcopii a produs cea mai bună impresie.

Comitetul este în strînsă legătură cu cercurile din Bucureşti, unde însuşi guvernul aşteaptă cu nerăbdare sfîrşitul tratativelor.

Se afirmă că d. Ionel Brătianu ţine ca după acest pact, să orienteze relaţiunile între Romînia şi Austria.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat:

100,000 l.—38873.
3000 l.—26541.
2000 l.—32045, 11451, 12068, 16841 24099, 26906.
1000 l.—12558, 43335, 18738, 20109 26584.
500 l.—12588, 15530, 33774, 45233 49285, 54223, 59607, 544, 9920, 14242 92, 16894, 18093, 21177, 27113, 42056 48024.

REBECA FELDMAN
ADOLF MARCU
Iaşi. LOGODIŢI Ploeşti
In locul oricărei alte înştiinţări

Grigore Dimitrescu
profesor universitar—fost magistrat
AVOCAT
S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)
Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Dr. Al. Brumă
Medic secundar al clinicei Dermato sifilitice (Spit. Sft. Spiridon)
Boli de piele, sifilis şi genito-urinare
(Injecţii cu salvarsan „606“)
Consultaţiuni: 2—3 şi 6—7 p. m.
— Str. Cuza-Vodă (Golia) 14 —
(Casele foaste dr. Filipescu).

S. MAGDER
AVOCAT
Strada Căpitan Păun No. 8

Comptuarist sau Comptuaristă *cu scriere frumoasă, cunoscînd comptabilitatea în partidă dublă şi corespondenţă romînă şi germană, găseşte imediat ocupaţie la Societatea „Bradul Moldovei“. Depozite de Cherestea.*
Iaşi, Str. Uzinelor 11—14

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniţă, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*
(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)
A se adresa la d-na Adela Ghiulea, *str. Muzelor 18.*

SALI PORJES
Vechea şi renumita Magazie de
MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME
aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în PIAŢA UNIREI, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Marele Magazin de Muzică „MICHELSOHN“
fondat în anul 1879
Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi
PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York
precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.
Pianine electrice
Kühl & Klatt—Berlin
Orchestrioane automate
Peters—Leipzig
Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.
Note clasice şi moderne
Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat*.
La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Magazinul de Produse alimentare
Dr. I. MANOLESCU
— Str. Lăpuşneanu No. 12 —
(Telefon 233)
vinde în afară de produsele de fermă
Lăptării, Brînzeturi, Vinuri din cele mai fine, Fructe, Mezeluri, etc. etc.
Coloniale şi Delicatese
din cele mai fine
— Cu preţurile cele mai convenabile —
Calitatea recunoscută a tuturor produselor magazinului este cea mai bună garanţie ca onorata clientelă va fi servită în modul cel mai ireproşabil.
Conducerea magazinului este încredinţată d-lui N. Ciocîrlan bine cunoscut onoratei clientele.
Serviciu la domiciliu.

CROITORIA BARBATEASCA „LA MARCHIZUL“
Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.
Croiala Artistică
bogat asortiment în stofe englezo şi franceze, prima calitate
Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin
Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Goldstein Matelii
— Moaşă premiată —
— Stradela Armeană No. 6 —

Cura cu Untură de Peşte
nu se face cu folos decît cu
„Emulsia-Racovitza“
300 de atestaţiuni medicale, cît şi 150,000 flacoane vîndute pînă acum dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!
Adoptată de toate spitalele din ţară pentru tratamentul
Rachitismului, Scrofulelor, Oaselor moi, Anemia şi Poale albe a Femeilor, Inoftigă sau Tuberculoză, în Bronchite şi Tuse învechite pentru a Ajuta Hrănirea Anevoioasă a Copiilor slabi şi Surmenaţi şi pentru Curăţirea Sîngelui Stricat
Modul de întrebuinţare se află la fie-care flacon.
De vînzare în toate farmaciile şi drogueriile din România. Preţul flaconului 3 Lei 70 b.
Feriţi-vă de contrafaceri şi substituţiuni!

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

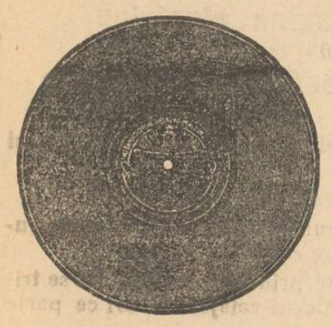

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala — Paşcani str. Mare
Sucursala — Codăeşti, Jud. Vaslui

---

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRERES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Sărbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICE

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Sălile noastre de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

25% !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

FABRICA DE

Cafe turcească şi Coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Uleiuri* mărfuri de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, greceşti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial*.

Rahat de *Constantinopol*, *Smirna* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici

Conserve „CORONA“

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca oricare vă vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Carol Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimise la Domiciliu.— Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Balurî.

CROITORIA BĂRBĂTEASCĂ

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe englezo şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în* PIAŢA UNIREI, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA. Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI.—No. 2076—Sîmbătă 11 Ianuar 1914

AL CUI A FOST ANUL?

In articolul d-lui Vintilă Brătianu „1913“ — articol despre care s'a făcut mențiune eri, în treacăt, sunt aceleași penibile curiozități și contraziceri, cum ne întîmpină de cîteva luni încoace în toate articolele scrise de „doctrinarii“ liberali, în frunte cu d-l I. G. Duca și alții, asupra evenimentelor istorice ale anului 1913.

Iată bunăoară un pasagiu fundamental, reprodus în toată originalitatea lui de stil:

„...Din fericire însă, mai înainte chiar de aplicarea protocolului primit de parlamentul romîn, pacea între Turcia și Statele balcanice se incheie pentru ca războiul să înceapă mai violent, între aliații de ieri. Noile evenimente și exasperarea opiniei publice silește (sic) guvernul să decreteze la 20 Iunie mobilizarea armatei și astfel abia după o lună de la această dată, grație acțiunei noastre repezi și directe statele aliate încheie în București sub prșidența Romîniei un tratat de pace prin care un numai că primim aproape satisfacerea complectă a cererilor noastre, că prestigiul nostru este sporit mai mult ca ori cînd dar să stabilește (sic) nuoi principii de drept european, prin care statele mai mici afirmă mai puternic dreptul lor de a-și regula singure interesele lor“.

Intr'adevăr, e un rezumat fidel și succint al evenimentelor petrecute, rezumat în care, printre rînduri, acel care are bună voință și bune intențiuni mai cu seamă, poate ceti ceea ce se înțelege prin „acțiune repede.“

Istoricul, care vine pe urma evenimentelor, scrie lesne formula: „acțiune repede“. Dar în acelaș timp are datoria să suggereze cetitorului său cît de mult se cuprinde într'o astfel de activitate pe tărîmul diplomatic, politic și militar.

Există din fericire o lucrare de istorie vie, proaspătă, bogată în pagini, unde palpită încă toată activitatea desfășurată de guvernul romîn pentru a îndeplini ceea ce d. V. Brătianu amintește în treacăt prin cuvintele «grație acțiunei noastre repezi». Este *Cartea Verde* a guvernului, și în paginele ei se poate urmări, zi cu zi, ceas cu ceas, complexul întreg de fapte, cari alcătuiesc marele merit al miniștrilor cărora le fusese încredințate destinele Romîniei și care au știut să conducă vasul cu abilitatea și priceperea unor minunați cîrmaci.

Este *Cartea Verde*, pe care au lăudat-o publiciști ca Georges Clémenceau, Maximilian Harden, de al căror renume universal și de a căror lipsă de părtinire sunt convinși, fără îndoială și publiciștii semi-diplomați din jurul „democrației“.

Cu deosebire însă că aceștia din urmă, legați de interesele mici de partid, se învîrtesc de luni de zile, într'un cerc viițios ciudat și ridicol.

Intr'adevăr, mereu te întîmpină în articolele acestor teoreticiani de ocazie constatarea că suntem în fața unui imens succes diplomatic, dus la capăt, înfăptuit de guvernul romîn. Dar, invariabil, ca un refren urmează rezerva mentală și reticenla că „norocul“ își avea partea lui de merit, partea lui cea mai însemnată. Ba, d. Vintilă Brătianu, în articolul acesta din urmă, duce constatarea pînă la însinuări și învinuiri, făcînd reflecția nenorocită că «partidul liberal se înfioară gîndindu-se ce ar fi fost dacă guvernul avea să întreprindă o acțiune războinică propriu zisă“.

Pe ce-și poate întemeia învinuirea?

Din Cartea Verde reiese vădit că acțiunea guvernului a fost precisă, unitară, consecventă. Pretinsele șovăiri și contraziceri au fost acte de prevedere, de prudență, în legătură cu intervențiuni importante diplomatice.

Iar splendidul rezultat la care s'a ajuns fac aproape odios necontenitul și nedreptul proces de intențiuni cu care politicianii interesați încearcă să micșureze izbînda.

Norocul? Fie!

Nu se va uita însă că viața unui alt partid politic—a celui liberal—a coincidat cu un imens nenoroc istoric, încheerea unui război glorios, în 1877, prin pierderea Basarabiei, poate pe veci ireparabilă.

Au oare descendenții oamenilor de atunci dreptul de a vorbi așa cum vorbesc, ei care au, mai curînd, nevoe de uitare și de iertare, iar nici de cum de provocare?

Dreptul nu-l au; au însă un singur motiv să facă acest lucru,—motivul că anul 1913 n'a fost al lor, ci al bărbaților de merit și de energie cari au guvernat pînă la încheierea anului.

▽

NOTA ZILEI

Un frăzoiu.

Amuzanta „Redeșteptare“ îmbrățișează din nou chestia femeei-avocat:

«...Această chestiune fiind de ordine științifică nu vom face o pledoare, dar ne vom mărgini a arăta, ca și în trecut interesu ce este, de a se favoriza femeea în sensul de a putea fi avocată și aflîndu-se în această categorie, lesne ar putea, să se ocupe și mai mult de soarta și nevoile egalelor sale, care se află în o stare de nenorocire, ne avînd o carieră sigură și folositoare ca în toate statele culte, unde se găsește de lucru, căci este trist a vedea depreciindu-se secsu slab din cauza lipsei unei organizații de muncă, pe care nici bărbați n'o au destul de bună și suferă și dînși mai aflîndu-se și o altă cauză și mai tristă aceia că comerțu și industria fiind în mîinile strainilor, cum și debușeul produselor lor înlesnindul noi ai noștri nu mai au ce lucra și dacă lucrează nu sunt încurajați de Boerimea noastră și noi alergăm tot la streini, nepăsîndu-ne dacă un lucrător sau lucrătoare are ce munci și ce mînca, iar streini conservă totul pentru neamu lor iar noi ne nimicim.»

...Frăzoiul continuă, dar noi am leșinat... de rîs și ne-am perdut răsuflarea.

POLITICE

Ce spune ministrul

Am subliniat la timp ticăloșia celor de la *„Viitorul“* care, au crezut de cuviință să atace pe d. Badareu pînă și cu ocazia instalărei noului ministru al lucrărilor publice.

Pentru ca să se vadă cum vorbesc analfabeții de la *„Viitorul“* și cum vorbește ministrul, publicăm textul următorului schimb de telegrame, efectuat cu ocazia schimbărei regimului.

In ziua de 3 Ianuarie, atunci cînd d. Badareu fiind la Paris, a aflat, din gazetele franceze, modul cum s'a constituit noul guvern, d-sa a adresat d-lui dr Anghelescu, noul ministru al lucrărilor publice, următoarea telegramă:

„Regretînd că interese de familie mă împiedică de a azista la luarea în primire a departamentului ce vi s'a încredințat, vă urez succes deplin“.

A doua zi d. A. A. Badareu a primit din partea d-lui dr. Anghelescu următoarea telegramă:

„Foarte atins de sentimentele ce-mi exprimați prin telegrama d-voastră, vă rog să primiți cele mai calde mulțumiri din partea mea“.

Iată cum vorbește ministrul, și, am subliniat, cum vorbește gazeta —căci nu ne putem închipui că tot ministrul vorbește într'un fel prin telegramă și altfel prin gazetă.

Și, acum, fiindcă *Viitorul* a insinuat că d. Badareu a plecat de la minister, fără să-și iee ziua bună de la funcționari, iată textul telegramei, pe care, tot din Paris, d. Badareu a adresat-o, în ziua de 4 Ianuarie, d-lui Panait, secretarul general al ministerului lucrărilor publice:

„Vă rog să exprimați, în numele meu, tuturor funcționarilor ministerului lucrărilor publice ale mele mulțumiri pentru sprijinul ce mi-au dat“,

Și cînd așa stau lucrurile, ce calificativ merită cei de la *Viitorul*? Nu-l redăm, din considerație pentru marele public, din considerație pentru noi.

MICI POLEMICI

Cea mai repede avansare militară a fost acea a d-lui Ionel Brătianu. De la simplu căpitan în rezervă — ministru de războiu!..,

*

In comisianea interimară din Fălticeni a pătruns d. Israil.

..Și d. A. C. Cuza tace, în speranța unui mandat?

*

Apașul Protopopescu-Pake s'a retras de la „Dreptatea“, așa că liberalii sunt siliți să facă două cumpărături a parte: pentru apaș și pentru gazetă...

*

Cazacu — sub director la Servicial Sanitar?

Se vorbia numai de cazacii defunctului Haret la ministerul de Instrucție.

*

Exilarea d-lui Banu n'a emoționat pe matadorii liberali. Na de Bani duc lipsă, ci de alte insușiri.

*

Ziarele străine asigură că defunctul general Pi quart știa pe de rost poeziile lui Heine, încă din tinerețe.

Iată unde va găsi d. Cuza simburele dreyfuzismului fostului general.

*

Sultanul a acordat iar un „Cordon“ lui Enver Bey.

— Doar o să-l mai... înfrîneze.

*

Prefect de Suceava a fost numit d. Albu.

...Și să se mai spună că sunt Roșii la Putere!

*

Dintre liberalii localnici supărați este și d. Tudoriță Pisoski. Ii face concurență d. Alecu Dabija, care se pretinde mai rău de gură. Se va numi ca arbitru d. Tololoi, ca să decidă care pe care...

*

„Cuvîntul“ și-a schimbat... sexul.

Din 4 articole pe pagina întâia unul se intitulează „Marta“, al doilea „Văduva de geniu“...

*

D. P. P. Carp a plecat din Neapole la Tunis, în Africa.

Oricît se depărtează nu i se pare că e destul de departe de amicii săi politici.

SPORURI

Schimbarea politică, înfăptuită zilele acestea, ne face să învățăm multe, mai ales dacă o raportăm aceluiași eveniment, care revenind fatal, la date mai mult sau mai puțin fixe, se știe cîtă frămîntare nu producea în vremurile trecute.

Inainte de-a cerceta pe cele mai importante învățăminte concludente ale acestei schimbări politice, trebue să facem o constatare, și anume aceia a liniștei absolute cu care ea a fost primită de marea masă a cetățenilor.

Nici o frămîntare și aproape nici o exclamație de surprindere—afară dar de aceia a însuși celor veniți la putere, care de sigur că n'ar fi văzut o nici cînd atît de grabnică.

Un guvern s'a dus—altul i-a luat locul în calmul cel mai desăvîrșit al *guvernaților*, pe care, cei dintăi—îi preocupă aceste schimbări de regim, ca recipienți direcți și imediați ai roadelor în bine sau în rău ale guvernelor ce se perindă la cîrmă.

Rezultă de aici un prim învățămînt, care e acela că massa cea mare, departe de a se ameți de făgăduințele unuia sau celuilalt, a eșit din faza zgomotoasă a copilăriei politice, cînd în închipuirea nefrînată a lipsei de experiență, lua drept lucruri aevea simplele întrchipări pe care li făceau să li se năzărească meșteșugita vorbărie a cutăruia sau cutăruia.

Astăzi ea așteaptă liniștită desfășurarea faptelor, — trecerea la realitate a reformelor enunțate de către partide,—și de reușită înfăptuire a acestora, de deplinătatea trecerei acestora, pe tărîmul practic atîrnă îndreptățirea stării acestora la frînele statului.

Al doilea învățămînt este acela pe care îl dă însuși guvernul, care se retrage înnainte de expirarea constituționalicește a mandatului său,—atîta vreme însă cît el crede că misiunea pentru care el acceptase puterea este înfăptuită.—De aci rezultă că au trecut vremurile acele vechi cînd venirea și dăinuirea la putere a unui guvern era raportată—în bună parte, intereselor de partid, — venind vremea cînd acesta își subordonează existența lui guvernătoare numai și numai intereselor cetățenești și naționale.

Guvernul actual venise la putere pe temeiul unei chestiuni externe—și, cu toată izbînda reformelor interne ce le înfăptuesc—el pleacă după ce izbăvește atît de strălucit cele pentru care i se încredințase ocîrmuirea.

De celelalte nu putem vorbi deocamdată, de și le-am putea enunța, ele atîrnînd de activitatea fructuoasă sau infructuoasă a partidului nou guvernant.

Ajung însă cele două ce-am dezvoltat mai sus, pentru a învedera marele pas făcut și de masele guvernate și de partidele guvernătoare,—ceia ce constitue un fapt deosebit de îmbucurător pentru viața noastră națională.

Dinu.

OAMENI ȘI LUCRURI

Intre știință și literatură

Considerațiuni de altă natură—suntem sigori—au făcut pe membrii Academiei Romîne să cheme în mijlocul lor pe profesorul Simionescu și nu, în primul rînd, considerațiunea de a aduce un omagiu Iașului și Universității lui.

Vom face, cu altă ocaziune, o ochire asupra originalității acestui scriitor consistînd într'o foarte fericită și foarte merituoasă împerechiere între știință și beletristică, îmbinînd adeseori cîmpul arid al geologiei și paleontologiei cu florile unui stil de o reală și poetică frumusețe. E destul să amintim: „Cum se formează un munte“, „Goethe ca naturalist“ și alte cronici de popularizare și de gîndire, apărute în „Convorbiri literare“, „Viața Romînească“, „Vasile Adamachi“. Ca intermezzuri frequente, profesorul iașan dacea prin „Noua Revistă Romînă“ campanii universitare, fie în contra încercărilor lui „Mefistofeles“—cum numea așa de spiritual pe d. Cuza, în conferința despre autorul lui *Faust*—fie în favoarea Universității iașane.

Despre universități în genere d-sa a scris foarte izbutite essay-uri, ca: „Universitățile noastre“ în volumul „Omagiu lui P. Poni“, „Universitățile franceze“ în „C. literare“ și altele.

Vorbind tot despre universități în discursul de recepțiune la Academia Romînă, d. Dr. Simionescu spunea:

„La început ele au fost numai instituții de formă; același profesor, luat la întîmplare, trebuia să predea mai multe obiecte disparate; catedre existau, dar fără laboratorii. Abia după o activitate de un sfert de veac, *Cobălcescu* ajunge să capete sumele pentru materialul didactic indispensabil cursului său.

In asemenea condițiuni, a lucra la crearea unui curent sănătos, era o jertfă De aceea frunțile noastre, ale celor de azi, trebue să se incline cu multă venerație în fața acelor cari au tras primele brazde, au creat primele cărări și ne-au dat prielnicia desfășurării actuale a științei romînești. Dacă n'ar fi fost însuflețirea acestora, cinstea, energia și nețărmurita lor grijă pentru viitor, însușiri ce mi se pare că tot mai greu se întîlnesc de la dispariția generației de oțel, făuritoarea Romîniei de azi, acum nu ne-am găsi la înălțimi atinse de alții într'o vreme mai îndelungată...“

Să nu fim prea pesimiști. Nu de mult, cu ocazia serbătorirei centenarului lui Claude Bernard, ministrul de instrucție publică al Franței, Viviani, a cerut scuze publice, pentru relele condițiuni în care ilustrul savant a fost nevoit a lucra la Colegiul de Franța, lipsit de un laboratoriu de fiziologie și celelalte. De atunci nu sunt de cît vr'o șase decenii...

Ce e de mirat dară că Universitatea de Iași, acum trei decenii, n'avea un laboratoriu pentru Cobîlcescu?

Cu toate aceste e bine că succesorul acestuia la Universitatea de Iași, cu bune intențiuni pentru orașul nostru, reamintește acea stare care, din fericire, e departe de starea de astăzi.

Rodion

ECOURI

Autor și Teatru.—Se scornise că Porto-Riche ar fi încuviințat ca piesele sale să fie iarăși jucate la Comedia franceză. Se știe că el le retrăsese de aici acum cîțiva ani de zile. Lumea intrigată se întreba de ce oare talentatul dramaturg a oferit d-lui Albert Carré ceeace retrăsese lui Jules Claretie.

Intrebat însă asupra acestui lucru, Porto-Riche a răspuns categoric:

— „Amoureuse“ și „L'infidèle“ aparțin repertoriului de la Porte-Saint-Martin“.

*

As'gurarea socială în Belgia, a fost înființată în Ministerul Muncii și și-a început activitatea dela 1 Ianuarie. In seama ei cad: asigurarea împotriva accidentelor, asigurarea împotriva lipsei de lucru și alte întocmiri de asigurare benevolă, cooperativele, corporațiile și bursele muncii. Ministerul Muncii nu mai era în stare să rezolve toate problemele în legătură cu amintitile instituții, mai ales că asigurarea în caz de boală, de invaliditate și de bătrînețe ca și aplicarea legei privitoare la clădirea de locuințe ieftene, care se va vota în curînd, îi vor aduce un mare spor de lucru. Punctul de vedere urmat în împărțirea de mai sus a fost că Ministerul Muncii e ținut să vadă în întâiul rînd de stările lucrătorului industrial, pe cînd în asigorările benevole se află persoane cu mijloace mici și la care nu se ține seamă de îndeletnicire.

O vizită la Institutul de surdo-mute

Acum un an, fusesem la Institutul de surdo-mute din Focșani de sub direcția d-nei Salomia.

Găsisem atunci numai 4 eleve care parveniseră prin mult exercițiu să scoată cîte-va sunete.

Rămăsei adînc mișcată de dragostea și devotamentul pus de către institutoare pentru instruirea, în marginiile posibilității, a acestor nenorocite ființe.

După plecare, am fost multă vreme urmărită de privirea tristă și îngrijorată a bietelor fetițe. In legănarea lină și monotonă a trenului am reflectat mult la nenorocirile ce cad asupra oamenilor.

Vedeam pe sărmanii părinți cum plîngînd își lăsase copiii pe mîna institutoarei pe care o credeau trimisă de Dumnezeu pe pămînt pentru a le da grai să vorbească.

*

Anul acesta vizitez din nou acest Institut — însă nu cu intenția de a vedea progresul făcut, de oarece nu credeam să găsesc acel-ași elemente.

Un local simpatic și fără înfățișare de școală—ceea ce visează atîția utopiști. Un antret—biron.

In stînga și în dreapta, dormitoarele. In fund o cameră cu bănci. In ele 10 eleve.

— Să începem cu anul al 2-lea, îmi spune directoarea.

— Cum? aveți 2 ani?

— Desigur. Elevele din anul trecut se găsesc acum în anul al 2-lea. afară de una.

— A, d-ta d-nă vorbești de anul al doilea ca timp.

— Ba și ca progres.

Privind mai atent recunosc figurile celor trei fetițe, dar acum cu mult mai vesele și mai puțin sfioase.

Arătîndu-le plăcerea de a le recunoaște ele-și spun numele așa cum parveniseră să se numească: „Co-ca“, „Pui-ca“.

Cu ochii scînteetori priveau în fața directoarei pentru a vedea bine ce li se cere.

O comunicare sufletească mai strînsă ca cea dintre profesoara și elevele aceste-

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti.—Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

tea, nu cred să se poată aşa de uşor întîlni.

Institutoarea zice elevelor să stringă lucrul ce-l aveau pe braţe. Ele repetă vorbele ce li se spun, string tot şi se aşează frumos. Se înţelege că ceea ce li se zice se face rar, cu sunetele pline şi cu o expresie bine marcată în figură.

După comandă, elevele scot nişte caete pe care se găsesc grupuri destul de mari de vorbe. Fiecare elevă citeşte cîte un cuvînt explicîndu-i înţelesul prin cîte un semn.

Ultima temă din acest caet era o scrisoare către părinţi. Frază cu frază fu citită şi explicată de asemenea prin semne. Aşa, de exemplu, la întrebarea ce însamnă „eu sunt sănătoasă", eleva răspunse: „nu buba" cu oarecare mirare că mai e nevoe de explicaţie. Celelalte expresii ca „sărut mîna" etc. fură explicate cu multă uşurinţă.

După cetirea scrisoarei urmă scrierea cuvintelor la tabelă şi explicarea lor. *Tata* fu aratat prin distincţia caracteristică de mustăţi; *popa* prin semnul bărbii; *soare* etc. Dar cunoşteau nu numai substantivele ci şi verbele ca: *scriu, închide, intră, stinge*, etc.

*

Elevele din anul întâiu veniră la rînd. Între ele o fetiţă de 6 ani şi o alta de 18. Aceasta din urmă foarte tristă, chiar şi atunci cînd putea reuşi să spue exact ceea ce i se cerea.

Aceste eleve venite de puţin timp, abia puteau scoate vocalele şi cîteva consoane după multe exerciţii şi sforţări supraomeneşti ce se făcură cu ele. Căci atunci cînd e vorba de sunete labiale şi dentale e mai uşor; cît priveşte sunetele guturale se întîmpină o greutate neînchipuită, pentru că nici un indiciu exterior nu le arată celor cari nu aud nimic.

*

Să nu se creadă că ar fi aşa de uşor de predat la surdo-muţi, ori cît ni s'ar părea că-i chestie de repetat numai cuvintele ce trebue să li se spue. Pentru a ne da bine seamă de greutatea ce se întîmpină, să asistăm numai la primele îndrumări ce se dau celor veniţi dela care nu se poate scoate de cît nişte ţipete sălbatice, fie nasale, fie din cap.

Munca, ce se depune pentru a le face să fie cît mai normale cu putinţă, e într'adevăr titanică. Şi numai o adevărată vocaţie poate îndemna pe cineva să-şi petreacă viaţa între surdo-mute.

Cît priveşte directoarea acelui institut, oricît beneficiu material ar avea—deşi nu e cazul aci, de oarece s'au nimerit copile de oameni săraci, ba vre-o 4—5 sunt ţinute chiar gratis—munca şi interesul pus de această persoană nu pot fi plătite cu nimic; ci numai cu mulţumirea sufletească doar, de a face o operă umanitară aşa de însemnată.

Nu mai vorbesc despre mulţumirea fetelor care se văd că pot înţelege ceea ce li se spune; că se pot striga pe nume; că pot cere unele lucruri, că-şi pot exprima unele dorinţi.

Două ore petrecute în acest Institut te reconfortează şi te face să te convingi pentru a miea oară că nimic nu se poate compara cu mulţumirea sufletească ce o ai cînd poţi micşura suferinţa celor nenorociţi, a fi tu singur bun şi a contribui cu munca ta la îmbunătăţirea şi fericirea omenirei.

Maria C. Buţureanu

„Epoca" şi d. Al. A. Badareu

In înjuriile zilnice, cu care *Epoca* acopere partidul conservator-democrat, d. A. A. Badareu, după d. Take Ionescu, este ţinta celor mai multe atacuri. Dacă d. Take Ionescu e atacat pentru mari crime de politică externă şi internă, d. A. A. Badareu e atacat într'un chip mai necinstit: *Epoca* se agaţă de acuzările josnice de necorectitudine şi, într'un limbagiu de hazna, care îi este familiar, acopere pe fostul ministru al lucrărilor publice cu toate mojiciile vocabularului său mîrşav.

Negreşit, d. A. A. Badareu nu se poate emoţiona de înjuriile unui ziar, care rînd pe rînd a insultat pe toată lumea.

Dacă pomenim aceste înjurii n'o facem pentru că le-am da cea mai mică importanţă, ci pentru că ele sunt caracteristice pentru mentalitatea *Epocei* şi prin urmare pentru mentalitatea unor oameni pe care i-a creiat natura să joace roluri de-a treia mînă şi care voind şi neputînd să usurpe primele roluri, se mînie pe toată lumea şi se agaţă de ori-cine.

D. Badareu era a doua personalitate partidului radical al cărui şef a fost def. Panu. D. N. Filipescu a propus regretatului Lascar Catargiu să aducă pe radicali în partidul conservator. Aşa dar d-lui N. Filipescu—în primul rînd se datoreşte intrarea d-lui Badareu în partidul conservator.

In 1906, atunci cînd d. Badareu a fost pentru prima oară în guvern, d. N. Filipescu, care fusese factorul determinant al intrării radicalilor în partidul conservator, atacă pe d. Badareu în chipul cel mai violent. Intr'o zi l'a insultat pe banca ministerială şi incidentul se sfîrşi printr'un duel între d. N. Filipescu şi fiul mai mare al d-lui A. A. Badareu.

S'ar crede că pentru a ataca ast-fel pe cine-va trebue o convingere profundă că omul ace a merită să fie tratat în mod aşa de extra-ordinar.

Ei bine, a fost de ajuns că în 1909, într'un discurs ţinut la Huşi, d. Badareu să vorbiască de necesitatea fuziunei conservatorilor-democraţi cu conservatorii pentru ca d. Badareu să devie un Lohengrin în ochii *Epocei*.

Luni şi luni de zile „Epoca" a avut pentru d. Badareu numai cuvinte de laudă. Era în timpul cînd la „Epoca" se spera o debandadă în partidul conservator democrat şi acei de acolo aveau naivitatea să spere că d. Badareu va fi şeful unei echipe de transfugi.

Acele speranţe neîndeplinindu-se la începutul lui 1911, „Epoca" redeveni vitrigă cu d. Badareu.

Cînd însă în vara lui 1911 şi-au închipuit c'ar fi posibilitate între cele două partide conservatoare, atunci patronul „Epocei" arata pe d. Badareu ca pe un model de conservator. Intr'o zi a spus textual şefului partidului conservator democrat: *„nu-ţi cer lucru mare: fii cel puţin aşa de conservator ca d. Badareu"*. Cînd se formă cabinetul de colaborare, patronul „Epocei" accepta să şadă pe banca ministerială alături cu d. Badareu, iar „Epoca" reluă la adresa fostului ministru al lucrărilor Publice amabilităţile şi laudele şi de cîteva luni, injuriile cele mai sălbatice, acuzările cele mai monstruoase, nedreptatea cea mai strigătoare.

Inţelegem să ataci politicește chiar pe omul cu care ai fost coleg de bancă şi cu care în alte timpuri anterioare ai fost de aceiaşi părere şi prieten.

Dar ceia ce este monstruos şi imoral, e de a învinui pe un om de incorectitudine, să devii prietenul şi colegul lui după aceia şi după o nouă ceartă să-l acuzi iar de incorectitudine. Aceasta în concepţia unor anumiţi oameni se cheamă a face politică. Ei bine, în acest sens noi nu vom face politică nici odată, ori care ar fi consecinţele politicii noastre cumpatate.

Insă, arătîndu-ne dispreţul nostru pentru o asemene politică, în fond noi nu făcem nici un sacrificiu. Publicul nostru e obosit, plictisit mai mult decît s'ar crede, de politica salbatică ce i se serveşte în unele ziare.

Şi una din cauzele profunde a indeferenţei vădite a publicului nostru urmează tocmai din acest desgust.

Este de făcut o întreagă adaptare între mijloacele de luptă şi noua stare sufletească a poporului romîn.

Cu atît mai rău pentru cei cari sînt incapabili să se adapteze!

INFORMAŢII

— Domnii membri ai comitetului executiv al partidului conservator-democrat din Iaşi sunt convocaţi pentru Duminică 12 Ianuarie, ora 5 d. a.

Şedinţa va fi prezidată de d. Al. A. Badareu.

— *D. Al. A. Badareu, fost ministru, sosit ieri cu expresul, direct din Paris, a plecat aseară în Capitală.*

D. Badareu va fi primit probabil Sîmbătă în audienţă de M. S. Regele, iar Duminecă dimineaţă, d-sa se va reîntoarce în Iaşi.

▪ După propunerea d-lui dr. Sion, guvernul are intenţiunea de a desfiinţa prin o lege posturile de inspectori sanitari în număr de zece. Inspectorii, după legea actuală sunt inamovibili.

▪ *Aflăm că d. Fîntînaru prefectul judeţului s'a arătat surprins şi afectat de ştirea că se desfiinţează şcoala de agenţi sanitari. O delegaţiune a acestora s'a prezentat astăzi la d. C. Stere rugîndu-l să intervină pentru ca şcoala să continue.*

▪ *Din cauza întârzierei în mersul trenurilor, trupa teatrului naţional din Craiova, va sosi abia în astă-seară în localitate.*

— Ziarul *„Mişcarea"* **publică o listă a candidaţilor conservatori-democraţi pentru viitoarele alegeri generale.**

Cu această ocazie ziarul liberal încearcă să facă şi o mică intrigă.

Suntem autorizaţi a declara că tot ce spune *„Mişcarea"* **nu corespunde adevărului.**

Pînă acum nu s'a fixat lista candidaţilor. Nu poate deci fi vorba nici de noi puşi pe listă, nici de alţii eliminaţi.

▪ *D-nii alegători sunt rugaţi a se prezenta cu începere chiar de astăzi, în fiecare zi de lucru, de la ora 11 jum.—4 p. m., la tribunalul, Secţia I-a, biroul electoral, spre a şi primi cărţile de alegător, aceasta fiind în interesul însuşi al alegătorului, căci în ultimile zile, aglomeraţia fiind foarte mare, fie-care alegător va fi nevoit a-şi perde mai mult timp pentru obţinerea acelei cărţi.*

Tot odată, fie-care alegător este dator a presenta Cartea veche de alegător, aceasta pentru a se stabili identitatea cum şi pentru a se obţine mai cu uşurinţă noua carte de alegător.

▪ *Reducerea de taxe la telegraf şi telefon pentru ziare, e în vigoare de la orele 2 după amează pînă la 6 dimineaţă.*

▪ **In chestia gratificaţiilor de la C. F. R.**—Fiindcă agitaţia funcţionarilor de la c. f. r., cu privire la gratificaţii continuă, şi fiindcă, unele ziare au publicat ştiri eronate cu privire la atitudinea guvernului de colaborare, şi, în special, a d-lui Al. A. Badareu, cu privire la această cerere, suntem în măsură de a da următoarele lămuriri, absolut sigure, asupra acestei chestiuni.

In ziua de 22 Decembrie d. Anton Filloti, deputat de Buzeu, a cerut la Cameră, acordare de gratificaţii pentru funcţionarii de la c. f. r.

D. Al. A. Badareu, pe atuncea ministrul lucrărilor publice, a răspuns că găseşte cererea justificată şi că o va transmite direcţiunii c. f. r., cu invitaţiunea s'o satisfacă în limitele budgetare.

In aceiaşi zi, prin telefon, d. A. A. Badareu a comunicat directorului general al c. f. r. cele petrecute la Cameră. *D l Cotescu, tot la telefon,* a răspuns **că gratificaţiile au fost suprimate de vre-o 15 ani şi că nu crede că ar fi posibilă reînfiinţarea lor.**

*

In ziua de 23 Decembrie, d. A. A. Badareu a primit o cerere din partea unei delegaţiuni de funcţionari de la c. f. r, prin care se cerea gratificaţii.

Pe această cerere d. Badareu a pus următoarea rezoluţie:

„Se va trimite un original direcţiunei c. f. r., cu adăugirea că aceiaşi cerere a fost făcută la Cameră de către d. deputat de Buzeu Anton Filloti şi că asupra ei Camera, în generalitatea ei, şi-a dat asentimentul".

*

Am dat aceste lămuriri pentru a restabili adevărul şi a pune capăt insinuărilor acelora, care, sunt principalii vinovaţi că nu s'a acordat gratificaţii, şi care cu toate aceste găsesc mijlocul să arunce asupra altora răspunderea.

▪ Dl. Victor Munteanu a fost rechemat, pe ziua de 1 Ianuar 1914, la catedra d-sale de institutor şi director la şcoala de băeţi no. 6 din localitate.

▪ Dl. C. B. Penel, profesor, a fost decorat cu Bene-Merenti clasa I pentru merite artistice.

▪ Dl. A. D. Atanasiu fost inspector secundar de desemn şi caligrafie şi-a reluat catedrele în învăţămîntul secundar.

▪ Pentru ridicarea monumentului lui Vlaicu la Cetăţuia Iaşi, s'au mai primit următoarele sume:

200 lei d. Al. Marghiloman fost Ministru, 200 lei Principile Basarab Brîncoveanu Bucureşti, 112 lei d. Sangeorgean Sinaia, 32 lei Direcţia Liceului Laurean Botoşani, 50 lei Epitropia bisericei Armene Iaşi, 50 lei d. Anton Colorian Director Ministerul Cultelor, 50 lei Tancret Constantinescu, inginer Bucureşti, 31 lei 45 b. Arhimandritul Teodosie Soroceanu, 34 lei d. Er. Medianu, Domeniul Coroanei Cocioc, 21 lei 80 b. d. N. Gh Petrea administratorul plăşei Turia jud. Iaşi, 20 lei d. C. S. Sfetea, Librar-Bucureşti, 12 lei preotul N. Jingoiu com. Policiori-Buzeu, 9 lei 90 bani P. S. Episcop Calist al Argeşului, 7 lei spitalul militar din Botoşani.

▪ D-ra Maria Codrescu a fost numită suplinitoare la şcoala din cătuna Alexandru cel Bun, în locul d-lui C. Mircea, demisionat.

▪ Prima consfătuire în vederea constituirii comitetului pentru ridicarea în Iaşi unui monument fostului domnitor Dimitrie Cantemir, va avea loc Duminică 26 Ianuarie în palatul mitropolitan.

▪ Distribuirea medaliei „Avîntul Ţării" se va face începînd de la 15 Ianuarie.

Complectaşii şi rezerviştii vor fi chemaţi pe contingente şi serii şi medalia li se va acorda gratuit.

▪ Pentru sporirea fondului ridicării monumentului aviatorului Vlaicu, corul mitropolitan va da un concert în sala Teatrului Naţional.

▪ D. căpitan administrator în rezervă Ioan Darian de la corpul IV de armată, a fost înaintat intendent maior şi repartizat la corpul 2 de armată.

▪ Direcţiunea liceului naţional a înaintat comandamentului Corpului IV de armată, un tablou de elevii liceului, care avînd vrîsta de 16 ani, urmează a trage la ţintă, în care scop ministerul va trimite un număr de arme şi cartuşe de război.

Tragerile vor fi efectuate sub conducerea ofiţerilor care vor fi numiţi de ministerul de război.

▪ In regimentul XIII s'a declarat un soldat bolnav de scarlatină.

▪ Diaconul Pavel Vărlănescu a fost numit administrator al cimitirului Galata,

▪ Conferinţa d-lui Auguste Dorchain. la 16 Ianuarie, va trata despre „Poeţii Amorului".

▪ Oarele d-lui Th. Vasiliu, profesor de istorie la liceul naţional, vor fi suplinite de d. Andriescu. Numai 4 oare vor fi ocupate de d. G. Nica.

▪ **Taxele postale.**—In urma cererilor ce ni s'au adresat de numeroşi cetitori, dăm următoarele lămuriri, cu privire la noile taxe postale.

Taxa pentru scrisori în ţară e de 10 bani de fiecare 20 grame, sau fracţiune din 20 de grame.

5 bani taxa pentru imprimate, probe de mărfuri şi hârtiilor de afaceri, pînă la 100 de grame sau fracţiune de 100 de grame. Intre aceste se cuprind şi cărţile de vizită.

Pentru mandate s'a fixat o taxă de 10 bani de fie-care 25 lei sau fracţiune de 25 lei.

Mandate se primesc pînă la 1000 lei, în loc de 500 cum se primea pînă acuma.

▪ D. Jorgu Sion, intendentul ospiciului Socola, va fi mutat ca intendent la spitalul central al Spiridoniei.

Ca intendent al ospiciului Galata va fi numit d. Gheorghiade.

▪ Procesul preotului Gheorghe Maxim de la biserica sf. Teodor, acuzat de imoralitate, se va judeca de consistoriul spiritual al mitropoliei în ziua de 20 Ianuarie.

Tot în cursul acestor şedinţe se va revizui procesul inscenat preotului I. Parfenie din Hîrlău.

MAGAZINUL DE DESFACERE A PRODUSELOR FERMEI ŞI VIILOR

A. A. BADAREU

IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

Aduce la cunoştinţa Onor Publicului că a pus în vînzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum: Unt pentru masă şi pentru gătit, smîntînă centrifugată, diferite brînzături de oi, producţie de toamnă în burduşi şi în putini; caşcaval de penteleu, caşcaval grecesc, brînză de Brăila, lapte dulce şi ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer. roquefort, gervais. — Jambon salam sibiu, ghiudem, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub preţul pieţei.

De asemenea vinurile naturale albe şi negre se vînd cu litru şi în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum şi deliciosul vin spumos.

Serviciul ireproşabil

▪ **Desfiinţarea şcoalei de Agenţi sanitari.**— *Iată textul telegramei, prin care se ordonă suprimarea şcoalei de Agenţi sanitari, chestie de care ne ocupăm şi în altă parte a ziarului nostru.*

Domnului dr. Grigoriu, Medic şef al judeţului şi director al şcoalei de Agenţi sanitari.

IAŞI.

„Şcoala de Agenţi sanitari din acel oraş încetează de a funcţiona în ziua de 15 Ianuarie. Comunicaţi aceasta d-lor profesori şi elevi".

Director general (s) **Dr. SION.**—No. 1256.

▪ Dl. dr. Flor, medicul şef al oraşului s'a reîntors astăzi în localitate.

▪ D. Tărtăcuţă a fost numit desenator la serviciul tehnic comunal, în locul vacant.

▪ D-nii Dimitriu şi Colceag, numiţi inspectori ai serviciului stradelor, au fost repartizaţi cel dintăi la administraţia internă, cel de al doilea la cea externă.

▪ Ministerul instrucţiunei a cerut Revizoratului şcolar să înainteze un tablou care să cuprindă:

a) Satele în care şcoala funcţionează în local închiriat şi cu cîte posturi de învăţători.

b) Satele în care, deşi este local de şcoală, dar din cauza neîncăperei, s'au închiriat şi alte case şi cîte posturi de învăţători funcţionează în casele închiriate;

c) Satele în care localul de şcoală este cu totul impropriu.

▪ La serviciul sanitar al judeţului, urma să fie examinaţi astă-zi un număr de 40 învăţători şi institutori, ce trebuie să iasă la pensie, din cauză de boală, pe 1 April 1914.

In comisiunea examinatoare, pe lîngă d. medic şef al judeţului Grigoriu şi d. dr. Apoteker, mai figura d. I. Prassa, în calitate de inspector. Insă d. Prassa, fiind demisionat, examenul a fost amînat pentru o dată ulterioară.

▪ Mai mulţi tineri evrei cu termen redus, care au luat parte în campanie prezentîndu se la depozitul de recrutare pentru a încasa prima de echipare şi solda de plutonieri conform ordinului ministerului de război din Ianuarie, li s'a refozat plata de către comandantul cercului de recrutare.

※ D. medic veterinar T. Timoianu de la circumscripţia II-a Roman, a fost detaşat la zona Sculeni judeţul Iaşi în locul d-lui medic veterinar V. Tederaşcu, care trece la postul său din Iaşi.

▪ Incepînd de la 1 Aprilie salariile profesorilor de la Conservator vor fi sporite de la 320 la 420 lei lunar.

▪ In prima Duminică din luna Februarie va avea loc în sala Conservatorului de muzică o audiţie muzicală dată de elevii conservatorului.

FARMACIA D^R. RATIANU

IAŞI.—PIAŢA CUZA-VODĂ

Recomandă excelenta sa Untură de Peşte Norvegiană purificată anume pentru uzul intern şi primită direct din Christiania. Cu această excelentă untură de peşte, Farmacia Dr. RATIANU prepară

Untura de Peşte Jodoferată 2.75 Flaconul şi

Emulsia de Untura de Peşte cu lactofosfat de Calciu a 3.25 Flaconul, şi indicată în special copiilor şi adulţilor ce suferă de rachitism, scrofulosă, debilitate generală, anemie şi care nu pot suporta untura de peşte simplă.

Pentru acei ce nu pot lua nici un preparat de untură de peşte, recomandăm

Siropul şi Elixirul Jodotanic Dr. Ratianu

foarte plăcut la gust şi care înlocueşte cu mare succes toate preparatele de untură de peşte în cazurile de limfatism, rachitism, scrofulosă, debilitate generală, sifilis şi diverse afecţiuni ale pielei.

Farmacia posedă un Laboratoriu special pentru Analize Medicale.

LIBERALII CONTRA IAŞULUI

— PRIMUL ACT —

N'a apucat încă regimul să se instaleze la cîrmă şi a săvîrşit primul atac în potriva Iaşului.

Iresponsabilul Sion, sectarul impulsiv pe care d. Brătianu l'a inventat director general al serviciului sanitar superior, a înştiinţat telegrafic pe d. dr. N. Grigoriu, medicul primar al judeţului şi directorul şcoalei de agenţi, că de la 15 Ianuarie această şcoală este suprimată.

Un act de adevărată nebunie şi pe care iaşanii nu-i vor ierta noului regim.

Barbaţi politici iubitori ai Iaşului, doritori să aducă foloase şi înflorire acestui năpăstuit oraş, l'au înzestrat cu o instituţiune de mare însemnătate, deschizînd aci şcoala de agenţi sanitari. Peste 60 de elevi s'au inscris neîntîrziat; numiri s'au făcut; s'au angajat mari cheltueli. Totul mergea minunat şi dădea frumoase speranţe. De pretutindeni se cereau agenţi sanitari, de a căror lipsă se resimte ţara de mult şi din ce în ce mai mult.

Dar sectarul care, chiar în prima zi a instalării sale la directorat, a declarat că **holera ne ameninţă în primăvară**, *a făcut gestul smintit de a desfiinţa şcoala de agenţi sanitari, dînd prin aceasta Iaşului o lovitură banditească.*

Dar nu d-rul Sion, iresponsabilul, va fi chemat la răspundere.

Ci partidul liberal, care l'a pus în fruntea unui serviciu unde nu-i era locul; partidul liberal şi reprezentanţii lui în Parlament.

Iaşani, luaţi aminte!

Mîine seară Sîmbătă, artiştii teatrului naţional din Craiova vor începe reprezentaţiile la Teatrul Naţional din localitate, cu piesa „Lorica noastră."

Pe ziua de 1 Februarie au fost chemaţi la examenul de stabilitate ofiţerii din poliţia locală care au împlinit 6 luni de la data numirii lor în funcţiune.

Duminică 12 Ianuarie cercurile culturale ale preoţilor din judeţ îşi vor relua conferinţele întrerupte din cauza sărbătorilor.

Astă-seară Vineri 10 Ianuarie e ultima reprezentaţie serală cu splendidul şi grandiosul roman „Singur pe lume" la cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli. Această incomparabilă înscenare e una din cele mai măreţe opere cinematografice care întrece absolut totul ce a creat pînă în prezent miraculoasa invenţie. E o splendidă adaptare a interesantei şi onestei scrieri „Sans Famille" (Singur pe lume) după romanul celebrului autor francez Hector Malot, incomparabila dramă sentimentală în cinci acte şi un prolog. (Se reprezintă opera complectă). Toate rolurile sunt interpretate de elita artistică a scenelor pariziane. In rolul copilului Remi, apare mica şi talentata *Fromet*. (Al 5-lea film din seria artistică Pathé Freres din care s'a aratat pînă acuma: „Mizerabilii", „Roger-La-Honte", „Germinal" şi „Regele Aerului").

Inbogăţind neîntrerupt repertorul cinematografic mondial, celebra casă Pathé-Frères ne prezintă astăzi una din cele mai reuşite desfăşurări în această artă.

Singur pe lume e atît de bine redat că poate fi clasat *cel dintâi* din toate filmele apărute pînă în prezent, e tot ce poate fi mai sublim, e apogeul artei cinematografice.

Cele mai adînci sentimente omeneşti sunt redate cu o fidelitate rară în acest film.

Desfăşurarea întreagă degajează o puternică impresie, de adevăr, de zbucium al sufletului omenesc şi de profundele lui dureri, neatinse în asemenea grad de nici un film cinematografic.

Atragem deosebita atenţie ieşănilor asupra acestui film, care e o adevărată capo-de-operă, e un film care onorează pînza pe care rulează.

— Mîine Sîmbătă ultimele două matineuri (3 si 5 ore) „Singur pe lume" şi mîne Sîmbătă seara program nou cu un splendid film danez, etc.

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care se prepară în particular *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor

Str. Sf. Teodar 36 (în curte)

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Noi vase pentru Grecia

Kiel.—După o şedere de mai multe zile aci, şase torpiloare construite în şantierul din Stettin, pentru marina greacă, au pornit spre apele greceşti.

Tratativele romîno-maghiare

Comunicatul clubului romîn

— Romînii pesimişti —

Buda-pesta.—D-nii Branişte, Maliy şi Maniu, membri în comitetul naţional romîn, au remis—azi după amiază—ministrului preşedinte Tisza, hotărîrile comitetului.

Clubul romîn publică comunicatul următor:

„Conferinţa comitetului naţional romîn a fost întreruptă astă-zi pe neaşteptate, pe timp de 10 zile.

In cursul deliberărilor comitetului, s'au exprimat scrupule cu privire la cîte-va chestiuni principale, relative la executarea cîtor-va stipulaţiuni în vederea unei apropieri maghiaro-romîne, şi s'a cerut înlăturarea nedumeririlor".

Membrii comitetului, cari au negociat cu preşedintele consiliului, au primit însărcinarea a veni din nou in contact cu dînsul şi a limpezi aceste chestiuni.

In cercurile romîneşti predomină o opiniune destul de pesimistă.

Din camera Ungară

— Declaraţiile umoristice ale unui deputat —

Buda-Pesta. — Camera — La discuţia legei presei, deputatul din opoziţie Urmanczy a declarat:

— *„Na mai sîntem într'un parlament ci într'o cazarmă, în care garda parlamentară face exerciţii".*

Vicepreşedintele Szasz, chemînd la ordine pe d. Urmanezy, acesta răspunde:

— *„Cît despre fotoliul prezidenţial, este ocupat de un adevărat vagmistru"!*

Preşedintele i-a luat cuvîntul.

Deputatul a fost trimis înaintea comisiei de imunitate.

Camera a încheiat discuţiunea generală şi a trecut în discuţie pe articole a legei presei.

Delegaţia Romînă

la inaugurarea monumentului Marelui Duce Neculae

Petersburg.— Delegaţiunea romînă, în frunte cu generalul Hirjeu, venită la inaugurarea monumentului Marelui Duce Niculae Niculaevici, a sosit aici şi a descins la hotelul Europa.

Colonelul Candauroff a fost ataşat pe lîngă delegaţiunea romînă, în cursul şederei sale la Petersburg.

Aniversarea manifestărilor din 1905

— Mari greve muncitoreşti în Rusia —

Ciocniri cu Poliţia

Petersburg. — Cu prilejul aniversării manifestărilor din 1905, o grevă a izbucnit azi dimineaţă. In toate cartierele şi fabricile din Riga s'ar fi declarat greva.

*

Moscova. — Incercarea de grevă cu prilejul aniversărei manifestaţiunilor din 1905' n'a reuşit. Numai 8519 lucrători sau pus în grevă.

*

Varşovia—2800 lucrători s'au pus în grevă.

*

Petersburg.—Pînă la ora 1 p. m. din 350.000 numai 170.000 s'au pus în grevă. Lucrătorii cîtorva fabrici, părăsind lucrul au încercat să manifesteze dar au fost împiedicaţi de poliţie.

La Newkiprospect poliţia a trebuit să facs uz de arme.

Sunt numeroşi răniţi, Mai mulţi lucrători au fost arestaţi.

Proces în contra unor foşti miniştri

Sofia.—Procesul contra foştilor miniştri stambulovişti a fost fixat pentru 19 Februarie.

Scăderi de scompt

Zurich. — Banca Naţională a scăzut scomptul la 4 la sută.

*

Londra.—Banca Angliei a scăzut scomptul la 4 la sută.

*

Copenhaga. — Banca din Copenhaga a scăzut scomptul la 5 şi jum. la sută.

*

Stockholm. — Banca Suediei a scăzut scomptul la 5 la sută.

Incendiul din Constanţa

Constanţa.—Eri după prînz, un incendiu puternic a izbucnit la atelierele, de la construcţia Portului. Focul a isbucnit de la o sobă, în camera în care se găsea arhiva, ustenzile şi materii explozibile.

Cu toată activitatea pompierilor. focul a distrus întreaga clădire. Pagubele trec de 200,000 lei.

Femeia Mihaila Dobiş, soţia magazionerului, cuprinsă de groază, a încetat din viaţă.

Acum autorităţile caută a stabili cauza incendiului, fiind bănueli că focul a fost pus.

Principele Carol la Postdam

Postdam.—Primul locotenent von dem Knesebeck a fost ataşat A. S. R. principelui Carol, spre a-l pune în curent cu serviciul în compania 3-a.

Altţa Sa Regală va ocupa mai tîrziu vila principelui de Wied care părăseşte Postdamul la 28 Ianuarie spre a merge în Albania.

Chestia reformelor din Anatolia

Constantinopole—Se declară în cercurile diplomatice ruse că Rusia va insista pentru primirea integrală a cererilor sale în chestia reformelor din Anatolia răsăriteană.

Informaţiuni sigure spun că Poarta a acceptat reprezentarea paritară a musulmanilor şi creştinilor în consiliile judeţene din vilaetele Van şi Bitlies.

Rusia declară că renunţă la sistemul egalitar pentru vilaetul Trapezundei, dar insistă pentru aplicare lui în celelalte patru vilaete.

Serviciul Telefonic

D. Take Ionescu la Piteşti

Piteşti—D. Take Ionescu şi d-na Victor Ionescu au fost eri la Piteşti participînd ca naşi la căsătoria religioasă a d-rei Gabriela Golgoveanu cu d. Aurel Oroveanu.

NUMIRE

Bucureşti.—D. Sergiu Carcalerghi, inspector general, a fost numit secretar general la Ministerul de lucrări publice.

Demisie

Bucureşti.—D. Jean Cămărăşescu, Prefectul din Silistra, şi-a înaintat demisia din această demnitate.

Intrevedere

Buaureşti Baronul de Festioti, Ministrul Italiei, a avut aseară o întrevedere cu d. Porumbaru, Ministru de externe.

La Teatrul Naţional

Bucureşti. — D. G. Saita a fost autorizat de a îndeplini atribuţiunile de director general al Teatrelor, pînă la numirea unui titular.

O declaraţie gravă

Paris.—Ziarul Le Temps află din Constantinopol, că ministrul Bulgariei a declarat că răsboiul este inevitabil, în cazul cînd insulele Mitilene şi Chios vor fi date Greciei.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat:

15,000 lei No. 17,185.

2,000 lei No. 2557, 18711, 26280, 43192, 46929.

1,000 lei No. 5151, 10814, 17047, 21457, 48636, 57709, 37734, 39343, 47110 51406, 52983, 54309, 57072. 59170, 7262 14650, 26850.

500 lei No. 11610, 15748, 23614, 35088, 43239, 48087, 26270, 59319, 37070 35093, 44773, 47370, 49565, 49988, 57486 57720, 59360, 6716, 8400, 8874, 15639 16737, 21567, 50624.

Consiliul de Miniştri de aseară

Data alegerilor generale

Bucureşti.—La ministerul de interne s'a ţinut aseară un consiliu de miniştri, sub preşedinţia d-lui Ionel Brătianu.

S'a fixat în primul rînd lista membrilor, cari au a compune comisia interimară a Capitalei. In fruntea listei, ca preşedinte, a fost desemnat d. Saita.

*

Consiliul a fixat apoi data alegerilor generale, în chipul următor:

28 Ianuarie, alegerile de delegaţi pentrn coleg. 3 de Cameră.

2 Februarie, alegerile pentru coleg. 1 de Cameră.

4 Februarie, col. 2 de Cameră.

6 Eebruarie, col. 3 de Cameră.

8 Februarie, col. 1 de Senat.

10 Februarie, col. 2 Senat.

12 Februarie, alegerea pentru colegiul universitar.

La „Bradul Moldovei"

IANCU RECHLER & CAROL MICHELSOHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comerciul de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

Asortat permanent cu lemnărie pentru construcţie şi tîmplărie.

Execută prompt orice comenzi referitoare, garantînd calitatea superioară a cherestelei, preţuri convenabile şi livrarea foarte conştiincioasă.

La biroul Isidor Margulies *din Iaşi, strada Ştefan cel Mare No. 27 se caută pentru imediata angajare, ca ajutor la Contabilitate un tînăr care să cunoască contabilitatea dublă şi corespondenţa romînă.*

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipsig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Fabrica de Vată şi Plapome

„GLORIA"

LAZARE & GUSTAV RECHLER

— IAŞI —

Singura fabrică sistematică care rivalizează cu produsele similare streine, recomandă tuturora produsele sale de

Vată gumată pentru confecţiuni

albă şi neagră în pachete a 800 şi 1000 grame a 4, 6, 8, 10 sau 12 metri într'un pachet.

Plapome calitate recunoscută superioară şi cu îngrijire lucrate din satin, creton, poms şi atlas în orice dimensiune, precum şi plapome speciale de botez.

Comenzile pentru Moldova sunt a se adresa: biuroului de agentură şi comision

Maurice Brauchfeld, Iaşi

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită. artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Se caută *un bun* VITICULTOR, *însurat, cu şcoală şi bune referinţe, pentru o vie de 20 hectare, plantaţie americană, la ţară. A se adresa ofertele d-lui* Ştefan Negruzzi, Loco.

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

Mărci poştale ale ANEXIUNII **(puse în circulaţie pentru 15 zile acum) plătim 1 LEU SUTA. Asemene cumpărăm orice mărci poştale uzate documente şi tablouri.**

E. ŞARAGA

Str. Lăpuşneanu 2,—Iaşi

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** incepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

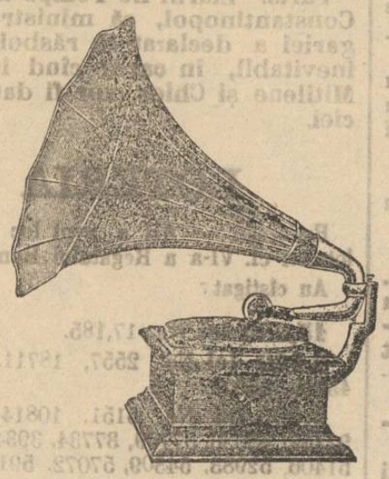

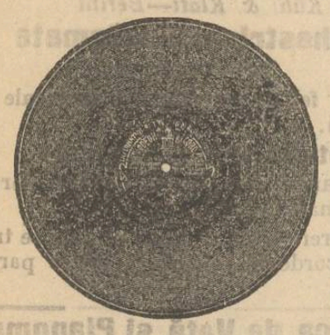

Asemenea a primit **25,000** plăci, incepînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

---

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA **3**

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână totce se intâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Sala cea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

---

25 o/o!

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caranele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilliu.— Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

---

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea **3 LEI 6 FOTOGRAFII** c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a infiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2077—Duminică 12 Ianuar 1914

GESTIUNE FINANCIARA

Lumea politică, cum și publiciștii franceji, încep a se îngriji de starea financiară a țării lor.

Cheltuelile publice, zic ei, s'au îndoit într'un interval, care nu atinge cinci-zeci de ani. Apoi contribuabilul francez a ajuns să plătiască atît în cît, după o veche zicătoare, lîna s'a dus și acum a început a fi atacată și pielea oaei. Motivat de aceasta, guvernul, prin ministrul de finanțe actual, d. Caillaux, a depus în Cameră un proect de lege organizînd un nou control al cheltuelilor publice.

Eram deprinși noi cei din alte țări, să socotim că în Europa, țara care ține recordul bogăției, nu e alta de cît Franța.

Dar dacă acolo, în acea țară binecuvîntată, unde și Statul ca și contribuabilii sunt bogați, se dă alarma pentru prea marile cheltueli, ce trebue să zicem noi, de exemplu, cari de atîtea ori am avut ocaziunea să constatăm contrastul dintre sărăcia contribuabilului romîn și bogăția relativă a Statului ?!

Ce trebuie să zicem noi cari am văzut cheltueltle Statului crescînd pe fiecare an în mod îngrijitor pînă a ajunge să se dubleze, nu în cinci-zeci de ani ca în Franța, ci într'un interval cu mult mai scurt ?!

De la buna și chibzuita întrebuințare a fondurilor publice va depinde, ca să nu se simtă în fiecare an nevoia de a se spori fără măsură încasările. Căci dacă e o regulă financiară, care servește drept bază a progresivității veniturilor și cheltuelilor, regulă, care se rezumă în aceia că bogăția generală crește neîncetat, nu e mai puțin adevarat, că aceasta nu sporește oare cum dezordonat, și nici se îndoește în perioade de timp scurte.

Or, din experiență s'a constatat, că de multe ori cei însărcinați cu manipularea de fonduri publice, dacă au abuzat ori au comis incorectitudini, aceasta de cele mai multe ori a provenit din împrejurarea că n'au fost suficient și bine controlați.

Sunt rari astăzi acei oameni așa de stăpîni pe ei înșiși, în cît găsindu-se în fața unei situațiuni în care controlul nu există, ori e iluzoriu, să nu calce alături. Și faptul s'a repetat așa de deseori în cît cel puțin la noi în țară s'a format un fel de legendă care numai favorabilă nu e celor însărcinați cu mănuirea de bani publici.

Cîte nu s'au zis, de exemplu, numai acum cu ocaziunea războiului din Bulgaria, despre acei cari au fost chemați să comande armata, dar îndeplineau și funcțiuni administrative, dîndu-li-se bani la dispoziție, și cîte apoi despre cei ce erau numai administratori ???!

Este adevărat că legiuitorul a avut deosebită grijă în această materie în cît a supus gestiunea financiară la un control deosebit.

Astfel, în afară de controlul administrativ exercitat prin controlorii și inspectorii financiari asupra modului de aducere la împlinire a budgetului, există un control judecătoresc exercitat de curtea de conturi și unul legislativ îndeplinit de camera deputaților.

Dar cum se exercită acest control? În genere controlorii se mărginesc a cere să li se producă acte din care să rezulte ce cheltueli s'au făcut, dar mai departe, adică dacă *în adevăr o cheltuială a fost efectuată* cercetările lor nu merg. De aci se întîmplă că deși gestiunea cutăruia de exemplu, a fost găsită escelentă la inspecțiunile ce i s'au făcut, este totuși foarte defectuoasă din punct de vedere al executării cheltuelilor.

Apoi toată lumea știe, că curtea de conturi ajunge să cunoască modul cum a fost executat un budget, după cîțiva ani.

Ce se întîmplă atunci? Curtea adresează un raport către Adunarea Deputaților în care face critica felului de a executa budgetul. De multe ori se găsește că practica cutărui ministru n'a fost conformă cu legile budgetare.

Ministrul însă e căzut de la putere, iar de multe ori funcționarii vinovați stau la adăpostul miniștrilor dispăruți și mulți dintre dînșii au fost în inverval decorați ca și cum li s'ar cere oare cum ertare pentru deranjamentul ce li se face prin scoaterea la iveală a incorectitudinelor lor.

Se ajunge astfel la aceia că nimeni nu e răspunzător de reaua aplicare a budgetului, nimeni n'are să plătească ceva pentru aceasta, de cît contribuabilul.

Neresponsibilitatea aceasta a ministerelor, de banii publici, datează, zic franzii, de la Napoleon I.

Atunci acești funcționari ca și alții răspundeau numai către Suveran și acesta de multe ori nu glumea. Astăzi răspunderea lor se face către poporul suveran. Dar vai de capul lui, cînd e vorba de poporul suveran.

Dînsul plătește; din cînd în cînd se plînge, dar vaetele lui se înădușă adeseori prin o paradă, un foc de artificii ori prin cîte-va *bonimente* de bîlcin.

Ministrul francez, de care ne ocupăm aici, găsește că un remediu la asemenea stare de lucruri ar fi în crearea la fie care minister a unui corp de controlori, cari să aibă puterea de a controla pe loc și în mod afectiv *destinația adevărată și aplicarea reală a creditelor budgetare.*

Ei vor avea dreptul a adresa criticile lor nu numai ministrului respectiv, ci și curții de Conturi, care va avea o secțiune specială destinată a se ocupa de aceste raporturi. In caz de neregularități grave, această secțiune are îndatorirea a face un raport către Adunarea Deputaților, *raport ce se va publica în cel mult opt zile.*

Se speră de la această publicitate mult. Deputații și presa, puși ast-fel în cunoștință, își vor face datoria.

E ușor de văzut că noi care în privința gestiunei financiare ne conducem după aceleași regule ca și Franța, suntem interesați a cunoaște dispozițiunile luate acolo pentru buna îndrumare a ei.

S'a zis, și nu fără cuvînt, că după cum indulgența pe care au arătat'o Curțile cu juri în anumite împrejurări, au contribuit la sporirea criminalității, tot așa controlul blînd sau neexistent în ce privește administrația banilor publici a adus înmulțirea incorectitudinilor.

Este drept a observa însă aci, că noi suntem mai sceptici în această ordine de lucruri. Sunt convins că mulți nu vor putea crede în eficacitatea unui control ca cel de care am vorbit. Și cu toate acestea control trebue, măsuri pentru buna întrebuințare a banului public sunt necesare.

Par că o măsură ca cea din Bulgaria, în baza căreia sunt cercetați toți acei ce au avut atingere cu gestiunea banului public și cari se văd a se fi îmbogățit în urma ei, n'ar fi bine venită și la noi ?!

V. I. Radu

POLITICE

Vin Vandalii?

Lovitura pe care, fără vre-un motiv binecuvîntat și fără vre o scuză posibilă—a dat-o d-rul Sion orașului nostru, prin desființarea școalei de agenți sanitari, pare începutul unei serii întregi.

Nu e de mirat.

Cînd D. Al. A. Badareu, în adunarea plenară a clubului nostru, a exprimat regrete că nu s'a rezervat Iașului un loc în cabinetul d-lui Ionel Brătianu, a rostit în același timp îndoiala, temerea, că a doua Capitală a țării este amenințată în instituțiile sale. Nu în avantagii, nu în privilegii, ci în existență.

Cînd, la rîndul nostru, am arătat că eventuala venire în fruntea serviciului sanitar superior a d-lui dr. Slătineanu—profesor la Iași—ar fi de dorit, aveam în vedere același lucru.

Fostul sub director al serviciului sanitar, profesorul Mezincescu, avînd sprijinul d-lui Al. A. Badareu, a organizat noua școală de agenți sanitari. Era firesc ca din această parte a țării—mai des expusă primejdiilor epidemice de peste Prut—să pornească un curent de regenerare și de apărare, prin crearea unei pepiniere de agenți sanitari instruiți și pricepuți. Dar cine putea să prevadă că peste așa de puțin timp vor veni... Vandalii cu intențiuni și acte de pustiire și că-și vor începe opera de distrugere tocmai cu Iașul care are mai multă nevoie ca ori-care alt oraș de ocrotire și de ajutor ca să nu se știrbească așezămintele culturale care-i fac fala și avuția?

Cînd, sub guvernul trecut, s'au rădicat glasuri pentru menținerea seminarului pedagogic, instituție de o importanță platonică, ori pur academică, ministerul a luat act de doleanțele exprimate și a lăsat instituția să funcționeze, ori cît de disproporționate sunt sacrificiile budgetare cerute față de foloasele ce aduce.

O școală de agenți sanitari chemată să dee orașelor și satelor noastre 60 de agenți buni și pe an care se întreține cu un budget modest, este distrusă după două luni de existență, *în mijlocul anului școlar.* Se concediază telegrafic profesorii; se lasă 60 de elevi, veniți din provincie, dezorientați și fără ocupațiune, numai pentru a se lovi în inimă orașul acesta, care niciodată nu s'a folosit de la guvernele liberale, vitrege pentru foasta Capitală, vitrege pentru orașe în genere.

Dar noul regim se înșală. Cetățenii Iașului sunt astăzi conștienți și efectul actului smintit se va resimți.

OPINIA, în revolta ei, este numai un ecou, al opiniei publice a Iașului lovit și nedreptățit.

NOTA ZILEI

Comod.

Intr'un articol semnat de d. profesor Ovid Denușianu în „Viața Nouă" găsim următoarele:

«Indatoririle universitare sunt trecute pe al doilea plan; domnul cutare sfidează orariul pentru interese personale: d. Iorga și-a îngrămădit pe toate trei orele, într'o singură zi pentru ca să-i rămînă libere drumurile și ocupațiunile de la Văleni—sistem de reducere la cît mai ușor a obligațiunilor profesorale...»

Sunt opt zile cel puțin de cînd a apărut articolul; dar n'am citit nicăeri vre-o dezmințire a d-lui Iorga.

E dară făcută dovadă că apostolul e foarte... comod cu budgetul statului și că foarte bine a făcut Iașul că nu și-a încarcat conștiința, trimițînd în Parlament pe d. Iorga, ci îndărăt la cură.

Păcat că n'au făcut și Ploeștenii tot așa!...

MICI POLEMICI

Ninge în toată țara. Numai în București plouă mereu.

...Plouă cu decrete de numiri!

*

Directorul „Revistei Idealiste" — fost conservator pur—s'a înscris la liberali.

...Din pur idealism.

*

Iser, *ingeniosul artist, și-a deschis expoziția de lucrări în strada Ștefan cel Mare 13.*

Artistul acesta e un fenomen care dezminte toate prejudecățile. Il adoră — Locusteanu și-i poate fi cu noroc pînă și numărul 13.

*

Guvernul împacă extremitățile.

In Capitală va susținea candidatura d-lui Rabin; în a doua Capitală va întinde o mînă de ajutor d-lui Cuza.

*

A dat petiție la liberali și d. I. Carare, fost democrat.

E mai sigur pe două... cărări.

*

Toată arta ne-a înzăpezit-o iarna aceasta. Tablourile lui Iser au intîrziat cîteva zile; trupa dramatică de Craiova a întîrziat de asemenea în drum.

*

„Viața Romînească" se cutremură gîndind ce ar spune strămătatea, dacă ar ceti în traducere cartea fiziologului Paulescu: „Spitalul, Cahalul, Coranul..."

Așa ceva e cu totul esclus. Ca s'o traducă, ar trebui să fie cineva mai nebun decît Paulescu și aceasta nu e posibil.

ECOURI

Cîine vorbind.—In „Aesculape," revista medicală literară, d. *Duchatel*, vice președinte al Societății de studii psihice, cercetează foarte serios cazul lui *Rolf* cîinele care vorbește, din Manheim, pe care l'a văzut, de auzit—nu prea, fiindcă cîinele vorbește ca surdomuții, prin semne pe care le face cu piciorul, semne ce corespund fie-care unui sunet alfabetic,—și l-a studiat. Rolf știe să citească, să calculeze și autorul crede că acest caz deschide un orizont nou psihologiei animale. El nu se îndoește de fel asupra veracității absolute a cazului ce-l are în față.

Crucea roșie și accidentele de muncă.—In Germania s'a pus la cale o colaborare a asociațiilor profesionale industriale cu Crucea roșie în vederea luării măsurilor grabnice în caz de accidente, Căci dacă nu se pot preveni cu desăvîrșire accidentele muncii, cum ar fi de dorit, este totuși de cea mai mare insemnate să se înlăture pe cît se poate mai mult urmările lor. Primele ajutoare date rănitului pînă la venirea medicului sunt hotărîtoare sau transportarea rănitului pînă vine medicul așa cum o cer împrejurările deosebite. De aceea s'a căutat să se afle în fiecare exploatare chiar și în cele mai mici, oameni pregătiți, cari să dea ajutorul trebuitor pînă la venirea medicului.

Cu pregătirea acestora s'a însărcinat Crucea roșie. Deosebit de aceasta, se va căuta să li se dea lucrătorilor, prin tablouri intuitive atîrnate în localurile de muncă, instrucțiuni generale cu privire la primele ajutoare. Asociațiunile profesionale poartă cheltuelile acestei pregătiri și tot ele aleg oamenii ce vor urma cursurile organizate de Crucea roșie.

In fruntea întreprinderii este un comitet general în întreg imperiul, iar afacerile curente sunt în seama Oficiului imperial de asigurări. Sunt și comitete provinciale și locale. Pînă acuma s'a ajuns la rezultate frumoase.

*

Calendare.—Nu asvîrliți calendarele de anul trecut! Ele vă vor servi peste 28 de ani.

Intr'adevăr același calendar poate servi la fie-care 28 ani.

Nu uitați apoi că luna Octombrie încep întodeauna în aceiași zi cu Iulie și Decembrie cu Septembrie.

In sfîrșit, mai aflați că un secol nu poate începe nici odată Mercuri Vineri sau Duminică. Nu credeți? Veți vedea în anul 1999!

OAMENI ȘI LUCRURI

PICQUART

Adevăratul erou al „Afacerei"—sub acest unic cuvînt se înțelegea și se înțelege încă în Franța istoricul proces al afacerei Dreyfus—a dispărut zilele aceste, subit, în urma unui accident, despre care ziarele au vorbit la timp.

Ieri de-abia gazetele pariziane au adus pînă la noi detaliile acestei morți și unele note biografice pe cari mulți dintre noi—și poate mulți compatrioți ai fostului general—nu le-au cunoscut.

Intr'adevăr un om original, acest militar perfect care, după afirmările cunoscătorilor biografi, era un meloman consumat, un cunoscător profund al muzicei și al literaturii. Nu numai al acelei franceze, de vreme ce cunoștea pe derost toate poeziile lui Heine și era familiarizat cu limba și literatura engleză și japoneză.

Săptămîni întregi a petrecut, incognito, la Viena, la München, la Strassburg, pentru a auzi opere muzicale în execuțiuni maestre. O amintire picantă a unui corespondent de ziar vienez relatează că în momentul cînd Clémenceau i-a telegrafiat că-i rezervă ministerul de războiu, Picquart se găsia la Viena, pe punctul de a merge la Operă. Primind telegrama, care-l rechema urgent la Paris, s'a decis totuși, să meargă... la Operă, în loc să plece cu primul tren.

Foarte suggestive sunt amănuntele asupra suferințelor la care a fost supus eroicul militar în cele unsprezece luni de închisoare ce i-a impus Statul-Major, după ce nu reușise a-i veni de hac în Tunisia, unde îl exilase cu o expedițiune în contra unui trib răsculat: o adevărată condamnare la moarte și încercare de asasinat premeditat!

In închisoare avu de suferit, necontenit, asalturi, toate tinzînd să provoace o... sinucidere. A găsit praf de sticlă în mîncări; a trebuit să iea precauțiuni extraordinare. Pînă cînd, plictisit, declară în una din înfățișările la care fu chemat, ca martor:

„Previn pe d-nii judecători că dacă voiu fi găsit mort în închisoare, iar alăturea de mine se va găsi briciul colonelului Henry, ori funia lui Lemercier să se știe, că n'am murit de bună voie. N'am de loc intenția să mă sinucid..."

Aceasta făcu pe un judecător—civil — să spună:

— „Bravo Picquart! Acum s'a vaccinat contra sinuciderei fără voie..."

Și toate aceste le-a îndurat Picquart numai pentru că, știind perfect adevărul, n'a putut să se hotărască a duce taina cu dînsul în mormînt.

Pe Dreyfus nu-l văzuse nici odată la față. S'a ferit, cît a putut, să deie ochi cu dînsul, ca să evite scene de sentimentalism. Era un militar—și un suflet ales. Poate că înalta cultură de care era înzestrat explică pasiunea lui de adevăr și de bine. Altfel ni s'ar părea un fenomen...

Și eroul acesta moare cu un gest de vrednicie și consecvență, — recomandînd alor săi să nu primească funeralii naționale, nici onoarea unei înmormîntări în Pantheon...

Un adevărat erou al cinstei, al modestiei, un simbol al conștiinței naționale de care totdeauna s'a mîndrit Franța lui Voltaire și a lui Zola.

Rodion

Obligativitatea în școala rurală

Este cunoscut că guvernul actual, animat de cele mai înalte sentimente pentru luminarea păturei țărănești, a hărăzit pentru clădirea localurilor de școale rurale suma de 50 (cinci zeci) milioane lei.

Această solicitudine deosebită pentru școala rurală, e salutată cu entuziasm de toți acei ce nu văd stîrpirea analfabetismului în țara noastră, de cît prin alungarea ignoranței din clasa țărănească. Mai ales acasta se impune cu atît mai mult, cu cît reforme radicale se impun și bat cu stăruință la poarta națiunei noastre.

Aceste reforme însă, vor găsi pe țeranul nostru nepregătit și nu se va putea bucura de toate binefacerile conducătoare către un traiu mai bun, tocmai din cauza nestiinței de carte.

Sunt multe, prea multe, cauzele pentru cari țeranul nostru se află în această tristă situație.

Dacă este adevărat că pînă acuma mulți copii de țeran nu s'au putut bucura de bine-făcătoarele roade ale școalei din cauza lipsei de localuri salubre și încăpătoare, nu este mai puțin cert, că răul trebue căutat și în altă parte și tăiat cu energie din rădăcină.

Știut este că țăranul nostru cu toate sfaturile date de învățători prin cercurile culturale, conferenți etc. e refractar și mai în totdeauna găsește școala o povoară ce apasă greu asupra lui. Negreșit aceasta e una din formele sub care se manifestă ignoranța în toată golicimea ei. Toate armele ce le are la îndămînă învățătorul și face uz de ele, sunt și rămîn infructoase iar școala rurală e foarte puțin frecuentată.

Sunt multe școli rurale ce ca clădiri sunt majestoase, dar prin ele suflă vîntul...

Aceasta o cunosc, cu prisosință învățătorii și membrii serviciului de control.

Țeranul vede în odrasla lui un nou mijloc de a-și îmbunătăți traiul; e utilitarist și imediat ce copilul a zburătăcit ceva, îl întrebuințază fie la gospodăria sa, fie că-l angajează la proprietar ori arendaș. Mi se va spune, că legea nu permite a se angaja copii mai mici de 15 ani. Da așa este, însă aceasta e numai pe hîrtie iar învățătorul care și-ar permite a denunța ast-fel de cazuri, riscă să nu mai poată trăi în sat.

*

Primavara, vara și toamna, prin școala rurală suflă vîntul a pustiu, iar învățătorul stă cu mîinile încrucișate, căci arma cuvîntului de care dispune, e incapabilă de a tăia răul unde trebue și cum trebue. Pedeapsa de maximum 15 lei anual ce plătește țeranul pentru nefrecuentarea copilului, a dat faliment. Mai bucuros își angajează copilul la plugurile arendașului de unde ia 25—30 lei lunar, de cît să-l dea la școală, care zice el—nu-i aduce nici un folos și unde dă amendă cel mult 15 lei anual.

Acesta e adevărul, tristul adevăr, față de care învățătorul e dezarmat iar celelalte autorități de la sate cu preotul în frunte, stau impasibile, în cele mai fericite cazuri.

Am zis în cele mai fericite cazuri, căci de multe ori cînd învățătorul *aplică amenzi*, pescuitorii în apă tulbure din sate înăspresc relațiile dintre învățător și săteni, iar cînd caută ca prin sfaturi să aducă copii la școală apelînd pentru aceasta și la autoritatea comunală ori preot—e reclamat *că nu aplică amenzi.* E notoriu cazul cînd un administrator de plasă de conivență cu un fost revizor școlar, pentru a îngenunchia pe un învățător, au pus la cale o reclamă contra învățătorului, acuzîndu-l că nu aplică amenzi în școala ce conduce.

CURA — Cea mai rațională de **Unt de pește** pentru ADULȚI și COPII —

e numai aceia cu:

UNT DE PEȘTE IODOFERAT SIMPLU și UNT DE PEȘTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior și premiate la mai multe expozițiuni din țară și din străinătate, cu cele mai mari distincțiuni.

Unt de Pește Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamațiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinațiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru persoane *slăbite* precum și un excelent tonic la *reconvalescenții sifilitici.*

Pentru copii de școală slăbiți prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Pește Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele și un *tonic prin excelență* în perioada creșterei copiilor, în stările limfatice și a studiului pubertății.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curței Regale* **Iași.** Pentru București: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

E nespus de dureros, cînd școala rurală poate avea astfel de conducător, iar administrația oameni mici la suflet și mari la patimi.

Cum vedem sunt multe și nenumărate rănile de cari sufere școala rurală și toate formează un complex, care dă infamanta cifră de 75 la sută analfabeți. Evident, că după o viață liberă și constituțională de cinci decenii să trăim încă tot sub imperiul ignoranței—care-și are ghiarele adînc înrădăcinate în sufletul întunecatului popor de la sate — e preste măsură de trist.

Cauza principală a acestei stări de lucruri, o găsesc în primul loc, în insuficiența obligativității învățămîntului primar. Sistemul de astăzi, moda sfaturilor—căci modă este—nu mai merge și întotdeauna vom avea acelaș ridicat număr de analfabeți, dacă nu se vor lua măsuri mai riguroase, ba chiar măsuri drastice, căci dovedit este că nici 15 lei amendă, nici sfaturile și nici amenințările nu-și mai au rostul.

Dacă țara face enorme sacrificii pentru școala țaranului, trebue a apela la mijloace suficiente, pentru ca ea să-și ajungă scopul.

De nefrecventarea regulată a școalei trebue făcut responsabil nu numai pe învățător. Autoritățile administrative, preotul, jandarmul etc, trebue a da un concurs efectiv școalei. Mai ales jandarmii cari într-o clipă și-au cîștigat oare care ascendență în viața satelor pot da un prețios concurs școalei.

Autoritatea școlară mînă în mînă cu autoritatea administrativă punînd în practică această idee, cît de curînd se va plînge numai de lipsa de învățători căci mai trebue încă vre-o 6000 mii și nici de cum de lipsa elevilor de la școală.

Recalcitranții pot fi dați și în judecata judelui de ocol, ca contravenienți la legea obligativității școlare.

Cu respect supun aceste păreri d-lui ministru al instrucțiunei și la o viitoare legiferare a învățămîntului primar, să prevadă serioase mijloace de constrîngere, căci cu paliativele de azi și peste încă cinci decenii, tot 75 la sută analfabeți vom fi.

Trebue să intre în moravurile țărei noastre și lozinca tuturor să fie: „Cel ce deschide ușa cazărmei, să roadă mai întîiu pragul școalei primare".

Starea de azi a țărei noastre e destul de îngrijitoare; epoca văicărelelor a trecut și a sosit vremea faptelor.

Prin urmare, pentru mersul progresiv al școalei rurale se impune: *să se schimbe legea obligativității învățămîntului primar azi în vigoare, cît mai neîntîrziat. La din contra, cele 50 milioane destinate pentru noui clădiri de școală, vor fi risipite, zadarnic cheltuite și... e păcat!*

N. I. Rîpeanu

Creditul Fonciar Urban

DIN IAȘI

CONVOCARE

Consiliul de administrațiune prin deciziunea No. 14 din 16 Ianuarie 1914 fixează ziua de 16 | 29 Martie 1914 pentru adunarea generală ordinară.

Sunt invitați d-nii proprietari asociați și d-nii detentori de scrisuri fonciare ca să se întrunească în acea zi la ora 2 p. m. în localul societății str. Lăpușneanu.

Chestiuni la ordinea zilei sunt:

1). Darea de seamă de operațiunile societății pe anul 1913 și bilanțul.

2). Descarcarea consiliului de administrație de gestiunea sa pe anul 1913.

3). Votarea budgetului pe anul 1914.

4). Alegerea a doi membri în consiliul de administrație în locul d-lor N. Pogonat și N. Cananău eșiți de drept.

5). Alegerea comitetului detentorilor de scrisuri fonciare.

După art. 49 și 51 din statute dreptul de vot la adunarea generală se poate exercita de cei în drept în persoană sau prin procuratori. Procura însă nu se poate da de cît unui alt proprietar împrumutat la societate cu drept de vot. Prin excepțiune minorii pot fi reprezentați prin tutorii lor; persoanele supuse curatelelor prin curatorii lor, casele de comerț și societățile în general printr'unul din membrii lor, avînd procură în regulă pentru aceasta. In fine femeile printr'un procurator autorizat în regulă, chiar cînd acel procurator nu ar fi un împrumutat al societății.

Atît societarul care va fi procurator cît și procuratorul femeilor trebue să justifice drepturile lor cu opt zile cel puțin înainte de ziua adunărei.

Toți societarii care au angajat la societate o ipotecă de valoare cel puțin 5000 lei spre a putea lua parte la ședințele adunărei generale sunt datori ca cel puțin cu 15 zile înainte de ziua fixată pentru adunarea generală să depună la Casa sociotății spre înregistrare chitanța capitalului social. Detentorii de scrisuri fonciare urbane Iași spre a putea alege pe membrii comitetului detentorilor sunt datori de a depune la Casa societății scrisuri fonciare urbane Iași de valoare cel puțin 10000 lei conform art. 15 din statutele societății.

Direcțiunea

INFORMAȚII

— Domnii membri ai comitetului executiv al partidului conservator-democrat din Iași sunt convocați pentru Duminică 12 Ianuarie, ora 5 d. a.

Ședința va fi prezidată de d. Al. A. Badareu.

Unele ziare, între care *Epoca* **și** *Viitorul*, **au pus în circulație zvonul, că d. Al. Badareu, fostul ministru al lucrărilor publice, ar fi prelungit pe 7 ani contractul de furnitură de lemne al lui Berman Juster.**

Numitele ziare fac o zgomotoasă gălăgie pe această temă.

DĂM CEA MAI FORMALĂ DEZMINȚIRE AFIRMAȚIUNILOR ACESTORA. Totul este o invențiune calomnioasă, ca și celelalte de pînă acum în această chestiune.

D. Al. A. Badareu N'A PRELUNGIT CONTRACTUL IN CHESTIUNE NICI CU O SINGURĂ ZI. Astfel că, totul se reduce la deprinderea malonestă, unei anumite prese de a induce în eroare opinia publică.

Mișcarea **vorbește de „ultima incorectitudine de la epitropia Sf. Spiridon" — Și articulează că această ultimă incorectitudine ar constitui-o faptul că epitropii conservator-democrați ar fi încasat leafa pe luna lanuarie.**

Deși nu contestăm că *Mișcarea* **are autoritatea cuvenită pentru a discuta „incorectitudinile de la Epitropia Sf. Spiridon" — ne grăbim, totuși a declara că nici d. Pogonat nici d. Christea T. Cristea, epitropi conservator-democrați, n'au primit nici o centimă leafă pe luna lanuarie.**

Intru cît privește nota *Evenimentului*, **în această chestiune, ne mulțumim să relevăm și această nouă dovadă de delicat sentiment de colegialitate, foarte carecteristică pentru niște oameni de elită, crescuți în cele mai selecte concepții și procedeuri.**

D. Osvald Racoviță, a fost numit avocat al Primăriei, în locul d-lui Brief, demisionat.

Comisia interimară a primit azi demisia reînoită a d-lui inginer Miclescu, din postul de inginer inspector al comunei.

— Guvernul a adus la cunoștința partidelor din opoziție, că în alegerile viitoare nu va opune contra candidați la 15 candidați ai partidului conservator-democrat și la tot atîția candidați conservatori.

Regimul, care preconizează dacă nu inamovibilitatea, cel puțin stabilitatea funcționarilor, a făcut o aplicație practică a principiilor sale, prin d. Toma, membru în comisiunea interimară.

Acest prea tînăr indicat ajutor de primar, a procedat cu o sălbătăcie ne mai pomenită față de unii funcționari ai administrațiunei comunale.

Pe motiv de pretinsă neglijență credinciosul Toma al d-lui Georgei Mărzescu a dispus încheierea unui proces-verbal colectiv prin care destituie pe unii, suspendă pe alții, din funcțiile ocupate.

Vremurile de teroare colectivistă sunt astfel reînviate de tinerii și nuoii liberali, doctrinari de ocazie, reformatori la zile mari, dar care, în fond, au rămas la practică deochiată de acum două-zeci de ani.

Reamintim cetitorilor că mîni, în aula universității, are loc un matineu literar organizat de „Cercul Analelor" cu participarea celor mai distinși literați.

Conferința d-lui Auguste Dorchain, cu lecturi făcute de d-na Marie Dorchain, va avea loc luni seara, iar nu miercuri seara cum se anunțase.

D. C. Sterea, a plecat aseară la București, spre a se interesa de cauza întîrzierei ce pune ministrul de interne în numirea eforilor la Spiridonie.

Prin înalt decret regal, s'a decretat ca școala primară de fete No. 10, din localitate, să poarte pe viitor numele de Școala primară de fete No. 10 „Alexandru A. Badareu".

Zilele acestea d. Nicu Filipescu a primit o vizită a d-lui Marghiloman. După plecarea în străinătate a d-lui Matorescu, fostul ministru de finanțe s'a dus la d. Filipescu și l-a invitat să reintre în partid și să ia parte activă la lupta politică.

D. Filipescu a refusat categoric. D-sa a declarat că nu mai face politică, și prin urmare nu poate reintra în partid. Toate insistențele d-lui Marghiloman au rămas infructuoase.

A doua zi d. Filipescu i-a întors vizita d-lui Marghiloman, dintr'un sentiment de pură politețe, lucrurile politice rămînînd în acelaș stadiu.

Comitetul executiv al partidului conservator se întrunește mîine, spre a discuta atitudinea ce urmează s'o aibă în apropiatele alegeri generale.

Este probabil, că se va decide luptă izolată pe toată linia. Astfel, în alegerile din Februarie, lupta electorală se va da între toate trele partidele de guvernămînt, cari vor lupta izolat.

D-nii alegători sunt rugați a se prezenta cu începere chiar de astăzi, în fiecare zi de lucru, de la ora 11 jum.—4 p. m., la tribunal, Secția I-a, biroul electoral, spre a-și primi cărțile de alegător, aceasta fiind în interesul însuși al alegătorului, căci în ultimile zile, aglomerația fiind foarte mare, fie-care alegător va fi nevoit a-și perde mai mult timp pentru obținerea acelei cărți.

Tot odată, fie-care alegător este dator a prezenta Cartea veche de alegător, aceasta pentru a se stabili identitatea cum și pentru a se obține mai cu ușurință noua carte de alegător.

— In vederea apropiatelor alegeri, d-nii membrii ai clubului conservator-democrat sunt rugați să bine-voiască a se întruni în fie-care zi la club, între orele 5—7 p. m.

Pentru ridicarea monumentului lui Vlaicu la Cetățuia Iași, s'au mai primit următoarele sume:

50 coroane austriace, I. P. S. S. Mitropolitul Bucovinei Vladimir de Repta—Cernăuți; 20 cor. d. C. A. Părintele prof. Eusebie Popovici, Cernăuți; 10 cor., d. Arhim. prof. dr. Clement Popovici Cernăuți; 10 cor., d. Cons. Aul. Părintele profesor dr. Emilianu Voințchi—Cernăuți; 10 cor., d. Egumeu dr. Orest Popescu Monastirea Dragomirana—Cernăuți; 10 cor. d. prof. părintele dr. V. Gheorghiu, Cernăuți; 10 cor., d. prof. Părintele dr. Ipolit Tarnovschi, Cernăuți; 100 lei, d. C. Meissner, senator Iași; 20 lei, d-na Elena C. Meissner Iași; 10 lei, d-ra A. I. Meisner Iași; 5 lei, d-na Maria Tulbure.

D. Constantin Andriescu ofițer de poliție și-a dat demisia, reintegrîndu-se din nou în cadrele active ale regimentului 7 roșiori „Cuza-Vodă" ca plutonier major.

Comisiunea pentru impunerea la taxele comunale pe exercițiul viitor și-a terminat lucrările.

Astă-zi s'a făcut parastasul de un an pentru reposatul Leon Eraclide. Serviciul divin s'a efectuat la biserica Vovidenia de către P. S. Alexie Craioveanul, asistat de Economu G. Florescu și diaconul Oprișanu.

LIBERALII CONTRA IAȘULUI

— PRIMUL ACT —

N'a apucat încă regimul să se instaleze la cîrmă și a săvîrșit primul atac în potriva Iașului.

Iresponsabilul Sion, sectarul impulsiv pe care d. Brătianu l'a inventat director general al serviciului sanitar superior, a înștiințat telegrafic pe d. dr. N. Grigoriu, medicul primar al județului și directorul școalei de agenți, că de la 15 Ianuarie această școală este suprimată.

Un act de adevărată nebunie și pe care iașanii nu-l vor ierta noului regim.

Barbați politici iubitori ai Iașului, doritori să aducă foloase și înflorire acestui năpăstuit oraș, l'au înzestrat cu o instituțiune de mare însemnătate, deschizînd aci școala de agenți sanitari. Peste 60 de elevi s'au înscris neîntîrziat; numiri s'au făcut; s'au angajat mari cheltueli. Totul mergea minunat și dădea frumoase speranțe. De pretutindeni se cereau agenți sanitari, de a căror lipsă se resimte țara de mult și din ce în ce mai mult.

Dar sectarul care, chiar în prima zi a instalării sale la directorat, a declarat că **holera ne amenință în primăvară**, *a făcut gestul smintit de a desființa școala de agenți sanitari, dînd prin aceasta Iașului o lovitură banditească.*

Dar nu d-rul Sion, iresponsabilul, va fi chemat la răspundere.

Ci partidul liberal, care l'a pus în fruntea unui serviciu unde nu-i era locul; partidul liberal și reprezentanții lui în Parlament.

Iașani, luați aminte!

— D. Al. A. Badareu, fost ministru de lucrări publice, este primit astă-zi, Sîmbătă, la orele 7 jum., în audiență de către M. S. Regele.

Amînarea dizolvărei.—*Conform deciziunii luate în ultima ședință a Camerei, Adunarea Deputaților urma să țină ședință eri, cu care prilej să se dea citire decretului de dizolvare.*

Pînă la ora 3 d. a. nu a venit însă la Cameră nici un ministru iar dintre deputați, numai cîțiva.

La ora aceasta d. Cantacuzino-Pașcanu, președintele Adunării, a anunțat că, din cauză că nu e prezent nici un membru al guvernului și nu e întrunit nici numărul reglementar de deputați, ședința se ridică și se amînă pentru astăzi.

Pînă astăzi n'au sosit încă decretele de numirea noilor epitropi la Sf. Spiridon.

Cauza întîrzierei, se zice că ar fi faptul, că în locul d-lui Climescu va fi numit d. C. Pennescu, care n'a putut fi numit în consiliul superior agricol, locul ce fusese vacant fiind ocupat.

Articolul publicat în numărul de eri „Epoca și d. Al. A. Badareu" e reprodus din „La Roumanie".

Un real eveniment artistic pentru Iași este deschiderea unei Expoziții a pictorului **Iser**, *de o reputațiune care face de prisos ori-ce reclamă.*

Expoziția se deschide mîni, Duminică oara 11 a. m. și va dura numai opt zile în saloanele caselor „Schnürer", strada Ștefan cel Mare 13.

La școala de arte și meserii s'ar primit ordin a se înceta cu confecționarea materialului comandat pentru școala de agenți sanitari din Iași.

Ordinul e tardiv de oare ce mobilierul este gata și-a fost predat școlei la vreme.

Incendiul a distrus complect casa femeei Maria I. Bozianu, din comuna Golăești.

Focul a luat naștere de la coșul casei. Nu era asigurată.

In comunele Bivolari, Andrieșeni și Hermezin s'a declarat epizootia de febră aftoasă, la vitele mari cornute.

A fost convocat consiliul comunal și delegația sfatului sătesc, pentru a se lua măsurile prescrise de lege, în această privință.

Focul a ars o parte din locuința lui Const. Ifteni din com. Aroneanu.

Pentru a se împiedica invazia holerei din Serbia, Bulgaria și Basarabia, s'au luat măsuri sanitare riguroase în contra lucrătorilor ce vor veni din provinciile învecinate.

Intrunirea de la clubul conservator.—Membrii clubului conservator au fost convocați aseară în adunarea generală, pentru a se pronunța asupra listei de candidați.

Intrunirea a fost destul de furtunoasă.

D. Greceanu a dat cetire listei de candidați, printre care figura d. Virgil Arion și cîțiva membri din gruparea d-lui Arion.

D-nii Tufescu, Xenopol și Raul Crăciun au atacat cu vehemență aceste candidaturi, pronunțînd în special la adresa d-lui Virgil Arion cuvinte aspre.

In special au accentuat faptul că d. V. Arion nici nu face parte din partidul conservator local și nici nu se prezintă ca trimis special din partea comitetului executiv conservator.

In ceia ce privește pe ceilalți membri din gruparea d-lui Arion, s'a cerut pur și simplu scoaterea lor de pe listă, motivîndu-se aceasta, că ei nu numai că nu fac parte din partidul conservator, dar încă au afișat un program mult mai înaintat de cît cel liberal și anume cerînd pe lîngă expropiere și votul obștesc.

Au răspuns d-nii C. Negruzzi și Ioan Petrovici.

D. Petrovici a zis că fac parte din partidul conservator și la rîndul lor, pronunțîndu-se în contra colegiului unic, au prin urmare un punct comun de luptă.

D. Greciano, făcînd apel la unire și la lupta comună, a adăogat că d. Virgil Arion i-a declarat că renunță la programul său propriu și va lupta cu devotament în rîndurile partidului conservator.

Se aclamă apoi următoarea listă de candidați:

Colegiul I de Cameră d-nii inginer Miclescu, dr. Riegler, Costachi Negruți, D. Greciano.

Colegiul II de Cameră d-nii Virgil Arion, Constantin Cerchez, Ioan Petrovici, Mihai Negruți, N. Crupenschi, d-tor L. Cosmovici.

Colegiul III de Cameră: d-nul Costin Sturza.

Colegiul I de Senat: d-nii dr. Bacaloglu și C. Meissner.

Colegiul II de Senat: d-nii dr. Severin, Octav Erbiceanu și Alex, Popovici.

Intrunirea s'a isprăvit la orele 8 seara.

O adresă sosită de la ministerul de interne comunecă Epitropiei Sft. Spiridon că demisiunea epitropilor a fost primită.

Articolele publicate în „Viața Românească" de către d-nii dr. Manicatide și Stefănescu-Galați au atras un răspuns, în aceeași revistă, semnat de către d. colonel dr. V. în numărul apărut astăzi.

Colonelul, care răspunde „în numele mai multor medici militari activi" semnează numai cu o inițială. Destul de curios!

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA".**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

Desfiinţarea şcoalei de agenţi sanitari

D. dr. Grigoriu, în conformitate cu ordinul primit din partea d-rului Sion, a comunicat eri elevilor şcoalei de agenţi sanitari, ordinul prin care şcoala este desfiinţată, pe ziua de 15 Ianuarie.

Vestea aceasta a provocat o adevărată jale, printre cei 50 de elevi.

Toţi sunt veniţi aci din diferite părţi ale ţărei, deci străini de localitate. Cei mai mulţi aveau ocupaţiunile lor. pe care le-au părăsit, pentru a se devota şcoalei de agenţi sanitari.

Ei rămîn astfel pe drumuri şi muritori de foame.

*

După ce a trecut momentul de stupoare la primirea acestei triste veste, elevii în grup au pornit spre prefectura de judeţ, unde au găsit pe d. Fîntînaru, prefectul judeţului.

D, Fîntînaru a ascultat doleanţele lor şi a promis să intervie în favoarea lor.

Eri după prînz, elevii aflînd că d. Sterea s'a întors în Iaşi, s'au dus acasă la d-sa şi i'au cerut să ia măsuri în potriva măsurei brutale ce-i loveşte.

D. Sterea, cel puţin aşa suntem asiguraţi, a fost viu afectat de cele comunicate şi a declarat, că pleacă la Bucureşti, pentru a stărui la menţinerea şcoalei.

D. Sterea a plecat în adevăr aseară în Capitală.

⁞⁞ Cercul de recrutare şi corpurile de trupă, după amînări de trei luni, achită cu începere de astăzi prima de echipare şi solda de plutonier, tinerilor evrei cu termen redus care au fost mobilizaţi.

⁞⁞ Cu începere de la 27 Ianuarie se va ţinea un nou examen de aptitudine şi capacitate pentru a fi numiţi administratorii de plasă.

⁞⁞ Aseară la orele 9 profesorii conservatorului de muzică au ţinut o consfătuire în vederea concertelor simfonice ce orchestra conservatorului le va da în sala Teatrului Naţional.

Toţi profesorii au fost pentru darea acestor concerte, singur d. Teodorini a fost contra.

⁞⁞ E vorba să se desfiinţeze pavilionul de tuberculoşi de la Sfîntul Spiridon şi a se primi tuberculoşii tot în secţiunile medicale ca şi mai de mult.

⁞⁞ A apărut în număr dublu, pe Noembrie şi Decembrie „Viaţa Românească".

Sumarul e foarte bogat şi din el menţionăm o bucată semnată de M. Sadoveanu, „Necunoscuta" şi o altă bucată nuvelistică, originală şi interesantă, a unui anonim: „Florică ceterăşul". Dl. G. Ibrăileanu continuă, fără a termina studiul său asupra Operei d-lui Vlăhuţă. După o lungă pauză d. M. Codreanu publică un sonet plastic. Mai întîlnim pe popularizatorul talent, d. T. A. Badareu cu o cronică ştiinţifică, pe G. Galaction şi O. Botez cu cronici literare, pe d. C. Alexandrescu cu o cronică teatrală locală. Din O. Tafrali, C. Hoisescu, V. M. Ioachim publică importante studii de ştiinţă şi economie. În sfîrşit — pour la bonne bouche — d. G. Topîrceanu are o cronică humoristică pe tema decorării d-lui G. Ibrăileanu cu Bene-Merenti. Intr'o revistă gravă, o cronică aşa de spirituală e bine venită.

⁞⁞ Cursurile şcoalei din Podul Iloaei au fost suspendate pe 3 zile pentru desinfectarea claselor.

⁞⁞ D. dr. Grigoriu, medic şef al judeţului, a plecat azi dimineaţă la Belceşti, pentru a supraveghia însuşi aplicarea măsurilor pentru combaterea scarlatinei, ce bîntuie în acea comună.

⁞⁞ Membrii Camerei de Comerţ se vor întruni în şedinţă în ziua de 15 Ianuarie avînd de discutat mai multe chestiuni importante.

⁞⁞ Concertul de muzică de cameră pe care îl vor da profesorii conservatorului de muzică, va avea loc în sala Teatrului Naţional.

⁞⁞ D. dr. E Severin a fost numit profesor la catedra de ştiinţi fizico-chimice de la liceul militar în locul d-lui profesor dr. E. Riegler demisionat.

⁞⁞ Iată noul program de astă-seară Sîmbătă 11 Ianuarie ce se reprezintă la cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

Misterul damei albe (La Dame blanche). (Film danez, în 3 părţi). Desfăşurare fără seamăn, interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor scandinave. In rolul principal apare d-ra Rita Sachetto, regina dansului şi a jocului de scenă.

Cele mai noui numere din Pathé-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Rîurile Indo-Chinei, interesante şi instructive călătorii.

Eroii boxului, scene foarte humoristice.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 12 Ianuar, două matineuri (3 şi 5 ore), şi reprez. seală la 9 ore. Program nou duminical: Napoleon I Bonaparte, viaţa, războaele şi cruda captivitate a marelui Imparat, uriaşe reconstituiri istorice (4 părţi) — In Japonia interesante vederi după natură.

Luni 13 Ian. program nou: „Geniul cel rău" dramă grandioasă în 3 acte—Eclair-Journal, etc.

⁞⁞ In urma consfătuirei ce a avut loc, profesorii conservatorului de muzică au hotărît să se dea trei concerte simfonice la Teatrul Naţional cîte unul în fie care lună, Joia după amiază.

La biroul Isidor Margulies *din Iaşi, strada Ştefan cel Mare No. 27 se caută pentru imediata angajare, ca ajutor la Contabilitate un tînăr care să cunoască contabilitatea dublă şi corespondenţa romînă.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Cutremur de pămînt

Atena. — Un puternic cutremur s'a simţit la Lepante. Toate casele oraşului s'au crapat.

Trei case s'au prăbuşit cum şi o parte a fortăreţei,

Nu este nici un accident omenesc.

Discuţia in Reichstag

în privinţa incidentelor din Zabern

Berlin—Reichstagul discută interpelarea socialistă asupra procesului militar, relativ la incidentele din Zabern.

Socialistul Frank atacă pe principele moştenitor din cauza cunoscutelor telegrame ale sale.

Cancelarul Bethman Holweg protestează contra vorbelor în contra principelui moştenitor şi relevă că trebue să fie lucru lămurit cînd trebue să intervie armata.

In ce priveşte vina colonelului Reuter, e vorba numai de a vedea dacă a intervenit conform instrucţiunilor din 1899. Armata germană nu e unealta luptelor de partid.

După numeroase discursuri, discuţiunea ia sfîrşit.

O pedeapsă capitală

Constantinopole.—O iradea sancţionează pedeapsa cu moarte pronunţată de Curtea Marţială, în contra exconsilierului de Stat fiul fostului Şeic Islam—Muctar-Bey, pentru încercare de revoltă.

Muctar se află acuma în Franţa.

Marele scandal din Camera Ungară

—Acţiunea gărzei parlamentare— — Opoziţia părăseşte sala —

Buda-Pesta.—Camera deputaţilor urmează discuţia specială a reformei presei.

Dl. Appony declară că opoziţiunea nu poate lua parte la discuţiune dacă nu obţine satisfacţie pentru injuriile ce d. Tisza i le-a adus ieri.

Preşedintele Desy declară că nu poate chema la ordine pe d. Tisza care n'a făcut decît să exprime sinţimintele ce are (Tumult din partea opoziţiunei).

In cursul discuţiei următoare, opoziţia provoacă noi conflicte. Contele Julin Andrassy voeşte să vorbească în chestiunea de regulament, dar preşedintele îi aminteşte că n'are cuvîntul. Şedinţa este suspendată în mijlocul tumultului. Garda parlamentară intră în sală şi invită pe mai mulţi deputaţi să părăsească sala, din cauza purtărei lor zgomotoase.

Opoziţia strigă:

— *„Goniţi pe Andrassy, dacă vă dă mîna!".*

Deputaţii disciplinaţi părăsesc sala.

La redeschidere, contele Andrassy i-a din nou cuvîntul, în vreme ce preşedintele invită pe deputatul Polony să vorbească în chestiune, adică cu privire la reforma presei.

Amîndoi vorbesc acum în acelaş timp. Preşedintele suspendă şedinţa din nou în sală şi invită pe conţii Andrassy şi Bathyany să părăsească sala.

Amîndoi ies.

Şedinţa se redeschide. Dl. Appony cere cuvîntul spre a vorbi în chestie de regulament şi declară că, dacă preşedintele lasă fără sancţiune ofensele pronunţate de guvern, fie-care are dreptul de a ignora regulamentul.

Preşedintele chiamă la ordine pe d. Appony.

Contele Aladar Zichy cere cuvîntul în chestie de regulament. Majoritatea îi refuză.

Zichy, cu toate acestea vorbind, preşedintele suspendă şedinţa. Garda intră din nou şi invită pe Zichy şi pe Ion Justh să părăsească sala.

Zichy şi Justh ies. Şedinţa se redeschide.

Appony cere cuvîntul şi declară că opoziţiunea, văzînd că-i este cu neputinţă să ia parte la desbateri părăseşte sala. Opoziţioniştii ieşă sub strigătele ironice ale majorităţei care urmează apoi discuţia reformei presei. Restul proectului este adoptat.

D. Tisza informează Camera despre programul lucrărilor parlamentare pînă la deschiderea delegaţiunilor între care este şi statul amploiaţilor căilor ferate din Croaţia.

Scădere de scompt

Christiania.—Banca a scăzut scontul de la 5 şi jum la 5 la sută.

Mişcări muncitoreşti

Petersburg. — Lucrătorii de fabrici, care se puseseră ieri în greevă, au reluat lucrul.

Pretutindeni e linişte.

*

Londra.— Greva cărătorilor de cărduni se întinde.

Sînt acuma 15.000 greviştі.

*

Pretoria.— Meetingul amploiaţilor căilor ferate a decis să declare greva sfîrşită.

Serviciul Telefonic

Activitatea miniştrilor

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu a lucrat eri la ministerul de răsboiu, cu d. colonel Cristescu, sub-şeful statului major.

*

D. V. Antonescu, Ministru de justiţie, a primit eri pe membrii parchetului de Ilfov.

*

D. Morţun, ministru de interne, a vizitat eri imprimeria statului. D-sa a promis lucrătorilor şi funcţionarilor, că li va acorda o gratificaţie, echivalentă cu salarul fiecăruia pe o lună.

Incercare de sinucidere

Bucureşti. — Aseară, soldatul I. Perechea din regimentul 20 Telecorman, a încercat să se sinucidă, otrăvindu-se în faţa Prefecturei de poliţie.

Asupra lui s'a găsit o scrisoare, prin care arăta, că se sinucide din cauza mizeriilor ce îndură în armată.

El a fost transportat la spital.

Demisie

Bucureşti.—D. dr. Botescu, administratorul societăţei băilor Govora—Călimăneşti, şi-a dat demisia din această funcţiune.

Intrunirea comitetului executiv conservator

Bucureşti.—Comitetul executiv conservator s'a întrunit azi, la orele 10 dimineaţă.

Pînă în acest moment, nici nu se cunosc hotărîrile luate.

Un proect

Bucureşti.—D. Victor Antonescu, ministru de justiţie, lucrează la un proect de lege după care administraţia penitenciarelor va trece de la ministerul de interne la cel de justiţie.

Proectul urmează să fie depus în viitoarea seziune parlamentară.

Delegaţie

Bucureşti. — D. Vităescu, consilier de Curte a primit delegaţia de procuror general, pe lîngă Curtea de Apel din Galaţi.

Numiri în Iaşi

Bucureşti.—D-nii Dimitrie Dimitriu şi N. Maxim, au fost numiţi avocaţi ai statului pe lîngă instanţele judecătoreşti din Iaşi în locul d-lor Alex. Stoica şi Vârnav Liteanu.

Avansări în corpul technic

Bucureşti.—Comisiunea inginerilor inspectori e convocată pentru 14 a lunei, la ministerul de lucrări publice, spre a se pronunţa asupra avansărilor în corpul technic.

Intrunirea comitetului executiv conservator

Bucureşti —Comitetul executiv conservator s'a întrunit azi la orele 10 dimineaţa.

Au participat 39 de membri.

S'a hotărît ca să lupte separat în alegeri fără nici un cartel—puindu-se candidaţi la toate colegiile.

S'a adus la cunoştinţa comitetului fuziunea ce a avut loc la Iaşi între conservatori şi gruparea de la „Cuvîntul".

*

S'a născut apoi o discuţiune cu privire la atitudinea d-lui Nicu Filipescu—căci se credea, că în urma desfacerei colaborărei d. N. Filipescu va reintra în partid.

D. Filipescu însă a trimis respuns, că da da concursul seu, dar că nimeni nu-l va mai vedea făcând parte din parlament sau din vre un comitet politic.

In jurul acestei comunicări, s'a produs o discuţiune.

La o încercare a d-lui Soimescu de a se încerca o readucere a d-lui Filipescu, au răspuns d. Ion Lahovari, care a găsit apostrofe vehemente la adresa d-lui Filipescu.

D. Al. Marghiloman, a zis că recunoaşte că d. Filipescu este un om cu calităţi deosebite, dar nici d-sa şi nici eu şi nici un altul nu e indispensabil în partid.

*

La urmă comitetul executiv a hotărît a nu accepta propunerea guvernului şi de a pune candidaţi la toate colegiile şi în toate locurile, luptînd cu forţele proprii.

Disolvarea Parlamentului

Bucureşti. — Parlamentul a fost azi dizolvat.

Atît la Camera cît şi la Senat, d. Ionel Brătianu, asistat de miniştri, a dat cetire decretului de dizolvare, anunţînd întrunirea noului parlament pentru 21 Februarie.

Guvernul şi alegerile

Bucureşti. - D. Ionel Brătianu, a comunicat comitetului executiv liberal, dorinţa sa de a pune la dispoziţia opoziţiei 39 de locuri pentru Parlament, la care liberalii să nu opună contra caudidaţi.

Alegerile din Huşi

Huşi.—Membrii clubului conservator, în întrunirea de aseară, au fixat următoarea listă de candidaţi:

Colegiul I Senat, d. Adam Mitache; Colegiul II Senat, d. Pavel Michiu, colegiul I de Cameră: d-nii căpitan Anibal Teleman şi Ştefan Gheorghiu, colegiul II de Cameră, Enacache Iamandi şi Grigore Vericeanu, colegiul III d. C. Filon.

Noul director al Teatrului Naţional

Bucureşti.—S'a stabilit în definitiv numirea d-lui Brătescu-Voineşti ca director al Teatrului naţional din Capitală.

Intrunirea comitetului executiv conservator-democrat

Bucureşti.—D. Take Ionescu, a convocat pe membrii comitetului executiv conservator pentru Marţi 14 Ianuarie.

Complotul din Constantinopol

Constantinopol.—Poliţia Turcă a dat de urmele unui complot, ce avea de scop asasinarea ministrului de războiu Enver Paşa.

Un soldat a fost surprins, pe cînd voia să pătrundă în localul ministerului.

Continuîndu-se cercetările, s'a descoperit la minister un adevărat depozit de dinamită, în scop de a arunca în aer întreaga clădire.

Cercetările continuă.

D. Tache Ionescu

şi trecerea d-lui Guran la Conservatori

Bucureşti.—Se ştie că la Craiova, d. Guran şi căţi-va amici personali ai d-sale, s'au înscris în rândurile partidului conservator.

Asupra acestei treceri, d. Tache Ionescu întrebat de un redactor de la Acţiunea *a* respuns:

«— *Am aflat aceasta din gazete. Sunt abia 4 zile de cînd m'am întâlnit cu d. Guran şi nu mi-a spus nimic.*

In orice caz e o simplă chestie de sentiment, căci Guran 'mi era prieten, dar faptul nu poate şi nu va avea nici o urmare politică".

Spărtura intre liberalii din Brăila

Brăila.—O spărtură s'a născut între liberalii din Brăila, ivindu-se doi candidaţi pentru Primărie şi anume d-nii Leonte Moldoveanu şi Săftoiu.

Şeful liberalilor locali n'a isbutit încă să aplaneze neînţelegerea.

Partidele în lupta electorală

Bucureşti. — D. Ionel Brătianu, şeful partidului liberal, se află în acest moment la d. Take Ionescu, pentru a discuta cu şeful partidului Conservator democrat, procedarea partidelor în aceste alegeri.

Grigore Dimitrescu
profesor universitar—fost magistrat
AVOCAT
S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)
Consultaţiuni 7 — 8 seara.

S. MAGDER
AVOCAT
Strada Căpitan Păun No. 8

Comptuarist sau Comptuaristă *cu scriere frumoasă, cunoscînd comptabilitatea în partidă dublă şi corespondenţă romînă şi germană, găseşte imediat ocupaţie la Societatea „Bradul Moldovei". Depozite de Cherestea.*
Iaşi, Str. Uzinelor 11—14

La GARTENBERG FIU
Str. Ştefan cel Mare 11

A sosit noui mărfuri de lux, Articole de voiaj, menaj, cărucioare, precum şi un mare transport de
Jucării pentru copii.

Becuri electrice „OSRAM"
Au sosit **becuri electrice „OSRAM"** *la* **„Romînia Muzicală"**—*Iaşi, Lăpuşneanu 24.*
Preţul a: **LEI 1.75.**
Expediţie în provincie.
Becurile **„OSRAM"** *dau cea mai* **albă lumină.** *Economia cea mai desăvîrşită.*
Observaţi bine adresa.

Numai pentru un scurt timp
GRABIŢI-VA
Galoşi, Şoşoni, Ghete
pentru **Barbaţi, Dame şi copii** *cu preţurile cele mai* **eftine posibile.**
Veniţi şi vă veţi convinge
La renumitul magazin LUVRU
Str. Cuza Vodă 42 *(Casele Cristofor. Lîngă Banca Moldova).*

O veste bună!!
Nu comandaţi nici o haină pînă nu vizitaţi
Magazinul „Lumei Elegante"
Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze şi franceze, precum şi ultimile modele de veste fantezie.
Magazinul „Lumei Elegante"
Str. Cuza-Vodă, 42

Lemne eftine
Ocaziune rară
Lemne de fag, uscate, tăiate în lungime de 2 m., se vinde cu şase lei metru cub predat gară Dolhasca.
Lemne de plop lungimea 2 m. cu patru lei şi 50 bani predate la gară,
Calităţi extra.
Doritorii se vor adresa d-lui I. GAVRILOVICI prin gara Dolhasca, jud. Suceava, la com. Dolheşti. Vizitatorii a se coborî în Halta Dolheşti.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit **un Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** incepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Sărbătorile

MATINEURI LA ORA **3**

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a infiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2078.—Marți 14 Ianuar 1914

POLITICE

Un succes al Iașului

In numărul de eri ziarul guvernamental «Viitorul» ne aduce ştirea, că şcoala de agenţi sanitari din Iaşi, nu va mai fi desfiinţată. Cităm textual din ziarul pomenit.

«...direcţia serviciului sanitar intervenind la minister şi ministerul supunînd cazul, s'a putut capăta suma necesară pentru păstrarea şcoalei pînă la sfîrşitul anului şcolar. De altfel direcţia serviciului sanitar a şi dat ordin telegrafic pentru continuarea studiilor».

E de prisos să mai atragem luarea aminte asupra stilului echivoc în care e concepută notiţa de mai sus.

Două zile după instalarea sa, d-rul Sion, noul director general al serviciului sanitar, dă ordin telegrafic să se suspende cursurile, să se înceteze cu confecţionarea mobilierului—deşi e terminat mobilierul şi predat şcoalei mai de mult. Iar după alte două zile, acelaşi director general «intervine» la minister, cazul se «supune»—cui ?—şi fondurile necesare ies ca din pămînt, iar ordine telegrafice contrarii se dau la Iaşi.

E adevărat că, după informaţiile ce posedăm, telegraful a mers de astă dată foarte încet şi nu ştim ca direcţia şcoalei să fi primit pînă în momentul cînd scriem rîndurile aceste contraordinul de care pomeneşte «Viitorul».

Dar să credem că da şi să înregistrăm lucrurile aşa cum comportă mersul lor ciudat, începînd cu acea fulgerătoare şi neînţeleasă grabă a direcţiunii serviciului sanitar de a suprima o instituţiune pentru care, repetăm s'a chelţuit energie, s'a depus bună voinţă din partea unor adevărati prieteni ai Iaşului.

Că rău voitorii n'au putut persista în reaua lor voinţă, că hotărîrea lor s'a lovit ca de un zid puternic de protestarea unanimă a Iaşului — aceasta nu micşurează şi nu atenuează întru nimic păcatul ce şi-au atras faţă de oraşul nostru năpăstuit, căruia aşa de rar şi de greu îi se acordă îmbunătăţiri şi căruia, de zeci şi zeci de ani îi s'a luat şi-i se ieau necontenit.

Poate într'un singur punct n'am avut pe deplin dreptate făcîndune, în «Opinia», ecoul protestării,—anume cînd am insistat mai puţin asupra acţiunii revoltătoare din partea noului regim instalat la cîrmă şi în sinul căruia n'a trezit nici-o revoltă prima şi pripita lovitură pusă la cale împotriva Iaşului. Fără aprobarea ministrului de interne — a d-lui Vasile Morţun, impulsivul director al serviciului sanitar n'ar fi cutezat, ori n'ar fi izbutit să-şi execute tentativa dînd ordinul de suspendare a şcoalei.

De aceea chemăm încă odată vigilenţa cetăţenilor asupra intenţiunilor de care se arată însufleţit guvernul nou venit, faţă de oraşul nostru.

La rîndul nostru vom veghia să nu se ştirbească nimic din avantagiile anevoie cîştigate de către a doua Capitală.

«Opinia» consacră primul şi modestul succes al opiniei publice ieşene, în sinul căreia a găsit şi va găsi totdeauna răsunet cuvîntul ei cald, sincer şi energic.

MICI POLEMICI

Ex-tribunul a găsit formula, sau trucul: nu trece el la liberali, ci... liberalii trec la el. Cu fin cu tot ?

*

Prinţul de Wied *nu-şi ieа în primire Tronul Albaniei, ne avînd fondurile necesare.*

Cum s'ar zice: vid în cassetă...

*

Albanii au tot pentru noul lor prinţ; le lipsesc numai... banii.

*

Conservatorii locali n'au mai reservat un al 6 lea loc d-lui Caza, cum fusese vorba. Locul s'a dat d-lui Mihai Negruzzi, zis şi „barba lui Iorga".

*

Erupţia vulcanului din Japonia a produs efecte şi la noi: o mulţime de... spărturi între liberali.

*

Ziarele rîd de poetul Minulescu, că nu-i s'a împlinit dorinţa de a fi şef de cabinet: e o „romanţă pentru mai tîrziu..."

*

Fericit candidat la colegiul I e d. Costachi Negruzzi! De fonduri n'are nici-o greiă, — le oferă din belşug colegul său, d-rul Riegler, de o galantomie proverbială.

*

S'a revoltat ex-tribunul Fleva că-i s'a pus numele pe un afiş de concert. Lumea confundă chantegiul cu cîntatul...

*

Un accident de aviaţie a suferit foasta metresă a Regelui Leopold.

A îmbătrînit se vede şi nu mai e destul de.. uşoară, ca să zboare.

*

Ni se atrage atenţia că „Evenimentul", sub pretext de a publica lista membrilor unei loji filantropice evreeşti, îşi publică o listă de.. abonaţi, între cari o mulţime de morţi.

Fostul prefect de poliţie abonase întreg cimitirul evreesc...

*

Mi-au pierdut iluziile despre Iser. *E artistul cel mai... vîndut.*

NOTA ZILEI

Noroace...

Intre micile anunciuri ale unui ziar de dimineaţă cetim:

PENTRU o rudă a mea, moşier foarte bogat, viitor deputat, distins, plăcut, etatea 35 ani, caut o doamnă sau d-şoară cultă, drăguţă şi serioasă spre căsătorie. Nu pretinde avere. Răspund numai la oferte neanonime cu marcă pentru «Noroc» 1914 Post-restante.

Partida fiind excelentă, îi facem bucuros reclama meritată. Avem numai o mirare: ce titlu o fi acela de „viitor deputat". Băgaţi de seamă „viitor"—nu „fost."

Se pare că odată cu venirea regimului nou,—al exproprierei,—moşierul e atît de sigur de situaţie, încît îşi tipăreşte cărţi de vizită „viitor deputat".

Cu asemenea norocoase oferte şi moravuri, vorba poetului Bolitineanu:

Viitor de aur ţara noastră are
Şi prevăd prin veacuri a ei înălţare.

Stabilitate

Partidul naţional-liberal, partidul marelor-reforme,—al reformelor menite să întroneze dreptatea şi egalitatea desăvîrşită, — partidul acela care deplîngînd soarta celor obidiţi, sfidează vremurile care n'au sosit încă pentru înfăptuirea reformelor ce trîmbiţează, — pare a fi numai partidul programului-reclamă. Şi că este astfel, o dovedesc acele măsuri care tind a face trecerea teoriei în practică.

In adevăr tînărul partid ocărmuitor, îşi înaugurează seria reformelor —cel puţin în acest oraş al nostru — printr'un şir de măsuri menite să aducă... O! să nu credeţi vre-un oare care belşug, un bine oarecare... ci tocmai potrivnicul: mizeria, în rîndurile acelora care, neavînd alt mijloc de trai de cît istovitoarele slujbe biurocratice, se văd pe mică, pe ceas, zvărliţi pe drumuri, în plină iarnă, şi aproape fără nici o nădejde pentru ziua de mîni.

Era o vreme cînd înlocuirea funcţionarilor—şi nu vorbesc de slujbele înnalte, de acele posturi de încredere, de directivă oare cum, ci de hamalii, de maşinile istovite, de funcţionarii aceia mici, obscuri, cari sub ori ce guvern, sub ocărmuirea oricui, sunt elemente pur *active*, nici cînd *reflesive*,—zic era o vreme în care premenirea funcţionarilor era prima grijă a oricărui guvern.

De un timp păreri noi par a fi emise şi 'n privinţa acestei categorii de oameni: *stabilitatea*. Şi, dacă nu ne înşălăm, partidul liberal e acela care-şi înscrisese între titlurile de revendicat şi această reformă,— pe care azi, la trecerea în practică, pare a o încălca şi nesocoti.

Nu e vremea şi nici locul să insistăm asupra acestui rău, fie din punct de vedere social, fie din acel moral, fie din punctul de vedere a bunului mers administrativ, —şi mai ales al celui din urmă asupra căruia vom reveni cît de curînd.

Facem o constatare, o simplă constatare, care—dacă ni-e îngăduit s-o luăm drept măsură în raport cu reformele enunţate—ne dă o icoană, fie cît de slabă, de cele ce se zic şi acele ce se vor face.

De multe ori—dacă nu totdeauna —proverbul romînesc pare a fi îndreptăţit: socoteala din tîrg nu se potriveşte cu cea de-acasă,—şi dorim să nu fie locul — spre binele neamului nostru, dar ne vine să credem că teoriile formulate în pacea— relativă — a cluburilor, se vor izbi vecinic de interesele private, de îndatoriri de îndeplinit, de credinţi cari cer să fie răsplătite, — ceea ce va înlătura pururea nu numai stabilitatea îndeletnicirilor — ceea ce-i firesc—dar chiar *stabilitatea principiilor*, ceea ce, departe de a fi firesc, se dovedeşte—pe zi ce trece, ca tot mai practice.

ELECTORALE

*

Fuziunea grecenisto-cuvintistă este pe cale de a provoca o dezidenţă conservatoare la Iaşi.

Intr-adevăr foarte mulţi conservatori ieşeni, în număr de aproape trei sferi— sunt foarte nemulţumiţi de faptul că minuscula grupare de la Cuvîntul *a fost primită cu atîta alaiu şi i s'au dat atîtea locuri pe lista candidaţilor la alegerile generale.*

Este aproape sigur că dezidenţa va avea cel puţin un candidat la fiecare colegiu. D. dr. Ilie Stroici va candida, în această calitate, la Colegiul I de Cameră.

*

Mişcarea *s'a grăbit să dezmintă, pentru motive lesne de înţeles, desfiinţarea şcoalei de agenţi sanitari din Iaşi.*

N'ar face rău dacă ar căuta să se pue de acord cu Viitorul *asupra acestei chestiuni.*

Intr'adevăr, pe cînd ziarul liberal ieşean anunţă că şcoala va fi menţinută, cel din capitală spune că s'au găsit fondurile necesare, ca şcoala să funcţioneze pînă la sfîrşitul anului.

Se desfiinţează sau se menţine şcoala? Se desfiinţează acum sau la vară? Răspundeţi d-lor de la Mişcarea. *Alegătorii ieşeni vor să ştie ceva precis.*

*

D. dr. Bogdan, coriteu junimist, a manifestat dorinţa de a se înscrie în partidul liberal, dacă.., îi se pune candidatura pe lista guvernului.

Se asigură că d. Stere a răspuns că primeşte în partid pe or-cine... care vine fără condiţii.

*

Este vorba ca d. Pakin Iamandi să fie numit medicul desinfectărilor la Iaşi.

Aceasta pentru a face dovadă că d-l dr. Sion înţelege serviciu înainte de toate.

Intr'adevăr este oare posibil un serviciu mai conştiincios de cît medic de plasă cu reşedinţa la Tg. Frumos şi medic comunal cu reşedinţa la Iaşi?

Suprimarea Prestaţiilor la noi şi în Franţa

Ziarele franceze ne aduc amănunte foarte interesante cu privire la chestiunea prestaţiilor în Franţa.

Credem util de a reda nota ziarelor franceze, menţionînd că atuncea cînd d. Al. A. Badareu, fostul ministru al lucrărilor publice, a propus suprimarea prestaţiilor îi s'a obiectat de către d nii Jean Lahovary şi Mişu Antonescu, că noi avem pretenţia de a fi mai înaintaţi de cît chiar francezii, la care mai există prestaţiile.

Să sperăm că, în viitor, cînd acest principiu democratic va fi din nou pus în discuţie, nu se va mai găsi niminea care să combată principiile sănătoase preconizate la noi de fostul ministru al lucrărilor publice.

Iată acum şi nota în chestie a ziarelor franceze:

D. Ioseph Caillaux, ministru de finanţe al Franţei şi d. Raoul Petret, sub secretar de Stat la Ministerul de interne, au fost ascultaţi în una din zilele acestei săptămîni de către comisiunea lucrărilor publice asupra propunerei relativă la suprimarea prestaţiilor în legătură cu discuţiunea începută la Cameră.

Comisiunea, după o lungă discuţiune, a adoptat principiul unui amendament propus de d. Judet şi conceput în modul următor:

„Prestaţia actuală va fi transformată în centime generale asupra celor 4 contribuţiuni directe pînă la concurenţă a 7 centime.

Suma astfel redusă va fi împărţită între departamente aşa fel ca să pună la dispoziţia lor suma reprezentativă a părţii suprimate din prestaţia lor ori care ar fi în fie-care din ele, produsul impunerei celor 7 centime.

In departamente, acelaşi procedeu de repartiţiune va fi aplicat între comune.

OAMENI ŞI LUCRURI

Despre un artist

Aveam intenţia de a consacra notele de astăzi unor oaspeţi străini. Dar ni s'a părut mai delicat a presupune că numele poetului Auguste Dorchain—lansat în lirica franceză acum două decenii cu un volum recomendat de Sully Prudhomme— este cunoscut în rîndurile ieşanilor. Ne rezervăm dară a vorbi despre efectul conferinţei soţilor Dorchain, după ce va fi avut loc.

...Am fi fost datori, fără îndoială, să rezervăm micul spaţiu dup'amiezei de eri din aula Universităţii,—datorită tot iniţiativei „Cercului Analelor" din Iaşi. Cîte n'ar fi de spus despre evoluţia lirizmului nostru dela N. Gane la Codreanu, ori a satirei noastre dela „Povestea Vulpei", a d-lui A. Naum pînă la G. Topîrceanu!

Dar obstacole de nebiruit nu ne mai îngăduie paza oarelor fixe şi iată-ne, pentru recreare duminecală, în sala unei alte manifestări de artă—accesibilă în ori-ce oară de zi: expoziţia lui *Iser*.

In sala *lui* poţi petrece un mic matineu calm, fără prea multe întreruperi. Iaşul nu supără din cale afară mult cu vizitele pe pictori, nici chiar Dumineca...

Aşa dar la Iser, în saloanele expoziţiei temporare, pe care originalul artist a găsit cu cale s'o deschidă pentru opt zile în oraşul nostru, acum cînd alegerile bat la uşă cu cortegiul lor de întîmplări pasionante,—înlocuiri, numiri, mutări şi suprimări...

Revăd pe acelaşi artist în alte numeroase producţiuni. Fiindcă nici o singură lucrare din acele expuse în Iaşi acum 5 ani—şi despre cari am vorbit aci pe larg —ori acele expuse acum 3 ani la Slănicul Moldovei, nu mai figurează în expoziţia de acum.

Arta lui însă a rămas neschimbată,—pentru acei cari, de-atunci în oace, sub influenţa vremei, nu-şi vor fi modificat criteriul, în înţelesul de a se fi apropiat de el cu comprehensiunea, ori cu „gustul".

E adevărat că în *acea* expoziţie o mare parte a tablourilor aparţinea unui domeniu exotic. Adusese multe din ele de pe malurile Senei; culesese multe feţe şi aspecte în acel mediu brutal şi sensual, unde viaţa iea formele acute ale dorinţei, într'un decor sîngeros, ca amurgul unei zile de desfrîu.

De astă dată suntem mai între noi, mai aproape de noi. Fără a vorbi de numeroasele tipuri, portrete şi compoziţii din care pictorul şi-a format şi galeria celor 50 de „figuri contemporane" ilustrate de... proza d-lui Locusteanu în recentul volum, — amintim de cele două grupuri distincte, pe cari le-am numi „viaţa de... plajă"—plaja noastră naţională Mamaia — şi viaţa de campanie care a inspirat mobilizatului Iser, pururi artistul Iser — o serie de palpitante lucrări culese în 2—3 localităţi ale Cadrilaterului, lucrări de inspiraţie adeseori, de compoziţie de multe ori, dar vii, proaspete, palpitînd de viaţă, cu toată aparenţa de tristeţe a unui mediu unde a bîntuit nenorocirea, pustiirea şi moartea.

Vom stărui asupra cîtorva din ele, subliniind elementul de noutate şi de originalitate.

Pînă atunci însă îndemnăm pe concetăţenii noştri să profite de bunul prilej de a vedea opera unui artist, vizitînd expoziţia şi privind-o cu luare aminte. E mijlocul cel mai bun ca să înţeleagă şi să admire expoziţia lui... viitoare, fără îndemnuri şi suggestiuni din partea criticei.

E un artist care are timp să aştepte. Timp şi răbdare...

Rodion

P. S. Cineva se crede fin la „Evenimentul", atrăgînd luarea aminte asupra laudelor cu care am vorbit aci despre discursul de recepţie rostit la Academia Romînă de către d. Dr. I. Simionescu. La adresa acestui talentat scriitor am mai scris, aci şi aiurea, de multe ori, cu laude bine meritate.

Mai curios este că în „Evenimentul", acum cîteva zile şi îndată după numirea noului secretar general a apărut un articol ditirambic. Autorul articolului protesta, între altele, că d. Dr. Simionescu n'a fost făcut ministru, iar pe d. Duca îl indica drept un bun secretar general. Iată în adevăr ce e curios din partea unui ziar de principii ca „Evenimentul".

R.

Chestiuni culturale

L'Année pédagogique

Este titlul sub care apare periodic o listă, cu un mic rezumat al operelor pedagogice ce se publică în cursul unui an numai în cele trei limbi principale: franceza, germana şi engleza.

Zilele acestea a apărut volumul al II al lucrării de care ne ocupăm cuprinzînd scrierile pedagogice publicate în cursul anului 1912.

Lucrarea apare sub îngrijirea profesorilor *L. Cellérier* şi *L. Dugas*, cu colaborarea mai multor profesori din ţările cu limbele pomenite, cari au trebuit să citească şi să rezume, mai pe larg sau mai pe scurt, 2729 de cărţi, broşuri sau articole mai mari de prin diferite reviste pedagogice. Volumul I care cuprinde lista lucrărilor aparente în 1911, cuprinde 2502 titluri de cărţi şi rezumate.

Scopul publicaţiei, după cum se vede, este de a înlesni studiul problemelor pedagogice. Cine vrea să studieze o chestiune pedagogică găseşte, la capitolul respectiv, în aceste două volume apărute o bogată bibliografie.

Ca şi lucrarea din anul trecut, şi cea prezentă cuprinde cîte-va articole de o mare însemnătate pentru educaţie şi anume: *Şcoala şi naţiunea în Franţa*, de Ferdinand Buisson; *Educaţia voinţei* de L. Cellérier; *Învăţămîntul şi în special învăţămîntul moral în Franţa ca serviciu de Stat* de L. Dugas; *Literatura criminală* de L. Cellérier şi *Un tip de educaţie intelectuală* de L. Dugas.

In articolul penultim profesorul L. Cellérier vorbeşte despre însemnătatea educativă şi instructivă a cinematografului. „Un tratat de morală este un slab ajutor în educaţia unui copil. Dacă vrem să învăţăm bine, să ne păzim de a predica. Faptele singure trebue să vorbească; de discursurile noastre copiii se plictisesc şi dorm, pe cînd faptele îi fac să judece şi-i ţin treji".

Aşa că cinematograful este menit să devie instrumentul cel mai puternic de învăţămînt. Toată geografia se va învăţa intuitiv, cu adevărat intuitiv. Vor defila pe dinaintea ochilor copiilor peisage exotice, voiaje, exploataţii tehnice, vizite în mine, industria de toate felurile, recolta şi transformarea productelor, funcţionarea maşinelor, a corăbiilor, a dirigiabilelor etc.

Ştiinţele naturale se vor sprijini foarte mult pe cinematograf; el va prezenta pe rînd micro-organisme, procese fiziologice, rase exotice de animale, fenomene geologice, etc. Tot ce se mişcă sau trăeşte în univers poate fi prezentat pe pînza cinematografului.

In acest chip viitorul său este imens; el va revoluţiona de sigur metodele de învăţămînt. Să-şi închipue cineva un învăţămînt numai prin aspect, fără vorbe.

*

In sfîrşit, asupra acestei chestiuni devenită şi la noi la ordinea zilei, se găseşte o foarte bogată bibliografie, care

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti.—Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

indică nu numai folosul cinematografului în scoală, ci şi acel al studiului copilului în general.

Volumul se termină cu un index de nume de autori şi de chestiuni, ceea ce uşurează foarte mult folosinţa lui.

C. V. Buţureanu

Auguste Dorchain arbitru de sonete

Luînd cunoştinţă de faptul că d. Auguste Dorchain va ţine, în oraşul nostru, Joi, o conferinţă despre „Poeţii Amorului", amintesc cititorilor noştri despre concursul de sonete pe care revista pariziană *Les Annales* l'a instituit anul trecut. Rezultatul concursului a fost publicat în unul din numerile de penultima lună a anului trecut.

Arbitru fusese instituit d. A. Dorchain care se văzu nevoit a ceti şi clasifica nu mai puţin de 2872 sonete. Publicînd rezultatul acestui concurs, d. Dorchain a făcut cîteva caracterizări importante asupra sonetului. Cităm:

„Autorilor, pe care i-am calificat numai *binişor* (estimables), le lipseşte cunoştinţa a ceia ce voi numai legile interioare ale sonetului, care fac, din această formă de poemă, un fel de piesă în patru acte, cu expunerea ei, nodul, deznodămîntul ei, care trebue să ajungă—printr'o progresiune savantă—la vre-o trăsătură finală care, prin idee, imagine sau tărie a versului, răsună, închee, luminează totul. Si apoi, prea mult se ignorează că, în aceste 14 versuri, nu poate fi permisă nici o slăbiciune de rimă sau de limbă; un sonet trebueşte a fi o operă de artă terminată, perfectă.

„Ah! de-aşi avea timp, v'aşi spune cum Heredia ţinea în lucru un sonet, ani întregi şi numai pentru motivul că găsea un cuvînt a fi slab şi pentru că ştia că acel cuvînt puternic, cuvînt caracteristic, singurul adevărat, singurul posibil, exista şi-l va descoperi mai curînd sau mai tîrziu".

Autorul continuă, povestind cum odată a indicat lui Heredia *cuvîntul caracteristic* pe care marele sonetist nu-l găsea. In acelaşi timp şi Heredia i-a corectat lui Dorchain, un vers slab dintr'un poem.

Cu ocazia acestui concurs, d. Dorchain a avut să se pronunţe şi asupra unui sonet glumeţ, intitulat *Auguste Dorchain* şi scris de poetul Louis Moreau.

Il dăm în traducere în proză:

„A. Dorchain a fost trubadurul delicat şi încîntător al tinerelor inimi gînditoare şi pe care le înalţă o nobilă nădejde; poet, tinzîndu-şi visul „pentru dragoste"; om, a ţintit toată viaţa să trăiască acest vis frumos".

„Inturnîndu-se credincios înspre trecut, culegea seva marilor spirite de altădată şi gusta, în linişte, un extaz fără preget".

„Vai! astăzi, desigur că îi arde craniul de o căldură groaznică şi-i ţintuit pe un pat de durere, condamnat la droguri infernale!..."

„Plîngeţi pe eroul Auguste Dorchain: poet dulce, martir al versurilor aproapelui, citind toate sonetele de la concursul Annalelor."

Nu ştim dacă sunt adevarate aceste zise ale poetului Louis Moreau. Noi, ieşenii, am avea un cîştig, în caz de veracitate. In adevăr, Moreau vorbeşte de „craniul care-i arde de o căldură groaznică"; d. Dorchain şi-a anunţat conferinţa despre „Poeţii *Amorului*"; şi o ştim cu toţii că e nevoe de „căldură" cînd e vorba de amor...!"

G.

Comptuarist sau Comptuaristă *cu scriere frumoasă, cunoscînd comptabilitatea în partidă dublă şi corespondenţă romînă şi germană, găseşte imediat ocupaţie la Societatea „Bradul Moldovei". Depozite de Cherestea.*

Iaşi, Str. Uzinelor 11—14

CRONICĂ TEATRALĂ

„Lorica Noastră"

Piesa cu care şi-a început stagiunea societea dramatică din Craiova, e dintre acele ce fac dată în literatura teatrală, iar reprezentaţie din acelea ce fac dată în amintirea spectatorilor.

Situaţia dramatică e aceasta:

Leonora Kaiser, mama Loricăi, lunecă spre o dragoste culpabilă cu Allbert Wieberg. In zina întîlnirei lor, acasă la ea, Allbert întîlneşte pe Lorica, venită în acea zi de la un pension din Elveţia. In loc de o fetiţă, pentru care el adusese o păpuşă, el se găseşte în faţa unei fete frumoase şi inteligente. Şi prinde s'o iubească. Leonora e cam necăjită de sosirea fiicei sale, veselă şi plină de viaţă. Dorind să scape din situaţia aceasta de jenă pleacă la Baden. Soţul ei, Otto pleacă cu Lorica şi cu prietenul lui, Cristian Wieberg, unchiul lui Allbert, la Heidelberg.

In toată desfăşurarea dramatică unchiul are rolul prietenului care veghiază pentru barbatul pe care-l vede străin de celeice se petrec, asupra nepotului său şi asupra doamnei, pe care vrea să-l oprească de la necinste.

Dar Lorica... iubeşte pe Allbert şi Allbert....

La Heidelberg vine s'o vadă şi i promite s'o ceară. Leonora în pragul necinstei se opreşte: Lorica, Otto. Datoria o recheamă la dreapta cale.

Revăzînd pe Albert e rece şi-l opreşte să-i spue ceva despre trecutul pe care vrea să-l uite. Albert cere pe Lorica.

In conversaţia cu unchiul, la sfîrşit de tot, Otto Kaiser îşi motivează purtarea: a ştiut tot; dar a sperat şi a aşteptat ca soţia sa prin venirea Loricei să-şi revie. Şi n'a sperat în zadar; Leonora n'a păcătuit: ea vine să ceară pe Allbert pentru Lorica.

Succint, acesta e subiectul. E moral, nemţesc. Technica e de o simetrie perfectă.

Economia dramatică e bine închegată. Autorul Paul Lindau procedează prin contraste: o mamă plictisită, în aceleaşi situaţii faţă de o fată sănătoasă; o mamă ce nu vede cu ochi buni pe fiica ei faţă de o fată sinceră care o adoră.

Un soţ sănătos şi încrezător în sfîrşitul crizei nevestii sale faţă de un prieten înspăimîntat şi agitat.

Frumos apare caracterul Loricei: sinceră plină de viaţă şi caracterul lui Otto: plin de viaţă şi încrezător. Aceste două personaje se aseamănă. Ele sunt cele mai simpatice.

Faţă de Poliche, care sub masca veseliei îşi ascunde durerea şi dragostea şi se supune mersului fatal al împrejurărilor Kaiser e omul vesel, sănătos şi sigur, care prevede evenimentele şi care are satisfacţia să le vadă îndeplinindu-se ast-fel cum le aştepta.

Kaiser e de un optimist ca al romancierilor engleji, ca al dramaturgilor germani.

Deşi Paul Lindau are în primele două acte o technică în genul lui Bataille, totuşi nu fatalitatea conduce personagiul principal. Femeia revine la datorie, e drept; dar desnodămîntul depinde şi de Lorica, depinde şi de Albert. Leonora renunţă. Dar n'o ştim de cît după ce a renunţat. Acţiunea, motivarea e împărţită. Credem că nu e destul de unitară, à tour-de-rôle fiecare personaj are o acţiune, fiecare act e complect.

Dar a fost bine executat? Cît despre aceasta nu mai încape îndoială. Artistii au înţeles rolurile şi nu le-au jucat din bucăţi.

D-na Fărcăşanu şi d. Stănescu au *întrupat* personagiile. Le-au jucat cu un brio, cu o înţelegere totală şi cu o naturaleţă admirabilă. Astfel se explică de ce au smuls ceva din sufletul nostru. Unchiul d. Braborescu, a fost un bun prieten, prezbit: vede pericolul, dar nu înţelege pe soţul din faţa lui. Şi are slăbiciune pentru nepot.

Leonora? D na Radovici nu ne-a dat fiorul „riscatului frumos" al faptei sale. N'a suferit, a jucat.

A jucat—şi puţin distins—d. Fotino în primele două acte; a suferit în cele din urmă. Două personage comice au întrupat d-na Sica Sergho, în guvernanta jignită de sănătoasa şi sincera purtare a Loricei şi d. Neamţu în croitorul exuberant în etalarea stofelor sale, „simfonii, iluzii, fata morgana.

Ansamblul şi jocul tuturor dovedesc tragere de inimă, armonie, muncă serioasă şi conducere măeastră.

Regisorul e colosal de naturalul şi simpaticul d. Ion Stănescu.

Reprezentaţia de aseară ne dovedeşte că elementele sunt lăsate să joace, că la Craiova se munceşte, că publicul a fost priceput şi mulţumit.

Adonis Gr. Popov

INFORMAŢII

— Membrii comitetului executiv Conservator democrat din localitate, sunt convocaţi pentru Mercuri 15 Ianuarie, orele 5 seara.

Modul cum a fost alcătuită lista candidaţilor partidului conservator, pentru alegerile din Iaşi, a stărnit o furtună nemai pomenită.

D. D Greceanu este tratat în chipul cel mai sever, din cauza priorităţ i acordată celor de la „Cuvîntul".

In club e o zarvă nemai pomenită; iar prin berării răsună invectivele şi ameninţările celor nemulţumiţi.

Miine, Marţi, se întruneşte în Capitală, Comitetul executiv al partidului conservator-democrat.

De astă dată vor participa numai şefii organizaţiunilor din provincie, şi membrii comitetului din Bucureşti.

In vederea acestei şedinţe, d. Al. A. Badareu, a plecat astăzi la Bucureşti.

Aflăm cu multă plăcere, că d. Henri Suţu, cunoscutul avocat, fost deputat al colegiului al 2-lea de Iaşi, membru fruntaş pînă în prezent al partidului conservator, s'a înscris în rîndurile partidului conservator-democrat din Iaşi.

Ziarul „Mişcarea" crede că în chestiuni serioase ca cele cu privire la desfiinţarea şcoalei de agenţi sanitari, este posibil să se joace cu cuvintele sau să scape prin tangentă.

Astfel, în loc de a recunoaşte fără înconjur că d. dr. Sion a încercat într'adevăr să desfiinţeze această şcoală şi prin aceasta era să se aducă o lovitură Iaşului, „Mişcarea" găseşte de cuviinţă să atace pe d. dr. Grigoriu.

Pentru a invedera că în alcătuirea personalului profesoral dela acea şcoală, foasta direcţie a serviciului sanitar nu s'a lasat condusă de preocupări politice, vom releva faptul că şcolile de agenţi sanitari dela Galaţi şi Craiova sunt diriguite, de medicul primar de judeţ sau de oraş. Tot astfel s'a procedat şi la şcoala din Iaşi.

Profesoratul a fost oferit d-lui dr. Hortolomei, medic secundar, care nu face politică şi, cînd d-sa a refuzat acest post din motive profesionale, a fost numit d. dr. Vrînceanu, care nu este membru al clubului nostru.

Azi la ora 4 se întruneşte comitetul executiv al partidului liberal din localitate.

In această consfătuire se va fixa lista de candidaţi.

Conferinţa d-lui Auguste Dorchain despre „Poeţii amorului" are loc Joi seara, 16 Ianuarie, poetul fiind reţinut la Bucureşti pentru o a doua conferinţă.

Cu începere de astăzi administraţia financiară achită pensiile civile şi militare pe luna Ianuarie.

In fie-care Sîmbătă seara vor avea loc la cercul militar serate dansante, iar Duminicele la orele 4 p. m. matineuri.

Odată cu schimbarea regimului se vor schimba toţi funcţionarii administrativi şi inspectorii dela Ministerul de instrucţie.

Se crede că d-ra Luiza Stoica va fi numită inspectoară a şcoalelor primare particulare în locul d-nei Maria C. Buţureanu demisionată.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a plecat eri cu expresul de 3 şi 15 în Capitală.

S'a acordat dreptul de a purta medalia „Răsplata Serviciului Militar" pentru 20 ani plutonierului major Ianovici Grigore de la compania pompierilor şi aceiaşi medalie pentru 15 ani de serviciu plutonierilor Leatris Const din compania jandarmilor pedeştri şi Ion Dimitrie şi Pruteanu Vasile din batalionul 4 vînători.

Actualmente gardiştii de noapte fac paza oraşului nostru în două serii. Schimbul se va face la ora 1 după miezul nopţii.

— Nu pentru apaşii de la gazetă ginerului ci pentru mare le public, repetăm următoarele:

Este absolut falş că, d. Badareu ar fi prelungit pe alţi şapte ani executarea contractului pentru lemnele necesare C. F. R

Este absolut falş că d. Badareu s'ar fi opus la acordare de gratificaţii pentru funcţionarii C. F. R.

In această privinţă am dat amănunte precise că d. Badareu a căutat să satisfacă cererea legitimă a funcţionarilor C. F. R. şi că acel care a făcut obiecţiuni a fost actualul director d. Cottescu.

Cît despre atacurile apaşilor — să continue. Lumea cunoaşte valoarea morală a acelor care atacă şi ştie motivele dezinteresate a acestor atacuri.

Insuşirea lor principală de apaşi, nu era de natură să-i împiedece de a se pune în serviciul acelora, care au nevoie ca alţii să fie atacaţi pentru ca propriile lor turpitudini să remiie necunoscute.

Congresul general al farmaciştilor din ţară se va ţinea irevocabil în ziua de 25 Ianuarie în Bucureşti, cu delegaţi din întreaga ţară.

Intrunirea comitetului executiv.—In saloanele clubului nostru, a avut loc aseară întrunirea comitetului executiv. Au răspuns la apel toţi membrii comitetului şi în tot timpul a domnit cea mai perfectă cordialitate şi se remarcă o dorinţă nestrămutatată de a lupta în aceste alegeri, cu tot devotamentul, de care conservatorii democraţi au dat atîtea strălucite dovezi.

Au participat domnii:

A. A. Badareu, Gh. Lascar, N. Nanu, Dr. Mezincescu, Stefan Negruzzi, N. Canauău, Lascar Antoniu, Vesp. Pella, Gh. D. Şerban, Osvald Teodoreanu, V. I. Radu, Chr. T. Christea, Gh. Şendre, I. Prasa, Victor Munteanu, C. Zaharia, prof. Bejan, Eug. Herovanu, Calistrat Hogaş, prof. Dragomirescu, Dr. N. Grigoriu, dr. Tănăsescu, dr. Apoteker, Dr. Stefănescu-Galaţi, C. Chirilă, C. Buţureanu, V. Buţureanu, I. Vărănescu, Enrico Mezzetti V. Oiaga, L. Grecea, Ştef. Georgescu, G. Scarlet, V. Botman, C. M. Fleaşcă, D. Botez, Valeriu Hulubei, prof. N. Patriciu, maior Dimitrescu, Th. Maximovici, Em. Bardasare, A. D. Atanasiu, C. Jornescu, Cesar Simionescu, Em. Constantinescu, Anibal Ciurea, căp. Dimitriu, Gh. Daraban, I. Constantinescu, Moritz Waktel, Em. Socor, Em. Briul, D. N. Stefănescu, Gh. Scorpan, Victor Vrabie, Maior Panaitescu, Maior Neculau, Andrei Badareu, căp. V. Popovici, Justin Adace, Neculai Alexandrescu, Claudius Rivalet, păr Al. Popovici, Al. Artino, D. Hulubei, Th. Giurcăneanu.

Sumele ce s'au mai primit pentru monumentul lui Vlaicu la Cetăţuia Iaşi. 100 lei Princesa Maria Moruzi, 10 lei d. Mircea I. Pella, 20 lei d. B. Goldner, 10 lei d. V. Kuzinschi, 10 lei Firma Moritz Gelber, 20 lei d. Lupu Grunspeiner, 10 lei d. Martin Buholzer, 10 lei d. Moise Grinberg, 10 lei A. C. Trepcea, 10 lei d. Marcu Moise, 5 lei d-na Eufrosina Ivanoff, 5 lei d. Inginer B. Diamant, 5 lei d. Norbert Ostersetzer, 5 lei d-na Rebeca Feinaru, 5 lei fraţii Diamant, 5 lei d. Grunspan M., 5 lei d. I. Horga, 5 lei societatea Anonimă de Petrolif., 5 lei d. Aron Susmamff, 5 lei fraţii Aschenasy, 5 lei d. I. Haimsonf, 5 lei d. Max Goldner, 5 lei M. Diamant, 5 lei Libva Abramovici, 5 lei d. Carol David, 5 lei d. Marcu Braun, 5 lei d. Moise Şloim, 5 lei d. Anton Andriescu, 5 lei Iţic Moşcovici, 5 lei Lupu Şmil, 5 lei Moise Leibovici, 5 lei Haim Horoviţ, 5 lei Paul Hopel, 5 lei Mendel Horoviţ, 5 lei Volf Lupu, 5 lei Fraţii Kisilovici, 5 lei Fritz Făiciuc, 5 lei Mihel Herş Manor, 5 lei Iţic Avram, 5 lei Vigner, 5 lei G. Ciuşmuleanu.

Răpirea d-rei Murgeanu.—Cu privire la răpirea d-rei Murgeanu, anunţată şi de ziarele noastre, ziarul *Berliner Tageblatt* publică următoarele amănunte din Dresda.

*

Dresda.—Produce mare zarvă în cercurile societăţei din Dresda, răpirea copilei Murgeanu, în vrîstă de 17 ani, fiica comandorului romîn Murgeanu, de către un anume Furtunescu, care se dădea drept director de gazetă.

Poliţia bănueşte că Furtunescu este un negustor de carne vie şi că a răpit copila pentru a o vinde la o casă de prostituţie din străinătate. Toate cercetările poliţiei au rămas până acum infructuoase."

*

In altă parte al numărului seu de astăzi, ziarul *Berliner Tageblatt*, mai publică următoarele amănunte, cu privire la această răpire.

Dresda.—„Răpirea a fost precedată de întămplarea următoare: Mama copilei pleacă acum cîte-va zile din R. Sarat, pentru a se duce la Dresda, unde copila ei se afla internată într'un pensionat.

In tren a făcut cunoştinţa lui Furtunescu. Curînd o prietenie se legă între amîndoi. Traseră la acelaşi otel, şi a doua zi mama recomandă pe copila ei acestui Furtunescu, care după două zile răpi copila.

Poliţia crede fără şovăială, că Furtunescu este un negustor de carne omenească şi că a răpit fata pentru a o vinde.

D. Grigore Mavrodi va fi numit intendent al prefecturii de judeţ, în locul d-lui C. Dobrovici.

D. Ioan Borcea a fost numit secretar al şcoalei de picheri din Iaşi.

Ministerul lucrărilor publice a acordat o reducere de 50 la sută pe C. F. congresiştilor corpului sanitar inferior din ţară al căror congres va avea loc în zilele de 24, 25 şi 26 Ianuarie în Capitală.

In strada Socola 127 s'a constatat un caz de difterie. De asemeni unul în strada Descălecătoarei.

La tribunalul de Iaşi s'a autentificat actul de vînzare cătră stat a vilei „Grierul," destinată precum se ştie pentru întemeiarea unui azil pentru mediciii infirmi.

Joi seara are loc în sala Sidoli o reprezentaţie extraordinară cu concursul unor talentaţi diletanţi în beneficiul şcoalei filantropice „Steaua".

Ieri Duminică, expoziţia pictorului *Iser*, a fost vizitată de multă lume. Cîte-va lucrări din ale pictorului au fost reţinute de amatori.

Inaugurarea Băncii „Moldova" va avea loc la 1 Februarie.

Direcţia Băncii va pune în aulă o placă de marmoră, comemorînd data istorică la care, acum 50 de ani s'au ţinut în aceiaşi aulă—pe atunci a Băncii „La Moldavie" primele conferinţe ale *Junimei* literare.

Astăzi la orele 2 p. m.. candidatele la examenul de capacitate, secţiunea fizico chimică vor trece probele practice, în laboratorul d-lui profesor Eugen Niculcea, sub diriguirea d-lui şef de lucrări profesor Niculae Patriciu.

Instalarea noilor efori ai Sf. Spiridon, va avea loc astăzi la orele 2 jum. p. m.

Camera de Comerciu va fi dizolvată în cursul săptămînii viitoare.

Eri au sosit decretele pentru numirea d-lor dr. Manicatide, N. Gane şi C. Climescu ca epitropi la Sft. Spiridon.

Marţi 14 Ianuarie fiind aniversarea naşterei M. S. Imparatului Wilhelm al Germaniei, un Te-deum se va oficia la catedrala catolică din localitate, după care va avea loc o recepţie la consulatul german.

Clubul meseriaşilor a ales următorul comitet: Gh. Luchian, L. Horga, I. Zamfir, C. Vlădescu, I. Raiciu, I. Muriu, I. Bachi, D. Cojocariu, Codreanu şi C. Gheorghiu.

FARMACIA DR. RATIANU

IAŞI.—PIAŢA CUZA-VODĂ

Recomandă excelenta sa **Untură de Peşte Norvegiană** purificată anume pentru uzul intern şi primită direct din Christiania.

Cu această excelentă untură de peşte, Farmacia Dr. RATIANU prepară

Untura de Peşte Jodoferată 2.75 Flaconul şi

Emulsia de Untura de Peşte cu lactofosfat de Calciu a 3.25 Flaconul, şi indicată în special copiilor şi adulţilor ce suferă de rachitism, scrofulosă, debilitate generală, anemie şi care nu pot suporta untura de peşte simplă.

Pentru acei ce nu pot lua nici un preparat de untură de peşte, recomandăm

Siropul şi Elixirul Jodotanic Dr. Ratianu

foarte plăcut la gust şi care înlocueşte cu mare succes toate preparatele de untură de peşte în cazurile de limfatism, rachitism, scrofulosă, debilitate generală, sifilis şi diverse afecţiuni ale pielei.

Farmacia posedă un Laboratoriu special pentru Analize Medicale.

In amintirea d-rului Th. Nicolau.—Colegii şi foştii elevi ai regretatului dr. Th. Nicolau, hotărînd a se consfătui pentru comemorarea meritelor def. prof. au însărcinat un comitet de iniţiativă care a trimis următoarea convocare:

„Mai mulţi din colegii şi foştii elevi ai regretatului dr. Th. Nicolau, exprimînd dorinţa de a se consfătui, în ce mod s'ar putea comemora mai potrivit meritele sale de învăţat, profesor şi director, vă rugăm a lua şi d-voastră parte la întrunirea, ce se va ţine în acest scop, Duminică 12 Ianuarie ora 10 a. m. la liceul internat".

Convocarea a fost semnată de d nii I. Paul, I. Borcea şi T. A. Badareu.

După discuţiunile urmate în adunare s'a redactat următorul proces-verbal:

Subsemnaţii colegi şi foşti elevi ai dr. Th. Nicolau, întruniţi azi 12 Ianuar 1914 în cancelaria liceului Internat spre a ne consfătui în ce chip s'ar putea comemora meritele sale de învăţat, profesor şi director, am hotărît:

1) Lansarea unui apel şi unor liste de subscripţie spre a se aduna un fond, din care să se facă un bust, ce se va aşeza la liceul „Internat" şi un fond „dr. Th. Nicolau", din venitul căruia vor fi ajutaţi anual elevii saraci ai liceului „Internat" şi ai şcoalei normale „Vasile Lupu".

2) Am proclamat următorul comitet, care se va ocupa cu redactarea apelului şi strîngerea fondului:

Preşedinte, d. I. Paul, casier, d. Th. A. Badareu, secretar, d. I. Bejan, membri: d-nii I. Ralet, Dragomir Hurmuzescu, Gh. Lascăr, M. Tomida, C. Hogaş, I. Mitru, I. Borcea, dr. Al. Ţaicu, Em. Constantinescu, L. Roiu, P. Bogdan, C. Fedeleş, I. Popescu Muşata, Al. Popovici, Al. Frunză Oct. Erbiceanu. (ss) T. A. Badareu, Em. Constantinescu, P. Bogdan, I. Popescu-Muşata, I. Mitru, L. Roiu, I. Bejan, C. Fedeleş, I. Borcea, dr. A. Ţaicu.

Pe ziua de 8 Aprilie, va fi mutat şeful statului major d. locot.-col. Ionescu actualminte în Cernavoda, la Constanţa, ca şef al diviziei a 9-a.

Regimentul 39 din Silistra va fi adus la Cernavodă pe aceiaşi zi.

Regimentul 35, din Dobrici, va trece la Silistra, iar la Dobrici, va trece regimentul 40 actualminte în Turtucaia.

O dispoziţie a ministerului de răz boi, va face ca recruţii din Romînia nouă să-şi facă o parte din stagiul cerut de legile militare, în regimentele aflătoare în Moldova, ca ast-fel să se poată deprinde a vorbi limba romînă

Mîne, 14 Ianuar, orele 10 dim. se va ţine la prefectura de judeţ, licitaţie publică pentru vînzarea pădurilor statului Buceceş, Coarnele-Caprei, Probota. Suharău şi Adîncata-Mitoc.

Prin deciziunea ministerială din 11 Ianuarie 1914, se ridică măsurile contra invaziunei holerei din Ungaria şi Bosnia-Herţegovina.

Lucrătorii agricoli şi industriali vor fi supuşi, totuşi, la intrarea în Romînia, la măsuri sanitare preventive.

Incendiul a distrus o parte din locuinţa lui Gheorghe Pascal. Focul a luat naştere de la coşul sobei.

Casa nu era asigurată.

D-na Maria Capriş, învăţătoare la şcoala din Voineşti, a fost transferată la şcoala de fete „dr. Iricek" din Silistra.

Serbarea Cercului Analelor.—Ieri la ora 3 p. m. a avut loc serbarea ştiinţifică şi literară organizată de societatea analelor din Iaşi.

Festivitatea a fost deschisă de către d. dr. Gh. Bogdan, preşedintele societăţei care a ţinut o mică cuvîntare asupra însemnătăţii acestei societăţi şi a rostului primei serbări.

Remarcăm că d. Bogdan a fost injust faţă de acei care au pus cea mai mare muncă la constituirea societăţei şi n'a spus nici o vorbă de d. A. Faure care a muncit cu tot sufletul la apropierea sufletească romîno-franceză.

Atitudinea d-lui Bogdan constitue o nedreptrte şi o lipsă de politeţă.

D. profesor A. D. Xenopol a vorbit despre influenţa franceză la noi relevînd că domnii fanarioţi au fost acei care primii au introdus această influenţă în ţările romîne.

Apoi au cetit din operile lor d-na Ana Conta Kernbach, M. Codreanu, I. M. Raşcu, Demostene Botez şi Topîrceanu.

D. profesor universitar I. Petrovici a cetit din operile regretatului poet P. Cerna.

Serbarea a avut un desăvîrşit succes şi s'a terminat la 4 p. m.

Sala încăpătoare a aulei universităţei era insuficientă pentru asistenţa excesivă.

Cercul Analelor. — Face cunoscut că conferenţa d-lui Auguste Dorchain a cărei dată a fost din nou modificată de o telegramă a marelui scriitor francez, acum aflat în Bucureşti, va avea loc definitiv Joi 16 Ianuarie, orele 9 seara, în Aula Universităţei.

Următoarele candidate—seria VII—au reuşit la examenul de definitivat de conducătoare de grădiniţe de copii:

Roguschi Sabina, Constantinescu Eugenia, Măldărescu Veronica, Sombola Hrisa, Bălănescu Eliza, Dumitriu Sevasta, Mihail Teofana şi Mihail Olimpia.

Seria VIII a fost chemată la examen pentru zilele de Mercuri şi Joi.

Administraţia şi Redacţia ziarului *Universul*, pregăteşte un banchet în onoarea d-lui I. G. Duca, actualul ministru de Culte şi Instrucţie publică. Motivul acestui banchet e că d. Duca a fost şi este un colaborator constant al ziarului *Universul*, în ceia ce priveşte cronica externă. Ba între redactorii „Universului" se colportează ştirea că răposatul Cazzavilani a descoperit în tînărul Duca, de pe cînd era simplu student la Paris, calităţi superioare în înalta diplomaţie.

Ca urmare acestei descoperiri, e că d. Duca a întins colaborarea sa la „Viaţa Românească" unde a întreţinut cetitorii cu toată politica externă.

Banchetul dat de ziarul *Universul* va desvăli o pagină interesantă din viaţa noului ministru, care ar fi trebuit plasat la externe, dacă şi alte calităţi afară de cele ale condeiului le-ar fi posedat d. Duca.

Aseară, la orele 9, s'a sinucis în str. Muzelor, tînărul Dumitru Aslan, elev în clasa III a şcoalei comerciale superioare.

Profitînd de lipsa celor de acasă, Dumitru Aslan şi-a tras un foc de revolver în tîmpla dreaptă. Fără să i se dele un ajutor, nenorocitul încetă din viaţă.

Asupra lui s'a găsit o scrisoare, prin care arată, că îndrăgostit de o văduvă din Bucureşti, îşi curmă firul vieţei, căuză că ea nu răspunde pasiunei sale.

Iată noul program de astă-seară Luni 11 Ianuarie ce se reprezintă la cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

Vis îngrozitor, scene fantastice admirabil interpretate.

„Un proces celebru". Desfăşurare fără seamăn, interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor pariziane (3 părţi).

Debutul iluzionistului Merry King în producţiile sale de magie, prestidigitatură, fantasmagorii etc.

Concursul sergenţilor de stradă, scene foarte humoristice.

Cel mai nou numer din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Mîne Marţi se intercalează în acest program: Papa a devenit vînător de femei, comedie în 2 acte.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri 15 Ian. „In faţa primejdiei", dramă grandioasă în 3 acte, etc.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Imprumut turcesc

Constantinopole.—Poarta a început cu Deutsche Bank tratative pentru a obţine un avans pe bonuri de tezaur, 5 la sută din care tezaurul mai are vre o 10 milioane franci.

Răscoală în Mexico

Mexico.—Refugiaţii povestesc că rebelii au măcelărit, lîngă San Luis Potosi, vre-o sută de femei şi copii şi 150 soldaţi ai guvernului.

Isprăvi sufragetiste

Glascow. — Azi dimineaţă a exploadat o bombă la grădina plantelor, stricînd mai multe sere calde. Mai tîrziu s'a mai găsit o bombă.

Această crimă se atribuie sufragetelor.

Dejun în onoarea principilor romîni

Berlin.—Cu prilejul prezenţei principilor Ferdinand şi Carol aici, a avut loc un dejun la M.M. Lor, la care principile moştenitor al Greciei.

Revărsarea Dunărei

Ismail. — Estuarul făcut de Dunăre, fiind blocat de gheţuri şi zăpezi, a rezultat o inundaţie care a pricinuit mari pagube populaţiunii riverane a Basarabiei.

Restabilirea relaţiilor diplomatice greco-bulgare

Sofia. — Cabinetul elenic a consimţit să amistieze pe toţi Bulgarii aflători în închisorile grece.

După îndeplinirea acestei făgăduieli, amîndouă guvernele vor procede la restabilirea relaţiilor diplomatice normale, prin numirea de reprezentanţi diplomatici.

Litigiul greco-bulgar, privitor la atribuirea staţiunii Octcilar, va fi — conform tratatului de la Bucureşti — tranşat prin arbitragiu.

Regele Serbiei nu vine la Bucureşti

Belgrad. — Biroul Presei declară că este cu totul neîntemeiată ştirea că s'ar fi pregătind o călătorie a regelui Petru la Bucureşti.

Conferinţa primilor miniştri balcanici

Belgrad.—Ziarul „Balcani" afirmă că în curînd va avea loc la Bucureşti o conferinţă a primilor miniştri balcanici, la care vor participa d-nii Brătianu, Venizelos, Pasici şi Bucovici. Nu va lua parte primul ministru al Bulgariei.

Serviciul Telefonic

Serbătorirea d-lui Venizelos

Londra.—D-na Take Ionescu, care se află la Londra, a oferit eri un dejun în onoarea d-lui Venizelos. Au asistat d-na şi d. Mişu, apoi ministrul Greciei la Londra şi mai multe personalităţi marcante, între care şi doctorul Dillon.

*

In aceiaşi zi a avut loc un prînz oferit în onoarea d-lui Venizelos, de către legaţiunea greacă.

Au participat la acest prînz d-na Take Ionescu şi d. şi d-na Mişu.

D. Venizelos la Bucureşti

Bucureşti. — D. Venizelos, la întoarcerea sa din Berlin, se va opri cîte-va zile la Bucureşti.

Demisie

Bucureşti. — S'a primit demisia d-lui Constantin C. Georgescu din postul de inspector agricol al judeţului Olt.

Candidaţii liberali din Ploeşti

Ploeşti.—Aseară s'au întrunit membrii comitetului executiv liberal şi au fixat lista de candidaţi, cuprinzînd numele d-lor Alex. Radovici, Ionescu Quintus, prinţul Valentin Bibescu, Radu Stanian, Dumitru Neculaescu, Alexandru Mişu, Nae Nedelcovici, I. Becescu-Sylvan, Alex. Anghelescu, M. Ştefănescu şi Gh. Stoicescu.

Repartizarea pe colegiu a rămas să fie făcută de către d. Radovici, şeful partidului liberal din localitate.

Cor studenţesc

Bucureşti.—Senatul universitar a încuviinţat formarea unui cor studenţesc, care să se producă la serbările jubiliare ale Universităţei din Bucureşti.

Crima din şoseaua Pantelimon

Bucureşti.—Aseară la orele 6, o crimă s'a comis în şoseaua Pantelimon, în împrejurările următoare:

Laptarul Ion Simion se luase la ceartă cu Mitică al Matachioaei. La un moment dat, Mitică descărcă două focuri de revolver şi răni mortal pe Ion Simion.

Criminalul a fost arestat.

Instalarea comisiei interimare din Craiova

Craiova. — Aseară, la orele 8, a avut loc instalarea comisiei interimare din Craiova. Asistă la solemnitate şi d. Nae Guran, fost primar.

Instalarea s'a făcut în prezenţa d-lui Slăvescu, Prefectul judeţului.

Au rostit cuvîntări d. Nae Guran, fost primar şi d. Românescu, preşedintele comisiei interimare.

Intrunirea liberală din Bacău

Bacău.—Eri a avut loc aci o întrunire publică, la care a participat şi d. ministru Al. Constantinescu.

D. Constantinescu luînd cuvîntul, a arătat importanţa celor două mari reforme, pe care urmează să le aducă la îndeplinire partidul liberal.

D sa a adăugat, că regele a împuternicit partidul liberal de a realiza aceste reforme.

Au mai vorbit d-nii Lascar Veniamin şi Dimitriu. Acest din urmă a cerut să fie liberi învăţătorii şi preoţii să-şi aleagă pe reprezentanţii lor.

D, Lascar Antoniu a cerut ministrului să se intereseze de aproape de nevoile oraşului Bacău, care a fost lasat în părăsire.

D. Constantinescu a încheiat seria cuvîntărilor, promiţînd a da concursul d-sale şi pentru înfăptuirea nevoilor locale.

Presa străină şi Romînia

Londra.—Marele ziar „Vestminster-Gazette", ocupîndu-se de chestia insulelor greceşti, şi de atitudinea Anglîei, spune următoarele despre Romînia:

„România a dovedit cum trebue să se ajute popoarele, fără chiar a scoate sabia din teacă, fără a risca vieaţa vre unui grenadier.

România a strîns cu putere mînerul sabiei, gata la ori ce eventualitate şi dovedind prin aceasta adevaratul merit strămoşesc, al vechilor romîni."

Ziarul termină sfătuind Anglia a face la fel.

Loteria societăţei Femeilor Ortodoxe

Bucureşti.—La ultima tragere a loteriei organizată de societatea Femeelor Ortodoxe, au eşit următoarele numere căştigătoare:

20,000 lei No. 107,985.

3,000 lei No. 159.299.

1,000 lei No. 288086, 210442.

500 lei No. 101968, 138323, 157, 70, 66755, 29154, 282543, 85733, 18018, 82640 59370.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat:

25,000 lei No. 7871.

10,000 lei No. 26065, 21613.

3,000 lei No. 17079, 29261.

2,000 lei No. 49722, 54146, 14278 16265, 18582, 22971, 42305, 44873.

1,000 lei No. 3218, 9491, 22610, 32313 47120, 59010, 14523, 18275, 20772, 20584 27851, 36927.

500 lei No. 776, 7545, 14385, 14227 20870, 21757. 28174, 34689. 40784, 49605 49102, 50416, 53165, 59439, 1542, 5610 10231, 16121, 32096, 39910, 41190, 45941 45517, 48623, 49495.

La tragerea de azi ou căzut în colectura „Providenţa" din Iaşi următoarele cîştiguri:

No. 17079 lei 3000,—17047 lei 1000, —31734 lei 1000, — 12558 lei 1000, — 51406 lei 1000.

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat*.

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

Fabrica de Vată şi Plapome „GLORIA"

LAZARE & GUSTAV RECHLER

— IAŞI —

Singura fabrică sistematică care rivalizează cu produsele similare streine, recomandă tuturora produsele sale de

Vată gumată pentru confecţiuni

albă şi neagră în pachete a 800 şi 1000 grame a 4, 6, 8, 10 sau 12 metri într'un pachet.

Plapome calitate recunoscută superioară şi cu îngrijire lucrate din satin, creton, poms şi atlas în orice dimensiune, precum şi plapome speciale de botez.

Comenzile pentru Moldova sunt a se adresa: biroului de agentură şi comision

Maurice Brauchfeld, Iaşi

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor.

Lemne eftine

Ocaziune rară

Lemne de fag, uscate, tăiate în lungime de 2 m., se vinde cu şase lei metru cub predat gara Dolhasca.

Lemne de plop lungimea 2 m. cu patru lei şi 50 bani predate la gară,

Calităţi extra.

Doritorii se vor adresa d-lui I. GAVRILOVICI prin gara Dolhasca, jud. Suceava, la com. Dolheşti. Vizitatorii a se coborî în Halta Dolheşti.

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 –

Mărci poştale ale ANEXIUNII (puse în circulaţie pentru 15 zile acum) plătim 1 LEU SUTA. Asemene cumpărăm orice mărci poştale uzate documente şi tablouri.

E. ŞARAGA

Str. Lăpuşneanu 2,—Iaşi

La „Bradul Moldovei"

IANCU RECHLER & CAROL MICHELSOHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comerciul de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

Asortat permanent cu lemnărie pentru construcţie şi tîmplărie.

Execută prompt orice comenzi referitoare, garantînd calitatea superioară a cherestelei, preţuri convenabile şi livrarea foarte conştiincioasă.

Se caută *un bun* VITICULTOR, *însurat, cu şcoală şi bune referinţe, pentru o vie de 20 hectare, plantaţie americană, la ţară. A se adresa ofertele d-lui* Ştefan Negruzzi, Loco.

D-ra Pepita Georgescu

Aduce la cunoştinţa unor clientelei, că de azi a deschis atelierul său din str. Căpitan Păun No. 8.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Ştefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sfînt. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

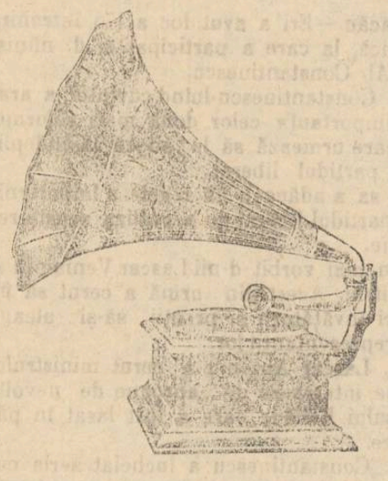

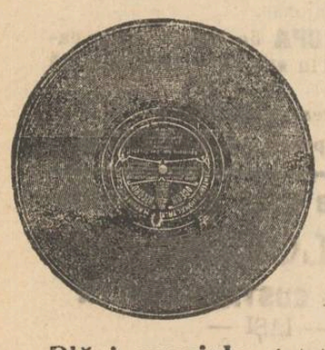

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Sărbătorile

MATINEURI LA ORA **3**

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. cu Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Sala cea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Tivoli, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constantinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.— Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe englezo şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea **3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.**

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în PIAŢA UNIREI, vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2079.—Mercuri 15 Ianuar 191

POLITICE

ZARVA MULTA

Marele eveniment al fuziunei cuvîntisto-greceniste, — comunicat cu atîta emfază comitetului executiv al partidului conservator—constituie, în realitate, un motiv de o extraordinară agitație în rîndurile conservatorilor ieșeni.

De fapt, cu această ocazie, s'au aranjat unele lucruri prin care, în primul loc, se tindea la satisfacerea cerinților d-lui Greceanu și la răzbunarea unora din corifeii conservatori.

S'a făcut fuziunea grecenisto-cuvîntistă, pentru că cei dela *Cuvîntul* au douăsprezece voturi la colegiul I de Cameră. D. Greceanu ținea morțiș ca să aibă aceste voturi — indiferent pe cine va avea alăturea sau pe cine va sacrifica.

S'a mai făcut această fuziune pentru a înlătura pe unii conservatori, care au avut o atitudine nesovăitoare, cînd a fost vorba de sprijinit guvernul de colaborare. Aceștia trebuiau pedepsiți. Ei n'au mai fost admiși pe lista candidaților. Pînă și d. dr. Ilie Stroici — de atîtea ori candidat — a fost de astă dată eliminat.

De cît un lucru: politica de combinațiuni personale sau de răzbunări meschine nu dă nici odată rezultate bune. Și acest lucru se invederează și astă-zi.

Intr'adevăr, în partidul conservator ieșan este actualminte o zarvă extra-ordinară. Nemulțumirea ie foarte mare și partizanii cu vază și care fac parte din vechia gardă se arată indignați de cele petrecute.

După părerea lor, prin nimica nu este justificată nici importanța și nici zgomotul făcut cu ocazia acestei fuziuni. Cît despre condițiunile în care au fost fixate candidaturile, rezultatul alegerilor va învedera dacă fapte ca cele petrecute rămîn acum fără răsplată.

NOTA ZILEI

O farsă ?

Găsim în oficiosul semi-guvernului liberal „Facla" următorul comunicat la adresa directorului celuilalt oficios liberal „Viitorul" :

«Supărat că nu a intrat în minister, d. Banu a voit se facă un gest mare à la Toma Stelian.

S'a dus la prefectura poliției Capitalei și a scos pașaport pentru străinătate. Cîtorva prieteni, d. Banu le-a spus că se duce la Paris și că nu va candida nici pentru Parlament.

...Ce s'a întîmplat însă? D. Panaitescu, din ordinul d-lui Brătianu—probabil că șeful știa că are de-aface cu un farsor—a pus copoii să urmărească pe d. Banu.

De la toate punctele de frontiară, s'a comunicat siguranței că d. Banu nu a fost văzut».

Relațiunile strînse pe care le are astăzi „Facla" cu șeful, d. Brăteanu și cu subșeful, d. Panaitescu, ne fac să credem că relația de mai sus e sigură ca din însăși sursa... Siguranței.

MICI POLEMICI

Unii caută să acrediteze legenda că d. Duca a stabilit alianța între guvernul liberal și „Facla". Ne adevărat. Trăsătura de unire a făcut-o... Banu.

*

De ce atîta grabă din partea candidaților Evenimentului și Cuvîntului să-și publice numele în ziare ?

...Pentru că prevăd că va fi singura lor mîngîiere, — publicarea numelor.

*

„Oferim — scrie Seara *— tot concursul nostru d-lui dr. Sion".*

Cum s'ar zice : Văcărești sprijinind Mărcuța. .

*

„Unirea" n'a apărat. Tipografii romîni din Iași s'au jidovit. Toți cer parale înainte...

*

Cifra 7 e consacrată ca o cifră mincinoasă. De aceea agenția de minciuni a inventat cea mai proaspătă — cu prelungirea contractului Berman Iaster pe... 7 ani.

*

A izbucnit un conflict între ministrul Duca și demisul director al Casei Bisericilor care nu vrea să se deprindă cu ideea că e pe... Ducă.

*

Ziarele rusești anunță că avocații cari au apărat pe Beilis la Kiew au refuzat plata.

Și de la un apostol naționalist ca dr. Șamuleanu—la Vaslui—d. Delavrancea a primit 4000 de lei...

Nu mai e morală și pace !

*

„Cuvîntul" a căsut de acord cu „Evenimentul". Le mai rămîne candidaților comuni să cadă... în alegeri.

*

Se laudă directorul serviciului sanitar că a desființat automobilele tokiste.

...Ca să înflorească tramvaiul liberal.

ELECTORALE

Intrebat dacă va fi candidatul guvernului la colegiul universitar, d. M. B. Cantacuzino a răspuns :

— „Mă duc la liberali, dar nu primesc nici deputăție, nici senatorie. Nu cer acestor oameni de cît să mă lase în pace !"

*

In cazul dacă conservatorii locali vor reuși să l împace pe d. dr. Bogdan, astăzi foarte pornit, d-sa va fi candidatul... sigur căzut, al conservatorilor la colegiul universitar.

*

Este sigur că d-nii G. A. Scorțescu, Lascar Tărăbuță și A. C. Cuza vor candida la colegiul II deputați de Iași.

*

Cel mai nenorocit candidat, la actualele alegeri, va fi d. Kilimoglu.

Va fi nevoit să facă vizite electorale în societatea d-lor dr. Possa și Costandachi.

*

Din modul cum s'a alcătuit lista candidaților conservatori din Iași, resultă că acei dintre foștii parlamentari, care au susținut guvernul de colaborare și deci politica actualului șef al partidului conservator, atunci cînd d. Carp a voit să reia șefia, au perdut dreptul de a mai reprezenta acest partid în parlament.

GLOSE ALE VREMEI...

Medici și clubiști.—A propos de laboratorii. — O mică pricină. —Partidul economiilor.—Brătianu tatăl și Fiul.

S'a subliniat eri valoarea unui argument, ori a unei aluzii. Confratele liberal, neputînd găsi nici-o scuză pentru încercarea regimului de a desființa școala de agenți sanitari din Iași, a făcut aluzie la numirea medicilor-profesori și a făcut un argument din calitatea politică a directorului școalei.

In treacăt fie zis, avantagiile pentru simpaticul director al școalei — medicul primar al județului nostru— de a avea respunderea acelei școli erau aproape o plictiseală. Diurna de 100 lei, cu obligațiile atît de multiple ce impunea un directorat în care întra pînă și grija alimentarii atîtor zeci de elevi, nu reprezenta nici pe de departe sacrificiile de timp și de muncă.

In ce privește pe cei doi profesori, s'a arătat eri că unul dintre cele două posturi a fost oferit, pe rînd, la cîte doi medici străini de clubul conservator-democrat și dintre acești doi, unul a și refuzat postul din lipsă de vreme.

Dar era oare guvernul *trecut*, dator să se adreseze, poate, clubului liberal pentru recrutarea a doi medici ?

Dar fiindcă veni vorba, n'ar putea să se intereseze gazeta locală la unii domni medici, înscrișii în clubul liberal dela cari ar afla că au stat nesupărați în slujbe,—bunăoară la căile ferate, sub ministeriatul d-lui Al. A. Badareu ? Intre dînșii unul e un viitor ajutor de primar...

Spunem lucrurile aceste pentru a arăta valoarea argumentului și finețea aluziei ziarului liberal.

*

A propos de medicină, de știință în genere și de laboratorii. Nu de mult—precizăm—la 5 Ianuarie, d. profesor Dr. Mezincescu răspunzînd unei însinuări a „Evenimentului" cu privire la pretinsa reînoire a contactului cu d. Dr. Negel, pentru localul ocupat de laboratoriul de hipienă, scria :

„Afirmările *Evenimentului* sunt deci cu desăvîrșire neadevărate.

Acum—*de ce* și *cine* de la *Evenimentul* se chinuește să găsească ceva de zis despre mine, fie chiar însinuări ridicule ca cele de mai sus ? *Există o mică cauză pentru acest mare efect. Cel cu pricina o cunoaște*".

„Evenimentul" a înghițit sfidarea, n'a suflat un cuvînt. Prefăcîndu-se a schimba vorba, a intervenit ba în favoarea d-rului Sion, aprobînd suprimarea unei instituții ieșane ; ba în chestia imobilului închiriat de la d. V. Iamandi pentru serviciul sanitar. Dar ce-i cu pricina mică ? Cine anume dela „Evenimentul" e pus aci în cauză ? Nu știe nimic, nici măcar d. Rudolf Suțu proprietarul unui anumit imobil ocupat de o anumită instituție ?

Așteptăm.

E adevarat că regimul liberal își propune nu numai suprimarea unor posturi — pentru a înființa altele—, ci economie în genere, economia în stil mare. Cel puțin așa ne încredința „Viitorul" acum de curînd :

„...Administrația publică nu este o arenă în care apetiturile să se lupte, în care să se satisfacă gusturile unora și vanitățile altora; iar banii storși cu atîta greutate de la contribuabilii destul de împovorați, nu trebue să servească ca persoane mute în danțul milioanelor. E o chestie de cinste politică, de moralitate publică și de însănătoșire a vieței noastre de stat ca averea publică să fie păstrată ca lucru sfînt și ca cheltuelile să fie făcute cu rost și fără gînduri de interese politice."

La asemenea teorii și hipocrizii electorale se poate răspunde cu un singur citat, dar încalte Shakespearean :

— Vorbe ! Vorbe ! Vorbe !

*

Dar poate...

Poate că într'adevăr a venit o eră de economie și de renunțare ? Filosoful profesor, Rădulescu-Motru, într'un sarcastic articol din „Noua R. Romînă" încearcă chiar a găsi o formulă, o explicație, socială : încheind constatările ce face :

„...Brătianu-tatăl a lăsat sbor liber apetiturilor și lăcomiei partizanilor ? A tolerat crime și asasinate ?... Ce om prevăzător! Dacă nu făcea astfel, unde ar fi fost partidul care în 1914 ar fi urmat pe Brătianu-fiul ?

Brătianu-fiul răzbună pe Brătianu tatăl.

Avem înaintea noastră un exemplar de sublimă izbăvire morală. Acei cu prea multe apetituri se inobilează prin renunțare. Este un fapt unic în istorie."

Atît de unic, încît nici nu există, căci ironia filosofului e o simplă ironie. Faptele sunt altele.

ECOURI

Cercetările asupra păsărilor călătoare au luat în timpul din urmă un deosebit avînt, mai ales de cînd s'au înființat stațiuni ornitologice, în care păsările sunt marcate cu cîte un inel de aluminiu, pe care se înseamnă data și locul observării. Acest soi de experimentare, început la 1899, de institutorul Chr. Mortensen în Viborg, azi urmărește în toate țările din drumul păsărilor călătoare. Cea mai veche stațiune este acea de la Rossiten în apropiere de Danzig, apoi ca însemnătate vine stațiunea societății ornitologice ungare de la Buda-pesta. Societatea biologică din Helligoland apoi muzeul din Leyden și Asociațiunea ornitologică din America, s'au alipit cercetărilor. In 1912 un pas important s'a făcut prin crearea în Rusia a unei societăți ornitologice. Numai în Anglia s'au însemnat aproape 32000 paseri. După cum se știe delta Dunărei și Dobrogea e un popas însemnat al păsărilor călătoare. Primavara și mai ales toamna e o variație de paseri pe teritoriul dobrogean, cum rar se întîlnește aiurea. Nu ar fi rău ca cei care sunt interesați în studiile biologice la noi, și în special Muzeul de istorie naturală din București, să creeze și la noi o stație pentru marcatul păsărilor călătoare, spre a se urmări drumul pe care-l iau ele în emigrările lor anuale.

*

Numărul specitilor de vertebrate, care trăesc azi pe fața pămîntului este după *Henshaw*, de 47200. Dintre acestea sunt 7000 mamifere, 20000 paseri, 300 crocodili și broaște țestoase, 3300 șopîrle, 2400 șerpi, 2200 batraciene și 12000 pești (Centralblatt f. Zoologie 1913 II. 212).

OAMENI ȘI LUCRURI

Un scriitor despre un pictor

Era o vreme — și nu sunt prea mulți ani de atunci — cînd se aplica termenul de „caricatură" schițelor lui Iser. E adevărat că de atunci încoace artistul a evoluat și ne-a dat foarte multe lucrări cari au lărgit mult orizonul inspirațiunilor și compozițiilor, de lucrările debutului,—care l'au popularizat pe Iser, dar nu l-au consacrat.

Artistul acesta rămîne un bohem.

Iată-l venit la Iași cu 137 de tablouri, fără... catalog. Sîntem dară siliți a face o judecată .. sumară, ori una de ansamblu. Iată, drept prefață, un lung citat din impresiile publicate într'o revistă bucureșteană, nu de mult, de către scriitorul Galaction autorul „Bisericuței din Răzoare" despre care vom vorbi curînd aci, pe larg :

„Ce impresiune îmi face arta lui ? Mi se pare că beau un vin tare, care se suie la cap, dă grijă și amețeli, dar care îmi place foarte mult și-l beau înainte ! Comparația aceasta nu este a mea ; a scris-o cineva, acum vre-o cincizeci de ani, despre un roman celebru. O iau, însă cu împrumut, pentru că exprimă drept și scurt răscolirea mea sufletească, în fața producțiunilor lui Iser.

E acest artist un teoretician ? A plecat el de la o concepție artistică, de la o teorie, ca să ajungă la arta lui de asi, sau, de la arta lui de azi — care-i curge sub degete, neprevenită și firească—face cîteodată și drumul în sus, spre teorie, spre școli și spre maeștri ? Aceste întrebări putem să ni le punem nouă, dar nu putem să le punem artistului. Fiindcă... oricît ar fi el de sincer, răspunsul lui va conține totdeauna o înșelare de sine. Paguba nu este prea mare. ."

.. „Priviți cele 216 de picturi, pasteluri, aquarele, desenuri, portrete și ilustrații din expoziția lui Iser. Curios mai vede Iser lumea aceasta !

Mirarea, zice un antic înțelept, este începutul filosofiei ; tot mirarea este începutul prieteniei cu arta lui Iser. Dar priviți cu luare aminte, stăruiți și fiți doritori de a înțelege. La început tot ce-ți arată Iser pare că ar fi (prin exagerație) un fund de peșteră, în mare, unde fojgăesc caracatițe, crabi, painjeni de apă, pești monstruoși.... și care s'ar lumina de odată, prin nu știu ce năvală de lumină electrică.

După ce neadormirea a trecut, observi că ești tot în lumea aeriană.

O mulțime de gesturi, de atitudini de expresiuni, foarte cunoscute și redate de artist cu o uimitoare putere de adevăr, te chiamă și te agață. Cine ar fi putut să taie mai adevărat și mai precis silueta bătrînului tătar din No. 2 ? Cine ar fi putut să lase urmașilor mai întocmai cu originalul pe ilustrul cafegiu din Cocargea, Ismail Ferado (acela care și-a scos piciorul din papuc) ? Prin ochii și prin degetele cui ar fi putut să scapere mai sinistre capetele celor din jurul Mesei-Verzi ?"

In jurul „Mesei Verzi" stau acei din tabloul pe care-l intitulează „In Casino".

...Iar ca impresiune generală ? Cităm iară :

„Iser, amicul mai mult vesel de cît trist; vlăjganul bine zidit și cu havana în gură e un mare și trist poet. Face parte din familia celor cu talent amar și întunecos.

Acest poet, cu ochi mai buni de cît ori care dintre noi, nu poate să ierte lui Dumnezeu că, pe lîngă liniile cele mari și nobile ale creațiunei, El Atotputernicul, a îngăduit în lume și coropișnița și cîrciiasul, și solomisdra—și prostia și urîtenia și nedreptatea.

Și bizar și iremediabil obsedat de această latură inexplicabilă a operei celui cu nume inefabil, Iser, desmerdînd lumea aceasta, îi pune la gît un colan de coropișnițe, de cîrceci și de solomisdre...

Acest artist e un revoluționar. E unul dintre acei mulți nebuni de înalt talent, care, voind sau nevoind, lucrează încet și sigur la marile prefaceri viitoare. Vom trăi altel, vom cînta altfel și vom desena altfel ! Adevărat să fie oare ? Știu ei ce spun acesti teribili înainte mergători ? Nu putem să răspundem. Suntem prea mici ; suntem prea cufundați în lumea de acum. Suntem întocmai ca Salomeia și ca ostașii lui Irod, față cu Iochanan cel ce proorocește din fundul cisternei. Ne simțim impresionați, sguduiți, simțim în prooroc o putere misterioasă... Poate chiar îl iubim... Dar „cine știe ce spune prooroculu" !

Vom încheia, după această prefață, cu cîte-va considerațiuni generale, cum se pot face despre o expoziție... fără catalog ilustrat, ori neilustrat.

Rodion

D. Take Ionescu și împacarea Romîno-Maghiară

La ordinea zilei în opinia publică europeană este cestiunea împăcării *Romîno-Maghiară* din imperiul vecin *Austro-Ungar*.

Se știe că în cursul anului 1913 relațiunile dintre cele două țări, imperiul *Austro-Ungar* și regatul *Romîn* au trecut prin mari cumpene. Au fost momente cînd prin glasul și pana unor fruntași din Romînia, cum e d. A. D. Xenopol, marele istoric și alții, s'a denunțat violenia imperiului Austro-Ungar în conflictul Romîno-Bulgar.

Acum după sfîrșirea războiului balcanic, imperiul Austro-Ungar voește să strîngă raporturile cu regatul Romîn și în acest scop se caută modalitatea îndulcirii și îndreptării pe calea dreptății a raporturilor dintre romîni și maghiari.

Ziarul *Az Est* din Budapesta, pentru a afla opinia publică, din Romînia, cu privire la împacarea Romîno-Maghiară din imperiul vecin, a trimis pe corespondentul său la București unde a interviewat dintre barbații noștri politici numai pe d. Take Ionescu, omul cel mai superior în țara noastră. E o dovadă și mai mult că d. Take Ionescu e o personalitate politică europeană din faptul, că tocmai lui și nu altora i s'a luat interviewul, cît și din felul și cuprinsul interviewului.

Acest interview a apărut eri în corespondență telegrafică în *Universul*, cel mai popular ziar din țară, pe ziua de azi 13 Ianuarie 1913.

Deși e redat în telegrame totuși cuprinde o coloană întreagă din acest ziar. Noi am citit acest articol de reportaj cu cea mai mare lăcomie și nu putem să nu relevăm ideile din el. Deși e perioada electorală, cînd alte preocupări ne atrag, totuși trebue să cunoaștem ceia ce șeful conservatorilor-democrați, cel mai de vază om politic, spune Europei întregi.

D. Take Ionescu spune, că încă de acum 20 ani, vorbind cu oameni politici din Ungaria, Banfy și Koloman Szell, li-a spus că datoria ungurilor față de romînii din Ungaria e să le dee drepturile pe care ei le cer, dacă voiesc să aibă cetățeni unguri supuși și dornici de luptă pentru binele Ungariei.

Venind la împacarea Romîno-Maghiară de azi, d. Take Ionescu spune hotărît :

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

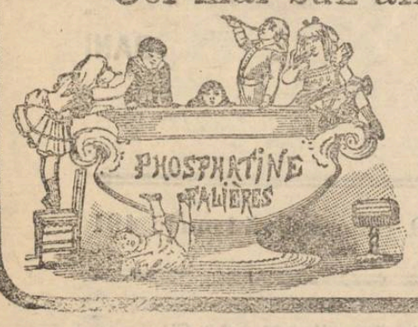

Recomandat de la vîrsta de 7-8 luni. în momentul înţercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrînilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

Ungurii *trebue* să acorde romînilor cererile lor, căci *„Ungurii nu pierd nimic dacă se înţeleg cu Romînii“.*

Apoi la întrebarea dacă tratativele de împăcare vor isbuti, d. Take Ionescu zice că trebue să isbutească,

Cînd corespondentul îi zice, e posibil să nu reuşească din priciuă că romînii exagerează cererile, d. Take Ionescu o spune hotărît : cînd *interesul ungurilor e să se împace cu romînii,* oamenii politici ungari vor găsi modul de împăcare.

Numai atunci nu se va găsi modalitatea de împăcare, cînd din partea ungurilor nu se va voi a se face împăcarea.

Şi a terminat d. Take Ionescu spunînd că o împăcare *Romîno-Maghiară* va avea de urmare strîngerea raporturilor dintre ambele ţări : Imperiul Austro-Ungar şi Regatul Romîn.

Rîuleva

INFORMAŢII

— Membrii comitetului executiv Conservator democrat din localitate, sunt convocaţi pentru Mercuri 15 Ianuarie, orele 5 seara.

— Candidaţii liberali. — *Iată candidaţii liberali, după cum s'a hotărît în comitetul executiv de aseară.*

Colegiul I de Cameră : *Alh. Gheorghiu, C. Crupenschi, Grigore Dimitrescu.*

Colegiul II de Cameră : *C. Stere, Gh. Mînzescu, Grigore Iamandi, Xenofon Eraclide, Iancu Botez şi Th. Vasiliu.*

Colegiul III de Cameră : *M. Carp.*

Colegiul I de Senat : *C. Pennescu.*

Colegiul II de Senat : *Dr. Stefan Possa, Gh. Costandache şi C. Chilimoglu.*

După ordinul de la centru, au remas libere, un loc la colegiul I de Cameră, un loc la Colegiul I de Senat şi locul de la Universitate.

D. A. A. Badareu, fost ministru, soseşte mîine dimineaţă în Iaşi.

In urma demisiei d-lui Miclescu, postul de inginer inspector al Comunei a fost desfiinţat. Diferitele lucrări ce cădeau pînă acuma în sarcina inspectorului, au fost repartizate pe la diferiţii şefi ai serviciului tehnic.

La ora 2 după prînz, d-nii Neculai Gane, Climescu şi dr. Monicatide, numiţi efori ai Casei Sf. Spiridon, au depus cavenitul jurămînt. Asistă toţi funcţionarii, în frunte cu d. Rudolf Suţu, directorul Epitropiei.

Se oficiază un serviciu religios de către arhiereul Antim. Apoi d. Fîntînaru, Prefectul judeţului, felicită pe epitropi în numele guvernului.

Arhiereul Antim rosteşte o cuvîntare, în care arată importanţa aşezămîntului, la care respunde d. Climescu, zicînd că epitropii ştiu că îşi asumă o grea răspundere, dar îşi vor face datoria, sperînd în concursul funcţionarilor, cari sunt stîlpii Casei.

D. Climescu verifică apoi casa epitropiei.

Conservatorii din Vaslui n'au reuşit încă să fixeze candidaturile clubului lor pentru alegerile generale. Neînţelegerile sunt mari. D-nii dr. Peride şi G. Volenti nu voesc cu nici un preţ să candideze în actualele alegeri.

D. Mavroianni nu acceptă colegiul II ce i s'a oferit dorind să candideze la I-iul de cameră.

Iar pentru col. III, unii se feresc de el, cum e d. Jack Marcopolo, mare proprietar, căruia i-a fost oferit, iar alţii cum e d. Th. Rîşcanu, îl pretind cu insistenţă, însă nu sunt agreaţi :

Şi peste toţi, cade din senin, junele Marcel Bastoki, fost şef de cabinet al d-lui Marghiloman, înscris eri abia, în clubul din Vaslui, cu dorinţa de a candida la col. II. Vorba cea, ca la Vaslui, nicăiri.

D. Jean Maxim, redactor al ziarului Mişcarea, va fi numit şef al serviciului administrativ al epitropiei Sf. Spiridon, în locul d-lui George Ciurea.

Curtea de Apel secţia I-a a cercetat ieri apelul d-lui Raul Crăciun, avocat, care, precum se ştie, a fost pedepsit de consiliul de disciplină al baroului de Iaşi, cu suspendare pe timp de două luni, din cauză că consiliul în chestiune a găsit întemeiate plîngerile d-nei Constanţa Gr. Ghyca, în privinţa modului cum d. Crăciun a condus gestiunea intereselor băneşti ale numitei doamne.

Curtea a admis în parte apelul d-lui Crăciun şi a redus de la două luni la 15 zile termenul cît d. Crăciun nu va avea dreptul să pledeze.

D. Morţun, ministru de interne, nu va candida în aceste alegeri la nici un colegiu.

D. revizor şcolar Lazăr Grecea, a plecat astăzi la Tg-Frumos pentru că, împreună cu medicul comunal, să viziteze şcoala profesională condusă de d-ra Tesaru.

Aceasta, în vederea autorizaţiei ce urmează ca ministerul să o dea numitei şcoale.

D. revizor şcolar a fost ieri la Bădeni, în ancheta provocată de o petiţie înaintată. de mai mulţi locuitori, ministerului şi în care se plîng în contra învăţătorului din numita comună.

D-nii Rudolf Suţu, directorul epitropiei Sf. Spiridon şi Ciurea şef de birou al serviciului administrativ al acestei casa şi au înaintat demisiile..

D. Michiu, pensionar a fost numit administrator al băilor comunale, în locul d-lui Movileanu.

Şcolare.—S'au făcut următoarele numiri de suplinitori în învăţămîntul rural pe ziua de 1 Ianuarie 914 :

In judeţul Suceava : D. Botez absolvent a 5 clase liceu la şcoala din Tătăraşi post al II-lea, d. Octav. Zăhărescu, normalist, la şcoala din Valea-Sacă post I, d-ra Maria Ştefănescu abs. de şcoala profesională la şc. din Drăgăneşti post I, d-ra Ecaterina Munteanu, absolventă de şcoala profesională la şcoala din Dolhasca, spre a preda lucrul manual în mod gratuit.

Jud. Dorohoiu: D. D. Rusu, ajutor învăţător, la şcoala din Grămeşti, în locul d-lui D. Urzică, transferat la şcoala din Vîrful Cîmpului în post III-lea din nou înfiinţat.

Jud. Botoşani : D-ra Elena Crudu la şcoala din Blăndeşti, post care s'a regradat de la 110 lei la 65 lei, în locul d-lui I. Munteanu transferat în jud. Putna.

Jud. Vaslui : Preotul Gh. Chirica, ca suplinitor la şcoala din cotuna Dimitreşti în locul d-lui A. Filoru, transferat în jud. Fălciu.

Jud. Iaşi : D-ra Maria Codrescu, absolventă de şcoală profesională la şcoala din cotuna Alexandru-Cel-Bun, în locul d-lui C. Mircea dimisionat.

Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei judeţului ca în viitorul buget să prevadă între zecimele judeţene suma necesară pentru întreţinerea automobilelor judeţului şi plata şoferilor.

Examenul din sesiunea de Ianuarie a studenţilor facultăţii de drept va începe pe Joi 16 Ianuarie cu dreptul penal la d. profesor Iulian Teodorescu.

Directorii şcolilor secundare se vor întruni la liceul naţional pentru a fixa programul serbării zilei de 24 Ianuarie.

Sîmbătă 18 Ianuarie va avea loc la cercul militar a doua serată dansantă.

Cercul de recrutare a cerut diviziei a VIII-a Botoşani, mandatarea sumei de 400.000 lei necesară plăţii primei de echipare şi soldei de plutonieri soldaţilor evrei cu termen redus care au făcut campania în Bulgaria.

Pentru Joi 16 Ianuarie, orele 5 p. m. sunt convocaţi membrii marelui senat universitar, pentru a rîdica la rangul de profesor titular pe d. Ioan Ursu, actualul agregat definitiv al catedrei de Istorie medie, de la facultatea de litere.

Tot în acea zi, senatul universitar va hotărî şi rîdicarea d-lui dr. Mezincescu, la rangul de profesor titular.

In aceiaşi şedinţă, dacă timpul va permite, senatul universitar se va întruni cu membrii consiliului facultăţii de medicină pentru a decide transferareacerută de d. dr. I. Bălcescu, de la catedra de medicină operatorie la cea de medicină operatorie infantilă, vacantă la facultatea de medicină din Capitală.

Astăzi dimineaţă la orele 10 cu prilejul aniversării naşterii Impăratului al Germaniei un tedeum s'a oficiat la biserica catolică.

Au asistat autorităţile civile militare şi reprezentanţii puterilor streine.

In urmă a avut loc o recepţie la consulatul german.

Descoperirea unui mare furt de giuvaere.—Inainte de sărbătorile Crăciunului s'a prezentat d-lui Enghel, ceasornicar din Piaţa Unirii, un domn prezentabil, întrebîndu-l dacă nu cumpără aur, arătîndu-i mai multe inele din care unele aveau pietrele scoase. D-lui Enghel părîndu-i-se suspect cazul, a refuzat a intra în tratative cu dînsul semnalînd sergentului din punct pe individ, pe care urmărindu-l l'a arătat unui agent de siguranţă.

Acesta luîndu-se pe urma lui, l-a văzut intrînd la magazinul Bainer din str. Ştefan cel Mare.

Eşind de aci agentul l'a invitat la siguranţă unde fiind cercetat s'a stabilit că este un negustor cu vază din Moineşti jud. Bacău şi că se numeşte Henoch Leventer. Giuvaerele a declarat că le are de la un fiu al său spre a le desface, iar fiul său le are amanet de la un ungur din Moineşti.

Un comisar de siguranţă fiind trimis acolo în anchetă şi făcînd investigaţiuni, a găsit tot la fiul lui Leventer anume Solomon cît şi la Nissel Katz, un alt stoc de giuvaere de mare valoare, pe care le cumpărase de la ungurul Iosof Galfi pe preţuri derizorii.

Acesta cît şi fiul lui Leventer fiind arestaţi n'au declarat de unde au giuvaerele şi care după toate probabilităţile provin de la un mare furt săvîrşit în străinătate.

Giuvaerele în număr de peste 200 bucăţi se află la brigada de siguranţă unde păgubaşii se pot prezenta cu acte doveditoare de proprietatea lor.

De la soc. de Medici şi Naturalişti. Aseară s'a ţinut în localul Societăţei de Medici şi Naturalişti şedinţa ştiinţifică, sub preşidenţia d-lui prof. dr. G. Demetriade, preşedintele Societăţei.

Au luat parte la şedinţă d-nii d-ri : Anghel, Bacaloglu, Bazgan, Brumă, Erbiceanu, Gane, Imerwol, Moţoc, Nimereanu V. Rişcanu, Scribau, Stenner şi Tănăsescu.

I.—Prezentări de bolnavi :

a) Din clinica dermatologică, d. prof. dr. Demetriade ; b) Moluscum pendulum, d. dr. P. Anghel.

II.—Prezentări de piese :

Apendicita herniară, d. prof. dr. I. Tănăsescu.

III.—Votarea de noi membrii.

D. G. M. Pompilian, administrator financiar al jud. Iaşi, a fost numit delegat al ministerului de Finanţe pentru oraşul Iaşi, în comisiunea de lichidarea bonurilor de rechiziţie în locul d-lui C. Ivaşcu.

In vedere că toate reţelele telegrafice şi telefonice judeţene vor trece la stat, ministerul a cerut prefecturilor de judeţ să înainteze cîte un tablou, însoţit de o schiţă cotată de plan, în care să se specifice posturile telefonice date în exploatarea publică, posturile de serviciu sau de interes administrativ aflătoare la diferitele servicii, autorităţi şi persoane pendinte de judeţ, lungimea liniilor şi firelor şi circuitelor de racordare, numărul stîlpilor, cum şi orice alte date ce interesează statul liniilor şi al posturilor judeţului.

Tot odată să se arăte personalul aflător în prezent în serviciul telefonic al judeţului, sumele prevăzute în budget pentru plata personalului şi a cheltuelilor de întreţinere a reţelelor.

Iată candidaţii liberali din Roman :

Colegiul I de Cameră Ioan Agarici.

Colegiul II de Cameră, Alex. Mustea, Ciocanelli şi Em. Manea.

Colegiul III, Ştefan Teodorescu.

Colegiul I Senat, Delimarcu.

Colegiul II Senat, George Bogdan şi Buiciu.

Guvernul a lăsat libere un loc la colegiul I de Cameră şi unul la colegiul I de Senat.

Există în oraşul Constanţa un muzeu de antichităţi de anul aceeta sub direcţiunea d-lui profesor I Ghibănescu graţiebunei voinţi a d-lui primar V. Andronescu primarul oraşului şi a întregului consiliu comunal ce i-a pus la dispoziţie pentru muzeu, bufetul din grădina publică şi un gardian. Datorită acestor mijloace, Muzeul a devenit o instituţie publică şi e deschis în fie-care Joi şi Duminecă între 2—4 jum. pentru a fi vizitat.

Persoanele care posedă obiecte antice sunt rugate a le dona Muzeului şi prin aceasta vor contribui la o operă ştiinţifică şi naţională.

La patinaj s'a găsit Duminică 12 Ianuarie un inel de aur cu pietre.

Păgubaşul se poate adresa la birourile Tramvaelor.

Membrii clubului liberal sunt convocaţi pentru astă seară, la orele 9 spre a ratifica lista de candidaţi, stabilită eri de comitetul executiv.

Uniunea meseriaşilor chiamă pe cetăţeni la o întrunire publică, ce va avea loc în sala Caragiale, la 26 Ianuarie.

Uniunea a hotărît să invite la această întrunire pe un număr de personalităţi politice marcante.

S'a declarat epizootia de febră aftoasă în comunele Ungheni, Prisacani, Costuleni, Golăeşti, Hermeziu, Bivolari şi Roşcani.

— S'a declarat epizootia de ruget între mascurii din comuna Plugari.

— S'a declarat holera printre găini, în com. Ungheni.

Licitaţia publică ţinută astăzi la prefectura de judeţ, pentru vînzarea moşiei statului Bucegea (din jud. Botoşani), a fost adjudecată asupra d-lor Sloim Solomon şi I. M. Solomon, cu preţ de 962 lei hectarul.

Direcţia generală a serviciului sanitar a trimis serviciului sanitar al judeţului o circulară, prin care cere să-i înainteze un tablou nominal de personalul sanitar al judeţului, medici de spitale, şi oraşe nereşedinţe, care în caz de mobilizare ar fi absolut strict necesar pentru a asigura serviciul sanitar al judeţului.

In tablou nu se vor trece medicii care sunt scutiţi de armată.

In vederea alcătuirii unei statistici, ministerul industriei a cerut prefecturii judeţului un tablou de toate stabilimentele din judeţ.

D. E. Volceanu, inspector financiar a sosit în localitate în inspecţie.

Unirea Educatoarelor Romîne îşi va ţinea obicinuita şedinţă *Joi 16 Ianuar* orele 4 jum.—6, în localul şcoalei secundare „Oltea Doamna“. Membrele şi membrii sunt invitaţi a veni în număr mare. Joi se va vorbi despre „Femeia în poeziile lui Alexandri“ ; după aceasta va urma o serie de conferinţe asupra femeii în diverşii noştri poeţi moderni, iar la urmă societatea va fi chemată să decerneze o coroană—de iederă—aceleia care va fi tratat femeia mai bine.

Poetul A. Vlăhuţă, care trăeşte retras la moşia Dragomireşti, din judeţul R. Sarat, ne va dărui un nou volum de nuvele, care va apărea în editura Flacărei la sfîrşitul lunei acesteia.

Epidemii şi mortalitate. — In cursul anului încheiat. Iaşul a avut următoarele statistici de boli contagioase :

Febră tifoidă 221 cazuri (între cari 40 militari) cu o mortalitate de 40. In 1912 91 cazuri cu 7 morţi, în 1911, 221 cu 14 morţi, în 1910, 257 cazuri cu 18 morţi iar în 1909, *1909 cazuri* cu 92 morţi. *Scarlatină :* 352 cazuri cu 19 mortale. In 1912, 133 cazuri cu 10 morţi, în 1911. 199 cu 27 morţi. *Difteria* (anghină şi crup) 223 cazuri cu 12 morţi, în 1912, 299 cu 13 morţi ; în 1911, 303 cazuri cu 21 morţi.

A apărut „Arena“ anul I No. 2 sub direcţia d-lui N. Bellu.

In comuna Holboca bîntuind epidemia de febră tifoidă s'a interzis introducerea produselor alimentare din acea localitate.

D-l. dr. N. Grigoriu a inspectat astăzi comuna Tîrgul Frumos.

Expoziţia pictorului Iser, continuă să atragă numeroşi vizitatori.

Un caz de anghină difterică s'a declarat în strada Zugravilor.

Sîmbătă seara va avea loc în saloanele societăţii de gimnastică, sport şi muzică, serata dansantă, organizată de plutonierii din garnizoana locală. Venitul acestei serate, va fi distribuit văduvelor soldaţilor morţi în campania anului trecut.

MAGAZINUL DE DESFACERE A PRODUSELOR FERMEI ŞI VIILOR

A. A. BADAREU

IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

Aduce la cunoştinţa Onor Publicului că a pus în vînzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum : Unt pentru masă şi pentru gătit, smîntînă centrifugată, diferite brînzături de oi, producţie de toamnă în burdufi şi în putini ; caşcaval de penteleu, caşcaval grecesc, brînză de Brăila, lapte dulce şi ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer. roquefort, gervais. — Jambon salam sibiu, ghindem, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub preţul pieţei.

De asemenea vinurile naturale albe şi negre se vînd cu litru şi în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum şi deliciosul vin spumos.

Serviciul ireproşabil

Examenele şcoalei de adulţi, „Vasile Alexandri“, de sub direcţiunea d-lui Cesar Tăzlăuanu au luat sfîrşit.

D-nii institutori I. Dimitriu, C. Andriescu şi Tăzlăuanu, care au format comisiunea examinatoare, au proclamat reuşiţi pe 35 de candidaţi din cei 60, care s'au prezintat la examenele din sesiunea de Ianuarie.

Se aduce la cunoştinţa generală că la şcoala primară de aplicaţie de pe lîngă şcoala normală din Constanţa sunt 2 posturi de învăţător vacante :

Unul pe ziua de 15 Februarie şi altul pe ziua de 1 Septembre 1914.

Potrivit ord. Ministerial No. 2100 Seria A. Biroul B. din 1914, se publică examen, care va consta:

1). Din o probă orală din metodică şi didactică.

2). Critica unei lecţii practice.

3). O lecţie practică la şcoala primară.

Domnii învăţători sau institutori, doritori de a ocupa aceste posturi sunt rugaţi să se înscrie la Direcţia şcolii normale din Constanţa, până în preziua examenului, care se va ţine la 6 Februarie 1914.

Zilele acestea se va face la tribunalul secţia I-a alegerea unui delegat şi a doi supleanţi din partea contribuabililor în comisiunea pentru impunerea la dări către stat.

Iată noul program de astă-seară Marţi 12 Ianuarie ce se reprezintă la cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli :

Debutul iluzionistului Merry King în producţiile sale de magie, prestidigitatură, fantasmagorii etc. Indianul King va face experienţe noue, precum : ghicirea gîndului, transmiterea cugetărei etc.

Concursul sergenţilor de stradă, scene foarte humoristice.

Cel mai nou numer din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Vis îngrozitor, scene fantastice admirabil interpretate.

Un proces celebru, dramă în 3 părţi.

Se intercalează în acest program :

Papa a devenit vînător de femei, Desfăşurare humoristică în 2 părţi. Interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor pariziane.

O răpire modernă, comedie.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri 15 Ian. „In faţa primejdiei“, dramă grandioasă în 3 acte, etc.

Cura cu Untură de Peşte

nu se face cu folos decît cu

„Emulsia-Racovitza“

300 de atestaţiuni medicale, cît şi 150.000 flacoane vîndute pînă acum dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!..

Adoptată de toate spitalele din ţară pentru tratamentul

Rachitismului, Scrofulelor, Oaselor moi, Anemia şi Poale albe a Femeilor. Inoftigă sau Tuberculoză, în Bronchite şi Tuse învechite pentru a Ajuta Hrănirea Anevoioasă a Copiilor slabi şi Surmenaţi şi pentru Curăţirea Sîngelui Stricat

Modul de întrebuinţare se află la fie-care flacon.

De vînzare în toate farmaciile şi drogueriile din România. Preţul flaconului 3 Lei 70 b.

Feriţi-vă de contrafaceri şi substituţiuni!

In chestia gratificaţiilor de la C. F. R.

— Lămuriri complecte —

Intru cît reaua credinţă a adversarilor noştri şi a scribilor puşi în slujba lor, merge pînă a nega şi evidenţa, reproducem din nou următoarele amănunte date de noi cu privire la atitudinea d-lui Al. A. Badareu fost ministrul al lucrărilor publice, în această chestie.

Cetitorii ca şi cei interesaţi se vor putea convinge lesne din cauza cui nu s'au acordat pînă acum gratificaţiile cuvenite.

Fiind-că agitaţia funcţionarilor de la c. f. r., cu privire la gratificaţii continuă, şi fiindcă, unele ziare au publicat ştiri eronate cu privire la atitudinea guvernului de colaborare, şi, în special, a d-lui Al. A. Badareu, cu privire la această cerere, suntem în măsură de a da următoarele lămuriri, absolut sigure, asupra acestei chestiuni.

In ziua de 22 Decembrie d. Anton Filloti, deputat de Buzeu, a cerut la Cameră, acordare de gratificaţii pentru funcţionarii dela c. f. r.

D. Al. A. Badareu, pe atuncea ministrul lucrărilor publice, a răspuns că găseşte cererea justificată şi că o va transmite direcţiunii c. f. r., cu invitaţiunea s'o satisfacă în limitele budgetare.

In aceiaşi zi, prin telefon, d. A. A. Badareu a comunicat directorului general al c. f. r. cele petrecute la Cameră. D. Cotescu, tot la telefon, a răspuns că gratificaţiile au fost suprimate de vre-o 15 ani şi că nu crede că ar fi posibilă reînfiinţarea lor.

*

In ziua de 23 Decembrie, d. A. A. Badareu a primit o cerere din partea unei delegaţiuni de funcţionari de la c. f. r., prin care se cereau gratificaţii.

Pe această cerere d. Badareu a pus următoarea rezoluţie:

„Se va trimite un original direcţiunei c. f. r., cu adăugirea că aceiaşi cerere a fost făcută la Cameră de către d. deputat de Buzeu Anton Filoti şi că asupra ei Camera, în generalitatea ei, şi-a dat asentimentul".

*

Am dat aceste lămuriri pentru a restabili adevărul şi a pune capăt insinuărilor acelora, care, sunt principalii vinovaţi, că nu s'au acordat gratificaţii, şi care cu toate aceste, găsesc mijlocul să arunce asupra altora răspunderea.

Serviciul Telefonic

Declaraţiile d-lui Costinescu

Bucureşti. — D. Emil Costinescu, ministru de finanţe, a făcut următoarele declaraţiuni unui ziarist:

— „Guvernul actual nu a avut nevoe să adreseze ţării o proclamaţie.

Programul guvernului este cunoscut şi guvernul se va preocupa în primul loc de tranşarea chestiilor interne puse la ordinea zilei.

Prin cuvîntul „expropiere" nu trebue înţeles o acţiune de deposedare, în acepţiunea largă a cuvîntului.

Noi ştim să apreciăm valoarea şi importanţa marei proprietăţi şi nimenea nu se gîndeşte la o atare deposedare. Trebue însă ca ţăranilor să li se dea pămînt şi întinderea domeniilor statului nu ajunge pentru aceasta.

Despăgubirea proprietăţei latifundiarilor expropriaţi se va ridica probabil la 500 milioane.

Ar fi mai bine, ca aceste plăţi să se facă prin obligaţiuni fonciare, care ar putea găsi plasament prin pieţele franceze, engleze şi germane.

In primul loc va trebui fixat principiul apoi se va preciza modalitatea de plată".

In politica externă—a mai declarat d. Costinescu—guvernul va urma întocmai calea de pînă acuma.

Convocarea comitetului executiv liberal

Bucureşti.—D. Ionel Brăteanu a convocat pentru mîine Miercuri dimineaţă comitetul executiv liberal, pentru a aviza la campania electorală şi fixarea candidaturilor din Capitală.

Bande Albaneze năvălesc în Grecia

Atena. — O bandă albaneză, sub şefii Salih Budka şi Nalian Panariti, compusă din 150 oameni, a intrat pe teritoriul grec şi a ocupat satul Treska din districtul Colonia.

Deasemenea a capturat cîţiva epiroţi.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat:

5000 lei No. 42302.

3,000 lei No. 13856, 50286.

2,000 lei No. 12976, 38728, 14161, 12522.

1,000 lei No. 602, 4549, 2455, 14571 19679, 38281, 41822, 45854, 46344, 47031 56890, 12393, 14142, 36381, 52459, 59817

500 lei No. 10738, 13734, 46363. 51095 5845, 7292, 8414, 18409, 35959, 37492, 38975, 39855, 31162, 40653, 51246, 5344, 54840, 58540.

Doctor Th. Popovici

BOLI INTERNE

Consult 11 12 a. m. şi 5—7 p. m.

Carol Lüeger 4

(Fost 40 de Sfinţi)

Numai pentru un scurt timp

GRABIŢI-VA

Galoşi, Şoşoni, Ghete

pentru **Barbaţi, Dame şi copii** *cu preţurile cele mai* **eftine posibile.**

Veniţi şi vă veţi convinge

La renumitul magazin LUVRU

Str. Cuza Vodă 42 *(Casele Cristofor. Lîngă Banca Moldova).*

Becuri electrice „OSRAM"

Au sosit **becuri electrice „OSRAM"** *la* **„Romînia Muzicală"**—*Iaşi, Lăpuşneanu 24.*

Preţul a: **LEI 1.75.**

Expediţie în provincie.

Becurile **„OSRAM"** *dau cea mai* **albă lumină.** *Economia cea mai desăvîrşită.*

Observaţi bine adresa.

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

O veste bună!!

Nu comandaţi nici o haină pînă nu vizitaţi

Magazinul „Lumei Elegante"

Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze şi franceze, precum şi ultimile modele de veste fantezie.

Magazinul „Lumei Elegante"

Str. Cuza-Vodă, 42

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL"

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: **Croitoria „La Marchizul"**

Str. Lăpuşneanu 21

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase şi mentale.

S'a mutat în str.

Anastasie Panu 8

Consultaţiuni 6—7 seara

Declaraţiile d-lui Take Ionescu

— Interwievul ziarului „Adevărul" —

Bucureşti.—Un redactor al ziarului „Adevărul" a obţinut un interview cu d. Take Ionescu, asupra mai tuturor chestiilor la ordinea zilei.

Redăm o parte numai din declaraţiile şefului conservator democrat.

*

Asupra chestiunilor în care s'a retras guvernul, d. Take Ionescu a zis:

— „Apatia manifestată de marele public, cu prilejul schimbării de regim, se explică prin faptul, că nimenea nu se aştepta la acesstă plecare, a unui guvern cu totul neuzat.

D. Maiorescu declarînd că aceste Camere alese pentru a rezolvi o chestie externă n'aveau cădere a rezolvi şi chestiile interne, a greşit după părerea mea. Aceste Camere eşite din alegerile cele mai curate din cîte am văzut de la 1881, de cînd m'am întors în ţară, ar fi avut cădere să rezolve şi chestiile interne, dacă guvernul de colaborare ar fi putut cădea de acord, şi să fi stabilit o unitate de acţiune, cu privire la marile reforme, ce ar fi putut fi aduse la îndeplinire în marginea constituţiei de azi.

Cînd în Septembrie, d. Maiorescu a trebuit să recunoască că am avut drep tate, cînd am susţinut că fuziunea nu se va putea face, aceasta însemna că guvernul lichidează.

*

Asupra întrebărei, dacă Ţara nu a păgubit prin retragerea guvernului de colaborare, d. Tache Ionescu răspunde:

„— Ţara a avut o decepţie, dar interesele ei superioare şi ale partidelor au cîştigat prin această retragere.

Partidul liberal care a afişat programul reformelor, dacă ar fi fost ţinut mai mult timp în opoziţie, ar fi fost nevoit să se dedea la o campanie intempestivă şi să facă promisiuni de acele, care, irealizabile în fapt, ar fi constituit decepţii periculoase în viitor.

Este în interesul ţărei, ca partidul care a luat iniţiativa reformelor, să le formuleze cu simţimîntul răspunderei, a unor oameni cari fac opera de guvern".

*

Cu privire la modalitatea în care se vor realiza reformele, d. Tache Ionescu declară:

„—Nu ştiu mai mult de cît ori care altul, în privinţa acelora ce vor propune liberalii. Ştiu însă ceia ce se va putea şi ceia ce nu se va putea.

Două lucruri însă sunt absolut sigure:

„Că din moment ce exproprierea a fost pusă la ordinea zilei de un partid de guvernămînt ea se va efectua.

2) Ea nu se va putea face de cît cu condiţiunile de a fi justă, o prealabilă îndemnizare de bani şi dictată de o justiţie inamovibilă.

*

Cu privire la reforma electorală, d. Take Ionescu a declarat:

„Nu cunosc precumnizările liberalilor în această privinţă. Ştiu însă că această reformă, va trebui să ni dea altă ceva, de cît acele abjecte unanimităţi, sau acele repercutări ale opoziţei prin concesia guvernului ca în Spania, şi că ea trebue să ne ducă la reprezentarea proporţională şi la un Senat mai întărit ca cel de astăzi.

La vreme voiu spune cum va trebui hotărît Senatul.

*

Şeful conservatorilor-democraţi, se ocupă apoi de reforma stabilităţei funcţionarilor şi spune:

— „Ne vom strădănui să se facă această reformă şi stabilitatea să fie garantată de sus pînă jos. Pentru ca această operă să fie viabilă, va trebui ca partidul care o va realiza, să înţeleagă că nu poate fi vorba de permanentizarea partizanilor în funcţii, ci de stabilitatea funcţionarilor selecţi şi conştiincioşi".

Scoala de agenţi sanitari se menţine

Bucureşti.—Protestul ieşenilor împotriva actului brutal, cu care doctorul Sion a ţinut să-şi inaugureze activitatea la serviciul sanitar, prin desfiinţarea şcoalei de agenţi sanitari din Iaşi, a avut efectul dorit.

Astăzi d. dr. Stavrescu, care ţine locul de subdirector al serviciului sanitar, a expediat direcţiunei şcoalei de agenţi sanitari din Iaşi, telegrama următoare:

„Ministerul de finanţe acordînd fondul necesar, şcoala de agenţi sanitari va continua să funcţioneze".

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătăria de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi Nunţi cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

Se caută *pentru imediata angajare un agent de băuturi spirtoase (spirt, liqueuri şi vinuri) care să cunoască clientela din oraş şi judeţ.*

A se adresa d-lui Albert Rosenthal Iaşi str. Ştefan cel Mare No. 13.

■ Dl. N. Ghiorghiade, va fi numit director al epitropiei sfţ. Spiridon în locul d-lui Rudolf Suţu.

S. MAGDER

AVOCAT

Strada Căpitan Păun No. 8

A apărut:

Noua lege a firmelor

Toţi comercianţii să se grăbească să şi-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienţii.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Starea politică ungară

Budapesta.—Şeful opoziţiei, d. Andrassy, a declarat într'un interview agărut în „Magyar Hirlap", că din faptul că d. Tisza a dat satisfacţiune deputaţului Desy derivă oare care consecinţe politice, pencă opoziţia—de va socoti de nevoe—va putea participa din nou la şedinţele Camerei.

Austro-Ungaria nu va interveni în Albania

Viena.—Contrar ştirilor ce s'au răspîndit, „Wiener Allgemeine Zeitung" declară că este în măsură a constata că Austro-Ungaria nu face nici o pregătire militară în vederea unei intervenţii eventuale în Albania.

E cu atît mai puţin plauzibilă o intervenţiune, cu cît informaţiile ce sosesc, cu privire la situaţiunea din Albania, sînt cu totul liniştitoare.

Aniversarea naşterei împaratului Germaniei

Berlin.—La prînzul dat la castelul regal, au asistat: Împăratul, principii federaţi soşiţi cu prilejul aniversării naşterei împăratului, regina şi pricipele moştenitor al Greciei, principele moştenitor al Romîniei şi principele Carol, d. Venizelos, secretarul de stat Jagow.

Imprumuturile străine contractate în Franţa

Paris. — O ştire, care a circulat la bursă, spune că actul pentru prima parte a împrumutului cu 4 la sută, al căilor ferate roseşti, de 550 milioane, a fost semnat.

Cursul emisiunei ar fi de 92.

*

Ziarul „Liberté" spune că prima parte a împrumutului grecesc de 500 milioane, cu privire la care d. Venizelos a negociat cu guvernul francez şi cu băncile, nu va fi emisă înainte de a doua jumătate a lunei Martie.

*

Imprumutul turcesc de 600 milioane va fi amînat pînă în Mai.

In chestia împrumutului grecesc

Atena.—Agenţia din Atena zice: „Suntem în măsură a dezminţi că ministrul de externe ar fi făcut vre-o declaraţiune afirmînd că viitorul împrumut s'ar face în Germania".

Muncitori condamnaţi

Petersburg.—Mai mulţi lucrători care au participat la demonstraţiile din 22 Ianuarie, au fost condemnaţi la 2 luni închisoare.

Un act patriotic

Hamburg—Ziarul „Hamburger Correspondentz" află din Lubeck că pictorul Vahldick a legat o jumătate milion de mărci, Imparatului Wilhelm, pentru desvoltarea forţelor navale.

Bulgaria şi un eventual război turco-grec

— O desmînţire —

Sofia.—Ministrul bulgar la Constantinopole, care se află actualmente la Sofia, taxează de născocire răuvoitoare, declaraţiunile ce i se atribue de corespondentul din Constantinopole al ziarului „Le temps" cum că Bulgaria ar lua parte la un eventual război între Turcia şi Grecia.

C. Toncef declară că chestia insulelor nu interesează pe Bulgaria.

Principele Ferdinand la Berlin

Berlin.—A. S. R. Principele Ferdinand al Romîniei făcut, azi la amiază, o vizită cancelarului imperiului.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sfț. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

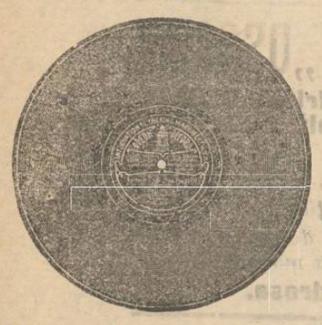

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

---

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

---

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

FABRICA DE

Cafe turceascǎ şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilin.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

---

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe englezo şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de
MODE ŞI CONFECŢIUNI
PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în PIAŢA UNIREI, vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA:	ADMINISTRAŢIA:
Clubul Conservator-Democrat	Tipografia H. Goldner
Piaţa Unirei	str. Gh. Mârzescu

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2080.—Joi 16 Ianuar 1914

POLITICE

Pentru Iași, înainte de toate

Monitorul liberal local vede în atitudinea „Opiniei" o tendință de a face opoziție cu ori-ce preț.

Deși părerea unui mare cugetător politic a fost că datoria unui opozant este de a face, înainte de toate, opoziție, credința noastră este, că în anumite împrejurări, un asemenea procedeu nu constituie un lucru bun.

Despre această credință a noastră, am dat dovezi,—și în curînd o vom dovedi din nou, atuncea cînd marile probleme vor fi puse la ordinea zilei.—Rămîne de văzut dacă și partidul, prin ziarele căruia suntem astăzi atacați, a știut și el să dea dovadă de maturizarea în luptele politice și înălțarea sufletească necesară, spre a pune interesele generale mai presus de interesele de partid.

Pentru a ne prezenta, însă, ca perfecți opozanți, „Mișcarea" alege o temă, care, credem noui, nu face dovadă, în fapt, și care, departe de a putea fi un subiect de neînțelegeri, ar trebui să fie o cauză de perfectă armonie între toți oamenii politici din Iași.

Nu agităm vr-o chestie de moldovenism, nu căutăm să solidarizăm Iașul cu vre-un om politic — fie el chiar d. Al. A. Badareu.

Obicinuiți a ști că la baza tuturor preconizărilor liberale este un substrat de interes personal *Mișcarea* crede a vedea o preocupare de aseminea natură și în accentele noastre de aparare a intereselor Iașului.

D. Al. A. Badareu n'are nevoie de solidarizarea nimărui — în schimb Iașul are nevoe de concursul tuturor, de acordul tuturor pentru a-l rîdica, pentru a-l salva.

Vor refuza liberalii sprijinul lor? Vor căuta să vază interese meschine acolo unde nu este de cît dragoste de acest oropsit oraș? Vor ataca pe acei care cer înălțarea Iașului înainte de toate?

Iată ce așteptăm să vedem—iată ce ieșenii vor să știe!

NOTA ZILEI

O chestie vitală.

Inainte de a-și da sufletul, răposata „Unirea", sub inspirația d-lui Cuza, a agitat o chestiune foarte vitală, în privința unui mort... viu.

E vorba de monumentul funerar comandat de profesorul Tiron, înainte de a pleca în campanie și așezat în cimitirul „Eternitatea:

«Intrebăm așa dar: Cum rămîne cu obeliscul lui Tiron în cimitirul «Eternitatea»? Cu ce drept a fost așezat acolo în disprețul bunului simț?

Cerem dar autorităților și în deosebi autorităților eclesiastice, care au datoria să apere credința, să ia urgente măsuri de îndepărtare a monumentului scandalos din cimitirul «Eternitatea».

Dacă iașanii ar face prostia să trimită în Parlament pe apostolul plagiator, ne-am putea aștepta o interpelare adresată guvernului și care s'ar încheia, ca și articolul din „Unirea" cu proclamația:

„Afară cu Tiron din cimitirul „Eternitatea"!

MICI POLEMICI

Bogdan-Ciupești scrie o serie de articole: „Primul cabinet Ion Brătianu..."

Va urma o serie despre cabinetul... judecătorului de instrucție.

*

Administrația a închis pînă la 18 Ianuar baia comunală.

— Are intenția de a face operații... necurate?

*

Cineva se mira că nu se aude suflerul la trupa craioveană.

Explicația e simplă: sufleru a rămas acolo ca să dee concurs suflerului nostru.

Trupa iașană, care joacă la Craiova, are nevoie de doi sufleri...

*

A murit astronomul englez Sir David Gill, spun telegramele.

Astronomii nu mor, se suie la ceruri, ca să le exploreze.

*

E lucru sigur că va candida, ca naționalist și d. Tărăbuță. Numai de n'ar răsturna... taraba d-lui Cuza...

*

După o statistică franceză femeile dau numai 7 la sută sinucideri față de 28 la sută din partea bărbaților.

Ele sunt practice: preferă să ne... sinucidă pe noi.

*

Au fost arestați pentru abuzuri la obștie preotul Gr. Ripă și alții.

Cine i-a dat de rîpă oare?

*

De ce se declară, în „Unirea" d. Cuza „specialist" în ale bătăii?

— Pentru că a mîncat bătaie cel puțin în vr'o zece alegeri pînă acum.

*

D-rul Cosmovici a adresat iașanilor un manifest.

Cronicarul nostru gramatical va face o dare de seamă stilistică gramaticală...

ELECTORALE

La liberali au fixat numele candidaților, dar nu s'a fixat încă repartizarea pe colegii.

Incă nu s'au terminat combinațiile pentru a se putea decide în mod definitiv care din candidați trebuie să cadă și care să reușească.

*

Incontestabil că d. Stere începe să devie omul formulelor.

După ce a convenit cu d. Cantacuzino ca d-sa să reprezinte universitatea în Senat, acum nu se prezintă pe d. M. B. Cantacuzino, drept candidat liberal, ci „drept candidat al profesorilor, fiindcă d. Stere voiește să respecte hotărîrea Universității ca să-și indice singură candidatul."

Precum se vede, pentru marele public d. Cantacuzino nu voiește să mai primească demnități, iar d. Stere voiește să respecte dorințile Universității.

In fond d. Cantacuzino trece la liberali și va fi candidatul liberalilor la Universitate.

MUTISMUL D-lui DUCA

In „Monitorul Oficial" a apărut strălucitul discurs rostit de d. N. Titulescu în Cameră, Tînărul raportor al Răspunsului la Mesagiul regal are, în acel discurs, note de o rară și superioară elocvență parlamentară.

Fiindu-ne peste putință a reproduce discursul intreg, dăm pentru astăzi, aci, un pasagiu,—acela în care autorul polemizează cu doctrinarul Duca, ministrul de azi.

Dar mi-am zis: poate, ce nu am aflat în presa oficioasă a partidului liberal, voi găsi în cercetările teoretice ale reprezentanților lui de seamă.

Și imediat, m'am gîndit la d. Duca, și mi-am făcut chiar o mustrare; mi-am zis: cum se poate să cauți ce vrea partidul liberal, într'o chestiune externă, înainte de a fi cercetat ce a scris și d. Duca asupra materiei! (Ilaritate).

M'am adresat atunci colecțiunii *Vieții Romînești* pe cele trei patru luni de la începutul conflictului balcanic!

M'am repezit atunci la voluminoasa colecțiune a *Universului* unde d. Duca cu mult talent, o recunosc, vulgarizează la noi chestiunile de politică externă, și nu odată am avut emoțiunea pe care o simți cînd crezi că ai pus mîna pe ce dorești! (Ilaritate).

La 4 Septembrie, deja d. Duca scria un articol asupra: „Atitudinei Bulgariei". Citesc articolul. Decepție! d. Duca la 4 Septembrie prevedea că războiu nu va fi căci socotea că: „în cele din urmă acțiunea războinică de care sunt cuprinși Bulgarii se va stinge încetul cu încetul.

D. *I. Duca:* Eram în confidența marilor puteri? Această argumentare nu e la înălțimea frumosului d-tale talent!

D. *N. Titulescu*; Domnule Duca nu-ți fac proces că n'ai prevăzut ceea ce s'a întîmplat, dar că n'ai ținut frumoasa d-tale cuvîntare de la 15 Ianuarie—grațiositate pentru frumosul meu talent—cu 4 luni înainte, ca să dobîndești dreptul de a ne critica azi. Atît și nimic mai mult! (Aplauze).

D. *I. G. Duca*: Dacă aș fi fost la guvern!..

D. *N. Titulescu*: Atunci nu mai țineai discursuri pe asemenea chestiuni, căci omul de guvern face mai mult! (Ilaritate).

Domnilor trec mai departe de 4 Septembrie. Ajung la 18 Octombrie. Evident, la această dată, nu se mai poate vorbi de ce trebuia să facem, dar de ce trebuia să cerem. Găsesc la data de 18 Octombrie un articol intitulat: *Kirkilise*. Mi-am zis: după Kirkilise și după Lule-Burgas, care avusese loc la 15—16 Octombrie, bătălia durînd 3 zile, împărțirea Turciei era aproape sigură. Voi găsi dar în acel articol revendicările Romîniei față de schimbarea teritorială evidentă din Balcani.

Citesc articolul. Decepție! D. Duca întrevedea numai ca probabilă împărțire a Turciei!

Ajung la articolul din 14 Decembrie: *Negociațiunile*. Aci de sigur, voi găsi formularea punctului de privire romînesc în rezolvirea chestiunei balcanice. Citesc articolul. D. Duca se ocupă numai de negociațiunile Conferinței de la Londra; prevede dificultăți mari pentru Durazzo, nu crede însă că Adrianopolul să ridice greutăți de neînlăturat!

Atunci mi-am zis: eu sunt vinovat! Ce caut în întreaga serie de articole în care d. Duca examinează chestiunile la ordinea zilei precizarea drepturilor romînești? Să caut numai la datele care corespund momentelor calminante pentru noi, din timpul conflictului!

Două sunt împrejurările mai însemnate cari es în relief la începutul crizei; vizita d-lui Daneff la București și călătoria d-lui Take Ionescu la Londra. Atunci Romînia avea să-și formuleze cererile;—atunci să caut.

Caut și în adevăr găsesc: La 17 Noembrie: Alegerea d-lui Wilson la președinția Statelor Unite, (Aplauze, ilaritate) La 16 Decembrie: Discursul d-lui Bonar law la Ashton under Lyne (Mare ilaritate aplauze).

D. I. *G. Duca*: Dacă a-ți fi răsfoit colecțiunea cu ceva mai multă atențiune, ați fi văzut cît și din declarațiunile care vi le-am făcut în particular, că atunci cînd am început colaborarea la *Universul*, mi-am pus ca regulă de purtare să nu scriu nimic asupra politicei externe a Romîniei și atunci toată argumentarea dv. cade.

D. *N. Titulescu:* Dacă d. Duca în afară de articolele din *Universul* n'ar fi scris sau cuvîntat aiurea nimic asupra politicei Romîniei, argumentația d-sale ar fi exactă. Cînd însă d. Duca s'a ocupat de politica noastră externă, cînd a vorbit la 15 Ianuarie la „Cercul de studii", cînd mai tîrziu a scris în revista Democrația" asupra ei, atunci întreb, cum se face că nu a vorbit sau nu a scris, dacă nu în *Universul* cel puțin aiurea, asupra chestiunei orientale din punct de vedere romînesc, la singurul moment cînd putea s'o facă cu folos, la începutul crizei?

D. *I. G. Duca*: Sunt foarte mîndru că așteptați luminile de la mine!

D. *N. Titulescu:* Da, dar ca să le criticăm! (Ilaritate) și atunci nu sunt în drept să protestez contra indiferenței cu care a fost privit la timpul oportun problemul balcanic, de criticii noștri de azi? Cred că da, și aceasta cu atît mai mult cu cît în protestarea mea am alături chiar pe d. Duca care iată ce spune în conferința d-sale din 15 Ianuarie 1913: „este de conceput ca noi să fi privit la asemenea transformare politică în care se joacă soarta și viitorul nostru, cu aceiași nepăsare cu care privim astă-zi la desfacerea tratativelor dintre Kotukta de la Urgu și Dalai-Lama-ul din Thibet?" (Ilaritate).

Cine e de vină, d-le Duca, de această indiferență dacă nu și d-ta care ai luat rolul să deștepți publicul nostru asupra problemelor externe și nu ai făcut'o la timp?

Și atunci constat că nu găsesc nimic la partidul liberal, ori cît de multă admirațiune ași avea personal pentru fiecare din membrii lui de seamă, nimic ca soluție de politică balcanică, în sensul preconizărilor lui de mai tîrziu la singurul moment la care serios vorbind, trebuia să o facă la începutul crizei.

D. *V, Brătianu*: O să vă trimit colecțiunea „Cercului de studii ca să vedeți că de la 12 Decembrie a început d. Danielopol...

D. *N. Titulescu:* Cunosc, d-le Brătianu interesantele conferințe ce s'au ținut la Cercul de Studii, am citit și conferința d-lui Pașcanu, și pe acea a d-nului Danielopol...

D. *V. Brătianu*: O să v'o trimit colecția s'o citiți.

D. *N. Titulescu*: V'am spus că o am d-le Brătianu. Vă rog să credeți că vă fac cinstea de a vă citi, înainte de a mi-o solicita d-voastră. (Aplauze). Toate aceste conferințe, recunosc, de mare merit, au defectul comun de a fi tardive,—dacă prin ele căutați să justificați politica d-voastră de partid.

Și atunci d-lor, din două, una: sau datoria patriotică vă impunea tăcerea, și pentru ce n'ați tăcut, mai ales în ceasurile de restrîște, cînd situațiunea în orient era de așa natură, în cît nu speram într'un succes desăvîrșit, și aveam nevoe de tot concursul dv. sau această datorie patriotică, cum cred, nu vă impunea tăcerea, și atunci dacă a'ți vorbit, de ce n'ați vorbit la timp?

Aceasta e dilema pe care, îmi permit să o supun reflecțiunilor d-voastră! (Aplauze).

Critici tendențioase

S'a putut observa, cred, de toată lumea, că ori de cîte ori se schimbă un regim și se face loc altuia, acesta din urmă găsește cu cale ca prin ziarele în solda sa, să aducă tot felul de învinuiri regimului, ce l'a precedat. Să lăsăm pentru moment acuzările de călcări de lege și să ne mărginim la acele adose pentru buna gestiune a banului public.

Ne aducem aminte că la plecarea liberalilor de la putere în 1910, ziarele conservatoare nu mai încetau a-i critica cum că au cheltuit toate fondurile prevăzute prin budget pentru un an de zile, de și mai erau încă trei luni pînă la împlinirea lui. Erau învinovățiți liberalii că au creiat slujbe inutile, unele prin legi, altele în afară de lege.

Dacă ar foileta cineva colecțiunea de ziare de pe atunci și în special cele conservatoare, ar rămînea uluit de mulțimea acuzărilor de acest soiu.

Acum la plecarea regimului conservator și a guvernului de colaborare, aceleași învinovățiri revin, de astă dată însă în presa liberală.

Față cu așa stare de lucruri contribuabilul rămîne zăpăcit. El nu știe ce să mai creadă.

E drept că lumea noastră în mare majoritate s'a deprins cu ideia că presa nu respectă nimic, că exagerează, că inventează pe deantregul, și de aceia nici nu prea dă multă atențiune acuzărilor de felul celor ce arătăm.

Cum că presa are păcatul acesta, am putut'o de multe ori constata. Se pare chiar că partidul astăzi la putere are unele vederi în această materie, vederi, cari după dînsul, ar duce la mai multă îngrijire în lansarea zvonurilor, la mai multă atențiune cînd e vorba a se atinge moralitatea cui-va.

Dar putea-se-va face ceva în această materie? O samă din intelectualii noștri văd în cea mai mică reglementare a presei, un atac la libertatea ei. Libertatea presei ne e scumpă tuturor și mai ales oamenilor publici, pentru că dacă ea îi lovește și de multe ori pe nedrept, tot ea îi și apără.

Pentru vremile în cari trăim se pare că mulți ziariști rîvnesc la rolul de pamfletari. A fost un pamfletar celebru în Franța, Henri Rochefort, și a ajuns la demnități mari cît a trăit, iar la moarte i s'a făcut o apoteoză. De ce adică n'am avea și noi pamfletarul nostru celebru? De aici întrecerea ce o observăm astăzi între cîte-va ziare și ziariști, căutînd să se releveze fiecare prin expresiuni din ce în ce mai deșantate, ori prin știri de senzație, cari de și pot fi neadevărate, dar se socot a fi de efect. Așa și în cazul de care ne ocupăm. Găsește de exemplu, un ziar că la o administrație oare care, s'ar fi cheltuit după părerea lui, pe nedrept o sumă de 5000 lei. Ce-i face adică gazetarului dacă ar mai adăoga un zero la urmă și ar face 50000 lei? Cine are să-l tragă la răspundere pentru un lucru așa de neînsemnat?

Dar lupte între cititori?! Unii cari au citit un ziar, susțin morțiș 5000, după cum alții cari au citit alt ziar, susțin cu aceiași tărie 50,000. Căci negreșit cu cît cifra e mai mare cu atît efectul e mai puternic.

Un perceptor a delapidat de exemplu 200 lei. Se pare gazetarului că e prea puțin, că prea nu e însemnat evenimentul, și deci de ce nu s'ar pune 2000 lei. Atunci lucrul se schimbă și pe tema unei dealapidări mai mărișoare poți broda ma multe.

Am spus toate acestea pentru a arata că atunci, cînd e vorba de a se aduce o învinovățire cuiva în materie de bani, se jonglează cu cifrele. Negreșit, că fie vorba de o cifră mai mare ori de una mai mică incorectitudinea tot incorectitudine rămîne. Dar iarăși nu se va putea zice că tot una e 1,000 cu 10,000. Este dar cert că acele învinuiri, de multe-ori nejustificate produc nedumerire.

Și negreșit ar fi un bine, un progres cînd s'ar ajunge a se stabili precis la ce se reduc toate acuzările ce se produc la ocaziunile despre cari am vorbit mai înainte.

Cînd într'o administrație se schimbă administratorul, cel care esă dă cu inventar averea și situațiunea generală a bunurilor administrate de el succesorului său. Și ne întrebăm dacă așa ceva' nu s'ar putea face și cu schimbările de regim?

Nu s'ar putea adică stabili în mod cert și oficial starea în care fiecare din administrațiile mari ale Statului au fost lasate de cei cari se duc?

Un ziar guvernamental ne spune, de exemplu, că șeful unei administrațiuni, Directorul General al Serviciului Sanitar, a trebuit să dea afară un număr considerabil de slujbași din acea administrație pentru motive de economie, precum și pentru că nu erau necesari.

Dacă am fi cunoscut cum au lăsat liberalii acest serviciu, și dacă am aprecia apoi întîmplările cari au survenit în acești din urmă trei ani, precum și sporirea anormală a lucrărilor din acea administrație, ne-am face ideie întru cît s'a făcut risipă din acest punct de vedere, acel adică, al înmulțirei slujbașilor și deci ne-am da seama dacă măsura samavolnică a actualului Director e bine venită ori nu!!

De sigur, o dare de samă conștiincioasă și purtînd pecetea oficialității ar pune capăt la multe povești.

V. I. Radu

OAMENI ȘI LUCRURI

Dela Montmartre la Kokardja

Precum ziceam, regăsim astăzi prea puțin din *Iser*, așa cum ni s'a înfățișat în anii trecuți, cu o exuberanță de viață în care pulsa sîngele și vibra nervul unei lumi exotice,—Apusul.

Din potrivă,—Iser „s'est rendu à l'évidence". S'a scoborît cu ochiul și cu sensibilitatea la mediul mai apropiat de noi și, astfel, dacă în acea tragi-comedie ce alcătuește viața lui de plajă, montmartrezul ce trăește în Iser și-a mai strecurat ceva din amărăciunea, din filosofia observațiunii,—în numeroasele schițe aduse din campanie, pictorul realizează viață, înfățișare și durere pur omenească.

Nu vom fi știind, de sigur, mulți din noi—și nu vom ști niciodată unde e Baș-Punar și unde e Kokardja. Ghicim însă lesne că sunt localități pe jumătate exotice, pe unde întîmplarea, nu de mult, a rătăcit pe artistul înzestrat cu o intensă viziune. De aceea vom trăi, cu dînsul împreună, acele suggestive pasteluri și aspecte, pur locale, pe care însă imaginația și talentul artistului le rîdică la înălțimea unor simboluri.

„In fața moscheei nu sunt numai patru capete expresive și minunat co'orate de umbre multe și lumini puține; ci este o întreagă lume de resignați,—o lume în agonie, o pauză între orient și occident. Prin ce contrast intenționat acest tablou este așezat lîngă acel intitulat „Pe Champs Elysées"?

Vizitatorul trebue să urmărească, în aceeași ordine: „Fata cafegiului"; „familie turcă"—acea înfățișare de „mater dolorosa" iradiată pe o figură atît de puțin idealizată de împrejurări; „capul de expresie." (146) și „Studii" (186).

Iar, ca să rămînem tot în... Balcani iată No. 50: „convoiu de bulgari răniți" —o schiță în creioni un tablou în culori. Sunt culori sumbre reflectînd ca un leit-motiv discret, un roșu făcut par'că din stropi de sînge, reflex al tragediei războinice din care Litoralul a cules epizodul.

Negreșit, Iser nu are intenția de a ne inspira, ca Vereschagine, oroarea războiului. El e numai bohemul care culege un epizod, în treacăt — indiferent dacă de astă dată trec răniți, schilodiți și bicisnici, victime ale măcelului,—ori dacă ne înfățișează — aiurea — un aspect de războiu social sub titlul: „Sonda", ori spoiala pe obrajii cochetei în fața înghețatei de smeură, — cocheta frivolă pe care a despuiat-o de grații și tinerețe un alt

KALODONT
PASTĂ DE DINȚI
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris
Reprezentanți: Sam. Läbl, București.

războiu,—al vieței asasine.

E locul de a aminti aci unele portrete în care Iser pune suflet, — numai suflet, iar nu trăsături propriu zise. Nicăiri nu are cultul liniei, — nici criteriul clasic al ei. Linia lui — trebuie urmărită și descoperită cu ochii unei alte intuiții, fără de care — recunoaștem — poate fi o tortură pentru acei neobișnuiți și refractari—vederea unei galerii iseriane.

Rafinatul acesta nu are pretenția de a înfrumuseța lumea, — ci de a o interpreta, așa cum o înțelege, cum o simte și o vede el. Că, fiind consecvent cu sine însuși, vede adeseori o lume slută ca viciul, strîmbă și stranie, e tot așa de puțin vina lui cum e, bună oară, cînd pune atîta „teatru" în unele din faimoasele portrete contemporane atîrnate pe pereții uneia din cele trei săli. El nu ne lasă să uităm că lumea e o scenă vastă, că mediul nostru e, adeseori, un bîlciu, iar oamenii joacă roluri de comedianii.

Rodion

Cercul Analelor

— O vizită prețioasă —

Strălucitul autor a numeroase opere încoronate de Academia Franceză, marele poet al „Tinereții cugetătoare" și al operelor: „Către lumină", „Stanțe lui Sainte Beuve" și „Cîntec pentru Léon Delibes", magistralul și minunatul dramaturg, autorul pieselor „Pentru Dragoste" și „Poveste de April", opere teatrale încoronate de Academia Franceză, ca și primele două culegeri mai importante de versuri mai sus pomenite; pătrunzătorul și eruditul biograf al poetului breton Auguste Brozeaux, cît și al lui Ronsard, Malherbe, Andre Chénier, Marceline Desbordes Valmore, Musset, etc; în sfîrșit, autorul celor mai bune manuale de versificație ce s'au scris vre-odată în Franța (să mă ierte bătrînii și credincioșii admiratori ai lui Théodore de Banville, poet jong'or), distinsul amic al *Analelor*, Auguste Dorchain va sosi în curînd în orașul nostru.

Dorchain precede cu cîteva luni vizita, așteptată cu nerăbdare, a d-nei Adolphe Brisson, directoara Universității Analelor, bine cunoscută de numeroșii abonați ai revistei săptămînale „Les Annales", cunoscută mai ales sub deliciosul pseudonim „cousine Yvonne". (De altfel nu trebue să uităm că d-na Brisson este fiica lui Francisc Sarcey și că nici Jules Lemaître, nici Faguet și nici alt critic n'a putut să înlocuiască pe marele și spiritualul „moș Francisc", maistru fără pereche și unic în cronică dramatică).

Întorcîndu-ne la Auguste Dorchain, distinsul vizitator ne va aduce ceva din sufletul și spiritul francez..

In luna Noembrie din anul trecut, marele apostol al familiei—Henry Bordeaux—deschisese sezonul literar al Cercului Analelor din București și Galați, prin admirabile conferințe asupra d-nei de Sévigné și asupra poeților căminului. Iașul, mort ca și Bruges și Veneția (să nădăjduim că Cercul Analelor va reuși să-l învie puțin), neavînd încă un cerc al Analelor—cu toate că primele încercări de constituire datează din Ianuar 1913—Iașul mort, zic, n'a putut să primească pe ilustrul autor al operelor „Peur de vivre" și „Roquevillad", care a părăsit Romînia fără să salute capitala Moldovei și fără să încînte pe intelectualii și numeroșii „curioși de literatură" care locuesc în acest oraș.

Auguste Dorchain, găsind la Iași o societate literară fericită să-l primească și să-l sărbătorească, s'a decis să vie în vechea cetate moldovenească, cu tot frigul, zăpada și celelalte întreruperi de iarnă. Desigur, i-a trebuit oarecare curaj ca să întreprindă, în urma cererilor expresе ale d-nei Brisson și d-rei Elena Văcărescu, un turneu de conferințe pentru Cercurile Analelor din Romînia, într'un anotimp atît de rigoros ca cel de acum.

Dealtfel, ilustrul amic al Analelor, filoromîn din cei mai sinceri, n'a părăsit Franța singur. Doamna Marie Dorchain, soția lui, al cărei talent de poetă este armonios completat de un remarcabil talent de cetire, întovărășește pe Auguste Dorchain căruia îi va fi auxiliarul cel mai util și mai original.

Ilustrînd, prin recitări alese, conferințele poetului, d-na Marie Dorchain mărește încă interesul ce-l prezintă întreținerea literară asupra „Poeților Amorului" care va avea loc Joi 16 Ianuarie, la ora 9 seara, în aula universității.

Cercul Analelor, nou născut la Iași și al cărui viitor se întrevede a fi foarte favorabil, va păstra—desigur—o amintire dintre cele mai bune despre iluștrii oaspeți; iar prietenii literelor, din fericire încă mulți în Iași, își vor exprima toată gratitudinea.

— „Cea mai înaltă demnitate a omului stă în aspirație. (a scris Auguste Dorchain, la începutul excelentei sale lucrări „Arta Versurilor"). Ceasul în care un om se simte cel mai inobilat, este acel în care—desfăcîndu-se de strîmta lui personalitate—aspiră la o viață superioară despre care conștiința lui nu i-a dat de cît elemente încă confuze, despre care simțurile lui nu i-au descoperit în lume de cît o grosolană schiță a unei vieți în care ar fi mai multă veselie, mai multă lumină și mai multă dragoste..."

Cel ce-a scris aceste rînduri citate, s'a arătat încă odată a fi un adevărat poet și, cu adevărat o muză franceză va vorbi Joi seara, la ora 9, în aula universității, despre „Poeții Amorului"; ne va vorbi în limba colorată, plină de imagini, cadențată și vibrătoare care caracterizează pe Maiștri.

Cyrano de Bergerac

P. S. Biletele pentru conferința lui Auguste Dorchain se găsesc la librăria Ionescu str. Lăpușneanu și la Secretariatul Cercului Analelor —Sala de arme Babeș—trecătoarea Banu, dela 11—12 a. m.

INFORMAȚII

— Comitetul executiv al partidului conservator-democrat întrunit ieri, sub președenția d-lui Take Ionescu, șeful partidului, a hotărît:

1) In ce privește atitudinea generală a partidului — comitetul executiv a dat mandat șefului să hotărească cum va crede de cuviință, față cu împrejurările în care se va produce lupta.

2) In ce privește cartelurile electorale locale ele trebuiesc supuse la prealabila aprobare a șefului partidului.

— Iată numele candidaților partidului Conservator contra cărora partidul liberal nu va opune candidați:

P. Carp, T. Maioreseu, A. Marghiloman, C. Arion, D. Nenițescu, M. Vlădescu, M. Cantacuzino, C. Olănescu, Th. Rosetti, B. Delavrancea N. Filipescu, Jean Lahovary, D. Greceanu, E. Pangratti, Gr. Cantacuzino.

Un alt grav conflict este la ordinea zilei, la directoratul general al serviciului sanitar superior. Este vorba de înlocuirea sub directorului general Dr, Cazacu — numit abia de cîteva zile — prin d-rul Savrescu de la Galați, detașat la direcția serviciului și însărcinat cu subdirectoratul efectiv. Scandalul nu va rămînea fără urmări.

Trupa dramatică din Craiova a redus prețurile serale cu începere de mîni Joi. Prețurile vor fi aceleași ca la trupa dramatică ioșană.

Rețeta primei reprezentații a trupei noastre la Craiova a fost de 508 lei; rețeta trupei craiovene la Iași a fost de 772 lei.

Așa dar iot Iașul în frunte.

D. Al. A. Badareu, a sosit azi dimineață în localitate și va prezida întrunirea comitetului executiv conservator-democrat, care se întrunește la ora 5.

D. Petru Ghițescu, cunoscut avocat și unul din cei mai vechi membri ai clubului liberal, și-a dat demisia din acest club.

D. G. Mavrocordat a renunțat de a mai candida la Vaslui și a și plecat în străinătate.

D-sa a declarat că se rezervă pentru a candida la Constituantă.

Actualmente se dă lupta la Iași între d-nii Vasile Iamandi, susținut de Iași, și general Mustață, susținut de d. Mișu Fereshyde.

Comitetul executiv al partidului conservator n'a ținut ieri ședință, după cum au anunțat unele ziare.

De abia mîine seara se va ști în mod precis dacă partidele de opoziție primesc oferta d-lui Ionel Brătianu cu privire la alegerea a trei-zeci de opozanți în Parlament.

Direcția generală a C. F. R. a dat o circulară telegrafică prin care face cunoscut că permisele de circulație ale membrilor parlamentului dizolvat la 11 Ianuarie sunt valabile 21 de zile de la data dizolvărei.

Intrunirea de la clubul liberal.—Aseară a avut loc întrunirea plenară a membrilor clubului liberal.

D. C. Stere a rostit o scurtă cuvîntare cerînd tuturor o luptă devotată și necondiționată, pentru a contribui ca partidul liberal să-și înfăptuiască reformele anunțate în congres.

D. Stere spune că va da cetire listei de candidați liberali din Iași, însă nu repartizați pe colegii încă și aceasta din cauză că guvernul, conștient de misiunea sa, ține să puie la dispoziția opoziției un număr de locuri, dar tratativele între șeful nostru și șefii autorizați ai opoziției nu sunt încă terminate.

In ceia ce privește colegiul universitar d. Stere spune că își face un punct de onoare de a respecta hotărîrea luată încă în anul trecut de profesori, de a-și fixa singuri candidatul lor, fără nici un amestec al partidelor politice.

D. Stere citește apoi lista de candidați exactă, așa cum au publicat-o în numărul nostru de eri, care e aclamată.

D-sa termină cerînd încă odată membrilor, de a lupta cu energie și devotament în favoarea partidului liberal, care zice d-sa, că reprezintă vigoarea neamului romînesc.

In serviciul contencios al spiridoniei au fost numiți d. Octav Velciu, prin avocat și d-nii Dimitriu-Păușești și Grigore Teodor avocați.

D. Gheorghiade, a fost numit director al casei sf. Spiridon, și-a luat azi serviciul în primire.

Amicul și colaboratorul nostru d. Eugen Boureanu a avut nemărginita durere a pierde un copil.

Transmitem amicului nostru cît și îndureratei familii, expresiunea condoleanțelor noastre sincere.

D. Gr. Cantemir, regizor al moșiei Polieni, a fost pus în disponibilitate pe ziua de 16 Ianuarie a. c.

D. Zamfir Zamfirescu, regizor al moșiei Belcești, a fost pus în disponibilitate.

D. primăr al comunei Coarnele-Caprei a fost însărcinat a lua în primire, în mod provizor, toată arhiva moșiei.

Au fost puși în disponibilitate: d nii Vasile Popescu, regizor al moșiei Tătușești și N. Stamatiu, regizor al moșiei Mînzătești Fălfăești.

D. A. Spiru Paul, regizor al moșiilor Andrieșeni Băiceni (jud. Iași) și Feredeenii (jud. Botoșani), a fost pus în disponibilitate, pe ziua de 16 Ianuar.

D. revizor școlar al județului Iași Lazăr Grecea și-a înaintat demisia din demnitatea ce ocupă, pe ziua de 26 Decembrie. D-sa n'a primit încă confirmarea ministerială că i s'a primit de minister.

La școala froebeliană No. 1 din Balcik a fost creat încă un nou post de maestră conducătoare—școala aceasta fiind frecventată de către 210 elevi. Această școală va funcționa alipită de școala primară de sub direcțiunea d-lui institutor Petreanu, iar maestrele vor lucra separat, fie-care din ele, cu cîte 70 copii.

In zina de 6 Ianuarie a. c., s'a serbătorit, la atelierile C. F. R., din Socola, pomul de Crăciun și împărțirea jucăriilor la copiii funcționarilor de acolo, în chip cu totul deosebit.

Serbarea a început la ora 3 p. m. și a ținut plină mai tîrziu de miezul nopții. Această serbare a fost patronată de d. Inginer Casetti, șeful atelierelor de la Frumoasa și inspectorul atelierelor de care îngrijește în mod adevărat demn, pentru bunul mers al acestei instituții.

S'au recitat mai multe monologe de către funcționarii de acolo. Cîntece și poesii au fost executate de copii școalei froebeliane a femeilor romîne ortodoxe. S'a jucat piesa „C. c. Leonida față cu reacțiunea". Un prea frumos cor, de asemenea a dilectat asistența cu frumoase arii naționale.

Serbarea s'a terminat cu dans.

Din ordinul d-lui Tomida vice-president al comisiunei interimare, față cu marele ger de azi, s'au așezat cazane cu foc în șapte locuri ale orașului.

La Belcești epidemia de scarlatină poate fi considerată ca dispărută.

In ultimele zile nu s'a mai constatat nici un caz nou.

Corul mitropolitan de sub conducerea d-lui D. Dimitriu va da concursul la festivalul care va avea loc în sala Teatrului Național în ziua de 24 Ianuarie, organizat de Liga Culturală, secția Iași.

Ziarul Berliner Tageblatt *ocupîndu-se de vizitele d-lui Venizelos și Pasici la Petersburg, zice că e vorba din nou de a se crea un bloc balcanic, din care să facă parte și România.*

Cine nu s'a păzit de frigul ce a survenit, de sigur a căpătat degerături.

Remediul îl găsiți sigur cerînd o sticloță „Pernodin" la farmacia Werner.

In ziua de 24 Ianuarie va avea loc o serbare la regimentul 13 Ștefan cel Mare.

Cu această ocazie d. sublocotenent Jean Dimitriu va ținea o conferință vorbind despre Unirea Principatelor și Idealul național.

Ministerul Lucrărilor Publice

Serviciul tehnic al județului Iași

PUBLICAȚIE

Se scoate în vînzare în ziua de 10 Februarie a. c. ora 11 a. m. conform Ordinului ministerului lucrărilor publice No. 36191 | 913 Automobilul „Mercedes" 35 H. P. model 1906 în stare de funcționare cu toate accesoriile lui, ce se pot vedea la garajul serviciului.

Licitația va fi orală și va începe de la suma de lei 3000 ținîndu-se la biroul serviciului. Garanția provizorie pînă la adjudecarea definitivă 5 la sută va fi în efecte sau numerar. Ori-ce deslușiri se pot avea la serviciul technic.

In statistica de eri a epidemiilor trebuia cetit: la febră tifoidă, în 1913, 22 morți în loc de 40 cum s'a scris. In 1909—anul marei epidemii—1098 cazuri, nu 1909 cum s'a tipărit.

Examenul de economie politică cu studenții anului al treilea va începe Joi 16 Ianuarie orele 3 după amiază.

Economul Ion Niculea din Dorohoi, a fost numit revizor al eparhiei mitropoliei Moldovei, în locul economului Neculai Dăringă demisionat.

Ministerul de Interne a cerut prefecturilor de județ că, până la 20 Ianuar c., să înainteze un tablou pe polițiii, de efectele ce sunt necesare sergenților de oraș, avîndu-se în vedere atît efectele ce sînt în magazie cît și acelea ce s'au comandat pentru exercițiul curent.

Aceasta, pentru a se putea publica din vreme licitațiile pentru efectele de echipament și armament ce trebuesc procurate sergenților de oraș, în exercițiul 1914—1915.

Licitația pentru înălțarea șoselei Iași-Bivolari-Ștefănești, în valoare de 9700 lei și care trebuia să aibă loc Vineri 17 Ianuar, a fost oprită și devizul cerut înapoi de către minister.

„Direcțiunea generală a serviciului sanitar, a transmis azi medicilor șefi de județe, circulara următoare:

„Direcțiunea este informată, că unii din medicii de circumscripție, locuesc în capitala județului sau în orașele cele mai apropiate de reședințile circumscripției lor.

Vă rog să îi puneți în vedere de îndată, fiecăruia din acești domni medici, să se mute la reședințele circumscripției lor, cunoscînd că vor fi aspru pedepsiți acei cari nu vor executa această dispoziție.

D-voastră personal veți supraveghia îndeplinirea acestui ordin, de care sunteți răspunzător."

Ordinul a fost transmis și medicilor de plasă din județul nostru.

Duminică 26 Ianuarie meseriașii din localitate vor ținea o întrunire în care își vor exprima doleanțele lor și vor lua hotărîri pentru revizuirea și modificarea legii meseriașilor.

MAGAZINUL DE
DESFACERE A PRODUSELOR
FERMEI ȘI VIILOR
A. A. BADAREU
IAȘI.—Strada I. C. Brătianu 185
Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

Aduce la cunoștința Onor Publicului că a pus în vînzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum: Unt pentru masă și pentru gătit, smîntînă centrifugată, diferite brînzături de oi, producție de toamnă în burdufi și în putini; caşcaval de penteleu, caşcaval grecesc, brînză de Brăila, lapte dulce și ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer. roquefort, gervais. — Jambon salam sibiu, ghiudem, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub prețul pieței.

De asemenea vinurile naturale albe și negre se vînd cu litru și în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum și deliciosul vin spumos.

Serviciul ireproșabil

D. dr. Grigoriu, medic șef al județului, a inspectat eri orașul Tîrgul-Frumos.

In general medicul șef a rămas mulțumit de starea sanitară a tîrgului. In special a găsit școalele publice în cea mai bună stare.

D. dr. Grigoriu a mai luat cîte-va dispoziţiuni, în cea ce privește higiena pieţelor.

Astăzi urmează a se face de către epitropii sf. Spiridon numirile de intendenți.

Sunt hotărîte până acuma, numirea d lor Iorgu Sion, la spitalul central, Handoca la Maternitatea și Gheorghiade la ospiciul Socola

Gradele inferioare veteranii din războiul independenții au luat inițiativa înființării unei societăți la fel cu cea din București.

N. Gh. State fost subcomisar în poliția de Iași, care a fost condemnat la una lună închisoare pentru abuz de putere, a fost grațiat.

Intreg consiliul comunal din Tg. Frumos, în frunte cu d. primar N. Marcopol, și-a dat demisia pe ziua de 16 Ianuarie a. c.

Ministerul instrucției a acordat d-nei Aliza Mănescu, institutoare la școala de fete No. 6 din localitate, un concediu de 3 luni. Suplinirea este ținută de d-ra Sofia Păun.

Cassa Școalelor a aprobat delimitarea de 2 hectare și jum. făcută din terenul școlar din satul Dorobanțul (com. Aroneanu), destinat practicei Agricole a școalei din Dorobanțul.

D-na și d. Victor Manteanu, fostu subdirector al învățămîntului primar și noul primar, se vor reîntoarce definitiv în Iași, Duminica viitoare.

Russian-American India Rubber Co.
„TREUGOLNIK" St. Petersburg
Sucursala: București, Strada Sărindar 22.
(numai pentru engros)

❑ *Este absolut sigur, că d. Hypolit Mirzescu va fi numit prim procuror, în locul d-lui Lefter Dimitrescu.*

La început fusese vorba pur şi simplu de înlocuirea d-lui Dimitrescu. Procedeul n'a fost însă admis la centru. Pentru a face însă posibilă numirea d-lui Mirzescu ca prim-procuror la Iaşi, se va face următoarea combinaţie :

D. Diaconescu, actual preşedinte al Trib. Secţia III-a, va fi transferat ca preşedinte la Tribunalul Ilfov. D. Lefter Dimitrescu va trece în locul d-lui Diaconescu, iar d. H. Mirzescu, prim-procuror, în locul d-lui Dimitrescu.

❑ **Atitudinea conservatorilor din Vaslui.**—Organizaţiile conservatoare din provincie, au început să deschidă tarabă pe cont propriu. Cele petrecute la Piatra Neamţ au fost imitate. La Vaslui şi-au dat organizaţie independentă de organizaţia oficială a partidului.

Într'adevăr conservatorii din Vaslui s'au întrunit alaltăeri şi au modificat statutele, în senzul că :

1) Comitetul central executiv nu are nici un amestec în fixarea candidaturilor locale.

2) Nimeni, nu poate fi candidat, dacă nu are o vechime în partid de cel puţin doi ani.

Clubul a procedat apoi la alegerea comitetului, care se compune din d-nii dr. Peride preşedinte, Mavroiani, Seriany şi Ioanide vice-preşedinte, dr. Scarlat casier şi d. Mironescu secretar.

*

D. Alex. Marghiloman cere fusese prevenit despre intenţiile conservatorilor vasluieni, a trimis în localitate pe d. Marcel Bastache, cu indicaţiunea de a stărui să nu să ieie asemenea hotărire şi ca d. Bastache să reuşească să fie pe lista candidaţilor.

Partidul din Vaslui a trecut însă peste indicaţiunile emisarului, şi a dat o organizaţie independentă faţă de centru şi n'a admis candidatura d-lui Bastache.

S'au fixat apoi următoarele candidaturi :

Colegiul I de Cameră d-nii P. P. Carp şi Gh. Mironescu.

Colegiul II Cameră d. Mavroiani.

Colegiul III Cameră d. Marcopol.

Colegiul I de Senat d-nii dr. Peride şi Ioanide.

Colegiul II de Senat d. Seriani.

Este locul de remarcat, că preponderenţa în comitet şi candidaturilor la toate colegiile afară de întâiul de cameră, le au numai grecii. Se cunoaşte că trăim în vremurile de fraternizare greco-romînă şi că Bucureştii se prepară să sărbătorească în curînd pe d. Venizelos.

❑ Direcţia C. F. R. a cerut inspecţiei a VI-a mişcare Iaşi, un tablou de toţi funcţionarii care au făcut serviciu în anul 1913.

Aceasta în legătură cu distribuirea gratificaţiilor ce urmează a se acorda acestor funcţionari.

Din tabloul ce se va trimite direcţiei nu vor face parte funcţionarii care au un salar peste 300 lei.

❑ De eri au reînceput cursurile şcoalei de adulţi ale societăţei Vulturul.

❑ D-nii Constantin Jornescu, Andrei Kirilovici şi D. Longinescu şi-au înaintat eri demisiile, din posturile de avocaţi ai epitropiei Sfi. Spiridon.

❑ D. Aurel Assany a fost numit registrator al Sfi. Spiridon în locul d-lui avocat Buttman.

D. V. Agape a fost numit în locul d-lui Ernest Antoniade, care trece la spitalul din Focşani.

D. G. Dobrovici, este numit la spitalul din Hîrlău.

D. Cardaş, trece la spitalul de izolare, în locul d-lui Bontaş, care trece la Hîrlău.

Bărbierul Constantinescu, a fost numit intendent la Galata, în locul d-lui D. Vizanti.

D. Voinescu a fost numit intendent la azilul Balş, în locul d-lui M. Mihailescu, care trece la spitalul Precista mare din Roman, în locul căpitanului Zelten.

❑ Iată noul program de astă-seară Mercuri 15 Ianuarie ce se reprezintă la cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli :

„În faţa primejdiei". Roman brodat pe episode din războiul sîrbo-bulgar. Desfăşurare splendidă în trei părţi. Interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor străine.

Şiretenia îndrăgostiţilor, scene foarte humoristice.

Florile din grădină, interesante vederi după natură.

Bebe repară vasele, scene comice.

Domnul îşi plăteşte datoriile, film comic de moravuri pariziane.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri : „Onoarea judecătorului," dramă grandioasă în 3 acte—Capriciile norocului —Cel mai nou număr din Pathé Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

A apărut :

Noua lege a firmelor

Toţi comercianţii să se grăbească să şi o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienţii.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Inundaţii la Petersburg

Petersburg.—Din cauza unei violente furturi, care a ţinut toată noaptea, Newa a inundat cartierele situate în josul oraşului.

Pagubele sunt considerabile.

Isprăvile unui rău-făcător

Tiflis. — În timpul urmăririi unui talhar, unsprezece persoane — între cari 9 poliţişti — au fost ucişi. Talharul cu mare greu a putut fi ucis.

La casa lui s'au găsit două bombe.

Bulgaria calomniată
—O dezminţire a agenţiei bulgare—

Sofia.—Agenţia telegrafică bulgară zice : Ziarul „Politika" din Belgrad, urmărind campania lui de josnice născociri şi calomnii în contra Bulgariei, anunţă formarea la Sofia a unei ligi secrete antiruse, din care ar face parte trei membri ai guvernului.

Opunem o dezminţire categorică acestei ştiri învederat falsă şi tendenţioasă.

Sărbătorirea Impăratului Germaniei
— Declaraţiile preşedintelui dietei Prusiene —

Berlin.—Cu prilejul sărbătorirei Impăratului Wilhelm, preşedintele reichstagului —Kaempf—a celebrat conştiinţa de datorie a Impăratului căruia i se datoreşte menţinerea păcei.

„Salutăm—a zis d-sa — pe Impăratul, în conştiinţa că el şi poporul colaborează la buna stare a patriei".

*

Preşedintele dietei, contele Schwerin, a amintit ultimele evenimente care conţineau semne serioase că sistemul monarhic era în adevăr ameninţat.

„Toate elementele credincioase regelui trebue să se unească în voinţa nestrămutată de a nu lăsa să se răpească nimic din regatul Prusiei, nici din drepturile lui garantate de constituţiune".

*

Seara, oraşul a fost bogat iluminat. La Operă a avut loc o reprezentaţie de gală.

*

Cu prilejul aniversării naşterei sale, Impăratul a conferit numeroase decoraţiuni.

Marile Puteri şi chestia insulelor Egee

Atena. — Informaţiuni din izvor bun spun că comunicatul Puterilor, privitor la Epir şi la insule, va fi remis Greciei şi Turciei, în cursul acestei săptămîni.

Se asigură că acest comunicat, ce se va da Turciei, va declara că orice ocupare a insulelor, de către Turcia, ar comporta intervenţiunea Puterilor, ale căror deciziuni trebuesc socotite difinitive.

Albanejii năvălesc în Grecia

Atena.—Ultimele ştiri raportează că Albanezii au ocupat Tresoatet şi Grobotsca. Dinşii erau în număr de 300 şi au arborat steagul albanez în acele localităţi.

Autorităţile militare grece au luat măsurile necesare.

Incidentul a avut loc Vineri.

Importarea de mărfuri în Australia

Viena.—Monitorul oficial publică suprimarea măsurilor luate contra importaţiunii de mărfuri din Romînia, Serbia, Bulgaria şi Turcia, din cauza holerei.

Crima unui caporal
— Criminalul se sinucide —

Magadar. — Un caporal de tiraliori a ucis, în noaptea de 23 Ianuar, cu puşca, patru oameni, a rănit pe un al cincilea şi apoi s'a sinucis.

Demisia secretarului de stat din Alsacia

Colonia. — Gazeta de Colonia află din Berlin că nu e nici o îndoială că contele Wedel şi secretarul de stat pentru Alsacia — d. Zorn — vor demisiona.

Serviciul Telefonic

CONSILIU DE MINIŞTRI

Bucureşti.—Azi dimineaţă s'a ţinut un consiliu de miniştri, la locuinţa d-lui Costinescu.

S'a comunicat presei că consiliul s'a ocupat cu rezolvire de chestiuni curente.

Revoluţia din Mexico

Londra.—Ziarul *Daily Mail* află din Mexico, că succesul trupelor guvernului merge crescînd.

Trupele rebele au fost bătute la Tarango şi Canonanile.

Rebelii au avut 1200 morţi.

Turburările din Lisabona

Paris.—Din Lisabona se comunică, că îndată ce s'a aflat despre demisia cabinetul Costa, au avut loc mari turburări şi ciocniri între populaţie şi armată.

Sunt sute de morţi şi răniţi.

S'au aruncat şi bombe.

Se aşteaptă proclamarea stărei de asediu.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat :

10,000 lei No. 6583.

3,000 lei No. 40243.

2,000 lei No. 28576, 33335, 44406 54533.

1,000 lei No. 32333, 40579, 41576 47483, 3876, 4420, 7265, 19433, 22345 22124, 24661, 33862, 55389.

500 lei No. 3478, 6197, 17457, 18676 21338, 23031, 30074, 36922, 43104, 53011 4553, 45502, 51562, 54483, 58914.

La tragerea de astăzi au căzut în Colectura „Providenţa" din Iaşi : Lei 2000 pe No. 19522 ; cîte 1000 lei pe No. 38,281 ; 24,661 ; 4,420 ; 40,579.

Intrevederea dintre d-nii Ionel Brătianu şi Ion Lahovari

Bucureşti.—D-l Ionel Brătianu a avut eri o întrevedere cu d. Ion Lahovari, care însă n'a dat nici un rezultat.

Şeful guvernului a declarat că pune la dispoziţia partidului conservator 15 locuri în parlament şi cere o listă a acelor persoane, cărora să nu li se opuie contracandidaţi.

D. Lahovari a declarat că nu poate prezenta nici o listă şi dacă guernul ţine la propunerea sa, n'are de cît să nu combată pe unii dintre candidaţii conservatori.

D. Lahovari a adăogat că nu poate face nici o propunere formală, dar crede că în cazul cînd guvernul nu va combate pe unii conservatori, la rîndul lor conservatorii vor retrage la acele colegii pe unul dintre candidaţii lor.

In treacăt d. Lahovari a indicat pe 11 foşti miniştri şi anume pe d-nii Titu Maiorescu, Th. Rosetti, Ion Lahovari, Al. Marghiloman, Neniţescu, C. C. Arion, Mişu Cantacuzino, Delavrancea, Pangrati, Grecianu şi Vlădescu şi 4 persoane din comitetul executiv, anume d-nii Gr. Cantacuzino, Em. Antonescu, Mişu Seulescu şi Pascal Toncescu a cărora candidaturi vor fi puse de partid.

D-nii Brătianu şi Lahovari s'au despărţit, fără a stabili o înţelegere.

*

D. Ionel Brătianu s'a prezentat tot eri regelui şi i-a comunicat, că n'a putut stabili o înţelegere cu nici unul din partidele de opoziţie şi că e decis a nu opune contra candidaţi în acele colegii unde nu i se vor crea dificultăţi de partidele de opoziţie.

DEMISIE

Fălticeni.—D. C. Popovici fost deputat de Suceava, şi-a dat demisia din partidul conservator.

ELISE MENDELSOHN
IOSEF PASSMENTIRER
LOGODIŢI
Iaşi
In locul oricărei alte înştiinţări

Se caută *pentru imediata angajare un agent de băuturi spirtuoase (spirt, liqueuri şi vinuri) care să cunoască clientela din oraş şi judeţ.*

A se adresa d-lui Albert Rosenthal Iaşi str. Ştefan cel Mare No. 13.

De vînzare o vie

în întindere 26 hectare avînd pe ea 3 1/2 hectare vie americană pe rod, 1 hectar pomi fructiferi, 1 1/2 hectar pădure, restul furaje artificiale şi pămînt arabil. Case pentru stăpîn şi vier, fîntînă, etc.

Relaţii verbale sau prin scris la

M. Hulchiver, bancher, Iaşi

Doctor Th. Popovici

BOLI INTERNE

Consult 11 12 a. m. şi 5—7 p. m.

Carol Lüeger 4

(Fost 40 de Sfinţi)

Fabrica de Vată şi Plapome

„GLORIA"

LAZARE & GUSTAV RECHLER

— IAŞI —

Singura fabrică sistematică care rivalizează cu produsele similare streine, recomandă tuturora produsele sale de

Vată gumată pentru confecţiuni

albă şi neagră în pachete a 800 şi 1000 grame a 4, 6, 8, 10 sau 12 metri într'un pachet.

Plapome calitate recunoscută superioară şi cu îngrijire lucrate din satin, creton, poms şi atlas în orice dimensiune, precum şi plapome speciale de botez.

Comenzile pentru Moldova sunt a se adresa : biroului de agentură şi comision

Maurice Brauchfeld, Iaşi

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniţă, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*

(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)

A se adresa la d-na Adela Ghiulea, *str. Mazelor 18.*

La GARTENBERG FIU

Str. Ştefan cel Mare 11

A sosit noui mărfuri de **lux, Articole de voiaj,** menaj, cărucioare, precum şi un mare transport de

Jucării pentru copii.

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipsig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

La „Bradul Moldovei"

IANCU RECHLER &
CAROL MICHELSOHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comerciul de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor II—14

Asortat permanent cu lemnărie pentru construcţie şi tîmplărie.

Execută prompt orice comenzi referitoare, garantînd calitatea superioară a cherestelei, preţuri convenabile şi livrarea foarte constiincioasă.

Se caută *un bun* VITICULTOR, *însurat, cu şcoală şi bune referinţe, pentru o vie de 20 hectare, plantaţie americană, la ţară.*

A se adresa ofertele d-lui Ştefan Negruzzi, Loco.

D-ra Pepita Georgescu

Aduce la cunoştinţa unor clientelei, că de azi a deschis atelierul său din str. Căpitan Păun No. 8.

Dr. Al. Brumă

Medic secundar al clinicei Dermato sifilitice (Spit. Sfi. Spiridon)

Boli de piele, sifilis şi genito-urinare

(Injecţii cu salvarsan „606")

Consultaţiuni : 2—3 şi 6—7 p. m.

— Str. Cuza-Vodă (Golia) 14 —

(Casele foaste dr. Filipescu).

O FRUMOASA fotografie puţeţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al **WEISS** din Piaţa Curţei Regale Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CURA — Cea mai raţională de Unt de peşte pentru ADULŢI şi COPII —

e numai aceia cu :

UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei,* la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani,* la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi**, Pentru Bucureşti : *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova : *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI — Strada Ştefan cel Mare No. 4 —

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** incepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala — Paşcani str. Mare
Sucursala — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

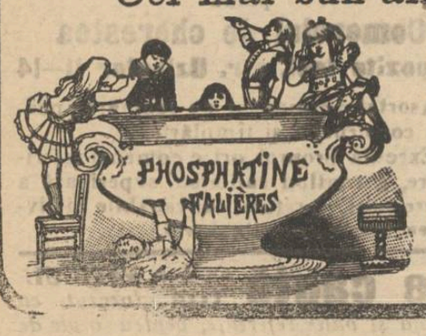

Recomandat de la vărsta de 7-8 iuni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6. Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

„FABRICA DE

Cafe turceasca şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— **Conserve „COROANA“** —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Caza Vodă 42

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

Hapag, Hamburg

(Hamburg-Amerika Linie)

Serviciu de vapoare pentru toate părţile lumei

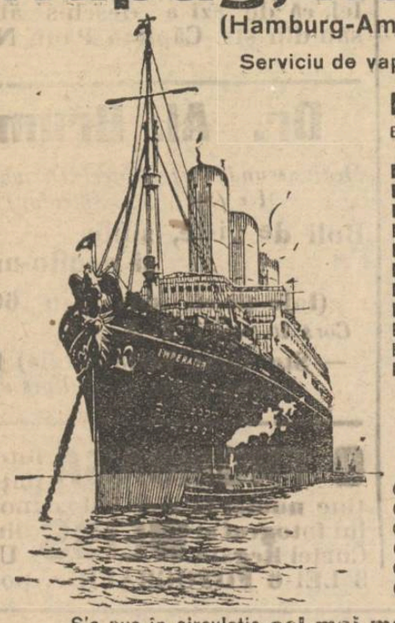

Hamburg — New-York

Boulogne—New-York; Cherbourg—New-York; Southampton—New-York.

Hamburg — Filadelfia
Hamburg — Boston
Hamburg — Canada
Hamburg — Cuba
Hamburg — Mexico
Hamburg — Brazilia
Hamburg — Argentina
Hamburg — India
Hamburg — Chili
Hamburg — Peru
Hamburg — Africa

Vapoare speciale pentru voiaje de plăcere:

Călătorii în jurul lumei
Călătorii în India
Călătorii în Orient
Călătorii în ţările Nordului
Călătorii în Irlanda
Călătorii în India de Vest

S'a pus in circulaţie **cel mai mare vapor din lume:**

„Imperator“

lungime 919 picioare, lăţime 63 picioare, înălţime 98 picioare, 50,000 tone.

Parcurge drumul Hamburg — New-York in şeapte zile.

Patru Şuruburi. — Călătorie complect linişită pe mare.

Clasa I-a. 119 camere cu paturi nesuprapuse, băi şi toaletă, in total 130 băi, afară de acestea mai sunt băi electrice şi turceşti, instalaţie de apă caldă şi rece in toate odăile, 3 ascensoare de persoane; jumătate kilometru spaţiu pe bord pentru plimbare, salon de bal şi festivităţi, restaurant Ritz-Carlton, bazin pentru innot; grădină, Gril room, săli de gimnastică, fumat, cetit, scris, sală şi grădină de copii.

Clasa II-a. Camere mari de 2, 3 şi 4 persoane, lumină electrică, sonerie, spălătoare şi garderobe. Salon de mâncare pentru 354 persoane, salon pentru scris, cetit, gimnastică, fumat, salon pentru primire; 20 odăi elegante pentru primire; 20 odăi elegante de baie, ascensor şi plimbări pe bord.

Clasa III-a. Camere de 2 şi 4 persoane, lumină electrică, spălătorii, sală de mâncare pentru 440 persoane, salon de primire, de fumat şi de gimnastică, bibliotecă şi spaţiu de plimbare, 17 odăi de baie cu putine.

Intrebord (Zwischendeck). Adăpost pentru familii şi femei, in cabine închise luminate cu electricitate, cu 2 sau 4 paturi. Mâncărurile se servesc pasagerilor la masă de către supraveghetori şi supraveghetoare. Se dă farfurie, cuţit, furculiţă şi linguriţă, asemenea saltea de paie, pernă şi cuvertură, prosop şi săpun. La dispoziţia călătorilor stă o spălătoare la care se poate spăla rufăria copiilor şi alte rufe, asemenea şi un număr de băi de putină.

Prospecte gratis şi franco.

Hamburg-Amerika Linie, Abteilung Personenverkehr, Hamburg.

Reprezentanţa Generală pentru România:
EISIG MARCUSSOHN. — IAŞI, Str. Ştefan cel Mare 54

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment in stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al **WEISS** din Piaţa Curţei Regale Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a infiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b. 5 BANI
„ „ „ IV, 40 „

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2081.—Vineri 17 Ianuar 1914

GLOSSE ALE VREMEI...

Cine bate cîmpii. — In dilemă.—Cazacii.—Economie și risipă.— Filiași—Roman.—Țărăniști anti-agricoli. — Un „curiosum“. D. Duca rău informat.—O parolă. - De la d. Stere cetire.—

Cu toată tortura la care-și supune proza cel cu *mica pricină* nu reușește să lămurească în „Evenimentul“ dilema în care l'am pus. Ce e cu pretinsa prelungire a contractului Negel în condiții oneroase? Ce e cu imobilul în care e interesat d. Suțu —nu ca proprietar, poate, dar interesat, repetăm: interesat?

In loc să răspundă, anonimul bate cîmpii, face socoteli, deși habar nu are de ce spune. Căci Statul n'a acordat d-lui V. Iamandi (un Takist, poate?) nimic peste prețul ce incasează actualmente dela imobilul închiriat serviciilor sanitare. Că vor pierde unii *interesați*, prin concentrarea serviciilor, e altă ceva. Și aci are dreptate acel care inspiră macaronadele din „Evenimentul“, care sunt în același timp și jeremiade...

*

Iarăși apropos de servicii sanitare, fiindcă veni vorba.

E un spirit de economie colosală la direcția serviciului sanitar superior. S'a suprimat un automobil. In schimb s'a mai adus un nou subdirector. Căci numirea d-lui dr. Stavrescu—așa zisa „detașare“—după ce s'a instalat d-rul Cazacu, însamnă crearea unei sinecure. Fără a mai vorbi de luptele, intrigile, rivalitățile ce se vor ivi între cei doi... Cazaci ai d-rului Sion.

*

De altfel guvernul s'a pus pe economii, lucru mare. După renunțarea la școala agricolă dela Filiași—Dolj, acum se anunță desființarea aceleia din județul Roman.

Nu numai d-rul Sion, cum se vede, desființează. Guvernul întreg suprimă, distruge. Iată un partid prin excelență țărănist, poporanist, dar aprig adversar al școalelor agricole care sunt creațiuni pur takiste, pe semne.

Furia suprimărilor o să-i fie însă fatală. Veți vedea!

*

Ne gîndim la suprimările ce va mai întreprinde peste puțin în Iași. Căci se va suprima —pare-se—ori-ce loc care, dintr'un motiv, ori dintr'un altul nu va putea fi dat unui clubist.

Se prea poate ca, după gafa colosală cu desființarea telegrafică a școalei de agenți sanitari să intervină o pauză. Dar nu va fi de lungădurată și furia va izbucni apoi cu o îndoită putere. Ziua.. rea se cunoaște de dimineață. De pe acum suntem curioși să știm dacă, măcar, cele două milioane votate, de trecutul guvern, pentru Universitatea iașană nu vor fi întrebuințate în dauna Iașului. Ne inspiră oarecare încredere prezența unui inimos iașan la secretariatul general al ministerului de Culte, d. dr. Simionescu și a d-lui Stere la rectorat. Altminteri, în speranțad-lui Duca și a Gârbovi enilor care-l păzesc să nu se moldovenizeze...

*

Un curiosum,—nu alta,—acest secretar general care nu e înscris în clubul liberal. Lucrul acesta l'au aflat mulți iașani cu oarecare mirare și poate va mai da loc la comentarii și reflexii.

Pentru astăzi ne grăbim a înregistra numai o picantă anecdotă autentică și anume surpriza ce a avut d. Duca, ministrul, cînd a cetit în una din diminețile aceste în „Universul“—ziarul d-sale favorit—că are de secretar general pe d. Simionescu.

D-sa s'a repezit la telefon; a chemat pe colegii d-sale dela „Universul“ și le-a cerut să desmintă și să anunțe pe d. Gârboviceanu.

I s'a comunicat însă că faptul e consumat și irevocabil, iar pentru detalii se poate adresa la... d. C. Stere.

*

A propos de șeful liberalilor iașani, o vorbă iarăși autentică și pe care o știm de la cineva care *nu* face politică, dar știe multe:

In intimitatea șefului local se comentau oarecari numiri nu tocmai aplaudate de public.

— „E cuvîntul de ordine dat de la centru: tot ce-i mai prost să fie cazat și astîmparat“.

Cum s'ar zice: la vremuri mari, oameni mici!

?

NOTA ZILEI

Așa, da!

Din Rusia s'a anunțat acum de curînd următoarea știre:

Generalul Veyeikow a propus înființarea unui minister special al sporturilor, în Rusia și consiliul de miniștri a dat asentimentul său în această privință.

In acelaș timp, cu privire la sporturi s'a mai aflat următoarea noutate:

«...Sculptorul american, Daniel Chester French, afirmă între altele, că femeia din Statele-Unite are astăzi mîinele cu mult mai scurte grație sportului intens.»

Aici e aici!...

Demnitarii ruși, în genere, au defectul de a avea mîinile prea lungi. Milioane, flote, trenuri, poduri,— cîte n'au dispărut în mîinile lor.

Acum, se va înființa un minister al sportului, pentru a se realiza minunea cea mare,— scurtarea mîinilor.

Așa, da!...

POLITICE

Școala „A. A. Badareu“

Nu ne miră și nu ne-a mirat faptul că unele ziare din Capitală au găsit prilej să facă glume proaste pe tema faptului că unei școli din Iași i s'a dat numele „Alexandru A. Badareu“.

Atît de puțin domnișorii gazetari și politicianii gazetari din Capitală cunosc tot ce se petrece în Iași și se raportă la Iași, în cît nu ne surprinde că procedează astfel, cu ocazia faptului că o școală de aci va purta, de acum încolo, numele de „Alexandru A. Badareu“.

Dar ca acest fapt să provoace zeflemele și aprecieri malițioase din partea unor ziare ieșene și a a unor ieșeni, aceasta constituie o îndrăzneală fără nume.

Cum? Acest oraș, atît de iubit și atît de servit de Alexandru Badareu, nu datorește nimic omului, care, prin toți porii lui respiră cea mai caldă dragoste și cea mai vie solicitudine pentru această nenorocită a doua Capitală?

Să fie bine lămurit. Noi vorbim de Iași, nu de ieșeni. Vorbim de acest nefericit oraș— de atîtea ori oropsit, nu vorbim de oamenii Iașului.

Din acest ultim punct de vedere nu discutăm recunoștință. Știm că, dacă buruiana aceasta înflorește rar pe pămîntul Rominiei, ea este de o raritate excepțională la ieșeni

Vorbim de oameni—deși nu numai prieteni, nu numai neprieteni, nu numai adversarii, dar chiar dușmanii au cunoscut de nenumărate ori solicitudinea d-lui Badareu, numai și numai pentru că acei care aveau nevoe de această solicitudine erau ieșeni. Și se prea poate ca unii din acei chiar, care fac astă zi zeflemele și răutăți, să datorească tot d-lui Badareu, că pot în liniște și la adăpost de nevoi, face politica meschină care o fac.

Dar se schimbă lucrul cînd este vorba de un gest, care înseamnă recunoștința unui oraș pentru un fiu al său admirabil—muncitor fără preget pentru înălțarea orașului.

Atacuri, pe această temă, din partea unor ieșeni, din partea unor ziare ieșene, constituie un act care revoltă or-ce suflet cinstit.

Cei din București pot s'o facă —nu doar degeaba suntem o țară cucerită. Unui iașan lucrul îi este, însă, nepermis și atunci cînd el se dedă la atacuri pe ast fel de teme comite un act, de cinism și inconștiență.

Să-și modereze tonul

— *Ziarul* **La Roumanie**, *relevînd tonul unor ziare conservatoare, care, cu prilejul inscrierei d-lui N. Guran în partidul conservator, vorbesc iarăși—în aprecieri insolente—de distrugerea partidului conservator-democrat, scrie:*

«Crezusem că era de datoria noastră și că convenea decenții luptelor noastre politice, de a păstra oare care conivență în atitudinea noastră și în langajul nostru, față de un partid cu care am conlucrat la una din cele mai frumoase pagini ale istoriei romînești.

Nu pretindem că aceasta îndatora partidul conservator să nu recruteze ori-cîți Gurani i-ar plăcea.

Dar dacă atunci cînd un om de valoarea și de trecutul lui Petre Missir a venit la noi, noi n'am avut nebunia sau insolența de a susținea că partidul conservator a trecut în rîndurile noastre, ni se pare că partidul ar trebui să pună o botniță Guranilor săi, să le permită fără îndoială să cînte mărirea, frumusețile și virtuțile partidului în care intră și să latre cît poftesc contra partidului din care au eșit, însă să nu li permită a vedea în actul lor o pretinsă fuziune.

Răbdarea cu care de atîtea luni lăsăm să treacă, fără replică, campanile «Epocei», care nu suprimase nici odată relațiile sale cu partidul conservator, această răbdare a ajuns la capăt.

De acum înainte partidul conservator n'are de cît să aleagă tonul și atitudinea pe care vrea să o dea relațiilor și polemicilor dintre cele două partide de opoziție.

MICI POLEMICI

D. dr. Cosmovici are o programă aparte și o gramatică aparte: „va ți descoperit“ „a-ți strigat“, „să joacă cu focul“.

„Au venit cu'n gînd“, „ve-ți alege“, „acest drept a lor“ etc. etc.

*

D rul Cosmovici pretinde nici mai mult, nici mai puțin că a făcut mobilizarea, războiul în Balcani și încă asemenea mici isprăvi:

„Precum în acea noapte la glasul nostru, în aceeași clipă, cu toții mari și mici...“

E vorba de noaptea cînd s'a decretat mobilizarea.

„Glasul nostru“—adecă glasul său, personal.

Modestul bărbat întrece în modestie pe... A. C. Cuza.

*

Un ziar anunță: „D. V. Iamandi își va relua cursul de drept comercial..“

Absolut și foarte comercial...

*

Guvernul, în vedere că vor avea loc trei rînduri de alegeri va crea o nouă medalie pentru cei merituoși:

„Răsplata Muncei în alegeri“.

*

La Vaslui un conservator a cerut să nu se pună candidatura d-lui P. P. Carp, de oarece locul în Cameră o să rămînă gol.

...Cîte alte locuri o mai fi goale în realitate!...

*

Const. Cehan vorbește de „groparul literar Octav Minar“, care — în treacăt fie zis — e colaborator la „Cuvîntul“.

Dacă Minar ar fi tot așa de nul ca Cehan am zice, după măgăria de mai sus: „asinus asinum fricat..“

ECOURI

Răsboiul și rasele.—Efectele răsboaelor sînt inverse și opuse metodei de selecțiuni luptele sîngeroase dintre națiuni fac să dispară elementele cele mai tinere și mai viguroase, lăsînd celor slabi grija perpetuărei rasei.

Japonezul, după două sute de ani de pace neîntreruptă, a putut pune pe picior de răsboiu o armată a cărei virilitate a stîrnit uimirea lumei.

Aceasta, pentru că selecțiunea naturală n'a găsit nici o stavilă în timpul celor două veacuri Socinnul, timp de 150 de ani a trimis să lupte în rîndurile enlezilor, tot ce avea mai sănătos; astă-zi nu i-a ramas de cît un număr restrîns de indivizi riguroși și regimentele scoțiene sufăr din această cauză.

Războiul atacă rădăcina arborelui național; fructul nu suferă de loc în ce privește calitatea, dar cantitatea produsului este redusă și în cele din urmă, însuși trunchiul e slăbit. După un războiu sîngeros, oamenii tari dintr'o țară vor fi din ce mai rari, și vitalitatea mijocie va fi micșorată.

OAMENI ȘI LUCRURI

CU ȘI FARA...

O nouă neînțelegere pare a fi izbucnit în rîndurile organizației oficiale socialiste —căci socialismul e o doctrină și are adepți necuprinși în organizația oficială— cu prilejul fixărei candidaturilor pentru alegerile parlamentare.

Sunt nuoi eliminări la ordinea zilei. E un partid ale cărui manifestări și acte se rezumă aproape numai în eliminări.

Dar ca să nu se pară că născocim, ori că înregistrăm, cu o mafistofelică mulțumire, întîmplări firești oricărei organizațiuni, iată ce scria, acum cîteva zile, însuși ziarul oficial „Romînia Muncitoare“ sub titlul: „Nestatornicie“, deplîngînd o stare de lucruri îngrijitoare, ca psihologie... revoluționară.

„...Mereu ne întrebăm de ce nu avem membri statornici în organizații și deci organizații și mai puternice ca cele de astăzi?

Se va zice poate, fiindcă muncitorul nostru nu simte nevoia organizărei, de oarece trăiește mai bine de cît cel din străinătate, de oarece la noi nu este atîta armată de rezervă și mașinismul e mai desvoltat.

Se va mai spune că nu se face destulă propagandă atît pentru recrutare de noui membri cît și pentru cei ce sînt în organizații spre a-i menține.

Ambele acestea pot fi pricini de căpitenie, dar mai este un rău, mai ascuns, dar nu'mai puțin periculos, care de multe ori ne gonește membrii din organizații și anume *răceala* cu care se poartă membrii mai vechi cu cei noui veniți sau ceva mai puțin vechi, si la unii din aceștia chiar o anumită *trufie*, care-i face antipatici celorlalți, veniți mai decurînd și mai inconștienți, și răul cel mare aci e, că odată cu ei le devine antipati ă și organizația. In special sînt așa unii membri cari au atribuțiuni în mișcare și care caută să se scoată în vază nu prin o activitate mai deosebită cît prin o atitudine și prin termeni nepermiși.

Nu de puține ori vedem pe acești tovarăși vorbind de la tribună de prietenie și ei apoi nu o practică în organizații și se poartă țanțoș“.

Ce ar putea să mai adaoge un „adversar“, un „burghez“ la constatări de o sinceritate atît de brutală?

Și ce încheiere ar putea scoate de cît aceea că—frumos ar fi socialismul, fără socialiști!..

Rodion

P. S. In articolul de eri s'a tipărit „Litoralul“ în loc de „pictorul“.

Ferească Dumnezeu de mai rău!

SFATURI

privitoare la întreținerea localurilor publice și fabricarea, păstrarea și vînzarea alimentelor și băuturilor

(Art. 11 din regulamental de privighere sanitară asupra fabricărei și vînzărei alimentelor și băuturilor, publicat în „Monitorul Oficial“ No. 110 din 3 August 1913)

Pentru apărarea sănătății consumatorilor, atît în vremuri obicinuite cît mai ales în vremuri de epidemie sau amenințare de epidemie, pe lîngă alte regulamente sanitare s'a alcătuit și unul privitor la fabricarea și vînzarea alimentelor și băuturilor. In acel regulament se cer anumite condițiuni pentru: local, personal și mărfuri.

Instrucțiunile de față alcătuite după indicațiunile Consiliului de higienă și salubritate publică a orașului Iași, au rostul de a pune în cunoștința celor interesați condițiunile cerute de regulament. Cu acest chip, acei care nu voesc să-și vadă interesul, nu se vor mai putea adăposti la umbra necunoștinții cuprinsului regulamentului.

I

Toate localurile în care se fabrică, se prepară, se vînd se consumă alimente și băuturi, trebue să fie întreținute curat.

Ele trebue să fie zilnic măturate cu mătura udă, cel puțin odată pe zi; trebuesc să fie spălate, cel puțin odată pe săptămînă și în urmă pardoseala dată cu un oloi ori care.

Nici un local de acest fel nu poate să fie pardosit cu pămînt.

Tot mobilierul din aceste localuri trebue să fie curat întreținut; va fi șters și spălat ori de cîte ori va fi nevoe.

Toate pînzăturile acolo unde se întrebuințează trebuesc să fie curate; ele trebuesc schimbate ori de cîte ori este nevoe, chiar de mai multe ori pe zi. Petele care nu es la spălat nu constitue un motiv de necurățenie.

Toate vasele în care se vînd băuturi trebuesc ținute în totdeauna cu gura în jos pe o cutie curată în care se pot scurge.

Ele trebuesc spălate înainte și după întrebuințare. Acele localuri de pe străzile cu apă trebue să așeze aceste vase la robinetul de apă; acele localuri care sunt pe străzile fără apă, trebue să aibă vase mari cu apă acoperite cu canea.

La birturi, confetării, cafenele ca și în toate localurile unde se consumă alimente farfuriile, lingurile, cuțitele etc, vor fi păstrate în dulapuri sau saltare închise adăpostite de muște și praf.

In toate localurile trebue să se stupitori cu lichide antiseptice așezate la îndămînă.

Toate vasele și uneltele care se servesc la fabricarea a ori ce fel de alimente și băutură trebuesc ținute în ordine și în cea mai perfectă stare de curățenie. Nu este voie să fie aruncate în dezordine după întrebuințare, ci să fie imediat spălate și așezate în locurile lor (în dulapuri saltare, rafturi, pe mese etc.)

In toate atelierele unde se fabrică sau se prepară alimente și băuturi, în toate bucătăriile, trebue să se păstreze cea mai desăvîrșită curățenie, atît a mobilierului cît și a pereților, a dușamelelor, a uneltelor, a vaselor etc.

Toate resturile de la fabricări și preparări trebuesc depuse și adunate în vase anume, cu pereți buni, cu capace. Să nu fie aruncate și nici lepădate pe jos în desordine. In fiecare zi cel puțin de două ori, să fie scoase și depuse în lada pentru gunoi. Lada pentru gunoiu trebue să fie cu capac.

Zoile trebuesc și ele adunate în vase acoperite și duse la canal sau la hazna acolo unde nu este canal. Nu este ertat să fie aruncate nici în ogradă, nici în stradă, nici pe locuri virane.

In orice local, atelier, bucătărie etc. nu trebue să fie muște, nici gîndaci; acestea sunt semne de necurățenie și atrag pedeapsa pentru comerciant.

Muștele și gîndacii se distrug prin întreținere curată, prin adunarea în vase închise a tuturor rămășițelor și a zoilor. Pentru puținele muști ce ar mai rămînea se poate întrebuința cu mult folos: hîrtiile lipicioase, sticlele de muște, și mai cu samă un amestec de formol cu lapte la care se adaugă puțin zahar.

Cofetăriile cu atelierele lor, birturile cu

FARMACIA D^R. RATIANU

IAŞI.—PIAŢA CUZA-VODĂ

Recomandă excelenta sa **Untură de Peşte Norvegiană** purificată anume pentru uzul intern şi primită direct din Christiania. Cu această excelentă untură de peşte, Farmacia Dr. RATIANU prepară

Untura de Peşte Jodoferată 2.75 Flaconul şi

Emulsia de Untura de Peşte cu lactofosfat de Calciu

a 3.25 Flaconul, şi indicată în special copiilor şi adulţilor ce suferă de rachitism, scrofulosă, debilitate generală, anemie şi care nu pot suporta untura de peşte simplă.

Pentru acei ce nu pot lua nici un preparat de untură de peşte, recomandăm

Siropul şi Elixirul Jodotanic Dr. Ratianu

foarte plăcut la gust şi care înlocueşte cu mare succes toate preparatele de untură de peşte în cazurile de limfatism, rachitism, scrofulosă, debilitate generală, sifilis şi diverse afecţiuni ale pielei.

Farmacia posedă un Laboratoriu special pentru Analize Medicale.

bucătăriile lor, băcăniile, cafenelele, berăriile etc. trebuesc să fie ţinute foarte curate.

Nu este permis ca localurile de vînzare, fabricare şi de consumare să servească şi de locuinţă sau de dormitoare pentru stăpini sau pentru personal.

Nu trebue să se ţină în localul de fabricat, în prăvălie, în camerele de consumat şi nici în magaziile de mărfuri alte obiecte afară de cît acelea cari sunt pentru vînzare.

Prin urmare, haine, doctorii, unelte de casă, aşternuturi etc. nu trebuesc păstrate în aceste localuri; de asemenea nici paturi de dormit sau lăzi cu obiecte de casă.

II

Personalul aflat în localurile de fabricat, preparat şi vîndut alimente şi băuturi, trebue să îndeplinească următoarele condiţiuni:

Să fie sănătos, adică să nu aibă nici o boală care se poate molipsi, nici internă nici externă. Nu trebue să sufere de nici un fel de bube.

Să fie curat la trup, în care scop trebue să facă cel puţin o bae pe săptămînă; să se spele pe cap şi faţă în fiecare zi cu apă şi săpun, să-şi spele mînele ori de cîte ori va fi nevoe pentru ca să fie curate în permanenţă. Să aibă unghiele tăete, iar părul ţinut în rînduială şi de preferat să fie tuns mărunt.

Să fie curat îmbrăcat; să aibă bluză curată de pînză albă; acolo unde e nevoit a umbla cu lucruri cari murdăresc, să aibă o pestelcă curată care trebue des schimbată. Mînicile bluzei trebue să fie strînse la încheetura mînei.

III

Toate alimentele şi băuturile trebuie să fie de bună calitate, nefalşificate, bine păstrate.

Nici un comerciant nu are voe să prefacă, să amestece sau să dresgă un aliment sau o băutură.

El e dator să le vîndă aşa cum le cumpără. Pentru garanţia comerciantului, regulamentul cere ca comerciantul să aibă iactură de la locul de provenienţă.

Alimentele şi băuturile trebue să fie bine păstrate. In acest scop:

Toate mărfurile de vînzare vor fi aşezate în rînduială şi aşa fel ca să nu ia miros şi să nu se murdărească de la alte mărfuri.

Toate mărfurile trebue să fie ţinute în rafturi sau dulapuri închise; acelea cari se ţin în butoae sau în saci, jos pe podea, trebuesc aşezate pe căpătîe aşa ca să se poată curăţi şi spala podelele.

Mărfurile cari obicinuit sunt consumate aşa cum se vînd, fără a mai fi trecute prin nici un fel de preparare, trebuesc ţinute în dulapuri cu geamuri de sticlă sau cu păreţi şi uşi cu pînză deasă de sîrmă.

Nu mai este permis a se acoperi mărfurile cu pînze sau tifoane; ele trebuesc ţinute în vase, în dulapuri, în rafturi închise.

Regulamentul prevede confiscarea şi distrugerea mărfurilor rău păstrate adică cari nu sunt închise aşa cum se arată mai sus.

Mărfurile de mîncare, vîndute ambulant sau în gherete, trebue să fie purtate şi păstrate în cutii închise cu capace în balamale. Capacele vor fi totdeauna închise.

Panerele, cutiile şi alte vase din cari se vînd sau în cari se ţin alimente pentru vînzare ambulantă sau în gherete trebuie să fie construite aşa ca să nu fie cu fundul direct pe pămînt; aceste vase trebuie să aibă picioruşe sau căpătîe fixate.

Nu este permis a se mai ţinea spre vînzare alimente şi băuturi în gherete sau pe tărăbi deschise; gheretele trebue să fie închise.

Nu este permis a se ţinea alimente la uşile prăvălielor sau la ferestre ca să servească ca reclamă. Toate alimentele vor fi păstrate numai înlăuntrul prăvăliilor. Pentru a se face cunoscut publicului consumator se vor aşeza în prăvălii reclame scrise.

Nu este voe a se lua cu mîna alimente din vasele ce le conţin pentru a fi vîndute. Fie-care vas va avea o lingură sau altfel de instrument, după marfă, cu care se va lua şi cîntări marfa.

Impachetarea alimentelor trebue să se facă numai în hîrtie albă, în pungi nouă în cutii de carton nouă. Nu mai este voie a se împacheta în hîrtie tipărită sau scrisă, sau cari a avut vr'o întrebuinţare oare care.

Asemenea hîrtii cînd se vor găsi, sunt confiscate şi distruse, iar comerciantul dat judecăţei.

Nu este voie ca clientul să pună mîna pe mărfuri; el trebue să arăte vînzătorului ce doreşte şi numai acesta va lua marfa şi o va da clientului sau o va prezinta pentru vedere. Comerciantul e liber a atrege atenţiunea clienţilor, prin table scrise, că nu are voe să pună mîna pe mărfurile expuse vînzărei.

Nu mai este voie ca pînea să se vîndă pe tărăbi deschise. Pînea trebuie ţinută numai în localuri închise, în bună rînduială, pe rafturi curate. Numai vînzătorul are voie să pună mîna pe ea. Impachetatul pînei se face numai în hîrtie albă curată.

Povăţoim pe toţi fabricanţii şi comercianţii de alimente şi băuturi a asculta de poveţele ce le dăm. Regulamentul este foarte aspru; el prevede pedepsirea cu.

a) Confiscarea şi distrugerea mărfei.

b) Amendă judecătorească pînă la 5000 lei, iar uneori şi închisoare.

c) Inchiderea localului de fabricat sau de vînzare.

d) Retragerea autorizărilor de a mai face comerţ cu alimente şi băuturi.

Interview cu d. Lascar Antoniu

Dimineaţa *de astă-zi publică următorul interview, apărut şi în* **Adevărul** *din Capitală.*

In ultimul timp, cercurile politice trăesc în plină creare şi răspîndire de legende. Astfel, se insistă în anumite cercuri asupra „defecţiunilor" din partidul conservator-democrat, se vorbeşte de neînţelegeri în sînul partidului de nemulţumiri împotriva şefului şi altele. Am ţinut să solicităm o convorbire în această privinţă d lui Lascăr Antoniu, fostul senator de Iaşi, a cărui francheţă ne pare o chezăşie pentru explicarea şi lămurirea tuturor zvonurilor răspîndite.

Am întrebat pe d. Antoniu ce este adevărat în susţinerile adversarilor.

— Citind am făcut mult haz de ziarele care ne prezic debandade încă la un timp cînd suntem în plină vigoare, mai tari şi mai pregătiţi de luptă ca oricînd.

„Takismul în decadenţă" ne strigă adversarii!

Cînd îi întrebi însă, în ce constă „decadenţa takismului" răspunsul lor e tot atît de ridicol ca şi afirmaţiunea de mai sus.

— Şi totuşi adversarii partidului conservator-democrat insistă asupra acestui punct.

— Cum va putea cine-va să-şi închipuie, în mod serios, că un partid alcătuit cu sprijinul maselor profunde ale naţiunei, ar putea perde, cît de puţin măcar, din tăria şi organizaţiunea lui strălucită, prin cîte-va mici defecţiuni?

D ta ştii că noi am dus o luptă de viaţă, ani de zile, în contra tuturor monstruozităţilor îndreptate împotriva noastră şi n'au rămas în drum nici soldaţii, nici statul major şi cu atîta mai puţin şeful partidului, d. Take Ionescu.

Cînd ne-am impus la guvern, în momentul în care trebuia să se hotărască de soarta ţărei noastre, cînd am guvernat atît de glorios că s'a creat Romîniei situaţia de arbitru în Orient, de factor important în politica europeană, mai pot fi oare şi alţi naivi, în afară de acei pe cari opinia publică îi cunoaşte în deajuns, ca să mai creadă sau să spere, cel puţin pentru viitor, în micşorarea takismului?

— Adversarii d-voastre insinuiază că chiar în sînul partidului s'ar fi manifestat disenziuni cari ar fi primejduit viaţa lui.

— Adevărul este că pot fi în partidul nostru, ca şi în oricare altul, elemente dizolvante prin caracterul lor turbulent sau prin pretenţiunile lor exagerate; din fericire însă, la conservatorii-democraţi aceste elemente — dacă au mai rămas în afară de acele plecate deja—sunt prea puţine faţă de ce există în celel'alte partide.

Dovadă aveţi comunitatea sufletească a întregului partid la acţiunea dirigoitoare a şefului nostru, comunitate care a existat în tot timpul şi continuă a fi perfectă şi în ziua de astă-zi.

— Dar se face atîta sgomot în jurul defecţiunilor din partid?

— Vezi bine că defecţiunile aceste, de care se vorbeşte şi se scrie, nu ating întru nimic soriozitatea şi tăria organizaţiunei noastre politice.

Pot să vă afirm însă, că în schimb şi partidul nostru a făcut achiziţiuni care compensează în totul, dacă nu mai mult, pretinsele goluri despre care ziarele protivnice nouă fac atîta zarvă.

Cînd guvernezi în mod aşa de glorios, după cum am guvernat, nu poţi să te retragi de cît în picioare.

In aceste condiţiuni opinia publică este cu tine şi faţă de acest credit nu se poate serios vorbi de o slăbire a noastră.

— Care este situţia la Iaşi?

— La Iaşi, pot să vă afirm, chiar după aşa zisele „cataloage ale clubului", despre care le place unora să vorbească, că nimica nu s'a ştirbit din tăria şi strălucirea partidului conservator-democrat de sub şefia d-lui A. A. Badareu.

Sîntem în cel mai perfect acord ca acţiune în jurul conducătorului nostru local, gata pentru orice campanie şi la ori ce sacrificii.

Noi ieşanii urmărim cu perseverenţă în luptele noastre ideia de a creia şefului, d-lui Take Ionescu, o nouă glorie politică: aceia de a-l vedea cît de curînd acolo unde de mult încă geniul şi puterea lui de muncă îl indică, pentru interesul politic al ţării.

— Veţi candida la alegerile viitoare?

— Voiu candida şi cred că la colegiul II de Cameră.

Vă asigur că mă prezint alegătorului cu sufletul curat şi fruntea sus, de oarece nu m'am gîndit ca reprezentant în parlament să fac altceva de cît de a-mi îndeplini cu cinste mandatul politic cu care m'au onorat alegătorii.

Am lucrat avînd atît o acţiune colectivă cît şi o acţiune directă şi personală, de care nu roşesc.

Acţiunea colectivă făcută de reprezentanţii Iaşului, conservatorii democraţi avînd în frunte pe d. Al. Badareu, care era şi în guvern, cuprinde o serie întreagă de îmbunătăţiri pentru Iaşi şi despre care ne vom da seamă în mod foarte lămurit către toţi alegătorii, în timpul campaniei electorale.

Cît priveşte acţiunea mea personală, ea constă în faptul de a fi dat sprijinul cel mai cald şi mai puternic—în mod efectiv,—tuturor chestiunilor în legătură cu cei mici, cu cei nedreptăţiţi, în favoarea cărora am ridicat de multe ori glasul meu în parlamentul ţărei.

INFORMAŢII

Aducem la cunoştinţa d-lui diriginte al oficiului telegrafic central, că de mai bine de două săptămîni telefonul redacţiei ziarului „Opinia" este deranjat, aproape încontinuu.

Credem că, cu o foarte mică bună-voinţă, ar fi fost uşor posibil de reparat un fir pe o aşa de mică distanţă ca acea care ne desparte de centrală.

Iată de ce suntem dispuşi a crede, că dacă nu este rea credinţă, este cel puţin cazul unei culpabile neglijenţe.

Ii supunem dar faptul la cunoştinţă şi-l rugăm să intervie personal pentru ca această stare de lucruri, absolut dăunătoare, să înceteze.

In cercurile liberale se asigură aseară că d. Const. Stere a primit o telegramă de la centru prin care i se cere să nu fixeze nici o candidatură pînă la nuoi indicaţiuni.

Se afirmă că aceasta este în legătur cu tratativele dintre guvern şi şefii autorizaţi ai opoziţiei.

Membrii comitetului executiv al partidului conservator-democrat din Iaşi, s'au întrunit aseară la orele 5 sub preşedenţia d-lui Al. A. Badareu.

Cu această ocazie s'a fixat lista candidaţilor partidului pentru alegerile generale pentru Cameră.

Cum însă unii din candidaţi nu sunt prezenţi în localitate şi fiind nevoie de consimţimîntul lor, vom publica în numărul de mîine sau de poimîne lista candidaţilor, pe care partidul conservator-democrat din Iaşi îi va susţine la alegerile generale.

Este absolut sigur că d. G. Scobai, fostul director al gimnaziului Alexandru cel Bun şi membru în partidul liberal va candida independent la colegiul II de Senat.

Asupra cauzelor atitudinii d lui Scobai vom insista mai pe larg mîine cînd vom da şi amănunte asupra luptei ce se dă între generoşii partidului şi vechile cadre.

Din Bîrlad ni se comunică, că d. C. Popescu, profesor de pedagogie la şcoala Normală, şi unul din cei mai distinşi membri ai corpului didactic de acolo, s'a înscris în rîndurile partidului conservator-democrat.

Ministerul lucrărilor publice a acordat o sumă de un milion lei pentru cumpărarea unui vapor de pasageri, destinat să facă curse între Constanţa-Balcik.

Cu modul acesta cursa între Constanţa-Constantinopol se va face de celelalte vapoare poştale fără a mai acosta ca pînă acum şi la Balcik.

Se ştie că d. Al. Badareu luase de mult dispoziţiunea pentru cumpărarea unui vapor pentru cursa Constanţa-Balcik. D. dr. Angelescu n'a făcut de cît să execute această dispoziţiune.

Intre suprimările ce se vor face la Iaşi, d. dr. Sion a hotărît desfiinţarea postului de medic comunal al dezinfectărilor. Data de la care va fi desfiinţat serviciul nu e încă hotărîtă, dar cel mult la 1 Aprilie viitor, se pare.

La această deciziune a contribuit şi insistenţa unui medic de plasă, proaspăt clubist liberal, de a funcţiona la ţară şi a juca poker la clubul liberal din Iaşi pe comptul statului.

D. Pompilian administratorul financiar al judeţului, numit delegat al ministerului de războ în comisiunea de lichidarea bonurilor de rechiziţie va înainta la finele lunii acelui minister precum şi ministerului de finanţe, tabloul de sumele achitate la această administraţie pentru bonurile de rechiziţie.

D. Petru Ghiţescu, avocat, despre a cărui demisie din partidul liberal am vorbit în numărul nostru de ieri, va demisiona motivat.

Această demisie motivată—care constitue şi un mic istoric al ultimelor peripeţii din partidul liberal local — va fi dată publicităţei.

Patru cazuri de febră tifoidă au fost aduse de la ţară în oraş şi internate în spital.

In comuna Bivolari s'a înfiinţat obştea sătească „Soloneţul" şi în ziua de 14 Ianuarie s'au legalizat statutele şi actul constitutiv.

Ca mandatari, membrii obştiei în prezenţa judecătorului ocolului Ţiganaşi, conform legei obştiilor de arendări de moşii au ales în unanimitate pe d-nii N. Ripeanu, Gh, Urzică şi G. Anton.

Hramul bisericei sf ţii Trei Erarhi se va oficia la 30 Ianuarie cu o deosebită solemnitate.

Serviciul religios va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Corul mitropolitan va acompania serviciul divin.

Revizorul eparhiei Moldovei preotul Ioan Niculea, a plecat în inspectarea sucursalelor societăţii clerului „Ocrotirea", pentru a lua măsuri asupra bunului mers al acestor sucursale.

Ministerul Lucrărilor Publice

Serviciul technic al judeţului Iaşi

PUBLICAŢIE

Se scoate în vînzare în ziua de 10 Februarie a. c. ora 11 a. m. conform Ordinului ministerului lucrărilor publice No. 36191 | 913 Automobilul „Mercedes" 35 H. P. model 1906 în stare de funcţionare cu toate accesoriile lui, ce se pot vedea la garajul serviciului.

Licitaţia va fi orală şi va începe de la suma de lei 3000 ţinîndu-se la biroul serviciului. Garanţia provizorie plină la adjudecarea definitivă 5 la sută va fi în efecte sau numerar. Ori-ce deslușiri se pot avea la serviciul technic.

La şcoala primară No. 6, Costache Negri, de sub direcţiunea d lui Tenie, se pregăteşte o frumoasă serbătorire a zilei de 24 Ianuarie.

Elevii şcoalei vor face recitări, vor executa diferite bucăţi ocazionale în cor, şi vor juca şi o mică piesă de teatru, cu subiect patriotic.

Cu începere de la 1 Februarie va începe a funcţiona pe lîngă şcoala primară Petreanu din Balcik şi un curs primar şi secundar.

D. N. Gheorghiade avocat, a fost recomendat ca director cancelariei Spiridoniei.

D. Gheorghiade—*tatăl* directorului Epitropiei, a fost numit intendent la ospiciul Socola. Probabil că se va mai face loc la Spiridonie unui alt Gheorghiade, ca familia să fie *mai aproape* — şi garantăm că raporturile vor fi extrem de bune între funcţionarii Epitropiei.

Intendent şi *bărbier* al ospiciului Galata a fost numit d. Constantinescu (firmă: frizeria la briciul lui Cuza din strada Nicolina).

Bărbierii au început a juca un rol în politică. După bărbierul Movileanu pus de conservatori, administrator la bae — iată că şi liberalii numesc un alt bărbier în funcţiunile publice.

Noi numiri la epitropia Sf. Spiridon.—Dl. Jean Maxim a fost numit şef al serviciului administrativ în locul d lui Gh. Ciurea demisionat.

D. Alex. Velciu ajutor registrator înaintat şef registrator în locul d-lui avocat V. Butman demisionat.

D. Gh. Negrescu ajutor secretar serviciul contencios înaintat ajutor registrator.

D. Aurel Asani numit ajutor secretar al contenciosului.

D. Ernest Antoniade transferat de la spitalul Paşcanu la spitalul din Focşani, în locul d-lui Atanasiu lasat în disponibilitate.

D. Grigore Manoliu de la brigada Slănic transferat la Urecheşti în locul lui Ion Vasiliu ramas în disponibilitate.

Greşelile prinţului de Wied. Ziarul *Die Zeit* din Viena, a publicat în numărul seu de eri, nişte declaraţiuni făcute de d nii Coriţa, Covicioara, albanezi şi prinţul Albert Ghica, cu privire la unele greşeli ce le-ar face prinţul de Wied şi care i-ar compromite situaţia în Albania.

D. Albert Ghica s'a grăbit să trimită ziarului *Die Zeit* o desminţire, zicînd că nici d sa şi nici ceilalţi doi albanezi n'ar fi făcut atari declaraţiuni.

Ziaristul însă care a înregistrat acele declaraţiuni, revine asupra lor, confirmă pe deplin autencitatea celor spuse şi adaugă că d. Coriţa ar mai fi spus, că dacă Prinţul de Wied nu se va supune unei alegeri populare, se poate întîmpla ca dintre cei 30 de albanezi înarmaţi cari vor veni la serbări, să se găsească unii, cari să descarce armele, fără a se putea găsi pe autori.

Ministerul instrucţiunii a trimes o circulară direcţiunilor şcolilor secundare prin care cere ca ziua de 24 Ianuarie să se serbeze cu fastul cuvenit, dîndu-se producţiuni şi ţinîndu-se disertaţii despre însemnatatea acelei zile.

Ministerul agriculturei şi domeniilor a recomandat prefecturilor de judeţ să v gheze şi să dea sfaturi locuitorilor în privinţa mijloacelor de întrebuinţat pentru cultura sistematică a arborilor fructiferi şi pentru stîrpirea insectelor vătămătoare.

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti.- Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

Un demnitar distrat —Un cetățean se prezintă eri d-lui Tomida la Primărie cu o cerere pentru acordarea unui loc la cimitir.

— D. ajutor de Primar, după ce citește cererea, spune solicitatorului să se prezinte... peste vre-o 3 zile, cînd va *delibera.*

— Dar nu pot aștepta cu mortul, d-le Primar!

Bine, atunci să vie secretarul.

Și la explicațiile date de d. Gall, d. Tomida a rezolvat cererea, adăugînd: e drept că d-lui fiind mort..., e caz urgent și deci se aprobă.

Distrat, ori somnoros?

Trei elevi ai școalei din comuna Popești au fost mușcați de un cîne ce se crede a fi turbat.

Pacienții au fost trimiși la institutul antirabic din Iași.

Comisiunea de lichidarea rechizițiilor din jud. Iași, încheiindu-și definitiv lucrările la 15 Ianuarie, orice corespondență privitoare la această comisiune va trebui să fie adresată direct ministerului de război.

În cursul anului 1913 au fost tratate la institutul antirabic din localitate 215 persoane mușcate de cîni turbați ori suspecți de turbă. E vorba de contingentul dat de orașul Iași, afară de județ și alte orașe.

A apărut „Viața Agricolă" cu un sumar interesant pentru specialiști.

Un caz de anghină difterică s'a constatat în strada Sărărie 4.

Din comuna Tomești s'au adus la spitalul de izolare 3 cazuri de scarlatină.

Expoziția *Iser* va fi deschisă până Duminică inclusiv.

Direcția serviciului sanitar superior a cerut să se trimită inventarii despre instrumentarul și despre produsele farmaceutice cari se găsesc la fiecare comisie la dispoziția medicului de dispărțire respectiv.

D. Constantin Mille, directorul ziarelor *Adevărul* și *Dimineața* a sosit azi dimineață în localitate.

Notarii din județ, s'au prezentat azi d-lui P. Flutinaru, prefect de județ.

Acceleratul de azi dimineață, a sosit cu o întîrziere de 60 de minunte.

În urma unui ordin al ministerului de război, ședințele de joc de război ale ofițerilor de rezervă au fost contramandate pînă la noui ordine.

Pe baza celor cuprinse în noul regulament sanitar și pe care-l publicăm în numărul de față, serviciul sanitar a adresat somațiuni comercianților de a se conforma.

După aceste somațiuni se vor face procese de contravențiuni.

Duminică dup'amiază trupa dramatică din Craiova, va juca „Don Vagmistru" cu d. Nanu în rolul lui Cărăbuș. Se zice că ar fi cel mai bun cărăbuș din cîți au jucat rolul acesta.

Expoziția *Iser* continuă a fi vizitată de un public ales și cunoscător în ale artei.

D. N. I. Rîpeanu revizor școlar clasa II-a al județului și-a dat demisia din acest post.

În locul d-sale va fi numit d. V. Grigoraș institutor din Iași sau d. I. Dodon, fost subrevizor școlar.

Prefectura județului a fost instiințată că în zica de 23 Februarie se va ținea la București în localul școalei de poduri și șosele, examenul pentru persoanele care voesc să obție titlul de inginer hotarnic.

D-na Henrieta Munteanu institutoare la școala de băeți No. 3 din Iași, a demisionat din demnitatea de inspectoare pentru lucrul manual și higienă școlară.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

ORDONANȚA

Avînd în vedere că unii proprietari pe motiv că altfel le-ar îngheța cișmelele le lasă să curgă incontinuu, risipind apa, încît rezervoriile nu mai ajung a satisface necesitățile orașului.

Avînd în vedere că prin art. 22 alineatul 2 din regulamentul pentru distribuirea apei în oraș, se dispune ca proprietarilor cari prin însuși modul de a se servi de instalațiunile lor, consumă cantitatea de apă ce întrece mijlocia ce poate fi atribuită locuințelor lor, Primăria e în drept a le impune imediat instalarea unui comptor.

Pe aceste considerente și în baza art. 58 din legea pentru organizarea Comunelor urbane.

D i s p u n e m:

Este strict interzis proprietarilor sau chiriașilor a lăsa să curgă în permanență cișmelele și sunt obligați ca prin instalatori autorizați de Primărie, să le adapteze robinete cu descărcare automatică pentru a le feri de îngheț.

În caz de neconformare, Primăria va instala din oficiu și în comptul proprietarilor, comptoare la toate cișmelele cari se vor găsi curgînd incontinuu.

No. 635.—15 Ianuarie 1914.

Miercuri 22 Ianuarie c. ora 7 p. m. vor fi convocați toți studenții în Aula Universității de către d. Rector avînd a li se face anumite comunicări în legătură cu alegerea Comitetului Centrului Studențesc.

Conferința d-lui Auguste Dorchain are loc astă seară la orele 9 în Aula Universității.

Persoanele care nu și au procurat bilete, le pot lua seara la casă.

D. Ioan Borcea impiegat în serviciul de poduri și șosele din județul Iași, a fost numit secretar al școalei de picheri în locul d-lui Ioan Păun.

D. institutor C. Vartic a fost numit revizor școlar clasa I-a al județului Iași iar d. M. Pastia inspector al învățămîntului primar particular.

Sf. Sa economul M. Dăringă care și-a dat demisia din demnitatea de revizor eparhial, va fi numit membru în consistoriul spiritual al mitropoliei.

MAGAZINUL DE
DESFACERE A PRODUSELOR
FERMEI ȘI VIILOR
A. A. BADAREU
IAȘI.—Strada I. C. Brătianu 185
Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

Aduce la cunoștința Onor Publicului că a pus în vînzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum: Unt pentru masă și pentru gătit, smîntînă centrifugată, diferite brînzături de oi, producție de toamnă în burdufi și în putini; cașcaval de pentelau, cașcaval grecesc, brînză de Brăila, lapte dulce și ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer. roquefort, gervais. — Jambon salam sibiu, ghindem, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub prețul pieței.

De asemenea vinurile naturale albe și negre se vînd cu litru și în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum și deliciosul vin spumos.

Serviciul ireproșabil

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Declarația d-lui Filipescu și Romînii din Ardeal

D. Filipescu a îngreuiat tratativele și a periclitat cauza Romînilor.

Buda-Pesta.— Corespondența „Keleti Ertesitoe" a publicat un comunicat care provine (se presupune) de la cercurile conducătoare romîne din Ungaria și care sunt:

„Declarația fostului ministru N. Filipescu, publicată de „Az Est", a făcut o senzație defavorabilă în cercurile românești din Ardeal. Se crede în genere că, din cauza acestei declarații, va fi îngreuiată cauza înțelegerii și că ar fi fost mai bine să nu se fi făcut. Această declarație va face mai grea acțiunea contelui Tisza, de oare-ce această declarație respinge o parte din opinia publică ungară care dorește sincer stabilirea unei înțelegeri cu Romînii.

„Se vede motivul atitudinei d-lui Filipescu în faptul că partidul conservator romîn, cînd ar fi căzut în minoritate, ar fi încercat—zice sus zisa foae maghiară —să bată monedă cu afacerile Romînilor din Ungaria. În lupta electorală actuală —mai adaugă corespondența ungară — această chestiune de cea mai mare importanță, de oare ce partidul conservator caută să întoarcă atenția opiniei publice, de la marele rrforme interne".

Manifestații în Camera franceză

Paris.—În timpul ședinței de azi după amiază la Cameră, cîte-va persoane din tribuna publică au aruncat niște hîrtii în incintă, strigînd diferite cuvinte printre care s'a auzit;

— Jos cei care ne fac să murim de foame"! „Cerem justiție"! Ușierii i-au expulzat foarte repede.

Acești manifestanți erau delegați lucrătorilor curelari care lucrează la echipamentul militar și care se plîng că a încetat lucrul în cîteva ateliere.

*

Puțin mai pe urmă s'a întîmplat un nou incident cu cîți-va foști ofițeri de marină, care au aruncat și ei niște hîrtii în care expuneau revendicările lor.

Acești manifestanți au fost goniți din tribună de către ușieri.

Austro-Ungaria și Grecia

— D. Venizelos la Contele Berchtold —

Viena.—„Neue Freie Presse" află dintr'un izvor bine informat, că d. Venizelos va fi primit mîne de Contele Berchtold. Eminentul barbat de stat grec e asigurat de primirea cea mai cordială și se va putea convinge că Austro-Ungaria trebuie firește să asigure existența Albaniei, dar că afară de aceasta, monarhia e gata să facă Greciei orice avans, de oarece nu există nici o contradicție de interese între Austro-Ungaria și Greaci.

Primul ministru grec a dat pînă acum asigurările cele mai precise că Grecia va primi hotărîrile Puterilor. Se poate crede că convorbirea sa cu contele Berchtold va fi cordială și încrezătoare.

D. Venizelos va sta la Viena două sau trei zile, de unde se va duce la Petersburg, București, Belgrad și Salonic.

Varsatul negru la Belgrad

Belgrad.—În urma aparițiunei unei epidemii de varsat negru în Belgrad, ministrul de externe a ordonat vaccinarea întregei populațiuni a orașului.

Pînă în momentul de față au fost 90 de cazuri. dintre care 30 mortale.

Bulgarii se plîng în contra atrocităților grecești

Sofia.—Agenția bulgară află că guvernul din Sofia a înmînat legațiunilor Marilor Puteri o notă expunînd o lungă serie de acte revoltătoare, comise în timpul războiului, de trupele regulate elene și protestînd în contra violării convenției din 1906 privitoare la război, avînd de scop îmbunătățirea soartei bolnavilor din armatele în campanie.

Principii romîni la Petersburg

Petersburg.— Ziarul „Rieci" află că A. S. Principele moștenitor al Romîniei și principele Carol, care se găsesc actualmente la Berlin, vor sosi aici, la sfîrșitul săptămînei viitoare și că vor petrece în Rusia aproape o săptămînă.

Greva cărătorilor de cărbuni

Londra. — Greva lucrătorilor pentru transportul cărbunilor e aproape terminată.

Serviciul Telefonic

Delegație la ministerul de interne

București. — O delegație a debitanților de tutun din Capitală s'a prezintat eri d-lui Morțun, ministru de interne, cerînd ca legea repausului duminical să prevadă repaus și pentru debitanții de tutun.

D. ministru Morțun a promis delegației că până la modificarea legii, va aplica repausul duminical pe cale administrativă, urmînd ca debitele să fie închise Duminicile la orele 2 după amiază.

Teribila explozie a unei pulberării

Genua. — Azi, pe la 2 și jum. după amiază, pulberăriile Arezi, situate între Mele și Masone, au sărit în aer.

Explozia a fost auzită de la o mare depărtare.

Populațiunea din Voltri a fost alarmată. Autoritățile au plecat la locul dezastrului.

Sînt 5 morți și mai mulți răniți.

Amănunte lipsesc.

Numiri la ministerul Cultelor

București.—La ministerul instrucțiunei s'au făcut următoarele numiri: d-nii An. Obreja, profesor universitar la Iași, inspector al învățămîntului secundar; Alexian și Chiriițescu, inspectori secundari; Bogdan-Duică, inspector general al învățămîntului normal.

Intrunirea comitetului central liberal

București. — Comitetul executiv liberal s'a întrunit azi, pentru a fixa candidaturile din Capitală. Nu s'a putut însă ajunge la aceasta, din cauza numărului prea mare de candidați. Comitetul se va întruni din nou mîne.

Tratativele între d. Brătianu și șefii opoziției

București.—Ziarul *Adevărul* afirmă că tratativele între d. Brătianu și șefii opoziției cu privire la cele 30 locuri din parlament continuă și în cercurile politice se crede, că se va ajunge la o înțelegere.

Indrăzneața hoție din Calea Victoriei

București.—O îndrăzneață tălhărie s'a comis aseară în Capitală, identică cu cea din str. Dragoș, dar de astă dată în centrul Capitalei, în Calea Victoriei.

La ora 9 seara, pe cînd poliția căuta pe autorii tălhăriei din str. Dragoș, un tînăr elegant dar mascat pătrunse la locuința d-lui Broșca, din Calea Victoriei, de asupra cinematografului Excelsior.

D-na Broșca era singură în casă și se culcase.

Tînărul se apropie de doamna și 'i spuse că nu-i se va întîmpla nimic, dar să dea banii ce posedă în casă.

In acest timp, un al doilea tînăr pătrunse în casă și porunci celui dintăi, ca să lege pe d-na Broșca, ordinul ce fu imediat executat.

Autorii talhari începură apoi a umbla prin saltare și găsiră un portofel în care erau 200 lei.

In acest moment se auziră niște pași, talharii temîndu-se de a fi descoperiți, dispărură.

Poliția crede că sunt aceiași tineri, cari au comis și tălhăria din strada Dragoș.

O dezmințire

București.—Ziarul „Epoca" s'a crezut azi în drept a afirma, că d. Take Ionescu ar fi propus guvernului un cartel general în alegeri.

Controlînd știrea ziarul „Adevărul", afirmă din izvor autorizat, că nu numai că d. Take Ionescu n'a făcut o atare propunere, dar nici n'a fost vorba de așa ceva.

Intrunirea naționaliștilor

București.—Naționaliștii s'au întrunit eri și au botărît să susție candidatura d-lui Iorga la colegiul al 3-lea de Brăila.

Au hotărît deasemenea a ține în țară mai multe întruniri publice.

LOTERIA

București. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîștigat:

5000 lei No. 13 311.

3000 lei No. 57.426.

2000 lei No. 7 658.

1000 lei No. 13.308, 14.412, 2.391, 34.618, 40.137, 43.946, 56.339, 9.857, 12.370, 13.618, 37.403, 36.048. 41 963 45.430.

500 lei No. 8 498, 13.337, 14.094, 17.920, 34.416, 31.493, 42.712, 43.364, 48508, 49394, 4996, 56683, 56219, 59584 58847, 524, 932, 6292, 11068, 13215, 15981, 26283, 36546, 43582.

De vînzare *pentru eșire din indivizi-une* la 19 Februarie crt. prin licitație publică la Tribunalul Iași, Secția III-a, orele 11 a. m. imobilul din Iași, strada Costaki Negri (toastă Veche) No. 91.

Pentru informațiuni a se adresa d-lui Schwamm, fabrica de uleiuri din Iași sau la domiciliu str. Căpitan Păun No. 8, la etaj.

DOCTOR Th. Popovici
BOLI INTERNE
Consult 11 12 a. m. și 5—7 p. m.
Carol Lüeger 4
(Fost 40 de Sfinți)

Se caută *pentru imediata angajare un agent de băuturi spirtuoase (spirt, liqueuri și vinuri) care să cunoască clientela din oraș și județ.*

A se adresa d-lui Albert Rosenthal Iași str. Ștefan cel Mare No. 13.

Practicant *de birou cu scriere bună se caută la o casă de comerț din localitate.*

Oferte sub „Practicant" Post-restante.

Mașină tipografică
(Schnellpresse) sistem nou format No. 6, în cea mai perfectă stare, funcționare ireproșabilă, se vinde din lipsă de loc.
Adresa la tipografia H. Goldner

Doctor S. Dulberger
de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iași, Viena și Berlin sub direcțiunea d-lor profesori Sculy din Iași, Drasche din Viena și Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri și în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecționate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză și toate intoxicațiile cronice, dă consultațiuni dela 10—12 m. și 3—5 p. m în locuința sa din:

Iași, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.
— Telefon No. 101 —

Berăria „LUTHER"
— PIAȚA UNIREI —
Primul local de consumații cu băuturi indigene și străine.
Bucătărie de primul rang. Mîncări calde și reci la ori-ce oră din zi și noapte.
Bere specială din renumita
Fabrica „LUTHER"
Bere neagră Bock și *Bere blondă* a la München.
CONCERT
sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*
Simbătă, Duminicele și sărbătorile Matinau de promenadă
Localul este încălzit cu calorifere.
Se primesc abonamente lunare.
Banchete și *Nunți* cu prețuri cît se poate de avantajoase.
HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer și lumină electrică.
Sub conducerea cunoscutului
Antreprenor, I. ZENTNER.

Marele Magazin de Muzică
„MICHELSOHN"
fondat în anul 1879
Iași, palatul Creditului Urban, Iași
PIANE și PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schwaighoffer, Steinway & Son New-York
precum și din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu prețurile originale a fabricei.
Pianine electrice
Kühl & Klatt—Berlin
Orchestrioane automate
Peters—Leipzig
Ori-ce fel de instrumente muzicale și accesorii.
Note clasice și moderne
Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*
La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori ce parte a țărei.

CROITORIA BARBATEASCA
„LA MARCHIZUL"
Primește comenzi după ultimele jurnale de mode străine.
Croiala Artistică
bogat asortiment în stofe englezo și franceze, prima calitate
Dacă voiți să fiți bine îmbrăcați și eftin
Vizitați: Croitoria
„La Marchizul"
Str. Lăpușneanu 21

Doctorul C. I. Parhon
Profesor de Clinica boalelor nervoase și mentale.
S'a mutat în str.
Anastasie Panu 8
Consultațiuni 6—7 seara

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** incepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

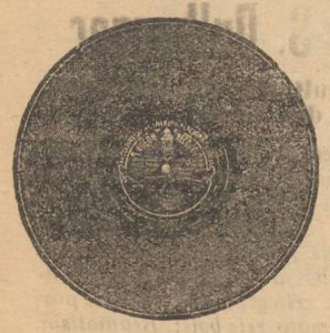

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vasiui

25% !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se intîmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Caza Vodă 42

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: **Clubul Conservator-Democrat** Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: **Tipografia H. Goldner** str. Gh. Mârzescu

S'A REDESCHIS

Hotelul si restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a infiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b. 5 BANI
„ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2082.—Sîmbătă 18 Ianuar 1914

Ce n'au putut face liberali

Din superba cuvîntare a d-lui deputat N. Titulescu reproducem aci încă un fragment și anume încheierea discursului. Este acea parte în care, sintetizînd încă odată, mărimea operei politico diplomatice săvîrșită de fostul guvern, caută și găsește explicația psihologică a operei critice, negative,—operă de Zoil—a liberalilor, în publicistică și în parlament.

„... A venit timpul să rezumăm cele expuse.

Cînd în împrejurările prin care am trecut și față de rezultatele ce am obținut, constat că la cîrma țării s'a aflat un guvern, care n'a eșit din neutralitate atîta timp cît criza balcanică nu implică schimbări teritoriale; care a știut să reziste cu stoicism la toate presiunile ce se făceau pentru a-l determina să ia calea armelor atunci cînd în fața lui, sta blocul balcanic întreg, iar peste capul lui plutea răspunderea unui război general: care de îndată ce blocul se sfarmă și atmosfera europeană se limpezește, pășește energic la satisfacerea intereselor lui și nu se oprește de cît atunci cînd pacea e restabilită în Balcani, cred că ar fi o nedreptate fără folos să tăgăduim guvernului care a prezidat această strălucită pagină de istorie, dreptul să o semneze! (Aplauze).

Din politica urmată, Romînia a eșit mărită și, desigur, în societatea națiunilor europene prestigiul ei s'a sporit în măsura în care acțiunea ei a servit cauza comună a păcii și a civilizațiunii.

O Românie mărită înseamnă însă, cum am apus-o, o Românie cu datorii noui, atît în afară cît și mai ales înăuntru.

In polica externă Romînia are de azi, înainte o datorie bine definită: să lucreze fără preget ca opera Conferinței de pace de la București să fie păstrată și consolidată.

Pentru aceasta, o politică de raporturi amicale cu toate Statele fără deosebire, și cu o politică de strînsă prietenie; cu Statele de peste Dunăre, se impune.

Din acest punct de privire, un început strălucit al acestei politici îl constitue rezultatul fericit care l'a obținut intervențiunea noastră în pacea greco-turcă și care va rămîne primul act concret prin care în timp de pace, Romînia și-a exercitat influența în afară. (Aplauze).

*

România nu poate fi mare în afară de cît în măsura în care e țara înăuntru.

Izbînzile Țării în afară au precipitat rezolvirea chestiunei noastre sociale. Nefăcîndu-se mențiune despre ea în Mesaj, nu pot întreprinde o discuțiune în această privință. Mă voiu mărgini să constat că o întemeiare nouă, bazată pe mai multă dreptate pentru mase, se impune. Și să adaog că lărgirea dreptului de vot și stabilirea unei reparațiuni echitabile a proprietății, prin toate mijloacele necesare pe cari împrejurările le reclamă, fac parte din preocupările conservatorilor democrați. (Aplauze)

Voci din minoritate. Luăm act cu plăcere,

D. *N. Titulescu*: E însă o datorie mai mare de cît toate și pe care trebue să o fi împlinit pînă acum, pentru că de ea depind toate celelalte. Era aceea de a ne ridica sufletește pînă la înălțimea momentelor prin care am trecut pentru ca în conștiința faptelor mari săvîrșite să găsim forțele de cari avem nevoe în luptele ce se anunță, și să găsim mai ales încrederea în noi înși-ne față de care ori-ce luptă e imposibilă.

Ne am împlinit cu toții această datorie.

Privind la discuțiunile ce s'au ivit în jurul acțiunii noastre externe, eu cred că pot zice: nu!

Ce mîndrie vreți să simtă aceia care au plecat să lupte pe cîmpiile Bulgariei, cînd la întoarcere li se spune că ceea ce i-a mînat n'a fost o voință romînească, ci încăpățînarea unui ministru bulgar? (Aplauze).

Ce ordine se pregătește în această Țară, cînd în momentele istorice prin cari a trecut, i se spune că guvernarea i-a fost inexistentă? Și ce rămîne din strălucita situație dobîndită, cînd refuzați să o privim la lumina meritului?

Ați pierdut din vedere că atunci cînd o Țară, e chemată să-și concentreze făptura ei întreagă, în vederea apărării intereselor ei superioare, guvernul nu mai e guvernul, guvernul e Țara! (Aplauze îndelungate).

N'ați văzut că atăcînd guvernul, slăbiți Țara!

De ce a-ți făcut-o? Din patimă politică? Din invidie?

Eu nu o cred! Explicațiunea e prea mică!

Un partid ca al d-voastră nu cred că se poate mișca numai după patimă, ori numai din invidie. Ați atacat convinși că vă faceți datoria!

Cum n'ați văzut atunci, că împlinind ceea ce credeați datoria d-voastră, departe de a clădi, dărîmați, departe de a întări Țara, îi goleați comorile ei sufletești? (Aplauze prelungite).

Explicațiunea trebue căutată mai adînc nu în ceea ce se petrecea și nu se vede.

*

Partidele politice sunt forțe prin cari evoluția se împlinește.

In atitudinea ce iau, în lupta ce duc, ele sunt numai forțe cari se agită. Nimic din ceea ce face un partid nu e alt ceva de cît rezultatul forții, care îl mînă; nimic ce iese din cadrul acestei forțe, nu poate face un partid! Toate partidele sunt azi mișcate; ceea ce le diferențiază e numai direcția în care se mișcă.

In jocul acestor forțe, în lupta politică de la noi, partidul liberal reprezintă mișcarea ritmică, regulată, dar mișcarea sub forma ei cea mai simplă; mișcarea înainte și numai înainte.

Cercetați istoria acestui partid și veți vedea că la toate problemele cari s'au pus, soluția lui a fost veșnic aceiași: un pas înainte!

Partidele conservatoare reprezintă mișcarea mai vie, cu încetinări și accelerări cu scăderi și cu ridicări, mișcarea sub forma cea mai complexă, care în ultimă analiză, dacă se traduce prin înaintare, se traduce însă mai mult prin puterea de ascensiune! (Aplauze).

Și atunci fatal, în lupta politică, partidul liberal a luat drumul neted, bătut fără obstacole, dar drumul care duce pe vale; partidele conservatoare au luat drumul mai lung, mai cotit, mai anevoios, care poate cînd-va coborî, dar care sigur urcă! (Aplauze).

*

A fost ferit partidul liberal în mersul, seu de opririle pe care le provoacă suișul; n'a fost în schimb nici odată pe înălțimile cari domină! (Aplauze prelungite).

Și atunci cum vreți să vă fac o vină din faptul că azi cînd Țara e pe culmea cea mai înaltă pe care a atins-o vre-o dată, nu v'ați ridicat să priviți lucrurile de acolo de unde le vedem noi?

Nu puteați! Era în menirea voastră să nu puteți. Mergeți înainte, tot înainte, dar numai înainte; aceasta vă e menirea. Implini-ți-o!

Vom împlini-o pe a noastră! Fiți forța care împinge Țara înainte, vom fi noi forța care o înalță!" (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

POLITICE

Candidatura d-lui Carp

Recunoaștem fără înconjur că cei de la ziarul „La Politique" fac o politică, une ori mănușată, cele mai adese-ori foarte fină.

Une ori politica lor ie atît de fină, încît bunul simț, contrariat, se întreabă pînă unde poate merge finețea în argumentare pentru a reuși să ascundă sau să întunece adevărul adevărat.

Cele petrecute cu ocazia fixărei candidaturilor de la Vaslui, au dat un nou prilej ziarului pomenit să facă o politică fină sau o finețe politică.

Am publicat detalii *exacte* cu privire la cele petrecute la clubul conservator din Vaslui și a împrejurărilor în care au fost fixate candidaturile conservatoare pentru acel județ.

Am subliniat cuvintele exacte fiindcă desfidem să ni se dea o dezmințire autorizată. *Adevărul* a reprodus informațiile noastre și atuncea *La Politique* s'a dedat la finețe.

Monitorul francez conservator susține că s'a admis cu mult entuziasm candidatura d-lui P. P. Carp. Dar cine a susținut contrarul? Că d. P. P. Carp este un foarte bun conservator — perfect de acord.

Daz chestia este alta. Datu-și-au conservatorii din Vaslui o organizație a parte? Da. Ca o manifestare a acestei organizații distincte — fixat'au conservatorii din Vaslui candidatura d-lui P. P. Carp? Da. Prin urmare finețele n'au rost.

Dar *La Politique* atinge și o altă chestie — foarte gingașă, și anume raporturile d-lui P. P. Carp cu actuala organizație a partidului conservator. In cazul acesta monitorul conservator ar fi dator să spuie, dacă d. Carp recunoaște sau nu actuala organizație a partidului conservator, dacă d. Carp recunoaște sau nu șefia d-lui Titu Maiorescu

Din cîte se știu pînă acum, din scrisoarea autorizată a d-lui N. P. Ianovici, rezultă că d. Carp nu recunoaște nimic din cele ce s'au făcut în partid și nici șefia d-lui Maiorescu.

Cum rămîne atuncea cu o organizație care fixează candidatura unui fost șef,—organizație care declară că nu recunoaște dreptul comitetului central de a se amesteca în fixarea candidaturilor locale?

Finețele nu pot întuneca realitatea—și, ori cît s'ar strădănui La Politique, rămîne cert că organizațiile conservatoare din provincie au început să deschidă tarabă pe cont propriu.

NOTA ZILEI

Flașnetarul.

Se cunoaște incidentul artistic Fleva—Băjenaru.

Acesta din urmă a aplicat prin „Adevărul" o drastică dezmințire pe obrazul smolit al ex-tribunului:

«Tenorul Băjenaru ne adresează o scrisoare prin care arată ca falsă aserțiunea unor ziare că d. Nicolae Fleva n'ar fi promis concursul său la concertul ce d-sa va da la 18 Ianuarie.

D. Fleva i-a promis de două ori acest concurs, altmintrelea nu ar fi anunțat aceasta pe afiș, nefiind în obiceiul d-sale de a induce publicul în eroare».

Nu știm dacă tribunul-țigan, lăutar din moși strămoși, s'a grăbit a-și incasa partea din cîștig, cum s'a grăbit mai dăunăzi, a incasa dela un nenorocit, pentru că *nu* l'a pus în slujbă.

Dar flașnetarul care, toată viața, a cîntat pe rînd tuturor partidelor laude, nu poate trăi fără chantagiul zilnic și acum îi se cîntă... veșnica pomenire în ale moralei publice.

MICI POLEMICI

Nu este adevărat că d. Toma ar fi silit pe mulți funcționari comunali să-și dee demisiile în scris.

Demisiile au fost de bună voie și au.. toma-tice...

*

Prințul Albaniei se află la Roma.

Dacă e vorba de intrigi albaneze, apoi toate... firele duc la Roma.

*

Din Italia principele de Wied va porni cu o escortă de vapoare spre posturile Albaniei.

Bietul principe! L'au și pus sub escortă...

*

D. N. D Cocea, directorul „Faclei" n'are nici-o vină în chestia furtului de juvaericale din Iași.

In zina furtului d-sa era ocupat cu plasarea acțiunilor „Faclei" printre liberalii din Capitală.

*

A propos de acțiunile „Faclei", suntem rugați din partea mai multor victime să întrebăm dacă din cele 250 mii de lei ce se subscriu pentru „Facla" cotidiană se vor achita acțiunile „Faclei" săptămînale.

*

Cel dintâi ofițer al Coroanei Romîniei sub noul regim este... d. Pierre Solomon.

Ieșanii i-au legat, de mult, altfel de tinichele...

*

Simpaticul C. C. Arion a fost izbit de grea nenorocire. A fost luat în antreprizâ de Antim, directorul agenturei de la „Seara", „Facla" etc.

Cu asemenea laude îi dă gata candidatura la decanatul baroului din București.

*

Cetim într'un ziar din Craiova:

„Bonus amicus plata..." în loc de „Plato".

Dar fiind vorba de un transfug, fost takist, cuvîntul nu e rău...

*

„Facla" se apără de guvernamentalizm zicînd că acordă credit *noului guvern.*

Vorbă să fie!... Credit nu-i acordă, căci a luat bani pe șin...

*

Dacă guvernul alege deputat pe Cuza, acesta o să ceară darea afară a d-rului Tiron din... cimitirul ortodox.

...Ar fi cea dintâi și cea mai ridicală... expropiere *sub noul regim.*

O scrisoare de adeziune

D. Al, A. Badareu, președintele clubului conservator-democrat, din Iași, a primit următoarea scrisoare de adeziune, cărei scrisori îi facem loc, cu multă plăcere:

17 Ian. 1914

Stimate Domnule Președinte,

In împrejurările prin care trece azi țara, îndrumată spre o nouă alcătuire socială,—simt, după un examen de conștiință ce mi'l fac, de datoria ori cărui fiu al ei,—ori cît de mic și neînsemnat ar fi el —să ia o pozițiune în fața noilor probleme.

Și cum partidul consevator-democrat legitimează prin trecutul său încrederea ori căruia în înalta pricepere a șefului său și a nemărginitei lui dragoste de țară socotesc că în mijlocul acestui partid este pentru mine cadrul cel mai nimerit al preocupațiunilor politice.

De aceea Domnule Președinte vin a vă ruga să bine-voiți a accepta înscrierea mea în partidul conservator-democrat și în organizația clubului local ieșan, care sub înalta Dv. conducere a căpătat în țara întreagă atîta strălucire.

Primiți vă rog Domnule Președinte asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

M. V. Mavrodin
avocat—Iași

OAMENI ȘI LUCRURI

Poeții Amorului

De cîte ori revăd Aula, festiv decorată și reîntinerită de lumini vii, mă cufund sub torentul aducerilor aminte. Revăd templul universitar cu aula veche, cu aula nouă,—revăd perindîndu-se o lume tînără, voaie, plină de viață, dornică de senzații.

O, Iașul universitar de acum două decenii! Ce mult a trecut, de cînd o generație pe care am cunoscut-o, cu care am conviețuit își trăia primele emoțiuni, vrîsta la care intelectualismul se decorează cu acel suav sensualism pe care, neapărat, îl naște debutul universitar, contactul între studente și studenți, toate și toți cu aceiași însuflețire, cu același dor de mari și adînci schimbări, cu aceleași instincte și presimțiri de furtuni...

Două zeci de ani...

Vrîsta în care imaginația și sentimentalizmul se înfiripează de-o potrivă de ușor; vrîsta dorințelor inflamabile, epoca tuturor viselor și posibilităților,—vrîsta pe care numai după zece ani aveam s'o deplor, cu aceiași exagerare vorbind ca de un trecut îndepărtat,—„Praeterita":

Sunt om bătrîn acuma și cu 'nlesnire 'nfrunt
Furtunile credinței. Ne'ncrezător, cuminte,
Nu am nici vis, nici doruri de-acuma înainte,
Așa cum se cuvine, cînd părul e cărunt.

Dar te revăd, pe pragul aducerii aminte,
Copil cu-obrajii palizi, urmînd cu pas mărunt,
Icoana unei fete și tremurând. Eu sunt
Naivul ce-și îmbracă în cânt iluzii sfinte?

Sufletește adevărat; poeticește adevărat,—nu chiar fizicește bine înțeles.

Acei cîțiva ani universitari cu intense emoții și profunde zguduiri, răpesc, fără îndoială, ce e mai bun, ce e mai tare, ce e mai spontan, ce e mai sincer în sensibilitatea noastră.

De aceia rămîn și amintirile atît de viu săpate în marmora unei vrîste care poartă în sine energia, pe jumătate sălbatecă a pornirilor—avîntate cu toată spontaneitatea și cu toată impetuozitatea. E prisosul de vigoare; e excesul de dorinți, orgolii și deșertăciuni îmbinate cu adevărul simțirii, adeseori amăgitoare de sine. Este întregul complex care are un singur nume și un singur leit-motiv: „tinerețe"!

Toată această lume pe care o văd — și în parte o revăd — în astă seară, era cu douăzeci de ani mai tînără, atunci cînd, împreună cu o întreagă generație de studente și studenți — luarăm loc pe băncile universității vechi, care avea să cedeze întâietatea, după cîți-va ani, universității nuoi, cu aula mică, dar strălucită.

Două zeci de ani, — ce vreme! Astăzi închipuirea poate numai anevoie, numai cu oare-care avînt și sforțare să-și reclădească acea frumoasă lume, — pentru că totul e frumos în lumina întâiei tinereți și este într'adevăr epic de încîntător să te poți reîntoarce cu mulția ani îndărăt. Putem oare? De sigur că nu! Ni se pare că amintirile ne reîntorc; dar nu e aeve. Ce-a fost, a murit pentru totdeauna și nici-o lucumetare, nici-o străduință a imaginației nu ne poate strămuta de fapt în condițiunile fie psihice, fie fisice — ce alcătuesc acea dispărută realitate cu care o singură dată ne întîlnim în scurta noastră existență, acea supremă poezia pe care o gustă cineva odată, dar numai odată — viața la două zeci de ani!...

De ce acum invaziunea cotropitoare a aducerilor aminte? Ce este această obsesiune de reflecții cari nu aparțin temei decît foarte puțin și foarte de departe?

Orgoliul, fără îndoială. Acelaș orgoliu firesc care face pe cîntărețul uitat să-și spună sie însu-și: „Et in Arcadia ego..."

Și eu am cunoscut mîndrele victorii al versului care zboară din gură în gură. Ce mulțumire să treci, la douăzeci de ani, în „Antologia dragostei", unde Radu Rosetti strîngea, în sute de pagini, strofele lirice la modă iar editorul le împrăștia în mii de exemplare...

Ce vanitate curat omenească, firesc omenească, de a fi, de a te socoti măcar, ecoul, interpretul sentimental al unei generații, bogată în intelectuali universitari pe care-i revezi — apoi, tîrziu, în decorul unei aule festive, îi revezi schimbați cum ești tu însu-ți schimbat,—înstrăinați cu două decenii, departe de vrîsta cînd făceați cu toții „un cours d'amour", cum spunea conferențiarul.

...Dar iată ne abia acum, după un lung preambul, ajunși la conferențiarul Dorchain și la prelegerea lui.

Rodion

„Din experiența în școală"

Credem că nu-i indiferent nimărui din lumea noastră dăscălească apariția unei lucrări,—cît de mică ar fi ea,—cu un asemenea titlu.

Iar cînd opusculul mai e dedicat „colegilor" și „tuturor acelora cari lucrează pentru cultura poporului" e chiar o datorie de a sta de vorbă cu autorul. Căci gîndim că nu-i mulțumire și răsplată mai mare pentru cel care-și dă părerile în vileag, de cît de a vedea că ideile lui primite sau respinse, au avut oare care răsunet.

Cărticica, nu tratează un singur subiect ci, este mai mult o culegere de reflecții pe care autorul le-a fixat în cei 20 de ani de muncă conștiincioasă și constientă totodată.

Deși nu ne unim cu unele păreri, totuși multe lucruri sunt bune și merită toată atenția.

*

Primele rînduri sunt scrise energic, ba chiar prea energic. „Liberalismul n'a adus încă atîta bine oamenilor cît rău a adus copiilor". De sigur că e vorba de o libertate rău înțeleasă; căci a fi contra oricărei libertăți la copii e ceva tiranic.

Noi credem că nu libertatea a stricat copiilor ci severitatea și asprimea, lipsa de căldură sufletească din partea celor mai mari. In tot cazul ambele extreme ale chipului de a se purta cu copiii au stricat generațiilor în fața cărora ne găsim.

Una din părerile cu care nu ne putem deloc uni este că fără pedepse școala nu merge. Poate să fie alte cauze pentru care școala stă pe loc. Pentruce tocmai pedepsele corporale să dea impulsul progresului?

Cum că pedepsele fac parte din stagiul copilăriei ca și „sgîriiturile, nasurile julite, hainele rupte" să ne dea voie simpaticul autor să-l combatem cu putere. Mulți și-au făcut acest fericit „stagiu" fără aceste neplăceri. Dar se înțelege și aceasta e o părere ca oricare alta.

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

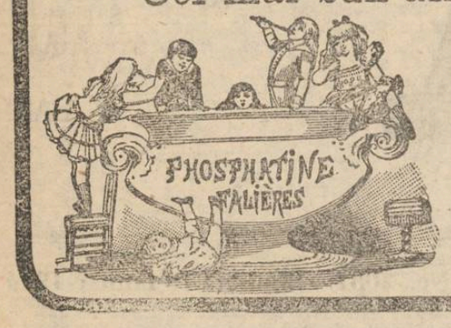

Recomandat de la vârsta de 7-8 luni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

Se vede bine că d. Apostoliu face parte din acei ce cred că natura copilului e rea, de oarece afirmă că «pedepsele morale le simt puţin copiii". Intr'adevăr sunt copii pe care durerile morale îi lasă reci de tot, dar aceasta nu e regula generală.

In privinţa „treptelor formale" autorul vede just. Aşa-i. Ele sunt numai „nişte unelte minunate în mîna dascălului, care cunoaşte sufletul copilului, regulele generale şi de amănunt asupra desvoltării intelectuale ale viitorului om, cît şi cele asupra învăţămîntului.

*

Noi nu ne oprim de cît asupra unor puncte, intenţia fiindu-ne de a îndemna pe colegi să citească părerile colegului nostru.

*

La urmă autorul emite nişte păreri tot de pe urma experienţei făcute — păreri concentrate în 12 puncte.

Se cere ca la materia de învăţămînt să se adaoge lucrul în grădină ori pe terenul şcolar—un punct capital, pentru a face pe viitorii cetăţeni să iubească pămîntul şi în acelaş timp să se deprindă de mici a-l lucra.

Aceasta va servi într'adevăr să regenereze energia noastră naţională, după cum se exprimă d. Apostoliu; cît şi pentru a nu se tinde aşa de mult la funcţionarism.

Se cere apoi ca oraşul să cuprindă dimineaţa numai „lecţiuni de clasă" iar după masă „lecţiuni de lucru" în grădină, atelier etc. Aceasta e o idee foarte bună şi care s'a susţinut şi în mişcarea ce se începuse anul trecut pentru schimbarea orarului

Se propune să nu se mai facă gramatică la clasa a II-a — idee mult susţinută şi de Jules Payot în recenta sa lucrare *l'Apprentissage de l'Art d'écrire.*

In privinţa Aritmeticei autorul ar dori ca în clasa I-a să se facă numai adunarea şi scăderea până la 100. Aceasta e o părere care ar avea nevoe de discuţie. Noi credem mai nimerit să se facă numai până la 20, dar cu toate combinările acestor numere.

Infiinţarea unui curs complementar cerut de d. Apostoliu, e o fericită idee, căci numai aşa s'ar parveni să avem şi noi ca alte ţări oameni bătrîni cari să mai ştie ceva din cele învăţate în şcoală, sau mai mult încă să caute a afla totdeauna cîte ceva. La noi copiii isprăvesc şcoala la 11 ani. Până la 20 numai bine uită ceea ce au învăţat.

Instituirea unei biblioteci pe lîngă fie-care şcoală într'adevăr că ar trebui să fie preocuparea serioasă a celor în drept.

In sfîrşit după cum se vede în mica lucrare a colegului nostru se găsesc multe idei frumoase asupra cărora ar trebui meditat.

*

Ultimele rînduri ale lucrărei arată că autorul e o persoană optimistă şi entuziastă cu toate că unele din părerile date ni-l arată tocmai din potrivă.

D-sa crede că şcoala instituită pe alte baze, fie şi pe acele care ni le arată, „va căuta să regenereze şi omul şi viaţa şi munca mărind energia noastră naţională specific romînească."

E frază foarte frumoasă, dătătoare de mari speranţe. Dar o singură întrebare am pune autorului pentru a încheia.

Nu crede d. Apostoliu că în primul loc pentru regenerarea ce doreşte, e nevoe de a renova mai întâi pe învăţători?

Maria C. Buţureanu

MAGAZINUL DE
DESFACERE A PRODUSELOR
FERMEI ŞI VIILOR
A. A. BADAREU
IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185
Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

Aduce la cunoştinţa Onor Publicului că a pus în vînzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum: Unt pentru masă şi pentru gătit, smîntînă centrifugată, diferite brînzături de oi, producţie de toamnă în burduşi şi în putini; caşcaval de penteleu, caşcaval grecesc, brînză de Brăila, lapte dulce şi ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer. roquefort, gervais. — Jambon salam sibiu, ghindem, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub preţul pieţei.

De asemenea vinurile naturale albe şi negre se vînd cu litru şi în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum şi deliciosul vin spumos.

Serviciul ireproşabil

Rea credinţă şi neadevăr

Fiindcă gazeta „Evenimentul" în numărul de aseară se ocupă de numirea d-lui C. Zaharia, ca director al şcoalei de băeţi „V. Adamache" dînd acestei împrejurări importanţa unui eveniment atît de însemnat pentru opinia publică, în cît a fost afişat şi în vitrina redacţiei, în cursul zilei ca conţinut al gazetei; şi fiindcă în cele publicate se găsesc neadevăruri strecurate cu acelaşi venin, cu care d. Zaharia e deprins a fi împroşcat *de acelaş coleg, reporter veninos*, care în această chestie a mai scris şi în ziarul „Cuvîntul" din 6 Noembrie 1913, credem că e bine a răspunde, nu spre a da importanţă acelui nechemat coleg, care face pe reporterul de gazetă, nici d-lui Cucu, care prin inconsecvenţa purtării sale şi aprecierea de care se bucură printre colegi şi lumea ce-l cunoaşte ca institutor, ci spre edificarea persoanelor, cari au cetit cele debitate în „Evenimentul":

Direcţia şcoalei „V. Adamache" din Iaşi a fost încredinţată d-lui C. Zaharia de către Minister în Octombrie anul trecut în urma înţelegerii avute de d-sa cu d. Cucu în condiţiunile ce însuşi d. Cucu sub propria-i semnătură, le expune prin următoarea scrisoare apărută în ziarul „Cuvîntul" din 10 Noembrie 1913:

Iaşi, 7 Noembrie 1913

Domnule Director,

Relativ la articolul publicat în ziarul „Cuvîntul" din 6 Noembrie a. c. sub titlul: „Abuzul de putere al inspectorului şcolar C. Zaharia" am onoare a răspunde următoarele:

Mulţămesc autorului anonim pentru căldura cu care a îmbrăţişat cauza mea şi în acelaş timp interesele învăţămîntului. Mă cred dator însă a face următoarea rectificare pentru restabilirea purului adevăr.

După dispoziţia ministerială urma ca la 1 April 1914 să fiu pesărcinat din direcţia şcoalei întrucît la 1 April 1915 voiu fi trecut la pensie.

Şi atunci, fiind în joc numai 6 luni diferenţă, *printr'un consimţimînt tacit* am lăsat libertatea d-lui Zaharia de a ocupa direcţia şcoalii, avînd ca compensaţie, continuarea serviciului în tot timpul cît d-sa va funcţiona ca inspector şcolar şi fiind retribuit cu o sumă aproape echivalenta beneficiilor ce se acordă directorilor.

Primiţi, etc.

(ss.) *I. V. Cucu*

Acum însă d. Cucu, aţîţat de colegul şi reporterul gazetei „Evenimentul" îşi recere direcţia în condiţiunile în care iarăşi singur le expune prin următoarea scrisoare, semnată tot de d-sa, şi apărută în ziarul „Evenimentul" de aseară:

Domnule Director,

La notiţa publicată în ziarul, ce conduceţi, din 14 a. c., am onoare a răspunde următoarele: Subscrisul a fost numit în postul de director definitiv al şcoalei „Adamache" din Iaşi, devenit vacant prin demisiunea d-lui C. Dafinescu, pe ziua de 1 Septembrie 1912. La 15 Octombrie 1915 am fost pur şi simplu înlocuit prin colegul Zaharia, care funcţiona ca inspector şcolar, însărcinîndu-mă cu girarea acelei direcţii. Astăzi cînd situaţia politică s'a schimbat, am cerut reintegrarea mea în postul, ce mi s'a luat de un coleg, care a profitat de poziţiunea ce o avea ca inspector şi membru în clubul conservator-democrat. Fiind cestiunea de a se face o operă de dreptate, nimeni nu va putea dezaproba acţiunea mea.

Primiţi, etc.

I. V. Cucu

Lăsăm opinia publică să judece ce fel de *caracter* are acest domn Cucu şi care e consecvenţa purtării sale şi avem toată credinţa că oamenii politici liberali din localitate nu se vor făli cu achiziţiunea unui astfel de membru, care, de sigur că şi în acţiunea lui politică va fi tot atît de consecvent cum a fost în această împrejurare.

Insuşi publicarea scrisorii de mai sus prin „Evenimentul" şi nu prin „Mişcarea" ziarul partidului în care a cerut înscrierea, e un început de acţiune politică din care cei în drept pot trage concluzii folositoare. Dar să sperăm că în clubul liberal din localitate se găsesc oameni, cari luînd informaţii dela membrii corpului didactic, cari au avut ocazia să cunoască valoarea didactică şi administrativă a d-lui Cucu, vor ţinea seamă de interesele şcoalei mai presus de altele.

INFORMAŢII

■ *Cu începere de astăzi publicăm în pagina a IV-a a ziarului cuvîntările parlamentare ale prietenului nostru Lascar Antoniu, începînd cu discursul rostit în 1905, în discuţiunea Contenciosului Administrativ, creat de d. Al. A. Badareu.*

Va urma apoi discursul în **chestia funcţionarilor C. F. R**; *acel privitor la* **Micul Parchet** *şi la* **funcţionarii judecătoreşti.**

Cetitorii cari nu au avut ocazia de a ceti discursurile în broşuri, vor profita de prilejul ce li se oferă de a ceti interesantele cuvîntări ale amicului nostru Lascar Antoniu.

■ *In vederea campaniei electorale amicul nostru d. Henri Suţu, şi-a suspendat vilegiatura şi soseşte Marţi în Iaşi.*

— *D. M. Mavrodin, fost consilier comunal avocat şi membru în consiliul de disciplină, unul din tinerii avocaţi, care, în scurt timp, s'a făcut remarcat şi prin talentul şi prin cunoştinţile sale, a făcut adeziune la partidul nostru prin o scrisoare pe care o publicăm în altă parte a ziarului nostru.*

■ *In lista candidaţilor partidului liberal din localitate a intervenit unele modificări, astfel că vor candida:*

Col. I Cameră: *d-nii At. At. Gheorghiu, Grigorie Dimitrescu, C. Stere.*

Col. II Cameră: *d-nii G. G. Mîrzescu, Xenofon Eraclide, Costandachi, Kilimoglu, Rokl Vasiliu, Gr. Iamandy.*

Col. III Cameră: *d. M. Carp.*

Col. I Senat: *d-nii Const. Krupenski şi C. B. Pennescu.*

Col. II Senat: *d-nii I. Botez şi dr. Possa.*

■ *Fără ştirea secretariatului de redacţie, s'a strecurat eri în ziarul nostru o informaţie rău voitoare, la adresa unor corporaţii din Iaşi.*

Nu noi vom contesta cuiva dreptul de a'şi spune cuvîntul în politică, şi cu atît mai puţin am putea face aceasta pe un ton insultător pentru cineva.

Credinţa noastră este că toate categoriile sociale au rostul lor în viaţa politică a ţării, şi cineva are dreptul la respect, indiferent dacă le un bărbier sau un mare proprietar.

■ *Din Roman ni se comunică, că domneşte mare zarvă printre liberali, din cauza candidaturilor. Această zarvă a făcut ca d-nii Morţun şi dr. Manolescu, să anunţe că nu-şi mai pun candidaturile în acea localitate.*

■ *O circulară telegrafică semnată de d-rul Sion anunţă astăzi că s'a suprimat pe ziua de 16 Ianuarie întreg personalul medical auxiliar plătit conform articolului 181, şi personalul suplimentar budgetar,—doctori, agenţi sanitari, moaşe, sub-chirurgi, infirmieri etc.*

In total suprimarea priveşte peste trei sute de funcţionari şi diurnişti din toată ţara.

■ *D. G. A. Scorţescu, fost deputat îşi anunţă candidatura independentă la colegiul al doilea din localitate.*

Printu'un manifest apărut azi d. Scorţescu arată că s'a retras din organizaţia conservatoare din localitate.

Ca program de luptă spune că va lupta contra exproprierei şi în contra colegiului unic preconizat de liberali.

■ *In urma explicaţiunilor ce ni s'au dat de personalul serviciului telefonic, suntem nevoiţi a recunoaşte că nici un moment nu poate fi vorba de rea voinţă, în ceea ce priveşte deranjările de la telefon.*

Se pare că, cu mijloacele de care dispune azi serviciile de construcţii, este aproape imposibil de a-l întreţine în bună stare.

■ **Alegerea de la colegiul Universitar.**—*D. Sterea, rectorul Universităţii, a comunicat aseară profesorilor universitari, că partidul liberal nu va pune candidat la colegiul universitar, în contra candidaturii independente a d-lui Matein Cantacuzino.*

E probabil că un grup de profesori vor mai pune şi candidaturile d-lui Vasile Dimitriu, dr. Bogdan şi doctor Leon, decanul facultăţii de medicină.

■ D. prof. Anastase Obreja numit inspector al învăţămîntului secundar şi superior, refuză a primi această demnitate.

■ D. I. Pascu, a fost recomandat pentru postul de director al bibliotecei centrale.

■ Medalia „Avîntul ţării" se va distribui soldaţilor în ziua de 24 Ianuarie.

Fie-care medalia va costa 20 bani.

※ Muncitorii Vasile Gavril şi Dumitru Lăcătuşu lucrător la fabrica de Cherestea Wek din Podul Iloae, răniţi în timpul muncei la cîte o mînă au fost internaţi în spitalul din Podul Iloaei. Ambii fac parte din corporaţia „Petru Rareş" din Tg. Frumos.

■ Din 56 bolnavi, aflători azi în spitalul din Podul Iloaei, 48 sunt cu boli contagioase şi anume: 3 cu scarlatină, 7 cu febră tifotdă; 4 cu difterie 1 cu variolă. Numai 8 bolnavi, prezintă diferite afecţiuni medicale şi chirurgicale urgente.

■ Consiliul facultăţii de medicină a recomendat rectoratului universitar pe d. dr. Ştefănescu Galaţi pentru a fi ridicat la rangul de profesor definitiv la catedra de clinică genito-urinară, de pe lîngă acea facultate.

— Propunerea facultăţii de medicină va fi discutată de senatul universitar într'o şedinţă ce se va ţine în cursul septămînei viitoare.

■ La societatea romînă de sport şi gimnastică face mari pregătiri pentru balul mascat ce va avea loc în seara de 8 Februarie.

■ Inaintea Curţii cu juraţi s'a înfăţişat azi procesul lui Gheorghe Simion, Talbou inculpat de lovituri cauzatoare de moarte.

Ne putîndu-se constitui juriul lipsind majoritatea juraţilor, curtea a amînat procesul condemnînd pe juraţii absenţi la cîte 100 lei amendă.

■ Duminică în 19 a lunei va avea loc adunarea generală a societăţei de economie „Patria" din strada Bucşenescu.

Adunarea urmează între altele să aprobe distribuirea unei dividende de 11 lei 60 bani.

■ Licitaţia ce urma să se ţie la Primărie pentru pavarea străzilor cu piatră cubică, a fost amînată pentru 26 a lunei.

■ Baia Comunală, închisă zece zile pentru repararea maşinilor, se va redeschide mîine, Sîmbătă.

■ D. general Presan comandantul Diviziei a VII-a Infanterie a sosit azi dimineaţă în localitate în inspecţie.

■ D-na Elena Comarnescu, institutoare la şcoala de fete No. 10, a obţinut o prelungire de concediu, din cauza de boală.

■ Cercul de recrutare Iaşi aduce la cunoştinţa tuturor ofiţerilor de rezerză, domiciliaţi în raza acestui cerc, că şedinţele de joc de războiu pentru care au fost înştiinţaţi prin ordine personale. s'au amînat pînă la noi ordine cînd li se vor aduce la cunoştinţă.

■ Planul loteriei privilegiate pe clase a regatului Romîn a fost din nou modificat.

Pe lîngă sporirea a cîtorva cîştiguri mari pe la toate clasele, s'a mărit şi lotul cel mare dela clasa VI de la 900 mii lei la un milion.

■ Operaţiunile consiliilor de recrutare pentru formarea clasei 1915 vor începe la 15 Februarie şi vor dura pînă la 21 Martie.

■ Din cauza epidemiilor care bîntue în oraş, corpurile de trupă din localitate au luat măsuri a nu se da bilete permanente şi nici învoiri soldaţilor de a merge seara acasă, aceasta pînă la noui dispoziţiuni.

■ D. Căpitan Corjescu comandantul Companiei jandarmilor rurali, a prezentat d-lui Fîntânariu, prefectul judeţului, pe şefii posturilor de jandarmi din judeţ.

■ D. Sublocotenent Ionel Pella, din regimentul 7 roşiori Cuza-Vodă, a fost decorat cu medalia „Bărbăţie şi credinţă.

❑ D-l M. Tomida, obţinînd concediu la liceul internat şi externat, va fi suplinit de către d. Teodorescu, secretar al facultăţii de ştiinţi.

■ D-l Octav Botez, profesor la liceu, a cerut un concediu pe motiv de sănătate. D-sa va fi suplinit de către d. C. Alexandrescu.

■ O frumoasă şedinţă a avut loc la cercul cultural din Romăneşti, d-na Paraschiva Teodorescu, învăţătoare, a vorbit despre rolul femeei ca soţie şi mamă şi Preotul Gh. Ursachi despre mijloacele de îndreptare a sentimentului religios şi naţional în populaţia de la ţară.

■ Printr'o circulară, direcţiunea generală a serviciului sanitar, atrage atenţiunea personalului sanitar inferior, asupra îndatoririlor ce are, şi a pedepselor ce-i aşteaptă, în cazul cînd nu şi vor îndeplini misiunea cu toată constiinţiozitatea cerută.

■ Direcţia generală a serviciului sanitar a făcut cunoscut medicului şef al judeţului că toate posturile personalului auxiliar, plătite prin diurne, sunt desfiinţate pe ziua de 15 Ianuarie. Plata cuvenită acestui personal până la această dată, se va plăti de îndată ce direcţiunea va dispune de creditul necesar.

■ Astăzi au sosit la liceul naţional şi la cel internat înştiinţările ministerului de instrucţie, cum că a primit demisionile d-lor maiştri de desemn A. D. Atanasiu şi Teodor Berescu, din calitatea de inspectori.

■ Ministerul agriculturei şi domeniilor a recomandat prefecturilor de judeţ să vegheze şi să dea sfaturi locuitorilor în privinţa mijloacelor de întrebuinţat pentru cultura sistematică a arborilor fructiferi şi pentru stîrpirea insectelor vătămătoare.

■ Trupa teatrului din Craiova, va da Duminică în matineu *Don Vagmistru* cunoscuta comedie. Aceasta serveşte şi ca debut al valorosului artist Al. Nano, care a făcut din rolul lui Cărăbuş o creaţiune admirabilă.

■ Iată noul program de astă-seară Vineri 17 Ianuarie ce se reprezintă la cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

—Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

„Onoarea judecătorului," adaptare splendidă după romanul „L'honneur du juge". Desfăşu-rare splendidă în trei părţi. Interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor italiane.

Capriciile norocului, desfăşurare excelentă într'un act.

Tîndală călăreţ, scene foarte humoristice.

Mîni Sîmbătă 18 Ianuarie matineu la 3 1/4 ore ziua şi reprezentaţie serală la 9 ore.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 19 Ianuar, două matineuri (3 şi 5 ore), şi reprez. serală la 9 ore. Program nou duminical: Răsbunarea îmblînzitorului de lei, dramă grandioasă în 3 acte.— etc.

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

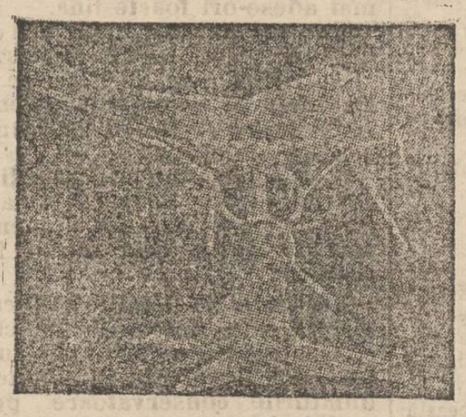

Facerl. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Efectul plecării d-lui Guran. —E un noroc pentru organizaţia noastră spunea d. C. Geblescu, în ziua cînd a devenit publică dezerţiunea d-lui Guran,— că a plecat, pentru că dacă mai rămînea el, plecau alţii". Reflecţia aceasta caracterizează simpatiile adînci de cari se bucură în rîndurile amicilor noştri doljeni, „omul de o rară cinste publică şi de convingeri".

Dar dezerţiunea d-lui Guran, n'a avut numai efectul de a strînge şi mai mult rîndurile puternicei noastre organizaţiuni din Dolj, dar încă să provoace numeroase şi preţioase adeziuni, în cap cu o forţă politică de valoarea d-lui Al. Giulea.

Printre noii noştri prieteni din Dolj, cităm pe d-nii:

Emil S. Năiculescu, mare proprietar; Iulian D. Pîrvulescu, doctor în drept; Mihai Popescu, profesor; Ion Stoenescu, alegător col. I; Dumitru Marinescu, alegător col. I; Savu Niţulescu, alegător col. I; Th. Ştefănescu profesor; Iordache Călin institutor; Dumitru Ionescu, alegător colegiul I; Stan N. Popescu, alegător colegiul I; Ilie N. Popescu, alegător col. I; Marin Stănescu, alegător col. I; Tache Mihailescu, alegător col. I; Mitrică Dincă Ioniţă, alegător col. I; M. Donescu, avocat.

Prezidarea birourilor pentru alegerile generale.—Astăzi d. Prim Preşedinte I. Burada, a procedat la tragerea la sorţi, a membrilor Curţei de Apel şi a preşedinţilor de Tribunale, care vor prezida birourile electorale, din Circumscripţia Curţei de Apel din Iaşi;

Secţia Centrală: jud. Iaşi, d. Toneanu.

Oraşul Iaşi: col. I, II şi III de Cameră, secţia II, d. Diaconescu; secţ. 3 d. Dobrescu-Suceava; secţia 4, d. C. Vărgolici-Roman; secţ. 5, d. A. Bercea-Iaşi; secţ. 6, d. Tase Teodorescu Tutova.

Aseară s'a ţinut şedinţa Senatului universitar. Au fost ridicati la rangul de profesori definitivi d-nii I. Ursu dela facultatea de litere, secţiunea Istorie şi agregat dr. Mezincescu, dela cea de medicină.

Tot în şedinţa de aseară s'a admis cu unanimitate de voturi transferarea d-rului Bălăcescu, de la catedra de medicină operatorie din Iaşi la la cea de clinică chirurgicală infantilă din Bucureşti.

D-ra Elena Pavel a fost numită învăţătoare la scoala din Ruseni, în locul d-rei Elena Movilă, permutată la şcoala din Bosia, în postul ramas vacant prin demisia d-lui Nimereanu.

Şcoala din Totoeşti, comuna Erbiceni, a fost închisă pe cîte-va zile, din cauza epidemiei de febra tifoidă, ce bîntuie în acea localitate.

Comitetul cercului militar aduce la cunoştinţă că mîine Sîmbătă 18 Ianuarie are loc serata dansantă pentru care se lansase invitaţiunile fără dată.

Cu începere de astăzi să plătesc bursele din fondul Carol şi cele pentru cantina şcolară.

Examenele de drept civil cu studenţii anului al doilea la d. profesor Gh. Tabacovici se vor ţinea în zilele de 20 şi 22 Ianuarie.

Zilele aceste se va face numirea unui director al penitenciarului local. Liberalii ar fi dorit să întîrzie această numire, dar faţa cu numărul prea mare de candidaţi, se va face numirea, pentru a tăia ori ce discuţie în această privinţă.

Prima Societate de Economie
din
Urbea Iaşi

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăţi de Economie din Urbea Iaşi sunt convocaţi în Adunare generală pe *Duminică 19 (două-spre-zece) Ianuarie 1914*, ora 1 jum. p. m., în localul propriu al Societăţei din Strada Stefan cel Mare şi Palat No. 1.

La ordinea zilei sunt următoarele cestiuni:

1) Raportul Comitetului de administraţie asupra mersului afacerilor Societăţei în cursul anului social 1912—1913, aprobarea bilanţului şi descarcarea administraţiei de gestiunea acestui an.

2) Raportul Comisiunei de control privitor la constatările, ce dînsa a făcut verificînd registrele de comptabilitate şi operaţiunile efectuate în intervalul de la 1 Mai la 31 August 1913 şi care comisiune a luat parte la alegerea şi împărţirea dividendului pe anul 1912—1913

3) Alegerea Comitetului de administraţie a Societăţei, conform statutelor. Membrii eşiţi pot fi realeşi.

4) Alegerea Comisiunei de control conform statutelor, pentru verificarea gestiunei pe timpul dela 1 Septembrie—31 Decembrie 1913

5) Votarea budgetului Societăţei pe anul social 1913—1914.

6) Cestiunile ce se vor ivi în cursul şedinţei.

Preşedinte, V. I. Radu

Dr. Suzana GROSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43—

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Negocieri între Turcia şi Grecia

Londra. — O notă a „Agenţiei Reuter" spune: acum cîtva timp Turcia a înştiinţat Grecia în mod neoficial că ar dori să negocieze direct cu Atena pe baza schimbului cîtorva insule astăzi ocupate de Italia.

Grecia nu a fost oficial încunoştiinţată de o astfel de propunere şi de altă parte este imposibil ca Grecia să înceapă negocieri cu privire la chestii lasate la discuţia puterilor, apoi este nepractic de a se începe negocieri cu privire la nişte insule pe care Turcia nu le are încă, că i nu s'au împăcat încă.

In sfîrşit Grecia socoteşte că insulile ocupate de Italia luate toate la un loc n'au importanţa materială a insulilor Mitilene singure.

Decoraţiuni

Petersburg.—Imparatul a conferit distincţiuni, membrilor deputaţiunii militare bulgare, în special d. Radko Dimitrief a primit ordinul S-fta Ana cl. I-a cu săbii d. Teodoru ordinul Stanislas cl. I-a:

Vînzarea uzinelor Putilow

Petersburg.—Cercurile ruseşti să străduesc să împiedice realizarea acordurilor intenţionate.

Reprezentantul casei Kreuzat a declarat că dacă vînzarea uzinelor Putilov se confirmă, atunci este în joc o chestiune de drept internaţional.

*

Paris.—Ziarele de astăzi îşi exprimă emoţia pentru vînzarea uzinelor Putilow.

Le Petit Parisien, ziar oficios, zice, dacă guvernul rus rămîne indiferent faţă de pericolul dobîndirii uzinelor Putilow de o societate rusă, această atitudine va trebui să provoace protestări energice în Franţa.

COMUNICAT
în chestia campaniei contra guvernului

Sofia. — Agenţia bulgară spune că direcţiunea presei publică un comunicat, protestînd contra campaniei ce se duce contra guvernului şi în special de presa rusă şi sîrbă.

Alegerile s'au făcut fără arbitrar în cea mai deplină libertate şi cît mai strictă observare a legilor.

Svonurile continuu repetate despre aşa zisele intenţiuni războinice şi aventuroase ale guvernului şi svonurile des re ura lui împotriva Rusiei sunt procedee demagogice electorale ale adversarilor guvernului.

Tot atîta de fantastice sunt svonurile cu privire la pretinsa alianţă ofensivă turco-bulgară.

D. Venizelos şi principele de Wied

Berlin.—„Tageblatt" află că d. Venizelos a făcut eri o vizită prinţului de Wied şi l'a felicitat de a fi fost desemnat ca principe al Albaniei.

D. Venizelos a declarat prinţului că Grecia este animată de cea mai mare bună-voinţă de a contribui la restabilirea păcii în Epir şi de a menţine bune relaţiuni cu Albania.

Serviciul Telefonic

CONSILIU DE MINIŞTRI

Bucureşti.—Mîne, Sîmbătă la ora 6 seara, va avea loc un consiliu de miniştri, la ministerul de interne, sub preşedinţia d-lui Ionel Brătianu.

Audienţă

Bucureşti.—D. Smentof, ataşatul militar rus din Bucureşti, a fost primit aseară în audienţă de M. S. Regele.

Ceartă între liberali

Bucureşti.—Din Telcorman vine ştirea că o mare ceartă a isbucnit între d-nii Pietraru şi Iarca, frunţi şi liberali din localitate.

D. Iarca ameninţă cu demisia, în cazul cînd partidul va susţine candidatura d-lui Pietraru.

Intrunire publică

Bucureşti. — Duminecă în 26 Ianuarie, va avea loc la Dacia, o mare întrunire publică, convocată de partidul conservator-democrat.

D. Venizelos şi România

Bucureşti. — Nu este încă fixată ziua, în care d. Venizelos va sosi în Bucureşti. Se crede că va sosi direct din Petersburg. Din Bucureşti, d. Venizelos se va duce la Belgrad.

Se remarcă că în toate vizitele făcute d. Venizelos a ţinut în primul rînd să vizitese legaţiile romîne şi să şi arăte osebita simpatie pentru România.

La prînzul de onoare ce s'a dat la Londra d. Venizelos purta Cordonul Ordinul Steaua României.

Serviciul irigaţiunelor

Bucureşti.—E vorba ca serviciul irigaţiunelor, care fusese întăi la ministerul de lucrări publice şi mutat apoi la cel de domenii, să fie readus la ministerul de lucrări publice.

Demisie

Bucureşti.—D. Iuliu Dragomirescu, şeful serviciului contencios al ministerului de instrucţiune, a demisionat din acest post.

Atitudinea partidului conservator

Bucureşti.—Comitetul executiv conservator a fost convocat pentru Luni. Se va discuta şi decide atitudinea partidului în campania aceasta electorală.

Accident de automobil

Bucureşti. — Aseară, la orele 9 şi 20, automobilul în care se găsea d-na Mărioara Voiculescu, s'a ciocnit în str. Doamnei cu un vagon al tramvaelor comunale. Automobilul a fost grav avariat, iar d-na Voiculescu s'a ales cu o rană la obraz.

Publicul indignat a luat la bătaie pe vatmanul vagonului de tramvaiu.

S'a deschis o anchetă.

ELECTORALE

Craiova.—Membrii partidului conservator-democrat din Craiova, au fixat până acuma candidaturile următoare:

Colegiul I de Cameră d-nii C. R. Geblescu, Mihail Oromolu, Ilariu Marian şi Alex. Cari nopol.

Colegiul II de Cameră d-nii Drăgulescu, Economu şi Mişu Chintescu.

Colegiul III: d-nii Alex. Ghiulea şi Ciuntu.

Candidaţii pentru Senat n'au fost încă desemnaţi.

*

Brăila. — Membrii partidului conservator democrat au fixat până acuma candidaturile următoare:

Colegiul I de Cameră d. dr. Dumitrescu.
Colegiul I de Senat d. Petru Lăzărescu.
Colegiul II de Senat d. Alex. Răşcanu.

Intrunirea studenţilor în drept

Bucureşti. — Aseară studenţii în Drept au ţinut o consfătuire, după care s'a votat o moţiune, prin care studenţii în drept cer:

1). Să se aplice articolul 3 din regulamentul în chestia seminariilor juridice.

2). Să se aplice examenele parţiale, aşa cum se procedează la Facultatea de Drept din Iaşi.

Consfătuire politică

Bucureşti.—D. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, a avut azi o consfătuire cu şefii organizaţiei din Capitală.

Duminecă, la orele 3 după amează, va avea loc o întrunire plenară a membrilor clubului conservator democrat din Capitală, în care se vor fixa candidaturile.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat:

10000 lei No. 44.

3000 lei No. 47920, 37306.

2000 lei No. 19681, 5706, 16284, 99440 51983.

1000 lei No. 14077, 20004, 31536, 32100, 40334, 49969, 54155, 55073 58225 5693, 11649, 29644, 30123, 31913.

500 lei No. 17126, 19959, 38382 38104, 40181, 45876, 757, 830, 1330 2853, 8625, 11808, 12470, 12891, 14183 25231, 26324, 33926, 41172, 46229, 48143 56835, 59241, 59040.

DECANATUL BAROULUI CAPITALEI

Bucureşti. — Un număr de 200 de avocaţi s'au întrunit aseară la d. Andrei Ionescu şi au hotărît să sprijine candidatura d-lui Barbu Păltineanu la decanatul baroului.

Hoţiile din Capitală

Bucureşti.—Toate cercetările făcute în timpul nopţei de poliţie, au rămas infructuoase. Pînd în acest moment îndrăzneţii autori ai hoţiilor din stradzile Dragoş şi Victoriei au rămas nedescoperiţi.

Candidatura d-lui N. Filipescu

Bucureşti.—D. N. Filipescu reîntrînd în acţiune, şi-a anunţat candidatura la colegiul I Cameră.

Conservatorii şi propunerea guvernului

Bucureşti.—Partidul conservator a respins propunerea guvernului pentru cele 15 locuri şi a decis să lupte singuri în alegeri.

Ocaziune *din cauză de plecare se vinde eftin o maşină de cusut în perfectă stare pentru mînă şi picior.*
Informaţiuni la Ad-ţia ziarului.

Se caută *pentru imediata angajare un agent de băuturi spirtuoase (spirt, liqueruri şi vinuri) care să cunoască clientela din oraş şi judeţ.*
A se adresa d-lui Albert Rosenthal Iaşi str. Ştefan cel Mare No. 13.

Practicant *de birou cu scriere bună se caută la o casă de comerţ din localitate.*
Oferte sub „Practicant" Post restante.

De vînzare *pentru eşire din indivizi-une* la 26 Februarie crt. prin licitaţie publică la Tribunalul Iaşi, Secţia III-a, orele 11 a. m. imobilul din Iaşi, strada Costaki Negri (toastă Veche) No. 91.
Pentru informaţiuni a se adresa d-lui Schwamm, fabrica de uleiuri din Iaşi sau la domiciliu str. Căpitan Păun No. 8, la etaj.

De vînzare o vie
din com. Copou, Jud. Iaşi
în întindere 26 hectare avînd pe ea 3 1/2 hectare vie americană pe rod, 1 hectar pomi fructiferi, 1 1/2 hectar pădure, restul furaje artificiale şi pămînt arabil. Case pentru stăpîn şi vier, fîntînă, etc.
Relaţii verbale sau prin scris la
M. Hulchiver, bancher, Iaşi

Becuri electrice „OSRAM"
Au sosit **becuri electrice „OSRAM"** *la* **„Romînia Muzicală"**—*Iaşi, Lăpuşneanu 24.*
Preţul a: **LEI 1.75.**
Expediţie în provincie.
Becurile **„OSRAM"** *dau cea mai* **albă lumină.** *Economia cea mai desăvîrşită.*
Observaţi bine adresa.

Berăria „LUTHER"
— PIAŢA UNIREI —
Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.
Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.
Bere specială din renumita
Fabrica „LUTHER"
Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.
CONCERT
sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*
Simbătă, Duminicele şi sărbătorile
Matineu de promenadă
Localul este încălzit cu calorifere.
Se primesc abonamente lunare.
Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.
HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.
Sub conducerea cunoscutului
Antreprenor, I. ZENTNER.

Marele Magazin de Muzică
„MICHELSOHN"
fondat în anul 1879
Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi
PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York
precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.
Pianine electrice
Kühl & Klatt—Berlin
Orchestrioane automate
Peters—Leipzig
Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.
Note clasice şi moderne
Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat*.
La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori ce parte a ţărei.

DOCTOR Th. Popovici
BOLI INTERNE
Consult 11 - 12 a. m. şi 5—7 p. m.
Carol Lüeger 4
(Fost 40 de Sfinţi)

Dr. Al. Brumă
Medic secundar al clinicei Dermato sifilitice (Spit. Sf. Spiridon)
Boli de piele, sifilis şi genito-urinare
(Injecţii cu salvarsan „606")
Consultaţiuni: 2—3 şi 6—7 p. m.
— Str. Cuza-Vodă (Golia) 14 —
(Casele foaste dr. Filipescu).

MAGAZINUL
IOSEF HIRSCH & Co.
— IAŞI —
Mobile şi articole de lux
Liquidează complect şi vinde toate mărfurile cu preţuri foarte scăzute.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniţă, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*
(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)
A se adresa la d-na Adela Ghiulea, *str. Muselor 18.*

A se citi în pagina IV-a a ziarului, textul discursului d-lui Lascar Antoniu, candidat la col. II Cameră Iaşi, în chestia CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV.

Stimaţi cetăţeni alegători,

Mandatul cu care am fost onorat acum un an şi ceva, a încetat prin faptul disolvărei parlamentului.

Ca mandatar al D-voastră, mă cred obligat de a vă da socoteală de felul cum mi-am îndeplinit obligaţiunile luate faţă de D-voastră, atunci cînd am solicitat încrederea şi voturile alegătorilor ieşeni. Astfel am procedat în 1907 ca deputat al colegiului II de Cameră, în acest mod mă conformez şi astăzi, căci consider ca o necesitate de a intra în moravurile noastre politice această obligaţiune morală ce i se impune ori-cărui mandatar al naţiunei, că atît în timpul sesiunei parlamentare cît şi după terminarea ei, să vă dea socoteală de felul cum a întrebuinţat puterea ce i-aţi încredinţat'o prin voturile D-voastră.

Consequent acestui sistem absolut obligatoriu din parte-mi faţă de cetăţenii alegători ai Iaşului, către cari fac un călduros apel, îmi îndeplinesc darea mea de seamă prin reproducerea discuţiunilor cari le am provocat în parlament şi pe cari vi le prezint ca un sincer omagiu de recunoştinţă pentru onoarea şi încrederea ce mi-aţi aratat'o alegîndu-mă reprezentantul Iaşului în fostul parlament.

Iaşi, Ianuarie 1914.

LASCAR ANTONIU
Candidatul partidului conservator-democrat, la Col. II de Cameră.

CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV

Din discuţia generală asupra proectului de lege pentru modificarea unor articole din legea pentru înfiinţarea Inaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie

— Şedinţa Camerei de la 9 Maiu 1905 —

D-le preşedinte, d-lor deputaţi,

D. raportor a dat citire proectului de lege pentru modificarea organizaţiei a Inaltei Curţi de casaţie şi justiţie, proiect care încă din prima zi a venirei guvernului conservator la cârma Statului a fost anunţat ca puncte de program de şeful partidului conservator.

Se cunoaşte entuziasmul spontaneu şi plin de o comunicativă căldură, ce s'a manifestat la Iaşi cu ocazia marei întruniri conservatoare presidată de d-nui prim-ministru Cantacuzino, şi în care au vorbit reprezentanţii cei mai de elită ai partidului.

Cu acea ocazie, iubitul nostru şef a dat citire substanţialului program conservator, care cuprinde în el resolvirea celor mai palpitante cestiuni de ordine politică, socială, economică şi juridică, adaptate concepţiei conservatoare.

Unul din cele mai importante puncte ale programului, e proiectul de modificarea legei de organizare a înaltei Curţi de casaţie şi justiţie, ce vine astăzi în discuţiunea d-voastră.

Alcătuirea ei era de altfel atât de viu simţită, în cât ea răspunde la o adevărată nevoie socială şi unui sfînt sentiment de înaltă justiţie.

Ea are de scop iniăturarea revoltătorului arbitrar administrativ, contra căruia, până astăzi, nu aveam la cine recurge, la cine cere dreptate. In drept erau controverse, instanţele judecătoreşti ordinare variau asupra competinţei, iar arbitrarul administrativ trona în toată îndrăzneaţa sa impudicitate. Un exemplu: X e funcţionar la C. F. R. şi dat în judecată corecţională ca autor al unei infracţiuni. Tribunalul îl achită constatând nevinovăţia lui. Pe baza hotărârei achităţoarei el cere reîntegrarea în slujba ce o ocupase mai bine de 10 ani şi din care fusese scos cu prilegiul dărei sale în judecată. Direcţia îi refuză această reintegrare, atunci cere regularea drepturilor sale la pensie pentru anii serviţi şi direcţia de asemenea 'l refuză.

Ce îi rămîne de făcut acestui nenorocit funcţionar, care se vede pe drumuri şi fără cel puţin să poată beneficia de reţinerile ce-i s'au făcut în timpul celor 10 ani de serviciu? Dacă se adresează tribunalului, în timpul de faţă acesta cu drept cuvînt îşi declină competinţa asupra judecărei actului direcţiei C. F. R., care îi refuză cererea de pensiune şi care în specie nu poate fi de cât un act arbitrar. Acesta este unul din exemplele pe cari le cunosc din practica profesională, dar care exemple se pot însă înmulţi la infinit.

Şi să nu credeţi că voiesc să reproşez numai unui partid, acest arbitrar. Cand lipsesc legile cari să-l stavilească, arbitrarul domină, încuragiat de lipsa lor.

A fost dat partidului conservator onoarea ca sentimentul de revoltă contra arbitrariului administrativ, să-l facă a înscrie în programul său politic şi să aducă imediat înaintea Parlamentului, preţioasa lege de modificare a organizaţiei înaltei Cnrţi de casaţie şi justiţie, care cu siguranţă că va pune capăt stârei intolerabile de până azi, dată fiind importanţa magistraţilor cari vor fi chemaţi de a judeca în materie. Aceasta e o garanţie mai mult, pentru că se ştie, nu-i de ajuns legi şi reguli fixe, ci măsurile ce se iau pentru respectarea lor.

Această importantă lege va forma dar o pagină frumoasă în analele partidului conservator, căruia i se va datori de azi înainte disparitiunea revoltătorului arbitrar administrativ.

S'a dat în competenţa înaltei Curţi de casaţie şi justiţie judecarea contestaţiunilor dintre particulari şi puterea executivă, de oare-ce membrii corpului judecătoresc depind cel mai puţin această putere, adică de puterea executivă.

Ce s'ar fi întâmplat când aceste conflicte s'ar fi dat rezolvarea lor unui tribunal administrativ aparte? Două sunt condiţiile unei bune judecăţi: complecta destoinicie a magistraţilor şi independenţa lor. Or, ambele aceste calităţi, cari dau cea mai complectă garanţie dreptăţei, unde se pot găsi mai cu prtsos de cât tocmai la înalta noastră Curte.

Cari sunt afacerile sau mai bine zis recursurile, asupra cărora cetăţenii se vor adresa de la Septembrie viitor, cînd această lege se va pune în aplicaţie?

E de ajuns enumăraţia de sub articolul din proiectul de lege ce vi s'a citit de către d. raportor, pentru a se vedea utilitatea enormă a acestei legi, în care fiecare punct corespunpe unei vădite necesităţi sociale. Şi atunci mă întreb, de ce atâta opoziţie în contra unui proect, care n'are cea mai mică urmă de interes de partid, şi care nu poartă cea mai redusă influenţă politică?

De sigur că patima se pune mai presus de interesele generale.

Dar de ce sistemul acesta învechit? De ce s'ar continua vechiul obiceiu, vechiul politicianism, ca această lege să fie combătută de minoritate?

Oare un partid politic aflat la putere, ori cât de opus ar fi el celuilalt partid aflat în opoziţie, ca concepţie, ca tendinţe şi ca ideal politic, nu poate aduce el în cursul unei legislaţiuni o lege bună, o lege de interes general, o lege universal recuuoscută ca absolut necesară, fără ca minoritatea să nu ia o poziţie de lupta, combătând cu orice preţ deşi în fundul conştiinţei sale vede că legea e bună, că legea era necesară, că poate chiar ea însăşi ar fi propus o la timp în Parlament.

E drept să vă spun, d-le Brătianu, nu pot înţelege politica d-voastre negativă şi distrugătoare.

Dacă eu conservator aşi fi pe banca minorităţei, într'un Parlament în care guvernul ar aduce în discuţiune votarea unei legi de asemenea natură, bună, necesară şi lipsită de caracter politic, vă declar în toată sinceritatea mea, că n'aşi ezita un momient să o votez. Căci eu nu înţeleg, d-le Brătianu, această politică sălbatică a partidului liberal, de a combate tot ce vine de la adversari, chiar atunci când adversarii vă vin în Parlament cu legi buue şi folositoare. (Aplause).

In prineipiu, eu am credinţa nestrămutată, că atât partidul conservator, cât şi partidul liberal, partide istorice şi cu baze solide în straturile noastre sociale, când vin la putere nu pot fi însufleţite de cât de ideile cele mai bune şi frumoase, nu vin de cât animaţi de dorinţele cele mai sincere de a face un pas mai departe pentru propăşirea şi înflorirea ţărei.

Părerea mea este că ar fi o aberaţie morală de a crede că un partid politic când vine la guvern, vine cu intenţiuni de a face rău ţărei.

Guvernele care reprezintă quintesenţa elitei intelectuale a partidelor noastre politice, guvernele cari cuprind în ele pe bărbaţii cei mai de valoare ai unui partid politic, acele guverne, fie conservatoare, fie liberale, nu pot să vină la putere cu idei şi legi cari să aducă dezastrul sau nenorocirea ţărei.

Trebue părăsită odată acea concepţie nenorocită, de a crede şi a susţine că toate bunurile şi fericirile acestei ţări vin de la un partid, după cum toate relele şi nenorocirile vin de la celalt. O asemenea cocepţie politică, din nefericire adoptată de mulţi ca armă de luptă, trebue să o părăsiţi, d-le Brătianu, fiind o concepţie sălbatecă şi care nu poate onora pe un partid politic modern. (Aplause).

Şi, din nefericire, e un fel de tradiţie nenorocită care o face să continue mereu. Nu tot ce face şi legiferează liberalii, când sunt la putere, este rău şi defavorabil intereselor ţărei, după cum acelaşi lucru se poate spune şi despre conservatori.

Nu voiesc să spun prin aceasta că partidele noastre politice sunt nişte partide ideale, cari nu aduc în discuţiunea Parlamentului de cât numai legi perfecte, legi universal recunoscute ca folositoare ţărei.

Fie-care partid politic, ori cât ar fi de animat de tendinţele şi dorinţele cele mai bune şi mai frumoase, poate greşi.

Dar greşelile se combat, greşelile se discută şi aci înţeleg eu lupta politică, aci înţeleg eu adevărata opoziţie.

Să mă reîntorc însă la legea despre care vorbeam la început.

E netăgăduit că ne găsim în faţa unei legi de interes general.

Ca şi noi, conservatorii, tot aşa de bine şi liberalii puteau să o ducă înaintea Parlamentului.

Merită această lege să fie combătută?

Sunt fondate argumentele ce se adnc în potriva ei?

Este bună credinţa la baza opoziţiei ce se face? Să judecăm puţin.

In starea noastră actuală de organizare judiciară şi administrativă, avem un contencios administrativ sau nu?

Evident că da. Contenciosul administrativ există în materie fiscală, în materie vamală şi în diferite alte materii prevăzute de legi speciale.

Aci e punctul de plecare.

Se discută constituţionalitatea unei legi, şi legea în cestiune nu face de cât coordonează, perfecţionează, o organizaţie preexistentă, care nu era supusă aceleaşi critici.

Să vedem dar, dacă actualul contencios administrativ existent e compatibil cu legea noastră fundamentală şi apoi dacă legea pentru modificarea organizaţiei Curţei de casaţie, se menţine în cercul aceloraşi principii constituţionale.

Consiliul de Stat înfiinţat de Vodă Cuza la 11 Februarie 1864, a fost desfiinţat prin Constituanta de ld 1866.

Era un vânt de liberalism venit de departe, din apus, care sufla peste instituţiile devenite odioase.

Aveam sau nu motivele belgienilor sau era numai o măsură de prevedere scoasă din experienţa altora? Ce ne pasă?

Am crezut să desfiinţăm o instituţie înaltă, care putea în certe cazuri să devie cel puţin tot atât de primejdioasă pe cât era de folositoare.

Căci, repet, în Belgia, Consiliul de Stat se făcuse odios, din cauza absolutismului lui Napoleon.

Deschid o paranteză. Ideia Consiliului de Stat îşi are isvorul în acele vremuri când domina credinţa că toată justiţia emană de la suveran. Consiliul de Stat era de fapt Consiliul Monarchului.

Incă nu se lămurise distincţia puterilor cu care se desmembrează azi puterea suverană. Era centralizarea politică absolută, sau mai bine zis era perioada haosului puterilor.

Trei erau principalele atribuţiuni ale Consiliului de Stat.

Consiliul lucra pe lângă puterea executivă preparând sau dându-şi avisul asupra legilor şi regulamentelor.

El mai lucra ca consiliu auxiliar şi consultativ al guvernului desbătînd cestiunile ce i se spuneau discuţiei de către Domn sau miniştri, cu privire la regulamentele de interes public şi general, ca de pildă cele de poliţie administrativă şi sanitară, de asemenea cestiunile privitoare la extradări, conflicte între autorităţi etc.

Era tribunalul administrativ, judecînd în cazurile de exces de putere şi violare de lege, toate actele de executare ale agenţilor administrativi şi hotărîrilor miniştrilor.

Iată în puţine cuvinte ce era Consiliul de Stat.

N'am făcut această scurtă expunere pentru d-voastră, d-lor deputaţi, cari, de sigur, cunoaşteţi aceste lucruri, dar am făcut-o mai mult pentru precisarea punctelor şi sistematizarea discuţiei.

Să vedem acum ce este contenciosul administrativ.

In Franţa există o justiţie administrativă distinctă de cea ordinară, tribunale bine organizate cu misiune specială de judecată administrativă. In Italia şi Austria e cam acelaş lucru, cu deosebirea că în acest din urmă Stat separaţiunea puterilor nu e aşa de desconsiderată ca în Franţa.

La noi, chiar sub imperiul Consiliului de Stat, nu exista asemenea organizaţie. Legi speciale determinau în anumite cazuri, chipul cum trebuia să se rezolve conflictele administrative, stabilind tribunale vremelnice cum sunt comisiunile comunale şi de apel în materie de impozite, sau dînd rezolvirea afacerilor insuşi înalţilor funcţionari, ca prefecţi, miniştri, etc.

In acelaş timp, tot prin legi speciale se dădea în anumite cazuri şi tribunalelor ordinare competinţa unora din afacerile administrative.

Sistemul contenciosului nostru administrativ e deci mixt.

Tribunalele ordinare, lucrând alături cu cele speciale, fără să fi existat sau să existe propriu zis un contencios cu organizaţie judiciară bine determinată ca în Franţa.

Consiliul de Stat s'a desfiinţat şi trebuie să adăugăm că bine s'a făcut. Căci după cum aţi putut vedea el întrunea în sine însuşi atribuţiile celor trei puteri ale Statului şi viola principiul separaţiunei lor căci în aceiaşi afacere administraţia prin Consiliul de Stat era şi judecător şi parte.

Rămînea însă de împărţit atribuţiile consiliului desfiinţat, şi aceasta a făcut-o într'un chip mai mult sau mai puţin complect, legea specială din 12 Iunie 1866, care cum zice reposatul juriconsult Alexandru Degré, face trup cu Constituţia,

Această lege, prin articolul 8 se exprimă: „Toate afacerile de natură contencioasă, ce Consiliul de Stat judecă, sau pe temeiul legei sale consecutive. sau în temeiul unei legi speciale, se vor judeca de instanţele judecătoreşti, după regulele ordinare".

E un principiu important care se stabileşte prin acest text: Plenitudinea complectă a tribunalelor ordinare; e o lămurire preţioasă a chipului cum am admis noi separaţiunea puterilor: competinţa tribunalelor în ordinea de drept privat întinsă şi în domeniul dreptului public.

Contenciosul administrativ e deci admis, în mod excepţional, dar admis.

Dovadă? Desbaterile din Constituanta de la 1884.

D-nii Dimitrie Sturdza şi Petre Grădişteanu, luînd cuvîntul asupra redacţiunei articolului care urma să înlocuiască art. 131 din Constituţiunea de la 1866 (adică asupra noului art. 130) redacţiune care se propunea în modul următor: *„Consiliul de Stat şi contenciosul administrativ nu se vor putea înfiinţa„*, au combătut această redacţiune zicînd d. Sturdza următoarele:

„Dacă Consiliul de Stat nu se va putea înfiinţa, contenciosul administrativ însă, care există şi care nu poate să nu existe afara de Consiliul de Stat, acela nu se poate desfiinţa, căci contenciosul administrativ există la ministerul de finanţe, cînd se judecă contravenţiile la monopolul tutunurilor".

Iar d. Petre Grădişteanu declara:

„Ceea ce se propune nu este ceea ce s'a gîndit legiuitorul, căci contenciosul administrativ urmează să existe şi în viitor în materie financiară, în materie vamală, etc. în virtutea unor legi speciale cari urmează să rămînă în vigoare".

In consecinţă, d-lor au propus modificarea redacţiunei care s'a admis a fi următoarea: *Consiliul de Stat cu contencios administrativ să nu se mai poată înfiinţa.*

Deosebit de aceasta art. 131 atît din Constituţia de la 1866, cît şi art. 130 din cea de 1884, cuprinde şi următorul aliniat. „Curtea de casaţie se va pronunţa ca şi în trecut, asupra conflictelor de atribuţiuni".

Conflicte de atribuţiuni! De ce? De unde? Bine înţeles, conflicte între tribunalele ordinare şi cele administrative.

Iată cum se lămureşte principiul Constituţional: tribunalele ordinare destoinice de a judeca afacerile de drept privat ca şi pe cele de drept public: *regula generală.*

Tribunalele administrative, instituite în cazuri speciale, de legi speciale, judecînd unele pricini dintre Stat şi particulari: *excepţia.*

In Constituţia belgiană, pe care am copiat-o aproape în întregime, aceste lucruri sunt expres lămurite în două texte, a căror cuprins e următorul:

Art. 92. Contestaţiile cari au de obiect drepturi civile sunt exclusiv de resortul tribunalelor.

93. Contestaţiile cari au de obiect drepturi politice (lato sensu, adică şi drepturi derivate din raporturi administrative), sunt de resortul tribunalelor, afară de excepţiile stabilite de legi.

S'a cîntat mult, d lor deputaţi, de către presa liberală pe aria aceasta: lipsa în Constituţia noastră a celor două texte din Constituţia belgiană!

Ei şi? Nici nu sunt necesare textele acelea; Constituţia noastră e clară, şi legile cari o însoţesc şi toate lucrările ambelor Constituante sunt îndestulătoare pentru a vedea ce trebue să vedem, dacă voim să vedem şi dacă nu închidem anume ochii.

Mă repet deci. Tribunalele noastre au înlocuit, în regula generală, vechiul consiliu de Stat; în acelaş timp contenciosul administrativ există. Constituţia nu opreşte această împărţire de atribuţiuni, din potrivă, o fixează în principiu.

Ni se obiectează însă, d lor deputuţi, că Constituanta de la 1884 ar fi abolit dispoziţia cuprinsă în art. 8 din legea de la 12 Iulie 1866.

Aceasta nu este exact. Căci ordinea creată prin acea lege, care complecta art. 131 din Constituţia veche, a fost tocmai consfinţită de Constituanta de la 1884, şi pe baza principiului separaţiunei puterilor, tribunalele ordinare au rămas competinte în toate materiile în mod regulat, iar administraţia cu organele şi tribunalele sale vremelnice, în mod excepţional, dar legal.

Dar existenţa simultană a contenciosului judiciar şi administrativ nu e numai constituţională, ea e încă fundată şi în drept şi în raţiune. E la baza sa un principiu de largă utilitate publică.

Intăiu: plenitudinea jurisdicţiei tribunalelor ordinare n'are nevoe de nici o apărare; magistraţii cari compun tribunalele ordinare sunt mai apţi a judeca cestiunile de drept public, de cît tribunalele administrative, pentru că prin forţa lucrurilor au spiritul juridic şi pregătirea necesară. Deosebit că organizarea judecătorească cu desbaterile contradictorii oferă toate garanţiile posibile de bună judecată.

Al doilea: sunt cazuri, tot d'o-dată unde această regulă, dacă s'ar aplica cu strictă generalitate, ar înfrînge principiul separaţiunei puterilor. Puterea excesivă în exerciţiul ei apreciază cu privire la un drept particular.

Poate aprecia greşit, totuşi tribunalul n'are amestec, căci nu poate opri puterea executivă în exerciţiul său. Cîte-va exemple: o moştenire se deschide în favoarea lui X. Face declaraţiunile cerute de lege, se inventariază averea, se prezintă să achite taxe de înregistrare.

Fiscul însă pretinde că i se cuvine mai mult. Discuţie,—proces înaintea tribunalului, care se pronunţă asupra drepturilor statului. E vorba aci de stat lucrînd ca administraţiune publică, tribunalul ordinar are cădere de a judeca.

(Va urma).

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Iași, str. Gh. Mârzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2083.—Duminică 19 Ianuar 1914

GLOSSE ALE VREMEI...

Școli și patroni.—Două măsuri.—„Agenția“ de minciuni.—Nemulțumiții și Iudependenții Moldoveni și Munteni.—Un manifest cu cîntec.—Cine se rezervă...

Pentru ca să nu lipsească nici nota ridicolă prin gravitatea ei, a intervenit și ziarul „L'Indépendance Roumaine“ în discuțiunea atît de „pasionantă“ a școalei primare din Iași, denumită prin decret regal „școala Al. A. Badareu“.

S'a răspuns la timp nu argumentelor invocate în contra acelei denumiri—căci argumente nu s'au adus și nici n'ar fi de adus—dar în contra veninoasei răutăți ce pun unele ziare liberale în această chestiune, făcînd cor cu presa de scandal, pentru care e bine venită ori-ce chestiune și ori-ce discuțiune care poate alimenta un public ce se lasă amăgit, ori consumă cu indiferență doza cotidiană de minciuni și infamii debitate.

Denumirea dată acelei școli a fost și va fi întîmpinată cu simpatie și cu mulțumire de către iașani. Ei cunosc cu toții viața de muncă și de devotament a fostului ministru de justiție și de lucrări publice Badareu, de atîtea ori reprezentant al Iașilor în Parlament.

Cu darurile de intelectualitate și de energie cu care e înzestrat, d. A. A. Badareu a fost în tot acel lung period de timp un străjer neadormit spre binele orașului, care de mult încă l'a desemnat pentru destinele înalte la care meritele personale l'au rîdicat.

Tăgăduit-a cineva că d. Badareu este ceea ce cu adevărat se cheamă un fiu al operelor sale?

De ce dară, în rîndurile liberale, subita „surpriză“ și atmosfera refractară față de omagiul bine meritat adus unui om de mare valoare, care s'a onorat și se onorează totdeauna cu titlul de iașan și iubitor al Iașului?

Avem în mijlocul nostru pe d. N. Gane, pe care un guvern l'a cinstit, acordînd unei școli primare din Fălticeni numele de „școala N. Gane“ inaugurată mai anii trecuți cu un fast deosebit.

Rîdicatu-s'au glasuri de protestare în potriva acestei atențiuni?

Nu contestăm că d. N. Gane este o personalitate care, într'o vreme, trecea drept un însemnat fruntaș al literaturii, deși într'o epocă mai puțin dificilă de cît acea de azi. Academia Romînă l'a răsplătit, deschizîndu-i porțile. Dar Statul i-a acordat și favoarea unui patronagiu de școală în orașul de naștere. Tot astfel în Iași s'a denumit și o școală „Petre Poni“,—ca să vorbim de vii, nu de morți.

Aerele de indignare ale presei liberale sunt dară cel puțin de rău gust și afectate. Afară dacă e vorba de o tendință de a consfinți drept factor social și drept putere în stat întreprinderea unei prea cunoscute agenții de minciuni care dispune de 3—4 gazete, redactate de apași, — apași ai violenței și ai lipsei de scrupul.

Procedeul acelei agenții e simplu. O minciună e inventată. Ea se tipărește dimineața în „Facla“; la 3 după amiază în „Dreptatea“; la 6 în „Seara“,—iar a doua zi e reluată, comentată în „Viitorul“, ori la zile mari, chiar în „L'Indépendance“. Altă-dată ordinea nu este perfect aceeași—căci minciuna poate fi inventată seara, orirzina Dar fiierа este identică...

Iar cine e strîmt la minte și la suflet, n'are de cît să iee cele născocite de agenție drept documente de istorie, ori să se prefacă a le lua drept atare...

*

Nu lipsia mult - și pare că n'au făcut încercări la unele din acele minciuni să străbată în ziarul liberal local. Noroc că, în orașul nostru, noul regim al vechiului partid are grijile lui proprii prea multe, ca să se mai încumeteze a se ocupa de fleacuri.

Cea mai permanentă preocupare a liberalilor ieșani, aste acea a nemulțumiților, între cari, acum în urmă, se numără și d. G. Scobai, care va candida independent, pentru Cameră, după ce primise formale asigurări că-i se va da un inspectorat secundar.

D-sa, ca și mulți alți moldoveni, a fost luat înainte de munteni.

Despre mica „prăpastie“ ce pare a se deschide, sub actualul regim, între candidații la slujbe de dincoace și de dincolo, de Milcov vom mai avea multe de vorbit....

*

Își are și opoziția independenții săi. Nu e vorba numai de acei în afară de partide, pentru un motiv ori altul, ca d. Scorțescu, dar de acei înregimentați. Iată, bună oară pe d. dr. Cosmovici, care s'a grăbit să sară cu un manifest baroc, apelînd - după cum apelează și personal—*numai* in favoarea d-sale. Și aceasta prin coloanele unui ziar, care reprezintă, așa zicînd, o organizație, dacă nu chiar un partid.

E firea d-lui Cosmovici de a face pozne....

Și ce e mai ciudat, că d-sa candidează în același timp și ca.. naționalist înghițind voturile cari sunt «monopolul» d-lui A. C. Cuza.

Poate de-aceea s'a și anunțat că acesta din urmă «se rezervă» pentru Constituantă. Dacă d. Cuza și „rezervă“ sunt cuvinte cari pot să stee alături...

?

POLITICE

Sfîrșitul unei farse

D. Filipescu a reîntrat în rîndurile partidului conservator și și-a reluat activitatea politică militantă.

Desigur că această informație nu va surprinde pe nimenea—întrucît n'a fost om, cît de cît cunoscător în ale politicei romînești, care să-și fi inchipuit un moment macar că d. Filipescu nu va mai face politică militantă sau că n'a păstrat legături strînse cu partidul conservator.

Știrea de astăzi nu suprinde — precum știrea de astă primăvară că d. Filipescu se retrage din viața politică a amuzat mult pe amatorii de farse, în geniul specific franțuzesc.

D. Filipescu să nu mai facă politică! Dar asta ie tot una cum ai cere vîntului să nu sufle, soarelui să nu lumineze?

Patronul *Epocei* **nu numai că nu poate să nu facă de cît o anumită politică—despre care a dat atîtea strălucite dovezi în trecut, și, despre care, desigur, va da strălucite dovezi și în viitor, dar este sigur că nu poate face politică fără boroboațe.**

Omul care a fost menit să facă numai pozne și care, în momentele cele mai grave prin care a trecut țara, a dovedit pînă la evidență că nu poate vedea nimic din ceea ce înalță și înfrumusețează neamul, din ceea ce mărește patrimoniul moral și fizic al patriei, omul acesta nu poate să nu facă politică și nu poate să facă altă politică de cît acea făcută în primăvara lui 1913.

Cît despre reintoarcerea în partidul conservator — și aci tot de farsă ie vorba. Patronul *Epocei* **este acel care a inaugurat sistemul de a fi în afară de partidul conservator și de a păstra mijlocul de a intriga în lăuntrul aceluiaș partid.**

Această politică a făcut'o și de cînd a demisionat din ministerul Maiorescu—Take Ionescu.

Desigur, însă, că ie preferabil că d-sa reîntră în partid. Problema ie mai simplă — și în ori-ce caz ie mai de folos pentru morala publică, că s'a terminat și cu acest epizod al farsei filipesciane, care durează de aproape un an.

Cît despre spusa d lui Filipescu că odată partidul conservator stăpîn pe situația, d sa se va retrage în „biblioteca“ d sale—nu era posibil ca o farsă să sfîrșească, fără ca alta să nu înceapă.

NOTA ZILEI

Înțepături.

Dacă ar fi să credem pe cronicarul iașan al „Dreptății“, primul matineu al „Analelor“ a dat loc la... înțepături.

«...Șezătoarea s'a încheiat cu o șarjă înțepătoare și subtilă, la adresa d-lui dr. Bogdan, de felul cam a organizat și a fost invitat și d-sa la această șezătoare, cuvinte spuse de d. profesor universitar Petrovici.»

Nu pricepem numai cum a fost șarja înțepătoare... de felul cum. Dar la „Dreptatea“ gramatica e esclusă din principiu. Vedeți, de pildă, cum încheie cronicarul:

«Și aici vreau să încheiu și eu însemnările mele asupra acestei șezători, fiindcă sunt un admirator *al lui Venus* și îmi place să mă bucur de simpatia urmașelor *ei* pe pămînt...»

Mă rog, cum e Venus: „lui“ ori „ei“? Ca să știm și noi cu cine avem a face!

MICI POLEMICI

Sute de posturi sanitare au fost desființate de către d-rul Sion.

Cînd-va o să-i se ridice o statuie cu inscripția: „Epidemiile recunoscătoare...“

*

Ministrul Duca și a fixat audiențele numai între 12 și 1.

...Cînd solicitatorii sunt mai flămînzi...

*

Eu cred că breasla bărbierilor o s'o ducă rău cu schimbarea regimului.

Pe cîți îi rade *guvernul gratis!*

*

Un ziar liberal anunță că simpaticul Mihai Pastia a fost numit inspector al activității extra-școlare.

Dacă e o malițiozitate a ziarului, să știți că nu e rău găsită.

*

Intendent la Galata indiferent e cine a fost numit.

Grecenistul care a funcționat acolo i-a deprins pe infirmi cu... nemîncarea...

*

D rul Sion se arată un dușman al agenților sanitari.

...Și un prieten al celor electorali.

*

Un mehenghiu a pus în circulație o vorbă a d-lui Stere, — că lozinca de la centru e ca să fie cazați cei mai proști.

...Ca să mai tempereze pe numeroșii amatori de numiri?...

*

Tramvaiul comunal din Capitală a lovit grav pe artista Voiculescu.

...Judecînd după cîte a făcut pînă azi,— ce-o să mai facă tramvaiul liberal, acum cînd e la putere!

*

Iatinse măsuri polițienești au fost luate pentru mîni în fața imobilului din strada Ștefan cel Mare 13. Se prevede o invaziune a publicului la Expoziția Iser și sunt temeri de... devastare.

ECOURI

O descoperire arheologică. — In urma săpăturilor arheologice începute la Ripoli, pe lîngă Ancora s'a dat o întragă necropolă (cimitir) din eppca neolitică, ce prezintă cea mai mare importanță atît din punctul de vedere paleontologic cît și cel antropologic. Așezarea și construcția mormintelor descoperite la Ripoli e fără seamăn în Europa.

*

O nouă bibliotecă istorică la Paris.— In luna Decembre 1913, s'a deschis publicului, la Paris, *Biblioteca Thiers*, instalată în piața Saint-Georges.

Această bibliotecă a fost fondată în anul 1905, după dorința d-nei Dosne, — cumnata lui Thiers — în casa fostului prezident al Republicei. E consacrată mai cu seamă istoriei Franței contimporane, de la Revoluție, inclusiv până 'n zilele noastre.

Au fost considerabile fondurile pentru cărți reunite de d-nele Thiers și Dosne. Mai adăugîndu-se complectările făcute de Institut și de donațiile particulare, biblioteca aceasta cuprinde în prezent peste 20,000 volume.

*

Comemorarea lui Bacon.—In curînd se vor împlini opt sute de ani de la nașterea lui Roger Bacon; cu acest prilej vor avea loc mari serbări în Anglia. Se știe că autorul lui *Opus Majus* a fost unul din cei mai iluștri cugetători ai Europei medievale și unul din cei mai puternici precursori ai științei moderne.

Va apare o nouă ediție complectă a operelor sale.

Publicarea acestor opere va fi de mare folos pentru lumea savantă. Roger Bacon a fost maestrul experienței, după el, știința trebue să se bazeze pe observațiunea și verificarea valoarei a datelor științifice dobîndite.

El a prevăzut multe din invențiunile moderne, în deosebi aviația.

OAMENI ȘI LUCRURI

Conferința Dorchain

Intr'un decor și într'un auditoriu, așa de interesant, cum se găsia în Aulă, conferința poetului Dorchain putea numai cu oare care greutate să corespundă cerințelor.

In primul loc, subiectul — cunoscut în parte prin dările de seamă ale ziarelor din București—e din cale afară vast. Cine-și închipuie oare că într'o oară, două, s'ar putea trata despre „Poeții Amorului“?

Vedeți: „poeții“, nici macar poeții francezi, ci ai lumei întregi; nu ai unei singure epoce, dar ai tuturor timpurilor!

E aproape un pleonasm a vorbi despre poezia amorului. Ce alta, dacă nu iubirea a creiat poezia însă și? Din ce s'a hrănit ea în decursul veacurilor și ce-i va da, de acum înainte încă, peste sute și mii de ani, rațiunea și putința de a trăi, de a vibra și a subjuga?

Ceea ce a dat amploarea cuvenită și... prestigiul trebuincios acestei disertațiuni, a fost că n'a prezentat-o un erudit, un profesionist, cum ar fi bună oară un critic, un essayist, ci de către un poet. Numai poeții pot vorbi despre poezie și poate numai ei *ar trebui* să vorbească. Conferențiarul Dorchain avea meritul de a fi poetul Dorchain și aceasta ne face, în acelaș timp, mai indulgenți pentru unele nesjunsuri ale conferinței, începînd cu faptul că n'a ajuns vremea ca să se trateze deplin un asemenea vast subiect.

De altfel vorbitorul posedă toată emfaza necesară și un pathos fără de care tratarea celui mai captivant subiect ar putea fi aridă, tocmai din pricina necontenitelor omisiuni ce impune tema prea cuprinzătoare.

O repede trecere în revistă a epocei trubadurilor și a truverilor—în seama cărora pune și legenda grațioasă din care Rostand a creat „La Princesse lointaine“, un adevărat și grațios poem al iubirii ideale.

Curțile de amor, lumea romantico-mistică, „l'amour courtois“ toate trec în revistă, pînă la poezia amorului modern, sănătos, omenesc, izvorul unui lirizm curat.

Poeții se perîndează: François Villon, Ronsard (cu escursul necesar asupra originei lui romînești și cu oarecari nuoi dovezi), poeții populari, prețioșii salonului Rambouillet, epocile lui André Chenier, Lamartine, Hugo, Musset, Verlaine —toate aceste, se înțelege, în chip fugitiv, arareori cu ilustrări de texte.

O parte a bucăților le citește ori le recită d-na Dorchain, emoționată dintru întăiu, emoționantă adeseori. Iar „pour la bonne bouche“—versuri armonioase de Dorchain, spuse tot de d-na Dorchain,— versuri de acum 30 de ani, cum spunea spiritual, poetul, ca o ușoară intenție de tachinare ori de consolare a tovarășei sale.

In rezumat: o seară frumoasă în care oaspetele francez s'a întinerit înaintea unui auditoriu, pe care, la rîndul nostru am încercat a-l întineri cu amintirea și cu imaginația și în care, totuși, nu era aproape nici un bătrîn, nu era aproape nici o bătrînă. Femeile nu îmbătrînesc nici odată, mai cu seamă cînd ascultă reflecții de ale poeților despre dragoste

Rodion

Inlocuirea diviziilor prin clase, în școala rurală

(Raport întocmit de fostul inspector școlar C. Zaharia și adresat Ministerului

Invățămîntul în școala primară rurală, cu unul, doi sau trei învățători, funcționează astă-zi cu cinci clase și trei divizii. Lecțiunile se predau în mod direct, și indirect, sub privigherea învățătorilor. Mai înainte de această împărțire a școalei rurale în trei divizii, se aflau cinci clase și elevii veniau la cursuri toți odată. Atunci li era nu neputință învățătorilor predarea obiectelor de învățămînt, fie prin lecțiuni directe, fie indirecte, căci le revenea numai cîte o zi de lecțiuni directe de fie care clasă.

Din această pricină s'au împerechet mai tîrziu clasele a II cu a III și clasele IV cu a V, crezînd că după oare cari sforțări și meșteșugiri didactice, elevii acestor grupări se vor asimila sufletește. Prin aceasta se urmărea înjumătățirea grupelor cu ocupațiuni indirecte și cîștigarea unui timp aproape îndoit pentru lecțiunile directe, singurile pe care se razimă prosperitatea învățămîntului.

Intreținerea a fost bună, căci această înjghebare făcea ca fie care divizie să fie ocupată în chip direct o oră și 40 minute.

Insă experiența îndelungată de atunci ne-a dovedit, că nici această împărțire în divizii n'a dat rezultatele dorite. De aceea, vedem mișcarea ce a făcut-o învățătorimea din întreaga țară, prin congrese, reviste și alte publicațiuni, cerînd desființarea diviziilor și înlocuirea lor prin 4 clase, ca și în învățămîntul urban. Așa al șaptelea congres învățătoresc, ținut la Constanța în Iulie 1910, a proclamat următoarele deziderate: 1) „Programa de studii a învățămîntului primar să fie aceeaș pentru sate și pentru orașe; Impărțirea materiilor de învățămînt pe divizii nu mai poate să rămînă, căci în urma îndelungatei experienți ce s'a făcut, *s'a dovedit cu prisosință, că ele sunt pedica temeinicei apropieri a cunoștinților, fără să aducă prea mare ușurare în munca învățătorilor*“.

Iar în al 8 lea congres învățătoresc, ținut în August 1911 la Tîrgoviștea, s'a hotărît: „Congresul aprobă programa de studii și expunerea de motive, alcătuite de comisiunea însărcinată cu această lucrare.

Comisiunea fusese de părere să se desființeze diviziile și să se revină la patru clase“. (Aceste citații sunt luate după comunicările d-lui Președinte al „Asociației g-rale a învățătorilor din „Tribuna învățătorilor“ de la 5 și 20 Oct. a. c.

Pe de altă parte ministerul sesizat de o cerere a unei comisiuni delegată de Asociația generală a învățătorilor, în frunte cu președintele ei, d. Ionescu Lungu, dispune a se experimenta predarea învățămîntului rural în 4 clase la cîte-va școli rurale cu un post, două și trei posturi pe baza programei analitice a școalelor urbane, lăsîndu-se latitudinea învățătorilor cu un post să utilizeze o schiță de program elaborat de congresul de la Tîrgoviște și să aibă și inițiativa lor personală.

Orariile pentru școlile cu 2 și 3 posturi să se aplice întocmai după acela al școalelor urbane. Referatul direcției învățămîntului primar este favorabil acestei propuneri, iar referatul d-lui C. Praja inspector general al învățămîntului primar de pe acea vreme, este deasemenea favorabil pentru înlocuirea diviziilor prin 4

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI
de vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris
Reprezentanţi: Sam. Löbl, Bucureşti.

clase, cu condiţiunea *ca elevii să treacă clasa întâi în doi ani*, urmînd ca cursul şcoalei primare rurale să fie de cinci ani clasele II, III şi IV să se facă în cîte un an. Comisiunea actuală este de aceiaşi părere în ce priveşte înlocuirea diviziilor prin clase, însă crede că *clasa I se poate face tot într'un an.*

Pentru înlocuirea diviziilor, comisiunea are următoarele argumente.

1) Diviziunile a II şi III, necesitînd cîte doi ani de studii, s'a hotărît, la punerea în aplicare a programei lor, ca în primul an să se predea materiile anului întâi din programă, iar în anul următor să se predeie materia anului al doilea; adică alternativ; în anii de pereche de la aplicarea programei să se predeie materiile anului I şi în anii pereche materiile anului al II-lea.

Din această aşezare s'a făcut cu timpul o confuziune în mintea lumei noastre didactice rurale, aşa că nimeni nu poate şti sigur care an al programei este lai rînd.

Toţi se orientează după cărţile anului anterior, şi după reclamele editorilor S'au întîmplat chiar cazuri, cînd unii învăţători au introdus cărţi de anul I în timpul anului al II-lea şi viceversa. Insuşi autorii de manuale pentru cursul primar sunt nevoiţi a lucra cărţile lor în mai multe feluri, din care cauză, munca lor este îndoită şi operile lor nu pot fi lucrate în mod mai intens, îngrijit şi cu vădite îmbunătăţiri.

2) Împărţirea materiilor de învăţămînt din clasele II, III şi IV urbane pe clasele II, III, IV şi V rurale, grupate în două diviziuni, este foarte şubredă şi nenaturală de şi e destul de artificioasă. Se ştie căelevii din clasa doua sunt mai mici ca etate şi sunt mai puţin desvoltaţi ca fizic şi intelect de cît elevii din clasa III cu carte formează o singură grupă divizia II. Materia de studiu, pe care trebue s'o înveţe, în acelaş timp ambele clase e nouă pentru clasa II, dar e cunoscută pentru clasa III din anul trecut. Cînd se predau aceste materiii, clasa II înţelege mai greu sau de loc din pricină că elevilor le lipsesc elementele apercepătoare în parte sau în totul şi atunci cînd învăţătorul caută să se coboare la nivelul elevilor din clasa II, lecţia lui nu mai prezintă nici un interes pentru elevii din clasa III. Aceşti elevi se deprind a sta în nelucrare şi cînd trec în clasa IV şi dau de lecţiuni mai grele (căci trebuie să înveţe aceeaş materie ca şi cei din din clasa V), atunci se descurajează, fiindcă, pe de o parte nu-s deprinşi a munci, iar pe dealtă parte nu-s destul de pregătiţi şi desvoltaţi pentru materiile grele din acea clasă. Atunci aceşti elevi încep a părăsi şcoala cîte 2—3 zile, dela lecţiunile mai grele, apoi saptămîni întregi şi în cele din urmă ne trezim cu părinţii lor, care bucuroşi că copii lor nu se mai trag la şcoală, ci acasă la trebişoară ni cer să-i ştergem din catalog. Mai plătesc ceva amendă şi sfîrşesc prin a părăsi şcoala cu totul, fără a fi terminat cursul primar. Din această pricină, numărul absolvenţilor rurali, nu sporeşte în mod trebuitor.

Spre a se vedea dreptatea celor susţinute mai sus, socotim nimerit a arăta cîte-va din împărţirile materilor de învăţămînt în programa claselor rurale. Aşa cetirea şi aritmetica divizia II, fiind aceeaş în ambii ani ai programei ne obligă să ţinem fie-care elev cîte doi ani în aceleaşi lecţiuni, Asemeni şi gramatica celor trei clase urbane, fiind împărţită drept în două, pe diviziile a II şi III rurale, încă ne obligă să ţinem cîte doi ani cu aceleaşi materii. La religie istorie şi şt. naturale, s'ar părea că nu sunt dificultăţi. Observăm că în anul al II-le al programei elevii clasei a II încep studiul religiunii cu David, Solomon şi alte subiecte mai grele, pentru ca în clasa II să înveţe facerea lumii şi alte lecţiuni întradevăr începătoare. Tot astfel şi la Istorie unde, copii din clasa III, în loc să înveţe nişte lecţiuni mai desvoltate, noi ne strădănuim să-i ţinem în loc spre a-i nivela sufleteşte cu tovarăşii lor veniţi din cl. I. La aritmetică, pentru divizia III pe întreg anul I se prevede: numeraţii, unităţi de măsură, fracţiuni zecimale, suprafeţe şi volum, pentru ca în anul al II-lea să fie trecute fugitiv în trimestrul I, rezervîndu-se restul anului pentru fracţii ordinare, regula de trei şi aplicaţiunile artimeticii. E uşor de înţeles că elevii clasei IV în timpul anului al II-lea al programei nu se vor putea ţinea de tovarăşii lor din cl, V, cari au învăţat parte din aceste materii in anul precedent.

(Sfîrşitul va urma)

Ocaziune *din cauză de plecare se vinde eftin o maşină de cusut în perfectă stare pentru mînă şi picior.*
Informaţiuni la Ad-ţia ziarului.

FIGURINE

CAVALERUL D'ORSAY

D-lor Constanţiu—Stefănescu

— *Sonet ameţit* —

Eu cît trecui pe lume, voi ştiţi, n'avui avere,
Nu-mi jefuii vasalii. O patimă torsei:
Să-mi proslăvesc blazonul de Cavaler d'Orsay
Prin cîntece, parfumuri, iubire şi putere.

O *zînă superioară* mi-a 'ncins la şoldari spada.
Din *Vis* din *Farmec*, *Roze* din *Cyclamen* storsei
Puterea vieţii mele. Şi, Cavaler d'Orsay,
Trecui semeţ prin lume cîntîndu-mi *Serenada.*

Acelor dulci Roxane ce de pe balustrade
Din sînul lor iubirea şi-au zmuls-o ca pe o floare,
Le-am celebrat iubirea prin cîmpi, pe mări, pe strade,

Şi-am îmbibat trecutul, cum prin bucoavne fumuri
De nard îmbibă fila c'o veşnică paloare,
Cu dragoste eternă topită în parfumuri.

AgriPa

INFORMAŢII

— Ziarele locale publică tot felul de inexactităţi cu privire la discuţiile urmate în sînul comitetului executiv al partidului conservator-democrat din Iaşi, în chestia candidaturilor pentru alegerile generale.

Dăm formală dezminţire tuturor acestor invenţiuni, făcute cu rea credinţă, în scopul de a prezenta pe fruntaşii partidului nostru ca fiind dezbinaţi, în lupta frumoasă ce au de dus în comun.

Nici o discuţie de persoane sau cu caracter personal n'a avut loc şi candidaturile au fost fixate într'un perfect acord de toţi membrii comitetului, după cum, într'un perfect acord se va desfăşura lupta electorală, de toate forţele partidului, strîns unite, prin suflet şi energie, în jurul şefului lor, d. Al. A. Badareu.

D. Dr. Anghelescu, Ministrul lucrărilor publice, ţine să-şi facă un sîmbure de partid la Universitatea din Iaşi, pentru că în operaţiile d-sale pentru casarea unor prieteni la Universitate, să nu mai fie silit să treacă prin furcile caudine ale d-lui Stérea.

In acest scop d-sa şi-a ales pe d. dr. Daniel, care a şi început tratativele cu fostul rector al Universităţei pentru alcătuirea acestui sîmbure de partid.

La ce rezultate lamentabile duce o politică sectară şi fără de frîu, se poate deduce din atitudinea lamentabilă a «Viitorului» de astăzi, faţă de manifestul „Epocei" în chestia exproprierei.

Să nu uităm că luni de zile „Viitorul" a făcut o politică pur filipesciană.

Ale tale dintre ale tale!

Din ştirile sosite în cursul zilei rezultă, că după toate probabilităţile guvernul va combate toate candidaturile conservatoare, afară de acele ale d-lor Titu Maiorescu şi Jean Lahovary, dacă îşi vor pune candidatura în provincie.

Dacă cum-va d. Maiorescu îşi va pune candidatura în Capitală va fi combătut.

Aflăm cu multă plăcere că d-nii Colonel V. Dimitriu şi Alexandru Ferderber, avocat, au făcut adeziunea lor la partidul conservator-democrat şi au cerut înscrierea lor ca membri ai clubului din Iaşi.

Cu începere de eri seara distribuţia apei în oraş a fost suspendată, pentru două zile din cauza unor reparaţiuni ce urmează a se face la conductă.

Azi s'a procedat la secţia 1-a a Tribunalului, la tragerea la sorţi, a preşedinţilor biurourilor electorale la alegerea de delegaţi pentru colegiul al 3-lea de Cameră.

Iată rezultatul:

Iaşi, *d. Haralamb Grigoriu, judecător de şedinţă la secţia 2-a.*

Tg. Frumos *d. Aurel Căpăţînă.*

Ministerul de instrucţiune a adus din nou la cunoştinţa autorităţilor şcolare, ca ziua de 24 Ianuarie să fie serbată cu o deosebită solemnitate.

Ministrul cere ca ordinul acesta, să fie adus prin revizoratul şcolar la cunoştinţa tuturor azilelor confesionale şi grădini de copii din localitate.

D. de Marçay a cerut Creditului Urban din localitate acordarea unui împrumut de 1 milion asupra Casinului din Constanţa.

In astă-seară se'ntruneşte comitetul executiv liberal din Vaslui, pentru fixarea candidaturilor.

Şi în clubul liberal din Vaslui domneşte mare neînţelegere, şi e vorba chiar ca d. Vasile Iamandi, să-şi pute candidatura ca independent.

La Vaslui liberalii sunt pe cale a urma exemplul conservatorilor, cari şi au dat o organizaţie independentă de centru.

Astfel d. general Manteaţă nu va mai candida la Vaslui, cu toată insistenţa guvernului. Lupta se dă între d. Vasile Iamandi susţinut de Iaşi şi de Vasile Sasu, şi între d. Gingir, susţinut de d. Lupaşcu.

Pe de altă parte, se anunţă că d. Neron Luposcu a scris din Nisa d-lui Ionel Brătianu, rugîndu-l să nu intervie pentru vre-o schimbare a acelor hotărîte de d-sa. In cas contrar d. Neron Luposcu ameninţă, că va veni în curînd în ţară şi în 3 zile va resturna tot ce s'a pus la cale contra voinţei sale.

Cu începere de la 20 Ianuarie crt. orele de cancelarie dela Epitropia Sf. Spiridon vor fi de la 9—12 m, şi dela 3—6 p. m.

Dl. profesor *I. Borcea* înştiinţează pe d-nii studenţi ai secţiei *Ştiinţele agricole*, că partea din cursul de *Zoologie* şi *Entomologie agricolă* referitoare la această secţie, va începe *Sămbătă 25 Ianuar* ora 2 jum. pm. şi va continua apoi în fiecare Sămbătă de la ora 2 jum.—4 p. m. Se va trata *Entomologia agricolă* (Insecte şi Arahnide: organizaţia, metamorfoze, descrierea diferitelor forme utile; formele vătămătoare agriculturei, mijloace de combatere) şi *Pisciculura.*

Osebit de aceasta, domnii studenţi ai secţiei agricole sunt invitaţi a asista la lecţiile dela 28 Ianuar, 4 şi 11 Februar (Marţia dela 5—6 jum. p. m.), cînd se va trata despre vermii paraşiţi la animale şi la plante (Cestozi, Trematozi şi Nematozi).

Mişcarea populaţiei în 1913. *Născuţi:* Băeţi, ortodoxi 739, catolici 32, protestanţi 3, lipoveni 2, mosaici 474. Total 1250.—Fete: ortodoxe 672, catolice 26, protestante 2, lipovence 6, mosaice 418. Total 1124.

Morţi: Barbaţi, ortodoxi 702, catolici 19, protestanţi 2, gregorieni 2, mahomedani 1, fără religie 1, lipoveni 5, mosaici 321. Total 1053.—Femei, ortodoxe, 644, catolice 29, protestante 3, gregorien. 1, fără religie 1, lipovence 5, mosaice 313. Total 996.

Născuţi morţi: 167.

Căsătoriţi: ortodoxi 378, catolici 34, mosaici 161, lipoveni 3, gregorieni 1, protestanţi 8, mahomedani 1, ortodoxi cu evreice 3. Total 589.

Dispărţiri (divorsuri): ortodoxi 59, catolici 2, mosaici 7. Total 68.

Arhiereul Bartolomeu Băcăoanu egumenul bisericei sfi. Spiridon, reluîndu-şi catedra la facultatea de teologie din Bucureşti, îşi va da demisia din postul de egumen.

S'a achitat prima de echipare şi solda de plutonieri la soldaţii complectaşi neîncetăţeniţi, din regimentele locale, rămînînd a se achita acei din rezervă cînd vor sosi banii necesari, ceruţi de cercul de recrutare la Divizia VIII-a din Botoşani.

In ziua de 15 Ianuarie a avut loc inaugurarea cantinei şcolare din Tg. Frumos înfiinţată de curînd.

Solemnitatea s'a început printr'un serviciu religios oficiat de preotul Dăringă, care a ţinut apoi o cuvîntare arătînd mersul cantinei de la înfiinţare şi pînă acum.

După aceasta persoanele prezente au trecut în sala de masă unde s'a servit masa la 30 de elevi saraci.

Pînă în prezent s'a strîns suma de 200 lei plus diferite obiecte de bucătărie datorită muncii depusă de d. poliţai Cezar Menciu.

Ziarele ruseşti anunţă, cum că principele Ferdinand al Romîniei şi principele Carol, sunt aşteptaţi la Petersburg unde vor petrece 8 zile.

De aci principele Ferdinand se va reîntoarce în Romînia, iar prinţul Carol va reintra în garnizoana de la Potsdam.

Membrii comisiei interimare se vor întruni Luni, în şedinţă publică, pentru a rezolvi mai multe chestiuni curente.

Prietenia romîno-greacă.—D-l Venizelos într'un interview acordat ziarului *Berliner Tageblatt*, confirmă ştirea, că de la Petersburg va veni la Bucureşti, unde va petrece cîteva zile.

*

Acelaşi ziar, ocupîndu-se de rostul călătoriei d-lui Venizelos, spune că are de scop formarea unui nou bloc balcanic, pentru a cărui realizare regele Carol al Romîniei şi regele Constantin al Greciei au dat deplinul lor asentiment.

*

Ziarul grecesc „Hellios" zice că întîlnirea la Berlin a principelui Ferdinand al Romîniei cu prinţul moştenitor al Greciei, va aduce de sigur un nou sprijin pentru stabilirea unor relaţiuni şi mai cordiale între Romînia şi Grecia.

Liberalii vor ţine în astă seară o întrunire pe despărţire şi anume în localul şcoalei Alexandri din str. sft. Haralambie.

Casele din str. Pomir 8, ameninţînd căderea, s'a dispus dărîmarea lor.

Eri poliţia a evacuat pe chiriaşi.

Consiliul de răsboiu a fixat zilele de 20, 21, 22, 23 şi 25 Ianuarie pentru judecarea mai mult procese.

D. sublocotenent în rezervă Hipolit Niculeanu din regimentul 11 roşiori, a fost mutat în reg. 7 roşiori „Cuza-Vodă".

Astăzi s'a serbat hramul bisericei Sf. Atanasie.

Serviciul religios a fost oficiat de un sobor de mai mulţi preoţi.

Astă seară are loc la societatea de gimnastică o serată dansantă dată de plutonierii din garnizoană, din al cărei venit se va veni în ajutorul văduvelor soldaţilor morţi în campania din Bulgaria.

D. dr. I. Petrovici, directorul institutului de chimie a obţinut, după mari stăruinţi, de la d. dr. Sion, promisiunea că-i va acorda o sumă oare care pentru adaptarea camerilor necesare instalării laboratorului în imobilul închiriat în str. Lascar Catargiu. D. Petrovici a trimis eri un deviz al lucrărilor strict necesare.

Expoziţia pictorului *Iser* rămîne deschisă numai pînă mîne seară, Duminică, inclusiv.

Cine nu s'a păzit de frigul ce a survenit, de sigur a căpătat degerături.

Remediul îl găsiţi sigur cerînd o sticluţă „Pernodin" la farmacia Werner.

D. Vartic, noul revizor şcolar, a depus azi cuvenitul jurămînt şi la ora 2 şi-a luat postul în primire.

Azi s'a ţinut la Primărie licitaţie pentru vînzarea unui loc comunal, în strada şoseaua Moara de foc.

Un nou caz de anghină difterică s'a constatat azi în strada Socola.

D-na Valentina Gavrilaş, maestră cu titlul provizoriu la şcoala profesională de fete Sf. Sava, au fost numită cu titlu definitiv.

De 15 zile nici un cas nou de scarlatină nu s'a mai ivit în comunele Belceşti şi Munteni, aşa că epidemia poate fi considerată ca stinsă.

La şcoala normală de fete Mihai Sturdza din localitate au fost admise ca solvente d-rele Codreanu Corina, Bulai Ghiniţă, Lupaşcu Aurora, şi Balanicea Aglaia.

Astă noapte, pe la orele 1, un cîne turbat a muşcat în strada Elena Doamna pe d. D. Popovici, funcţionar la Primărie şi Boureanu, sergent din punctul Golia.

Cînele urmărit de lume, a fost găsit în stradela Golia şi împuşcat.

Pentru a zecea oară „Evenimeetul" îşi informează abonaţii—victimele fostului prefect de poliţie—că medicul care ocupă postul de medic al dezinfectărilor a fost înlocuit, adăogînd şi mica infamie că postul ar fi fost înfiinţat de către profesorul Mezincescu.

Adevărul e că nici o înlocuire nu s'a făcut. Postul ca şi alte 300 de posturi s'a suprimat telegrafic la 16 Ianuarie. In ce priveşte insinuarea la adresa d-lui dr. Mezincescu, e destul să amintim—deşi e de prisos—că acel post de medic a fost ocupat cîţi-va ani de a rîndul, sub două guverne de către d. dr. Grossi, numit în urmă medic legist la Turnu Severin.

Noutăţi literare apărute: „Versuri şi Proză„ anul I, No. 2 cu bucăţi literare scrise de d-nii I. M. Raşcu, V. Demetrios, Hidalgo, D. Pretopopescu, A. Ecarim.

Aspecte („Iser"), Puncte, Recenzi.

— „Cuvînt moldovenesc" revistă bătrînească cu producţioni literare romîneşti.

— „La Revue Roumaine" cu un sumar literar variat.

Consiliul asociaţiunei Presei a decis a oferi un banchet în onoarea d-lui Al. Ciurcu, preşedintele Asociaţiei, la 29 Ianuarie.

D. Ciurcu împlineşte la acea dată vîrsta de 50 de ani.

La 2 Februarie are loc adunarea generală a Asociaţiei.

D. Sachelarescu, numit inspector şcolar al învăţămîntului primar din circumscripţia Iaşi a depus eri jurămîntul la ministerul de instrucţiune.

Azi d. Sachelarescu şi-a luat postul în primire.

Aflăm cu plăcere, că d-na Jeanetta O. Ştefănin, a fost numită cu titlul definitiv maistră la şcoala profesională de fete Sf. Sava din Iaşi.

In ziua de 21 Ianuarie se va întruni la Universitate, comisiunea medicală, pentru a examina starea sanătăţii institutorilor şi învăţătorilor ce urmează a fi scoşi la pensie.

Russian-American India Rubber Co.
„TREUGOLNIK" St. Petersburg
Sucursala: Bucureşti, Strada Sărindar 22.
(numai pentru engros)

Numiri de revizori.—Următoarele noui numiri s'au făcut în serviciul de control al învăţămîntului primar.

Revizori şcolari cl. I: d. Lambrior Al. Ion, revizor al judeţului Bacău; d. D. Dimitriu, revizor şcolar al jud. Botoşani; d. Alexandru Raiciu, revizor al judeţului Buzău; d. I. Dragomirescu, revizor al jud. Fălciu; d. G. Nicolaescu, revizor al jud. Romanaţi; d. G. Popovici, revizor al jud. Tecuci; d. V. Diaconescu, revizor al jud. Tutova; d. Nicolae Popovici-Podaşcă, revizor al jud. Roman; d. G. Nicolescu, revizor al jud. R.-Sarat.

Revizori şcolari cl. II: d. Dumitru Mihailescu, a fost numit revizor al jud. Bacău; d. G. Ivancea, a fost numit revizor al judeţului Buzău; d. Chelaru Gavriel, a fost numit revizor al jud. Fălciu; d. D. Şendrea, revizor al jud. Tecuci; d. Vasile Grigoraş, revizor al jud. Iaşi; d. Mihai Vasile, revizor al jud. R.-Sarat.

Ministerul de interne a cerut universităţii eşane să-i trimită lista profesorilor alegători în colegiul Senatului universitar, pentru a se trimete din timp buletinele necesare.

Joi 25 Ianuarie se vor întruni membrii, societăţii Moldova, pentru alegerea preşedintelului şi noului comitet.

Aseară a avut loc şedinţa membrilor societăţii Arhiva.

S'au făcut mai multe comunicări, iar d. Popov a citit nuvela „Rana", propusă spre publicare în Arhiva.

Judiciare.—Curtea de Apel s. II a amînat pentru 29 Ianuarie judecarea procesului dintre Max Golden proprietarul firmei S. Gebentein fiu şi G. Goldenberg cu Take Cruceanu, pentru declarare în stare de faliment.

— Camera de punere sub acuzare a dispus eliberarea recipiselor în sumă de 25,000 lei depuse de d nii Moses Kahane Solomon Kahane şi Marcu Goldman, pentru defunctul Israil Dresner.

— De asemeni Camera a admis apelul primului procuror şi confirmă mandatul de arestare a lui Maer Polingher, deţinut pentru bancrută simplă şi frauduloasă.

— Respinge cererea prevenitului Gh Ionescu Zdrelea de a fi eliberat provizor din arest.

— De asemeni admite apelul primului procuror şi confirmă mandatul de arestare a lui Anton Anghel pentru furt de cai.

— In şedinţa de la 17 a lunei, Curtea de Apel s. II-a, judecînd pe Neculai Cucu pentru faptul de atentat la pudoare, l'a condemnat la 1 an închisoare, respingîndu-i apelul.

— Curtea de Apel s. II-a judecînd azi procesul lui Grigore Constantinescu, agent de percepţie la circumscripţia Cosmeşti-Fălciu, i-a redus pedeapsa de la 6 luni la 2 luni închisoare, pentru abuz de încredere.

D. A. D. Xenopol a fost ales membru în comitetul de direcţiune al marei societăţi internaţionale de sociologie din Paris în locul reposatului lord Aveburg—cunoscut în ştiinţă sub numele de John Lubblock, celebrul autor al studiilor preistorice şi unul din îndrumătorii acestei ştiinţi. Alegerea s'a făcut în unanimitate de adunarea generală a societăţii. In urma propunerei comitetului şi în vederea însemnatelor lucrări ştiinţifice ale compatriotului nostru.

La 21 a lunei se întruneşte comisiunea pentru scoaterea la pensie a institutorilor şi învăţătorilor. Comisiunea se compune din d-nii Haliţa, inspector şcolar şi d-rii Grigoriu şi Apoteker.

Şedinţele comisiunei vor începe la ora 10 dimineaţa.

La 1 Februarie comisia de impunere la taxele militare va funcţiona la percepţia din strada Armeană 5.

Tinerii impuşi urmează a se prezinta personal, spre a şi apăra interesele; în caz contrar impunerea se va face în lipsă însă cu drept de apel, până la 5 Martie, la administraţia financiară.

Curtea cu juraţi.—Astăzi a venit înaintea Curţii, judecarea procesului intentat lui Simon Herman, comerciant din Podul-Iloae, acuzat că prin lovituri a cauzat moartea lui Neculai Andronic în următoarele împrejurări:

Neculai Andronic în etate de 85 ani, se afla în serviciul acestuia. In ziua de 17 Octombre 1912 Simon Herman venind de la restaurantul gării pe care-l ţine în antrepriză, la casa părinţilor sei şi intrînd în grajd, face observaţii lui Andronic că n'a grijit calul. Cum Andronic băuse în acea zi, a început cu gura la stăpîn, care la rîndul său furios peste măsură i-a aplicat lui Andronic mai multe cu picioarele şi furca dîndu-l afară din grajd; moşnegul intră furios în grajd de unde Herman îl dete din nou afară. Atunci Andronic se duce la cîrciumă cu un băţ unde întîlnind pe Herman îi aplică o puternică lovitură în cap, rănindu-l grav. Atunci acesta isbeşte peste terasa cîrciumii pe Andronic care cade de la o mare. înălţime, lovindu-se grav. Fiind dus la spital, peste noapte moare.

Parchetul ordonînd autopsia, medicul legist constată o rană în creştetul capului, fractura coastelor, o congestie pulmonară stîngă şi o peritorită purulentă, care probabil a rezultat din loviturile ce le-a capatat.

Acuzatul iera asistat de d-nii avocaţi Vespasian Pella şi Ferderber.

După facerea apelului juraţilor, d. procuror Munteanu cere curţei să amîne procesul din cauza lipsei medicului legist dr. Grossi, ale cărui concluzii din actul medico-legal diferă de acele ale consiliului sanitar superior.

Tot odată, pentru perfecta lămurire a acestui diferend de opiniuni, d-sa cere numirea unui expert medic, care să fie citat în viitorul termen pentru a se pronunţa asupra adevăratei cauze determinante a moartei lui Andronic, în privinţa căreia medicul legist Grossi a manifestat îndoiala în actul medico-legal.

Apărarea s'a opus la amînare şi în subsidiar a cerut să se cheme şi medicul spitalului din Tg.-Frumos, care a îngrijit victima pînă a sucombat şi cunoaşte deci cauza morţei.

Curtea a amînat procesul pentru sesiunea viitoare şi a dispus punerea acuzatului în libertate.

Comisiunea instituită pentru reorganizarea bibliotecei centrale compusă din d-nii profesori: D. Gusti, Gr. Dimitrescu, Francisc Rainer, A. Miller şi C. Stere, va fi convocată pentru a discuta asupra alegerei terenului unde urmează a se clădi noul local de bibliotecă.

D-ra Elena Nicodem licenţiată în ştiinţe naturale a înaintat senatului universitar lucrarea sa „Contribuţiuni la studiul anatomiei, histologiei şi fisiologiei hepato-pancreasului de la moluşte", pentru a i se acorda bursa de 300 lei, din fondul Petru Poni.

Lucrarea e publicată în analele academiei romîne.

Rectorul universităţii este invitat să participe în ziua de 1 Februarie la adunarea generală a federaţiei italo-romînă, care va avea loc la Veneţia, în scopul de a cimenta legăturile dintre Romînia şi Italia şi de a concretiza această legătură stringînd relaţiile comerciale, industriale şi agricole între ambele aceste ţări.

Prin noul budget salarul secretarului de la facultatea de ştiinţi va fi ridicat la 300 lei lunar.

De asemeni noul budget va prevedea un şef de cultură a grădinei botanice, remunerat cu 300 lei lunar.

La catedra de chimie technologică se va înfiinţa de la 1 Aprilie un post de dezanator.

D. C. Costinescu a propus d-lui E. Neculcea postul de secretar general al ministerului de finanţe. D sa a fost silit să refuze acest post, decis fiind a se consacra catedrei sale de la facultatea de ştiinţi.

Pe cînd locuitorul Dumitru Porocu din Ţiganaşi tăia un copac în Pădurea Poeni copacul a căzut peste femeea lui Gheorghe Anghel omorîndu-o pe loc.

Dumitru Porocu dispărînd parchetul a ordonat prinderea lui.

Ministrul de interne face cunoscut prefecturii de judeţ, că în comunele rurale se trimit de diferite case străine bonuri de plasare pentru dobîndirea a diferite obiecte şi cere ca pe viitor să oprească pe funcţionari să mai plaseze aceste bonuri.

Din eroare s'a trecut în informaţia de eri relativ la cazurile de boli contagioase din spitalul Podul Iloaei 3 cazuri de scarlatină în loc de 33, cîte se află actualmente la acest spital.

D. D. Botez, fost epitrop, a fost numit comisar al guvernului pe lîngă creditul urban din localitate, în locul d-lui A. Naum, demisionat.

Prin această numire şi ultima dorinţă a d-lui Th. Jellea rămîne nesatisfăcută.

D. C. Stere, rectorul universităţii, în urma înţelegrei avută cu decanii celor 4 facultăţi, a decis să inaugureze cu prilejul întocmirei viitorului buget primul gest de autonomie a universităţii din Iaşi.

D sa a decis că fie-care facultate să-şi întocmească budgetul pe anul cu cent.

Budgetele fiecărei facultăţi vor fi apoi supuse senatului universitar şi apoi ratificate de marele colegiu universitar.

Cu chipul acesta se speră a se curma neajunsurile ce întîmpina veşnic universitatea eşană, care la alcătuirea fiecărui buget anual se trezea cu suprimări sau lipsă de adaosuri, cerute ca neaparat necesare bunului ei mers.

Iată noul program de astă-seară Sîmbătă 18 Ianuarie ce se reprezintă la cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

—Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

„Onoarea judecătorului," adaptare splendidă după romanul „L'honneur du juge". Desfăşurare splendidă în trei părţi. Interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor italiane.

Capriciile norocului, desfăşurare excelentă într'un act.

Tîndală călăreţ, scene foarte humoristice.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 19 Ianuar, două matineuri (3 şi 5 ore), şi reprez. seală la 9 ore. Program nou duminical: Răsbunarea îmblînzitorului de lei, dramă grandioasă în 3 acte.—etc.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Venizelos la Viena

Viena.—D. Venizelos a vizitat azi dimineaţă pe membrii corpului diplomatic între care şi ambasada turcă unde a stat mai mult timp.

După prînz a dejunat la d. Berchtold.

Un ordin de zi

Berlin.— „Reichsanzeiger" publică ordinul de zi al Impăratului adresat d-lui Bethman prin care îi mulţumeşte călduros pentru felicitările şi urările ce i s'au exprimat cu prilejul aniversării sale, amintind jertfele făcute de naţiunea germană anul trecut pentru apărarea patriei şi păstrarea forţelor ei.

Imparatul speră că acest spirit va fi întotdeauna cultivat şi că Dumnezeu va conduce şi în viitor pe naţiunea germană pe o cale pacifică spre o desvoltare prosperă.

Obstrucţie

Viena. — Cea mai mare parte dintre deputaţii cehi agrari şi cehi radicali au continuat astăzi obstrucţiunea.

Silinţile depuse de celelalte partide şi de guvern spre a-i determina să părăsească obstrucţiunea, au ramas infructuoase.

Preşedinţele a ridicat şedinţa blamînd procedarea obstrucţioniştilor, care face cu neputinţă ori ce lucrare a parlamentului în contra voinţei marei majorităţi a deputaţilor.

Sesiunea parlamentară a fost amînată.

Scufundare de vapor

New-York. — Vaporul „Monroe" s'a scufundat în urma unei ciocniri cu vaporul „Natucket" în drept de Hogislands. „Natucket" a şalvat 86 de pasageri de pe „Monroe"; 47 de persoane au pierit.

Linişte în Balcani

Londra.—O notă a Agenţiei Reuter zice: Acum o săptămînă diplomaţii au încercat o oarecare nelinişte primind din diferite isvoare, informaţiuni ce lasau a se înţelege în mod vag că Turcia îşi propunea să ia oare-cari deciziuni relativ la insulele Egee.

Se crede că unele tratări oficioase au provocat la Constantinopol declaraţiunea oficială că Turcia nu are intenţiunea de a întreprinde o politică aventuroasă.

O intervenţie la Regele Romîniei

Vallona.—Se comunică că în numele a numeroşi notabili albanezi, Surey Bey a adresat regelui României o telegramă prin care-l roagă să recomande cu stăruinţă d-lui Venizelos la venirea sa în Bucureşti, evacuarea imediată a teritoriilor albaneze de către trupele grece.

Chestia Uzinelor Putilow

Paris.—„Agenţia Havas" anunţă că d. Delcos é a făcut eri pe lîngă guvernul rus, demersul cu care a fost însărcinat, privitor la prefacerea eventuală a uzinelor Patilow.

Cercurile oficiale ruse socotesc că incidentul n'are însemnătatea ce-i atribue presa; dacă p efacerea pe bazele indicate ar fi trebuit să fie făcută, ea ar fi trebuit să fie subordonată unui oare care număr de formalităţi de exemplu: aprobări prealabile a adunării generale a acţionarilor mai ales autorizaţiunii guvernului imperial, or se pare sigur că guvernul rus n'ar fi consimţit la participarea financiară de această natură e de aşteptat că la Petersburg să se facă propuneri în cuprind de către un grup financiar francez.

Bugetul Serbiei

Belgrad.—Se asigură că budgetul statului pe 1914 a fost fixat la 200 milioane dinari pentru care se prevede o deplină acoperire prin încasările normale.

Bugetul ordinar al războiului să urcă la 48 milioane.

Moratorul intrat în vigoare la 30 Septembrie 1912 se stinge astăzi şi pentru scrisorile de schimb,

Serviciul Telefonic

Cuvernul şi Conservatorii

Bucureşti.—Din sursă guvernamentală se afirmă că guvernul va combate toate candidaturile conservatoare în afară de cele ale d-lor Titu Maiorescu, Ion Lahovary şi Th. Rosetti.

Scrisoarea d-lui Matei Cantacuzino

Bucureşti. – D. Matei Cantacuzino, a adresat o scrisoare ziarului „Adevărul" prin care arată că nu va figura în aceste alegeri ca candidat, nici ca guvernamental, nici ca opozant şi nici ca independent.

Tratative politice

Bucureşti.—După ziare tratativele între d-nii Ionel Brătianu şi Take Ionescu cu privire la cele 15 locuri, continuă şi se crede că se va ajunge la o înţelegere.

Bandiţii Capitalei

Bucureşti.—Pînă în acest moment, bandiţii cari au comis cele două hoţii din Capitală n'au fost încă descoperiţi.

Cei doi servitori arestaţi la Târgovişte par a nu fi amestecaţi în tălhăriile din Capitală.

Cercetările continuă.

Incendiu

Câmpina.—Un incendiu a distrus azi fabrica de mobile din localitate.

Candidatura d-lui Robescu

Bucureşti.— D. Vintilă Brătianu ţine să facă o surpriză liberalilor, susţinând pentru Capitală candidatura d-lui Robescu, retras de mult din politica militantă.

Intrunirea de la clubul conservator-democrat

Bucureşti.—Intrunirea anunţată la clubul conservator-democrat va avea loc Luni, de oarece mîne d. Tache Ionescu va fi la Galaţi.

Drama din Schitul Maicelor

Bucureşti.—In strada Schitul Maicilor, s'a petrecut azi o dramă de gelozie, în împrejurările următoare:

In această stradă locuiau soţii Constantin şi Sofia Mihai.

In urma unei certe, provocată de gelozie, Constantin Mihai şi-a împuşcat soţia, apoi s'a sinucis.

Ambele cadavre au fost transportate la morgă

Acţiunea d'lui Filipescu

Bucureşti.—D-nii Nicu Filipescu şi Rahtivanu au plecat la Brăila, pentru a lua parte la campania electorală.

Act de Mulţumire

Sub semnatul suferind de o grea boală de ficat timp de şease luni, am consultat foarte mulţi medici din toată ţara fără să mă poată vindeca şi graţie d-lui prof. dr. I. G. Tănăsescu de la Spitalul Sf. Spiridon din Iaşi care diagnosticînd cum trebue boala mea a insistat să mă opereze. Graţie acestei operaţiuni am fost pe deplin restabilit după zece zile.

Nu găsesc cuvinte cum să mulţumesc d-lui dr. Tănăsescu căruia într'adevăr îi datoresc viaţa.

I. Dicther

Voiajorul casei dr. N. A. Racovitză

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Colosal de ieftin!

Numai pentru **95 bani** Cassa de Export N. Reifler, Cernăuţi (Bucovina) oferă un elegant ceas din renumitele fabricaţiuni ale Şviţeriei de aur, argint şi sidef pentru domni şi dame precum şi elegante braţare cu ceas de sidef şi în fine ori-ce obiect de aur şi argint în urma unei Sistem adoptat de mine. **Cereţi prospecte gratis!**

Toate obiectele se dau cu garanţie pe 3 ani! Serviciu conştiincios. Spre convingere încercati! O cartă poştală se franchează cu **10 bani.**

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drigoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, **I. ZENTNER.**

De vînzare *pentru eşire din indivizi-une* la 26 Februarie crt. prin licitaţie publică la Tribunalul Iaşi, Secţia III-a, orele 11 a. m. imobilul din Iaşi, strada Costaki Negri (foastă Veche) No. 91.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui Schwamm, fabrica de uleiuri din Iaşi sau la domiciliu str. Căpitan Păun No. 8, la etaj.

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

A se citi în pagina IV-a a ziarului, textul discursului d-lui Lascar Antoniu, candidat la col. II Cameră Iaşi, IN CHESTIA CAILOR FERATE.

(Urmare dela Contenciosul Administrativ)

Dar administraţia mă convoacă să mă presint înaintea consiliului de recrutare şi revizie, pentru a se pronunţa asupra aptitudinei mele de a satisface legea recrutărei, Consiliul mă găseşte apt, eu cred contrariul. Ce amestec ar putea avea tribunalul aci?

Cuvîntul său n'ar paralisa puterea executivă în acţiunea sa publică?

Evident că da. Este deci un pnuct unde puterea judecătorească şi executivă se esclud reciproc, se diferenţiază esenţial.

Să-mi daţi voe acum, d-lor deputaţi, după ce am stabilit că sistemul nostru constituţional nu diferă întru nimic asupra cestiunei, de sistemul belgian, să aduc pentru lămurirea lucrurilor cîte-va citaţiuni din comentarii celor două texte belgiane.

Iată ce zice Leclerecq asupra limitelor celor trei puteri:

„In limita principiilor sale, şi nu mai departe, fie-care din cele trei puteri e suverană şi celelalte două nu'i sunt supuse; puterea legislativă, întru cît aplică drepiul pe cale de formulă generală, puterea judiciară, întru cît îl aplică pe cale de formulă particulară, şi puterea executivă, întru cît îl face să între în viaţa societăţei şi a membrilor săi.

Ceea-ce fie-care din acestea face în aceste limite, poartă presumţia de adevăr, e socotit conform dreptului şi nu poate sub acest raport suferi controlul celorlalte două"

Dar ce e limita comună?

Iată ce spune în această privinţă un alt savant jurisconsult belgian, d. de Cuyper:

„Acţiunea administraţiei n'are şi nu poate avea de obiect de cît interesul colectiv al societăţei, ea nu poate atinge şi nici guverna drepturile individuale, garantate de lege cetăţenilor; şi pentru că cea dintăiu condiţiune a ori-cărei ordine sociale e inviolabilitatea drepturilor sub ocrotirea puterei judiciare. Dar să nu perdem din vedere că nu există drepturi individuale civile şi politice, de cît sub condiţia ca ele să rezulte din legi alcătuite în vederea unor interese individuale, şi că legile care n'au de obiect de cît administraţia Statului, care au exclusiv *în vedere interesul general fără nici o consideraţiune pentru interesul individual, nu pot naşte drepturi civile* sau politice *care să între în căderea tribunalului.*

(Requisitoire du 25 Juin 1884, citat de Thonissen, „Constitution Belge").

Iată în fine ce mai spune în această privinţă cunoscutul comentator al Constituţiunei belgiene, d. Thonissen, fost profesor la Universitatea din Louvain:

„Cînd e vorba de a se resolvi cestiuni de competinţă constituţională, trebue a se căuta toate elementele actului care a născut litigiul, a i se fixa caracterul, a i se pătrunde natura a examina într'un cuvînt, dacă prin esenţa sa aparţine puterei judiciare sau celei administrative. Totuşi dacă în urma acestei analise mai rămîne o îndoială serioasă, trebue a se decide numai cvmpetinţa tribunalelor.

(La constitution belge, pagina 268).

Din cele ce am avut onoare a vă expune, d-lor deputaţi, şi a vă aduce în sprijinul argumentaţiei mele citaţiunile comentatorilor Constituţiei belgiene cred că aţi putut vedea eroarea grosieră de drept constituţional, în care căzuse d. Brătianu, cînd atinsese în discursul d-sale, într'un mod cu totul superficial, cestiunea separaţiunei puterilor.

Nu poate fi dar vorba, aşa cum crede şi susţine d. Brăteanu, cum că puterile care reprezintă suveranitatea naţională au fie-care din ele, în cercul atribuţiunei lor, o acţiune nelimitată.

Fie-care din aceste puteri au o limită de acţiune, şi cînd dar, puterea executivă, depăşeşte limita sa, justiţia are tot dreptul de a interveni şi controla actele acestei puteri, întru cît la mijloc este un interes individual vătămat.

Situaţia noastră, în momentul de faţă, e deci următoarea:

Prin o sumă de legi speciale, drepturile cetăţenilor faţă de administraţie sunt date, parte în cercetarea tribunalelor ordinare, parte în a unor tribunale administrative, parte lăsate la discreţia diverselor autorităţi publice, (primar, prefect, ministru).

Principiul controlului judiciar, cu reservele semnalate, e stabilit. Remănea ca o complectare nouă a acestor diferite instanţe să vie şi să asigure eficacitatea acţiunei lor.

Pe de o parte tribunalele administrative şi pe de alta autorităţile publice, să sufere un control superior, incontestabil şi destoinic.

Curtea de casaţie era indicată de la sine.

Cestiunea, discută de demult, de după ce veteranul nostru şef o pusese pe tapet, după proclamarea programului de la Iaşi, fuse tranşată în acest chip de cei mai luminaţi oameni de drept ai ţărei.

Regretatul Degré, în o serie de articole publicate în „Dreptul", susţinea această teză, iar eminentul nostru fruntaş, una din cele mai profunde capacităţi judiciare, d. Disescu, a repetat o în multe rînduri, ba chiar pot afirma, ca fost elev al d-sale, a şi susţinut-o de pe catedra d-sale de la Universitatea din Capitala ţărei. Nu mai puţin şi înaltul magistrat d. Mandrea, preşedintele înaltei Curţi de casaţie şi justiţie împărtăşeşte aceste păreri favorabile legei faţă, printr'un raport adresat d-lui ministru de justiţie.

Ce aşi mai putea adăuga eu pe lîngă argumentele acestor bărbaţi eminenţi?

Constituţionalitatea legei ce se discută azi e aşa de evidentă că nu suferă discuiţe. In tot cazul, Casaţia nu e şi azi instanţa supremă care are a se pronunţa asupra deciziţiunilor tribunalelor administrative? Toate hotărîrile fiscale, vamale, etc... se dau şi acum cu recurs. Pînă în momentul acesta nimeni nu a protestat contra acestui chip de organizare, contra acestei înlănţuiri de erarhie. Ceea-ce a fost bun şi legal pînă acum încetează de a mai fi bun şi legal de astă-zi înainte?

Pentru ce? Pentru că înalta Curte s'a mărit cu o secţie, şi a capatat astfel putinţa de a se pronunţa mai în largul ei asupra tutulor afacerilor administrative?

Nu e absurd aceasta?

Dar a introdus afaceri noui!

Aci e tocmai meritul şi perfecţiunea legei. Să mi se semnaleze un singur punct care ar veni în contrazicere cu principiile generale recunoscute ca bune.

In ultima analiză însă, d-lor deputaţi ceea-ce se face prin legea de faţă nu e înfiinţarea unui contencios administrativ, ci tocmai din potrivă reglementarea contenciosului mixt existent şi unificarea unui control suprem de natură judiciară. Dacă vreţi e reîntoarcerea la principiul plenitudinei puterei judiciare.

In toată legea un singur spirit domină: respectul pactului fundamentul; o singură tendinţă: folosul şi binele obştesc.

Acest spirit şi această tendinţă să ne anime şi pe noi, votînd fără şovăire această operă legislativă, care pînă azi aparţinea partidului conservator, iar de astă-zi înainte va aparţine ţărei (Aplauze prelungite)

In chestia căilor ferate

Interpelarea adresată d-lui Ministru al lucrărilor publice, asupra cauzelor deraierilor, incuria personalului superior; surmenajul funcţionarilor inferiori; micimea salariilor acestora; reaua construcţie a liniilor ferate; munca mecanicilor c. f. r. etc.

— Şedinţa Camerei dela 28 Ianuarie 1906 —

D-lor deputaţi,

De şi am avut onoarea ca printr'o comunicare ce o adresasem biuroului onoratei Camere, să anunţ de acum o lună intenţiunea mea de a interpela pe d. ministru al lucrărilor publice, asupra multiplelor deraierei şi ciocniri de trenuri pe căile noastre ferate, şi deşi dezvoltarea acestei interpelări o fac acum, după o lună de întîrziere, totuşi am credinţa că această chestiune este încă de plină actualitate, întrucît, mai ales în ultimul timp, accidentele de tren s'au înmulţit într'un mod îngrijitor.

Cred că sunt interpretul întregei opiniuni publice. cu drept cuvînt alarmată de această stare de lucruri intolerabilă şi a cărei răspundere cade în primul loc asupra direcţiunei căilor noastre ferate. Căci, onoraţi colegi, nu numai că viaţa noastră a tuturor este ameninţată în mod destul de serios din cauza acestei nesiguranţe a călătoriilor, nu numai că se perd sume destul de importante prin stricăciunile cauzate de numeroasele deraieri, dar neluarea la timp de măsuri serioase pentrn înlătnrarea acestor repetate accidente, aduce discreditul căilor noastre ferate, a acestei însemnate instituţiuni comerciale a Statului, care este factorul cel mai principal de progres economic şi social al unei ţări.

Am crezut deci de datoria mea, care prezentant al naţiunei şi interpret în Parlamentul ţărei al opiniunei publice, de a interpela pe d. ministru al lucrărilor publice, asupra căruia se resfring greşelile şi neglijenţa celor din fruntea direcţiunei căilor ferate, cu privire la cauzele acestor frecvente deraieri de trenuri şi la măsurile ce crede că trebuesc imediat luate, pentru ca această stare alarmantă să nu mai dăinuească un singur moment.

Pentru a mă edifica eu însumi asupra acestor cauze, am studiat în mod amănunţit toate dosarele referitoare la deraierile întîmplate în ultimii cinci ani şi cari mi-au fost puse la dispoziţie. Am făcut personal cercetări pe la unele staţiuni unde au avut loc deraierile, avînd convorbiri amănunţite cu persoane specialiste în aseminea materie, aşa că înarmat cu un stoc suficient de date şi fapte precise, voiu căuta să arăt înaintea d-voastră răul de care sufere administraţiunea căilor noastre ferate şi cauzele adevărate ale acestei stări de lucruri îngrijitoare şi pentru siguranţa personelor şi pentru comerciul nostru în general.

După cum am avut onoarea să spun în insuşi textul comunicărei mele către biroul Camerei de acum o lună, înainte de a examina dosarele, tot astfel şi astă-zi, după ce am aprofundat chestiunea, pot afirma fără teamă de contrazicere, că aceste cauze principale sunt: 1) *Incuria personalului superior de la căile ferate;* 2) *Starea proastă a parte din material şi* 3) *Lipsa de personal inferior suficient*, avînd drept urmare: surmenarea peste măsură a acestui personal, deci inaptitudinea lui. La acestea s'ar mai putea adăoga: nepregătirea, ignoranţa acestui personal şi modul greşit al recrutărei lui.

Căci, onoraţi colegi, pe toţi trebue să ne îngrijnască ca buni romîni, iubitori de ţară, progresul şi înmulţirea reţelelor noastre de comunicaţiune şi transport, ele fiind un factor hotărîtor în evoluţiunea noastră economică.

Este adevărat că, într'un timp relativ scurt, am făcut progrese şi în această direcţiune şi sunt cel dintăi a o recunoaşte.

Dar odată cu înmulţirea căilor noastre de comunicaţiune, în specie a reţelelor drumului de fer, în interesul prosperărei şi înflorirei lor, se cuvine de a se lua măsuri, ca pe lîngă siguranţa transporturilor să avem şi facilitatea transacţiunilor noastre comerciale.

Avem un personal technic de ingineri bine pregătiţi, care a dat în totdeauna dovadă că şi elementul romînesc este în stare de a îndeplini cu onoare mai bine chiar de cît străinii, această funcţiune socială şi economică, plină de importanţă pentru viitorul unei ţări.

Ceea-ce ne lipseşte însă la căile ferate este o direcţiune care să pună în mişcare acest complicat resort, care să diriguiască în mod priceput toate ramurile acestei importante reţele economice care dă viaţă comerciului şi agriculturei noastre.

Lipseşte celor de la direcţiune spiritul practic de inovaţie, de iniţiativă, de modificare a vechilor sisteme, de eşirea din făgaşul primitiv, de uşurarea nevoilor comerţului nostru, care este într'o continuă mişcare şi creştere

E acea nepăsare orientală, e acea rutină a unor vechi formalităţi şi procedeuri care ia locul unei activităţi inteligente, plină de iniţiativă şi inovaţii practice, gata de a răspunde progresului timpului şi de a lua măsurile cele mai potrivite şi mai imperios cerute de sporirea traficului. (Aplauze).

Căci, onoraţi colegi, mie îmi face impresia că cei de la direcţiune s'au închis ca într'un zid chinezesc, făcîndu-se cu desăvîrşire refractari progresului timpului şi evoluţiunei economice mereu crescînde, care impun cu forţa necesităţei schimbarea rutinei şi a vechilor sisteme (Aplauze)

Şi nu am avea nimic de zis, dacă această nepăsare, acest chinezism al direcţiunei căilor ferate, nu ar avea nici o influenţă asupra progresului nostru economic.

Dar cu toţii cunoaştem dezastrul agricol din ultimul an care a revoltat toată lumea, care a descurajat pe bunii noştri agricultori şi comercianţi şi care a avut un dureros răsunet chiar şi în străinătate; cu toţii cunoaştem cauzele acestui adevărat dezastru, pricinuit de lipsa de vagoane şi magazii, consecinţă logică a neluărei la timp de măsuri necesare de către onorata direcţie a căilor noastre ferate.

Averea noastră agricolă a fost bună parte nimicită, graţie incuriei celor de la direcţiunea căilor ferate.

Agricultorii şi comercianţii numeroşi au fost literalmente sărăciţi şi o grevă a exportatorilor de cereale de la Constanţa a avut loc din cauza aceasta.

Dar ceea ce e mai revoltător e că chiar după ce s'a dat alarma la întreaga presă şi în parlament de un coleg al nostru, totuşi şi astă zi încă în Ianuarie, sunt prin staţiuni mii de saci de producte agricole avariate, expuse sub cerul liber la intemperiile de tot felul. Căci onorata direcţiune a căilor ferate, în lipsa sa de prevedere şi solicitudine, nu numai că nu a îngrijit la timp de magazii, dar nici cel puţin de pînze impermeabile, cari să ocrotească avutul nostru agricol în timpul ploilor.

Şi cînd ne gîndim la procesele ce se vor naşte de aci, şi la despăgubirile însemnate la cari cu siguranţă că va fi condamnată direcţiunea căilor ferate, şi dacă la toate aceste sume importante mai adăogăm şi enormele. perderi, — material şi despăgubiri,—ce căile noastre ferate suferă din cauza deselor deraieri de trenuri, de marfă mai ales, atunci ne putem face o idee clară de incuria celor din fruntea direcţiunei căilor ferate, cari în dorinţa de a face economii, cheltuesc în realitate sume colosale cu aceste pierderi şi despăgubiri.

Nu ar fi fost oare mai bine ca sumele importante ce se perd din cauza lipsei de vagoane şi personal, să fi fost întrebuinţate în mărirea numărului personalului (care voiu dovedi că este insuficient), la întărirea unor linii slabe, la cumpărarea de vagoane şi la cumpararea de vagoane şi la construirea de magazii suficiente pentru paza şi ocrotirea bogăţiilor noastre agricole? Căci, onoraţi colegi, după ce în urma unor ani de secetă, de adevărată criză agricolă, ne vine în fine un an fericit de recoltă bună, nu este oare revoltător să vedem bogăţia pămîntului nostru, averea atîtor agricultori şi comercianţi, stricată, distrusă şi risipită din cnuza lipsei de prevederi şi a incuriei celor din fruntea direcţiunei căilor ferate? (Aplauze).

Avem de înregistrat anul acesta din cauza lipsei de vagoane şi magazii o adevărată catastrofă, eare a nimicit producte de zeci de milioane, sărăcind o mulţime de agricultori şi comercianţi

Dar nu numai atît, d-lor deputaţi, se ştie că cea mai mare parte a cerealelor noastre sunt exportate în străinătate, Or, din cauză că ele au stat mult timp în ploae, calitatea lor superioară,—a grîului în special,—a diminuat, compromiţînd astfel bunul renume al cerealelor noastre pe pieţele străine.

Căci domnilor, la ce ne foloseşte o recoltă bună şi abundentă, dacă nu suntem în măsură să o transportăm la timp şi în stare bună, la locul de destinaţie?

Şi ori cît ar fi de responsabilă direcţiunea căilor ferate din această nepermisă incurie...

D. *I. Grădişteanu*, ministrul lucrărilor publice. Din punct de vedere constituţional, nu răspunde nici odată direcţia căilor ferate ci ministrul lucrărilsr publice.

D. *L. Antoniu.* M'aţi întrerupt tocmai în momentul cînd pentru a'mi lămuri ideia, voiam să arăt, cu părere de rău, ceea ce singur aţi recunoscut. Voiam să zic că o parte din responsabilitate cade şi asupra d-lui ministru al lucrărilor publice, care deşi are puterea şi sperăm că o are, (deoarece ştim că un ministru liberal nu avea putere să numească cel puţin un advocat fără voia dl-ui director general) tolerează totuşi o direcţiune, care a făcut dovada patentă a lipsei sale de prevedere, ca să nu zic mai mult. (Aplauze)

In adevăr, dacă s'ar verifica activitatea direcţiunei căilor ferate, s'ar putea vedea că totul este lăsat la bunul plac şi la arbitrariul inspectorilor de mişcare care fac ce vor şi cum vor, în circumscripţiunile lor respective, iar cei din direcţiune nu se deplasează cîtuşi de puţin, spre a verifica, controla şi da dreptate repetatelor plîngeri ale agricultorilor şi comercianţilor.

Asemenea lucruri grave cari compromit bogăţia agricolă a ţărei nu se rezolvă stînd nemişcat pe fotoliul biuroului din direcţiune, sau prin simple telegrame şi ordine scrise. Ele trebuesc verificate, ele trebuesc îndreptate.

Am făcut această parte introductivă, înainte de a intra în fondul interpelărei mele cu privire la frecuenţa deraierilor pe liniile noastre, spre a evidenţia şi mai mult nefastul mod de administraţiune şi conducere a direcţiunei căiior noastre ferate.

De altfel, un fapt este în strînsă legătură cu celalt, amîndouă punînd în relief lipsa de prevedere şi incuria dezastroasă a personalului superior de la direcţiunea căilor noastre ferate.

Asupra lipsei de vagoane şi a dezastrului economic al stricărei cerealelor, pricinuite din această cauză, v'a vorbit cu competenţa sa specială onoratul nostru coleg, d-nul Grigore G. Cantacuzino.

D-sa a dezvoltat înaintea d-voastră, documentînd totul cu cifre şi date statistice, pe deoparte cuantumul producţiunilor anilor noştri agricoli, pe de altă parte lipsa de vagoane, de maşini suficiente, de linii duble şi de garagiu, precum şi insuficienţa capacităţei porturilor noastre, cari toate sunt în strînsă legătură cu dezastrul suferit anul acesta.

Dar, onoraţi colegi, şi lipsa de vagoane, de maşini, de magazii, ca şi cestiunea deraierilor, ce voiu avea onoarea să dezvolt înaintea d-voastră, formează un tot complect, care învederează şi mai mult eternul păcat, de care suferă cei puşi în fruntea direcţiunei celei mai importante instituţiuni economice din Stat.

Trecînd la cestiunea deraerilor, constatăm fapte de o gravitate uimitoare, cari pun într'o tristă lumină activitatea direcţiunei căilor noastre ferate. Prima cauză şi cea mai importantă a deselor accidente de tren este, după cum am spus, lipsa de personal inferior suficient, avînd ca urmare surmenarea peste măsură a acestui personal, putîndu-se adăuga pe lîngă aceasta modul greşit al recrutărei şi nepregătirea lui.

Acest personal peste măsură de surmenat şi rău plătit în acelaşi timp, se compune din: mecanici, fochişti, frînari, acari, şefi de tren, lucrători de manevră, impiegaţi de mişcare şi telegrafişti.

Aceşti nenorociţi funcţionari, adevăraţi sclavi ai muncei, dnpă ce sunt plătiţi în modul cel mai prost, sunt nevoiţi să-şi istovească puterile şi sănătate printr'o muncă doboritoare şi neîntreruptă, până la 48 de oare incontinuu, lăsîndu-li-se numai câte 12, până la 24 ore de odihnă. Şi aceşti oameni au familii grele şi copii mulţi, şi în schimbul muncei lor covârşitoare, n'au aproape nici cu ce să-şi susţină familiile,—de cari stau veşnic departe din cauza serviciului, căci pe lîngă că salariul lor este mizerabil, apoi chiar acel salariu este micşorat aproape sistematic, fie prin capriciul nejustificat al direcţiunei, sau desele amenzi la care sunt condamnaţi pentru greşelile, cari, de cele mai multe ori, sunt cauza incuriei şi nesupravegherei serioase a celor mari.

Căci, în adevăr, din dosarele examinate şi pe care le am aci la dispoziţia d-voastră, se poate constata uşor că acarii şi frânarii, aceşti importanţi slujbaşi inferiori ai căilor noastre ferate, nu primesc în mână de cât 51 sau 54 lei, deşi leafa lor, după budget, o văd că este cu mult mai mare.

La ce fel de dragoste la lucru şi la ce fel de muncă ne putem aştepta de la aceşti oameni, cari nu au ca răsplată pentru supraomeneasca lor încordare, de cât 51 sau 54 de lei pe lună?

Din cauza acestui prost salariu, se vede că direcţiunea apelează pentru aceste servicii de acari şi frânari, la oameni fără o pregătire specială, fără o practică profesională, la simpli muncitori cu ziua, cari comit adeseaori fără voe, din cauza nepregătirei lor, greşeli de acelea cari costă vieţi de oameni şi distrugeri de maşini, de vagoane şi de mărfuri, prin deraierile ce ocazionează.

Şi pentru a dovedi munca extrem de grea de mai bine de 24 ore încontinuu a acestor funcţionari, voiu prezinta cîteva exemple numai, din numeroasele anchete cu privire la accidentele de căi ferate ale căror dosare, direcţiunea mi le-a pus la dispoziţie.

Dacă examinăm dosarul No. 11 | 900 cu privire la accidentul din 19 Iunie, întâmplat în staţia Feteşti, constatăm că acest accident se datoreşte faptului că acul a fost falş întors, din cauză că acarul fusese ameţit de somn.

Şi din declaraţia acarului, făcută înnaintea comisiunei de anchetă, se constată că dânsul luase în primire serviciul în ziua de 18 Iunie, orele 9 a. m., şi a fost eliberat în ziua de 19 dimineaţa adică după 24 de ore de muncă continuă.

Comisiunea superioară de anchetă, în loc să-şi explice cauza adevărată a acestei siări de lucruri nenorocite şi să caute a repara răul prin înmulţirea acestui personal inferior nesuficient, găseşte cu cale să destitue pe nenorocitul acar, mulţumindu-se eu atâta şi clasând afacerea.

In schimb, însă, din această cauză, prin accidentul arătat direcţia a suferit perderi materiale de 6,743 lei, după cum se constată din dosar.

Dar pe lângă acestea, d-lor, lipsa de acari suficienţi face ca funcţiunea acestora să fie îndeplinită uneori de persoane fără nici o practică în această direcţiune şi care natural are ca consecinţă dese accidente.

Dovadă: din dosarul No. 12 | 1900, cu privire la accidentul din 27 Iunie, din staţia Fundulea, se constată că acest accident se datoreşte faptului, că acile aveau poziţinnea greşită la întrarea trenului, iar postul de acar era ocupat de un frînar ce nu avea nici o practică în această privinţă. Consecinţele au fost că direcţiunea din cauza deraierei a avut stricăciuui de peste 2.000 lei. Acelaşi fapt îl văd şi în dosarul No. 21/900 la deraiarea din staţia Ciocăneşti, provenită tot din cauza greşitei mişcări a acului, iar ca acar ţinea locul un nenorocit lucrător de manevră.

(Va urma).

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2084. — Marți 21 Ianuar 1914

Revizuirea Constituției. — Chestia exproprierei și a colegiului unic

— Importantele declarațiuni făcute de d. Alex. A. Badareu, la clubul conservator-democrat —

Pentru aseară, ora 5, au fost convocați, la clubul conservator-demorat, alegătorii colegiului I de Cameră, membrii clubului.

Cu această ocaziune d. Alex. A. Badareu, vorbind despre condițiile în care se dă actuala luptă electorală, a pronunțat o prea interesantă cuvîntare, pe care, cu multă părere de rău, nu o putem reda după note stenografice.

Președintele clubului nostru a cercetat, în mod splendid, problema revizuirei constituției și a indicat clar care este și trebuie să fie linia noastră de conduită.

*

Vorbind, în primul loc, de condițiile speciale ale alegerilor actuale, d-sa a spus:

„Propaganda, pe baza simpatiei personale a candidatului și a simpatiei partidului, este astă-zi foarte grea. De data aceasta prevalează principiile și chestiile sociale joacă un foarte mare rol.

Alegătorii sunt preocupați de necunoscutul ce vine, de situația ce se creiază, de cea ce va fi de acum încolo. Ei știu că se prepară o prefacere socială și se întreabă ce va fi și cum va fi mai bine.

De aceia trebuie să fim lămuriți asupra atitudinei ce urmează să păstrăm față de marele probleme puse prin programul partidului liberal—și pe baza acestei atitudini să facem cuvenita propagandă.

Două sunt problemele puse: expropierea și reforma colegiului unic.

Aceste sunt reformele și nu altele și accentuez acest lucru pentru a vă pune în gardă și pe dv. și a vă ruga să spuneți tuturor că nu este exact că este vorba de modificarea și a articolului 7 din Constituție.

Unii candidați din localitate întrebuințează un procedeu — pe care mă feresc să-l calific—spunînd alegătorilor că liberalii și conservatorii-democrați sunt deciși a rezolvi acum și chestia evreiască.

Lucrul este absolut inexact. Partidele reformiste nu se gîndesc acum la această și vă pot afirma că printre articolele, declarate de parlament ca urmînd a fi modificate de constituantă, nu va figura și articolul cu privire la încetățenirea evreilor.

In privința evreilor actualul sistem va fi menținut".

*

Oratorul abordează apoi fondul problemelor însăși.

In ce privește chestia exproprierei d-sa declară că, personal, chestia nu-i este simpatică. Viața politică cere, însă, lucruri care trec peste sentimentele indivizilor, și întru cît directiva unui partid este rezultanta diferitelor curente, dar cu supunerea tuturor, d-sa nu va fi dintre acei care să nu se supuie direcției.

Aci oratorul face o splendidă și documentată expunere a motivelor pentru ce ideea exproprierei nu-i este simpatică.

In primul loc îl îngrijește efectele acestei reforme asupra dezvoltărei în viitor a vieței noastre economice.

„Mi-i teamă spune oratorul, ca această reformă să nu constituie un motiv de frică pentru capitalul național—căci, în ce privește capitalul străin, el se va arata, desigur, mult mai dificil de cît acum.

Un popor tînăr, ca al nostru, are nevoie ca economiile realizate—capitalul național—să meargă spre întreprinderi, iar nu să servească la cămătă. Popoarele mari, cum este cel francez, și încă nu pot rămînea numai împrumutătoare. Am convingerea că Franța ar fi tras mult mai mari foloase, dacă politica ei ar fi însemnat mai multă utilizare a banilor în întreprinderi și nu în operațiuni de cămătă. Dacă astă-zi Germania este atît de puternică se explică prin faptul că pe lîngă puternica industrie, capitalul german a servit mai mult întreprinderilor în celelalte state, de cît simplelor împrumuturi".

Un al doilea motiv de îngrijorare, susține d. Badareu, este faptul că, odată porniți pe panta expropierei, nu putem ști unde vom ajunge.

„Desigur că nu cu puțin, spune oratorul, a contribuit la enunțarea reformelor de astă-zi preocuparea politică de moment. Astă-zi expropierea se face pentru țarani, fiind-că orașele s'au dovedit elemente sociale conservatoare,

Liberalii aveau dreptul să fie nemulțumiți de orașe, care în ultimul timp sau arătat ostile acestui partid, deși burghezia este o creație pur liberală. Și de aceia, îndreptîndu-și privirile și speranțele spre sate, liberalii cer astăzi o expropriere pentru țarani. Dar mîine ce va fi oare? Ce curente nuoi de viață politică se vor produce și ce nuoi cancesiuni se vor cere oare principiului exproprierei!

Mai sunt contra exproprierei, zice d. Badareu, și pentru motivul că în afară de Oltenia nu o cred de nevoie.

De la hotarele Olteniei pînă la Dorohoi toate moșiile sunt de vînzare — cu o mică variantă de preț. Astă-zi nu mai avem proprietari legați de pămînt prin dragoste de moșie. Nuoii proprietari nu cunosc nimic din ast-fel de sentiment. Pămîntul este o rentă—totul ie o chestie de cupon. Iubesc tot atîta moșia ca și acțiunile Băncei Naționale.

Și apoi, economicește, eu nu pot să cred în utilitatea pentru România a micei proprietăți — singurul puternic motiv pentru care se cere reforma expropierei. In Moldova noi avem proprietatea mică de la 1864 și cu toate aceste țaranul nostru ie tot atît de sarac ca și pe vremea lui Kogălniceanu. Din contra, țaranul din Muntenia, indiferent dacă a fost sau nu împroprietărit, este mult superior țăranului din Moldova și aceasta din cauza dijmei.

Proprietatea mică, într'o țară agricolă cu populație densă și cu prețuri permanent urcate la cereale, poate să reziste. Intr'o țară ca a noastră, cu condițiile economice știute și cu prețurile mediocre și fluctuante la cereale, proprietatea mică nu poate rezista, mai cu seamă că ea nu poate face nici odată cultură intensivă".

După ce insistă pe larg asupra condițiilor în care se face cultura de către proprietatea mică și arată cît de mult se vor resimți resursele statului de condițiile de producție a micei proprietăți lărgite, oratorul încheie această parte a cuvîntărei sale, arătînd că îngrijorarea este cu atît mai justificată, cu cît acest salt în necunoscut se face într'un timp, în care budgetul României va trebui să fie considerabil mărit la cheltuieli, din cauza situației create prin marele succese externe, obținute prin pacea de la București.

*

„Toate motivele de îngrijorare expuse, zice d. Badareu, legitime și perfect legitimate, ori cît ar compăni ele, nu pot, însă, fi hotărătoare, din moment ce un partid politic de guvernămînt, cu pătrundere incontestabilă la sate, grație băncilor populare, obștilor sătești, activității extra-școlare etc., a pus problema expropierei. Impiedicarea ei nu mai este posibilă — fără o reală primejdie, acum mai ales cînd pătura țărănească a priceput reforma în forma ei cea mai simplistă, cînd o consideră ca sinonimă cu capatare de pămînt.

Fără rezolvirea problemei n'ar mai fi chip de trăit — dar nu este mai puțin adevarat că trebuie de imputat liberalilor că au preconizat atît de curînd o reformă atît de radicală. Aceasta cu atît mai mult cu cît ei n'au așteptat să vadă mai întăi rezultatele celorlalte legi agrare și măsuri luate pentru rădicarea satelor."

Aci oratorul face o largă expunere a creațiilor recente pentru rădicarea satelor și arată, că contrar susținerilor unora, unele din aceste instituțiuni, cum este casa rurală, au procedat foarte cuminte dar dintr'un spirit cu totul altul de cît spiritul conducător al partidului astăzi la guvern.

Liberalii n'au lasat ca legiferările ultime să-și producă roadele, să producă educațiunea și maturitatea păturilor țerănești. Procedînd ast-fel ei au aerul de a spune țaranilor — cari în ultimul timp începuseră a se deprinde cu ideea de muncă și economie — că nu mai au nevoie de agonisire și muncă, fiind-că pămînt capătă și fără de aceste lucruri.

Mare greșală — care se repetă și acum. Economistul și sociologul viitor va chema la răspundere și pe legiuitorul de la 1864 și pe cel de acum — din cauza concepției. Țaranul nostru a avut nevoie de bucata de pămînt lucrată în tovărășie, a avut nevoie să fie legat de moșie prin înțelegere cu proprietar. Nu ca astă-zi, cînd, proprietari devenind niște rentieri, el să rămîe în vînt, fără sprijin, fără cine-va care să-i fi fost de pildă, fără cine-va care să se fi simțit obligat să-l ajute și să-l educă.

*

Oratorul trece apoi la analiza celeilalte reforme preconizate — acea a colegiului unic.

Evident, spune d. Badareu, situația de astăzi nu mai poate dăinui. Dar, ca o îndreptare a răului, partidul conservator-democrat a prevăzut și preconizat două colegii: unul orășănesc, altul sătesc.

Făcînd asta partidul nostru a ținut cont de nevoile reale ale țărei—căci, or-ce s'ar spune, orașele noastre au ajuns dacă nu la o adevărată maturitate politică, în or ce caz, însă, la o viață politică destul de intensă. Se observă o mișcare, se produc curente. Nu tot astfel ie cu satele. Contactul acestora cu viața politică ie mai dificil. Aci nu parvin atît de repede acele lucruri care fasonează politicește. Desigur că și la sate s'a produs o schimbare în bine, și aci unii factori au fost utilizați pentru deșteptarea minților—dar deosebirea este enormă. Și cînd, pentru a se combate susținera noastră că e nevoe de două colegii distincte, se rădică obiecția, numai în aparența justă, că contribuim la săparea abizului dintre sate și orașe, răspundem că realitatea nu poate fi negată, că este fatal ca distincția să fie între sate și orașe—din cauza diferinței condițiunelor de viață,—că deosebirea dintre rurali și orășeni există pretutindinea, în toate țările civilizate; că dacă Belgia face excepție, aceasta se explică prin faptul că populația este atît de comasată aci, în cît, de fapt, ea trăește și la țară în comune urbane.

*

Inainte însă de a cerceta mai departe problema reformei electorale, d. Badareu, continuînd, se arată surprins de faptul că liberalii nu preconizează votul și pentru neștiutorii de carte.

In primul loc, chiar după actuala lege electorală în vigoare, au dreptul de vot toți acei care plătesc o dare către stat de 20 lei. Dacă colegiul al doilea de cameră la orașe, nu cuprinde mai mulți alegători, este că nimănea nu se interesează a înscrie pe toți acei care, conform rolurilor, plătesc o dare de 20 lei pe an. Tot astfel și pentru colegiul țărănesc.

Cu mijloacele de traiu de astăzi și mai cu seamă cu desființare—foarte curînd—a prestației în natură, care a dispărut de curînd și din Franța, foarte mulți neștiutori de carte vor ajunge să plătească statului o dare de 20 lei pe an.

Cum este posibil oare, că printr'o nouă reformă să ne arătăm mai retrograzi de cît legea astăzi în ființă? Și cum este posibil să punem drept criteriu al maturității faptul că știi să silabisești? Dreptul de vot însamnă asociarea la viața politică, sentimentul justului și al răspunderei pentru actul făcut. Intru cît faptul că știi să scrii și să citești dovedește că ești matur, mai matur de cît soldatul, care conștient de împrejurări, s'a despărțit de ai lui, și-a părăsit căminul, pentru a se duce să apere țara și să înalțe numele de romîn?

Dar, legiferînd astăzi pentru știutorii de carte, facem aceasta cel puțin în speranță că în curînd, peste două generații, vom avea numai știutori de carte? Nimenea nu poate fi naiv să-și închipuie așa ceva, mai ales că cu resursele și personalul didactic este sigur că încă pentru mulți ani jumătate din numărul copiilor de școală, vor reminea neștiutori de carte".

*

Continuînd oratorul spune:

Admițînd raforma liberală am face un enorm salt în necunoscut—în ori ce caz am primejdui viața politică. Colegiul unic ar însemna — cu excepția a patru sau cinci județe—înăbușirea orașelor de către masele sătești, ar însemna predominarea elementelor lipsite de educațiune politică.

Cu predominarea acestor elemente a dispărea în politica țărei spiritul de continuitate—spirit absolut necesar în orice direcție de activitate omenească, dar mai cu seamă necesar în funcționarea organelor diriguitoare ale unui stat.

Spiritul de continuitate este necesar și în organizarea armatei, și în acea a școalei și în politica externă, dar tot atît de necesar este și în dirigurea internă însăși a țărei. Cine ar mai putea garanta această continuitate, cu schimbările brusce ale unei politici dictate și hotărîte de o pătură nedeprinsă și fără cumpătare politică?

Or-cîte critici s'ar face actualei organizații nu mai puțin ea a adus ca rezultat că un număr de oameni au știut că menirea lor este de a dirigui și deci totul se făcea pe baza sentimentului luminat și conștient al respunderei. Cu chemarea la viața publică a unor nuoi pături vor avea poate p r e c ă d e r e, nu numai elemente lipsite de mai uritate și de nevoia continuității, dar chiar cu totul lipsite de conștiința și cunoștiință politică. Pilda Bulgariei, care a fost prea curînd chemată la o organizare politică de stat țărănesc, este extraordinară din acest punct de videre. In momentul cel mai grav al ființei ei, Bulgaria vede triumfînd politica unui partid de agrarieni — dintre care de abia unul știe ce însamnă a face politică, dar din care toți sunt lipsiți de sentimentul situației reale și al respunderei.

Și cu atari flactuații și schimbări brusce, cine să garanteze continuitatea? Coroana? Dar ea a trebuit să facă sforțări mari spre a ajunge la acest rezultat, chiar în forma partidelor și organizațiilor actuale. Ce va fi cînd ea s'ar trezi la fiecare patru ani cu alți oameni, cei mai mulți nuoi, fără acea experiență de a guverna, care, singură, chezășuește succesul și rodnicia unei guvernări?

„Partidul conservator-democrat înțelege că de acum încolo să avem o viață constituțională reală. De aceia, pentru a evita neajunsuri și nuoi întronări de ficțiuni constituționale, el preconizează, în ce privește reforma electorală, **două colegii** *și anume:*

Colegiul orășănesc, cuprinzînd pe toți alegătorii de la orașe, și,

Colegiul țărănesc, cuprinzînd pe toți alegătorii de la sate.

Votul direct să fie pentru toți — iar ruralilor să li se dea dublul scaunelor de astăzi.

Prin faptul că ruralii vor avea să aleagă un număr atît de mare de reprezentanți și vor fi absolut liber în alegerea lor ei vor căpăta cu timpul educația politică necesară, iar reprezentanții lor, atît de numeroși, venind în contact cu diriguirea, vor căpăta încetul cu încetul deprinderea de a guverna, simțul răspunderei și al continuității.

In schimb reprezentanții păturei orășănești, mai numeroși, vor avea putința de a menținea supremația, iar politica lor va trebui să fie cuminte, căci vor avea pururea lîngă ei viziunea clară a primejdiei.

După un timp, relativ scurt, o nouă reformă va fi cu putință, iar colegiul unic va putea fi introdus, fără ca vreuna din ingrijorările exprimate astăzi, să mai fie legitimate".

Oratorul arată că este o imperioasă datorie pentru alegătorii de astăzi să convie la reforma electorală. Individual alegătorii colegiului I-u ar putea să creadă într'o micșurare a influenței. Socialminte, însă, nu, căci tot ei, prin prestigiul situației și al averei, prin cultură și misiunea lor socială, vor precumpăni, dar la o viață politică reală și nu la una fictivă. Ei vor înceta de a fi diletanți în ale politicei, cu termen fix, odată la patru ani, și vor deveni elemente de preponderență socială permanentă în politica reală și sănătoasă a acestei țeri.

D. Badareu a încheiat prin următoarele declarațiuni:

„In ce privește expropierea, partidul conservator democrat nu admite această reformă de cît cu condiția ca chestia utilității ei să fie recunoscută de o instanță superioară judecătorească — Curtea de Apel — pe baza cererei organelor administrative; că tot această instanță judecătorească să fixeze quantumul și prețul cu care urmează să se facă expropierea; că îndemnizarea să fie în bani.

In ce privește reforma electorală, partidul conservator-democrat cere ca această reformă să se facă prin introducerea a două colegii, unul orășenesc, altul țărănesc, cu vot direct, pentru toți.

Din moment ce chestia reformelor a fost pusă, niminea n'ar mai putea împiedica revizuirea. Ea urmînd să fie făcută, partidul conservator-democrat înțelege ca să fie făcută în senzul preconizat de noi, pe baza programului nostru și a indicațiunilor directivei partidului nostru."

*

Cuvîntarea d-lui Badareu a produs o adîncă impresie. Salve de aplauze au acoperit cuvîntele sale, expresia unei minți luminoase, a cugetărei unui om politic încercat și cu adînc simț de respundere pentru tot ce urmează a fi clădit de acum încolo și menit să înalțe tot mai sus patria și numele de romîn.

ECOURI

Picquart-Pressensé.—Inmormîntările amîndurora au dat loc la manifestări caracteristice.

Aceea a generalului Picquart prin lipsă de discursuri prin refugiul unor funeralii naționale, religios și în fine, prin încinerarea corpului la crematoriu.

Cu Pressensé, născut, cum se știe dintr'o familie de protestanți religioși lucrul a fost numai simptomatic. In testament decedatul luptător a oprit a i se face funeralii religioase.

„Rog să nu mi se facă o așa zisă înmormîntare religioasă. Nu că n'aș fi crezînd într'un Dumnezeu al dragostei și al dreptății, dar m'am despărțit pentru veci și de bună voe de toate bisericele și am găsit maximul religiunii în socialism așa cum l'am înțeles eu. Viața mea n'a dat tot ce ar fi putut să dea. Cred că voiu fi ertat".

*

Cînd s'a născut Bacon. — De oare ce într'un *ecou* recent s'a spus că se va serba 800 în loc de 700 ani de la nașterea lui Roger Bacon, amintim că ilustrul cugetător s'a născut în 1214.

FĂRÎME

„ISER"

Intru în boltă și un afiș mare mă încredințează că am ajuns. Dar caracterele grafice, frumoase și ordonate, de pe hîrtia împodobită mă răpesc cu o eleganță brutală din lumea inchipuirilor, în care imaginația mă făcea să cred că mă îndrept către un templu al lui Brahma.

Cu sfială deschid ușa și mînat de liniștea șoptitoare care face solemnitatea templelor, mă înconvoi. Vra să zică, imaginația era mai adevărată de cît realitatea din boltă. Mă aflu, într'adevăr înăntr'un templu al lui Brahma. O spun misticele chipuri neînțelese din pereți, deși în sală nu se zăresc nici colonade, nici rînduri infinite de sfinxi masivi și lăbăreți.

Și pentru că templul nu-mi pare atît de bizar, deși e altfel de cît toate templele, cercetez pricina și-mi amintesc că, de mult, am fost introdus în anticamera templului și cu timpul am învățat să pătrund tainele acestor chipuri de idoli misterioși ce par a rînji la neinițiați și fricoși. Indrăznesc să mă apropii și regretul nu mai poate repara nimic; chipurile din pereți poartă nume și titluri...

Dar dacă ele poartă nume și templul nu-i al lui Brahma, am convingerea că expoziția e a lui Iser. Nu pentru că așa spune afișul din boltă, dar pentru că nu

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

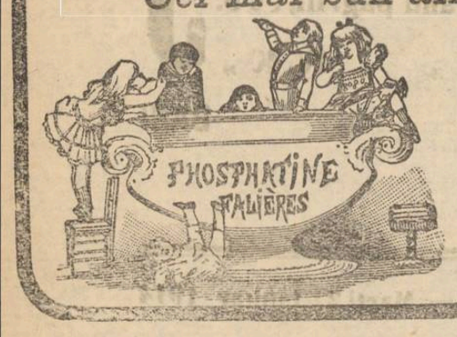

Recomandat de la vărsta de 7-8 luni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

poate fi a altuia de cît a lui. Altfel, o doamnă cu o imaginaţie anemică, neinţelegînd rostul ideiei şi al poeziei în desemn şi revoltată de îndrăzneala artistului de a înlocui linia măsurată, precisă, geometrică, cu frînturi de „linii strîmbe" şi „trăsături exagerate", inventate şi impuse de el, n'ar fi exclamat cu dezamăgire şi orgoliu :

— Apoi aşa pot lucra şi eu, ba chiar mai frumos !

Şi pe cînd iluziile spectatoarei deprimate se sfărămă de duritatea liniilor destrăbălate şi energice a lui Iser, stau în faţa tabloului „la Casino" şi căutînd în ochii stinşi şi pierduţi, în faţa trasă şi veştedă a „jucătorului" care, victima unei patimi stupide, rătăceşte cu privirea aiurită între un glonte mîntuitor şi perspectiva unei noui resurse, descopăr taina procedeului şi originalităţii lui Iser.

Ca să ne vadă bine, el ne priveşte cu microscopul şi privirile lui pătrunzînd, prin porii dilataţi, în sufletul nostru, scotocesc prin toate colţurile, îl desfac, îl distramă şi scoţîndu-l brutal la suprafaţă îl ţintuesc pe hîrtie. Ca şi operaţia însăşi aşa de brutale sunt mijloacele de cari se serveşte, dar şi tot atît de îndrăzneţe şi originale.

Iser nu exagerează, dar nici nu cruţă şi aci, cred eu, stă motivul pentru care cei mulţi nu-l „pricep" şi îl contestă. Ei simt că stau în faţa unui îndrăzneţ care se încăpăţînează să-i înfăţişeze aşa cum sunt de fapt şi neputînd mistui adevărul, aruncă vina în spinarea artistului. Noroc că spinarea lui e vînjoasă...

Fondul artei lui Iser este realitatea sufletească şi forma este oglinda acestei realităţi.

Ormuz

INFORMAŢII

Aflăm cu multă plăcere că d-nii Dobrovici şi dr. Vîntilescu, profesori universitari, au făcut adeziune la partidul conservator-democrat şi au cerut înscrierea în clubul din Iaşi.

D-nii profesori I. Ralet. M. B. Cantacuzino, An. Obregia, Paul Bujor, I. Borcea, D. Gusti, A. Costăchescu, A. Miller, şi dr. C. Parhon, au cerut rectorului universităţii să convoace de urgenţă marele colegiu universitar pentru a discuta asupra fixării candidaturilor ce urmează a fi propuse, pentru alegerea unui reprezentant al senatului universitar în parlament.

Mercuri 22 Ianuarie consiliul de războiu va judeca importantul proces de părăsire de post în timp de războiu, a sublocotenentului Gallea din regimentul 7 roşiori Cuza-Vodă.

Acuzatul va fi aparat de d. avocat Vespasian Pella şi d. căpitan Cantaniari.

Dacă pînă 'n cele din urmă d. Mateiu B. Cantacuzino va refuza să candideze la Universitate liberalii vor susţine candidatura d lui Paul Bujor, pentru colegiul universitar.

Senatorul Universităţei Iaşi.— *Suntem informaţi din sursă profesorală că un grup numeros şi compact,—indiferent de orice partid politic, va vota pentru d. prof. dr. N. Leon.—Această candidatură independentă a d-lui prof. dr. Leon, are oare-care şansă de izbîndă, de oarece consiliul universitar în unanimitate, cînd cu candidatura d-lui M. Cantacuzino, a votat că senatorul Universităţei să nu fie propus de partidele politice, să nu figureze pe listele ziarelor de partid şi nici să se propună în club asemenea candidaturi. Singura greutate este şi aci faptul că d. dr. Leon aparţine unui grup politic.*

D. Mateiu Cantacuzino, a declarat precum se ştie acum foarte de curînd prin un articol publicat în „Adevărul" că nu va candida de loc nici la Universitate şi nici la vre-un loc parlamentar politic.

Este încă în mintea multora faptul că presa liberală locală a ţinut de rău partidul nostru pentru faptul că d. Enrico Mezzeti, un om cu merite reale, a fost numit director al conservatorului de muzică şi declamaţie din Iaşi.

Se pare că de atunci s'a produs o schimbare în aprecierea celor care conduc politica locală liberală şi inspiră presa locală.

Lucrul ne bucură — cu atît mai mult cu cît aflăm că diriguitorii partidului liberal local apreciază astă-zi atît de mult pe d. Enrico Mezzeti, în cît insistă pe lîngă d sa să continue a fi directorul pomenitei instituţiuni artistice din Iaşi.

Comemorarea Unirei se va face anul acesta în Vaslui cu o deosebită solemnitate. O producţie şcolară va avea loc în sala teatrului din localitate, şi cu care ocazie d. Constantin Stamboliu, profesor la gimnaziul local, va ţinea o cuvîntare ocazională despre însămnătatea Unirei.

In urma pledoariei d-lui avocat Vespasian Pella, consiliul de războiu a achitat pe soldatul Mendelovici Isac din regimentul 13 Ştefan cel Mare, acuzat de dezertare în timp de războiu.

După cum am anunţat, mîine se întruneşte comisiunea pentru scoaterea la pensie a institutorilor şi învăţătorilor.

Comisiunea se va întruni la Prefectura de judeţ, în cancelaria serviciului sanitar, la ora 9 dimineaţă.

Duminecă se va efectua alegerea de epitropi ai bisericei Sf. Neculai din Ciurchi.

Liberalii din Vaslui au reuşit, în cele din urmă, să fixeze lista candidaţilor pentru alegerile generale.

Vor candida d-nii : I. Gingir şi Vasile Iamandy, la coleg. I de Cameră ; Călinescu la colegiul II Cameră ; V. Sasu, la colegiul III cameră. Neron Lupaşcu şi Pavel Zadic la colegiul I Senat.

Reprezentaţia şcolară şi cinematografică de Joi seara în sala Sidoli, dată în beneficiul şcoalelor filantropice „Steana" a produs un venit net de 2250 lei.

In strada Palat 2 s'a constatat un caz de difterie la un adult.

Un caz de crup a fost adus din tîrgşorul Sculeni, un caz de scarlatină din Holboca.

Noutăţi literare : Sub presă sunt poeme dramatice de Enric Furtună.

— „Flacăra" anul III No. 14.

— „Noua Revistă Romînă" sub direcţia d-lui Rădulescu-Motru. Un sumar literar şi polemic foarte interesant.

— Răspuns la insinuările d-lui Bogdan-Duică de Horia Carp.

— „Monitorul asigurărilor muncitoreşti" anul II No. 20.

Direcţia Băncei Moldova a lansat azi invitaţiile pentru inaugurarea Palatului Băncei, ce va avea loc Duminică în 26 Ianuarie, ora 10 dim.

Liberalii au ţinut aseară o întrunire pe dispărţire, în localul şcoalei Lambrior din strada Vovidenia.

Au vorbit candidaţii colegiului al doilea de Cameră, cerînd încrederea alegătorilor, pentru a da prilej guvernului să înfăptuiască reformele anunţate.

La ora 1 de noapte, un incendiu a isbucnit în strada Arapu No. 50, consumînd o mică căsuţă. Focul s'a transmis apoi la casa cu No. 52, care de asemenea a fost distrusă. La ora 4 focul a fost localizat.

Casele au fost asigurate.

D. Lucian Roiu a fost numit dirigintele clasei I-a de la şcoala comercială superioară.

Casa şcoalelor a cerut prefectorii judeţului să-i înainteze un tablou de şcolile, bisericile şi spitalele din judeţ, în vederea alcătuirii statisticei ministerului cultelor.

Lichidarea bonurilor de rechiziţie s'a terminat ; persoanele care nu şi-au încasat valoarea bonurilor vor trebui să se adreseze de acum înainte direct ministerului de războiu.

D. Aurel Varlam va candida la colegiul I de Cameră din Huşi.

Cu începere de astă-zi dimineaţă soldaţii din garnizoana locală sunt trimişi în serii la cinamatograful modern, pentru a vedea filmul „Ocuparea cadrilaterului".

Consiliul de războiu.—S'a întrunit astă-zi dimineaţă sub preşidenţia d-lui colonel Petrescu, comandantul Brigăzei a 7-a artilerie, membrii d-nii maiori Nădejde, Calmuschi ; căpitanii Anastasiu şi Papastopol.

S'au judecat următoarele procese : soldaţii Cozonac C., Mendelovici Isac, Goganu N., Venghiac V., Olteanu Ştefan, Herghelegiu D., Negruţ Alex., Ionescu Caton, A Constantinei Vasile, Armeanu Al., Zilberman Avram şi Darie Ioan, daţi în judecată cu toţii pentru dezertare în timp de pace şi risipire de efecte.

Zece zile într'o groapă de lutărie.—Cele ce vom povesti aice s'au întîmplat în realitate de şi pot părea pentru moment neverosimile. Dar oamenii sunt, faptele se pot verifica.

In ziua de 9 Ianuarie, anul acesta, soldatul Constantin Zota, ordonanţă la d. Locotenent Eugen Radu, din Str. Elena Doamna 25, mergînd dimineaţă în hală pentru oare cari cumpărături, a luat cu dînsul şi un căţeluş *fox terrier*, pe care el îl crescuse şi la care ţinea foarte mult.

Soldatul era ordonanţă la locot. mai sus citat, de un an şi jum. deci om de încredere.

Se întîmplă să se piardă cînele prin hală, Soldatul s'a arătat afectat de această întîmplare, a cercetat pe unde umblase, dar nu l'a găsit.

In ziua mai sus arătată, pe la orele 2 şi jum. după amiază, cere învoire să se ducă la hingheri (hoheri) să vadă nu cum-va au prins cînele la ladă şi de va fi aşa să'l ia înapoi.

Soldatul a plecat, după ce a obţinut învoirea, numai în tunica în care făcea serviciu, deci fără manta şi fără să ia vreun lucru al lui sau ceva din casă.

De atunci şi pînă ieri nu s'a mai ştiut nimic de el.

Negrişit văzîndu-se că soldatul nu mai vine s'a dat de ştire la cazarmă, la Poliţie şi la serviciul de siguranţă.

De nicăieri însă nici o ştire. Soldatul era din Comarna de Sus şi s'au dat la poliţie toate lămuririle cerute de împrejurări.

In ziua de Duminică 19 Ianuarie, soldatul apare la locuinţa locotenentului Radu.

Era cu hainele rupte, chipul plin de lut, iar el în o stare de plîns. Aproape să nu-l cunoască nimeni, atît era de schimbat şi slăbit, cu vocea stinsă.

Dînsul a povestit că în ziua de 9 Ianuare a plecat către hangheri şi întrebînd în dreapta şi în stînga unde se află ei, a luat'o deadreptul într'acolo.

Atunci a căzut într'o groapă în care nu ştie cîtă vreme a stat. A strigat zi şi noapte după ajutor dar nu l'a auzit nimeni.

Nu s'a hrănit de cît cu puţină zăpadă ce cădea de sus. Groapa avea o adîncime de aproape 30 metri.

Ieri Duminică din întîmplare, trecea pe acolo cu sania, comerciantul Vasile Dimitriu din piaţa Sf. Spiridon. Auzind gemete înăuntrul groapei a intrat în vorbă cu soldatul, apoi a dat fuga la hogheri, a luat o frînghie şi cu ajutorul acelora l'a scos din groapă. Prima dată nu l'au putut scoate, ci numai după ce au legat frînghia de un cal, au putut reuşi să facă aceasta.

Acasă soldatul dezbracîndu-se s'a găsit asupra lui toate lucrurile cu care plecase, adică banii (economiile lui) pe pe cari îi purta totdeauna cu el, precum şi un pachet de tutun, de oare-ce neavînd chibrituri n'a putut să'şi fumeze macar o ţigară,

Soldatul credea că a stat numai patru zile, de oarece ca eri fiind Duminică, dînsul crede că se află la 12 Ianuarie, iar nu la 19.

Se poate cu dreptul zice că e un mort înviat.

Azi au sosit decretele pentru numirea d-lui Ghiorghiade, ca director al Casei Sf. Spiridon şi a d-lui Iorgu Sion, ca intendent al spitalului central.

Noii intendenţi ai Spiridoniei şi-au luat azi în stăpînire posturile.

D. Constantinescu, secretarul revizoratului şcolar, va demisiona din acel post pe ziua de 1 Februarie.

Institutorii şi învăţătorii ce urmează a fi scoşi la pensie, se vor întruni la ora 9 dim. mîne, Marţi, la universitate, unde vor fi expuşi examenului comisiunei instituite în acest scop.

„Universul" a reprodus în numărul de Sîmbătă articolul d-nei Maria C. Buţureanu, din „Opinia" asupra şcoalei de surdo-mute.

Un incident... politic s'a iscat în localitate în jurul numirei d-nei Elena Popovici ca intendent al azilului de bătrîne. Cum medicul şef al oraşului conduce şi acel azil al comunei şi d-sa se opune la numire, chestiunea dă loc la dificultăţi, d-na Popovici fiind recomandată cu insistenţă de către d-nii Mărzescu şi Pennescu.

Medicul şef a demisionat din însărcinarea de a conduce azilul.

Bătrînul publicist naţionalist d. D. Moruzzi într'o petiţiune adresată Ministerului de Culte şi Instrucţiune publică, a cerut ca profesorul universitar Dr. Titon să fie obligat a-şi scoate monumentul simbolic, liber-cugetător, ce şi-a pregătit la cimitirul Eternitatea. In aceeaşi petiţiune d. Moruzzi cere ca profesorul, pentru că acum 25 de ani, a jurat la intrarea în profesorat, să fie declarat sperjur, condamnat a înapoia salariul, etc.

Ministerul a însărcinat pe d. Oiaga, defensor eclesiastic, să refereze. D-sa a aratat că lucrul nu prezintă gravitate şi că opină numai pentru modificarea ori scoaterea unora din inscripţiile tendenţioase de pe monumentul anti-religios.

Consiliul judeţian va fi convocat pentru 20 Februarie, consiliul se va ocupa de budgetul drumurilor şi de alte chestiuni la ordinea zilei.

D. C. Manea, agent sanitar din Belceşti, a fost mutat în comuna Popina, din jud. Silistra.

Cu începere de la 20 Ianuarie crt. orele de cancelarie dela Epitropia Sf. Spiridon vor fi de la 9—12 m, şi dela 3—6 p. m.

O circulară trimisă administraţiei comunale de ministerul domeniilor arată că regulamentul pentru eftenirea peştelui va intra în vigoare de la 1 Februarie.

Pe zina de eri s'au înregistrat două cazuri de anghină difterică în oraş şi unul în judeţ.

D. D. Păun funcţionar la serviciul statistic de la epitropia Sf. Spiridon a fost mutat la serviciul administrativ.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a înaintat comitetului, pentru ridicarea unui monument lui Spiru Haret în Bucureşti, suma de 3805 lei adunaţi pe listele de subscripţie trimise I. P. S. Sale.

D na Maria I. Georgescu actuala maestră suplinitoare la şcoala secundară de fete gradul 2 din Iaşi a fost numită maestră de gospodărie cu titlul provizor în învăţămîntul menager.

Ministerul Agriculturei şi Domeniilor a adresat tuturor comunelor rurale din ţară o circulară, dînd instrucţiuni largi pentru combaterea insectelor vătămătoare pomilor fructiferi şi în special a merilor.

In ziua de 28 Ianuarie curent, orele 10. a. m. se va ţine, în localul prefecturei de judeţ, licitaţie publică prin oferte închise, pentru arendarea dreptului de vînătoare în pădurile statului.

Ministerul de instrucţie a decis ca fie-care şcoală să serbătorească în parte, printr'o producţie, ziua de 24 Ianuarie,

Trupa teatrului naţional din Craiova va da în curînd piesa „Institutorii" în beneficiul Centrului Studenţesc local.

La festivalul de la Teatrul Naţional ce va avea loc în seara zilei de 24 Ianuar, va ţine o cuvîntare d. profesor universitar Petrovici şi nu d. A. D. Xenopol cum s'a anunţat.

La catedra de geologie de la universitate a fost numit suplinitor d. Mihai David pe tot timpul absenţei titularului, d. dr. I. Simionescu, secretarul general al ministerului de instrucţie.

D. dr. Irimia Iliescu, medicul veterinar al judeţului a inspectat Sîmbătă şi eri comuna Perieni, iar mîne d-sa va inspecta starea sanitară a Costulenilor.

Au cerut scutirea de plata taxelor universitare d-ra Elena M. Tincu de la medicină ; Al. Eniu şi C. Mălinescu de la litere De asemeni a cerut scutire de plata taxei de diplomă d-ra dr. Ecaterina Ioan.

D. I. Borcea a fost numit suplinitor al catedrei de geografie a d-lui prof I. Simionescu, pe lîngă facultatea de litere.

In comuna Dăngeni s'a stins epidemia de scarlatină ce bîntuia printre copii.

Femeia Catinca V. Driu din Luncani a înecat din viaţă în urma unui avort.

Fiind indicii asupra mai multor persoane că ar fi provocat avortul şi moartea, a fost anunţat parchetul.

MAGAZINUL DE
DESFACERE A PRODUSELOR
FERMEI ŞI VIILOR
A. A. BADAREU
IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185
Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

Aduce la cunoştinţa Onor Publicului că a pus în vînzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum : Unt pentru masă şi pentru gătit, smîntînă centrifugată, diferite brînzături de oi, producţie de toamnă în burduşi şi în putini ; caşcaval de penteleu, caşcaval grecesc, brînză de Brăila, lapte dulce şi ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer. roquefort, gervais. — Jambon salam sibiu, ghiudem, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub preţul pieţei.

De asemenea vinurile naturale albe şi negre se vînd cu litru şi în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum şi deliciosul vin spumos.

Serviciul irepro şabil

Iată itinerarul judecătoriei ocolui I rural Iaşi, pe semestrul Aprilie 1914 :

In comuna *Aroneanu* se vor judeca procese în zilele de 1 şi 21 Aprilie, 2 şi 19 Mai, 2 şi 18 Iunie, 1 şi 21 Iulie, 1 şi 20 August, 1 şi 17 Septembre, ora 8 a. m.

In comuna *Copou* în zilele de 14 şi 24 April, 5 şi 22 Mai, 4 şi 20 Iunie, 3 şi 23 Iulie, 4 şi 22 August, 3 şi 19 Septembre.

In comuna *Galata* în zilele de 16 şi 26 April, 7 şi 27 Mai, 6 şi 23 Iunie, 7 şi 25 Iulie, 6 şi 25 August, 5 şi 22 Septembre.

In comuna *Ciurea* în zilele de 18 şi 29 April, 9 şi 29 Mai, 9 şi 25 Iunie, 9 şi 28 Iulie, 8 şi 27 August, 9 şi 24 Septembre.

La locuinţa lor din şoseaua Socola au fost găsiţi morţi fraţii Costache şi Gh. Burcă, în etate unul de 19 şi celalalt de 21 ani.

Ancheta făcută a stabilit că acum 3 septămîni ei s'au culcat, astupînd soba, în care era jaratec şi au murit asfixiaţi.

Ambele cadavre sunt intrate în putrefacţie.

Azi li s'a făcut autopsia.

La revizoratul şcolar al judeţului sunt înaintate 40 de cereri de suplinire în învăţămîntul primar, dintre care majoritatea sunt petiţii ale licenţiatelor universităţii noastre. Vacante sunt numai 4 locuri.

D. Alexandrescu Dafin, va fi numit secretar al Facultăţei de Drept, în locul d-lui D. Antonescu.

D. inginer Hălăceanu, a înfiinţat o bibliotecă populară, ce va fi inaugurată în curînd. D-sa a obţinut dela comună, gratuit, localul din strada Lozonschi, unde a fost inspectoratul şcolar, pentru această bibliotecă.

Delegaţia notarilor cari s'au prezentat Prefectului judeţului, au cerut învoirea de a înfiinţa conferinţe generale, care să aibă loc o dată pe an, fie în Iasi sau Bucureşti.

In acelaş timp a cerut învoirea de a înfiinţa prin comune cercuri culturale ale notarilor, cu hotărîrea de a ţine cîte o şedinţă pe lună.

In acest senz notarii vor adresa un memoriu ministrului de interne, după ce au obţinut aprobarea Prefectului de judeţ.

Curtea cu juraţi judecă astăzi procesul intentat lui Pavel Signeanu şi alţii din comuna Sineşti, pentru delict electoral.

Numiţii sunt aparaţi de d. avocat Dimitriu Păuşeşti.

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

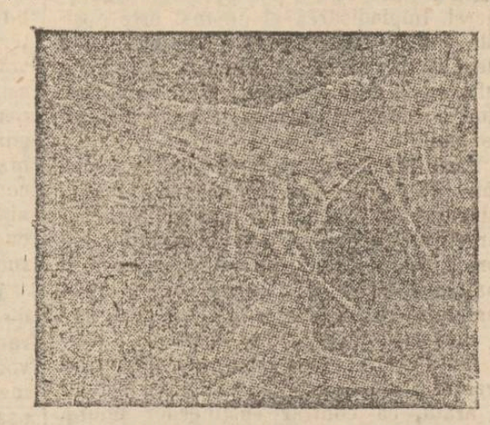

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie,* curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade : *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute ; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Reprezentația cinematografică dată de elevii liceului național, pentru adunarea unui fond, cu care să facă în vacanța paștilor excursie în italia, a produs 800 lei.

D. V. Grigoraș, institutor la școala Vasile Conta din localitate, a fost numit revizor în postul al 2 lea al jud. Iași, în locul d-lui N. Ripeanu, demisionat.

In ziua de 10 Feb. se va ține la serviciul tehnic al județului, licitație publică pentru vînzarea unui automobil „Mercedes" 35 Hp.

Prețul licitației va porni de la 3000 lei. Garanția se va depune în bani sau efecte de stat.

Societatea Analelor pregătește o a treia și a patra ședință, în care programul arată că urmează în a treia ședință, a se citi de către d. A. D. Xenopol hazlia d-sale povestire a excursiunei de la Marienbad la Karlsbad, între altele și că se va face și muzică. Un trio va fi executat de muzicanții noștri cei mai de seamă din Iași

De asemeni d. G. V. Botez Gordon va ceti traduceri din „La Princesse lointaine" a lui Rostand, făcute de d-sa.

In a patra ședință, programul arată că d-na Riria Xenopol va citi poemul său „Ultima rază din viața lui Eminescu" atît în original cît și în traducerea franceză în versuri, ce va apare în curînd în Paris.

Judiciare.—Din eroare s'a pus în numărul nostru de Duminică că a fost menținut arestat pentru bancrotă comerciantul Mayer Polingher.

De fapt este vorba de comerciantul Mayer Popplingher droghist din strada Veche.

— Curtea de Apel s. II a condemnat la un an închisoare pe Vasile N. Pascal pentru rîniri grave.

— De asemeni a condemnat la una lună închisoare pe Vasile Ciolac pentru abuz de încredere.

— De asemeni a condemnat pe Neculai Mironescu pentru același fapt.

— Camera de punere sub ocuzare a trimis în judecata curții cu jurați din Neamț pe Maranda și P. I Axinte pentru furt și pe Ștefan Berea pentru loviri cauzătoare de moarte.

— De asemeni a trimis în judecata curții cu jurați din Roman pe Vasile Leonte pentru loviri cauzătoare de moarte.

Intr'un gen cu totul nou apare astă seară Luni parizianul Marien pe scena circului Sidoli. Sifloman, cîntăreț, imitator etc. artistul Marien stîrnește neîntrerupte aplauze prin producțiile sale fără seamăn și neimitabile.

Noul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, care se reprezintă tot astă-seară Luni 20 Ianuarie, va fi compus ca de obiceiu din 4 părți și va cuprinde între altele:

Dragostea învinge, Desfășurare splendidă în trei părți. Interpretare datorită artiștilor dramatici ai scenelor pariziane.

Tîndală petrece la țară, scene foarte humoristice.

Prin Alpii Austriei, interesante și instructive călătorii.

Fuga celor trei mușchetari, comedie pariziană.

Mîne Marți mare reprezentație cu concursul lui Marien.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri: „Princesa Elena", film danez de mare artă. In rolul principal apare d na Betty Nansen celebra artistă daneză supranumită Sarah Bernhardt a Nordului.

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversația și corespondența,* **latină,** *matematecile, curs primar și secundar.*

Meditez în special elevi care se prepară **în particular** *pentru a trece examenul la școalele statului precum și corigenți.*

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulți, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Procesul de înaltă trădare din Albania

— Sentința —

Valona.—Consiliul de război a publicat sentința de înaltă tradare, condamnînd pe Bekir Aga la moarte, pe 9 ofițeri turci la 15 ani reclusiune, pe un alt ofițer la un an și pe alți 15 ofițeri, la 3 pînă la 15 ani recluziune.

Patru civili au fost achitați.

*

Paris.—Agenția Havas află că această sentință va fi supusă principelui Albaniei, deci execuția va fi amînată pînă la sosirea suveranului.

Incetare de plăți

Arestarea unui director de bancă

Paris.—Poliția a arestat pe d-nul Lecomte, directorul unei bănci care și-a încetat ieri plățile.

Pasivul băncei ar atinge 2 milioane.

După anchetă, sumele pierdute în antreprize patronate de această bancă s'ar urca pînă la 30 milioane.

Demisia secretarului Zorn

Berlin.—Demisiunea secretarului Zorn von Bulach a fost primită.

D. Zorn a fost decorat cu ordinul vulturului roș cl. I și numit membru al dietei alsaciene.

Căsătorie princiară

Rurin.—Primarul din acest oraș a celebrat căsătoria civilă a principelui Age al Danemarcei cu contesa Calvi di Bergolo.

Decorări

Petersburg.—Țarul Rusiei a conferit generalului Hîrjeu, fost ministru de război, ordinul Anei cl. I; colonelului Grigorescu același ordin c. II; căpitanului Filitti, un protecigar de aur cu pajera imperială rusă.

D-lui Pasici, președintele consiliului sîrb, i s'a conferit ordinul „Al. Newsky cu briliante; în fine, generalului muntenegrean Bicera, ordinul Stanislas cl. I.

Convenția bulgaro-romînă

Sofia. — Ziarul *Cambana* crede a ști că tratativele pentru încheierea unei convenții romino bulgară, sunt aproape terminate, cu toată oponerea Rusiei.

Din Albania

— Essad Pașa va întîmpina pe principele de Wied

Roma.—Agenția Ștefani află din Durazzo că între delegații german și englez, trimiși ai comisiunei internaționale de control, și Essad, pașa, a fost hotărît ca Essad să-și dea demisia în mînile comisiunei, într'un termen de 3 zile.

După aceia, comisionea își va exprima satisfacția sa lui Essad și-l va autoriza să se ducă întru întîmpinarea principelui de Wied, ca reprezentant al dorințelor poporului Albanez.

Essad se va înapoia în Albania împreună cu prințul de Wied.

Impotmolirea unui vapor

Londra.—Vaporul german „Hera" s'a împotmolit la miezul nopții, lîngă Portscathe. 19 oameni s'au înecat: 15 au fost salvați.

Chestia uzinelor Putilow

Petersburg.—Agenția Westnic află, în chestia uzinelor Putilow că societatea sus zisă n'a emis noile acțiuni și nici n'a cerut pînă acum guvernului autorizarea capitalului care trebue să fie supusă guvernului spre aprobare conform unei înțelegeri prealabile cu stabilimentul de credit care ar face emisiunea.

Serviciul Telefonic

De la clubul ofițerilor în rezervă

București.—La adunarea generală ce a avut loc eri, la clubul ofițerilor în rezervă s'a ales noul comitet în frunte cu d. general Florescu.

Numire

București.—D. Irimescu, ziarist, a fost numit șef de cabinet al directorului Teatrului Național.

Candidații conservatori democrați

Galați. — Conservatorii democrați au fixat candidaturile următoare:

Colegiul I de Cameră d-nii N. Plesnilă Ion Vasiliu.

Colegiul II de Cameră Grigore Ciuntu, N. Caranfil, Dionisie Popescu.

Colegiul I de Senat, d nii Emil Vulpe, N. Constantinescu.

Colegiul II de Senat d. I. Măgură.

La colegiul al 3 lea de Cameră se va susținea candidatura unui sătean.

*

Botoșani.—Conservatorii democrați din Botoșani au hotărît să lupte singuri în alegeri.

*

Pitești. — Conservatorii democrați au fixat candidaturile următoare.

Colegiul I de Cameră d-nii C. Bălăceanu și Alex. Dimitrescu.

Colegiul II. — Ernest Taximiade, H. Stoianescu

Colegiul III. I. Cuprian.

Colegiul I de Senat d-nii Barbu Păltineanu, N. Căprescu.

S'a expediat o telegramă d-lui Tache Ionescu, prin care se arata perfecta armonie și entoziasmul ce domnește în sînul partidului conservator democrat.

Adeziune la partidul Conservator-democrat

Bacău.— D. Camtili, fost Prefect, a demisionat din partidul Conservator, și s'a înscris în rîndurile partidului conservator democrat.

Comisii interimare

Tulcea.—Aci s'a instituit o comisie interimară, în frunte cu d. N. Cosma.

Intrunirea de la sindicatul agricol

— Moțiunea în contra expropierei —

București.—In localul uniunei sindicatelor agricole, s'au întrunit eri un număr de mari proprietari, în scop de a discuta chestia exproprierei, astfel cum e preconizată de partidul liberal.

Au rostit cuvîntări d-nii d-ri Rîmniceanu, dr. Iarca, Ioan Lahovari, Grigore C. Cantacuzino, N. Filipescu și c.c. Arion.

După aceasta, s'a votat o moțiune, prin care adunarea declară, că va lupta pe toate căile și prin toate mijloacele, în potriva stîrbirei proprietății, prin schimbarea articolului respectiv din Constituție.

Moțiunea mai spune că se pot găsi alte mijloace pentru a se da pămînt la țerani, și nu e nevoie pentru aceasta a se stîrbi dreptul proprietății.

Intrunirea comitetului electoral liberal

București. — Eri s'a întrunit comitetul electoral liberal din capitală, pentru a fixa candidaturile.

D. M. Ferechide a avut o eșire violentă în potriva candidaturei celebrului Ionel Pake-Protopopescu.

Nu s'a luat nici o hotărîre, însă e aproape cert că transfugul va fi sacrificat.

O manoperă bulgară

— Vapoarele grecești în pericol —

Atena.—Camera de comerț din Pireu a fost oficial informată că comitetul bulgaro-macedonian ar fi ales 11 comitagii trimiși în portul Burgas și alți 20 trimiși în portul Varna, însărcinați a pune bombe pe vapoarele grecești care ar acosta la porturile bulgărești în scop de a le distruge.

30 de bombe a 40 kgr. fiecare și alte de mai mică greutate dar mai numeroase, au fost transportate în Burgas; 6 bombe a 40 kgr. s'ar găsi în portul Varna.

Camera de comerț din Pireu a înștiințat numai de cît pe toți armatorii greci despre acest proiect al Bulgarilor macedoneni și armatorii au hotărît într'o ședință a lor, să suprime imediat oprirea vapoarelor grecești la Varna și Burgas, spre a înlătura teribile catastrofe. A fost deasemenea hotărît să se ia măsuri rigoroase în caz de încercări criminale în celelalte porturi bulgare.

LOTERIA

București. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîștigat:

3000 lei No. 58746, 15385.

2000 lei No, 17860, 27065, 36198 10387. 18432, 31259, 51639

1000 lei No 955, 4518, 42357, 48432 59844, 55948, 15686, 16514, 27675, 42525, 49649.

500.—4763, 6829, 9787, 11147, 14518 18 652, 18 134, 24,917, 35,225, 36.173 39,452, 44,049, 44 558, 45,575, 49 317 51 549, 52 554, 53,945, 126 6,137, 17,728 17,916, 19 855, 19,838, 25,936, 26,561 32,328. 34,401, 39,550, 44,130, 51,798 53,886

La tragerea de azi au căzut în colectura „Providența" din Iași 2000 lei pe No. 18,432. 1000 lei pe no. 41913.

CURA — Cea mai rațională de **Unt de pește** pentru ADULȚI și COPII — e numai aceia cu:

UNT DE PEȘTE IODOFERAT SIMPLU și UNT DE PEȘTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior și premiate la mai multe expozițiuni din țară și din străinătate, cu cele mai mari distincțiuni.

Unt de Pește Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamațiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinațiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum și un excelent tonic la *reconvalescenții sifilitici.*

Pentru copii de școală slăbiți prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei,* la care se adaogă porto.

Unt de Pește Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele și un *tonic prin excelență* în perioada creșterei copiilor, în stările limfatice și a studiului pubertății.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani,* la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curței Regale* **Iași**, Pentru București: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

De vînzare o vie

din com. Copou, Jud. Iași

în întindere 26 hectare avînd pe ea 3 1/2 hectare vie americană pe rod, 1 hectar pomi fructiferi, 1 1/2 hectar pădure, restul furaje artificiale și pămînt arabil. Case pentru stăpîn și vier, fîntînă, etc.

Relații verbale sau prin scris la

M. Hulchiver, bancher, Iași

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iași, Viena și Berlin sub direcțiunea d-lor profesori Sculy din Iași, Drasche din Viena și Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri și în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecționate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză și toate intoxicațiile cronice, dă consultațiuni dela 10—12 m. și 3—5 p. m. în locuința sa din:

Iași, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

O veste bună!!

Nu comandați nici o haină pînă nu vizitați

Magazinul „Lumei Elegante"

Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze și franceze, precum și ultimile modele de veste fantezie.

Magazinul „Lumei Elegante"

Str. Cuza-Vodă, 42

Se caută *pentru imediata angajare un agent de băuturi spirtuoase (spirt, liqueuri și vinuri) care să cunoască clientela din oraș și județ.*

A se adresa d-lui Albert Rosenthal Iași str. Ștefan cel Mare No. 13.

Practicant *de birou cu scriere bună se caută la o casă de comerț din localitate.*

Oferte sub „Practicant" Post-restante

Dr. Al. Brumă

Medic secundar al clinicei Dermato sifilitice (Spit. Sft. Spiridon)

Boli de piele, sifilis și genito-urinare

(Injecții cu salvarsan „606")

Consultațiuni: 2—3 și 6—7 p. m.

— Str. Cuza-Vodă (Golia) 14 —

(Casele foaste dr. Filipescu).

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iași, palatul Creditului Urban, Iași

PIANE și PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schwaighoffer, Steinway & Son New-York

precum și din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu prețurile originale a fabricei.

Pianine și electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale și accesorii.

Note clasice și moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a țărei.

Doctor Th. Popovici

BOLI INTERNE

Consult 11 12 a. m. și 5—7 p. m.

Carol Lüeger 4

(Fost 40 de Sfinți)

MAGAZINUL

IOSEF HIRSCH & Co.

— IAȘI —

Mobile și articole de lux

Liquidează complect și vinde toate mărfurile cu prețuri foarte scăzute.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI și — GURA —

Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniță, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*

(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)

A se adresa la d-na **Adela Ghiulea,** *str. Muzelor 18.*

A se citi în pagina IV-a a ziarului, textul discursului d-lui Lascar Antoniu, candidat la col. II Cameră Iași, IN CHESTIA CAILOR FERATE.

(Urmare „In chestia Căilor Ferate“

Dar, dacă, d-lor, cele două accidente de mai sus s'au întâmplat când numai ocazional un lucrător de manevră şi un frînar ocupau locurile de acar, găsesc în o serie de mai biue de 60 de dosare cum că cea mai mare parte din ei, sunt oameni fără nici o practică în această meserie.

Lucrătorii cu ziua, sergenţii de oraş, servitori de prăvălie, foşti odăiaşi pe la ministere, oameni cu desăvârşire străini de profesiunea de acar, sunt primiţi în serviciul căilor ferate, încredinţându-li se această însărcinare şi aceştia, din cauza neexperienţei lor, comit greşeli ce costă viaţa călătorilor şi pierderi materiale şi daune pentru stat. Exemple de acestea le găsesc în dosarul No. 158 | 1905, cu privire la accidentul de la 7 Decembre din staţia Lehliu, care se datoreşte faptului că acul de intrare fusese lăsat întredeschis.

Acest accident a cauzat stricăciuni în sumă de 11.162 lei numai în ce priveşte materialul mişcător al căilor ferate, fără a adăuga însă stricăciunile bagajelor, a cerealelor din staţie şi celelalte daune, pe care direcţiunea va fi cu siguranţă obligată să le repare, întru cât sunt la mijloc şi v ctime omeneşti.

Şi ce pregătire specială credeţi că avusese înainte de a intra ca acar, acela care pricinuise acel accident? Fusese lucrător cu ziua, iar direcţia căilor ferate, luându-l din această ocupaţie, îl găseşte apt pentru postul de acar în staţia Lehliu.

Aceiaşi constatare am făcut-o examinînd dosarul No. 140 | 1904 cu privire la accidentul din staţia Bucureşti B. M. din 9 Iunie şi care derariere e provenită tot din cauza acarilor; iar aceştia recrutaţi—după cum am spus—din foşti comercianţi, sergenţi de oraş, servitori de prăvălie, etc.

D. *I. Grădişteanu, ministrul lucrărilor publice:* Din ce clasă de oameni s'ar putea recruta acarii?

D. *L. Antoniu:* D-le ministru, eu mă mărginesc să arăt numai faptele. Din concluzia ce voiu trage la sfârşit, veţi putea găsi, cred, indicaţia mijloacelor de îndreptare.

D. *I. Grădişteanu, ministrul lucrărilor publice*: Aşi dori numai să ştiu în concepţia dv., din ce elasă de oameni credeţi că s'ar putea alege acarii?

D. *L. Antoniu*: M'am explicat; aceasta nu mă priveşte.

D. *Dr. G. Rădulescu*: Menţineţi şcoala care s'a desfiinţat.

D. *L. Antoniu*: Iată, d-le ministru, d. dr. Rădulescu spune că a existat o şcoală de acari care s'a desfiinţat.

D. *I. Grădişteanu, ministru lucrărilor publice*: Şcoală de macagii n'a fost nicio dată în ţară la noi şi nici în vre-o altă ţară.

D. *L. Antoniu*: Se poate ca aiurea să nu existe şcoală de acari. In apus, în ţări mai civilizate de cât noi, clasele de jos au poate o pregătire şi o cultură generală mai înaintată. Dar la noi situaţia e cu totul alta şi dacă nu se poate să avem asemenea şcoli, e necesar să căutăm cel puţin un sistem care să ne conducă la o soluţie mai logică şi mai bună. (Aplause).

Acelaşi lucru îl găsesc, d-lor deputaţi şi la o altă categorie de funcţionari ai căilor ferate, adică la frânari. Din dosarul No. 161 din 1905, cu privire la accidentul din 22 Februarie, de pe linia Ploeşti-Valea Călugărească şi din ancheta făcută în cauză şi cuprinsă în acel dosar, rezultă că personalul trenului era peste măsură de obosit, fiind în serviciu incontinuu şi pe drum de 2 zile.

Iar din dosarul No. 43 | 1901, cu privire la accidentul bine cunoscut dintre Palota şi Turnu Severin, din 19 Septembrie 1901, se costată că munca executată de organele respective a fost de 4 zile, adică de la 16 până la 19 noaptea, când a avut loc accidentul.

D. *dr. Gr. Rădulescu*: Imi daţi voe să fac o mică întrerupere: ca să caracterizez una din mizeriile neodihnei celor de la drumul de fer, să-mi dea voe d. ministru să-i spun că sunt trenuri ai căror mecanici merg chilometri întregi legaţi de lanţul de la maşină pentru ca să nu cadă de somn şi să poată să reziste unei alte munci în plus, peste cea de 24 ore săvârşită de el.

D. *L. Antoniu*: Voiu vorbi imediat şi de aceasta, d-le Rădulescu.

Aşa dar, pe lîngă că aceşti robi ai căilor ferate muncesc mai mult de cît puterile lor şi de cît omeneşte li s'ar putea pretinde, dar în acelaş timp numărul lor este cu desăvîrşire insuficient după cum vă dovedesc cu dosarul No. 143 din 1905 cu privire la accidentul din 13 Iulie din staţia Constanţa. Din ancheta comisiunei se constată că deraiarea a provenit din faptul că trenul n'a fost destul de frînat şi aceasta ca conseciuţă a lipsei de personal.

Acest tren se compunea din 12 vagoane şi urma să aibă 5 frânari. Or, se constată că întreaga partidă se compunea numai din 5 oameni, din cari numai 2 frânari, ocupând numai 2 frâne, una la vagonul din urmă şi a doua la vagonul de după maşină.

Din această cauză trenul a deraiat; iar direcţiunea. pe lângă perderile materiale suferite, va fi cu siguranţă condamnată la despăgubiri însemnate, întrucât pe lângă că au fost mai multe persoane contuzionate, dar a fost şi o victimă, un copil de 12 ani, numit Emil Niculescu.

Şi fiindcă am vorbit despre acest nenorocit accident, să-mi daţi voe, d-lor deputaţi, să vă citesc un document omenesc, care va pune într'o tristă lumină figura d-lui director general. Scrisoarea aceasta, pe care vă voiu citi-o imediat, mi-a veuit cu cîteva zile mai înainte şi conţine strigătul disperat al unei mame, care cere să i se facă dreptate. Iată cuprinsul ei:

„D-le deputat, cu ocazia interpelărei ce voiţi să adresaţi în Cameră d-lui ministru, cu privire la cauzele deselor deraieri de trenuri, viu şi eu, ca o mamă cu inima îndurerarată, de nenorocirea cauzată mie, tot de o deraiare de tren, pentru a vă ruga să-mi ascultaţi plângerea. Copilul meu a fost ucis, în împrejurări cu totul extraordinare, pe care cred că le ştiţi din jurnale. In tot cazul îmi daţi voe să vă spun amănuntele: copilul meu stătea pe trotuarul străzei şi trenul venind cu o viteză, provenind din negligenţa sau neştiinţa mecanicului, sfărâmă parapetul opritor şi trenul intrând în stradă, îmi îngroapă pe cel mai mare copil al meu. Mai mult încă, după ce mi s'a ucis copilul, bărbatul meu, care era în slujbă la S. M. R. din Constanţa, unde a servit conştiincios statul timp de 26 ani, a fost îndepărtat din serviciu pentru simplul cuvânt că dăduse în judecată direcţia C. F. R. în scop de a dobândi despăgubirea nenorocirei sale. Acestea toate vi le spun în puţine cuvinte, sperând să vă fie de folos în dreapta d-voastră lucrare cu ocazia acestei interpelări şi rugându-vă totodată să primiţi salutările unei mame disperate. Maria Niculescu“. (Vie mişcare în Cameră).

D. *I. Grădişteanu, ministrul lucrărilor publice*: In afară de această scrisoare mai aveţi vre-o ştiinţă personală că faptul este exact?

Voiţi să vă întemeiaţi numai pe această scrisoare?

D. *Lascar Antonia:* Nu putem controla acest lucru, deci nu ştiu dacă este exact, dar împrejurările sunt de natură a-l face absolut verosimil.

D. *Ion Lahovari, ministrul domeniilor*: Dar dacă nu este exact? De ce faceţi aceste reflexiuni în Cameră?

D. *V. Arion*: Dacă este exact, cerem ca acest funcţionar să fie reintegrat, căci faptul ar constitui un adevărat scandal!... E neuman şi nedrept... (Aplause).

D. *L. Antoniu*: Repet încă odată: n'am avut timp să controlez faptul, căci scrisoarea mi-a sosit abia în ultimul moment. Nu fac reflecţiuni, d-le ministru, rămâne să reflectaţi dv, după ce veţi controla veracitatea celor ce-am alegat*) (Aplauze).

V'am vorbit, d-lor deputaţi, despre insuficienţa personalului inferior de la căile ferute. V'am vorbit cu deosebire de lipsurile care se referă la câteva categorii principale ale acestui personal. Aţi văzut deci, ce e cu acarii şi frânarii. Să trecem acum la mecanici.

Deşi aceştia sunt mai bine plătiţi, munca lor de 12 până la 24 ore continuu şi obligaţiunea de a sta în picioare pe locomotivă în căldura dogoritoare a maşinei, le istoveşte toată forţa de muncă şi de atenţiune.

Şi câtă răspundere are un mecanic! Cîtă atenţiune încordată trebue să aibă în mod permanent în conducerea maşinei şi în observarea vre-unui obstacol neprevăzut! Viaţa călătorilor este în mânile sale. Mai ales în timpul nopţei, mecanicul este indicat dintre toţi conducătorii trenului, de a fi într'o continuă încordare a atenţiunei şi a grijei.

Şi acest muncitor de elită, acest funcţionar de care atârnă viaţa atâtor călători, după ce-l munceşti cu o muncă extraordinar de grea de la 12 la 24 de ore, surmenîndu-l, îl plăteşti cu câte 120 şi 150 lei pe lună, şi ca să ajungă la maximul lefei de 200 sau 250 de lei, îi trebue 25 sau 30 de ani de serviciu, adică tocmai timpul de a se ruina fizicește şi de a ieşi la pensiune!

Şi unde mai punem faptul că aceşti chinuiţi funcţionari, deşi cu o leafă aşa de mică au în realitate două cheltueli; pe deoparte cheltuiala cu întreţinerea familiei lor, iar pe de altă parte cheltuelile lor proprii de întreţinere, ca unii cari sunt mai mult pe drum de cât acasă.

Şi ştiţi cari sunt ocupaţiunile grele ale unui mecanic? Să îngrijească ca maşinei să nui-i lipsească nimic; la plecare să deschidă aburul şi injectoarele de păcură, să observe dacă pompa frânei westinghouse funcţionează bine; să retragă vitezomotorul, să-şi potrivească distanţa în mers, să supravegheze pe fochist dacă a pus combustibilul necesar şi în fine să se uite pe linie în direcţia în care merge, spre a evita la nevoe vreun obstacol.

Cîtă surescitare nervoasă nu trebue acestui brav muncitor, mai ales în timpul nopţei, când atenţia sa trebue să fie mai încordată! Şi astfel stând lucrurile, dat fiind mulţimea orelor de muncă continuă şi surmenagiul acestor funcţionari se naşte întrebarea: cum se poate lăsa soarta călătorilor şi a mărfurilor pe nişte mini ce nu se mai pot mişca de oboseală şi pe seama unor ochi sfîrşiţi de neodihnă? Cu astfel de personal trenurile sboară cu călători şi mărfuri de-a lnngul cîmpiilor, expuse la o clipă de neatenţie a mecanicului, sau o greşală a unui acar, care în mijocul nopţei, pe gerul cel mai puternic, după o muncă de la 24 pînă la 48 de ore, poate face o mişcare greşită.

Pentru a veni la observaţia d-lui deputat Rădulescu, amintesc în treacăt de catastrofa de la Palota, care cum ştiţi a făcut epocă la 1901.

D-lor, din ce credeţi că a prevenit această deraiere?

A provenît tot din cauza surmenagiului. Am aci adresa prin care se constată că personalul trenului a fost întrebuinţat patru zile dearîndul. Ziua de 19 spre 20 Septembrie, cînd a avut loc accidentul, era a patra zi cînd personalul se chiuuia în serviciul său doborîtor.

Să vă mai dau acum, d lor deputaţi, şi un exemplu precis şi tipic de muncă continuă de 20 ore a unui mecanic.

E un tren, care pleacă din Buzău spre Mărăşeşti la 4 şi 15 p. m. la 7 şi 30 ajunge la Mărăşeşti. La oarele 8 pleacă îndărăt, soseşte la Focşani la 8 şi 40 aci face manevră aproximativ pînă la orele 12, după cum e traficul; de la această oră, mecanicul merge să se culce pînă la ora 3 şi jumătate dimineaţa, cînd se scoală ca să formeze trenul care pleacă la 5 şi 15 pentru Odobeşti. Acest mecanic va pleca deci la 5 şi 15 la Odobeşti, va face manevre şi se va întoarce îndărăt la Focşani la 7 şi 10. Aci va fi ţinut să rămînă în staţie pînă la ora 1 p. m., făcînd diverse manevre în staţia Focşani şi în forturile militare iar la ora 1 şi 37 trebue să plece iar spre Odobeşti.

Un alt exemplu de surmenagiu al unui alt mecanic: trenul care pleacă la orele 11 şi 45 a. m. din Bucureşti spre Buzeu e condus de un mecanic, care plecase cu o zi înainte la 12 de acasă din Buzeu; acest mecanic trebue să se afle deja la orele 10 a. m, la gara de Nord, pentru a inspecta maşina, a o scoate din remiză şi a o pune în capul trenului. La orele 4 p. m. a sosit la Buzău acasă.

Pînă la 5 şi 30 sau 6 ore, mecanicul remizează maşina cu material. De la 8 şi jumătate pînă la ora 9 seara trebue să fie îndărăt la gară, pentru că la orele 10 să plece cu trenul accelerat Buzău-Mărăşeşti.

La ora 1 noaptea ajunge la Mărăşeşti pînă să ia material s'a făcut orele 2 cel puţin: aci face manevrele necesare în gară, iar la orele 4 dimineaţa porneşte spre Buzău unde ajunge la ora 7, pînă la 9 şi jumătate remizează maşina; la ora 4 p. m. trebue să fie din nou în gară pentru a rîndui totul, iar cu trenul de 10 seara pleacă la Galaţi; la orele 1 noaptea ajunge la Galaţi, aci pînă să ia material se face 4 dimineaţa, iar la 6 şi jumătate pleacă cu trenul la Buzău uude ajunge la 12 din zi.

Prin urmare, mecanicul ce a plecat Luni din Buzău soseşte acasă abea Joi, petrecînd deci patru nopţi afară din domiciliu, din care două pe drum.

Aceste exemple le-am cules din anchetele personale, ce am făcut pe la unele staţiuni în cari au avut loc deraerile.

Dar iată, d-lor, un important document referitor la această cestiune. E o scrisoare a unui şef de gară, cu privire la surmenagiul la care sunt supuşi micii funcţionari: „Vă rog, vă conjur, faceţi o mică anchetă personală pe linia Bucureşti-Craiova şi veţi vedea lucruri mari, grozave, care vor înspăimînta şi pe cel mai tare om.

„Veţi vedea cum şefii de gară fac un serviciu incontinuu de 36 de ore; veţi vedea cum acarii adorm cu mina pe ac iar impiegaţii de la birou dormitează cu condeiul între degete, căci li se cere 24 de ore de serviciu, circulaţia fiind foarte mare şi trenurile circulând la 30 de minute, uuul după altul. Opriţi-vă de curiozitate, în vre-una din staţiile liniei Bucureşti-Craiova, aşa de exemplu la Piteşti şi veţi vedea cum se face serviciul de mişcare numai cu doi impiegaţi şi cu două partizi de manevră.

„Peste 60 de trenuri se compun şi trec prin această staţie şi totuşi se face 24 de ore de serviciu continuu, fără una de odihuă. E trist, dar adevărat!“

Şi totuşi d-lor deputaţi, acestui personal inferior, surmenat peste măsură, datorim faptul că accidentele de drum de fier nu sunt şi mai numeroase de cît se întîmplă.

Aceasta o deduc din împrejurarea că mare parte din accidente şi deraieri se datoresc şi lipsei aparatelor necesare sau a materialului prost. Astfel: la deraiarea de la gara Scînteia, în ziua de 9 Decembrie 1905, am constatat cu proprii mei ochi, starea putredă a traverselor, din care am luat o bucată, în prezenţa onorabililor mei colegi de Cameră, d-nii Gr. G. Cantacuzino şi Ştefan Negruzzi şi am adus-o ca probă în naintea dv.

Deşi din dosarul No. 164—1905 constat că rezultatul stabilit cu privire la acest accident se atribue unei alte cauze de cît traverselor putrede, totuşi fără a voi să ating susceptibilitatea comisiunei de anchetă, îmi voiu permite, acum ca şi mai înainte, să rămîn statornic în convingerea mea, că alta n'a putut fi cauza acestui accident, de cît aceea pe care eu am constatat-o *de visu*.

Şi d-lor, să nu vă mire faptul că nu ţin seamă de rezultatul comisiunei de anchetă, de oarece ea este făcută în urma alarmei pe care o dădusem în Cameră, prin înfăţişarea porţiunei de traversă putredă şi de oarece e făcută de persoane care aveau tot interesul să înlăture adevărul, pentru a fi în afară de orice responsabilitate. In adevăr comisiunea locală de anchetă la acest accident, se compune din inspectorul de tracţiune, inspectorul de mişcare şi şeful diviziei de întreţinere. Cum voiţi dar ca tocmai persoanele interesate în cauză să constate un fapt şi să dreseze un act care, sincer făcut, s'ar fi întors în contra lor?

Dacă era să stabilească că traversele putrede au fost cauza accidentului, responsabilitatea de sigur cădea asupra şefului de divizie şi de întreţinere, care are însărcinarea de supraveghere şi de aceea nu mă mir şi găsesc uşor explicaţia cum comisiunea recurge, în ceea ce priveşte stabilirea cauzei acestui accident, la teorii ca: puterea de inerţie şi altele.

Astfel fiind lucrul, nu mă pot opri să observ că este de datoria d-lui ministrn de a reglementa în aşa chip facerea anchetelor, ca nici o umbră de bănuială să nu planeze asupra rezultatului lor.

Niciodată funcţionarul asupra căruia cade răspunderea să nu facă parte din comisiune şl în totdeauna sarcina anchetei să revie imediat funcţionarului superior.

D. *I. Grădişteanu, ministrul lucrărilor publice*: In cazul de care vorbiţi, ancheta s'a făcut de subşeful de serviciu de la direcţie. Au fost două nnchete.

D. *L. Antoniu*: Să-mi daţi voe. Eu vorbesc după acte; şi cum sunt din Iaşi şi cunosc personalul circumscripţiei de acolo, afirm şi repet ceea ce am spus. Ancheta s'a făcut de şeful diviziei de întreţinere, inginer Antoniu, inspectorul de tracţiune, inginer Ene şi inspectorul de mişcare Niculescu.

D. *I. Grădişteanu ministru lucrărilor publice*: S'a mai făcut o anchetă de subşeful serviciuiui de întreţinere.

D. *L. Antoniu*: N'o găsesc în dosar şi nu mă refer de cît la actele ce mi s'au pus la dispoziţie. Menţin deci tot ce am spus şi repet observaţiile ce le-am făcut.

Dar trecem mai departe d-lor. Lipsa frînelor şi mai ales a frînelor Westinghouse, e o altă cauză frecvenţă a numeroaselor accidente.

Astfel pleacă uneori din diferite gări trenuri, cari din neglijenţă, din lipsă sau din economie nu sunt înzestrate cu frînele necesare, aşa că în caz de accident, sau la o iuţeală căpătată din nebăgaae de seamă din cauza lipsei frînelor, oprirea nu se poate face şi nenorocirile nu se pot înlătura.

Lipsei frînelor s'a datorit groaznicul accident de la Palota şi cel de la Bîrnova; tot lipsei frînelor este datorită şi deraiarea din 30 Iunie trecut, de la Constanţa, cu care ocazie maşina şi vagoane au eşit de pe linie, năvălind în stradă şi omorînd un copil; iar ca o probă strălucită a felului cum direcţia ştie să-şi recruteze personalul şi să ia măsurile necesare ca trenuriior să nu le lipsească frînele, avem procesul-verbal dresat cu ocazia nenorocirei de care am vorbit, de către procurorul tribunalului Constanţa.

După acest act oficial, se constată că frîna Westinghouse nici nu funcţiona la vagoane, fiind înlocuită cu frîna ordinară.

Mecanicul nu ştia cum să procedeze şi nici odată nu întrase pe linia aceea, fiindu-i cu desăvîrşire străină. Concluzia?

Insuficienţa personalului inferior şi incapacitatea celui superior.

Iată rezultatul acestei constatări? Deraeri peste deraeri, accidente peste accidente, ciocniri de vagoane peste ciocniri de vagoane.

Nu avem acari şi frînari suficienţi, nu avem nici maşinişti.

Pe toţi din cauza unor economii absurde, îi surmenăm, le cerem prea mult faţă cu micul salariu cu cari îi retribuim fără a socoti că prin aceasta lăsăm viaţa şi avutul nostru la discreţiunea unor muncitori istoviţi, cari, ori-cît de conştiincioşi ar fi, ori cît de oameni ai datoriei ar fi, pot foarte uşor greşi fără voia lor.

Inmulţirea numărului lor dar se impune cu o oră mai cnrînd pentru a se putea face astfel o mai justă şi mai omenească distribuţiune a muncei fară a le ruina sănătatea şi atenţiunea.

Dar, onoraţi colegi, pe lîngă exemplele date de insuficienţa personalului inferior, să vă prezint şi cîte-va dovezi de incuria personalului superior de la căile ferate, care este în bună parte o cauză principală a acestor mutiple accidente. Din dosarul No. 41 din 1901, cu privire la deraiarea din 13 Septembrie, din staţia Prahova, se constată că accidentul e provenit din cauză că manipularea acelor se face cu greutate, fiindcă sistemul aparatului e defectuos. Această constatare a comisiunei de anchetă, adusă la cunoştinţa serviciului superior de la direcţiunea căilor ferate, rămîne fără nici un rezultat practic, de oarece direcţiunea, in loc să ia măsurile necesare de îndreptare, se mulţumeşte a clasa afacerea pur şi simplu.

Aceeaşi incurie din partea direcţiunei căilor ferate o găsesc în dosarul No. 53 din 1901, cu privire la accidentul din 8 Noembrie, de pe linia Moraşii Brudea. Şi aci se constată de către comisiunea locală de anchetă, că şinele sunt slab legate, că sunt defectuoase şi că trebue refăcute după alt tip.

Şi aci, ca şi în celalt caz, direcţiunea, în loc ca să ia măsurile de îndreptare cerute prin raportul de anchetă, se mulţumeşte numai a pune afacerea la dosar.

Aşi putea să vă prezint o sumedenie de exemple, dacă nu mi-ar fi teamă că abuzez prea mult de atenţia ce aţi bine-voit a-mi arăta. Proba este dar făcută, d-lor. Şi responsabilă de toată această nenorocită stare de lucruri, cu consecinţe atît de grave, este actuala direcţiune care nu ştie să fie la înălţimea marilor interese sociale şi economice, care sunt strîns legate de buna administrare a căilor noastre ferate.

Un director de cale ferată este şeful unei întreprinderi comerciale pe care la noi o are statul, iar în alte părţi diferite companii de drum de fer. Urmează de aci că directorul trebue să fie un bun, un excelent administrator.

Poate actualul director să fie un eminent inginer, d-sa a dovedit însă că e un slab administrator al căilor ferate.

Şi nu e deajuns să ştii a conduce un tren regal, singurul caz în care actualul director se deplasează de la biroul său.

Principalul este să ştii să conduci o armată întreagă de 20 de mii de funcţionari şi să prevezi la timp toate lipsurile resortului întreg şi toate nevoile economice şi comerciale ale ţărei. (Aplauze.)

Actualul director, însă, a dat dovadă de o costisitoare şi dureroasă neprevedere şi lipsă de grije, căci ori-ce s'ar zice, d-sa este cauza, d-sa este autorul moral atît al dezastrului agricol din anul acesta, cît şi al deselor deraieri ce au avut loc în ultimnl timp, prin neluarea măsurilor trebuitoare la timpul necesar.

Imi e teamă, însă, că voacea mea va răsuna în pustiu, *vox clamuntis în deserto* de oare-ce actualul director pare a fi invulnerabil, iresponsabil, şi infailibil (Ilaritate.)

Nu cunosc putereamisterio asă de care d-sa se bucură, dar trebue să constatăm că în faţa direcţiunei căilor noastre ferate ne aflăm dinaintea unei a *doua Oculte*, tot aşa de puternică şi de invulnerabilă ca şi oculta liberală.

Cu deosebire numai că acea d'intăiu se prezintă sub o formă mult mai puţin concretă, mult mai puţin tangibilă de cît aceasta din urmă, care tronează în beciurile Băncei Naţionale: şi că în fine oculta de la căile ferate neavînd nici o culoare politică, e cu atît mai periculoasă, cu cît origina şi puterile ei sunt necunoscute.

Fi va în stare d. Ministru al lucrărilor publice, avea-va d-sa curagiul să se atingă de această nouă ocultă?

Să sperăm că da, deşi tare mi-e teamă că nu.

Eu mi-am făcut datoria, dînd alarma necesară. (Aplauze prelungite).

---

*) O anchetă făcută în urmă de către ministrul lucrărilor publice a dovedit că faptul denunţat era perfect exact. Ministrul a şi dat victimei deplină satisfacţie; ea a fost reintegrată în serviciu şi a primit 10.000 lei despăgubiri.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2085.—Mercuri 22 Ianuar 1914

CANDIDAȚII

Partidului conservator-democrat în alegerile generale

CAMERA

COLEGIUL I

D-nii N. Cananău
N. Nanu
P. Sion
St. A. Negruzzi

COLEGIUL II

D-nii Lascar Antoniu
Eugen Herovanu
Vespas an Pella
Henri Sutzu
Dr. D. Mezincescu
Oswald Teodoreanu

COLEGIUL III

D. Dr. Const. Enăşescu

AL DOILEA FARSOR

Despre cel dintâiu s'a vorbit în numărul trecut, cu ocazia „reintrărei" sale în viața politică din care nu se retrăsese nici odată: d. Nicolai Filipescu.

Al doilea—și de sigur în mai mic și mai puțin primejdios—este celălalt Nicu, tot așa de „popular" dacă vreți: Nicolai Fleva.

Cu riscul de a-i reface o parte din popularitate, vom vorbi iar de dînsul,—căci veți fi observat negreșit, de un număr de zile nu se mai pomenește nicăieri, nu se mai vorbește nimic de el.

Ba, un singur ziar, de altfel prieten al „democratului" Fleva a rezumat deviza fostului tribun al poporului, făcînd aluzie la știrea trecerei lui la liberali:

„Fă-te frate cu dracul, pînă treci puntea".

Lucrul pare dar adevărat. Imbătrînitul, răsuflatul tribun „trece" la liberali: Mai drept se oferă din nou liberalilor dacă aceștia vor vroi să-l cumpere; dacă li se va părea că pot avea nevoie de dînsul, așa cum, la un moment dat, d. Al. Marghiloman, ministrul de interne al unui partid reacționar dar excesiv de slab, a crezut că poate să i prindă bine doctorul Racowski.

Iar ca scuză a ofertei pe care o face de cîtă va vreme liberalilor ex-tribunul strecoară prin un ziar liberal acea neîndemânatică și șărlătănească scuză:

„Fă-te frate cu dracul, pînă treci puntea".

Puntea e—epoca de alegeri.

Fostul tribun nu înțelege să rămînă în afară de Parlament chiar dacă nu are nici un rost înlăuntrul lui.

Și cum pretinsa „popularitate" a tribunului i-ar aduce o cădere... sigură, dacă ar cuteza să se prezinte alegătorilor, fără sprijinul unei organizații politice, fără ajutorul unui partid politic, Fleva umblă să dobîndească mila guvernului, toleranța partidului pe care o viață întreagă l'a atacat, l'a injurat și l'a calomniat.

Dacă, la un moment dat, d. Nicu Filipescu s'a retras.... în bibliotecă, d. Nicu Fleva se făcuse într'o bună zi.... conferențiar.

Da, conferențiar!

Ne mai putînd, cu autoritatea știrbită și cu gura fără dinți, să cheme publicul la o întrunire publică—deși avea încă pe atunci sprijinul „Adevărului" și în același timp se folosia de agitația întreținută de d-nii P. Carp, Filipescu, Marghiloman și Racowski,—farsorul inventase mijlocul conferenței. Inarmat cu dosare și tăieturi de ziar — răsuflatul orator întreținea auditorul cu chestia tramvaiului comunal, mergea din oraș în oraș să agite această unică temă, care a avut așa de lamentabile urmări pentru oameni politici cu autoritate, — dar mi-te pentru un politician lipsit de convingeri și de scrupule ca N. Fleva!

Să mai reîmprospătăm campania veche și mai nouă a presei liberale contra lui Fleva.

Să mai cităm interpelarea d-lui G. G. Mirzescu în Cameră?

Și iată acum pe „tribun" gudurindu-se pe lîngă guvern, făcînd pe anti-tokistul convins și pe democratul... brătienist milogindu-se, vînînda-se pentru blidul de linte pe care poate o să i-l întindă guvernul, cu convingerea că are de a face cu un om prea mult compromis și prin urmare inofensiv.

Mai rău și mai de rîs nu putea să ajungă și nu i-ar fi de dorit nici dușmanii lui s'ajungă!

?

MICI POLEMICI

Se afirmă că guvernul ar nutri intenția de a clege pe Bogdan-Ciupești deputat, după ce Blank va avea satisfacția de a-l vedea condemnat la închisoare.

Ca să și poată încasa diurnele, se va convoca, din cînd în cînd, o ședință a Parlamentului la... Văcărești.

*

Ce tot are „Evenimentul" cu serviciul dezinfectărilor epidemice?

E drept că toate etuvele n'au putut dezinfecta proza acelui ziar. Dar a cui e vina?

*

Guvernul a jucat o festă d-lui A. Stroja care nu poate candida în alegeri, pentru că ele coincid cu... recrutările.

*

Mult talentatul confrate Rădulescu a fost înlocuit la lotăria statului prin... Bădulescu.

Meșter, regimul acesta: nu schimbă oamenii, ci... inițialele.

*

„Seara" insereazâ anunțul prin care se caută un incasator cu garanția de 3000 lei.

...De n'ar scăpa vr'un naiv garanția în mîinile celor de la „Seara".

*

Alegerile pentru Constituantă vor fi cu mult mai solemne.

Liberalii din Iași au rezervat pentru atunci pe candidații Tololoi, Pysoski și Dabija.

*

Bietul soldat, căzut în lutărie, a trăit 9 zile cu puțina zăpadă ce cădea de sus. ...Mana din cer!

„Operetа" Alt-Heidelberg s'a cîntat Duminecă de către trupa dramatică a Craiovei. Orchestra a lasat cu total de dorit...

*

Cine va găsi în democrata „Facă" ceva la adresa liberalilor, îi oferim ca premiu 10 acțiuni de ale „Faclei" săptămînale anti brătieniste à outrance.

Iluzie și adevăr

Sunt oameni care trăesc numai din iluzii,—iar acțiunile lor chiar în cazurile — foarte rare de altfel cînd se brodesc în mrejele vieței reale, devin, în chip fatal iluzii.

De altfel nu însemnează că iluzia să cuprindă în ea noțiunile morale,—rîvnind dincole de sfera ei, sancțiuni morale.—Ucigașul care pune la cale cel mai odios atentat, întrevede dincolo de el putinți de-acele, care-i dau—cel puțin lui îndreptățirea faptei ce-o va comite. Tot astfel, în altă sferă de idei politicianizmul—tulburat de visurile mărirei—poate comite acte de acele, care de și-l fac să întrevădă putința înfăptuirei, dincolo de icoanele amăgitoare ale iluziei—să nu fie de fapt de cît acte imorale, negative,—dăunătoare nu numai lui, dar și unei totalități de indivizi, societății.

In această ordine de fapte și idei se încadrează perfect, activitatea d-lui N. Filipescu.

Iată un om de care cînd hulește trebuește să ai perfectă încredere că, această — hulire—nu-i pornită din convingerea statornică și necondiționată a unei credințe.—E o acțiune la care-l împinge cine știe ce miragiu, cine știe ce iluzie.

Cînd aceasta-și pierde trăinicia,—nu-i de mirare să-l vezi lăudînd și îmbrățișînd oamenii, pe care-i anatemizase.

Și nimic mai firesc de cît aceasta, pentru că revenirea nu i și ea de cît efectul aceleiași dăinuiri în viața iluziilor.

D. Filipescu nu putea concepe un partid conservator fără d. Carp. Și a zvîrlit anatema pe șefia d lui Maiorescu.—Și atunci cînd s'a retras—vorba noștiu cui—între păreți bibliotecei sale (?), n'a fost calificare destul de grea, n'a fost insulta destul de puternică pe care să n'o arunce îndreapta și-n stînga.

Nu știu cine spunea: „Va reveni!" — și nu s'a înșelat. A revenit, — iar ca o îndreptățire parcă a acestui joc de dute-vino,—își azvîrlea prin coloanele „Epocei" toată furia asupra partidului conservator-democrat.

Și de aici încetează iluzia, și începe realitatea.

Mă rog, d. Filipescu are iluzie că partidul conservator-democrat e un partid slab, un partid pe care trebuește să-l distrugă,—ori vădit este că în acțiunea și cuvîntul d-lui Filipescu trebue să citești contrariul. Și acesta-i adevărul. Dacă d. Filipescu și tovarășii d-sale, duc campania aceasta înverșunată împotriva takismului—vorba „Epocei"—care să-i fie oare îndreptățirea?

Răspunsul e scurt: nu lupți împotriva dușmanului celui slab, căzut, ci împotriva adversarului celui tare, — de-a cărui putere te temi,—de a cărui existență poate să atîrne încetarea acelei ale tale.

Și acesta-i adevărul.

Partidul conservator-democrat prin destoinicia, prin neșovăirea oamenilor săi, prin acțiunea și programul său, readus în noțiune reală—pe cît a fost posibil în scurta sa guvernare, a dovedit a fi o putere, care cu drept cuvînt îngrijora pe d. Filipescu și C-nia.

Trăiască-și d-sa iluziile spasmodice, cu deșteptări furibunde,—partidul conservator-democrat merge și va merge calea cea dreaptă a realității pipăite, puternice și indestructibile.

Beșicele de săpun, ori-cîte icoane măestre pot oglindi, se urcă—ușoare—în sus, și... se sparg sau dispar vederei noastre,—omul cumpătat și muncitor merge drept pe pămîntul așezat, calea grea, anevoioasă, înceată, dar sigură că-l va duce neștirbit la hotarul spre care tinde.

Trăiască-și d. Filipescu iluziile sale, noi vom trăi realitatea forței noastre din ce în ce crescîndă.

Dinu

NOTA ZILEI

Parfum special.

Deschizînd, întîmplător, o mică broșură sosită astăzi la redacție „Răspuns d-lui Bogdan-Duică" suntem solizi a face următoarele ciudate constatări.

Ne izbește, de repetate ori, cîte-o imperechere cacofonică inevitabilă. Pentru că autorul e nevoit să arăte adese ori că:

„D. Bogdan-Duică care susține..."
„D. Bogdan-Duică cînd arată..."
Și așa mai departe...
Un fel de polemică care...
Ba nu; nici așa nu nu merge.

Ori cum ai întoarce-o, cu d. Duică risci să te întîlnești într'o situație critică care...

Pardon.

S-o lăsăm baltă mai bine, mai ales că d. Duica a avut minte să lase literatura și a primit un inspectorat de la guvernul pe care-l combate d. Virgil Arion.

Reclama electorală

Cînd prietenul nostru, senatorul Lascar Antoniu, a cerut în Senat ministrului justiției ca să avizese la măsuri pentru a asigura soarta funcționarilor judecătorești, i s'a răspuns de pe banca opoziției liberale, că interpelarea este *o reclamă electorală*.

Răspunsul ministrului justiției de și satisfăcător în formă, în fond însă, dată fiind inteligența acelui ministru, nu prea dădea serioase garanții de realizarea dorințelor senatorului conservator-democrat.

Pentru mine care de mult încă ceream să fie înscrisă în programul de guvernămînt al țărei, inamovibilitatea funcționarilor, interpelarea senatorului Lascar Antoniu era bine venită și dădea mai multă tărie convingerei ce am că inamovibilitatea tuturor funcționarilor publici de ori ce treaptă și rang, e o reformă de eră nouă, folositoare și pentru funcționari și pentru țară.

M'a mirat însă ca tocmai de pe băncile liberale să se arunce cuvintele de reclamă electorală, cînd știut este că nu poate exista activitate omenească și program de guvernămînt, care să nu aducă folos uneia sau mai multor clase sociale și cînd iarăși necontestat este că legiuirile în folosul țărei pot fi înfăptuite ori cînd, ele fiind opere bune și nu pot fi considerate ca reclame electorale.

Ambițiile, sau interesele de partid nu pot fi duse pînă la extremul de a se contesta sau micșura pornirile bune care tind a aduce mari și reale foloase țărei.

Nu cred că se găsește om, care să posede cele mai elementare noțiuni despre vitalitatea unui popor și să nu recunoască că e un pericol național atuncea, cînd toate isvoarele de bogăție se găsesc în mîini străine, iar autochtonii nu alcătuesc de cît cîteva clase sociale, fie chiar plugari și funcționari, pensionari și debitanți de tutunuri.

Inamovibilitatea funcționarilor după părerea mea este cea mai mare operă de salvgardare a intereselor superioare naționale.

Așa se și explică că șeful meu politic d. Take Ionescu, a pus în prima linie a programului partidului conservator-democrat această nouă reformă.

Cine nu vede că inteligențele și energiile romînești se perd în aspirațiuni de funcțiuni și în schimbări de funcționari?

Cine nu vede sălbătăcia ce se petrece la schimbarea guvernelor, cînd funcționarii sunt aruncați pe drumuri în brațele mizeriei, ei și familiile lor.

Cine nu vede coborîrea caracterelor, îngenunchierea conștiinților și deci falsificarea alegerilor și a întregului regim constituțional prin concursul a două armate, pe care le numesc nenorocite—funcționarii ce capătă și funcționarii ce perd funcțiile.

Este cineva care să îndoește de marea transformare ce se va produce în moravurile noastre publice și în activitatea noastră Economică, prin inamovibilitatea fucționarilor?

Dar partidul liberal a făcut reclamă electorală, cînd a anunțat cele două reforme?

Crede partidul liberal că inamovibilitatea funcționarilor este o reformă de mai mică însemnătete ca reforma electorală?

Crede partidul liberal că colegiul unic, cu dependența alegătorului, cu arma teoriei și a conrupțiunei la dispoziția guvernelor, va aduce veri o schimbare în operațiile electorale?

Avînd funcționarul inamovibil.

Avînd comerciantul și industriașul scoși de sub puterea guvernelor.

Avînd cetățeanul ferit de șicanele și presiunile administrative, reforma electorală cu colegiul unic va da necontestat roade bune, întru cît ar fi vorba numai de o dreaptă repartisare a exercițiilor dreptului de participare a fiecăruia la direcția și conducerea statului.

Numai sub un atare regim s'ar putea selecționa mai bine și pătura conducătoare, relativ la care, reforma liberală a rămas mută, căci nu glăsuește nici un cuvînt.

Ar fi trist dacă ideile bune, vederile limpezi ale intereselor naționale, ori cînd se vor manifesta ele, vor fi considerate ca reclame electorale.

Dacă e vorba de o modificare a constituției, n'am cuvinte a invedera nevoia ca inamovibilitatea cu gradația salariilor să fie înscrise în constituție.

Nu fac reclamă electorală, de și ne aflăm în campanie electorală, fac un act de patriotizm și conjur pe cetățenii Iașului să nu dea votul lor de cît acelui partid, care va lua angajamentul că va face ca inteligența și enerrgia românească să ajungă prin cuncursul școalelor noastre naționale, stăpîne pe toate isvoarele de bogăție a le țărei.

Acest resultat se poate obținea numai prin inamovibilitate, dacă cine-va cunoaște alt mijloc să-l arăte și să ceară aplicarea lui.

G. D. Șerban.

OAMENI ȘI LUCRURI

ZIARISM...

In ultimul său număr un ziar din localitate—cel mai vechiu, recunoaștem—înregistrează într'o notiță lăudăroasă faptul că un corespondent iașan al unei gazete populare din Capitală—e vorba de corespondentul „Universului"—împlinește 15 ani de activitate, în localitate.

Faptul în sine e dintr'acelea cari se pot releva, fără îndoială. Dar e dintr'acele care se relevează mai rar, pentru că munca ziariștilor poate fi prețuită ori-unde, ori-cum, dar nu în coloanele... altor ziare.

De aceea notița rămîne un accident izolat ce trebuie atribuit mai curînd unei simpatii sau prietenii personale și nu se poate generaliza, nici sub cea mai modestă formă.

Ca să fim mai lămuriți: ziaristul a cărui activitate și consecvență se apreciază în chip elogios, dar ocazional, nu ar putea fi la adăpostul nici unei violențe, nici unui atac, în chiar coloanele aceluiași ziar, unde au apărut laudele de eri. Și *această* constatare se poate generaliza în multiple forme și cazuri.

Ori cîte încercări s'au pus la cale și s'au adus la îndeplinire de a se alcătui sindicate și asociații de ziariști,—avem în momentul de față trei organizații de această natură—nu s'a putut ajunge la un fapt așa de simplu în aparență ca ziaristul să fie cruțat de injurii și de atacuri în ziare. E un privilegiu care pare foarte departe încă de realitate. Așa de departe, încît nu mai surprinde pe nimeni să vadă veșnic, în toate împrejurările, pe gazetar maltratat în gazete, maltratat nu numai pentru excesele lui proprii eventuale, ci și pentru ale altora, ale multor altora pe care prezența ziaristului i-acopere, îi ocolește, îi ridică de multe ori.

Am zis că sub diverse forme se înfățișează această paradoxală stare de lucruri. Bună-oară, n'a intrat măcar în uz ca ziaristul să fie scutit de atacuri în coloanele gazetei unde, altă dată, a conlucrat, gratuit ori profesional. Și cuvîntul acesta din urmă ne sugerează observația că de multe ori ziaristul nu e cruțat de atacuri în profesiunea sa cînd, în afară de publicistică, exercită o altă profesiune socială.

Și cîte încă sunt împrejurările și formele în care gazetarul e expus atacurilor și ofenselor gazetărești!

Dar toate aceste nu micșorează importanța notiței elogioase de care am vorbit. Din potrivă—mărește în chip fenomenal gestul de confraternitate bine meritată.

Rodion

Cetitor. E just. Versul în original sună «Furtunile iubirei...» nu «credinței». A fost un «lapsus calami» în «Opinia» și a trecut tot astfel în «Cuvântul».

ECOURI

Compoziția și puterea nutritivă a ouălor. După observări făcute, s'a constatat că o găină, în întreaga ei existență, se poate oua pînă la 600 ouă: 20, în primul an; 120, în al doilea; 135, în al treilea; 114, în al patrulea; cantitate care merge descrescînd în anii următori.

Un ou de găină cîntărește, mijlociu, 60 grame; albușul trage de două ori mai mult ca gălbănușul.

Oul este un aliment de primul ordin. Sub greutatea mijlocie de 60 grame, corespunde unei valori nutritive de 150 grame lapte și 59 grame de carne. Gălbănușul constitue elementul hrănitor; conține 6 grame de grăsime propriu zisă un gram și jumătate de substanțe grase fosforate și 3 grame de albumină. Oul mai are avantajul a se digera bine și repede.

*

Intre doi magistrați.—Domnului Anatole France nu-i place filosofia Domnului Bergson și e probabil că nu va veni la academie să voteze pentru el.

Nu de mult, ducîndu-se la o doamnă, o cunoștință, o găsi citind o carte de filosofie la modă.

— Cum, citiți asta, zise el, vă place Bergson?

— Vezi bine, îi răspunse doamna, eu găsesc că-i foarte inteligont.

— Oh! reluă Anatole France, trebue să fii în adevăr inteligent ca să poți aprutiza o generație întreagă."

*

Vînătoare norocoasă. — Numai de noroc să nu se plîngă omul, căci dacă îl ai, vine singur şi dacă nu-l ai degeaba îl căuţi şi îl chemi, căci norocul e orb şi surd şi merge dus de mînă, de către soartă, acolo unde e hărăzit să se ducă.

Să vedeţi ce i s'a întîmplat unui vînător francez şi apoi să mai spuneţi că n'am dreptate.

In apropiere de Bordeaux, un vînător aştepta să-i pice în palmă vînatul căutat. De odată zări un stol de becaţe, cari îşi urmau zborul în văzduh. „Dacă nu dădui pînă acum peste altceva—îşi zise vînătorul—măcar să mă aleg cu cîteva becaţe". Cu cîteva focuri împuşcă optsprezece dintre cari una avea atîrnat de gît un colier de aur.

Pe colier se găsea inscripţia următoare:

„Acel care va împuşca această pasere şi o va trimite d-lui Thersita, în Tanger, va primi 15000 de franci".

Mai mare noroc! Şi fericitul vînător a şi expediat becaţa cu colierul de aur, în Tanger, la adresa indicată şi aşteaptă acuma răsplata făgăduită.

INFORMAŢII

❑ **Din lucrările viitoarelor parlamente.**—*Iată după* **L'indépendance Roumaine** *cum stă această chestiune:*

Noul parlament urmează să se întrunească la 21 Februarie. Lucrările de constituirea lui şi discuţiunea la Adresă vor dura probabil pînă la 5 Martie, cînd se va putea face prima lectură a declaraţiei de revizuire. Apoi se va începe discuţiunea asupra articolelor de revizuit.

Se vor revizui: Art. 19 privitor la expropiere, apoi secţiunea I şi II din Constituţiune, privitoare la constituirea corpurilor legislative, art. 22 relativ la căsătoria religioasă, art. 24 în dispoziţiunile sale privitoare la delicte şi responsabilitatea presei, art. 23 privitor la gratuitatea învăţămîntului public, capitolul IV titlul III privitor la contenciosul administrativ şi datoria justiţiei de a aplica dispoziţiunile constituţionale, cînd, într'o afacere dată, legile ordinare le contrazic.

*

Cum constituţiunea cere trei lecturi la intervale de cîte 15 zile, a doua lectură se va face probabil la 20 Marte şi a treia la 4 Aprilie.

In interval se va discuta şi vota budgetul.

După a treia lectură şi adoptarea de către ambele adunări a propunerii de revizuire, Parlamentul se va disolva şi alegătorii vor fi chemaţi pentru alegerea Camerilor constituante, cari vor putea să se întrunească către sfîrşitul lunei Mai sau începutul lui Iunie. Ele vor numi comisiunile chemate a studia chestiunile de rezolvit şi asupra cărora vor presinta rapoarte.

*

Camerile constituante vor lua apoi vacanţă şi credem a şti că ele se vor întruni din nou la 14 Octombrie pentru a începe discuţia.

O dată reforma electorală adoptată va trebui să se procedeze la redactarea noilor liste electorale, ceia ce va necesita destul timp.

Constituanta va continua să siejeze pînă atunci, căci noile alegeri pentru camerile ordinare nu vor putea avea loc de cât pe baza acestor noui liste.

■ **Liberalii din Iaşi vor susţinea la Senat candidaturile următoare:**

Colegiul I: **d-nii C. B. Pennescu şi general Mustaţă.**

Colegiul II: **d-nii I. Botez şi dr. Ştef. Possa.**

■ **După informaţiuni din sursă sigură, la revizuirea constituţiei, se va propune şi revizuirea articolului 24 din legea presei.**

Modificarea aceasta ar cuprinde două puncte principale:

Prima ar fi că dreptul de colaborare la un ziar ar fi legat de calitatea de cetăţean.

Al doilea punct ar fi corecţionalizarea unor delicte de presă, ce astăzi se găsesc în competinţa curţii cu juri.

■ **Este absolut sigur că d. Paul Bujor va candida pentru locul de reprezentant al Universităţei ieşene în parlament.**

■ *In urma telegramei ce a primit de la direcţia generală a serviciului sanitar superior, d. dr. Flor, medicul şef al oraşului a trimis o circulară medicilor de dispărţiri, arătînd că, pe viitor, au a se ocupa de serviciul desinfectărilor în despărţirile respective.*

După trecere de 3 zile însă de la „desfiinţarea" postului de medic al dezinfectărilor, agenţia de la clubul liberal impune d-rului Sion reînfiinţarea postului şi detaşarea unui medic de plasă de la Tg. Frumos pentru acest serviciu.

E colosală... economie şi bună ordine în rîndurile noului regim!

■ *D. Petre Missir va candida la Vaslui.*

❑ *Aflăm cu multă plăcere că d. Dembinski farmacist şi proprietar a făcut adeziune la partidul conservator-democrat şi a cerut înscrierea în clubul din Iaşi.*

— *Domnii de la „Facla" se grozăvesc şi ne ameninţă cu dosare şi caziere.*

Atari ameninţări ridicole nu ne vor împiedeca să ne ocupăm de întreprinderile şi expedienteleunor domni de la zisul ziar, cu o existenţă interlopă.

■ *Cu privire la informaţia noastră de ieri, elogioasă pentru d. Enrico Mezetti, directorul Conservatorului de muzică şi artă dramatică din Iaşi, ne vedem nevoiţi să revenim la partea ei finală.*

Intr'adevăr, din izvor autorizat aflăm că pînă'n prezent dirigintorii liberali locali n'au făcut nici un demers pe lîngă d. Mezetti, pentru a continua a pune bunele sale oficii în slujba instituţiunii pînă acum condusă de d-sa cu atîta îngrijire.

■ *Pentru senatul universitar se mai anunţă şi candidatura d-lui dr. Bogdan. Observăm, cu această ocaziune, că d. profesor N. Leon nu se prezintă, cum s'a spus, în înţălegere cu clubul conservator ieşan, ci numai propus de un grup de profesori universitari.*

— *D. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat a plecat astăzi dimineaţă la Roman. Astă seară se întoarce în Capitală.*

■ *D. Gh. Scobai îşi menţine, pînă în acest moment, candidatura la colegiul II de Senat ca independent.*

D-sa n'a acceptat locul de inspector particular — foarte particular — ce-i se oferise acum în urmă.

■ *Nici numirea d-lui Mihai Pastia, anunţată în „Mişcarea" nu este pînă astăzi un fapt îndeplinit.*

Putem addoga amănuntul că d-sa a fost chemat, acum cîteva zile, în Capitală ca să depună jurămîntul, dar, ajuns în Bucureşti, şi-a găsit locul... ocupat de alt cineva. Nu de un ieşan, se'nţelege.

■ *Marele colegiu universitar este convocat pentru Joi ora 5 pentru a se discuta asupra candidaturilor ce urmează a fi propuse pentru scaunul de senator universitar.*

Tot Joi se va discuta şi modul cum urmează a fi repartizată suma de 2000 lei acordaţi universităţii pentru diferitele nevoi a facultăţilor.

■ Duminecă 2 Februarie, se va serba cu o deosebită solemnitate hramul Mitropoliei.

Serviciul divin va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, asistat de P. S. S. Episcopul Nicodem al Huşilor.

■ D-nul Dr. Zosin va începe Duminecă 26 Ianuarie, ora 4 p. m. în amfiteatrul Liceului Naţional, al patrulea ciclu de prelegeri publice ştiinţifice, pentru cultura generală pozitivă, tratînd în primele trei prelegeri, despre viaţa şi opera lui Auguste Comte.

Intrarea liberă.

■ Colaboratorul nostru d. C. V. Buţureanu a pus sub presă traducerea studiului prof. Maria Montessori „Metoda pedagogiei ştiinţifice aplicată la educaţia celor mici".

■ **Cercurile culturale din judeţ.** Duminica trecută, după terminarea serviciului religios, a avut loc şedinţa cercurilor culturale, la şcoala din *Potângeni*, com. Movileni.

Dl. D Ionăşescu, preşedintele cercului, a vorbit despre „Datoriile copiilor către părinţi".

Dl. I. Stavila a vorbit despre „Istoria neamului nostru.

In fine, preotul Gh. Lazăr a cetit despre „Legea Legilor".

La şcoala din Perieni, în şedinţă intimă, a vorbit d. C. Fumu despre însuşirile ce trebue să îndeplinească întrebarea în învăţămînt.

Conferinţa publică s'a ţinut la ora 2 p. m.

Dl. C. Laurescu a vorbit, în mod general, despre prefacerile din ziua de azi prin care trebue să treacă ţara noastră.

Conferenţiarul a fost completat de către preotul H. Stoian, cere a vorbit despre acelaş lucru.

■ D-na Aneta D. Rosetti, preşedinta societăţei „Elena Doamna" pentru îmbracarea copiilor saraci, roagă pe onoratul public ieşan de a veni în număr cît mai mare la reprezentaţia cinematografică ce se va da în folosul societăţei, Mercuri sara 29 Ianuarie a. c. în sala Circului Sidoli, căci pe lîngă distracţia ce le va procura filme alese vor contribui tot odată prin obolul lor şi la un scop atît de filantropic.

Biletele pentru reprezentaţie se pot procura de pe acum de la d-na Aneta D. Rosetti preşedinta societăţei şi d-na Angeline căpitan Catargi casieră, strada Tăutu no. 16 şi la librăria Ioan Ionescu (otel Traian), iar în sara reprezentaţiei la casa circului Sidoli.

■ Aratam în altă parte, că azi s'a întrunit comisiunea pentru scoaterea la pensie a învăţătorilor.

Comisiunea urma să fie compusă din d-nii Haliţa, inspector şcolar şi d-nii dr. Grigoriu şi Apotteker.

In ultimul moment însă, sectarii liberali au înlocuit pe amicul nostru d. dr. Apotteker, prin d. dr. Bottez.

■ Direcţiunea generală a serviciului sanitar, a admis a se da o îndemnizare de 1 leu pe zi agenţilor sanitari din judeţ, detaşaţi pentru combaterea epidemiilor.

■ Azi s'a întrunit comisia pentru scoaterea la pensie a institutorilor şi învăţătorilor. Comisiunea care a lucrat sub preşedinţia d-lui Haliţa, a hotărît scoaterea la pensie a învăţătorilor Creţu Gh., Nanciu Tănăsescu şi d-na Ecaterina Constantinescu. Ceilalţi au fost găsiţi apţi pentru serviciu.

■ Din partea agenţilor sanitari ieşani pleacă astăzi d. T. Vârlănescu pentru a participa la congresul agenţilor sanitari din Capitală.

■ —„Razna" anul I no. 7 din numărul căreia notăm: Virgil I. Barbat „Unificarea şcolii moderne", dr. C. Thiron: „Liberele cugetătoare", Fapte şi comentarii etc.

■ „Năpasta" în franţuzeşte: In *„Je jais tout"* no. ultim este tipărită *„Năpasta"* lui Caragiale. Titlul este aşa: *„Des yeux dans l'ombre"*. Drame en deux actes, adapté du romain (Caragiale) par André de Lorde. Caragiale este pus la schiţă subt pagină, iar du Lorde, scris mare, sus. Restul piesei va urma în numărul viitor. Sunt multe scene schimbate şi fraze întregi, din original. Pe învăţător îl face cu totul bătrîn, cînd în original este tînăr fiind amantul Anicăi.

■ Mecanicul şef al etuvelor de desinfectare, d. Tataru, şi-a fracturat un picior, în mod accidental.

Serviciul dezinfectărilor a ramas dară cu totul desfiinţat, iar salariul respectiv se serveşte d-rului Pichiu Iamandi, medic de plasă...

■ In localul societăţei romîne de gimnastică, se află expus bogatul transport de costume şi măşci sosite din străinătate pentru balul costumat şi mascat de la 8 Februarie.

■ La exerciţiul de gimnastică de sub conducerea d-lui Beresca, ce au loc în fie-care Vineri la societatea romînă de gimnastică, asistă şi un număr de ofiţeri din batalionul 4 de Vînători.

Această lăudabilă iniţiativă a fost luată de d. colonel Liciu, în vedere că ofiţerii să predeie la batalion gimnastica raţională, viitorilor apărători ai patriei.

■ Duminică 9 Februarie P. C. Arhidiacon Chezarie Ştefănescu va ţinea la mitropolie o predică, tratînd despre „Judecata din urmă a lui D-zeu".

■ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a încuviinţat ca Duminică 26 Ianuarie, corul de sub conducerea d-nei Sofia Teodoreanu, să cînte în catedrala Mitropolitană.

■ D. Vasile P. Grigoraş, revizorul şcolar clasa II-a al judeţului a depus eri jurămîntul înaintea prefectului judeţului.

■ **Relaţiunile greco-romîne.**— Cetim în *Le Temps*:

— „Intîlnirea prinţului regal al Romîniei cu d. Venizelos la dejunul oferit de legaţiunea romînă din Berlin e foarte favorabil comentată la Atena, unde i se atribuie o mare importanţă.

Se zice între altele, că în timpul trecerei la Berlin, s'ar fi remarcat atenţiunea cu deosebire amabilă, pe care prinţul Ferdinand o făcu moştenitorului tronului Greciei şi svonul despre o unire posibilă a celor două case regale în persoană princesei Elisabeta a Romîniei circulă cu persistenţă.

■ **De la cercul cultural din Podul-Iloaei.**—In ziua de Duminică 19 Ianuarie, cercul cultural al învăţătorilor din plasa Bahlui, a ţinut şedinţă în localul şcoalei din Podul Iloae sub preşidenţia d-lui I. Dodon. Au luat parte d-nii învăţători, autorităţile locale şi un număr de cetăţeni din localitate.

Preotul Lăzărescu din Podul Iloaei, într'o frumoasă cuvîntare a făcut istoricul faptelor petrecute în vara anului trecut, în urma cărora, ţara a eşit mărită atît din punct de vedere moral, cît şi ca teritoriu; explică apoi reformele, pe cari actualul guvern, îşi propune a le realiza, spre binele şi folosul tuturor şi în special al populaţiei de la ţară.

D-na învăţătoare Dimitriu Erbiceni, vorbeşte despre cultura viermilor de matasă; d. Preşedinte Dodon, completează cele spuse de conferenţiari şi dă o mulţime de sfaturi patriotice şi folositoare populaţiunei rurale.

Doctorul Vitner, medicul spitalului din localitate, spune cîte-va cuvinte despre *scarlatină*, boală care bîntuie cu furie prin cîte-va comuni vecine, secerînd multe vieţi tinere, şi arată strînsa legătură, care există între ei o serioasă luptă în contra bolelor molipsitoare şi între înălţarea economică şi culturală a ţeranului, scoţînd în evidenţă rolul principal, care-l are învăţătorul în această luptă. D. Rota, dirigintele şcolei din localitate, încheie seria cuvîntărilor. Şedinţa se ridică într'o atmosferă înălţătoare a sufletelor, fiecare din asistenţă, simţind limpede, că este de datoria tuturor a munci pentru îmbunătăţirea stărei populaţiunei rurale înconjurată de multe şi nenumărate lipsuri şi nevoi.

■ In ziua de 9 Februarie a. c. se va efectua alegerea epitropilor bisericeşti din parohiile rurale.

■ Toate procesele care urmau să se judece la spiritualul consistoriu al eparhiei Moldovei s'au amînat, nenumindu-se încă un defensor eclesiastic în locul d-lui V. Oiaga demisionat.

■ Se va acorda trenul gratis Iaşi Vîrciorova, elevilor cl. 7 şi 8-a ai Liceului Naţional, care vor face o excursie în Italia în vacanţa Paştelor.

ROMÎNIA

Tribunalul Judeţului Iaşi
Secţia III

PUBLICAŢIUNE

In baza jurnalului Judecătoriei Ocol 1 Urban Iaşi din 5 Iunie 1909 prin care dispune scoaterea în vînzare prin licitaţie publică pentru eşire din indivizinne a imobilului din Iaşi Iaşi str. Scăricică No. 8 între Iulia Roganovici, ca tutrice a minorilor Victoria, Dumitru şi Ana Roganovici, Evelina Spetzialnic, cu autorizaţia soţului ei Iohan Spetzialnic, Ioan Roganovici major toţi în calitate de moştenitori a defunct. Jugiu Roganovici cum şi Maria Gheorghiu azi defunctă şi reprezentată prin Ana Batcu cu autorizaţia soţului ei Ioan Batcu ambii dom. Iaşi str. Sărărie No. 7. In ziua de 28 Februarie 1911 s'a adjudecat imobilul asupra d-nei Iulia Roganovici în calitate de tutrice cu preţul de 2261,39 lei pe care însă nedepunîndu-l în termenul legal şi Trib. Iaşi s. III prin jurnalul No. 2638 | 911 ordonînd din nou vînzarea sus zisului imobil în comptul adjudecărei. Se publică spre cunoştinţa generală că vînzarea şi adjudecarea imobilului va avea loc în pretoriul Trib. Iaşi Secţia III-a în ziua de 26 Februrie 1914 orele 11 a. m. Incepîndu-se licitaţia de la suma de 2261 lei 39 bani.

Sunt somaţi toţi aceia ce ar pretinde vre-un drept de proprietate, uzufruct, servitute, chirie, ipotecă, privilegiu ca înaintea zilei de adjudecare să arate Trib. pretenţiunile lor sub pedeapsa de a nu li se mai ţine în seamă.

■ Au fost numiţi regisori ai moşiilor statului următorii;

V. Popescu la moşia Tăuteşti. N. Stamatiu la moşia Minzăteşti-Fălpăeşti. Gr. Cantemir la moşia Polieni. Zamfir Zamfirescu la moşia Belceşti şi A. Spiru Paul la moşiile Andrieşeni (jud. Iaşi) şi Feredeeni (jud. Botoşani).

■ Şcoalele din Băceni (com. Scobinţi) şi Munteni au fost închise pe cîte 5 zile din cauza epidemiei de scarlatină.

■ Delegaţia d-nei Henrieta Munteanu în postul de inspectoare a lucrului manual şi higienei şcolare, încetează pe ziua de 1 Februar.

■ Cu începere de la 20 Ianuarie crt. orele de cancelarie dela Epitropia Sf. Spiridon vor fi de la 9—12 m, şi dela 3—6 p. m.

■ La secţia centrală electorală va prezida biroul d. Toncanu avînd de grefier pe d. Vasiliu Al.

■ Noutăţi literare: Sub presă sunt poeme dramatice de Enric Fortuna.

— „Flacăra" anul III No. 14.

— „Noua Revistă Romînă" sub direcţia d-lui Rădulescu-Motru. Un sumar literar şi polemic foarte interesant.

— Răspuns la insinuările d-lui Bogdan-Duică de Horia Carp.

— „Monitorul asigurărilor muncitoreşti" anul II No. 20.

BANCA IAŞILOR

BILANŢUL GENERAL

ACTIV — **Incheiat la 31 Decembrie 1913.** — **PASIV**

Acţionari				111750	—	Capital	2500000 —
Cassa				116290	80	Fond de Rezervă	173339 60
Efecte Publice	Nominal	199900	—	175848	55	Fond de Pensiuni	3000 —
Cupoane Scontate				5503	15	Depuneri spre Fructificare	853015 25
Conturi Corente Debitoare				4136045	55	Conturi Corente	2504085 21
Efecte Scontate	în Portofoliu	845470	25			Ordine de Plată	945 —
	Predate Cassei	59131	60			Mandate la Ordin	191 35
	Reescontate	1683798	25	2588400	10	Deponenţi de Efecte Publice	698400 —
Efecte în Gaj	în Portofoliu	83495	95			„ „ Cauţiuni	125000 —
	Predate Cassei	3105	55			„ „ Efecte spre Incasare	93791 10
	în Depozit	1894753	10	1981354	60	„ „ Efecte în Gaj	1984921 —
Efecte Publice Angajate				833600	—	„ „ Ipoteci, Cesiuni, Titluri în Gaj	1556196 50
Depozite Libere				279300	—	Diversi Efecte Scontate Reescontate	1683798 25
Cauţiuni				125000	—	Reescont	37099 79
Efecte spre Incasare				83544	—	**Profit şi Perdere**	**280423 97**
Corespondenţi de Incasări				31100	65		
Ipoteci, Cesiuni, Titluri în Gaj				1430196	50		
Avansuri pe Efecte Publice				134741	40		
Diverse Conturi				294663	17		
Imobil				158963	55		
Mobilier şi Materiale				7905	—		
				12494207	02		12494207 02

Preşedinte, **C. Climescu.** Director, *Cristea Daniel.* Şef-Contabil, *Grigore Vasiliu.*

Contul de Profit şi Perdere

DEBIT — **Incheiat la 31 Decembrie 1913** — **CREDIT**

Cheltueli de Administraţie	75077	34	Dobînzi şi Beneficii	456277	65
Diverse Amortismente	61700	30			
Mobilier şi Materiale 20% Amortis.	1976	25			
Reescont	37099	79			
Beneficiu net	**280423**	**97**			
	456277	65		456277	65

Preşedinte, **C. Climescu.** Director, *Cristea Daniel.* Şef-Contabil, *Grigore Vasiliu.*

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor :

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidaţii conservator-democraţi este o **stea.**

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise*, buletinele care poartă **steaua,** semnul candidaţilor conservator-domocraţi.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele conservatorilor-democraţi, închide toate celelalte buletine ce a primit dela preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acelea ce au semnul o **stea,** şi le ţine în mînă dîndu-le preşedintelui spre *a le băga în urna albă.*

V. După ce s'au bagat în urna albă buletinele conservatorilor-democraţi cu semnul o **stea,** scoate din buzunar pe celelalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu perde nici *un* buletin, căci se anulează Votul.

Noul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, care se reprezintă tot astă-seară Luni 20 Ianuarie, va fi compus ca de obiceiu din 4 părţi şi va cuprinde între altele :

Dragostea învinge, Desfăşurare splendidă în trei părţi. Interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor pariziane.

Tîndală petrece la ţară, scene foarte humoristice.

Prin Alpii Austriei, interesante şi instructive călătorii.

Foga celor trei muşchetari, comedie pariziană.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri : „Princesa Elena", film danez de mare artă. In rolul principal apare d na Betty Nansen celebra artistă daneză supranumită Sarah Bernhardt a Nordului.— Concursul lui Marien.

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor.

Farmaciştii din localitate au ţinut aseară o consfătuire, în care au hotărît repartizarea pe farmacie a diferitelor furnituri pentru stat.

In comun acord au convenit ca furniturile să fie repartizate astfel :

Furniturile pentru societăţile filantropice, corporaţii şi regia, să fie date d-lui farmacist Jellea, Margulies, Enghel, Lupu şi Herţenberg.

Calea ferată, d-lor farmacişti Conia, Blumenfeld, Flach, Racovitză şi Rotbart.

Liceul Internat, d-lui farmacist Răteanu.

Şcoala Vasile Lupu, d-lui farmacist Adăce.

Seminarul Veniamin, d-lui farmacist Căpăţînă.

Şcoala normală de fete, grajdurile comunale şi şcoala tehnică, d-lui farmacist Verner.

Farmaciştii au adresat direcţiunei generale a serviciului sanitar, rugînd ca de la 1 Aprilie, furnizarea medicamentelor către stat să se facă după sus arătata distribuire.

Universitare.—Cursurile seminariale ale d-lui profesor D. Gusti, reincep azi la ora 2 jum.—4 jum.

— Tot azi reincep cursurile seminariale de Istoria literaturei romîne moderne, cu d. profesor G. Ibrăileanu.

— La litere sunt vacante 2 burse de 100 şi una de 50 lei la specialitatea filosofiei, la 2 Ianuarie.

— D. Gr. Demetrescu va ţine ultimele examene la 23 Ianuarie.

— Duminică 26 Ianuarie se va ţinea la universitate cursul liber de limbile neolatine.

— Examenele de Istoria dreptului se vor ţine mîne la ora 9 dimineaţa.

— Tot mîne va ţine examenele de licenţă prof. Gh. Tabacovici, pentru dreptul civil.

— D. V. Dimitriu, suplinitorul d-lui V. Iamandi la catedra cursurilor de licenţă, în specialitatea drept comercial, a început cursul Sîmbătă şi-l va continua odată pe săptămînă, în aceeaşi zi, ora 4.

— D. M. Berceanu a oferit o bursă de 60 lei lunar, aceluia dintre studenţii anului I de licenţă, care va obţinea cel mai bun rezultat la examenul anului I de licenţă în drept, şi care va prezenta tot odată secretariatului facultăţei juridice un act de stare materială, doveditor că nu e bogat.

— D. Gheorghiu Ioan, a fost numit preparator la laboratorul de bacteriologie, al d-l profesor Slătineanu, în locul d-rei Eleonora Radu, trecută la institutul de anatomie.

— In sesiunea aceasta vor trece examenele de d-rat în medicină d-nii Cirlan I., Ţicău Ioan, Dinescu Ioan şi I. Paul.

Judiciare.—Curtea de apel secţia doua a respins apelul făcut de Ivan Draganovici contra sentinţei tribunalului Botoşani, condemnîndu-l să plătească 600 lei intimaţilor Eliza şi C. Borănescu în procesul pentru anularea unui act de vînzare.

— Curtea de Casaţie a respins recursul făcut de Herman Lupu zis Bucureşteanu, din Bacău, rămînînd condemnat la un an închisoare corecţională pentru bancrută frauduloasă.

— Curtea secţia I-a a condemnat pe Zalman Blauer la 3 luni închisoare şi pe Haim Clemer la 200 lei amendă pentru bancrută simplă.

— Curtea cu juraţi a amînat judecarea procesului lui Gh. Cazacu pentru atentat la pudoare, din cauza lipsei martorilor.

D. dr. C. Vasiliu, medicul spitalului din Drăneeni, a comunicat serviciului sanitar al Fălciului stingerea epidemiei de scarlatină, care făcuse ravagii în acel judeţ.

D-nii Ţicău, Dinescu şi Cîrlan vor trece mîne d-ratul al VI în medicină, înaintea comisiunei compusă din d-nii profesori V. Bejan, Socor şi Jianu.

Eri au trecut examenul doctoratului IV, dnii Stocker şi Nastase Gheorghe.

Intr'un gen cu totul nou apare astă seară Marţi parizianul Marien pe scena circului Sidoli. Sifloman, cîntăreţ, imitator etc. artistul Marien stîrneşte neîntrerupte aplauze prin producţiile sale fără seamăn şi neimitabile.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Svon despre revolte în Portugalia

Madrid.—Ziarele află din Vigo, că după afirmările monarhiştilor portughezi emigraţi, semnalul revoltei gărzei republicane trebuia să se fi dat ieri la Lisabona.

Alegerile municipale în Serbia

Belgrad.—Cu prilejul alegerilor municipale, s'au produs excese destul de însemnate la Vranja, după cunoaşterea rezultatului alegerilor.

Rezultatele obţinute la alegerile municipale au dat ieri o mare majoritate partidului de guvernămînt.

In jurul procesului Beilis

— Un proces de calomnie. — Condamnarea unui membru al Dumei.

Kiew—Curtea cu juri a început judecarea procesului Sulguin, membra în Duma imperialui, acuzat că a publicat în ziarul „Kivelanin" un articol în chestia Beilis, în care aduce acuzări calomnioase procurorului Tsalpinski.

A fost condemnat la 3 luni detenţiune.

Pretinse atentate contra vaselor greşeşti

O dezmintire din sursă bulgară

Sofia.—Agenţia bulgară declară că ştirea din Atena despre pretinse atentate contra vaselor greceşti care acostează în porturile Varna este o pură născocire stupidă, ţintind să dea pretext Grecilor a desfiinţa şcoalele din zisele porturi.

Incidente consulare

Taebris.—Agentul consular german Schreeman, a pus stăpînire pe nişte mine de cărbuni situate în raza de concesiune a căei ferate din Taebris, arendate de supusul rus Preisaslov.

Consulatul general rus a ridicat o protestare energică contra lui Schreerman care spune că are drept de prescripţiune de oare ce aducea cărbuni din acea mină şi că de acum 6 ani, de la vechiul arendator Askerow.

Ministrul României la Petersburg în audienţă la Ţar

Petersburg. — Imparatul a primit în audienţă solemnă pe d. Diamandi, noul ministru al Romîniei, care i-a prezentat scrisorile de acreditare.

Diadohul Greciei spre Bucureşti

Berlin.—Diadohul Greciei a plecat de aici spre Bucureşti, spre a remite personal M. S. Begelui Carol şi A. S. R. Principelui Ferdinand, din partea Suveranului Greciei, medalia de războiu fondată de regele Constantin, cu prilejul războiului greco bulgar.

Greva institutorilor englezi

Londra.—Institutorii din Herefodshire s'au pus în grevă din cauza nesatisfacerei cererei lor relativă la salarii. 230 institutori au denunţat serviciul ; 50 şcoli au trebuit să fie închise.

Politica pacifică a Greciei

Asupra vizitei d-lui Venizelos la Berlin

Berlin.—„Norddeutsche Allgemeine Zeitung" scrie, în revista sa hebdomedară : „D. Venizelos a găsit prilej, cu ocazia vizitei sale la Berlin, să expue barbaţilor de stat germani, în repeţite rînduri, politica pacifică urmărită de Grecia.

In cercurile politice germane, în urma acestor explicaţiuni, s'a întărit convingerea că sub direcţiunea d-lui Venizelos Grecia în relaţiunile ei externe este condusă de dorinţa de a stabili legături sigure şi liniştite cu vecinii şi cu Marile Puteri".

Firul special telefonic fiind deranjat, n'am putut azi convorbi cu corespondenţii noştri din Capitală.

MULŢUMIRE

In numele comitetului societăţii «Steaua» exprim vii mulţumiri d-nei Steluţa Rechler, d-rei Penelopa Abramovici, d-lor Villy Finkelstein, Carol Klepper pentru concursul de muzică şi declamaţiune; d-nelor : dr. Pekelman, dr. Silberstein ; d-relor : Beca Braunstein, D. Waldman, Anuţa Schwamm, Şaraga, Weiss ; d-nilor : L. Bergher şi A. Goldenberg pentru bunavoinţa ce au avut a se ocupă cu distribuirea biletelor de intrare.

Mulţumim deasemea numerosului public care s'a grăbit să aziste la această reprezentaţie de binefacere dată în ziua de 16 Ianuarie crt. în folosul şcoalei primare şi profesionale de fete «Steaua».

Preşedinte, **D. Herzneberg.**

N.B. Venitul brut al acestei reprezentaţii a fost de	lei	2,824 35
Cheltueli au fost	„	404.85
Au ramas netto	Lei	2,419.50

Comitetul societăţei „Steaua" înştiinţează prin aceasta că la tragerea tombolei a remas neridicat un tablou cîştigat cu No. 284. Acest tablou se ţine la dispoziţia cîştigătorului pînă în ziua de 31 Ianuarie crt. Trecut acest termin, tablou remîne în folosul societăţii „Steaua".

FARMACIA Dr. RATIANU

IAŞI.—PIAŢA CUZA-VODĂ

Recomandă excelenta sa **Untură de Peşte Norvegiană** purificată anume pentru uzul intern şi primită direct din Christiania. Cu această excelentă untură de peşte, Farmacia Dr. RATIANU prepară

Untura de Peşte Jodoferată 2.75 **Flaconul şi**

Emulsia de Untura de Peşte cu lactofosfat de Calciu

a 3.25 Flaconul, şi indicată în special copiilor şi adulţilor ce suferă de rachitism, scrofulosă, debilitate generală, anemie şi care nu pot suporta untura de peşte simplă.

Pentru acei ce nu pot lua nici un preparat de untură de peşte, recomandăm

Siropul şi Elixirul Jodotanic Dr. Ratianu

foarte plăcut la gust şi care înlocueşte cu mare succes toate preparatele de untură de peşte în cazurile de limfatism, rachitism, scrofulosă, debilitate generală, sifilis şi diverse afecţiuni ale pielei.

Farmacia posedă un Laboratoriu special pentru Analize Medicale.

Dr. Al. Brumă

Medic secundar al clinicei Dermato-sifilitice (Spit. Sft. Spiridon)

Boli de piele, sifilis şi genito-urinare

(Injecţii cu salvarsan „606")

Consultaţiuni : 2—3 şi 6—7 p. m.

— Str. Cuza-Vodă (Golia) 14 —

(Casele foaste dr. Filipescu).

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianinei electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Fabrica de Vată şi Plapome

„GLORIA"

LAZARE & GUSTAV RECHLER

— IAŞI —

Singura fabrică sistematică care rivalizează cu produsele similare streine, recomandă tuturora produsele sale de

Vată gumată pentru confecţiuni

albă şi neagră în pachete a 800 şi 1000 grame a 4, 6, 8, 10 sau 12 metri într'un pachet.

Plapome calitate recunoscută superioară şi cu îngrijire lucrate din satin, creton, poms şi atlas în orice dimensiune, precum şi plapome speciale de botez.

Comenzile pentru Moldova sunt a se adresa : biroului de agentură şi comision

Maurice Brauchfeld, Iaşi

D-ra Pepita Georgescu

Aduce la cunoştinţa unor clientelei, că de azi a deschis atelierul său din str. Căpitan Păun No. 8.

Se caută *un bun* VITICULTOR, *însurat, cu şcoală şi bune referinţe, pentru o vie de 20 hectare, plantaţie americană, la ţară.*

A se adresa ofertele d-lui **Ştefan Negruzzi, Loco.**

DOCTOR Th. Popovici

BOLI INTERNE

Consult 11 – 12 a. m. şi 5—7 p. m.

Carol Lüeger 4

(Fost 40 de Sfinţi)

De vînzare *pentru eşire din indivizi-une* la 26 Februarie crt. prin licitaţie publică la Tribunalul Iaşi, Secţia III-a, orele 11 a. m. imobilul din Iaşi, strada Costaki Negri (foastă Veche) No. 91.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui Schwamm, fabrica de uleiuri din Iaşi sau la domiciliu str. Căpitan Păun No. 8, la etaj.

S'a găsit *un ceasornic bărbătesc cu lanţ, în stradă.*

Păgubaşul să se adreseze d-lui D. Pavelescu în Palatul adm. la Ştefan Neculau.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sft. Sava.

De arendat sau de vînzare o vie — podgoria Breazu — fără plantaţie, cu pomi roditori, în întindere de 4 fălci, avînd apă purgativă captată într'o fîntînă de 12. m. c.

A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Ştefan cel mare No. 6.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

La „Bradul Moldovei"

IANCU RECHLER & CAROL MICHELSOHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comerciul de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

Asortat permanent cu lemnărie pentru construcţie şi tîmplărie.

Execută prompt orice comenzi referitoare, garantînd calitatea superioară a cherestelei, preţuri convenabile şi livrarea foarte conştiincioasă.

A se citi în pagina IV-a a ziarului, textul discursului d-lui Lascar Antoniu, candidat la col. II Cameră Iaşi, în chestia Infiinţărei Academiei Comerciale.

Infiinţarea Academiei Comerciale

— Discurs rostit în şedinţa Senatului dela 19 Februarie 1913 —

Domnule Preşedinte,

Patre zile aţi stat sub impresia discuţiunii acestui proect de lege prezentat de guvern prin d. ministru al comerţului şi industriei.

In aceste patru zile de discuţie s'au petrecut unele fenomene curioase în manifestaţiunile vieţii parlamentare.

D-lor, reprezentanţii partidului liberal în special d. senator Gussi, a avut o atitudine indecisă în tot timpul cuvîntării sale. Cînd declară că nu va lua parte la discuţie, clnd, luînd parte la discuţia generală, declară că o combate, dar nu va lua parte la vot, pentru a ajnnge în cele din urmă a exprima d-lui ministru al industriei şi comerţului dezideratul de a se înfiinţa la Galaţi această Academie de înalte studii comerciale şi industriale.

Această atitndine pentru contra a d lui Gussi caracterizează perfect de bine buna sa credinţă pe care o are la baza criticei ce o face.

Dar şi oratorii din majoritate în combaterea proiectului de lege au avut o atitudine care frizează obstrucţionismul.

La timp mă voiu ocupa de ambele aceste atitudini.

Să intru mai întăi în analiza proiectului de lege şi în urmă a criticelor aduse.

Alcătuirea acestui înalt aşezămînt cultural era de altfel atît de viu simţită, în rît astă zi Academia comercială răspunde la o adevărată nevoie economică.

Această reformă legislativă trebuie să o primiţi ca un folositor act pentru economia ţării.

Este adevărat că în timpul din urmă mai cu seamă industria şi comerţul, au luat atîta avînt; stabilimentele industriale şi comerciale, instituţiile de bancă, mari şi mici, au sporit atîta de mult, încît s'a simţit nevoia elementelor bine pregătite, cari să colaboreze azi şi să conducă mîine toate aceste focare de energie naţională.

Aceste elemente nu aveau pînă acuma orizonturile largi cari asigură avînturile uari ale întreprinderilor şi aveau în suferinţă cultura superioară şi cunoştinţele vaste, rezultate din experienţele altora şi din doctrinele autorizate cari formează iniţiativele puternice.

Guvernul, prin d. ministru al industruiei şi comerţului, a înţeles această lipsă şi caută astă-zi să o remedieze,

E de ajuns, d-lor senatori, să cetiţi expunerea de motive care însoţeşte proiectul pentru a vedea utilitatea enormă a acestei legi, în care fie-care punct corespunde unei vădite necesităţi economice.

Şi acum, d-lor, mă întreb: cine combate şi pentru ce anume combate acest proiect de lege, care nu are cea mai mică urmă de interes de partid şi nu poartă nici cea mai redusă influenţă politică?

La discuţia în combaterea proiectului de lege d. senator Gussi a fost acela care a deschis atacul ca reprezentant al partidului liberal, după ce cetise o declaraţiune-comunicat că partidului liberal se abţine de la discuţia proiectului, pentru motivul că se necesită cheltueli cari nu sunt oportume în împrejurările de faţă.

D. *Al. Gussi*: Vă înşelaţi, textul declaraţiei este depus la biurou.

D. *Lascar Antoniu*: In ziua de 13, onorate d-le Gussi, dacă memoria nu vă înşeală, v'aţi ridicat chiar înainte de a vă da d. preşedinte cuvîntul şi aţi făcut acea deolaraţiune. A doua zi, adică la 14, tot d. Gussi ia cuvîntui şi îşi complectează declaraţiunea în sensul că va lua parte la discuţiune, o va combate, fie în economia, fie în amănuntele ei, dar nu va lua parte la vot. In a treia fază, adică cînd d. Gussi a intrat în analiza proiectului de lege, nu s'a mai ţinut de prima sa declaraţiune, ci a ajuns în discuţia proiectului la faza conciliantă de a exprima deziderate d-lui ministru al industriei, rugîndu-l ca cel puţin să înfiinţeze această instituţie la Galaţi, acolo unde îşi are interesele sale politice.

D-lor senatori, eu, ca tînăr parlamentar, cu toate că fac parte din maturul corp, o socotesc stranie această jonglerie politică de a te prezenta la discuţiunea unei legi în atîtea faze lipsite de seriozitate.

D. *Al. Gussi*: Sunteţi singurul care aţi înţeles în felul acesta...

D. *Lascar Antoniu*: Şi sunt, mi se pare, în nota justă!

Voci: Toţi!

D. *Al. Gussi*: Toţi prietenii dumnealui; dar întrebaţi pe colaboratori!

D. *Lascar Antoniu*: Intriga! Altă fază! Şi aci, d-le Gussi, vă văd uzînd de aceleaşi mijloace pe care le-ţi întrebuinţat şi în afară de Parlament în diferite împrejurări: să se întrebe colaboratorii mei: Şi cînd vă adresaţi sau răspundeţi colaboratorilor mei le ziceţi cu privire la noi: întrebaţi pe acei cu cari conlucraţi...

D. *Al. Gussi*: Nu e vina mea că nu vă înţelegeţi.

D. *Lascar Antoniu*: Lăsaţi acest învechit sistem, căci nu mai prinde. Dacă a prins odinioară a fost rău, sper însă că nu va mai prinde de azi înainte... (Aplauze).

Şi atunci, d-lor, din atitudinea aceasta a d-lui Gussi, trag următoarea concluzie:

Comunicatul cetit nu este opera şefului partidului liberal. Şi nu i se poate da această importanţă. Experienţa mea politică m'a făcut să cunosc că declaraţiuniile cari angajează politiceşte întreg partidul, şi de la care nu s'ar putea abate nimeni din acel partid, fără a nu comite o indisciplină, nu poate fi decît opera exclusivă a şefului cu asentimentul fruntaşilor autorizaţi.

Aţi avut această autorizaţie de a angaja partidul liberal cu declaraţiunea d-tale? Căci de fapt l-ai angajat.

D. *B. Şt. Delavrancea*: Aşa credem şi noi că l'a angajat.

D. *Lascar Antoniu*: D-le Gussi, e la adresa d-voastră.

D. *Al. Gussi*: D le Antoniu, ţiu să vă declar că am făcut acea declaraţiune cu autorizaţiunea deplină a şefului partidului naţional-liberal şi a întregului partid, şi vă vom da dovada la vot...

D. *Lascar Antoniu*: De data aceasta faza d-lui Gussi, s'a transformat în ameninţare!... E a patra fază a senatorului liberal! (Aplauze). Mă aştept şi la altă transformare.

Şi acum, d-lor senatori, cred că v'am explicat pentru ce ameninţarea d-lui Gussi nu poate avea alt caracter de cît cuvîntul unui simplu senator din minoritate şi nimic mai mult.

Ast-fel stlnd faptele, să ne ocupăm acum de ceea ce a spus d sa. D. Gussi pretinde că toată activitatea guvernului pentru orice cheztiune—în afară de acea externă—să stea pe loc, şi toate rezervele materiale ale Statului să fie exclusiv întrebuinţate pentru trebuinţele armatei.

Este serios, este sincer exprimat acest motiv?

Să-l discutăm.

D-lor senatori, vă aduceţi aminte că ne aflam acnm cîţi-va ani în o situaţiune de conflict exten, aproape identică ca ceea de astă-zi.

O voce: Cînd era aceasta?

D. *Lascr Antoniu*: Acum vre o 10 ani.

S'a constatat atunci că economiile despre cari ne vorbeşte astă zi liberalul d. Gussi erau mei imperioase de cît ori cînd şi destinaţia banilor rezultaţi din economiile bugetare mai utilă militarizmului de cît ori cînd.

A îndeplinit oare partidul liberal aceste economii şi a avut în vedere în anii dumnealor de guvernare, 1901—1904, trebuinţele complete ale armatei? Nu. In schimb însă au legiferat destul şi au angajnt bugetul Statului cu diferite creaţiuni.

Nu discut dacă legiferarea din acel timp despre care vorbesc era sau nu de interes general, constat numai faptele şi fac comparaţia pentru a putea trage concluzia.

Amintesc însă că în acel interval de timp pînă la 1910, printre alte legi, aţi făcut Banca populară, Casa rurală, Consiliul superior agricol, Consiliul de administrsţie permanent, Casa pădurilor etc.

La 1910 a venit guvernul conservatar, şi după o muncă de doi ani a fostului ministru de războ conservator s'a completat aprovizionarea armatei, iar în timpul din urmă, prin solicitudinea guvernului de colaborare, care a acordat destule milioane înzestrării armatei, am ajuns ca să ne găsim în perfecfă situaţie a militarismului din toate punctele de vedere.

In această deosebire, şi de situaţia armatei de azi cu acea din vremurile la cari mă refer, şi cu sacrificiile făcute în urmă, faţă de ceea ce aţi cheltuit în această direcţie pînă acum, cred că recunoaşteţi şi d-voastrá, domnule Gussi, că nu poate avea loc o comparaţie. (Aplauze).

D. *Al. Gussi*: Aceasta este o simplă afirmare. Dovediţi că situaţiunea de atunci era mai gravă.

D. *Lascar Antoniu*: Eu confirm fapte pozitive, dv. controlaţi-le.

Am răspuns, cred, la motivul invocat de d. Gussi, că nu ar fi timpul a creia acum această Academie comercială, pentru motive de economii bugetare.

Dar mai am un argument de opus, la acest motiv de neoportunitate a proiectului de lege.

De ani de zile spuneţi că trebuie să mai depărtăm tineretul de la profesiunile libere şi să-l îndrumăm mai mult spre comerţ şi industrie.

Şi acum, cînd guvernul tinde să realizeze acest deziderat al tuturor partidelor, atît de drept şi întemeiat, îi combateţi, îi faceţi obstrucţie.

Cum se explică această atitudine faţă de o operă cu scopuri înalte culturale pentru comercianţii şi industriaşii acestei ţări, mai ales în împrejurările de faţă, cînd avem nevoe să pornim cu vecinii noştri lupta de întrecere şi pe tărîmul economic.

Cînd vom avea comercianţi înarmaţi cu toate cunostinţele întreprinderilor comerciale, vom dovedi că acest popor, care, pe lîngă forţa materială de apărare a ţării, care este armata, mai avem şi o altă forţă, acea economică şi industrială, care este tot aşa de importantă pentru existenţa unei ţări.

Dar, d lor senatori, trec acum la al doilea punct al obiecţiunii care s'a făcut proiectului de lege al d lui Xenopol şi anume: Că nu este util. De ce nu este util? Nu este util, zice d. Gussi, pentru că avem destule şcoale comerciale, nu mai este nevoe să facem lux cu Academia de Comerţ. Afirmarea d lui Gussi mă face să spun că d-sa nu cunoaşte părerile economice emise în diferite timpuri în partidul d sale.

D. *Al. Gussi*: Daţi mi voie să fac o rectificare. M'am plîns că nu avem prea multe şcoale inferioare, am cerut să se facă şcoale inferioare şi apoi cele de lux.

M'am plîns că în 23 judeţe nu avem şcoale comerciale şi am cerut să se facă mai întăi aceste şcoale inferioare.

D. *Lascar Antoniu*: A patra fază a d-lui Gussi; a rectificărilor.

M'am obişnuit acum şi cu rectificările d voastră.

Revin la motivul pe care l'aţi invocat că legea este inutilă.

Pentru a-l combate mă voiu servi, d lor senatori, în discursul meu cu argumentele chiar ale fruntaşilor autorizaţi ai partidului liberal.

Cel dintăi bărbat de Stat care a emis ideea înfiinţărei unui alt învăţămînt comercial şi industrial pe lîngă învăţămîntul inferiore xistent, a fost regretatul Spiru Haret, care la 1899 cerea tocmai înfiinţarea unei secţiuni comerciale pe lîngă universitate, ca în Belgia şi Elveţia.

După d. Spiru Haret vine rîndul unei alte personalităţi marcante din partidul liberal, care—curioasă coincidenţă—tocmai în fieful politic al d-lui Gussi, la Galaţi, susţinea încă de acum 8—9 ani alcătuirea unei şcoale înalte de studii aprofundate comerciale.

Şi acest fruntaş liberal nu era altul de cît regretatul d. Sturdza.

D. *Al. Gussi*: De ce regretat, că trăeşte?

D. *Lascar Antoniu*: Pardon, nu m'aţi înţeles. Regretat ca fostul d-voastră şef.

Şi acum, d-lor senatori, nu vi se pare curios faptul d lui Gussi, găsindu-l în contrazicere cu fruntaşii partidului liberal asupra unei chestiuni de principiu, acea de a fi utilă sau nu o Academie comercială în ţara noastră, să-l vedeţi că ia cuvîntul şi, erijîndu-se de leaderul minorităţii liberale în Senat, să facă declaraţiuni de principiu cu privire la inutilitatea proiectului de lege. Iată cum combate legea d. senator de Galaţi.

D. *Al. Gussi*: Dv. de unde sunteţi, de la Iaşi?

D. *Lascar Antoniu*: Cred că ar fi fost în interesul d lui Gussi dacă s'ar fi limitat în discursul d sale la partea finală numai, referitoare la solicitarea făcută de a se înfiinţa Academia comercială la Galaţi. S'ar fi văzut că d. Gussi pledează în Senat la chestia Academiei comerciale pentru clopotniţa sa politică din Galaţi şi am fi fost edificaţi pe deplin.

D. *Al. Gussi*: Nu am nevoie de clopotniţă, eu mă aleg în opoziţie; dv. numai cînd sunteţi la putere. (Ilaritate).

D. *Lascar Antonin*: Eu mă aleg cînd vreau, dar cu luptă; d voastră vă alegeţi întrebuinţînd sistemele şi atitudinele pe cari vi le am relevat în timpul discursului meu.

V'am vorbit pînă acum despre părerile emise de d. Haret şi de fostul şef al partidului liberal; poate că îmi va spune d. Gussi: dar bine, prezintă-mi ceva în această materie şi vre un fapt de sub direcţiunea actuală a partidului liberal, care să fie în contrazicere cu ideile ce le-am emis Ei bine, pentru că ştiu că d. Gussi este foarte abil, m'am înarmat din timp pentru că să preîntimpin şi obiecţiunea ce mi-ar face o.

D. *Al. Gussi*: Dar de d. Sabba Ştefănescu o să vorbiţi? Ori v'a ars cam tare. (Ilaritate).

D. *Lascar Antoniu*: In concertul armonios cu d voastră în chestiunea constituţionalităţii? O păstrez *pour la bonne bouche*, d le Gussi, o ţin ca ceva de actualitate. Dar să revenim la chestie. Aveţi un ziar, nu ştiu dacă este oficios sau nu, dar oricum ar fi este liberal, şi în vremuri trecea drept oficios *Voinţa Naţională*. Ei bine, în *Voinţa Naţională* din 17 Februarie 1913, asupra importunităţii şi inutilităţii legii, invocată de d. Gussi, ziarul oficios liberal, între altele îşi exprimă următoarea părere asupra acestui proiect de lege: *„Intemeierea Academiei comerciale este îmbucarătoare. Ideia d lui Xenopol este bună“*.

Bine, d lor senatori, nu vi se pare stranie atitudinea d lui Gussi în această chestie, faţă de atitudinea oficioasă a partidului liberal?

D. *Al. Cussi*: Ideea personală a unui ziarist: la noi tribuna este liberă....

D. *dr. Şabner-Tuduri*: Aceasta n'am mai auzit-o până acum.

D. *L. Antoniu*: Ideea personală a unui ziarist! Dar care i ziaristul care a scris căci nu poartă semnătura nimănul? In aceste condiţiuni, credinţa mea este că părerea emisă angajează însăşi partidul liberal.

Rău face d. Gussi că prea ia în uşor ceace scriu ziariştii, cărora le atribue, când nu-i convine, ca păreri personale tot ceeace scriu, contestându-le orice caracter de oficialitate părerilbr exprimate în ziarele de partid. Această lipsă de încredere şi de atenţiune din partea d-lui Gussi, faţă de ziarişti, pe care le-o trimite gratuit din Parlament, este regretabilă din partea senatorului de Galaţi.

D. *Al. Gussi*: Sunt idei personale, foarte respectabile de alttel.

D. *L. Antoniu*: Când sunt semnate. Altfel le consider ca venind deadreptul de la direcţia partidului, care inspiră ziarul.

D. *Al. Gussi*: Aceasta este credinţa dv. fireşte.

D. *L. Antoniu*: Fireşte! Mie îmi place să polemizez cu d. Gussi. căci e foarte simpatic, se zice chiar că e spiritual, are replică! (Ilaritate).

D. *Al. Gussi*: De alţii nici nu se zice măcar! (Ilaritate).

D. *L. Antoniu*: Dar nu numai atât s'a scris în oficioasele liberale cu privire la proiectul de lege în discuţie.

V'am procurat, d-le Gussi, un alt ziar oficios, de la Iaşi, intitulat *Mişcarea*, care în No. 21 din 27 Ianuarie se exprimă în termenii următori relativ la oportunitatea şi utilitatea Academiei comerciale:

„Şcoala de înalte studii comerciale trebue să ridice la gradul cel mai mare posibil puterea de cugetare şi de judecată a comerciantului în chestiunile economice şi să-l deprindă cu problemele vieţii.

„Pentru ajungerea acestui scop, mai toate Statele au înfiintat institute superioare de comerţ, Academii comerciale, facultăţi comerciale şi chiar Universităţi comerciale.

„Numai ţara noastră rămăsese în urmă în această privinţă, cu toate că mult regretatul ministru Sp. Haret prevăzuse în proiectul de lege pentru organizarea învăţămîntului profesional din 1899 înfiinţarea unei secţiuni comerciale pe lîngă facultăţile de drept (după modelul secţiunilor eomerciale de pe lângă facultăţile de drept din Belgia şi Elveţia).

„Intre proectele de legi pe cari le va prezenta Parlamentului d. N. Xenopol, ministrul de industrie şi comerţ, figurează în primul rând proiectul pentru înfiinţarea în Bucureşti a unei Academii de înalte studii comerciale.

„Acest proect este binevenit, de oare ce abia acum se va putea realiza ideea emisă în 1899 de mult regretatul ministru şi patriot Sp. Haret“.

Iată, dar, d-lor senatori, care este părerea oficială a partidului liberal cu privire la Academia comercială, înainte de a fi înfăptuită prin lege şi chiar după ce d. ministru Xenopol a depus proiectul pe biuroul Senatului.

Din această situaţiune, de fapt, ce v'am expus-o, rămâne ca şi dv. să vă edificaţi pa deplin asupra calităţii politice în care a vorbit senatorul dela Galaţi în combaterea acestui proiect de lege.

Dar, în afară de d. Gussi, au mai combătut ideea înfiinţării Academiei comerciale şi d-nii senatori Dumitrescu-Agraru, Sabba Ştefănescu şi Găvănescul.

Să ne reîntoarcem dar la proiectul de lege despre care vorbeam la început.

E netăgăduit că ne găsim în faţa unei legi de interes general.

Ca şi noi, tot aşa de bine şi partidul liberal putea să o aducă înaintea Parlamentului.

Merită acest proiect de lege să fie combătut în modul de alcătuire?

Sunt fondate argumentele ce se aduc în potriva Academiei comerciale?

Este bună credinţa la baza discuţiei ce o faceţi în combaterea ei?

Să judecăm puţin.

D. Găvăvescul a adus ca obiecţiune în critica făcută, că Franţa şi Anglla creând prea târziu aceste înalte instituţii culturale economice-industriale, rău face guvernul că, popor tânăr fiind, înfiinţăm Academia de comerţ aşa de cu rând.

Dar dacă Franţa şi Anglia au înfiinţat aşa de târziu acest aşezământ cultural, oare este un motiv această împrejurare ca şi noi să temporizăm realizarea lui?

Poate că acele State nu aveau, d-le Găvănescul, raţiunile noastre de Stat.

Să nu uităm că noi trăim în mijlocul unei situaţiuni de limitare destul de cunoscută, mai ales în momentele de faţă.

Avem vecinătatea Bulgariei, a Serbiei faţă de care trebuie să căutăm a ne menţine superioritatea noastră economică.

Dar afară de această raţiune de Stat, necesitatea acestei Academii comerciale se mai resimte din ce în ce mai mult, nu numai în comerţ, dar şi pentru chestia agriculturii.

Agricultura este o industrie ca oricari alta şi de aceia agricultorul va trebui să fie din ce în ce mai mult la curent cu noile metode, căci simpla producţiune nu mai poate da binefaceri suficiente; trebueşte ca agricultura să fie comercializată.

De altfel, această necesitate a predominat şi în alte ţări.

Iată cum se exprimă fostul profesor la Universitatea din Louvain şi astăzi directorul ministerului agriculturii din Belgia: *„Agricultura este o industrie ca ori şi care alta“*. (L'évolution scientifique et industrielle de l'agriculture).

Aceaaşi chestiuue s'a pus în discuţie în 1900 la congresul internaţional de agricultură de către d. Meline, care zicea: *„Este indispensabil ca să se dea agriculturii organizaţiunea comercială cave îi lipseşte“*; iar d. I. Siegfried spune acelaş lucru într'un raport pe care îl face către societatea internaţională pentru desvoltarea învăţămîntului comercial.

Ar fi suficient, cred, d-lor senatori, să invoc numai acest argument pentru a pune în evidenţă nevoia la care răspunde înfiinţarea Academiei de comerţ şi industrie într'o ţară agricolă cum este a noastră.

Trec, acum, d-lor senatori, la obiecţinnea pe care d. Dumitrescu-Agraru a făcut-o afirmînd că e o anomalie să înfiinţăm Academia comercială, cînd învăţămîntul inferior comercial are o mulţime de lipsuri.

Argumentul d-lui senator Dumitrescu-Agraru din acest punct de vedere este lipsit de orice seriozitate.

Intregul nostru învăţămînt comercial existent nu-i înapoiat, cum pretinde d sa ci corespunde numai rolului pe care îl are în organizaţin lor, pentru care sunt alcătuite.

Este adeeărat că acest învăţămînt nu-i complet, în ganeral vorbind, fiind numai un învăţămînt inferior, dar în aprecierea aceasta, pe care o fac şi eu, considerîndu-l de incomplet, ţiu seamă de faptul că în momentul de faţă se reclamă studii mai aprofundate a ştiinţelor comerciale, cari studii, însă, nici nu poţi pretinde să se predea în şcolele de comerţ de astăzi, căci nici nu pot avea această menire.

Cred că v'am lămurit acum, d-le Dumitrescu-Agraru, că învăţământul comercial de care aţi vorbit nu este şi nici nu poate fi în viitor de cît un învăţămînt inferior comercial şi industrial asemănător, prin comparaţie numai, cu cursul secundar şi superior din celălalt învăţămînt public, pentru a cărui completare însă îi trebuie o Academie comercială în care să se predea studii aprofundate, întocmai cum celuilalt învăţămînt public inferior îi trebuie o Universitate pentru crearea de specialişti.

Acelaş sistem îl întrebuinţează Germania, unde sunt trei grade de învăţămînt agricol şi industrial: şcoalele inferioare, şcoalele superioare şi Academia de înalte studii comerciale şi industriale.

In şcoalele inferioare se predă învăţămîntul elementar, şcoalele superioare de comerţ au un grad puţin mai superior de predarea învăţămîntului comercial, iar Academia comercială şi industrială completează educaţiunea tehnică prin o instrucţie generală de un stndiu aprofundat al ştiinţelor comerciale.

Iată dar că şi din acest punct de vedere obiecţiunea d-lui senator Dumitrescu-Agraru nu-i întemeiată. Căci dacă ar fi să-l iau în serios pe d. Dumitrescu-Agraru, în acest caz s'ar putea cu acelaşi raţionament al d lui Dumitrescu să se puie întrebarea de ce s'a mai creiat Universitatea în ţara noastră?

Nu era nevoie, căci se putea desvolta învăţămîntul secundar şi superior din liceu.

Şi iată, după d. Dumitrescn, la ce s'ar rezuma viaţa intelectuală şi culturală a tinerei noastre generaţiuni.

D. I. Dumitrescu-Agraru: Alipiţi-o la Universitate, căci Academia comercială este o facultate.

D. L. Antoniu: Se vede că aţi renunţat la prima obiecţiune, căci prin această întrerupere constat că aţi venit la ideea noastră că trebuie creat şi acest înalt studiu comercial, dar condiţionaţi alipirea lui la Universitate.

Foarte bine. Asta tindem şi noi de a crea specialişti comerciali şi industriali.

Ce vă mai interesează dacă vor ieşi din facultatea comercială sau din Academia comercială?

D. I. Dumitrescu-Agraru: Ce titluri le daţi?

D. L. Antoniu: Titlul importă? Licenţiaţi ai Academiei, doctori, diplomaţi cum veţi voi. Pe mine nu mă preocupă forma, mă ocup de foud şi de aceasta trebuie să se preocupe oricine când e vorba de învăţământ. (Aplauze).

Dar, d-lor senatori, să vedem este necesar ca să urmăm acest fel de organizaţie a învăţământului comercial şi industrial?

Evident că da. Viaţa noastră comercială câştigă din zi în zi o importanţă mai mare.

Noui probleme se pun în comerţ şi industrie. Comerţul şi indstria noastră trebuie să-şi caute pieţe străine de desfaceri.

(Va urma).

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2086.—Joi 23 Ianuar 1914

Către alegătorii Iașului

Următorul manifest a fost adresat de către candidații conservator-democrați cetățenilor ieșani, pentru Cameră și Senat

Iubiți Cetățeni,

După ce și-a făcut cu prisos datoria, guvernul de colaborare s'a retras. Iar pentru a putea ști cum înțălege țara nevoia celor două reforme făgăduite de partidul liberal, Suveranul a dizolvat corpurile legiuitoare.

Se vor face, prin urmare, din nou alegeri generale și din nou veți avea chemarea să vă rostiți asupra oamenilor și asupra ideilor cari vi se pun înainte.

Sarcină grea pentru vremile de înălțare și de prefaceri în care ne găsim. Cu atît mai grea cu cît ea cere priceperea adîncă a tuturor împrejurărilor politice actuale și viziunea limpede a urmărilor lor viitoare.

Venind în numele partidului conservator-democrat să vă cerem din nou încrederea voastră, ne socotim cetățenește datori să vă lămurim atît cu privire la retragerea fostului guvern cît și cu privire la chipul cum înțălegem să punem forțele și luminile noastre în serviciul reformelor ce sînt pe cale de a se îndeplini.

——

Mulți din d-voastră v'ați întrebat, de sigur: de ce s'a retras de la cîrma statului, cel mai tare, cel mai fericit, din guvernele țărei? Cine l'a silit,—după ce a adus întărirea și înălțarea României în afară,—să nu înfăptuiască rîdicarea și întărirea ei înăuntru?

Iată pe scurt explicația acestui fapt, asupra căruia, de altfel, șeful și fruntașii noștri autorizați și-au spus de curînd mai pe larg cuvîntul.

Guvernul trecut n'a fost reprezintantul unei organizații politice unitare și omogene. Prin calda simțire patriotică de care a dat însă dovadă și prin adînca pricepere a misiunei sale excepționale, el a izbutit să fie, pînă la capătul acestei misiuni, unit și puternic. Dar după ce a provocat acel înălțător avînt al națiunei, care a impus liniștea în Balcani, deosebirea de concepție politică a reapărut, în fața marilor probleme pe care le ridica viața noastră națională.

Campania terminată punea în mod fatal la ordinea zilei chestiunea agrară; iar rîdicarea economică a țărănimei aducea de la sine în discuție neajunsurile sistemului electoral. Partidul liberal, care crezuse de cuviință să nu participe, nici la răspunderea nici la gloria soluționărei crizei externe, s'a socotit de astă-dată chemat să meargă înaintea curentului și să înscrie în programul său: principiul expropierei și reforma electorală.

Odată puse, problemele nu se mai puteau înlătura. Asupra lor însă guvernul nu putea afirma de cît opiniunile organizațiilor politice ai căror reprezentanți îi avea în sinul său. Unitatea de vederi și de acțiune era dar cu neputință; retragerea a trebuit să urmeze de la sine.

Pentru cine privește lucrurile fără patimă și fără părtinire înțălege ce uriașă reformă s'a îndeplinit în moravurile noastre politice, prin acest act spontan, generos și înțălept. E întăia oară cînd un guvern, care avea toată încrederea țărei, se retrage nesilit de nimeni, pentru a nu sta cumva impotriva sentimentului public și pentru a nu întîrzia nici macar cu o clipă îndeplinirea legiuitelor năzuințe care se afirmă în straturile poporului. Partidul conservator-democrat, care a contribuit într'o largă măsură la această schimbare, își face, din actul său de abnegație, un titlu de glorie tot atît de mare cît și acel pe care-l alcătuește activitatea sa pozitivă.

——

Care e însă acum chipul nostru de a privi cele două probleme și pentru ce credem noi că avem datoria de a coopera în sînul parlamentului la realizarea lor?

Atît asupra schimbărei sistemului electoral cît și asupra unei largi soluții a chestiunei agrare, partidul conservator-democrat și-a spus de demult cuvîntul. Nu se putea dar ca el să opue partidului liberal dificultăți de principiu.

In graba cu care a fost alcătuit programul actualului guvern, nu s'a dat însă lucrurilor o expresie bine lămurită. Și astfel, pentru motive de nepregătire pe de o parte, pentru motive de deprinderi demagogice pe de alta, partidul liberal s'a mulțumit să evoce mirajul reformelor, lăsînd ca fiecare să vadă în ele ceea-ce dorește sau ceea-ce crede că ar trebui să fie. Dar politica economică a partidului liberal, care dacă a fost în totdeauna tăria lui politică, tot ea a fost în același timp și slăbiciunea lui morală, ne îndreptățește să privim cu oarecare bănuială această lipsă de preciziune, și să cerem cu tot dinadinsul dreptul nostru de control asupra operei constituționale care se pregătește.

——

Inainte de toate, este o mare întrebare care se pune: se putea rezolvi problema agrară, fără a se fi rîdicat imediat principiul expropierei? Credința noastră e că s'ar fi putut trage încă mari foloase din instituțiile și mijloacele actuale, și că pentru cea mai mare parte din întinderea țărei, expropierea nu prezintă un interes capital. Adusă prea repede în discuție, ea ar putea fi chiar vătămătoare, dacă, rău tîlcuită sau rău înțăleasă, ar naște speranțe mai mari de cît trebuie.

Dar astfel cum e pusă, și cum de astăzi înainte e menită să rămîe exproprierea e o revoluțiune economică de cea mai mare însemnătate. Ea cere dar, și în fixarea formulei constituționale și în fixarea sistemului legislativ și în alcătuirea organelor și funcțiunilor prin care se va îndeplini, un spirit de prevedere, de moderațiune și de nepărtinire care, lipsind, ar compromite întreaga reformă. Acest spirit nu-l poate imprima decît acțiunea partidului conservator-democrat.

Noi nu vedem în expropriere o soluție imediată a problemei agrare; nici o înfrîngere a marei proprietăți; nici un articol de succes pentru unele instituții existente. Noi vedem în ea o operă de dreptate socială, un regulator în armonizarea intereselor variate pe care le ridică transformarea totală a proprietății rurale.

De aceia, în concepția noastră, exproprierea trebue să atîrne de organe statornice, care să hotărască judecătorește, atît cu privire la necesitatea ei locală cît și cu privire la indemnizarea cuvenită.

Indemnizarea însăși nu o înțelegem altfel decît în bani numerar. Ori ce alt sistem ar face din expropriere, sau un mijloc de căpătuire pentru unii proprietari în deconfitură, sau mijloc de spoliare și de nedreptate pentru alții. Indemnizarea fixată fără judecată contradictorie, ar fi la rîndul ei arbitrară și prin urmare nedreaptă. In fine îndemnizarea care nu s'ar face în bani, ar duce fatal la o confiscare parțială, întrucît ar pune fluctuațiile de curs ale scrisurilor emise, fie în sarcina proprietarului expropriat, fie în a săteanului împroprietărit.

——

In ce privește reforma electorală, recunoaștem cu toții că sistemul cenzitar actual, bazat pe colegii înguste, cu o repartiție nedreaptă și arbitrară de reprezintanți, nu numai că zugrumă voința reală a țărei, dar întreține în același timp conrupțiunea politică în care trăim de o jumătate de secol. Pentru a chema la viața reală toate straturile națiunei, o revizuire totală a sistemului actual, cu lărgirea colegiilor, cu lărgirea funcțiunei lor, se impune în mod neaparat.

Este însă colegiul unic, soluția actuală? Noi am dat întotdeauna preferință, unui sistem cu două colegii, din care unul compus din populația orășenească, massată, impresionabilă și pregătită la viața publică prin contactul direct cu elementele diriguitoare, iar al doilea alcătuit din populația satelor, care prin firea lucrurilor nu păstreară același contact direct cu centrele, nu suteră tot așa de ușor efectul ideilor și al curentelor, și nu oferă—încă—pregătirea cetățenească necesară.

Pentru o generație încă, cel puțin, colegiul unic ne poate duce la rezultate nespus de primejdioase. Dînd preponderanța rurarilor nepregătiți, el ne-ar împinge în tot cazul înspre un necunoscut, a cărui evocație ne înspăimîntă, și pe care ne credem datori a-l întătura din toate puterile.

Două colegii mari, două colegii reale, ar da ruralilor prilejul de a avea în parlamentul țărei, reprezentanții sei adevărați, prin mijlocirea cărora, s'ar face și contactul cu centrul și educația politică a masselor. Iar după o generație, nimic n'ar împedeca unificarea colegiilor.

Sistemul acesta, pe lîngă că înlătură neajunsul schimbărilor brusce, are meritul de a face fără interes nedreptatea separațiunei sătenilor intre alegători direcți și alegători indirecți, așa cum o preconizază partidul liberal. El ar realiza de pe acum votul universal direct, fără condițiuni de cenz, în două colegii, și cu tendința de contopire într'un singur colegiu.

Sistemul nostru mai prevede încă reprezentarea minorităților, ca un corectiv necesar impotrîva tiraniei majorităților și întărirea senatului prin o revizuire a organizației lui pe baze nouă care să-lege mal mult de instituțiile permanente ale vieței noastre naționale.

——

Iată pentru care cuvinte, iubiți cetățeni, vă cerem să ne trimiteți acolo unde se va discuta prefacerile societății noastre.

Fii ai Iașului, cari v'am dovedit în totdeauna dragoste pentru interesele voastre, grijă pentru instituțiile noastre, spirit de solidaritate și de rezistență în fața tuturor încercărilor de a ni se aduce stirbire în ceea ce era al nostru, în ceea ce se cuvenea să fie al nostru, cari, din toate aceste, ne-am făcut un crez neclintit în viața politică,— vă cerem să fiți alături cu noi, pentru a face, ca viața nouă în care intrăm, să ne ducă la cît mai mult folos, la cît mai mult bine, la cît mai multă înălțare.

Candidații Partidului Conservator-democrat din Iași.

CANDIDAȚII

Partidului conservator-democrat în alegerile generale

CAMERA

COLEGIUL I

D-nii N. Cananău
N. Nanu
P. Sion
St. A. Negruzzi

COLEGIUL II

D-nii Lascar Antoniu
Eugen Herovanu
Vespasian Pella
Henri Sutzu
Dr. D. Mezincescu
Oswald Teodoreanu

COLEGIUL III

D. Dr. Const. Enășescu

MICI POLEMICI

D. Virgil Arion candidează în ambele Capitale ale țării.

Motivul e simplu: dacă două negoțiuni fac o afirmare, de ce două căderi n'ar valora cît un... succes?

*

S'a vorbit de un mandat pentru Bogdan-Văcărești. A fost o confuzie. Guvernul, cel mult, ar încerca să-l scape de un... mandat de arestare.

*

De ce nu se ocupă comisia interimară de curățirea stradelor?

...E ocupată întâiu cu curățirea atîtor... funcționari!

*

„Unirea" publicînd programul naționalist, tipărește numele d-lui Cuza mai sus ca pe al d-lui Iorga.

Economistul ia la... Vâleni pe celălalt.

*

Găsim în dările de seamă de la amîndouă întrunirile liberale din Ioși de duminecă pe d. Ciolan.

...Tot chestie de „ciolan".

*

Ziarul „Mișcarea" susține morțiș că d. I. Stamatiu candidează independent.

„Mișcarea" n'a cruțat nicio-dată pe acest stîlp al politicei locale.

*

Savantul Ehrlich e pe cale de a descoperi un leac în contra boalei somnului. La noi, descoperirea va fi inutilă, cîtă vreme vor exista ziare ca „Voința Națională", „Cuvîntul", „Unirea" și alte cîteva.

*

La Bacău liberalii sunt naționaliști pînă la... nume. Intre candidații la deputație figurează Heselman la col. I, Cheminger la al II-lea. Pe lîngă ei d. Sakellary, la Senat, pare a descinde direct din țăranii... Heladei.

NOTA ZILEI

Distinguo

Găsim în ziarul „Seara" o mică biografie ocazională a lui Amilcare Cipriani, celebrul luptător al democrației italiane.

„Biograful" încheie cu următorul amănunt extrem de injurios pentru memoria lui Cipriani:

Un amănunt din viața lui Amilcar Cipriaii la 1894, după executarea lui Carnot, Amilcar Cipriani a fost expulzat din Franța împreună cu directorul nostru.

Ințelegeți intenția micului apaș. Ce-o să zică lumea cititoare?

Doi eroi, doi tovarăși, doi prieteni, doi colegi de luptă și de suferință...

Faptul că atunci cînd Franța a expulzat pe Cipriani, siguranța a gonit, pentru cine știe ce pungășii, pe excrocul Ciupești, ar putea — crede dînsul—să facă pe cine-va să-i confunde și să-și spună:

Că Celestin e Floridor
Și Floridor e Celestin

Dar cine va lua pe Cipriani drept un simplu.... Ciupești?

OAMENI ȘI LUCRURI

Unde a zburat...

O polemică destul de interesantă s'a ținut de cîtva timp,—o polemică pur ieșană prin obiectul însuși al discuțiunii.

E vorba de a se ști și hotărî unde se cuvine să fie așezat monumentul regretatului Vlaicu, întâiul aviator romîn în înțelesul mare al cuvîntului, întâiul inventator pe tărîmul aviațiunii.

Inițiativa—care are meritul spontaneității și inspirațiunii—a precizat în acelaș timp și locul unde să se așeze monumentul și anume,—înălțimea Cetățuiei, în amintirea frumosului moment, cînd îndrăznețul aviator, venit din Capitală cu prilejul serbărilor jubilare ale universității ieșene, a zburat de-asupra Cetățuiei salutînd prezența Suveranilor Romîniei.

Concepţiunea denotă, neîndoios, un simţ poetic şi o imaginaţie lăudabilă.

Dar este această soluţiune cea mai potrivită din punctul de vedere practic?

Căci înfăptuirea unui monument public urmăreşte totdeauna şi o ţintă practică, aceia de a fi simbolul eloquent al unei stări de lucruri, aceia de a sugera trecătorilor, privitorilor, amintirea unor anumite fapte istorice, între cari intră şi glorificarea marei personalităţi care le-a făurit.

E vorba dară de spectatori, de trecători,—elemente care presupun în acelaş timp alegerea unui punct frequentat, lesne accesibil tuturor; un punct care, după vorba populară, „să sară 'n ochi", pentru ca să poată îndeplini misiunea socială a monumentului înfăptuit cu sacrificiul obolului public.

Întruneşte Cetăţuia condiţiunile aceste?

Negreşit că nu.

Sunt sute de iaşeani în fiece generaţie, cari n'au văzut o de aproape.

Cu greutatea noastră de comunicaţii, cu lipsa de atracţiuni a împrejurimilor şi cu prea puţina curiozitate a maselor noastre, —monumentul lui Vlaicu, aşezat la Cetăţuia, e... expus a nu fi văzut decît de rari amatori şi de fericite excepţiuni. Nu însă *acesta* e scopul unei asemenea meritoase iniţiative care a găsit un lăudabil răsunet.

Vlaicu a zburat de-asupra oraşului întreg, până să ajungă la Cetăţuia. Iar acest punct nu constituie nici va constitui un record, nici vr'o depărtare extraordinară pentru repeziciunea şi siguranţa cu care semeţul zburător cutriera depărtările mari, biruia furtunile şi sfida înălţimile.

Aleagă-se dară, pentru o mai bună slăvire a amintirii lui, ori-ce alt loc, afară de Cetăţuia; un frumos punct al Iaşului care l'a văzut preste tot în aceeaşi oară neuitată şi care ar avea datorinţa să-i vadă imaginea imortalizată şi s'o arăte şi altora.

Rodion

ECOURI

Se ştie că Schiller a fost îngropat întâi într'o groapă comună. La transportarea corpului poetului în mormîntul propriu, s'a găsit cinci craniĭ. Cercetările lui Froriep, profesorul de anatomie din Thübigen, a precizat care este craniul lui Schiller.

Rezultatul acestor cercetări anevoioase şi mersul lor a apărut acum în Leipzig, într'o lucrare mare, cu ilustraţii, acte, măşti şi planşe multe, cu titlul „Craniul şi mormîntul lui Friederich v. Schiller." E editat la Ambrosius Barth şi costă 18 mărci.

*

Premiera dramei biblice „Regele Iudeii" a Marelui Duce Constantin, a avut loc în ziua de 10 Ianuarie a. c. la teatrul Ermitage al Palatului de Iarnă, în prezenţa Curţii şi a puţinilor invitaţi.

Afară de scena Calvarului şi a lui Pilat, toată piesa a făcut o profundă impresie.

Marele Duce, însuşi juca pe Iosef din Arimatia. Fiii săi Constantin şi Igor şi-au dat şi ei concursul.

Muzica superbă a lui Glasunoff a contribuit mult la succesul piesei.

Chestiuni culturale

Soarta unui aşezămînt moldovenesc

Se ştie că liceul din Pomîrla a fost înfiinţat de un boer moldovean Anastasie Başotă. Nu e greu să ne închipuim ce gînduri au determinat pe acest om de inimă să purceada la întemeiarea unui asemenea înalt aşezămînt de cultură. Era, de sigur, un om luminat bine intenţionat care văzuse, ori, cel puţin auzise despre ceea ce se petrecea prin alte ţări în vremea cînd la noi era mult întuneric, şi care şi-a înţeles menirea lui pe pămîntul acesta şi datoria lui faţă de neamul, din care făcea parte.

Buna intenţiune a donatorului n'a fost însă nici pe departe realizată, cu toată averea pe care el a lăsat'o—aproape 6000 fălci,—şi cu toată vremea care s'a scurs de la moartea lui.

Din memoriu alcătuit de actualii profesori ai liceului şi înaintat d-lui Ministru al Instrucţiunii, aflăm lucruri foarte triste asupra situaţiunei în care se găseşte fundaţiunea Başotă.

Profesorii cer prin memoriu următoarele măsuri de îndreptare:

Mai întîiu este de neapărată trebuinţă clădirea unui local, care să respecte cel puţin cerinţele igienii. Această nevoie este atît mai imperioasă, cu cît anul acesta s'a înfiinţat o secţie real-normală, căreia nu-i vor putea fi puse la îndămînă, în anii viitori, actualele încăperi, şi aşa insuficiente.

Să fie săli de clasă mari, luminoase amenajate în vederea scopului căruia servesc şi mobilate aşa fel ca să poată fi întreţinute în o stare de perfectă curăţenie. Pentru internat trebue iarăşi o clădire nouă, proprie, înzestrată cu tot confortul necesar ca: săli de meditaţie, infirmerie baie, etc.

Profesorii, la rîndul lor să aibă locuinţi suficiente ca număr şi ca încăpere, iar pînă la realizarea acestei măsuri, să primească o îndemnizaţie de locuinţă,—Mărirea salariului este iarăşi o cerere dreaptă deoarece condiţiile de traiu sînt aici mai grele decît în ori-care altă parte.

Singurul centru mai apropiat este tîrgul Dorohoiu, şi acesta la o depărtare de 14 km. pe care trebue să-i parcurgi pe un drum aproape impracticabil.

Aceste măsuri de îmbunătăţire ar avea ca prim rezultat alcătuirea în mod definitiv a unui corp didactic serios, compus numai din profesori titulari, care ar putea asigura şcoalei o reputaţie cum s'ar cuveni s'o aibă aici în nişte condiţii naturale atît de prielnice".

INFORMAŢII

Ziarul «Mişcarea în numărul său de aseară publică următoarea notiţă laconică:

Iată tabloul străzilor oraşului ce urmează a se pava şi repara, în campania anului 1914:

Cu bolovani de rîu străzile Smîrdan, I. Creangă, Sohupan, Zlataust, Sf. Haralamb Sf. Atanasie, stradele Armeană, Bărboi, Cogălniceanu, Sărărie (partea de sus) Zmău, Albineţ, Tacu.

Cu macadam străzile Morilor, Săulescu, Ipsilante, Regimentul 13, Toma-Cozma şi şoselele de acces la vărsătoare.

Ziarul liberal omite, însă, să spue două lucruri şi anume:

Că programul acesta de lucru este cel fixat de foasta administraţie comunală,

Că aceste lucrări, ce urmează să fie făcute în primavara anului 1914, vor fi efectuate din împrumutul de 2.000.000 contractat de primăria Iaşi, pe baza faptului că d. Al. A. Badareu a înscris în budgetul ministerului lucrărilor publice o anuitate de 100.000 lei pe timp pe 40 de ani, pe baza legei din Mai 1913, şi care serveşte ca anuitate pentru împrumutul de 2.000.000 mai sus pomenit.

Cetăţenii Iaşului să ştie că aceste lucrări, dacă vor fi efectuate se vor face pe baza programului fixat de foasta administraţie comunală fără ca budgetul comunei să fie atins cu vre-o centimă şi că ele vor fi datorite solicitudinei pe care d. Al. A. Badareu a aratat-o Iaşului şi de data aceasta ca ministru al lucrărilor publice.

Alegerea de la Universitate.—*Se pare că, de data aceasta, profesorii universitari politiciani nu vor mai putea să se ascundă îndărătul formulelor de ocazie, că alegerea de la Universitate trebuie să se facă în afară de preocupările politice şi numai în vederea intereselor acestei instituţiuni.*

Ast-fel se comunică, din isvor cert, că în întrunirea de Joi, a colegiului Universitar, d-nii Matei B. Cantacuzino şi I. Ralet, care au inventat candidatura d-lui Paul Bujor, vor pune chestiunea alegerei de la Universitate pe un teren franc politic.

Se va motiva aceasta, pe considerentul că, nu este cu putinţă ca în aceste momente, în care se pune problema prefacerei întregei noastre vieţi politico-sociale, corpul cel mai luminat să spuie că pe dînsul nu-l interesează această problemă, ci îl preocupă numai apărarea intereselor Universităţei.

De altfel d. Ioan Ralet, solicitat de către d. dr. Leon, să-i dea votul, a răspuns:

— „Cum să fac una ca asta, cînd candidatura lui Bujor, este inventată de Matei şi de mine. Eu sunt partizan al reformelor de aceia votez pe candidatul care admite modificarea constituţiei".

Aşa dar lupta politică pe chestia reformelor, se va da şi la Universitate.

*

Discuţia va fi dealtfel foarte interesantă şi prin profesia de credinţă a candidatului prof. Paul Bujor.

Cu francheţa care-l caracterizează, d. Bujor va declara că nu se prezintă numai ca profesor, ci şi ca om politic; că este revizionist; că revizuirea trebuie să cuprindă mult mai multe chestiuni de cît exproprierea şi colegiul unic; în cele din urmă va declara că este şi pentru modificarea articolului 7 din Constituţie.

Precum se vede, discuţia nu va fi numai foarte interesantă; dar se prea poate să devie şi foarte pătimaşă.

D. Gh. Scobai, profesor, îşi menţine candidatura la colegiul II de Senat şi continuă a face o activă propagandă în favoarea candidaturei. In cercurile profesorale d-sa a găsit simpatii pe care se bizuie în susţinerea candidaturei d-sale.

Ziarele din Capitală află că d. Ermil Pangrati, fost ministru al lucrărilor publice în primul cabinet Maiorescu, membru în comitetul executiv central al partidului conservator, şi-a dat demisia din acest partid spre a se înscri în clubul liberal.

De asemenea se anunţă demisia din partidul conservator a d-lui S. Mehedinţi.

D. Căpitan Corjescu, comandantul corpului de graniceri, a fost mutat la Huşi.

Candidatura la Senat a d-lui general Musteaţă nu a fost încă proclamată prin ziarul liberal din localitate.

Numeroşi membri ai clubului s'au arătat foarte surprinşi de fixarea unei candidaturi la colegiul I de Senat fără o consultare prealabilă a clubului. Căci o atare consultare n'a avut loc.

In Tîrgul Frumos s'a instituit următoarea comisiune interimară:

Ion Iamandi preşedinte. N. Andriescu vice preşedinte, Dumitru Timoş, Gr. Focşineanu şi Oto Rusi, membri.

Colegiul electoral a fost convocat pentru ziua de 9 Martie a. c. spre a proceda la alegerea unui nou consiliu comunal.

Prefectura de Iaşi a dispus a se lua jurămîntul acestei comisiuni interimare.

D. Vasile Stroescu a fost numit în postul de revizor şcolar al jud. Dobrici, în locul d-lui Toma Zaharia care trece la catedra de la şcoala mixtă din Iaşi.

Cine nu s'a păzit de frigul ce a survenit, de sigur a căpătat degerături.

Remediul îl găsiţi sigur cerînd o sticluţă „Pernodin" la farmacia Werner.

24 Ianuarie la Regimentul 13. Ziua de 24 Ianuarie, se va serba de astă dată cu o deosebită solemnitate la regimentul 13 Ştefan cel Mare. Serbarea este organizată de d. locotenent Ionescu, cu aprobarea deplină a comandantului regimentului.

Iată programul acestei festivităţi.

Partea I-a. — Insemnătatea zilei, conferinţă rostită de d. sublocotenent Dimitriu.

Trăiască Regele, cor.

Lupte romane, sub conducerea d-lui locotenent Ionescu.

Masurca, concert pe xilofon cu acompaniament de chitară.

Horu Unirei, executată de corul regimentului.

Poporul lui Traian, cor.

Scrimă, executată sub conducerea d-lui loc. Ionescu.

Graiul neamului, cor.

Partea II-a. — Maria şi Suzana, piesă oştăească; imnuri naţionale, executate de 8 plutonieri; Tolca, concert; Moldova şi Muntenia, tablou alegoric; Rugămintea cea de pe urmă, cor; Deşteaptă te romîne!

Cu prilejul serbărei se va distribui şi medalia „Avîntul Ţerei".

Serbarea va începe la ora 2 jum. după prînz.

Consiliul de răsboiu — In şedinţa de astă-zi consiliul s'a judecat procesul d-lui sublocotenent Neculai Gallea din regimentul 7 roşiori „Cuza Vodă", pentru părăsire de post în timp de război.

Şedinţa se deschide la orele 9 dim. sub preşedenţia d-lui colonel Petrescu.

D-nii avocaţi Vespasian Pella, N. Stoianovici, Jean Ghika, locot. Mărgăritescu au aparat pe sublocot. Gallea.

După citirea actului de acuzare d. avocat Stoianovici pune d-lui colonel Greceanu, chemat ca martor, întrebarea dacă ordinul dat subl. Gallea de a sta la post cu plutonul său până va fi schimbat, a fost dat în scris. Martorul răspunde că nu.

Dl. Pella întreabă apoi şi d-sa pe d. colonel Greceanu, cum s'a purtat subl. Gallea în campanie, la care d. Greceanu respunde că bine şi n'are nimic de zis, şi că a intervenit chiar atunci la d. general de Brigadă Bogdan să i dea o pedeapsă disciplinară.

Să dă apoi cuvîntul apărării şi cel întâi vorbeşte d. maior Jean Ghika, care arată că fapta ce se impută subl. Gallea nu e gravă şi coinchide cerînd achitarea.

Vorbeşte apoi loc. Mărgăritescu şi d. N. Stoianovici, care fiind ca martor ocular în campanie, de oare ce era sergent în plutonul subl. Gallea, printr'o frumoasă pledoarie arată cum s'a petrecut faptul expunînd înaintea consiliului că sublocot. Gallea nu i se poate imputa nici o vină şi cere achitarea.

D. Vespasian Pella într'o documentată pledoarie spune că e dureros că sublocotenentul Gallea a fost adus azi în faţa consiliului de război, căci după ce dînsul şi-a făcut pe deplin datoria către patrie, nu crede că nici el şi nici un altul nu şi-ar abandona datoria către patrie.

In cele din urmă nu i se poate imputa subl. Gallea de cît cel mult o interpretare greşită de ordin şi nu un delict.

Cere achitarea.

După o scurtă deliberare consiliul în unanimitate de voturi pronunţă achitarea subl. Gallea.

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidaţii conservator-democraţi este o **stea.**

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise*, buletinele care poartă **steaua,** semnul candidaţilor conservator-domocraţi.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele conservatorilor-democraţi, închide toate celelalte buletine ce a primit dela preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acelea ce au semnul o **stea,** şi le ţine în mînă dîndu-le preşedintelui spre *a le băga în urna albă.*

V. După ce s'au bagat în urna albă buletinele conservatorilor-democraţi cu semnul o **stea,** scoate din buzunar pe celelalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu perde nici *un* buletin, căci se anulează Votul.

Prietenul nostru d. Th. Emandi a fost ales decan al baroului din Tutova.

Alegătorii vor putea călători şi în timpul alegerilor actuale pe bazaa cărţilor de alegători, conform art. 3 din regulamentul pentru transporturile gratuite pe căile ferate, regulament decretat la Decembrie 1912 şi pus în aplicare la 1 Ianuarie 1913.

Liberalii au ţinut aseară o întrunire de despărţire în localul şcoalei Asachi din strada Petru Rareş.

Au vorbit d-nii Dimitriu-Pănşeşti, Rache Vasiliu, Erachide şi Georgel Mîrzescu.

La diferite întreruperi, d. Georgel Mîrzescu s'a văzut nevoit să asigure pe alegători, că articolul 7 din constituţie nu va fi revizuit.

D. Profiriu, consilier la Curtea de Apel se află serios bolnav.

Un consiliu de medici se va pronunţa azi, dacă e nevoe de o intervenţie chirurgicală.

Cercul Analelor.—Duminică 26 Ianuarie, ora 9 seara, va avea loc în Aula Universităţii conferinţa d-lui Jules Jules Brun despre „Expresiunea iubirei în poezia populară romîn."

D. Brun este un conoscut scriitor, autor al operilor „L'âme roumain" şi „Les romancers roumains" şi este un adînc cunoscător al poeziei populare romîne.

Fără îndoială această conferinţă va prezinţa un deosebit interes.

Conferinţa va fi însoţită de vechi cîntări romîneşti şi franceze executate de d-nii Al. Ionescu şi André Faure.

Preţurile de intrare sunt foarte moderate. Biletele se găsesc de vînzare la secretariatul Cercului Analelor (Trecătoarea Banu) de la 11—12 a. m. şi de la 4—5 p. m.

D. Jean Maxim, numit şef al biroului administrativ al epitropiei Sf. Spiridon a depus eri cuvenitul jurămînt.

D. Gheorghiade, directorul Casei epitropiei a depus azi jurămîntul şi şi-a luat postul în primire.

Societatea funcţionarilor comerciali, va da un bal, în seara de 15 Februarie, în localul societăţei de gimnastică din stradela şcoalei de Arte.

Duminică 26 a. c. are loc în sala senatului universitar şedinţa comitetului pentru înfiinţarea şcoalei de corecţie.

Eri 21 a. c. făcîndu-se înmormîntarea plutonierului Stavăr Vasile din reg. 7 roşiori, plutonierii batalionului 4 vînători făcînd o colectă pentru soţie şi copii, a adunat suma de 120 lei, pe care a dat o familiei decedatului.

Incă o faptă bună.

Incrierile la examenele de înaintare pe loc a învăţătorilor, se primesc la revizoratul şcolar pînă la 1 Februarie.

D. Nicolas Politis, profesor de Drept internaţional la Sorbona, publică în ultimul număr din „La revue politique internationale, *un interesant studiu în Balcani.*

Intre altele, vorbind de România, d. Politis, zice:

— «Era natural, ca rolul de arbitru regulator, aşa de fericit asigurat la Bucureşti, România să-l fi îndeplinit încă pentru a grăbi desnodămîntul prea aşteptat al negocierilor greco-turceşti.

Prilejul s'a prezentat prin călătoria ministrului ei de interne în Grecia. Reuşita a fost strălucitoare, datorită nu numai nouei situaţiuni a Romîniei în Orient, dar în acelaşi timp şi într'o largă proporţie, simpatiei active, sfaturilor persuazive şi farmecului personal al eminentului om de stat ce este d. Take Ionescu».

Agenţii şi candidaţii partidului liberal, colindă casele alegătorilor de la colegiul I de camera şi ei spun să voteze pe ori cine, numai pe d. N. Cananău să nu-l voteze.

Ne întrebăm, dacă la baza acestui procedeu, este frica de marea popularitate al amicului nostru, s'au este vorba de un cartel ocult oare care.

O circulară ministerială atrage atenţiunea direcţiunilor şcolilor particulare asupra importanţei de a sărbători ziua istorică de 24 Ianuarie, serbătoarea „Unirei Principatelor".

Noutăţi literare. — Cele mai nouă lucrări editate de „Flacăra" din Bucureşti:

„Eternităţi de-o clipă" poezii de Ion Piliat.

„Povestea unei odăi" nuvele şi schiţe de Caton Teodorian.

„Scumpirea Traiului" de G. C. Dragu (în Biblioteca politică No. 10)).

Pentru ridicarea monumentului lui Aurel Vlaicu la monastirea Cetăţuia Iaşi, s'au mai primit următoarele sumi:

D. Grigore Ghica Deleni 100 lei, avocat Atanasie Gheorghiu şi familia—Iaşi, 90, P. S. Episcop al Romanului 95, Em. Pangratie prof. Bucureşti 20, Dr. Victor Imervol Iaşi 20, Dr. Scurtu-Bucureşti (colecta sa) 53 l., Stăcescu din partea primăriei Bîrlad 42, Comandantul reg. „Ştefan cel Mare" Iaşi 32, Econ. G. V. Niculescu direc. Seminarului Rîmnicu Vîlcea 100 l., Dirictorul gimn. „Dinicu Golescu" Cîmpul-Lung, 14, Preot D. Săulescu din Buştenari Prahova, 15, Gîrboviceanu directorul societăţii Invăţ. pop. rom. 20 l, Comandantul reg. 16 Suceava 31.90 b., Direct. Popovăţ al serv. maritim ministr. L. P. 28 l. Direct. liceului I. C. Brătianu Piteşti 43.75 b, Şeful vămei Bucureşti-Posta 40.45 b., Şeful vămei T.-Severin 29.65 b., I. A. Cristodolo inginer judeţul Muscel 15 l., Stăreţia monastirei Neamţu 38 lei.

CURA — Cea mai raţională de **Unt de peşte** pentru ADULŢI şi COPII — e numai aceia cu:

UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi
UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR **WERNER**

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

■ *Romînia muncitoare*, organul oficial al partidului social democrat anunţă că sindicaliştii vor pune candidaţi la Iaşi la col. II de deputaţi pe d nii M. G. Bujor avocat şi C. Popovici.

※ Preotul Panaite Gh. Bulău, din com. Cotnari, a cumpărat 100 exemplare de cărţi de rugăciuni şi le-a împărţit elevilor şcoalei din Cotnari.

■ După cum s'a anunţat, pentru astă seară la ora 7 p. m. d. rector al universităţii a convocat pe toţi studenţii, spre a da sfaturi în privinţa rostului şi alcătuirei Centrului Studenţesc.

■ D-nul Dr. Zosin va începe Duminecă 26 Ianuarie, ora 4 p. m. în amfiteatrul Liceului Naţional, al patrulea ciclu de prelegeri publice ştiinţifice, pentru cultura generală pozitivă, tratînd în primele trei prelegeri, despre viaţa şi opera lui Auguste Comte.

Intrarea liberă.

De arendat sau de vînzare o vie — podgoria Breazu — fără plantaţie, cu pomi roditori, în întindere de 4 fălci, avînd apă purgativă captată într'o fîntînă de 12. m. c.

A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Ştefan cel mare No. 6.

■ Pentru a doua oară îşi face apariţia celebra tragediană Betty Nansen pe ecranul cinematografic Pathé-Frères din sala Circului Sidoli.

Steaua strălucitoare a scenelor daneze artista Betty Nansen pranumită Sarah Bernhardt a Nordului, apare astă-seară Mercuri 22 Ianuarie, în rolul principal, din splendida desfăşurare „Princesa Elena", film danez de mare artă în patru părţi cu cele mai duioase şi sentimentale scene, care mişcă, impresionează şi farmecă. Celelalte roluri sunt interpretate de elita artistică a teatrelor din Kopenhaga.

Noul program cinematografic de astăseară mai cuprinde între altele:

D-na Bigorneau e geloasă, scene foarte humoristice.

In Noua Zeelanda, interesante şi instructive călătorii.

Ultimele reprezentaţii ale artistului parizian Marien.—Sifloman, cîntăreţ, imitator etc. artistul Marien stîrneşte neîntrerupte aplauze prin producţiile sale fără seamăn şi neimitabile.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri 24 Ianuarie, două matineuri (3 şi 5 ore), şi reprez. seală la 9 ore. Program nou: Transatlanticul sau In mijlocul oceanului. Desfăşurare splendidă în patru părţi. Interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor pariziane. In rolul principal apare d-ra Gabrielle Robine, steaua Comediei Franceze din Paris.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

In jurul tratativelor romîno-maghiare

— Declaraţiile contelui Tisza — Continuarea tratativelor cu Românii —

Buda-Pesta. — In cercurile politice se constată impresiunea excelentă ce a produs declaraţiunea şefului guvernului, contele Tisza, cu privire la interviewul acordat de ambasadorul Czernin.

De şi d. Tisza a subliniat punctele de vedere ungare în negocierile cu compatrioţii romîni, deşi a exprimat regretul său în ce priveşte interviewul, nu a lipsit de a declara cu tărie că este pătruns de întreaga încredere în lealitatea intenţiunilor contelui Czernin de care d-sa a dat probă şi în această afacere.

După părerea generală, incidentul este cu totul închis.

*

Cei trei membri ai subcomisiunei comitetului naţional romîn au continuat ieri schimbul de vederi cu d. Tisza. Comitetul naţional va fi chemat la Buda-Pesta săptămîna viitoare, spre a asculta darea de seamă asupra noilor conferinţe şi a lua hotărîri.

Lupte între Greci şi Albaneji

Valona.—După ştirile sosite aici, luptele au avut loc lîngă satul Skrapar, pe graniţa albano-greacă, între bande greceşti şi jandarmeria albaneză.

Ultimile ştiri spun că ciocnirile continuă.

Spre a evita complicaţiuni serioase, jandarmeria a primit ordinul de a observa stricta defensivă şi de a se retrage eventual dacă inamicul va continua cu ofensiva.

Alegerile municipale în Serbia

Belgrad.—După raporturile oficiale, în alegerile municipale au fost aleşi în 922 comune, bătrîni radicali; în 343, junii radicali; în 14 naţionaliştii; în 86, progresişti în 15 socialiştii.

Rezultatele din 40 comune lipsesc încă.

Vizita ministrului României la Petersburg

Petersburg.—Ministrul României, d. Diamandi, a vizitat pe principele Alexandru al Serbiei.

Dezmînţirea alianţei furco-bulgare

Constantinopole.—„Tasviri Efkiar" desminte formal svonurile rău voitoare că Turcia şi Bulgaria au încheiat o alianţă militară, pentru împărţirea Macedoniei şi că călătoria d-lui Toseff la Sofia şi a lui Fethi la Constantinopole ar fi în legătură cu această alianţă.

Ziarul constată că călătoriile ambilor miniştri sînt datorite unei chestiuni fără de rezolvarea căreia, relaţiunile turco-bulgare n'ar putea deveni normale.

Scădere de scompt

Viena.—Banca Austro-Ungară a scăzut scomptul la 4 şi jumătate.

Serbizare prin violenţă

O afirmare din sursă bulgară

Sofia.—Prin o manoperă îndemînatecă Sîrbii au înşelat pe învăţătorii bulgari din Macedonia, şi urmăresc pe cale întinsă serbizarea prin violenţă.

Toţi institutorii sunt siliţi să vie la Belgrad, sub pedeapsă de moarte, în caz de nesupunere.

Deja institutorii din districtul Uesküb au fost duşi acolo în prima zi a Crăciunului ortodox; cei din districtul Tetovo, cu 3 zile mai tîrziu.

Inmormîntarea lui Déroulède

Paris.—Inmormîntarea lui Paul Déroulède a avut loc în prezenţa unei mulţimi imense.

Lîngă statuia Strassburgului, mulţimea a strigat:

„Trăiască Franţa"! „Trăiască Alsacia-Lorena"! D nii Maurice Barrès, Hubert Marcel şi Galli au pronunţat discursuri.

Vice-preşedintele Camerei franceze

Paris.— Camera a ales ca vice-preşedinte, în locul abatelui Lemire demisionat pe d. Rabier radical socialist, cu 211 voturi contra 210 obţinute de d. André Lefèvre.

Iarăşi afacerea uzinelor Putilow

—Declaraţiile d-lui Doumergue—

Paris. — Comisiunea pentru afacerile străine a Camerei a ascultat pe d. Doumergue asupra afacerei Putilow.

D. Doumergue a declarat că la început a fost o controversă de interese private şi că afacerea, în urma intervenirii guvernului, a fost regulată în mod cu totul mulţumitor pentru interesele franceze.

Serviciul Telefonic

Cartelul d-lui Filipescu la Brăila

Brăila.—Printre conservatorii din Brăila domneşte o mare enervare, din cauza politicei d-lui Filipescu, care a încheiat un cartel cu cercul comercial—în vederea alegerilor.

Ziarul Romînia zice că conservatorii, sunt indignaţi de acest fapt, căci pe de-oparte centrul a refuzat propunerea liberalilor, iar pe de altă parte d. Filipescu încheie un cartel în localitate, care va face ca partidul conservator să-şi piardă în localitate ori ce autoritate morală.

Diadochul în Capitală

Bucureşti.— Azi la ora 11 şi 55 dimineaţă, principele moştenitor al Greciei soseşte în Capitală cu trenul de Arad, la care s'a ataşat un vagon princiar.

La Predeal Principele Gheorghe a fost întîmpinat de d. Colonel Petala, care a fost ataşat la persoana Diadochului, de Dimitrescu Agraru, Prefectul judeţului Prahova şi de d. Panaitescu, şeful siguranţei generale.

La Gara de Nord, principele Gheorghe va fi întîmpinat de Principele Ferdinand, de miniştri, preşedintele Comisiei interimare şi de Prefectul Capitalei.

O companie din regimentul 2 de vînători va da onorurile militare.

Principele Gheorghe va fi condus la Palatul regal, unde va ocupa apartamentul din aripa stînga.

Principele Gheorghe va înmîna regelui şi Principelui Ferdinand medalia greacă de răsboi.

*

Diadochul va petrece în Capitală cîte-va zile.

Mîine va lua dejunul la Palatul de la Cotroceni.

Teamă de inundaţii

Bucureşti. — Ştiri din Hîrşova arată, că în urma desgheţului Dunărei, această localitate este ameninţată de a fi inundată.

Audienţă

Bucureşti.— D. Cantacuzino Paşcanu, fostul preşedinte al Camerei, a fost primit aseară în audienţă de M. S. Regele.

Numire

Bucureşti.—D. Naşipoff, doctor în drept a fost numit secretar la Primăria din Balcic.

Lipsa la Banca Naţională din Severin

T.-Severin.—La sucursala Băncei naţionale de aici s'a descoperit o lipsă de 22,000 lei

Parchetul cercetează.

Inaintări în corpul technic

Bucureşti.—Comisiunea inginerilor inspectori întruniţi pentru a întocmi tabloul de înaintare, au hotărît înaintarea a 7 ingineri de la clasa II-a la clasa I-a şi 17 ingineri ordinari, ca ingineri şefi.

Comisii interimare

Dragaşani.—Aci s'a instituit o comisie interimară, sub preşidenţia d-lui G. Filipescu.

Noile alegeri comunale au fost fixate pentru 14 Martie.

Ciocnire de trenuri

Bucureşti.—In staţia Mogoşoaei s'au ciocnit eri două trenuri, cinci vagoane au fost sfărîmate.

Din cauza aceasta trenul de azi dimineaţă pentru Constanţa n'a putut pleca.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat:

5000 lei No. 13402.

3000 lei No. 56446.

2000 lei No. 8860, 44560, 58822.

1000 lei No. 114, 2043, 2821, 7158, 15116 21257, 29690, 35211, 45686, 50873 55706, 57082, 59762.

500 lei No. 5159, 7975, 9921, 11052, 12144, 15761, 17038, 21785, 23539, 26744 42199, 56907, 12416, 19524 23604, 30213 31804, 34385, 36066, 38428, 40034, 43915 50291, 50927, 59971.

Intrunirea comitetului electoral liberal

Bucureşti. — Comitul electoral liberal s'a întrunit aseară şi a fixat candidaturile pentru Capitală. S'a lasat un loc liber la colegiul al 2-lea de Cameră, rezerrat, se zice, pentru Fleva, sau pentru d. General Crăiniceanu.

Toate insistenţele d-lui Vintilă Brătianu de a impune candidatura lui Poke n'au reuşit.

D. Ferechide s'a dus la d. Ionel Brătianu şi i-a cerut să aleagă între d-sa şi Protopopescu.

D. Brătianu o ordonat ştergerea lui Poke de pe lista candidaţilor.

D. Vintilă Brătianu a căutat apoi să-şi plaseze pe protegiat la Piteşti, dar liberalii de acolo au refuzat categoric ori ce contact cu acest om.

Sosirea Diadocului în Capitală

Bucureşti.—Prinţul moştenitor al Greciei, a sosit în Capitală, cu un tren special, la orele 11 jum. dimineaţa.

Diadocul a fost întîmpinat la gară, de prinţul Ferdinand, de miniştrii, de d-nii Valdhausen, ministrul Germaniei, Diamantopol, ministrul Greciei, generalii Boteanu, Coandă, Socec, Gheorghiu, Bogdan, locot. colonelii Gatoski şi Cotescu.

La intrarea trenului în gară muzica militară a întonat imnul grecesc. Numerosul public de pe peron aclamă pe Diadoc.

Prinţul Ferdinand întîmpină pe principele George.

Diadocul trece în revistă trupele, după care intră în sala de recepţie, unde se fac prezentările.

Principele George se întreţine cu persoanele prezente.

Se formează un cortegiu grandios. In prima trăsură, au luat loc principele Ferdinand şi Principele George. In a doua trăsură aghiotanţii speciali.

La intrarea în Palat, muzica regimentului Mihai Viteazul întonă Imnul regal.

Mulţimea făcu Diadocului o manifestaţie călduroasă.

La ora 1 a avut loc un dejun, la care au participat regele, regina, Principele Ferdinand şi Principele George.

MAGAZINUL DE
DESFACERE A PRODUSELOR
FERMEI ŞI VIILOR
A. A. BADAREU
IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185
Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

Aduce la cunoştinţa Onor Publicului că a pus în vînzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum: Unt pentru masă şi pentru gătit, smîntînă centrifugată, diferite brînzături de oi, producţie de toamnă în burduşi şi în putini; caşcaval de penteleu, caşcaval grecesc, brînză de Brăila, lapte dulce şi ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer. roquefort, gervais. — Jambon salam sibiu, ghiudem, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub preţul pieţei.

De asemenea vinurile naturale albe şi negre se vînd cu litru şi în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum şi deliciosul vin spumos.

Serviciul ireproşabil

Doctor S. Dulberger
de la Facultatea de Medicină din Viena
după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:
Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.
— Telefon No. 101 —

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniţă, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*
(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)
A se adresa la d-na Adela Ghiulea, *str. Muzeelor 18.*

Practicant *de birou cu scriere bună se caută la o casă de comerţ din localitate.*
Oferte sub „Practicant" Post restante

De vînzare *pentru eşire din indivizi-une* la 26 Februarie crt. prin licitaţie publică la Tribunalul Iaşi, Secţia III-a, orele 11 a. m. imobilul din Iaşi, strada Costaki Negri (foastă Veche) No. 91.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui Schwamm, fabrica de uleiuri din Iaşi sau la domiciliu str. Căpitan Păun No. 8, la etaj.

S'a găsit *un ceasornic bărbătesc cu lanţ, în stradă.*
Păgubaşul să se adreseze d-lui D. Pavelescu în Poliţia adm, la Ştefan Neculau.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sft. Sava.

Berăria „LUTHER"
— PIAŢA UNIREI —
Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.
Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.
Bere specială din renumita
Fabrica „LUTHER"
Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.
CONCERT
sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*
Simbătă, Duminicele şi sărbătorile Matinee de promenadă
Localul este încălzit cu calorifere.
Se primesc abonamente lunare.
Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.
HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.
Sub conducerea cunoscutului
Antreprenor, I. ZENTNER.

La „Bradul Moldovei"
IANCU RECHLER &
CAROL MICHELSOHN
Societate în nume colectiv
pentru
Comerciul de cherestea
Depozite Iaşi, str. Uzinelor II—14
Asortat permanent cu lemnărie pentru construcţie şi tîmplărie.
Execută prompt orice comenzi referitoare, garantînd calitatea superioară a cherestelei, preţuri convenabile şi livrarea foarte constiincioasă.

D-ra Pepita Georgescu
Aduce la cunoştinţa unor clientelei, că de azi a deschis atelierul său din str. Căpitan Păun No. 8.

Se caută *un bun* VITICULTOR, *însurat, cu şcoală şi bune referinţe, pentru o vie de 20 hectare, plantaţie americană, la fară.*
A se adresa ofertele d-lui Ştefan Negruzzi, Loco.

De vînzare o vie
din com. Copou, Jud. Iaşi
în întindere 26 hectare avînd pe ea 3 ½ hectare vie americană pe rod, 1 hectar pomi fructiferi, 1 ½ hector pădure, restul furaje artificiale şi pămînt arabil. Case pentru stăpîn şi vier, fîntînă, etc.
Relaţii verbale sau prin scris la
M. Hulchiver, bancher, Iaşi

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi -5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Dr. Suzana GROSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 -

Reparaţiuni ŞI PRESCHIMBĂRI LA INSTALAŢIUNI de apă şi canal, closete, băi etc. bine executate şi eftin la V. Alexandru, str. Cruce 75.

Ocaziune *din cauză de plecare se vinde eftin o maşină de cusut în perfectă stare pentru mînă şi picior.*
Informaţiuni la Ad-ţia ziarului.

A se citi în pagina IV-a a ziarului, textul discursului d-lui Lascar Antoniu, candidat la col. II Cameră Iaşi, în chestia Infiinţărei „Academiei Comerciale".

(Urmare în chestia înfiinţărei Academiei Comerciale)

In acest scop, tinerii cari se dedau comerţului şi industriei trebuie să capete nu numai o educaţiune tehnică mărginită necesităţilor Statului, dar să şi capete în principal o instrucţie generală, un studiu aprofundat a ştiinţelor comerciale.

In acest sens se exprima şi un director al unei mari facultăţi de comerţ din străinătate: „Din ce în ce se convinge lumea mai mult că acel care se dedă la comerţul în mare sau acel care e menit a ajunge şeful unei întreprinderi mari comerciale are nevoie nu numai de o dibăcie ce se capătă prin o practică continuă, ci îi trebuie o cunoştinţă exactă a fonomenelor variate a economiei mondială, cunoştinţe pe cari nu le poate căpăta de cât la o şcoală superioară".

Din cele citate se demonstrează lămurit, d-lor senatori, care este direcţiunea ce urmează să se dea noului învăţămînt înalt comercial şi industrial.

Numai Academia comercială şi industrială poate să procure tinerilor cari se destinează carieriei întreprinderii comerciale şi industriale cunoştinţele cari tind din ce în ce mai mult să îmbrace un caracter internaţional. (Aplauze).

Aceastǎ academie are menirea de a pregăti tineri prin studii teoretice şi practice pentru comerţul înalt în scopul de a le înlesni posibilitatea, aptitudinea, de a rezolvi singuri problemele ce vor întîlni în viaţa afacerilor lor, întocmai după cum facultăţile universitare au menirea de a crea specialităţi ştiinţifice.

Şi acum, d-lor senatori, între cuvîntul unui specialist în materie, ca director de facultate comercială din străinătate, şi cuvîntul onor. meu coleg d. Dumitrescu-Agraru, a cărei competinţă comercială şi industrială nu i-o cunosc, să-mi da-ţi voe să-l reţin pe a celui dintăiu, ca mai autorizat, din punctul de vedere cultural (Ilaritate).

D. *I. Dumitrescu-Agraru:* Pînă acum nu aţi combătut nimic din părerile mele am procurat şi documente.

D. *M. Sipsom*: Universitatea de lăptărie.

D. *I. Dumitrescu-Agraru*: Da, da. Eu viu cu documente, d-voastră numai cu vorbe.

D. preşedinte *Gh. Gr. Cantacuzino*: Nu aveţi cuvîntul d-le Agraru.

D. *I. Dumitrescu-Agraru*: Sunt provocat.

D. *Lascar Antoniu*: Dar d. Dumitrescu-Agraru a crezut că nu-i complet în obiecţiunea d-sale şi a mai invocat ca motiv de combatere faptul că cursurile ce se vor preda la Academia comercială ar fi identice cu programul analitic din învăţămîntul comercial actual.

In fapt, însă, afirmaţiunea d-lui senator Dumitrescu-Agraru nu este exactă.

Mai întâiu nu-i serios a-se zice că dacă în programul analitic al şcoalei superioare de comerţ găseşte că se predă dreptul civil, dreptul comercial sau ecomia politică, şi pe de altă parte, la art. 3 din proectul de lege găseşte predarea aceleeaş materii de drept civil, comercial sau economie politică, să tragi din această concluziunea că ambele programe analitice sunt identice.

Cu acest raţionament al onor. nostru coleg am putea zice că şi facultatea de ştiinţe este la fel în program cu cursul superior al liceului, căci la facultate, ca şi în liceu, aveţi să găsiţi că se predau cursuri de chimie, fizică, matimatică, cu deosebire însă, pe care o nesocoteşte d. Dumitrescu-Agraru, că în liceu cursurile acestea sunt elementare, iar la facultate superioară de pură doctrină.

Dar vă spuneam un moment mai înainte că chiar cea mai mare parte din cursuri cari se vor preda la Academie nici nu sunt în programul analitic al şcoalelor comerciale.

Asffel, nu veţi găsi că se predau la şcoala de comerţ următoarele cursuri: dreptul maritim, şi comparat, istoria doctrinelor, economia naţională, studiul practic al întreprinderilor comerciale şi industriale, geografia cu desvoltări asupra pieţelor Orientului, technica băncilor teoria şi tehnica asigurărilor, convenţiuni comerciale, regulamente consulare, studiul transporturilor, căi ferate pe apă şi tarife tehnologia industrială, industria şi comerţul lemnului, comerţul cerealelor şi al derivatelor lor stenografia; limbele; engleză, italiană.greacă modernă, rusă, bulgară, sîrbă.

Aşa dar, 23 de cursuri din acele 31 pe care le prevede proiectul de lege pentru Academia comercială nu se predau la şcoala comercială superioară.

Şi cu toate acestea d. senator Dumitrescu Agraru persistă în a vedea programe identice între aceste două învăţămînturi comerciale, dar distincte!

D. preşedinte *Gh. Gr. Cantacazino*: Fiind 5 ore, consult Senatul dacă voeşte a prelungi şedinţa.

Voci: Da.

— Şedinţa se prelungeşte.

D. *Lascar Antoniu*; D-lor senatori nu voesc să abuzez de binevoitoarea d-voastră atenţiune, şi de aceea voiu căuta să-mi restring cuvîntarea pe cît se va putea mai scurt.

D-lor se mai aduce o obiecţiune la care s'a asociat d. Damitrescu-Agraru, d. Găvănescul şi mi se pare şi d. Sabba Ştefănescu, şi anume. de ce nu s'a alipit la ministerul de instrucţiune publică această Academie comercială drin încorporarea ei la Unirersitate.

D. *Sabba Ştefănescu*: Nu este exact, eu am susţinut în comitetul delegaţilor altceva.

D. *Lascar Antoniu*: De aceea vă rog să observaţi că am afirmat cu certitudine, adresîndu-mă d-lor Găvănescul şi Dumitrescu-Agraru, iar în privinţa d-voastră am zis că *mi se pare*.

D. *Sabba Ştefănescu*; Eroarea aceasta că aş fi fost de părere să se alipească la Universitate am văzut-o publicată şi în *Presa*, care este gazeta d-voastră.

D. *Lascar Antoniu*: Ce mai perseveraţi dacă v'am satisfăcut?

Acestei obiecţiuni răspund, d-lor senatori, cu un argument foarte simplu, dar şi foarte întemeiat.

Nu s'a încorporat la universitate pentru că trebuie să rămînă Aşademia comercială autonomă şi să funcţionezesub auspiciile ministrului specialist de industrie şi comerţ, în supravegherea economistului recunoscut, d. N. Xenopol. care prin cunoştinţele şi experienţa sa poate să-i dea cea mai sănătoasă îndrumare. Invăţămîntul profesionist la mininisterul profesionist.

Altfel, ce rost ar mai avea departamentul industrieişi comerţului, dacă tot ce este a se legifera, privitor la industrie şi comerţ, s'ar da în atribuţia altor departamente ca miniştri foarte culţi şi pricepuţi dealtmintrelea, dar nespecialiştri în această materie.

Dar, d-lor, d. ministru a avut în vedere şi alt moiiv pentru a face ca această şcoală de înalte studii să depindă numai de ministerul respectiv şi nu de acela al instrucţiei publice.

La art. 12 se prevede persoanele care vor alcătui consiliul de administraţie,

Ei bine, în proectul de lege se menţionează că vor face parte în acest consiliu şi specialişti cu netăgăduite cunoştinţe în materie, avîndu-se în vedere tocmai necontenitu contact al acestui înalt aşezămînt cu acei ce cunosc în toate detaliile comerţul şi industria.

Iată pentru ce în acest consiliu au fost prevăzute persoane cari, fără să fie profesori, fără să fie tiraţi, totuş cunosc vieaţa practică a acestor specialităţi.

Ce aţi zice d-voastre cînd vă voiu spune că se găsesc foarte mulţi specialişti în ţara romînească recunoscuţi, ca reputaţie şi bun simţ sănătos, cu vederile clare şi precise, cum de exemplu aţi constatat la colegul meu de la Iaşi, d. Şerban care fără să fie diplomat al vreunei academii comerciale şi industriale, ci avînd numai cultura pe care timpul îndelungat şi experienţa industriei sale l'a procurat-o, v'a vorbit ieri în Senat, de la această tribună, cu toată cunoştinţa de cauză şi d-voastre l'aţi ascultat ca pe un om competent. Ei bine, de ce comercianţii sau industriaşii cu cunoştinţe şi reputaţii bine stabilite în materia comerţului şi a industriei, cari vorbesc aci în Parlament cu ocazia legiferărilor comerciale, nu ar face parte în conducerea aşezămîntului cultural, comercial sau industrial?

Dacă d-voastre cereţi alipirea Academiei la Universitate tindeţi prin aceasta s'o izolaţi de tot contactul oamenilor culţi, dar în acelaş timp străini de practica comerţului şi a industriei, savanţi cari plutesc în regiuni înalte ale ştiinţei ale doctrinei, dar nn se scoboară acolo unde se desvoltă de fapt industria şi comerţul, unde îşi iau avînt aceşti factori de bogăţie naţională.

Este suficient ca acest argument să-l opun d-lor senatori Demetrescu-Agraru şi Găvănescul, pentru a se evidenţia pe deplin netemeinicia obiecţiunilor lor de critică adusă proiectului din acest punct de vedere.

Dar dacă este serios argumentul d-voastră, d le Demetrescu-Agraru, vă rog să răspundeţi pentru ce atunci d. Sturdza fostul şef al partidului liberal, a înfiinţat ministerul industriei şi comerţului? Dacă d-voastră pretindeţi ca şcoalele care depind de acest departament să se ia din atribuţiunile acestui minister şi să fie trecute la ministerul instrucţiunii, atunci ce rost ca legiferare mai are acest minister?

Cum, departamentul acesta d. Sturd za l'a creat pentru a satisface un partizan politic, ori l-a înfiiuţat pentru că se simţea o necesttate, cum de fapt era?

Dar d-lor, ca o dovadă că acest departament era util, reamintiţi-vă cît a lucrat fostul ministru d. Neniţescu în această direcţie, priviţi sentimentele şi dorinţa de legiferare sănătoasă de care e animat actualul ministru de industrie, şi veţi trage uşor concluzia cu prlvire la necesitatea de a se lăsa cea mai deplină libertate de acţiune acelora ce vor să lase urme adînci de legiferare sănătoasă în direcţia comerţului şi industriei, de rezortul acestui minister. D-lor mai a rămas să cercetez o altă obiecţie, care a fost adusă în discuţie de d-nii Sabba Ştefănescu, I. Găvănescul şi mi se pare şi de către d. Dumitrescu-Agraru.

D-lor mă găsesc încă sub impresia ameninţătoare la adresa partidului conservator-democrat, asupra cuvintelor cu care d. Sabba Ştefănescu îşi termină discursul d-sale, dumnealui, ca închere, a spus: partidul liberal nu a calcat nici odată Constituţia!

D. *Sabba Ştefănescu*: Nu este adevărat! N'am zis aceasta; am zis: partidul liberal nu a călcat Constituţia relativ la numirile în învăţămînt, partidul conservator nu a călcat-o; acum să dovediţi şi dv., partid conservator-democrat, că nu o călcaţi.

D. *L. Antoniu*: Ce sunt de vină eu dacă am înţeles aşa cum vă pronunţaţi de alttel şi dv.! Aţi zis textual: partidul liberal nu a călcat Constituţia, dar n'aţi precizat: *„în materie de învăţămînt"*; dacă acum însă vreţi să explicaţi şi să specificaţi, iau act de lămuririle dv.

D-lor, că partidul liberal n'a călcat Constituţia, că partidul conservator nu va fi călcat-o, eu nu ştiu şi cred că nici nu este locul să discutăm aci aceste chestiuni străine, cauze pentru cari vorbesc, dar ceeace este de relevat este dulcea armonie a conservatorului d-nul Sabba Ştefănescu cu partidul liberal, în chestia călcării Constituţiei! (Ilaritate, aplauze).

D. *Sabba Ştefănescu*: Să-mi daţi voie să vă repet textual de pe *Monitorul Oficial* cuvintele pe cari le-am spns: „D. ministru să accepte îndeplinirea formelor constituţionale pentru crearea catedrelor, căci nici guvernul, nici Senatul, nici Camera, nu pot călca Constituţia, să respecte Constituţia, pentru că partidul conservator şi partidul liberal au respectat-o, să dea probă că o respectă şi partidul conservator-democrat".

D. *L. Antoniu*: Acelaş lucru pe care vi l'am atribuit şi eu că aţi zis: partidul liberal a respectat Constituţia, partidul conservator a respectat-o, să o respecte şi partidul conservator-democrat, cu care colaborăm.

D. *Sabba Ştefănescu*: Pentru că sunteţi partid nou, d-le Antoniu!

D-le Antoniu, în istoria partidului conservator-democrat veţi înregistra faptul acesta, că eu sunt primul adversar politic care am recunoscut existenţa dv. ca partid în discuţiunea făcută la Cameră în anul trecut.

D. *N. Xenopol, ministrul industriei şi comerţului*: D. Sabba Ştefănescu spune că partidele vechi pot să calce Constituţia, cele noui nu. (Ilaritate).

D. L. Antoniu: Că aţi recunoscut existenţa noastră ca partid luăm act, dar înainte de a fi recunoscuţi de dv. am avut un alt testimoniu mai important: recunoaşterea de către ţară ca partid conservator demecrat, şi aceasta este singura recunoaştere pe care un partid, într'o ţară democratică, trebuie s-o aibă. Am relevat şi mărturisesc că este de relevat atitudinea onor. meu coleg în cazul de faţă. Inţeleg ca d. Ştefănescu să vină să-mi spună: partidul conservator n'a călcat Constituţia; dar să vă alipiţi la aceasta într'un concert armonios cu partidul liberàl, mi se pare că menajaţi prea puţin demnitatea partidului dv. Inţelegeam să fi venit izolat ca partid în chestiunile de comparaţie constituţională, sau să ne atrageţi atenţia, pur şi simplu, fără comparaţii. Şi aceasta pentru că nu de mult şi toată lumea ştie polemica pe care aţi avut-o partidul dv. în chestie de călcare a Constituţiei cu concertanţii de azi ai d-tale. (Aplauze).

Să venim acum la Constituţia, care se pretinde că a fost călcală de partidul conservator-democrat în guvernul de colaborare.

D. *Sabba Ştefănescu*: Acuma nu este călcată, căci nu s'a votat legea încă, este numai o tentativă.

D. *L. Antoniu:* Vă voiu dovedi că nici tentativă nu-i.

D. profesor Sabba Ştefănescu, specialist în paleontologie, interpretator al textelor de competinţa legiştilor! *(Ilaritate)*. De aceea nu mă surprinde greşala d-sale de interpretare a dreptului constituţional.

Dar, d-lor, m'am frămîntat să găsesc în Constituţie t:xtul pe care d-sa pretinde că desleagă teoria sa de drept şi nu l'am găsit.

Este bun d. Sabba Ştefănescu să mi-l indice?

D. *Sabba Ştefănescu*: Vedeţi articolele 32, 92 şi 96. Eu nu am idee de drept şi când am discutat Constituţia, am zis: „mi se pare că este anticonstituţional", şi spui pentru ce: pentru că aveam înnaintea mea pe d. ministru Dissescu, care este profesor de drept constituţional şi m'a convins prin vorbirea lui. D-ta cum vorbeşti de guvern, eu nu recunosc guvern, eu recunosc pe Rege; guvernul nu este reprezentantul Ragelui. Constituţia zice: „Regele nu poate creea funcţiuni fără o lege specială".

D. *L. Antoniu*: D-le Sabba Ştefănescu permiteţi-mi o explicaţiune de la care depinde curmarea discuţiunii în privinţa constituţionalităţii legii. Mi se pare că aţi afirmat, luând cuvântul în discuţiunea generală, că legea este neconstituţională, zicând textual: *„mi se pare că ..."*

D. *Sabbc Ştefănescu:* Da, da.

D. *L. Antoniu*: Dar aţi avut în urmă 4 zile, în care timp aţi fi putut să consultaţi Constituţia şi să vă edificaţi pe deplin dacă legea aceasta este sau nu constitulională, întrebând pe oamenii competenţi în materie.

D. Sabba Ştefănescu: In urma discursului d-lui ministru, m'am convins pe deplin că Constituţiunea este călcată, sau cum ziceţi dv., este o tentativă de călcare a Constituţiunii. Dacă dv. mă veţi convinge de contrariu, voiu face amendă onorabilă.

D. L. Antoniu: Iau act, d-le Sabba Ştefănescu.

Şi acum, d-lor, legea este neconstituţională, afirmă profesorul de zoologie...

D. Sabba Ştefănescu: De paleontologie...

D. L. Antoniu: Pardon, profesorul care se ocupă de cursul petrificaţiilor. (Ilaritate).

D. Sabba Ştefănescu: Paleontologia nu e cursul pietrelor... (Ilaritate).

D. L. Antoniu: Vedeţi, dacă nu sunt specialist, confund cursul petrificaţiilor cu specialitatea d-lui Sabba Ştefănescu.

D. dr. N. Bardescu: Cu fosilele... (Ilaritate).

D. L. Antoniu: Tot aşa se explică cum d. Sabba Ştefănescu, care e specialist în materie de fosile, face confu zie în interpretaraa chestiunilor constituţionale.

D. Sabba Ştefănescu: N'am făcut de cât să citez cuvintele d-lui Dissescu, profesor de drept constituţional.

D. L. Antoniu: Articolul de care se ocupă în mod special d-l Ştefănescu, pentru a combate legea ca anticonstituţională, este art. 93. Dar acest text nu se referă la actele guvernului, ci la atribuţiunile regale.

Art. 93 din Constituţie prevede în adevăr o serie de acte cari lămuresc în Statul nostru constituţional cercul de atribuţiuni ale Capului Statului. Astfel, paragraful articolulni citat spune textual: „El, adică Regele, nu poate creà o nouă funcţiune fără o lege specială".

Constituanta a înţeles să precizeze faptul că M. S. Regele, de la sine, şi fără concursul guvernului, nu poate din propria Lui iniţiativă să creeze funcţiuni. D, Sabba Ştefănescu, însă. întinde, prin o analogie caracteristică specialităţii sale profesionale, acest principiu constituţional, cu aplicaţiunea lui anume determinată şi asupra guvernelor.

Dar se admite că, în drept, teoria constituţională emisă de profesorul de paleontologie ar fi întemeiată.

Să examinăm, pentru a putea răspunde, dacă în proiectul de lege prezentat discuţiei dv. catedrale cari vor avea de scop a preda cursurile, sunt prevăzute sau nu în proiectul Academiei comerciale, ori urmează ca, posterior legii, ministrul să le înfiinţeze pe cale bugetară, după cum interpretează d-nii Găvănescul şi Sabba Ştefănescu?

D. Sabba Ştefănescu: Exact.

D. L. Antoniu: Apoi bine, d-le Ştefănescu, d-ta crezi că textele de legi se interpretează după cum priveşti fosilele la cursul d-tale de specialitate?

D. Sabba Stefănescu: Noi suntem cetăţeni, nu suntem advocaţi, ca să putem interpreta legile ca dv.

Regele—după Constituţiune—nu poate creea o funcţiune fără o lege specială.

D. I. Brătescu: Noi ce facem acum de cât legi ca să creem funcţiuni? Vorba este cu concurs sau fără concurs?! (Ilaritate).

D. L. Antoniu: In art. 3 din proectul de lege ce-l discuţi se prevede în mod enumerativ cursurile cari se vor preda.

Prin urmare, în acest text se indică şi catedrele, căci „curs" însemnează „catedră", onorate d-le senator Ştefănescu.

Iar dacă proiectul prevede prin art. 7 că pe cale de regulament şi pe cale bugetară se va putea prevedea şi alte cursuri sau catedre, aceasta nu însemnează alta de cât că şi pe această cale — a regulamentului — ministrul îşi rezervă dreptul de a regulamenta cursurile, de a grupa materiile, după cum organizarea acestui învăţămînt comercial o va cere.

D. Sabba Stefănescu: Nu tot aşa a spus d. Dissescu. Imi daţi voie să citesc cuvintele d-sale: „Nu se mai poate creea pe cale bugetară catedre; va trebui o lege, şi aceasta cu drept cuvânt, pentru că aceastǎ este în conformitate cu legislaţiunea şi cu organizaţiunea noastră politică: nu se pot creea funcţiuni în Stat de cât prin legi". Aşa zice d. Dissescu, şi d-sa este profesor de drept constituţional. (Protestări).

D. L. Antoniu: Ai înţeles greşit lecţia constituţională pe care v'a făcut-o aci în Senat d. Dissescu. Nu aveţi dreptate să spuneţi că opreşte pe guvern Constituţiunea de a face ceeace îi atribuiţi, în ipoteză, că în fapt ar fi întemeiat. Constituţiunea nu se referă în privinţa aceasta de cât la atribuţiunile M. S. Regelui. Nu ai alt text de lege; nu poţi prin analogie să zici: ceeace se referă la M. S. Regele se aplică şi guvernelor, căci privitor la guvern şi la miniştri Constituţia se ocupă prin texte aparte.

Deci, fie liniştit d. senator Ştefănescu Constituţia se consideră satisfăcută pentru că nu-i cu nimic ştirbită. Crearea acestor catedre sunt înfiinţate chiar prin textul art. 3 din lege care prevede cursurile ce se vor preda.

D. Sabba Ştefănescu: Nu e adevărat d le Antoniu; art. 3 nu creează catedre, ci enumără numai materiile ce se vor preda în Academie.

D. Lascar Antoniu: D-le Sabba Ştefănescu, v'am mai spus că d-ta judeci chestia aceasta cu mentalitatea profesorului...

D. Sabba Ştefănescu: Dar cu ce vrei să judec?

D. Lascar Antoniu: Mai judecă şi cu aceea a celor cari ştiu să interpreteze legile.

D. Sabba Ştefănescu: D-lor, suntem şi noi cetăţeni şi avem şi noi minţile noastre şi dreptul nostru de a interpreta.

D. Lascar Antoniu: N'am nimic de zis. Dar cînd e vorba de interpretarea unei legi permiteţi să o interpreteze şi acela care a învăţat-o, care ştie cum se interpretează. Nu persevera într'o eroare; ai părerea dumitale, rămîi cu ea.

Dar d. Ştefănescu afirmă: creeaţi catedre prin budget şi aceasta este o flagrantă călcare a Constituţiei.

Mai întâi de ce onor. senator d. Ştefănescu exclude bugetul din legile ţării? După toate părerile de doctrină autorizate bugetul este lege. Deci, chiar dacă nu ar fi în legea organică creată funcţia, şi o creez prin buget, după părerea mea această creaţiune de funcţie este legală, avînd la baza înfiinţării ei budgetul.

Iată explicat şi din acest punct de vedere constituţionalitatea legii de faţă.

D. *Sabba Ştefănescu*: Cu toată explicaţia d-voastră catedrele rămîn după acest proiect de lege a se creea pe cale de regulament.

D. ministru zice: daţi-mi voie să creez catedre pe cale bugetară. Dar cîte? Cîte va voi!

D. *vice preşedinte N. Economu*: Afară de cursurile cari sunt prevăzute în lege.

D. *I. Brătescu*: Lăsaţi să discutăm la articole.

D. *Lascar Antoniu*: Pe cale de regulament se vor reglementa cursurile şi conferinţele.

D. ministru va căuta cel puţin pentru primul an să armonizeze prin regulament acest învăţămînt, după cum va găsi că este necesar pentru moment.

P. S. S. Episcopul de Argeş: Prin urmare vom avea la Academia de comerţ 31 catedre, cîte cursuri sunt specificate în art. 3 din proiect?

D. *Lascar Antoniu:* Are să explice d. ministru cîte catedre şi cursuri are să le utilizeze pentru primul an al înfiinţării acestei Academii. Şi cînd va mai găsi necesar ca să le reporteze pentru anul al II loa sau al III lea le va repartiza şi grupa prin regulament.

D. *I. Găvanescul*: Atunci le pot şi suprima prin regulament?

D. *Lascar Antoniu*: Dacă va găsi vre-un curs de prisos, nimic nu l obligă ca să l menţină.

D. *Sabbu Ştefănescu*: Să vină cu un articol care să zică: înfiinţez 15 catedre.

Proiectul de lege nu specifică catedrele.

D. *Lascar Antoniu*: Aceasta este părerea d-voastră de legiferare.

Perseveraţi în ea fără de a o impune şi altora cu o competenţă mai cunoscută în modul de a legifera.

D. *Sabba Ştefănescu*: Eu respect părerile altora, vă rog respectaţi şi dv. pe a mea.

D. *Lascar Antoniu*: Atîta cît e posibil de respectat, d-le Ştefănescu

Acuma trec la ultima obţiune, d-lor senatori, susţinuta cu multă tărie, dar cu foarte puţin fond de argumentare, de către d nii Sabba Ştefănescu şi Găvănescul.

D-lor, am afirmat că Academia comercială are un caracter de centralizare pentru că lasă în mîna ministrului numirile profesorilor şi că acest proiect de lege mai are încă un carccter de antidemocraţie, suprimă concursul.

Nici această obiecţiune adusă în combaterea proiectului de lege nu este întemeiată.

Dar mai întâi să binevoiască a preciza onor. mei colegi, d-nii Găvănescul şi Ştefănescu, membri ai majorităţii, de ce se tem dumnealor când cer cu atîta tărie să se ia din facultatea ministrului de a face numirile în Academia comercială? Se tem de numirile pe earl le face actualul ministru care stă alăturea pe acea bancă cu întregul guvern de colaborare, ori se tem despre ce ar putea să fie în viitor?

Este chestia ca să cunoaştem de la început în ce anume n'au încredere aceşti onoraţi doi membrii ai majorităţii. (Aplauze).

D. *Sabba Ştefănescu*: Răspund: nu mă tem de nici o situţiune politică, nici actuală, nici viitoare; eu mă tem de suprimarea unui principiu democratic pe care îl avem de 50 ani: ca să intrăm în învăţămînt trebuie să trecem concurs, catedrele nu se pot ocupa de cît prin concurs.

D. *Lascar Antoniu*: Va să zică este o chestiune de principiu.

D. *Sabba Ştefănescu*: Absolut.

D. *Lascar Antoniu*: Credeam că este chestiune de încredere, credeam că d-ta ai putea pune la îndoială că numirile cari se vor face de către ministrul conservator-democrat, în baza acestei legi, vor avea caracter politic de conservator democrat. (Ilaritate).

D. *Sabba Ştefănescu*: Nă mă raportez la această idee, ci la principiu.

D. *Lascar Antoniu:* Am limpezit dar această situaţiune.

Ei bine, n'au dreptate nici d. Sabba Ştefănescu, nici d. Găvănescul, din următoarele puncte de vedere: art. 6 din proiectul de lege zice: Academia de înalte studii comerciale va avea un consiliu de administraţie compus din nouă membri; cinci din ei se vor numi de ministerul industriei şi comerţului din specialişti indicaţi în acest text, iar ceilalţi patru membri vor fi un delegat al ministerului industriei, doi ai Camerei de comerţ desemnaţi de Camera din Bucureşti şi rectorul Academiei de înalte studii comerciale.

(Va urma).

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mârzescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2087.—Vineri 24 Ianuar 1914

CANDIDAŢII

Partidului conservator-democrat în alegerile generale

CAMERA

COLEGIUL I

Alegerile 2 Februarie

D-nii N. Cananău
N. Nanu
P. Sion
St. A. Negruzzi

COLEGIUL II

Alegerile 4 Februarie

D-nii Lascar Antoniu
Eugen Herovanu
Vespasian Pella
Henri Sutzu
Dr. D. Mezincescu Prof. Univ.
Oswald Teodoreanu

COLEGIUL III

Alegerile 6 Februarie

D. Dr. Const. Enăşescu

COL. I SENAT

Alegerile 8 Februarie

Gheorghe Lascar
Petru Sadoveanu

Nu se opun candidaţi — da Cartel — nu!

„Epoca“ nu vra să înţeleagă, — sau nu poate înţelege, — rostul sincerităţii în politică.

Cele cîte-va cuvinte, atît de calme şi atît de sincere, rostite de către d. Take Ionescu la clubul conservator-democrat din Capitală, au fost prezentate de «Epoca» ca o mărturisire al unui pact între partidul conservator-democrat şi partidul liberal.

Or, d. Take Ionescu a precizat tocmai contrariul. D-sa a declarat la club că n'a avut, că nu are nici un fel de înţelegere cu partidul naţional liberal sau cu guvernul actual. Cu o fină ironie, şeful nostru a invocat ca dovadă faptul, că guvernul a oferit exact tot atîtea locuri şi partidului conservator democrat, care s'a găsit alăturea de partidul liberal în campania tramvaiului, ca şi partidului conservator, care ar fi dorit să înfiereze cu fierul roş partidul liberal din cauza tramvaielor. Acelaş număr de locuri şi partidului conservator-democrat, care, în principiu, crede că se poate proceda la o revizuire a Constituţiei, cît şi partidului conservator, care se opune la ori-ce idee de revizuire.

Unde este pactul? Unde există înţelegerea? Dar conservatorii au respins această propunere.

Să ne înţelegem. Ei au acceptat oferta, ei au acceptat chiar condiţiunea de a nu pune un alt candidat, acolo unde unul dintre ai lor va fi lasat fără concurent. Ceia ce au refuzat, e faptul de a aplica aceiaşi regulă şi în colegiile, unde urmează a se prevedea mai mult de două locuri. Ori aceste colegii sunt prea puţin numeroase.

E prin urmare pe o chestie neînsemnată de procedură că tratativele între partidul conservator şi guvernul liberal au fost rupte. Unde trebue oare căutată explicaţiunea acestui refuz? Pentru noi, ea e foarte lămurită. Reintrarea d-lui N. Filipescu trebuia să apară întregei lumi, ca o ocupare de direcţiune, şi această ocupare de direcţiune, trebuia să se releveze printr'o aparenţă de intransigenţă absolută, care ar contrasta în mod desăvîrşit cu politica urmată odinioară de guvernul de colaborare.

Pentru noi, este evident, că tot ce se petrece în partidul conservator, cu această ocazie, nu are de cît un scop: „de a stabili o absolută linie de demarcaţiune, între politica, aşa cum a practicat-o d. Maiorescu de la Martie 1912 şi aceia, pe care o duce d. N. Filipescu din ziua în care, de fapt, a luat direcţiunea partidului conservator.

Dar dacă, din întîmplare, partidul liberal ar fi acceptat amendamentul conservator, cu privire la chestiunea celor 15 scaune dare, aceasta ar fi fost proba unui pact între partidul conservator şi partidul liberal?

Răspunsul nu-l cerem, de la acei cari n'au înţeles nici o dată sinceritatea cinstită în politică.

NOTA ZILEI

Un izolator.

Scrisorile şi protestările se succed din partea intelectualilor socialişti eliminaţi din partid, fie în congres fie „en petit comité“.

E destul de... frumos din partea unei vechi victime a expulzării ca să poată... expulza din partid atîţia „tovarăşi“ punînd ca deviză pe stindard:

—„Partidul sunt eu!“

Întocmai cum Monarhul absolut spune: „Statul sunt eu!“.

Dar cum rămîne cu organizaţia în cadrele cu alegerile cari bat la uşă?

Se vede că d-rul Rakowski este de părerea eroului ibsenian care spunea că omul e cu atît mai tare, cu cît e mai singur.

Decît, nu se prea potriveşte filosofia ibseniană cu politica electorală..

MICROBII ELECTORALI

O listă întreagă de şcoli primare; un program abundent de întruniri publice.

In fiece seară vine rîndul cîte unei şcoli şi cîte unui contingent de auditori convocaţi ca să audă cuvîntările obligatorii ale oratorilor... în contra candidaţilor opozanţi. Căci se vorbeşte mai puţin de reforme, de chestiunile programului liberal, decît în defavoarea candidaţilor opoziţiunii, dintre cari unii într'adevăr primejdioşi prin popularitatea lor.

Dar nu de aceasta e vorba, ci cu totul de altă ceva.

Intrunirile acestea electorale se ţin în şcolile primare de băieţi şi de fete, în diferite cartiere ale oraşului, de preferinţă acele mai populate şi mai frequentate. Lucrurile se petrec dară cam astfel.

Cu ajutorul autorităţilor poliţieneşti se „convoacă“ şi se adună în una din şcoli un număr de cetăţeni. Aceştia petrec cîteva oare în tovărăşia oratorilor, ascultă cuvîntările, luptînd cu somnul—mai cu seamă că adunările au loc în zile de lucru, nu numai în zile de serbători—după care se împrăştie pe la vetrele lor, ca să mai uite necazurile.

A doua zi în aceeaşi şcoală se reiau cursurile cu elevii, cu elevele în mod obişnuit, ca şi cum nimic nu s'ar fi întîmplat.

Vedeţi consecinţele posibile ale procedeului.

Oamenii, ridicaţi de pe la casele lor, unii chiar din atelierele de lucru, ori din prăvălii au prilejul de a aduce în acele săli de clasă, fără nici un control şi fără nici un obstacol, microbii atîtor epidemii. Iaşul este prin excelenţă un oraş epidemic şi nu se poate întîmpla o singură zi fără declarare de boli contagioase. Iată dară un splendid mijloc de propagandă infecţioasă prin intermediul... întrunirilor politice.

Copiii, fără nici o vină, nu au decît să culeagă a doua zi după întrunirea publică, roadele sistemului, iar contagiunea de boli nu are de cît să se întindă în toată libertatea şi plenitudinea.

Nu de mult s'au interzis de către serviciul medical al oraşului conferinţele duminicale ale «Uniunii educatoarelor» cari se ţineau în unele şcoli ale cartierelor populare iaşane, pe acelaşi motiv că ar fi cu neputinţă să se mai garanteze eficacitatea măsurilor de izolare contra cazurilor de boală epidemică atît de numeroase în anul trecut. Peste 300 de scarlatine declarate, aproape 250 de cazuri de febră tifoidă şi aşa mai departe!

Ce e de mirare dară că s'ar putea propaga numeroase cazuri de boli molipsitoare pe calea întrunirilor ţinute în şcolile primare publice?

Nu contestăm că s'a practicat şi altă dată acelaşi sistem. Dar de mult n'a fost un an mai bogat în epidemii ca anul acesta.

Apoi, sunt lucruri şi procedee la care numai cu încetul se renunţă şi unul din acele procedee ar fi acel al întrunirilor publice în şcoli, cînd nu există putinţa unei desinfectări cu etuva. Sau dacă există, nu ştim să se fi întrebuinţînd, deşi după anumite discursuri electorale etuva ar fi foarte necesară...

D. dr. Flor care, înainte de a fi membru al organizaţiei liberale, este medicul şef al oraşului, ar fi chemat să iee măsuri în scopul celor aratate de noi aci. Bine înţeles, dacă găseşte raţionale, pur şi simplu, şi nu „politice“ observaţiile de mai sus.

?

ECOURI

Poet şi critic.—Camille Mauclair, cunoscutul critic de artă a publicat o istorie a muzicei contemporane, intitulată: „Istoria muzicei europene de la 1850 la 1914“.

Distinsul scriitor a ştiut să învingă greutăţile pe cari le reclama o asemenea lucrare. Din materialul imens şi variat ce-i sta la îndămînă a ştiut să aleagă ceea ce era cu deosebire caracteristic, prezentîndu-ne o icoană fidelă a muzicei contemporane.

Galeria marilor maeşti ai vremii noastre: Debussy, Vicent d'Indy etc. e arătat în culori juste şi aşezată în cadrul ce i se cuvine.

*

Pugno şi Meunier.—Ziarul „Comoedia“ relatează următoarea întîmplare petrecută între Raoul Pugno—marele pianist dispărut zilele trecute—şi Constantin Meunier, cunoscutul pictor şi sculptor belgian.

Pugno cînta deseori la cercul artistic din Bruxelles. Constantin Meunier ascultîndu-l, îşi mărturisi dorinţa de a cunoaşte personal pe marele pianist. Pugno se duse să-l vadă şi-l găsi pe cale de a sfîrşi statua lui Zola.

Cei doi maeştri rămaseră multă vreme împreună. Meunier îşi arătă atunci regretul că nu poate—din pricina sănătăţii—să ia parte la concertul pe care Pugno îl dădea chiar în seara aceia; atunci Pugno luă loc la pian şi cîntă din Chopin.

Meunier i-a strigat:

— Iţi mulţumesc pentru acest ceas fericit...

Pugno îi răspunse:

— Ori de cîte ori vei dori, voiu veni şi voiu cînta numai pentru d ta.

— Pot îndrăzni să te rog să vii mîne? întrebă cu sfială sculptorul.

Pugno îi făgădui.

Dar a doua zi cînd Pugno sună acasă la Meunier, fu condus la patul mortuar al noului său prieten! Constantin Meunier murise din pricina unei boli de inimă...

OAMENI ŞI LUCRURI

A îndrăzni...

Sunt multe lucruri de învăţat şi de spus cu prilejul cetirii micilor anunciuri.

Aşa, bună oară, găsim că are mare dreptate candidate care semnează următoarele:

DOMNIŞOARA onestă, cultă, bună gospodină, familie bună, dispunînd protecţie şi ceva dotă, doreşte căsătorie cu funcţionar bine retribuit.

Bine, foarte bine chiar se cuvine să fie retribuit, fericitul care ar avea şansa să dobîndească mîna care-i aduce „ceva dotă“ şi „protecţie“.

Cuvînt magic, a tot puternic şi a tot cuprinzător: „protecţie“.

Ce element social echivalează cu aceasta; ce putere egalează puterea „protecţiei“ în societatea noastră?

Dar mai interesant ni s'a părut, pe zina de eri, micul anunciu care suna astfel:

BACALAUREAT deştept, îndrăzneţ, caută orice fel de serviciu Bucureşti, adresa: Bebe M...

„Deştept“ e pus, fără îndoială, din simplă cochetărie. Adevărata calitate pe care trebues'o afişeze candidatul la „orice fel“—băgaţi de seamă „la orice fel“ de serviciu, este acea de „îndrăzneţ“.

Dacă într'adevăr eşti înzestrat cu această mare însuşire, tinere, izbînda ta e dinainte asigurată. Cariera ta, ori-care vei alege-o, va fi încununată de o victorie timpurie şi vei sfîrşi prin a fi purtat în triumf..

S'ar fi putut întîmpla—ce nu se întîmpla în lume?—să ai talent, să ai ingeniozitate, aptitudini, inspiraţii, entuziasm.

Dar ce preţuesc toate aceste pe lîngă marea, suprema calitate pe care o ai, pentru că îndrăzneşti să afirmi că o ai,—îndrăzneala....

Străbunii noştri au spus-o cu mii de ani înainte: „audaces fortuna juvat“,—„pe cei semeţi norocul i-ajută“.

Dar noi, modernii, încercăm şi adevărim la tot pasul acest înţelepţesc dicton şi putem să-ţi spunem, tinere, că posezi însuşirea tuturor însuşirilor mari în viaţă, dacă într'adevăr eşti îndrăzneţ, procum spui.

Toate talentele din lume nu ţi-ar folosi la nimic, dacă natura te-ar fi creat sfios, modest.

O inutilitate socială—iată ce este timidul. Veşnic trecut cu vederea; puţori luat în seamă; de nimeni neştiut, nepreţuit, nerăsplătit...

„Vroeşte şi vei putea“ nu e adevărat de cît sub această formă: „îndrăzneşte şi vei putea“. Căci voinţa singură nu e bună la nimic.

Fii dară îndrăzneţ! Numai prin îndrăzneală vei trece înaintea altora, te vei folosi de munca lor, de meritul lor, de opera lor. Indrăznind,—vei sugera, vei face lumea să creadă ceve în priceperea ta; vei hipnotiza pe toţi; vei birui, vei stăpîni, vei teroriza, vei vorbi cu glas tare, vei inspira nu numai frică, dar şi încredere, admiraţie. Vei face ori-ce, vei isbuti în ori-ce; vei avea bunuri, avuţie, nemurire.

Taina vieţei, norocul existenţei se cuprind în acest singur şi magic cuvînt: îndrăzneala!

Tinere necunoscut,—autor al micului anunciu—eşti cunoscutul zilei de mine, celebritatea şi eroul ei!

Rodion

MICI POLEMICI

Prima alegere a şi avut loc inainte de perioada electorală.

In clubul liberal din Capitală d. M. Ferekide a spus d-lui Ionel Brătianu:

— Alege între mine şi Pake-Protopopescu.

Şi şeful a ales pe d. Ferekide...

*

Excepţional candidat d. dr. Cosmovici! Singurul care are două gazete cotidiane la dispoziţie şi două partide: al „Evenimento-Cuvîntului“ şi al naţionalismului.

Veşnic în două luntre...

*

Bietul A. C. Cuza!

Nu-i ajunge lupta cu colegiul al II-lea; concurenţa naţionalistă ce i fac d nii V. Arion şi Cosmovici. Acum mai are de „trîntit“ doi candidaţi la Senatul universitar.

D-nii dri. Leon şi Bujor sunt, amîndoi contra sfeştaniei...

*

Edilii interimari se laudă că au ieftenit caracuda.

Din potrivă. Caracuda transfugilor găseşte tariful urcat în clubul lor.

*

Ziarul lui Pake Protopopescu numeşte pe d. Ferekide „bătrîna rozătoare“.

Il roade al dracului pe Pake, c'a fost exoflisit din deputăţie.

*

„Cameleoni“ se intitulează un articol imprudent al „Cuvîntului“.

D. Arion face parte din trei partide de-odată şi cuvîntul îl poate supăra...

De la Universitate

Ieri, Mercuri 22 Ian. Seminarul de slavistică al facultăţei noastre de litere, şi-a ţinut obişnuita şedinţă săptămînală.

Au luat parte, pe lîngă d. prof. I. Bărbulescu, următorii 22 studenţi şi studente: d-rele Colomei, Strat, Marg. Ştefănescu, Zamfirescu, Creangă, Cerchez, Răutu, Satirescu, Neculau, Deciu, Bogdan, şi d-nii: Popovici Panaite, Palade, Răutu, Constantinescu, Grigoraş, Negrescu, Alecu, Burada, Minar, Demetrescu, Lăzărescu.

A ţinut conferinţă d-şoara Marg. Ştefănescu, vorbind despre *Raporturile politice ale Romîniei cu Serbia în vremea regelui Carol I*, după vederile lui Vladan Giorgevici. Dăm aci rezumatul făcut chiar de conferenţiară al celor ce a spus.

Distinsul om politic al sîrbilor, dr. Vladan Giorgevici, fost prim-ministru al Serbiei în vremea regelui Milan Obrenovici, a tipărit în 1911 în sîrbeşte o carte cu titlul „Evropa i Rumunija“, adică „Europa şi Romînia“.

Ideia de la care pleacă această carte, este „alianţa tuturor statelor balcanice, care este prielnică nu numai balcanicilor, ci şi pentru pacea Europei“. Apoi. continuă scriitorul. „Pentru această alianţă, trebue o cît mai posibilă cunoaştere, între popoarele peninsulei balcanice“.

De aceia întreprinde această scriere

pentru a lumina întru cîtva istoricește și a lămuri unele chestiuni ale peninsulei balcanice, cu gînd de a da istoria fiecărei țări în parte.

Parte din intenția sa este săvîrșită în această carte, ce tratează despre Istoria Romînilor. Vl. G. spune: „Incep cu Romînia, pentrucă istoria acesteia în 40 de ani, a făcut foarte mari progrese față de celelalte state balcanice".

Cartea este împărțită în nouă capitole. După ce expune în mod sumar ideile despre alianța balcanică și misiunea Rusiei în Balcani, dă o scurtă înfățișare asupra istoriei mai vechi a Romînilor și ajunge la epoca domniei regelui Carol I, pe care o studiază mai amănunțit din toate punctele de vedere (călăuzit de scrierile istorice ale d-lui Dim. Sturdza).

Scrierea aceasta ar fi avut o mai mare valoare dacă ar fi păstrat oare care tendințe sinoptice.—punînd în legătură starea Romînilor față de a Sîrbilor (După cum a întreprins la noi d. prof. Bărbulescu în scrierea sa „Relations des Roumains avec les Serbes", ar fi deșteptat mai mult interes. Indeplinește totuși pe alocurea aceste condițiuni, de pildă cînd vorbește despre războiul de la 1877 și de relațiile dintre sîrbi și romîni, în trecut.

Ceia ce se oglindește mai mult în mintea distinsului om politic sîrb, nu este țara cu aspectul ei, nici impresii asupra poporului. ci asupra figurii mărețe a conducătorului ei își încearcă el puterile să scrie, și se silește să-l zugrăvească cu o culoare mai luminoasă. Ca dovadă de prietenia Sîrbilor pentru Carol I, reprezentantul lor El. Georgievici aduce M. S. Regelui nostru, această carte prinos: „Carol I a făcut un stat dintre cele mai luminoase ale Europei orientale. De aceia în această carte a mea, mai mult despre El va fi vorba"."

Vl. Giorgevici, spune „Noi cei cari trăim ne aducem aminte de începuturile domniei regelui Carol I. *Care a fost un ideal al Romînilor. El s'a purtat ca un ideal*, și numai astfel nu ne putem mira cum după 40 de ani de domnie a lui Carol I, a fost posibil ca Romînia să progreseze într'atîta, în vreme ce noi Sîrbii am lîncezit în certurile ce au avut loc în timpul domnului Mihail".

Mai vădit își manifestează dovezile sale de prietenie și admirație cu ocazia vizitei M. S. Regelui nostru la Belgrad în zilele de 18 și 19 August 1884. Transcrie aici doua articole publicate în Srpskerovine (și astăzi sîrbești) revistă a cărei conducător era pe acea vreme, în nr. 181 din 18 și 19 August 1884. Iată cum se rostește asupra regelui Carol I și asupra viztei Sale la Belgrad: „ziua de azi și de mîne va fi scrisă cu slove de aur în Analele Belgradului. O mare, sinceră și iubită activitate denotă în privința națională aceste două zile, activitate pe care a depus-o bătrînul nostru Belgrad capitala tînărului nostru regat sîrbesc, împodobindu-se în haine de sărbătoare ca să primească și să onoreze pe aleșul și dragul său oaspe. De cînd a început soarele să lumineze istoria Belgradului, el a văzut mulți oaspeți, cari au sosit în veacurile trecute cu diferite scopuri *însă oaspetele pe care Belgradul îl primește* astăzi, vine ca să-și arăte prietenia și veneracia pentru suveranul sîrb, pentru aceasta sosirea Lui ne este dragă și foarte plăcută".

După ce într'o pagină redă în mod atrăgător complexitatea raporturilor din trecut revine, asupra M. S. și spune: „cu cea mai mare bucurie primesc Sîrbii în palatul lor pe Inălțimea Sa Regele Romîniei, și din adîncul sufletului îi urează: „bine ne-ai venit!"

In al doilea articol citat, descrie împrejurările în care s'a făcut vizita, strălucitoare împodobire a orașului Belgrad și a Curții regale, manifestațiite de bucurie ale poporului, onorurile militare, prezintarea oamenilor de la curte etc. Deși această parte descriptivă din punctul de vedere din care am cercetat cartea nu ne preocupă, totuși acestor însemnări contemporane, timpul învechindu-le, le dă valoare; și fără acest complex de amănunte, ades istoria ne-ar apărea sarbădă.

Dacă partea pur istorică a acestei cărți nu prezintă nici o părere, nici o idee nouă, dacă nu dă proporții epocilor și figurilor în istorie, totuși ne interesează părțile personale pe care prea puțin le-am citat aici. Titlul sub care am cuprins acest referat asupra cărții lui Vl. G. se desprinde din însuși cuprinsul acestei cărți. Anume tradiția, seninătatea raporturilor din blîndețea caracteristică acestui popor, ne îndreaptă priviri bine-voitoare și prietenoase către Sîrbi. Ce sentimente de cît de simpatie, putem avea pentru un popor al cărui reprezentant ne vorbește cu o neînchipuită desinteresare despre Suveranul nostru: „Viața regelui Carol stă acum înaintea noastră cu o carte deschisă".

Prin cele două mari idei 1) Alianța popoarelor balcanice, 2) Omagiile aduse Regelui nostru, se pot trece cu vederea lipsa proporțiilor, a tendințelor simpatice și în cît va a spiritului critic.

Au urmat, apoi foarte vii discuții, la cari au luat parte deosebire d-nii Lăzărescu, Constantinescu și Palade.

D-ra Pepita Georgescu

Aduce la cunoștința unor clientelei, că de azi a deschis atelierul său din str. Căpitan Păun No. 8.

Prima Societate de Economie din Urbea Iași

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăți de Economie din Urbea Iași sunt convocați în Adunare generală pe *Duminică 26 (două-zeci și șease) Ianuarie 1914*, ora 1 jum. p. m., în Sala Caragiale, Piața Unirei.

La ordinea zilei sunt următoarele cestiuni:

1) Raportul Comitetului de administrație asupra mersului afacerilor Societății în cursul anului social 1912—1913, aprobarea bilanțului și descarcarea administrației de gestiunea acestui an.

2) Raportul Comisiunei de control privitor la constatările, ce dînsa a făcut verificînd registrele de comptabilitate și operațiunile efectuate în intervalul de la 1 Mai la 31 August 1913 și care comisiune a luat parte la alegerea și împărțirea dividendului pe anul 1912—1913

3) Alegerea Comitetului de administrație a Societății, conform statutelor. Membrii eșiți pot fi realeși.

4) Alegerea Comisiunei de control conform statutelor, pentru verificarea gestiunei pe timpul dela 1 Septembrie—31 Decembrie 1913.

5) Votarea budgetului Societății pe anul social 1913—1914.

6) Cestiunile ce se vor ivi în cursul ședinței.

Aceasta fiind a doua convocare, adunarea poate lua hotărîri obligatorii pentru toți membrii societății, cu majoritatea voturilor asociaților prezenți, conform art. 53 din statute.

Președinte, **V. I. Radu**

INFORMAȚII

Meritosul și cunoscutul publicist franco-romîn, d. Jules Brun, redactorul șef al ziarului „La Roumanie" este anunțat pentru o conferință în aula universității, sub auspiciile „Cercului Analelor", dumineca 26 Ianuarie.

D. Jules Brun este autorul unor însemnate cercetări literare și folkloristice.

D. G. Bantaș, a fost numit șef de birou clasa I-a la Prefectura de Poliție.

D-na Riria Xenopol, care a pus atîta stăruință pentru înființarea școalei societății ortodoxe, a fost decorată de M. S. Regele cu Resplata muncei pentru învățămînt, clasa I-a.

Comitetul pentru ridicarea unui bust lui Creangă, a acceptat macheta făcută de sculptorul Fabio.

Membrii Centrului Studențesc au hotărît să se întrunească Vineri 24 Ianuarie ora 9 dim. în localul societății lor, de unde vor porni în corpore la Mitropolie să participe la Te-Deumul care va fi oficiat de Arhierenul Antim Petrescu Botoșăneanul, vicarul Sf. Mitropolii.

Serata Dansantă organizată de Centrul Studențesc care va avea loc Sîmbătă 1 Februarie în saloanele Societății de Gimnastică va fi patronată de Rectorul Universității.

Un caz de difterie a fost declarat în strada Mihai Sturza din disp. IV-a.

D. prefect de județ P. Fîntînaru a fost astăzi la Tîrgul-Frumos unde a prezidat la solemnitatea instalării comisiunii interimare.

Pentru ziua de Marți 28 Ianuarie, sînt convocați la revizoratul școlar conducătorii azilelor confesionale, iar pentru Joi 30 Ianuar au fost convocați directorii și directoarele școalelor particulare din orașul Iași, pentru completarea statisticei învățămîntului privat.

Candidaturi la Fălciu. — La Fălciu liberalii au fixat următoarele candidaturi: colegiul I cameră, Gheorghe Andriescu și N. N. Cișman. Colegiul II D. R. Rallea și Const I. Dinescu, colegiul al III dr. Nec. Lupu.

Senat coleg. I Em. Porumbaru. Colegiul II, Gh. C. Vîntu profesor. Un loc la colegiul I Senat este lasat la dispoziția guvernului.

Independenți liberali: col. I Cameră D. I. Harnagea.

Col. I Senat dr. I. Munteanu.

Conservatori-democrați: Stefan Stef. Gheorghiu la coleg. I de Cameră, Emil C. Emandi la colegiul II de Cameră, Gheorghe St. Rășcanu la colegiul III de Cameră.

Pentru Senat nu s'a fixat încă.

Conservatorii au fixat: Anibal Teleman col. I de Cemeră, Toma Chisacov coleg. II de Cameră, Cost. Cozma coleg. II de Cameră.

Un loc liber la colegiul I de Cameră. La colegiul II cameră s'a pus candidatura ca conservator independent Gr. C. Vericeanu.

La senat: coleg. I Adam Mitache, Pavel Michiu. Coleg. II Enacache Iamandi.

D. Al. Constantinescu secretar al revizoratului școlar din Iași se va retrage din acest post pe ziua de 1 Februarie.

Nu vă lăsați ademeniți, cetățeni, de insinuări și invențiuni minciunoase!

Adversarii noștri recurg la toate invențiunele și insinuările, în speranță că vor putea deturna de la partidul conservator-democrat curentul de simpatie tot mai manifest.

Conștienți cît sunt de streini sentimentelor și credințelor alegătorilor, ei speră să obție voturile nu pe baza celor celor ce susțin sau a meritelor ce au, ci pe baza unor invențiuni, șoptite la ureche, dar care, nici pe departe, nu corespund adevărului.

Ast-fel candidații conservatori, și agenții lor, respîndesc zvonul că partidul conservator-democrat este și mai avansat de cît cel liberal în chestia expropierei, că conservatorii-democrați admit expropierea forțată, pe simpla bază a voinței organelor administrative.

Neadevăr sfruntat!

Partidul conservator-democrat a spus'o și o repetă: nu admite exproprierea de cît cu întreita condiție:

1) Curtea de Apel să se pronunțe dacă este sau nu nevoe de a face expropiere — după cum și astă-zi, organele judecătorești se pronunță în cazurile în care este nevoie de expropriere pentru utilitate publică.

Iată o pildă.

Administrația crede că este nevoie de a se da pămînt la țărani într'o anumită regiune.

Ea nu poate prin voința ei să facă singură expropriere—ci trebuie să se adreseze Curței de Apel, care, singura ea, cercetează și hotărește cît pămînt se va lua și de la care și cîți proprietari.

Nu voința administrației decide ci judecata Curței de Apel, pe baza unei hotărîri.

2) Prețul acestei expropriere tot de către Curtea de Apel va fi fixat — prin organele obicinuite, așa cum se obicinuește și astă-zi.

3) Prețul exproprierii se va face în bani—nu în rente sau în alte modalitați.

A apărut în editura librăriei C. Sfetea din București „Curs de chimie și mineralogie pentru licee și școli speciale" de Mihail Țilenschi, prof. la liceul național și liceul militar din Iași.

D. Gr. Birsan fiind reținut de boală nu a preluat încă de la d. Em. Constantinescu directoratul liceului.

Astăzi a sosit a probarea congediului d-lui M. Tomida la liceul național.

In locul d-lui dr. Iamandi „detașat" la Iași, va fi însărcinat a funcționa în plasă d. dr. Stenescu ori dr. Țatomir, unul dintre cei doi medici ai plășilor vecine.

Inlocuitorul va primi numai diurna pe care o avea d. dr. Iamandi ca medic de plasă.

Corporația confecțiilor a cerut Cassei centrale a meseriilor suma de 2000 lei pentru acoperirea cheltuelilor curente, încasările fiind foarte reduse mai cu seamă față cu campania electorală care face meseriașilor tot felul de promisiuni cu privire la legea meseriilor.

A apărut: „Democrația" anul I No. 20 cu conferințe, studii și recenzii.

Revizoratul școlar a trimis școlilor particulare un program al serbării ce urmează să organizeze acele școli cu prilejul zilei naționale de 24 Ianuarie.

Azi, la ora 11. s'a instalat comisia interimară din Tg. Frumos în prezența d-lui P. Fîntînaru prefect de județ.

Consiliul facultății de litere și filosofie a acordat studentului Gh. Alexandrescu o bursă de 100 lei din fondul „Adamachi" și studentului Romulus Demetrescu o bursă de 50 lei din fondul Carol.

Au rămas pentru concurs o bursă de 100 lei și una de 50 lei lunar.

Au fost ridicate măsurile sanitare ce fuseseră luate contra invaziei holerei din orașul Cherson (Rusia) rămînînd în vigoare numai dispozițiunile relative la vizita medicală și supravegherea călătorilor la intrarea în țară.

Direcția poliției și siguranței generale a anunțat prefectura de județ să sfătuiască pe locuitorii a nu se lasa înșelați de un anunț pe care îl publică ziarele din partea instituției *„Orient general Office"*. Numita instituție nu se bucură de o bună reputație.

Președintele comitetului central pentru ajutorul incendiaților și inundaților a trimis prefecturei de județ suma de 260 lei spre a fi împărțită locuitorilor din jud. Iași care au avut a suferi de pe urma incediilor.

Noutăți literare. — Cele mai nouă lucrări editate de „Flacăra" din București: „Eternități de-o clipă" poezii de Ion Pillat.

„Povestea unei odăi" nuvele și schițe de Caton Teodorian.

„Scumpirea Traiului" de G. C. Dragu (în Biblioteca politică No. 10)).

Din cauza abundenței de materie vom publica abia în No. viitor sfîrșitul raportului școlar despre diviziile rurale.

Moașa Ecaterina Potop a fost mutată de la comuna Brăești la Balțați.

La Brăești a fost numită d-ra Amelia Duca.

Inaugurarea Palatului Băncei Moldova, va avea loc Duminică în 26 a lune la ora 11 dimineața.

La ora 1 va avea loc la Traian un banchet oferit de direcțiunea consiliului de administrație.

Cine nu s'a păzit de frigul ce a survenit, de sigur a căpătat degerături.

Remediul îl găsiți sigur cerînd o sticluță „Pernodin" la farmacia Werner.

Ieri, la ora 7 p. m. la adunarea generală a studențimei în aula Universității, d. Stere, rectorul universității a ținut o cuvîntare în care a arătat că cauza dezbinărilor dintre studenți este lipsa de contact direct dintre rector și studenți, lipsa de îndrumare.

Nu contestă dreptul la divergință de opinii, — ci indică o atitudine ce trebue să aibă o societate studențească din care de drept face parte ori-ce student: toleranța.

Participarea într'o societate fiind benevolă, participarea în societatea studențească fiind impusă, este cît se poate de neomenos, cît se poate de incopatibil ca ca o majoritate să exercite o presiune asupra unei minorități, care ar fi astfel eclusă de la avantajele studențimii ca corp.

Pe aceatsă normă, trebue să se facă reorganizarea societății actuale și pentru rezolvirea acestei chestii a fost ales actualul comitet, a cărei cetire este aclamată în unanimitate.

Dl. Rector asigură pe studenți de concursul său efectiv pentru realizarea nevoilor studențimii; dintre care cea mai curentă este cantina și roagă pe studenți să aibă încredere în d-sa, care va veni mai des în mijlocul studențimii.

Cuvîntarea Rectorului a fost o sarjă spirituală și severă, de care *majoritatea* s'a resimțit în deajuns.

Azi a încetat din viață Alex. N. Dimitriu fost intendent al palatului de de justiție.

D-nul Dr. Zosin va începe Duminecă 26 Ianuarie, ora 4 p. m. în amfiteatrul Liceului Național, al patrulea ciclu de prelegeri publice științifice, pentru cultura generală pozitivă, tratînd în primele trei prelegeri, despre viața și opera lui Auguste Comte.

Intrarea liberă.

Camera de acuzare a admis apelul primului procuror, majorînd la 2000 lei cauțiunea de eliberare, pentru M. Poplingher, deținut pentru bancrută simplă și frauduloasă.

Curtea de Apel secția II-a a condamnat pe comercianții Mendel și Iacob Wexler din Piatra N. la cîte 7 luni închisoare, și 3000 lei despăgubiri d-lui A. Racoviță pentru abuz de încredere.

Din partea biroului electoral s'a început de azi expediarea certificatelor, ce permit alegătorilor a călători pe cale ferată în vederea exercițiului dreptului de vot.

Curtea de Apel secția I-a a amînat pentru 11 Martie procesul Vernescu-Marcu Fișer.

Din cauza sărbătorii naționale de mîne, ziarul nostru va apare Sîmbătă, la orele obișnuite.

D. Alexandru Climescu Gusti, licențiat în drept, înscriindu-se în baroul, a depus azi cuvenitul jurămînt.

Judiciare.—Curtea de Apel secția II-a a condemnat pe Zamfira a Babei, pentru falș la 1 an de zile închisoare corecțională.

— Aceiași curte a condemnat pe Scarlat Cîrlig, Petru Ștefan Darie și D. M. Popa la cîte 15 zile închisoare pentru abuz de încredere.

— Camera de punere sub acuzare a admis eliberarea lui T. Bogdănescu, pentru falșificare de monede, pe o cauțiune de 300 lei.

O circulară ministerială atrage atențiunea direcțiunilor școlilor particulare asupra importanței de a sărbători ziua istorică de 24 Ianuarie, serbătoarea „Unirei Principatelor".

Pentru a doua oară își face apariția celebra tragediană Betty Nansen pe ecranul cinematografic Pathé-Frères din sala Circului Sidoli.

Steaua strălucitoare a scenelor daneze artista Betty Nansen pranumită Sarah Bernhardt a Nordului, apare astă-seară Joi 23 Ianuarie, în rolul principal, din splendida desfășurare „Princesa Elena", film danez de mare artă în patru părți cu cele mai duioase și sentimentale scene, care mișcă, impresionează și farmecă. Celelalte roluri sunt interpretate de elita artistică a teatrelor din Kopenhaga.

Noul program cinematografic de astă-seară mai cuprinde între altele:

D-na Bigorneau e geloasă, scene foarte humoristice.

In Noua Zeelanda, interesante și instructive călătorii.

Ultimele reprezentații ale artistului parizian Marien, Sifloman, cîntăreț, imitator etc. artistul Marien stîrnește neîntrerupte aplauze prin producțiile sale fără seamăn și neimitabile.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri 24 Ianuarie, două matineuri (3 și 5 ore), și reprez. seală la 9 ore. Program nou: „Atlanticul" sau „In mijlocul Oceanului. Desfășurare splendidă în patru părți. Interpretare datorită artiștilor dramatici ai scenelor pariziane. In rolul principal apare d-ra Gabrielle Robine, steaua Comediei Franceze din Paris. — Și irevocabil ultimele reprezentații ale artistului sifloman Marien.

FARMACIA D^R. RATIANU

IAȘI.—PIAȚA CUZA-VODĂ

Recomandă excelenta sa **Untură de Pește Norvegiană** purificată anume pentru uzul intern și primită direct din Christiania. Cu această excelentă untură de pește, Farmacia Dr. RATIANU prepară

Untura de Pește Jodoferată 2.75 Flaconul și

Emulsia de Untura de Pește cu lactofosfat de Calciu a 3.25 Flaconul, și indicată în special copiilor și adulților ce suferă de rachitism, scrofuloșă, debilitate generală, anemie și care nu pot suporta untura de pește simplă.

Pentru acei ce nu pot lua nici un preparat de untură de pește, recomandăm

Siropul și Elixirul Jodotanic Dr. Ratianu

foarte plăcut la gust și care înlocuește cu mare succes toate preparatele de untură de pește în cazurile de limfatism, rachitism, scrofuloșă, debilitate generală, sifilis și diverse afecțiuni ale pielei.

Farmacia posedă un Laboratoriu special pentru Analize Medicale.

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor :

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidaţii conservator-democraţi este o **stea.**

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise*, buletinele care poartă **steaua,** semnul candidaţilor conservator-domocraţi.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele conservatorilor-democraţi, închide toate celelalte buletine ce a primit dela preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acelea ce au semnul o **stea,** şi le ţine în mînă dîndu-le preşedintelui spre *a le băga în urna albă.*

V. După ce s'au bagat în urna albă buletinele conservatorilor-democraţi cu semnul o **stea,** scoate din buzunar pe celelalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu perde nici *un* buletin, căci se anulează Votul.

ULTIME INFORMAŢII

Cu multă plăcere aflăm că d-nii profesori Universitari Socrate Lalu şi Amza Jianu au făcut adeziunea lor la partidul conservator democrat şi au cerut înscrierea lor în clubul din Iaşi.

Ministrul de justiţie a trimis tribunalelor o circulară pe baza căreia ele vor trimite din oficiu şi direct pe adresa alegătorului aflator în alt oraş şi care va adresa o cerere personal ori prin mijlocirea altei persoane, — un certificat de liberă călătorie din localitate unde se află în oraşul unde îşi exercită calitatea de alegător.

Astăzi, la ora 12 a. m. s'a întrunit la universitate comisiunea din d-nii C. Stere, D. Gusti, Gr. Demetrescu, Fr. Reiner şi Al. Miller, şi-a discutat asupra modului de reorganizarea bibliotecei centrale şi asupra locului mai nemerit unde urmează a se clădi noul local de bibliotecă.

Printre preoţii din localitate domneşte o mare enervare, împotriva Episcopului de R.-Vîlcea, care nu vra să accepte ca vicar, pe arhiereul Şerban.

E vorba chiar ca preuţii să convoace o consfătuire în această privinţă.

In conformitate cu dispoziţia regulamentară care a intrat în vigoare sub ministeriatul d-lui Al. A. Badareu, la 1 Ianuarie 1913, oricăce alegător poate călători gratuit dintr'un oraş oarecare în localitatea unde votează. Alegătorul va călători în clasa respectivă după colegiul din care face parte şi este în drept a uza de această favoare două zile înainte de ziua votării şi două zile după aceea.

Astă-zi la ora 12 a. m. s'a întrunit la universitate comisiunea compusă din d-nii C. Stere, D. Gusti, Gr. Demetrescu Fr. Reiner şi Al. Miller, şi au discutat asupra modului de regorganizare a bibliotecei Centrale şi asupra locului mai nemerit unde urmează a se clădi noul local de bibliotecă.

In „Evenimentul" de azi apare o informaţie cu privire la candidatura propusă d-lui Alfons Herovanu.

D sa care a luat cunoştinţă în ultimul moment despre cele conţinute în acea informaţie, ne comunică şi autoriză a răspunde că fără a cerceta scopul în care ea a fost inserată, senzul ei e departe de adevăr.

Nici d-lui Badareu, nici celor doi prieteni politici ai d-sale nu se datoreşte refuzul de a candida la col. II de Cameră. Consideraţii de ordin personal l-au determinat de a-şi declina pentru moment încrederea pe care clubul i-a acordat-o în absenţa D-sale.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Mari lupte greco-albaneze

— Albanejii respinşi — Trupele greceşti înainteazâ —

Atena.—Se telegrafiazâ din Coriţa, dintr'un isvor autentic, câ trupele expediate spre a respinge pe albaneji au ajuns pînâ la Vacufocoria, care era ocupat de bande albaneze.

Dupâ o luptâ vie, în care albanejii au suferit pierderi, grecii au gonit pe albaneji. Satul Kesaraca, centrul de acţiune al albanejilor, a fost bombardat de greci. Duşmanul a luat-o la fugâ, 4 soldaţi greci au fost râniţi.

Mersul înainte al grecilor mai continuâ curâţind tot ţinutul.

Ierolosiţii din Coriţa luptâ cu vitejie alâturi de trupele greceşti.

Informaţiunile culese din Clisura spun câ o luptâ a început lingâ satul Zeppovo între albaneji şi trupele greceşti, dar rezultatul e pînâ acum necunoscut.

Dl. Venizelos spre Bucureşti

Petersburg.—D-nii Venizelos şi Pasisi au dejunat la d. Sasonov, ministru de externe.

Dl. Venizelos a plecat spre Bucureşti la ora 7 şi 25 seara.

Pod peste Dunăre

Sofia.—Ministrul bulgar la Bucureşti, d. Radef, colonelul Narezof, inginerii Lazaroff şi Voltcef au fost însărcinaţi de guvernul din Sofia să studieze, împreună cu o comisiune romînă, chestia construcţiunei unui pod pe Dunăre şi racordarea a două linii de cale ferată.

Violente răscoale în Pern

New York.— Se telegrafiazâ din Lima câ răsvrâtiţii au captarat pe preşedintele republicei Pern şi au ucis pe primul ministru.

Raporturile ruso-greceşti

— Declaraţiile d-lui Venizelos —

Petersburg.— D. Venizelos a declarat corespondentului Agenţiei Westnik cum că e foarte mulţumit de rezultatele vizitei sale la Petersburg. Modul graţios în care a fost primit de Ţar, de dispoziţia binevoitoare a sferelor politice şi sprijinul opiniei publice ruseşti, l-au convins de neclintita bunăvoinţă a Rusiei faţă de Grecia.

D Venizelos a relevat cu recunoştinţă sprijinul Rusiei dat Greciei în chestia insulelor Egee şi a amintit ajutorul moral pe care Rusia l-a dat Greciei în 1867, în chestia cretană.

Ancheta atentatului contra lui Şerif Paşa

Paris.—Judecătorul însărcinat cu anchetarea atentatului în contra lui Şerif Paşa a dat o ordonanţă de neurmărire în favoarea lui Iskender-Bey.

Serviciul Telefonic

Adeziunile din Bacău la partidul conservator-democrat

Bacău.—Au aderat la partidul conservator-democrat d-nii P. Cantili, fost prefect, căp. E. Rosseti, fost primar, Ioan Manoilescu, fost director al liceului, V. Muscă, profosor, I. Moraru, profesor, Const, Sipeanu, profesor, Andrei Pavlescu, profesor, I. Grigoriu, fost revizor şcolar, I. Crivătz, avocat, I. Voinescu, avocat, fost consilier judeţian, Ioan Merica, avocat, consilier judeţian, Toma Goilav, fost avocat al Statului, V. Turcu, învăţător, I. Găluşcă, învăţător, Gh. Bilcea, învăţător, Gh. Seleanu, învăţător, C. Coanda, industriaş şi consilier judeţian, Dim. Rafail, proprietar, Gh. Bocescu, farmacist şi proprietar şi mulţi alţii.

Diadocul în Capitală

Bucureşti. — Diadocul a fost astă-zi dimineaţă la patinagiu, la Cişmegiu, şi apoi a vizitat institutul de Ştiinţe Naturale.

La ora 1 a avut loc masa la Cotroceni, la care au luat parte, în afară de diadoc şi M. M. L. L. Regele şi Regina.

Un furt la Banca Naţională

Bucureşti. — Din Turnu Severin vine ştirea că casierul Băncei Naţionale din acel oraş, d. Stanovici a constatat o lipsă de 24,000 de lei.

Se zice că banii au fost furaţi de pe biroul directorului.

S'a înştiinţat parchetul şi direcţia Băncei.

Banda de apaşi de la Seara

dovediţi din nou şantagişti

Bucureşti —.Banda de pungaşi ordinari grupaţi în jurul ziarului „Seara", sub comanda excrocului Bogdan-Piteşti au fost din nou dovediţi că sunt nişte şantagişti ordinari.

Intru cît n'au reuşit să facă lotul cel mare cu şantagiul în potriva d-lui Blank, au căutat norocul la direcţia loteriei statului.

Intr'adevăr, se face astăzi dovada deplină, că şi noua campanie în potriva direcţiunei loteriei statului, este o operă de şantagişti.

*

Iată faptele: In zina de 11 Iulie 1913 s'a prezentat la direcţia loteriei statului, un trimis al lui Bogdan-Piteşti, cu o chitanţă de 1500 lei, drept subvenţie pentru ziarul „Seara".

Direcţia loteriei a refazat plata acestei sume. Cunoscînd, însă, cu cine are a face direcţia loteriei, ca măsură de precauţie, a adresat primului-procuror de Ilfov, următoarea scrisoare recomandată, înregistrată la parchet sub No. 1929 din 12 Iulie 1913.

D-le prim-procuror,

„Am onoarea a vă aduce la cunoştinţă următoarele :

Astăzi s'a prezentat la direcţia noastră un trimis al ziarului Seara cu o chitanţă în sumă de 1500 lei, drept subvenţie la acel ziar, a cărei plată am refuzat o.

Vă aduc aceasta la cunoştinţă, ca în caz cînd numitul ziar va începe o campanie în contra loteriei statului, să aveţi dovada că este vorba de un şantagiu.

Primiţi, vă rog, expresia deosebitei mele consideraţiuni.

Director D BAUMGARTEN

*

In diferite rînduri, de la 12 Iulie 1913 încoace, diferiţi trimişi de ai excrocului Bogdon Piteşti au intervenit la direcţia loteriei statului ca să revie asupra hotărîrei luate şi să plătească cei 1500 lei, dar aceasta a rămas inflexibilă în hotărîrea ei.

In urma acestei atitudini ziarul „Seara" a început campania violentă în potriva direcţiunei loteriei statului.

Direcţia a intervenit la parchet, care a şi pornit cercetările de astăzi dimineaţă.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat :

5000 lei No. 35832, 36019.

2000 lei No. 12562, 13151, 32402.

1000 lei No. 2460, 37972, 37237, 59449, 59933, 28071, 37476, 39930, 41240, 42900, 51326, 57438.

500 lei No. 185, 1925, 4467, 12140 14268, 33739, 35159, 35701, 44158, 46857 52439, 53842, 58706, 15785, 17464, 17656 27836, 30640, 39349, 40161. 44761, 44003 44057, 54117, 55644, 56598.

Cartel conservator-liberal

Bucureşti.—D. Iarca, fost prefect de Teleorman, mulţumit de modul cum d. Pro opiu conduce politica locală.

D. Iarca s'a cartelat ca conservatorii locali şi luptă pentru reuşita d-lui Marghiloman.

Sacrificarea d-lui dr. Cantacuzino

Bucureşti.—Pentru o putea pune pe lista candidaţilor la colegiul II Cameră Ilfov pe d. Moroianu, guvernul a sacrificat pe d. I. Cantacuzino, fost director general al serviciului sanitar.

Banchet în onoarea d-lui Duca

Bucureşti.—Aseară a avut loc la Bulevard banchetul oferit de ziarul „Universul" în onoarea d-lui I. G. Duca, ministrul instrucţiunei.

Au participat, între alţii, şi d-nii miniştrii Radovici şi dr. Anghelescu.

Cheltuelile statului italian

Roma.—Cheltuelile pricinuite de ocuparea Libiei, a insulelor Egeice, precum şi de evenimentele internaţionaţionale, se urcă la 1,149.767,56z lire, din care 903 milioane 891,638 numai pentru Cirenaica şi Tripolitania ; 21,858,80 pentru ocuparea insulelor Egeice şi 3.351,123 pentru Albania ; în fine 50 milioane plătite la datoria publică otomană, în conformitatea tratatului din Laussanne.

Desmînţirea înţelegerei sârbo-bulgare

Sofia.—Oficiosul „Echo de Bulgarie" califică de şantaj politic zvonurile lansate din Petersburg şi Paris privitoare la nişte pretinse propuneri făcute de Bulgaria în vederea unei înţelegi sîrbo-bulgară, pe baza unei cesiuni teritoriale făcute de Serbia.

Ziarul sus pomenit spune că Serbia îşi dă seamă de situaţia în care felonia ei a aruncat-o şi poate că nu ar fi mulţumită a da o bucăţică din imensa ei pradă, care i-ar asigura posesiunea restului. Dar Bulgaria în momentul de faţă se reculege şi n'a sunat pentru ea ora de a vorbi deocamdată. Nu cesiunea oraşelor Istip şi Coceana ar putea modifica conduita Bulgariei impusă de evenimente.

Condemnarea unui apaş al presei

Bucureşti.—Cunoscutul Uhrinowski, unul din apaşii presei de la «Dreptatea», a fost judecat ieri de Curtea cu juraţi de Ilfov, pentru calomnie prin presă.

Procurorul a făcut un verdict din cele mai severe în potriva acuzatului pe care l'a prezentat ca un intrus al presei, îndivid primejdios, care utilizează această sfîntă libertate pentru a o transforma în arma cu care să atace cinstea tuturor. Juraţii au adus un verdict afirmativ **iar Curtea a condemnat pe apaşul la zece zile închisoare.**

Intrunirea Conservator-democrată din Capitală

Bucureşti.—La întrunirea pe care partidul conservator-democrat din Capitală o vor ţinea Duminecă 26 Ianuarie vor lua cuvîntul d-nii N. Xenopol, B. Păltineanu, N. Titulescu şi Take Ionescu.

Şeful partidului conservator-democrat va vorbi pe larg de situaţia generală politică şi de condiţiunele în care se dă lupta electorală.

Marele Magazin de Muzică „MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Naumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestricane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Practicant *de birou cu scriere bună se caută la o casă de comerţ din localitate.*

Oferte sub „Practicant" Post restante

Se caută *un bun* VITICULTOR, *însurat, cu şcoală şi bune referinţe, pentru o vie de 20 hectare, plantaţie americană, la ţară.*

A se adresa ofertele d-lui Ştefan Negruzzi, Loco.

De vînzare o vie

din com. Copou, Jud. Iaşi

în întindere 26 hectare avînd pe ea 3 ½ hectare vie americană pe rod, 1 hectar pomi fructiferi, 1 ½ hectar pădure, restul furaje artificiale şi pămînt arabil. Case pentru stăpîn şi vier, fîntînă, etc.

Relaţii verbale sau prin scris la

M. Hulchiver, bancher, Iaşi

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi -5 compuse din 4 apartamente, canal, apă A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Lemne eftine Ocaziune rară

Lemne de fag, uscate, tăiate în lungime de 2 m., se vinde cu şase lei metru cub predat gara Dolhasca.

Lemne de plop lungimea 2 m. cu patru lei şi 50 bani predate la gară.

Calităţi extra.

Doritorii se vor adresa d-lui I. GAVRILOVICI prin gara Dolhasca, jud. Suceava, la com. Dohesti. Vizitatorii a se coborî în Halta Dolhesti.

De vînzare *pentru eşire din indivizi-une* la 26 Februarie crt. prin licitaţie publică la Tribunalul Iaşi, Secţia III-a, orele 11 a. m. imobilul din Iaşi, strada Costaki Negri (Ioastă Veche) No. 91.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui Schwamm, fabrica de uleiuri din Iaşi sau la domiciliu str. Căpitan Păun No. 8, la etaj.

S'a găsit *un ceasornic bărbătesc cu lanţ, în stradă.*

Păgubaşul să se adreseze d-lui D. Pavelesca în Palatul adm, la Ştefan Neculau.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sfînta Sava.

Se caută *pentru imediata angajare un agent de băuturi spirtuoase (spirt, liqueuri şi vinuri) care să cunoască clientela din oraş şi judeţ.*

A se adresa d-lui Albert Rosenthal Iaşi str. Ştefan cel Mare No. 13.

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase şi mentale.

S'a mutat în str.

Anastasie Panu 8

Consultaţiuni 6—7 seara

A se citi în pagina IV-a a ziarului, textul discursului d-lui Lascar Antoniu, candidat la col. II Cameră Iaşi, în chestia Infiinţărei „Academiei Comerciale".

(Urmare în chestia înfiinţărei Academiei Comerciale)

Iar legea prevede că numirile profesorilor se confirmă de ministru, după recomandarea consiliului; iar consiliul se compune, pentru primele numiri ale anului întăiu de funcţionare a Academiei mai întăi din acele 9 persoane despre care v'am vorbit. După intrarea în funcţiune a acestei Academii comerciale, consiliu de administraţie nu va mai face singur recomandările profesorilor, ci va lucra în această direcţiune împreună cu consiliul profesoral numit deja, luînd titlul de consiliul general, care consiliu va face şi recomandările celorlalţi profesori ce se vor prezenta pentru locurile vacante.

D. *Sabba Ştefănescu*: De unde face alegerea pentru anul întăiu?

D. *Lascar Antoniu*: Alegerea profesorilor pentru anul întăi se va face prin recomandările celor 9 membri din consiliul de administraţie.

D. *Sabba Ştefănescu*: Dar pe aceşti membri cine îi alege?

D. *Lascar Antoniu*: Apoi d-ta mergi la infinit cu întreruperile. Pe mine nu mă obosești, nici nu mă derutezi, dar întrebaţi Senatul ce părere are...

D. *vice preşedinte N. Economu*: Vă rog d-le Ştefănescu nu mai întrerupeţi, gîndiţi-vă că sunteţi vice-preşedinte.

D. *Sabba Ştefănescu*: Eu răspund la ceea ce mă întreabă.

D. *Lascar Antoniu*: După cum vedeţi nu se poate serios afirma că în condiţiunile acestea de recomandare ministrul ar fi factotum în numirea profesorilor, de oare-ce este greu de admis ca un ministru să poată influenţa un consiliu general al Academiei, compus din cel puţin 25 persoane.

Dar se pretinde a nu fi democratic proiectul în acest punct de vedere?

Nu i democratic? De ce, d-le Găvănescul? Că-i lipseşte sistemul concursului în recrutarea profesorilor?

Dar nici această din urmă obiecţiune nu este întemeiată şi ceva mai mult, chiar inexactă în fapt, de oare ce la art. 12 din proiect se prevede şi cazul cînd se fac numiri la Academie şi prin concurs.

După cum vedeţi, d-lor senatori, proiectul de faţă păstrează şi acest principiu democratic, *al concursului*, în anumit caz, principiu democratic de care cu surprindere văd animat de el astă-zi însăşi pe onoratul domn Găvănescul.

Ceea ce rămase însă, este inconsequenţa d-lui Gvănescul, cu privire la acest principiu democratic, al concursului, pe care de ocazie îl invoacă acuma căci, pe cît îmi aduc aminte anul trecut d sa fiind tot în Senat reportorul legii învăţămîntului prezentat de d. C. C. Arion, ca ministru al instrucţiei publice, a admis la acea lege tocmai principiul anti-constituţional *al recomandărilor* profesorilor.

Cum explicaţi, d-le Găvănescul, că ceea ce aţi făcut d-voastră ieri era bine şi democratic făcut, iar tot acelaş sistem de procedare admis şi pus în practică şi de d. ministru Xenopol este rău şi anti-democratic? (Ilaritate, Aplauze).

D. *I. Găvănescul*: Prin aluziunea dv. văd că mă provocaţi la dialoguri, sunt dispus să vă răspund.

D. *Lascar Antoniu*: Numai dacă nu veţi fi iarăşi obosiţi!

Este sau nu adevărat că în calitate de raportor al legii d-lui Arion aţi stabilit principiul recrutării în învăţămînt, prin art. 81?

Explicaţi-vă situaţiunea, dacă în adevăr sinceritatea este la baza criticilor d voastră.

Explicaţi situaţiunea d-vvoastră, cînd aţi fost în notă justă? La 1912, cînd ca raportor, în art. 81, aţi admis în legea d-lui Arion principiul recomandărilor, ori astă-zi cînd vă înscriţi în contra legii d-lui Xenopol, şi susţineţi concursul?

D. *I. Găvănescul*: D-le Lascar, îmi daţi voie să vă răspund două cuvinte.

D. *vice-preşedinte N. Economu*: Dacă Senatul încuviinţează şi apoi dacă discuţiunea va urma tot ast-fel, vom fi nevoiţi să ţinem şedinţa pînă la 7.

D. *I. Găvănescul*: Dacă d. Antoniu a fost atent cînd am vorbit la legea care este în discuţiune, ar fi pufut să vadă cari sunt principiile de recomandare şi cari au fost normele prevăzute la art. 81 din legea d-lui Arion.

D. *Lascar Antoniu*: Este sau nu adevărat ce-am spus eu?

D. *I. Găvănescul*: Nu este adevărat.

D. *Lascar Antoniu*: Perfect adevărat. Reamintiţi-vă legea.

D. *I. Găvănescul*: Nu este adevărat.

D. *Lascar Antoniu*: Vă rog, aţi fost raportor la legea d-lui Arion?

D. *I. Găvănescul*: Aceasta este de notoritate publică.

D. *Lascar Antoniu*: Şi în acea lege aţi admis principiul recomandărilor?

D. *I. Găvănescul*: Şi principiul recomandărilor, dar de către profesorii universitari, şi acest lucru e cu totul altceva, nu este o numire directă făcută de către ministru, ci de către un corp savant şi deplin competent.

Şi afară de aceasta, o să mai fie vorba în Senat despre acest punct cu ocazia desvoltării interpelării mele adresată d-lui ministru de culte şi instrucţiune publică.

D. *Lascar Antoniu*: Explicaţia din urmă a d-lui Găvănescul m'a lămurit şi a confirmat exactitatea faptului ce i l'am atribuit.

Vedeţi dar cine a avut dreptate în afirmaţiunile făcute.

Şi cu aceasta am încheiat.

În definitiv, dar d-lor senatori, în tot proiectul de lege al guvernului de colaborare, prezentat de d. ministru Xenopol şi alcătuit de d-sa, un singur spirit domină: necesitatea economică şi industrială a ţării noastre; o singură tendinţă: crearea unei legi, nu de interes personal, ci de interes general.

Acest spirit şi această tendinţă să ne anime şi pe noi, indiferent de nuanţe politice votînd fără şovăire această operă legislativă, care până azi aparţine guvernului, de azi înainte va aparţine ţării. (Aplauze prelungite).

Institutia Micului Parchet

Discurs rostit în şedinţa Senatului dela 12 Martie 1913.

Domnule preşedinte,

Domnilor senatori,

D. raportor a dat cetire proiectului de lege cu privire la instituirea şi judecata flagrantelor delicte. D-voastre aţi cunoscut însă mai înainte acest proiect din expunerea documentată a motivelor ce însoţea proectul de lege adus de d. ministru de justiţie în discuţinnea dumnevoastre.

Această nouă instituţie judiciară a Micului Parchet are de scop, după cum ştiţi, de a simplifica procedura cercetărilor în cazurile infracţiunilor flagrante şi de a accelora judecarea lor.

Nu aş avea nimic de opus, nimic de obiectat în contra acestei inovaţiuni ce se propune în procedura noastră penală, în materia delictelor, dacă d. ministru de justiţie n'ar fi derogat de la sistemul legislaţiunai noastre penale, în ceeace priveşte prerogativele procurorului.

Derogarea aceasta consistă în atribuţiunile noui conferite ministerului public, de a emite mandat de depunere, putere rezervată numai judecătorului de instrucţie.

Mă ridic, dar, din două puncte de vedere în potriva acestui drept cu care proiectul înveşteşte pe procurori

Prima obiecţiune o fac pe chestia incompatibilităţii care există între atribuţiunile şi competenţa procurorului şi dreptul care tind a-i se acorda de a emite mandat de depunere.

Noi ştim, d-lor senatori, că astăz funcţiunile judecătorilor de instrucţie şi ale procurorilor sunt despărţite. Această despărţire este de caracter organic, priveşte constituţia puterii judecătoreşti şi este esenţială.

In legiuirile vechi, însă, nu era nici o separaţie în rolul acuzaţiei faţă de acela al judecăţii.

Reprezentantul parchetului acumula funcţia de acuzaţie (procuror) cu aceea de urmărire (jude-instructor).

In aceste condiţiuni procurorul putea să urmărească, să descopere faptele, să adune dovezi, să ia interogatorul, să asculte martori, să facă cercetări la faţa locului, să confisce corpurile delicte, să aresteze şi să ceară pedepsirea prin emiterea acuzaţiunii scrise (ordonanţă), susţinînd şi acuzaţia orală înaintea instanţei de fond.

Cu timpul însă s'a simţit nevoia de a se separa rolul acuzaţiei de rolul instrucţiunei şi al judecăţii, şi de aceea vine legiuitorul nostru din 1864, care văzînd că sistemul vechei legiuiri, cu privire la parchet, nu prezintă destule garanţii drepturilor şi intereselor individuale, l-a înlăturat, adoptînd principiul separaţiunii puterilor judecătoreşti, prin crearea judecătorului de instrucţie cu atribuţiunile specificate, printre cari figurează şi dreptul de a emite mandat de arestare, singurul magistrat care poate dispune de libertatea cetăţeanului.

Ei bine, d lor senatori, ne-a trebuit ca să treacă ani îndelungaţi pentru a ajunge la o legislaţie mai modernă, cerută de progresele civilizaţiei, pentru a stabili în cele din urmă sepaţiunea funcţiunii ministerului public de funcţiunea judecătorului de instrucţie, în instruirea faptelor penale şi arestarea autorilor.

Şi această despărţire de atribuţiuni, penaliştii, şi în special Faustin Hélie (l'instruction criminelle, vol. VI), o considera: *„ca una din cele mai preţioase victorii ale legislaţiei noastre moderne“*.

Iată ce găsim mai departe, discutată în această privinţă chestiunea noastră de astăzi, de către Fustin Hélie: „vechile ordonanţe menţionau constant pe procuror în atitudinea părţii urmăritoare; aceasta e necesar să păstrăm. E deja o prerogativă imensă acest drept nelimitat de a urmări. Trebue să ne ferim însă de a i adăuga încă şi pe acela de a se amesteca în funcţiunile judecătorului. Aceasta este spiritul codicelui nostru, şi pentru că ne-a păstrat astfel regulamentele cele mai sănătoase ale vechei noastre proceduri, a fost considerat, cu toate imperfecţiunile redacţiunii sale, ca o operă de seamă şi solidă. Ne este imposibil de a admite că mutilarea uneea din aceste regule să fie un progres“.

Toate aceste obiecţiuni, Faustin Hélie le făcea cu privire la legea întocmită în Franţa la 1863, intitulată: „Loi sur l'instruction des flagrants délits devant les tribunaux corectionels“ şi pe care d. ministru de justiţie o reproduce aproape textual în proiectul de lege pe care îl discutăm.

Prin urmare, chiar comentatorii penalişti din ţară de la care adoptăm noi astăzi această instituţie judiciară, a Micului Parchet, o critică din punctul acesta de vedere.

Dar şi la noi, d-lor senatori înainte ca această inovaţie să se fi propus în procedura noastră penală, prin vreun proiect de lege, s'au ridicat obiecţiuni foarte temeinice de către specialişti.

D. I. Tanoviceanu, profesor la facultatea juridică din Bucureşti, provocat de fostul ministru de justiţie, d. T. Stelian, prin o consultaţie ce i-a cerut asupra utilităţii şl oportunităţii creării şi la noi a instituţiei Micului Parchet ce funcţionează în Franţa, şi-a exprimat părerea contrarie, şi mai în urmă, în tratatul d sale de procedură penală, se exprimă textual: „Tipul ideal, şi care adese ori se întîlneşte în afacerile importante, este ca pentru fie-care din cele trei oficii deosebite ale instrucţiunii prealabile să existe un funcţiouar deosebit: unul, care cercetează şi descopere infracţiunea, ofiţerul de poliţie judiciară; altul, care urmăreşte sau dă în judecată, ministerul public, şi altul, în fine care aduna probele, judecătorul de instrucţiune.

„E bine să existe această separare de atribuţiuni, fiindcă ea ocroteşte libertatea şi este o garanţie pentru cei învinovăţi-ţi Cu cît vor fi mai multe persoane însărcinate cu procedura judecăţii, cu atît va mai exista mai puţină temere de pasiune, de greşală sau de tiranie,..

„Folosul cel mare al împărţirii ocupaţiunilor este că face pe omul specializat să aibă mai multă destoinicie şi îndemînare în îndeletnicirile sale...favorizează libertatea individuală, dînd mai multă garanţie de o procedură dreaptă“.

Aşa, dar, din acest punct de vedere, nu pot împărtăşi, în totul, proiectul de lege prezentat de d. ministru de justiţie.

Nn e numai obiecţiunea aceasta, d-lor senatori, pe care o fac.

Dreptul conferit procurorului de a emite mandat de arestare; pe lîngă că derogă de la principiul fundamental al procedurii, după cum v'am arătat în prima parte a cuvîntării mele, dar este prea excesiv, în acelaş timp, şi cu consecinţele grave în ceeace priveşte libertatea individuală.

D. ministru al justiţiei examinînd chestiunea aceasta, în expunerea de motive tinde a o justifica, invocînd art. 88 din procedura penală, avînd aerul a zice că prerogativa ce i se acordă astăzi procurorului de a aresta nu e o inovaţie propriu zisă a noului legiuitor, de oarece chiar procedura penală, prin menţionatul articol, i-o acordă.

După părerea mea, d lor senatori, această afirmaţiune este rezultatul unei erori de interpretare ce se dă art. 88 din procedura penală.

După acest text, procurorul nici într'un caz nu poate emite mandat de arestare.

D. *M. G. Cantacuzino, ministru de justiţie*: Numai pentru ţinerea la opreală.

D. L. Antoniu: Iată textual ce aţi spus în expunerea de motive, d-le ministru:

„De altminteri, actualmente art. 88 din procedura criminală, modificată la 1902, permite procurorului ţinerea la opreală pentru 24 ore a oricărei persoane“.

Dacă prin acest text, invocîndu-l, n'aţi dorit să sprijiniţi argumentarea dv. la prerogativa ce i-o daţi procurorului de a emite mandat de arestare, în acest caz de ce l'aţi invocat?

Căci dacă art. 88 din procednra penală permite procurorului să ţină pe o persoană 24 ore la opreală, asta nu însemnează că-i permite să-l aresteze, să-i dea mandat de depunere.

D. V. Miclescu: Numai pentru facerea cercetărilor.

D. L. Antoniu: Dar, d-nii mei, trebuie ca să faceţi distincţie în a sta „la opreală“, cum spune art. 88 din procedură, şi a fi depus cu mandat de arestare, după cum prevede Micul Parchet. In prima măsură, bănuitul este reţinut cîteva ore, cel mult 24 ore, în localul unde se anchetează faptul, pe când prin proiectul în discuţie se acordă procurorului dreptul de a aresta la penitenciar timp de 24 ore, pe un bănuit surprins în flagrant delict, ceeace nu i tot una.

A suporta regimul penitenciar, chiar timp de 24 ore, nu se aseamănă cu faptul de a fi reţinut la opreală pe lîngă procurorul care instrueşte şi în localul în care se anchetează.

Deci, apropierea ce caută să se facă nu are loc, nu poate fi luată în serios.

Dar, d lor senatori, această inovaţie a d-lui ministru de justiţie nu se împacă nici cu obiceiurile noastre. In adevăr, dv. ştiţi cîtă politică şi ce anume politică este mai presus chiar de interesele generale. Am păstrat încă vechile obiceiuri, vechiul politicianism.

In luptele de partid înverşunarea adversarilor se desfăşoară până la tendinţa de desfiinţare şi orice mijloc în această privinţă este permis, este întrebuinţat.

Ne'am civilizat, ce-i dreptul, în altele, am rămas însă înapoiaţi din punctul de vedere al moravurilor politice.

In aceste condiţiuni, un popor cu anumite moravuri şi cu o civilizaţie proprie trebuie să-şi creeze legislaţia care să se împace cu moravurile însăşi ale poporului căruia se aplică.

Legile trebuiesc să reprezinte pe cât posibil sinteza etapei la care poporul, căruia sunt destinate, a ajuns în desvoltarea sa socială.

Altfel se comite o greşală adoptând aidoma o legislaţie din alte ţări unui popor cu moravuri sau civilizaţie proprie.

Pentru alcătuirea acestui proiect aţi avut ca normă, după cum am spus, legislaţia engleză şi franceză, dar aţi omis, d-le ministru de justiţie, să examinaţi dacă în moravurile acestor ţări există obiceiul de a înscena procese penale fruntaşilor politici numai cu scopul de a-i discredita sau a le micşora influenţa lor politică prin intimidări şi compromitere, după cum se practică în moravurile noastre.

Dar, d-lor senatori, d. ministru de justiţie în expunerea de motive ce însoţeşte proiectul face următoarea afirmaţiune, susceptibilă de a fi relevată şi comentată în acelaş timp: *„procurorului îi va rămîne dreptul să examineze afacerea, să aprecieze şi să decidă cu înţelepciunea sa... dacă este locul sau nu să uzeze de dispoziţiunile legii...“*

*

Foarte bine, d-lor! Dar mă întreb căror magistraţi li se încredinţează această putere discreditară „de a aprecia“, prin urmare, în mod suveran şi de a decide cu „înţelepciune“, prin urmare cu tact, seriozitate, prudenţă?

Procurorilor actuali şefi de parchet? Ii voiu discuta în curând, d-lor senatori.

După cum vedeţi, acest drept ce i se acordă procurorului face ca misiunea sa să devină o sarcină dificilă de îndeplinit în ramura magistraturii.

Nu va fi destul ca procurorul să aibă titlul academic şi cunoştinţa juridică pentru a fi bun şi înţelept procuror ca să corespundă rolului important ce i se acordă prin proiectul de astăzi, ci va fi nevoie să mai ai răbdarea necesară, atenţiunea continuă, experienţa îndelungată a lucrurilor şi a oamenilor şi, mai presus de toate, tactul cuvenit.

Dar oare majoritatea procurorilor noştri au dânşii aceste însuşiri şi, mai presus de toate, au ei devotamentul misiunii lor? Vă voiu răspunde un categoric: nu! Să vă dovedesc aceasta, sprijinind cu documente unele fapte ce vi le expun.

D. Aurel Eliescu: D-le preşedinte cer cuvântul.

D. *L. Antoniu*: Şi primul fapt despre care voiesc ca să vă vorbesc s'a întîmplat chiar aci în Capitală, unde ministrul de justiţie de pe vremuri a putut uşor lua cunoştinţă de el.

Este vorba de arestarea lui Ion Rosescu, fostul epitrop al aşezămintelor Nifon, arestare care alarmase, cu drept cuvânt, opinia publică.

Timp de 26 ani acest d. Rosescu a fost epitropul care reuşise să facă din acest aşezământ una din cele mai de seamă instituţie culturală din ţară.

Anumite persoane, după ce încercaseră să distrugă direct opera aceasta, cerând anularea testamentului Nifon, au încercat, când unul dintre ei reuşise să fie numit epitrop, să ajungă indirect la acelaş rezultat, prin alte mijloace. Nu voiu intra în chestii de detalii cu privire la această afacere, e suficient însă să vă prezint o copie din dosarul penal al afacerii, pentru a vedea că parchetul, cu toate certificatele prezentate de rudele lui Rosescu *cum că suferă de o boală cronică de inimă, care dat fiind şi vrâsta lui înnaintată, nu se poate lua răspunderea consecinţelor unei emoţiuni* (certificatul medicului legist Ilfov No. 568 | 908).

Ei bine, parchetul, în faţa acestor împrejurări, în loc de a proceda cu omenie, consideră faptul acesta ca un refuz de a se prezenta şi îl trimite cu rechizitor la instrucţie şi cu ordin de arestare, ceeace se execută cu cea mai reprobabilă violenţă.

Şi pentru ce acest abuz? Pentru că Rosescu consemnând, cu mult înainte, suma de 133.600 lei la dispoziţia aşezământului Nifon, până la adunarea generală, care urma să lichideze gestiunea, a refuzat-o să încredinţeze această recipisă epitropilor, de oarece epitropia nu avea calitatea de a cere socoteală.

In ori şi ce caz litigiu asupra competinţei, cine anume are dreptul de a cere şi de a face lichidarea gestiunii?

Rosescu este arestat preventiv—deşi grav bolnav—şi dat în judecată pentru abuz de încredere, ca în urmă să vină tribunalul de Ilfov, prin sentinţa No. 1.578 | 909, să-l achite, motivând în drept că faptul deţinerii lui Rosescu, recepisa banilor consemnaţi şi refuzul de a încredinţa cuiva această recepisă, nu întruneşte elementele de fraudă cerute de codul penal.

Rezultatul a fost că din aoeastă procedare s'a compromis un om bătrân şi onest, expunîndu-i chiar viaţa, iar ca completare a abuzului parchetului şi-a perdut pe fiul său Petre în condiţiunile următoare descrise de ziarele din Capitală;

„In ziua de 3 Noembrie (1911) a încetat din viaţă, la Predeal, tînărul Petre Rosescu, despre care ziarele s'au ocupat acum cîtva timp. Indignat fiind de intrigile uneltite în contra părintelui său—intrigi de altfel demascate — dar cari au dat loc la o eroare judiciară, regretatul tînăr se revoltase cu ocazia unei descinderi a parchetului la domiciliul familiei. Pentru aceasta el fusese dat judecăţii şi fiind chemat de cîteva ori la parchet a contractat o puternică răceală pe sala paşilor pierduţi. De o constituţie fizică delicată, boala l'a răpus repede“.

(*Dimineaţa* 15 Ianuarie 1911).

Cred că e bine să aduc acest fapt în domeniul public, la cunoştinţa Senatului, pentru că dacă nu se ia la timp măsurile legale de miniştrii respectivi—faptul fiind petrecut la 1908—cel puţin să se ştie că abuzurile tot se vor aduce pe o cale sau alta, la cunoştinţa publicului.

O voce: Acel procuror nu a fost destituit?

Voci: A fost înaintat.

L. Antoniu: Nu fac nici o personalitate şi nici nu discut dacă procurorul sau primul-procuror de Ilfov era vinovat.

Presupunând numai că actualul d-l ministru de justiţie nu ştie despre acest fapt săvârşit la 1908, îmi fac o datorie, profitând de această ocazie să-i relatez faptele.

D. M. G. Cantacuzino, ministru de justiţie: Nu am ştiut nimic.

D. *L. Antoniu*: Am cu mine la această tribună dosarul afacerii în copie şi ori când îl pun la dispoziţia dv., d-le ministru.

D. I. Brătescu: Dar acolo nu strică nici procurorul, nici judecătorul de instrucţie, strică alt om de stat, care e pe aci.

Lascar Antoniu: Care a dat ordine în consecinţă şi parchetul l'a executat? Il ştim şi noi!

D. I. Brătescu: Asiguraţi-le poziţiunea, ca să fie sdraveni şi ei.

D. *L. Antoniu*: D-lor senatori, acest fapt, după cum v'am spus, s'a petrecut aci în Capitală, dar la 1908; să vă prezint acum un alt caz, săvârşit tot de un procuror, din Vâlcea, la 1912.

Şi pentru a nu fi bănuit de o expunere a faptelor că le exagerez în detaliile lor, voiu căutasă le reproduc textual după ziarul „Epoca“: „Procurorul de Vâlcea aflându-se în teatrul din Slatina, unde trupa lui Bărcănescu juca „Contele de Luxenburg“, nu se uita pe scenă când cortina era ridicată, ci se uita într'o lojă, unde d-na . . . se afla împreună cu soţul său.

„D. . . . s'a simţit ofensat de privirile stăruitoare ale d-lui . . . (procuror) şi i-a trimis răspuns acestuia din urmă să se mai uite şi în altă parte. D... (procuror) n'a ţinut seamă de invitaţie; d... l'a înjurat într'un grup de prieteni, fără ca d... (procuror) să fie de faţă; iar a doua zi, pe când soţul lezat provoca la duel pe procuror, acesta, în calitate de procuror, făcea un proces-verbal prin care dădea pe soţ în judecată pentru ultraj adus în exerciţiul funcţiunii“.

Iar ziarele din Capitală comentau acest fapt în termenii următori: „Iată-l aşa dar pe d... dat în judecată şi condemnat pentru că a încercat să apere împotriva unui magistrat nedemn cinstea soţiei d-sale şi viaţa morală a casei.

(Va urma).

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2088.—Simbătă 26 Ianuar 1914

Către alegătorii colegiului 2 de Cameră din Iaşi

După cum ştiţi, e vorba ca atît constituţia cît şi legea electorală, să fie schimbate, şi ca toate colegiile de astăzi să se contopească într-unul singur.

Nimeni nu tăgăduește că e nevoe de o schimbare în această direcţie; întrebarea e numai dacă, forma propusă de guvernul liberal, e bună sau rea.

Noi am spus că partidul liberal n'a chibzuit îndeajuns, cînd s'a oprit la ideea colegiului unic: pentru că dînd deopotrivă tuturor dreptul de a alege pe membrii parlamentului, mulţimea covîrşitoare a celor de la ţară va înneca voinţa oraşelor.

Şi toţi oamenii cu judecată şi cari cunosc bine rînduiala treburilor publice, sînt de partea noastră.

La colegiul unic pe care-l vrea partidul liberal, noi am răspuns cu sistemul a două colegii. *Oraşele să voteze deosebit. Satele să voteze deosebit. Căci numai aşa se va face dreptate pentru toţi; şi numai aşa se va întrebuinţa cu folos, toate forţele naţiunei.*

Că satele nu sunt pregătite pentru viaţa nouă aceasta o ştie fiecare. Că păturile orăşeneşti au răspuns pe cît au putut la datoria lor, *o dovedeşte colegiul al doilea de Cameră de la Iaşi, care s'a deosebit în totdeauna prin simţul său politic, prin tăria şi prin independenţa sa.*

Şi să nu se spue că noi dispreţuim ţărănimea. Pentru isvoarele de bogăţie sufletească pe care le poartă într'însa, pentru puterea de viaţă de care, în atîtea rînduri şi acum de pe urmă, a dat aşa de strălucite dovezi, îi purtăm o dragoste şi o recunoştinţă nemărginită.

Noi nu înţălegem însă a-i arata aceste simţăminte în alt chip de cît se cuvine şi nici nu voim, din prea mare dragoste, să lucrăm împotriva intereselor ei.

Liberalii nu sunt mulţumiţi de voi orăşenii, fiindcă în mijlocul vostru nici cuvîntul, nici fapta lor n'au găsit mare răsunet. Ei îşi întorc privirea către sate, unde nădăjduesc să-şi înjghebe o popularitate nouă.

Nu trebue să lăsăm ca partidul şi guvernul liberal să-şi aducă la îndeplinire asemenea dorinţe; trebuie să-i silim din potrivă pe toate căile să vadă lucrurile aşa cum sunt şi să facă schimbările sale aşa cum trebue.

Nu trebuie să lăsăm să vă distrugă.

Căci înţelegeţi bine. Cînd votul vostru nu va mai însemna nimic, interesele voastre nu vor mai avea nici un sprijin. Colegiul unic va da, în acelaş timp, o mare lovitură şi partidelor police, care de bine de rău, sunt organele prin care pătrund năzuinţele celor de jos, şi care în totdeauna au avut răspundere către massele poporului.

Voi funcţionari, cari aţi ridicat de curînd glasul pentru îmbunătăţirea soartei voastre,

Voi meseriaşi cari n'aţi văzut încă dezlegată definitiv chestia contractului de muncă şi a intereselor voastre de breaslă,

Voi negustori, industriaşi, profesioniști de toate felurile, cari aveţi ceva de spus, ceva de cerut, ceva de îmbunătăţit,

Către cine vă veţi mai îndrepta, cînd nu va mai fi rînduiala de azi, şi cînd vă vor copleşi de pretutindeni satele?

Noi, aceşti cari vă vorbim şi cari ne-am pus sub ocrotirea semnului mîntuirei, noi candidaţii cu steaua, venim în numele partidului conservator democrat, pe ai cărui fruntaşi îi cunoaşteţi de demult pentru priceperea şi pentru tragerea lor de inimă.

Ca chezăşie pentru încrederea ce v'o cerem că vom lucra spre binele vostru, şi că vom stărui ca nici cu un chip colegiul unic să nu se îndeplinească. vă amintim, lucrul pe care-l ştiţi bine, şi care face dovada grijei şi a dragostei ce vă purtăm, *că tot ce s'a făcut mai de samă pentru Iaşi se datoreşte numai oamenilor politici pe care-i găsiţi în fruntea partidului nostru.*

Astfel nouă ni se datoreşte dacă oraşul Iaşi e înzestrat cu apă bună şi îmbelşugată. Sănătatea populaţiei a crescut; iar viaţa economică se resimte pe zi ce merge, de cînd străzile oraşului sînt brazdate de ţeviile purtătoare de apă de la Timişeşti.

Iaşul s'a deosebit din vechime pentru podgoriile sale. Criza viticolă de acum cîtva timp era, de bună samă, una din marile lovituri pe care le-am resimţit. Creditul viticol, care a dat podgorenilor puteri nouă de viaţă, e tot opera noastră, adecă a conservatorilor democraţi.

Cu toată decăderea sa economică, Iaşul suferea din cauza relei stări în care se găsea localul neîndestulător al vămei. Noi am dat Iaşului, vama nouă, care e una din podoabele oraşului.

De curînd, prin grija noastră, s'a dat Iaşului 2 milioane pentru străzi şi canaluri. Lucrările de pregătire sînt făcute; aplicarea lor va începe în primavară.

Tot noi am uşurat budgetul drumurilor cu 75000 lei pe an, trecînd 54 kilometri de şosele pe sama statului.

Avînd grijă de a păstra Iaşului faima lui de oraş de cultură i-am dat: 1 milion 300 mii lei pentru biblioteca centrală şi laboratoriile universităţei; 300 mii lei pentru clădirea unui local destinat externatului de fete; în fine restul până la 2 milioane pentru reparaţiuni şi îmbunătăţiri la diferitele aşezăminte şcolare.

Am înfiinţat o şcoală de picheri, cari funcţionează; o şcoală de agenţi sanitari, pe care actualul director a încercat s'o desfiinţeze; am creiat de asemeni o şcoală de mecanici, care va începe a funcţiona de la 1 April.

Am dat 300 mii lei pentru mărirea atelierelor dela Frumoasa, care alcătuesc un mare izvor de activitate în oraşul nostru; am dat iarăşi 1 milion 500 mii lei pentru mărirea instalaţiunilor gărei Iaşi, pentru a-o face să răspundă nevoilor traficului şi comerţului de azi.

Iaşul e un oraş sarac, şi dacă e un centru de şcoli, e în acelaşi timp un centru de funcţionari. Este bine să se ştie că partidul conservator-democrat a înscris de demult în programul său stabilitatea funcţionarilor de toate gradele şi de toate categoriile, şi că a purtat în totdeauna grijă de interesele lor. Un început de măsură în această direcţie este reducerea de 50 la sută din taxele de călătorie pe căile ferate.

Sub guvernarea trecută s'au făcut toate avansările trebuitoare şi cu putinţă. Şi dacă s'au adus învinuiri de întârzieri la minisierul de lucrari publice, trebue să se ştie că înaintările la grad şi la vechime s'au făcut încă din April trecut, şi că numai sporul de salar s'a făcut dela Octombrie. Aceasta din cauza trebuinţelor budgetare excepţionale pe care toată lumea le cunoaşte.

Iată propriile cuvinte, cu care d. A. Badareu pe atunci ministru de lucrări publice, arăta în şedinţa camerei dela 29 Noembrie trecut, durerea sa de a nu fi putut face astfel:

„Chestiunea priveşte întreaga armată de funcţionari modeşti, devotaţi unui serviciu foarte greu, care nu mai departe, vara aceasta, cu ocaziunea greutăţilor prin care am trecut, şi-a dat măsura nu numai a devotamentului către interesele generale ale ţării, dar al zelului lor extraordinar, zel pe care Mesajul Tronului de anul acesta l-a relevat cu cuvinte de laudă.

Suveranul, cu spiritul Lui de dreptate, nu putea să treacă sub tăcere purtarea acestor modeşti funcţionari ai căilor ferate, care, solidari cu şefii, conducătorii lor, au dat aceste rezultate cu care s'au satisfăcut interesele noastre cele mari, cu care ţara se făleşte azi".

„. . . Vă rog să asiguraţi pe zeloşii funcţionari ai căilor ferate, că *guvernul are toată solicitudinea şi va face tot ce va putea ca, sporind mijloacele ţării, să ajungem odată la aplicarea în total a acestei legi de organizare a căilor ferate*".

Iată ce am făcut noi cu mijloacele de pînă astăzi. Iată în ce spirit am lucrat. Vom putea face macar atît, dacă va fi să intrăm în alcătuirea cea nouă aşa cum o vede guvernul liberal? E mare îndoială.

De aceea, fiindcă schimbarea alcătuirii electorale trebue să se facă, şi fiind-că în această privinţă, faţă în faţă, nu sînt de cît două chipuri de a le îndeplini: acel arătat de liberali, care e o mare primejdie şi pentru voi şi pentru ţară şi acel arătat de noi, care e cel mai potrivit şi cu nevoile şi cu năzuinţele tuturor,—alegeţi între ele. Alegeţi între colegiul unic şi între actualele colegii lărgite. Alegeţi între candidaţii cari vă înfăţişează pe fie-care din aceste două forme. In tot cazul nu *vă stricaţi votul, pentru ceilalţi candidaţi, care nu ştiu încă ce vor şi cari n'au avut timpul să găsească un al treilea chip de rînduială, mai bun de cît al guvernului şi mai folositor de cît al nostru.*

Votaţi numai steaua!

LASCAR ANTONIU,
fost deputat şi senator, avocat.

EUGEN HEROVANU,
fost deputat, publicist, avocat.

VESPASIAN PELLA,
fost deputat, publicist, avocat.

HENRI SUTZU,
fost deputat, avocat.

Dr. D. MEZINCESCU,
fost sub director al serviciului sanitar, profesor universitar, medic.

OSVALD TEODOREANU,
fost magistrat, avocat.

MICI POLEMICI

„Au dispărut de la ministere fondurile secrete" se lamentează cîteva ziare, începînd cu independenta „Facla".

...Tocmai de unde avea să le vină inspiraţia!

*

„Cuvîntul", într'un manifest special, promite Tîrgului Frumos să-l facă... un adevărat paradis.

Iată ce va să zică a face... frumos la boeri.

*

Organizatorii întrunirii din sala Sidoli compteazâ pe o mare atracţie, — că nu va lua cuvîntul d. dr. Leon Cosmovici.

E în adevăr ceva..

*

De 24 Ianuarie în jurul statuei lui Cuza — un public imens în piaţa Unirii.

...Ce n'ar fi dat d. A. C. Cuza să fie tot acest public al... „Unirei"!

*

O reflecţie a lui Bogdan Ciupeşti:

Multă lume a cîştigat sume cu lotăria Statului. Eu sunt pe cale să cîştig iar... cîteva luni închisoare.

*

D. Paul Bujor nu e departe de a reintra în graţia d-lui Cuza, lepădîndu-se de Satana...

*

Rectorul universităţii, vorbind despre înfiinţarea unei cantine studenţeşti, a făcut apel la „ştiinţa culinară" a d-şoarelor şi d-nelor studente".

E singurul rector care şi apreciază studenţii după o concepţie proprie...

Inlocuirea diviziilor prin clase, în şcoala rurală

(Raport întocmit de comisiunea compusă din d-nii C. Zaharia şi C. V. Buţureanu, foşti inspectori şcolari, şi Gh. Ciobanu, I. Anton şi I. Ţiţu învăţători)

II

Obiectele de învăţămînt la cari artificialitatea programei pe divizii sare în ochi este Geografia, a cărei viaţă o ştim că sunt principiile: „Dela aproape la departe; de la uşor la greu". Programa actuală, din pricina diviziilor, obligă pe elevii clasei II din anul al II lea să înveţe Romînia, după ce au trecut fugitiv asupra noţiunilor introductive, pentru ca în clasa III să facă pe îndelete, întreg anul, orientarea în spaţiu, desemnarea cl. etc.

Asemenea, elevii clasei a IV din anul al II-lea al programei vor învăţa: Europa, Continentele, geografia matematică şi politică, pentru ca în clasa V să studieze. Romînia. Această intervetire a ordinei firesti a materiilor în potriva celor mai elementare principii didactice pune în evidenţă desăvîrşita artificialitate a programei rurale şi este o pricină capitală a slabei întipăriri a cunoştinţelor în mintea elevilor.

3) Nepotrivita împerechere a elevilor din clasele a II şi IV cu cei din clasele III şi V face ca învăţătorul să aibă după cum zice rominul: „Un bou şi o belea" în fie-care divizie. Ori cîtă osteneală, ori cît meşteşug didactic va poseda, învăţătorul nu va izbuti nici odată să niveleze sufleteşte aceste ciudate împerecheri. Anul trece şi copii claselor II şi IV nu mai pot ţinea cu cei din clasele III şi V, a căror desvoltare firească e ţinută pe loc de dragul diviziilor. Ce păţesc învăţătorii cu divizia III merită să fie expuşi şi luat în seamă.

La începutul anului şcolar, cînd totul se face cu voie bună, învăţătorul harnic reia firul numeraţiei vorbite şi scrise cu mii şi milioane, pe care elevii clasei a IV şi-l însuşesc cam greu şi de cari cei de clasa V sunt sătui. Acelaş lucru se întîmplă cu unităţile de măsură, pe care le-ai face mai pe îngăduite pentru clasa IV şi le-ai trata mai repede pentru cl. V.

Tot aşa cu fr. zecimale şi te pomeneşti ajuns la Paşti, ori aproape de Paşti. Sfîrşitul anului se apropie, examenul absolvenţilor asemenea. Alte materii, ca

materii... dar aritmetica nu te iartă! Şi atunci eşti nevoit să laşi în părăsire cl. IV-a şi să munceşti numai cu clasa V-a cu maximum de forţă. Atunci fie care face cum poate: pune ore suplimentare, face curs sărbătorile. Ce bine prinde atunci amînarea zilei de examen cu cel puţin 2 săptămîni după concediarea celorlalte clase! Atunci salahorie curată pe bieţii dascali şi elevi, pe care în clasa III-a i-am tot oprit şi pe cari în cl. V i-am ţinut pe loc de dragul... nivelărei.

Pe elevii din cl. II şi a IV-a îi descurajăm şi nu pot munci, obligîndu-i să ţină rîndul cu cei cari au o clasă mai mult ca ei. Nivelarea impusă de programă, nu se realizează, învăţătorul îşi cheltueşte forţele şi e ameninţat a fi tras la răspundere, că instrucţia copiilor lasă de dorit etc. Elevii rabdă o acţiune dăunătoare desvoltărei lor fireşti, iar învăţătorii puşi în inferioritate, umiliţi etc.

Din cele expuse pînă acum rezultă că diviziile au următoarele neajunsuri: 1) Zădărnicesc munca învăţătorului, 2) Impuţinează numărul absolvenţilor, 3) Nu simplifică munca învăţătorului, ci o îngreacă, 4) Lecţiunile directe nu aduc foloasele dorite.

Ţinînd samă de toate aceste consideraţiuni, precum şi de rezultatele satisfăcătoare la cari au ajuns cei cîţi-va învăţători, cari au făcut experienţa cu programul urban în şcolile rurale, după autorizaţia dată de onor. Minister, suntem de părere a suprima felul de organizare a învăţămîntului rural pe baza diviziilor. Dar vine întrebarea prin ce să le înlocuim? Plecînd de la principiul că, cultura primară să fie aceiaşi pentru toţi fii neamului, spre a-i pregăti pentru viaţa şi studiile următoare, e necesar să uniformizăm programa de studii al acestui grad de învăţămînt. Anii de obligativitate, numărul claselor şi promovările în cursul primar să urmeze aceleaşi norme şi în şcoala rurală ca şi în şcoala urbană. Elevii şcoalelor rurale să fie trataţi la fel cu cei din învăţămîntul urban. Introducînd o programă uniformă în învăţămîntul primar, facem operă de democratizare şi egalare socială. Atunci cărţile de studii vor fi mai bine întocmite şi editarea lor mai îngrijită.

Atunci principiile pedagogice ar fi aplicate mai cu îndămînare. Învăţătorii n'ar mai avea confuziunea cu anul I şi al II-lea al programei şi ar fi scutiţi de munca zadarnică pentru nivelarea sufletească a elevilor împerechiaţi în divizii.

Intrebarea e dacă şcoala rurală, aşa cum e azi, cu atîtea neajunsuri, va funcţiona oare mai bine în haina programei urbane?

Noi credem că da.

Succesul lecţiunilor predate şi înmagazinarea cunoştinţelor precum şi partea educativă în general, vor avea ca urmare o îmbunătăţire, cînd învăţătorul se va adresa numai la o clasă omogenă, cu elevi de aceiaşi vrîstă şi tărie sufletească.

Materiile de învăţămînd se vor transmite elevilor în ordinea cea mai firească şi orice lecţiune nouă va prezenta un progres pentru clasa în care va fi predată. Cu actuala împărţire în divizii, revine fiecărei divizii cîte o oră şi 40 minute de lecţie directă.

Admiţînd programul urban, fiecărei clase îi revine cîte 1 oră şi 15 minute de lecţie directă; însă valoarea acestor lecţiuni va fi cu totul superioară, pentru motivele arătate mai sus. Greul ar fi numai la şcoala cu un singur post.

Pentru astfel de şcoale, propunem ca copiii să frecventeze şcoala în două serii: cl. I şi a II în orele p. m., iar cl. III şi a IV în orele a. m.

Numărul orelor pentru lecţiunile directe ce le am avea pentru aceste 4 clase, la obiectele principale, în cl. 3 se întrebuinţează 8 ore pe săptămînă; iar la cl. 4-a, 11 ore jum., total 19 ore şi jum. pe săptămînă.

In noua alcătuire cl. 3 şi a 4 ocupînd orele a. m. avem un total de 18 ore, deci o diferinţă de 1 oră şi jum. pe săptămînă în minus.

La divizii, la cl. 1 s'a acordat pentru obiectele principale 7 ore, iar la cl. 2, 8 ore şi jumătate pe săptămînă. Total 15 ore.

In noua alcătuire cl. 1 şi a 2 vor fi ocupate după prînz, deci vor dispune de 12 ore şi jum. pe săptămînă. Prin urmare au mai puţin 2 ore şi jumătate pe săptămînă.

Pentru a remedia neajunsul cu minusul orelor, s'ar putea suprima din programa analitică, unele lucruri, cari o încurcă prea tare, sau s'ar cîştiga acest timp la dexterităţi, cînd clasele pot lucra împreună.

Ţinem să arătăm că comisiunea nu e de părere ca cl. I să se facă în două serii, fiecare serie de cîte un an.

Această diviziune se face în mod natural, căci elevii cari rămîn repetenţi, de la sine urmează să mai frecventeze încă un an cl. I.

Comisiunea e de părere dar a se înlătura actuala înjghebare a învăţămîntului primar rural pe baza diviziilor şi înlocuirea lor prin 4 clase, făcute în 4 ani de învăţămînt, cu aceiaşi programă şi cărţi ca şi la cursul urban.

Astfel ministrul va satisface dorinţa întregei învăţătorimi rurale, reclamate prin organul ei autorizat—Congresul învăţătorilor.

Insă comisiunea îşi permite a arata cu această împrejurare părerea sa sinceră, că şcoala rurală numai atunci va avea o organizare adevărată şi ideală, cînd în toate comunele se vor găsi localuri trebuitoare celor 900.000 copii rurali în vrîstă de şcoală; cînd fiecare şcoală rurală va avea cel puţin 2 învăţători, cînd nu va lipsi nici mobilierul şi zestrea didactică, imperios trebuitoare bunului mers al învăţămîntului.

INFORMAŢII

Partidul conservator-democrat va ţinea o întrunire publică în ziua de 31 Ianuarie în sala Caragiale.

Vor lua cuvîntul afară de candidaţii şi oratorii iaşani, un număr de fruntaşi din Bucureşti.

Conflictul universitar

Confratele nostru bucureştean „Presa" publică în numărul său de ieri un foarte judicios articol, în chestia conflictului ce s'a iscat între Universitatea din Bucureşti şi ministrul instrucţiunei, d. I. G. Duca.

Cum originea conflictului priveşte şi Universitatea noastră, credem necesar a reda în esenţă acel articol.

Cauza mişcării Universităţii din Bucureşti, este măsura arbitrară şi ilegală ce a luat ministrul, de a amîna declararea vacanţei la trei catedre universitare, una la Bucureşti şi două la Iaşi.

Vacanţa acestor trei catedre fusese publicată în 22 Decembre în perfectă legalitate. Potrivit acestei publicaţiuni, Senatul universitar din Iaşi mai întîi şi apoi consiliul profesoral al Facultăţei noastre de medicină, făcuseră recomandarea titularilor pentru două din aceste catedre. Formalităţile îşi urmau cursul, în desăvîrşită concordanţă cu legea, cînd o simplă decisie ministerială, declară că amînă vacanţa acestor catedre.

Măsura este atît de unică şi atît de nelegală în cît în Senatul universitar din Bucureşti au protestat în potriva ei chiar prietenii politici ai ministrului, d-nii profesori I. Bianu şi dr. I. Cantacuzino, cari au înfierat energic această decizie.

In urmă Senatul în unanimitate a delegat pe Rectorul universităţei şi pe d. profesor dr. I. Cantacusino să ducă ministrului protestul universităţei din Bucureşti.

Ministrul—ne informează „Presa"—a recunoscut ilegalitatea măsurei şi a justificat-o prin o greşită interpretare din partea subalternilor săi, a unei măsuri de ordin general, luată în urma cererei ministerului de finanţe, de a se opri cheltuelile pentru lucrări neîncepute încă.

Negreşit că spiritul însăşi al acestei justificări, ne arată ce delicioasă apropiere se face în ministerul de Culte, între o catedră universitară şi un gard la locuinţa vre-unui director de şcoală — lucrare neîncepută încă şi care trebue oprită, mai ales dacă directorul nu ştie să aibă nici un rol extra-şcolar.

Suntem siliţi, însă, să acceptăm cauza invocată de d. Duca, căci ar fi peste măsură ge descurajator, să vedem un ministru tînăr, aducînd în fruntea trebilor şcoalei un spirit de sectarism împins aşa de departe.

In adevăr, nu e îndoială că acelaşi spirit, cu care uniţi liberali au combătut în Camera trecută înfiinţarea acestor trei catedre, a prezidat şi la anularea vacanţei lor.

Faptele au arătat, însă, tînărului ministru, că aceste catedre au fost cerute prin voturile unanime ale Senatelor universitare; că recomandarea profesorilor universitari este expresiunea aceleiaşi voinţe a Senatelor şi că a opri această voinţă să iee fiinţă, după ce s'a exprimat deja, însămnează a zugruma autonomia universităţilor, ceea ce nu d. Duca era chemat să facă.

Ministrul a făgăduit delegaţilor Universităţei din Bucureşti, că va reveni asupra măsurei nelegale şi suntem în drept să sperăm că aşa va fi, pentru a nu lăsa activitatea sa la ministerul şcoalelor, pătată de la început prin acte care au la baza lor consideraţii străine de interesele şcoalei.

Serbarea de la Institutul „Ghampalbert-Herovanu".—Ieri s'a serbat cu o deosebită solemnitate Unirea Principatelor, în acest institut.

Corul şcoalei, condus de d. Ciocîrlan, a executat mai multe cîntece patriotice. Elevele au recitat poezii naţionale şi au executat diferite jocuri gimnastice, conduse de d. Dobreanu.

S'au distins elevele Solomon Bianca şi Vizanti Georgeta, care cu multă căldură şi simţire au recitit, întîia „Lui Cuza-Vodă", iar a doua „Unirea".

La ora 5 p. m. serbarea s'a încheiat prin frumoasa horă a *Unirei*, jucată, de toate elevele, cu multă animaţie.

In tot timpul serbărei s'a observat o veselie sinceră şi comunicativă, atît la eleve cît şi la corpul didactic, care a participat la această înălţătoare serbare.

La colegiul al doilea, în Huşi, va candida d. Manolache Buznea şi nu d. Emil Iemandi, cum s'a anunţat.

D. Venizelos în Iaşi

D. Venizelos, primul ministru al Greciei, a intrat ieri în ţară prin punctul Ungheni.

La Ungheni-Romîni, d. Venizelos a fost întîmpinat de d. Langa Rîşcanu director la ministerul de externe, Gh. Botez directorul prefecturei de judeţ şi Levandovski, poliţaiul din Ungheni.

Reprezentanţii autorităţilor au salutat pe d. Venizelos în numele guvernului romîn, la care primul ministru a răspuns prin cîteva cuvinte amabile.

In tot timpul cît trenul a stat în gara Ungheni, d. Venizelos s'a plimbat pe podul de peste Prut, însoţit de secretarul său particular şi de reprezentanţii autorităţilor noastre.

Apoi s'a urcat în vagonul-salon pus la dispoziţie de direcţia noastră a căilor ferate.

Trenul a pornit la timp şi la 5 şi 25 a intrat în gara Iaşi.

*

Aci d. Venizelos a fost salutat de dl. Săndulescu, prefect de poliţie.

A strîns apoi mîna d-lui C. Mille, directorul *Adevărului*, cu care se cunoaşte mai de demult.

Pe peron se aflau mai mulţi membri ai coloniei greceşti, în frunte cu d. Criticos, fost consul.

D. Criticos a felicitat pe d. Venizelos pentru succesele obţinute, d. Venizelos a răspuns mulţumind, cu adăugare că dacă are un discurs pregătit, să i-l dea în scris căci fiind ostenit, nu are puterea să-l asculte în acest moment.

*

D. Venizelos împreună cu persoanele aflătoare, a intrat în sala de aşteptare cl. I-a, unde era pregătit un ceaiu.

Aci s'a prezentat şi d. Ştefan Negruzzi fost Prefect de judeţ care a transmis d-lui Venizelos salutări din partea d lui Al. A. Badareu care regretă că nu-l poate saluta în Iaşi.

D. Venizelos a rugat pe d. Ştefan Negruzzi să exprime d-lui Badareu salutările sale cordiale şi regretul că împrejurările au făcut astfel să nu se poată întîlni împreună la Paris.

*

D. Venizelos s'a întreţinut apoi cu d. Constantin Mille şi Sebastian Moruzzi cu care a făcut împreună campania din Creta.

*

Primul ministru al Greciei a refuzat ori cărui vre-un interviev, zicînd că nu poate încă vorbi.

Inainte de a se urca în tren, d. Venizelos, şi-a exprimat tot regretul seu, că nu poate vizita Iaşul, vechea capitală a ţării, despre care ştie că are numeroase monumente, vrednice de admirat.

*

La ora 6 şi 5 m., d. Venizelos a părăsit Iaşul, plecînd spre Bucureşti, prin Pascani.

Trenul s'a pus în mişcare, în strigătele de „*Zito*", scoase de grecii aflători.

De altfel în genere publicul a făcut o caldă manifestare de simpatie d-lui Venizelos.

Serbarea de la 24 Ianuarie a fost foarte animată în oraşul nostru.

Dimindaţă s'au oficiat servicii religioase în toate şcolile şi directorii respectivi au ţinut cuvîntări ocazionale.

La orele 10, toate şcolile din Iaşi s'au adunat la mitropolie unde s'a oficiat un serviciu religos, din iniţiativa Ligei culturale, de către arhiereul Antim.

Au asistat autorităţile civile precum şi un public numeros.

După serviciul religios arhiereul Antim a ţinut o cuvîntare în care vorbeşte şi despre personalităţile politice cari au jucat un rol în realizarea unirei întrupată în figura nemuritoare a lui Cuza-Vodă.

După cuvîntare se formează un mare cortegiu care cu muzica în frunte, se îndreaptă spre Piaţa Unirei.

Aci preşedintele cercului studenţesc, arată importanţa unirii şi relevă rolul lui Cuza-Vodă şi M. Kogălniceanu.

A mai vorbit cîte un reprezentant de fie-care şcoală şi seria cuvîntărilor a încheiat-o d. profesor Andreescu de la liceul Naţional.

In urmă se încinge o horă monstră la jurul monumentului.

*

La orele 3 d. a. avut loc un festival organizat la Teatrul Naţional din iniţiativa centrului studenţesc.

D. Petrovici rosteşte o cuvîntare în care expune marea operă săvîrşită prin unire şi arată că datorită acestui fapt avem azi o ţară respectată de Europa.

A urmat un concert, bucăţi executate de corul Spiridoniei, recitări şi o piesă ocazionalu.

Invăţătorul C. Andriescu din Rediu — Mitropoliei a cerut casei Şcoalelor să-i acorde un împrumut pentru înjghebarea unei gospodării model.

D-nii D. Cădere, P. Bogdan, N. Costăchescu şi V. Fara, delegaţi ai Ligei Deşteptarea, au împărţit ieri suma de 1030 lei la mai multe familii, din jud. Iaşi, a soldaţilor morţi în campania din vara anului 1914.

D-na Heloiza Constantinescu, institutoare la şcoala de fete Elena Doamna din localitate, a obţinut un congediu de o lună.

CANDIDAŢII

Partidului conservator-democrat în alegerile generale

CAMERA

COLEGIUL I

Alegerile 2 Februarie

D-nii N. Cananău
N. Nanu
P. Sion
St. A. Negruzzi

COLEGIUL II

Alegerile 4 Februarie

D-nii Lascar Antoniu
Eugen Herovanu
Vespasian Pella
Henri Sutzu
Dr. D. Mezincescu Prof. Univ.
Oswald Teodoreanu

COLEGIUL III

Alegerile 6 Februarie

D. Dr. Const. Enăşescu

COL. I SENAT

Alegerile 8 Februarie

Gheorghe Lascar
Petru Sadoveanu

Ceferiştii şi alegerile.—Organul oficial al Ceferiştilor—*Lupta*—adresează numeroşilor alegători cari aparţin acestei bresle un îndemn, spunîndu-le între altele:

„Şi voi ca şi toţi cetăţenii, sunteţi solicitaţi de către candidaţii diferitelor partide, pentru a fi la voturile salvatoare.

Să nu ascultaţi de cît de glasul conştiinţei voastre de oameni muncitori, dar cinstiţi, şi să nu votaţi decît pe acei în cari aveţi toată încrederea voastră şi în cari vedeţi pe susţinătorii voştri şi ai cauzei voastre.

Toţi acei ce a avut cîndva un cuvînt bun pentru voi; toţi acei ce au luptat cu pasiune şi dezinteresaţi pentru cauza voastră, merită atenţiunea voastră, merită votul nostru!

Daţi-vă votul în conştiinţă, fiţi demni!

Acei ce au luptat pentru voi, merită eterna voastră recunoştinţă de care trebue să-i înconjuraţi, căci numai cei veţi face din ei, prietenii voştri şi veşnici apărători ai cauzei voastre.

Aşa dar; Nu şovăiţi şi votaţi cum vă dicteazâ conştiinţa".

Tot în acelaşi număr ziarul publică portretul amicului nostru Lascar Antoniu şi discursul d-sale rostit ca deputat în chestia funcţionarilor C. F. R.—Interpelare adresată d-lui Ionaş Grădişteanu, pe atunci ministru al lucrărilor publice.

Lupta face discursului următoare introducere:

„...Printre oamenii politici cari s'a arătat binevoitori cauzei ceferiste şi cari au căutat să apere interesele micilor slujbaşi din administraţia C. F. R. trebue să nu trecem cu vederea şi pe d. *Lascar Antoniu* fost deputat şi fost senator în Parlamentul ţărei.

Intre alte interpelări adresate guvernelor respective, ne facem o datorie de a publica şi textul interpelăriii sale adresate Ministrului de Lucrări publice, în şedinţa Camerei de la 28 Ianuarie 1906, asupra cauzelor deraierilor pe C. F. R. asupra incuriei personalului superior; surmenajul funcţionarilor inferiori; micimea salariilor acestora; reaua construcţie a liniilor ferate; munca mecanicilor, frînarilor C. F. R. etc.

Iată, după notele stenografice, textul interpelării d-lui Lascar Antoniu, interpelare care l'a consacrat ca un bun cunoscător în ale greutăţilor serviciului de cale ferată şi ca un om de inimă care a ştiut să apere cu căldură, cauza celor mici din administraţia C. F. R".

Duminică 26 Ianuarie se va face alegerea de epitropi ai Parohiei sf. Dimitrie-Misei sub preşedenţia d-lui Vasile Drăghici.

Vor candida econom. S. Alexandrescu, Neculae Botez avocat, Petre Agape proprietar şi Al. Gheorghiu profesor.

In satul Holboca s'a declarat o violentă epidemie de scarlatină. Medicul respectiv a luat grabnice măsuri de combatere.

Un incendiu, provenit din neglijenţă, a distrus casa şi o mare cantitate de popuşoi ale locuitorului Gh. Ichim din Poeni.

Focul a distrus casa şi mai multe producte ale locuitorului I. a Cătunoaei din Scobinţi.

Focul a luat naştere de la coşul casei.

Corul Conservatorului la Mitropolie.—In numărul nostru din 22 Ianuar c., s'a anunţat din eroare cum că „I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen *a încuviinţat* ca Duminică 26 Ianuar corul Conservatorului de sub conducerea d nei Sofia Teodoreanu, să cînte le catedrala mitropolitană".

E prea adevărat că I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen este promotorul ideei de încurajare a silinţelor făcute de conservatorul de muzică din Iaşi pentru o cît mai largă răspîndire a sentimentului muzical şi religios.

In urma indicaţiunelor şi stăruinţelor sale, corul conservatorului a acompaniat şi în primavara şi în toamna anului trecut serviciul religios din mai multe Duminici, oficiat la biserica Banu.

Cum însă I. P. S. Sa nu putuse, dar ţinea, să asculte corul conservatorului, şi fiindcă ştie, că d-na Teodoreanu, care nu urmăreşte nici o răsplată şi nici o situaţiune, munceşte fără preget la ridicarea prestigiului şcoalei şi împodobirea bisericei, apoi a invitat o foarte stăruitor să acompanieze într'o Duminică ori o sărbătoare, serviciul religios din catedrala Mitropolitană, numai spre a face dovada strînsei legături dintre biserică şi şcoală şi a-şi putea arăta distinsa sa solicitudine către elevii conservatorului şi profesoarea lor, ale cărora muncă şi efort dezinteresat le ţine în mare cinste.

Vom anunţa la timp ziua cînd această producţiune şcolară şi religioasă va avea loc.

Iniţiativa I. P. S. Sale Mitropolitul Pimen nu poate face de cît onoare şi caracterului şi sufletului artistic al Inaltului Prelat.

Ieri la ora 4 p. m. a avut loc cununia civilă a D rei Marie Antoinette Sculy cu D. Costin Sturdza după care a urmat o recepţie cu dans în saloanele D-nei Dr. Sculy.

Din numeroasa asistenţă am remarcat: d-na Anton Cincu, d-na dr. Sculy, d-na şi d. Gh. Sturdza, d-na şi d. C. Mille, d-na şi d. Nestor Cincu, d-na şi d. Costin Sturdza, d-na şi d. General Lambrino, d-na şi d. Greceanu, d-na Col. Eliza Grecoanu, d na Negrutzi, d-na şi d. Uhrinovschii, d-na Virnav, d-na Chilimoglu, d-na şi d. Lascar Antoniu, d-na şi d. dr. Apotecher, d-na Col. Vrabie, d-na şi d. Ing. Miclescu, d-na şi d. C. Cerchez, d-na şi d. Maior Negrutzi, d-na N. Racoviţa, d-na şi d. Capri, d-na şi d. Major Macarovici, d-na şi d. Varlan, d-na Mavrocordat, d na şi d. A. D. Xenopol, d-na şi d. Bercea, d-na Ciolac, d-na şi d. Leatris, d-na şi d. Lambrino.

D-rele Ritta şi Gette Sculy, d-ra Georgette Sturdza, d-rele Gen. Lambrino, d rele Cantacusin, d-rele Diamandy, d-ra Vărnav, d ra Vrabie, d-ra Gatovschi, d ra Stamatiu, d. dr. Demetriade, d ra Ed. Ghica, d-rele Miclescu, d ra dr. Apotecher d-rele Major Macarovici.

D-nii: Prof. dr. Demetriade, d. Eduard Sculy, d. Epamin Sculy, d. Raul Sculy, Leon Sculy, d. Căp. Macarovici, d. Căp, Leatris, d. C. Mavrocordat d. avoc. Raşcanu, d. avoc. Borcea, d. avoc. Miclescu d. Al. Ganea, d. Bastache, d. Ralet jun. D. Cicei d. Văleanu, d. N. Stamatiu, d. Virnav, d. Răşcanu.

Au fost ridicate măsurile sanitare luate contra invaziei holerei din Ungaria.

ULTIME INFORMAŢII

■ Ştirea dată de „L'Indépendance Roumaine" că alegerile pentru constituantă vor avea loc în luna Mai n'a fost de cît un balon de încercare.

Efectul produs în cercurile conducătoare a fost de natură să hotărască direcţia partidului liberal-naţional să fixeze pentru luna Octombrie viitor acele alegeri.

Este de asemenea absolut sigur că constituanta se va transforma în legislaţie ordinară, iar prima Cameră aleasă cu listele noui *se va întruni sub un alt regim.*

■ In chestiunea anulărei decretului prin care se declară vacantă catedra genito-urinară de la facultatea de medicină din Iaşi — chestiune de care ne ocupăm în altă parte a ziarului nostru — putem da următoarele detalii:

In una din zile s'a prezentat la d. Duca, ministrul de instrucţie publică, colegul d-sale d. dr. Anghelescu cerînd ca în calitatea sa de profesor universitar să se ocupe de o chestiune universitară.

A procedat la consfătuiri şi cercetări împreună cu d. director Nae Dumitrescu, şi din acest lung conciliabul a rezultat actul de anulare a publicaţiunii din Monitor, de care d. Duca — „elevul Duca" este străin. Opera de anulare se datoreşte d lui profesor-ministru Anghelescu.

Deşi fuzionaţi, candidaţii celor două grupări ai „Evenimentului" şi ai „Cuvîntului" fac vizitele electorale în grupuri separate. D-nii D. Greccianu şi dr. Riegler de oparte, d-nii Negruzzi şi Miclescu de asemenea. E de prisos sa mai adăugăm că fie care semi-grupare cere voturile numai pentru ea.

Anunţăm cu multă plăcere, înscrierea în partidul conservator-democrat a d-lui maior în rezervă Ştefan Cerkez şi a d-lui Artur Sion, avocat, fost ofiţer al Stării civile, cari au cerut înscrierea în clubul nostru din Iaşi.

■ *Din partea „Evenimentului" se face în mod privat, o vie propagandă în favoarea candidaturei d-lui A. C. Cuza. Na putem încă preciza cine e victima edreia i se mărginică acele cîte-va zeci de voturi.*

E, de sigur, cine-va de la „Cuvîntul". Putem preciza: e d. C. Cerkez.

■ *D-nii N. Filipescu, Mişu Cantacuzino şi C. C. Arion sosesc mîine dimineaţă în localitate.*

D. Al. Marghiloman, a renunţat să vie în Iaşi.

■ *Dl. Nicuşor Crupenski, candidat infelice, care plăteşte toate trăsurile candidaţilor noilor fuzionaţi, a fost informat că „Evenimentul" prin agenţi speciali, sprijină pe d, A. C. Cuza în dauna d-sale.*

In consecinţă a trimis astăzi birjarii să-şi încaseze datoriile la „Evenimentul", unde panica n'a fost mică...

■ **„Eftenirea" peştelui?**—*„Mişcarea" dă preţurile peştelui dela 1 Februarie şi mai scrie că pe aceiaş dată se* opreşte vînzarea peştelui ambulant. *Dar noi vedem că kilo de crap de la 1 Februar o să se vîndă cu 1 leu 20 b., iar toată iarna, s'a vîndut la căruţe, crap mare frumos, cu 80 bani kgr.*

Cetăţenii ieşeni vor lua act de acest sistem liberal de a... ieftini peştele pe hîrtie şi de a-l scumpi în realitate.

■ *Partidul social-democrat din Iaşi, în urma unei consfătuiri intime, a decis a nu mai prezenta candidaţi la Iaşi pentru alegerile generale din Februarie.*

■ La direcţia Liceului Naţional s'au primit mai multe plîngeri în contra unor elevi cari produc dezordini şi se poartă necuviincioşi pe stradă.

■ S'a acordat un congediu de 45 zile d nei Magdalena Petrescu, învăţătoare la şcoala din Prisacani.

■ In interesul propăşirii acestui oraş ar fi de dorit ca pe viitor, fie ce edil—interimar sau ales—să dispună a se instala cîte un bec electric special, ori particular, cum se face în momentul de faţă în faţa palatului d-lui dr. Ţaranu, deşi casa d-sale este iluminată de cele 7 becuri din piaţa teatrului...

■ Astăzi la ora 3 p. m. a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea defunctului Al. N. Dimitriu, fost intendent al palatului de justiţie.

■ In Ungheni s'a declarat epizotia de febră aftoasă.

S'au luat măsurile în consecinţă.

■ **Ziua de 24 Ianuarie la Regimentul 13.**—Din iniţiativa lăudabilă a mai multor ofiţeri, eri s'a dat o frumoasă serbare la reg. 13, care a reuşit deplin, şi care are o deosebită importanţă căci a pus pe soldat în contact intim cu ofiţerul lui, spre a conlucra într'o operă de educaţie culturală aleasă.

Serbarea s'a început printr'un cuvînt al *Subloc. Dimitriu*, care a arătat importanţa intervenţiei noastre în Balcani, arată ce ne leagă de ziua de 24 Ianuarie, evocînd figura lui Cuza şi închee printr'o elegioasă schiţă a domniei şi personalităţii Regelui Carol I.

Urmează apoi *soldatul Manteanu*, care a cîntat din gură şi Xilolofon cu acompaniment din chitară.

Plutonierul major Movileanu a declamat cu simţire poezia lui Coşbuc „Rugămintea din urmă„.

Se execută apoi cu multă preceziune, elegante şi vioaie lupte romane şi un asalt romîn sub conducerea *Loct. Ionescu* jocuri naţionale sub conducerea subloct. *Constantinescu Valeriu* şi scrima cu arma sub conducerea Subloct. *Laur Neculau.*

Corul Regimentului condus de Subloct. *Dimitriu* a executat mai multe bucăţi, iar între numere muzica Regimentului sub conducerea valorosului ei maistru Vlăduţi a executat cîte-va arii alese. Serbarea a luat sfîrşit printr'un admirabil tablou vivant reprezintînd Moldova şi Muntenia tablou care a plăcut foarte mult.

După aceasta invitaţii au vizitat grajdurile noi ale Regimentului, admirînd cu toţii curăţenia, ordinea şi confortul cu totul modern, cari fac ca aceste grajduri să rivalizeze cu cele mai bune din ţară. Hala de mese, în cari s'a dat serbarea şi grajdurile sunt opera neobositului comandant al regimentului, d. Col. Vrabie, care cu grija unui bun gospodar s'a gîndit să înzestreze regimentul cu lucruri folositoare, trainice şi frumoase, pentru cari merită toată lauda.

In asistenţă remarc pe d-nele, col. Tarnovski, Loc.-col. Stoianvvici, maior Nădejde, căp. Dubert, căp. Claos, Natalia Botez, Maria Neculau, subloct. Raiovici, subloct. Nistor, căp. Turculeţ, locot. Ionescu etc.

D-nii. col. Tarnovski, căp. Palade, căp. Ionescu Al., Leon Botez, Adrian Botez, Nicolau, Dimitriu, Miclescu, Pr. Dinescu, Pr. N. Savin etc.

Epoletul: col. Boureanu, col. Vrabie, loc.-col. Broşteanu, loc.col. Stoianovici, Maiori: Nădejde, dr. Ţîntă, Cujbă; căpitani: Dubert, Ionescu, Scheletti, Adam, Roiu, Roset, Claos, Vlăduţi; locot: Gr. Ionescu, Radu Monteanu, Drăgulescu, Bobulescu, Bancov, Apostolescu, Birsănescu, etc.; subloct: Dimitriu, Neculau, Dospinescu, Cădere Rez., Tomida, Zamfirescu, Werner, Gazi, Popescu, Turculeţ, Strat. Constantinescu, Berescu, Raiovici, Urziceanu, Nistor etc.

■ Congresul impiegaţilor C. F. R. ce urma să aibă loc Duminică 26 Ianuarie se amînă pentru o dată ce se va anunţa ulterior. Amînarea — scrie „Lupta" provine din cauză că ceferiştii alegători sunt ocupaţi cu susţinerea candidaturilor acelora cari au luptat pentru cauza ceferistă.

Tot în „Lupta" cetim următoarele două notiţe:

— O furtună de indignare generală printre funcţionarii C. F. R. a provocat deciziunea Direcţiei generale asupra modului cum s'a hotărît repartizarea gratificaţiilor. In numărul viitor vom publica amănunte preţioase.

— In numărul trecut am publicat o informaţie prin care arătăm că d. Al. Cottescu, directorul general C. F. R. va demisiona în curînd din administraţia drumului de fer. Unele ziare au reprodus informaţia noastră, pentru ca a doua zi tot ele să o desmintă! Ei bine! Pentru a doua oară afirmăm că demiterea d lui Cottescu se va realiza în curînd. Informaţia noastă e precisă şi d. Cottescu ştie că suntem bine informaţi. Am zis!

■ Eri a avut loc adunarea generală a membrilor camerei de comerciu, din circumscripţia Iaşi.

S'a votat budgetul pe 1914.

■ In Amfiteatrul Liceului Naţional are loc, Duminică 26 Ianuarie c. ora 4 p. m. prelegerea d-lui dr. Zosin, pentru cultura generală pozitivă, despre „Viaţa şi opera lui Auguste Comte."

Intrarea liberă.

■ Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă a lui C. Cristodullo, fost în vremuri ajutor de primar.

■ Societatea dramatică din Craiova va juca Miţi 28 Ianuarie *Lorica Noastră* pentru a doua oară, după insistenţa generală a publicului ieşan.

■ D. locotenent Moroianu, numit comandant al corpului de jandarmi rurali, s'a prezintat azi prefecturei şi şi-a luat postul în primire.

■ Direcţia ziarului meseriaşilor „Glasul nostru" ne roagă să anunţăm că acest organ este consacrat esclusiv unui program muncitoresc şi va lucra pentru reforma legii meseriaşilor.

■ La sfîrşitul acestei luni confratele nostru Miereanu, corespondentul ieşan al ziarului „Universul" împlineşte 15 ani de neîntreruptă activitate în această calitate.

O lămurire „Evenimentului"

Nu citesc „Evenimentul" de cît foarte rar.

Aşa se explică pentru ce n'am aflat de cît tîrziu despre articolul referitor la candidatura mea, publicat acum două zile în acel ziar, Am avut abea timpul să comunic prin telefon redacţiei ziarului „Opinia" să insereze o mică informaţiune pentru a se şti că rămîn dator „Evenimentului" cu răspunsul ce i se cuvinea la o asemenea provocare.

N'am însă de loc intenţia să fac polemică

Vreau să lămuresc un lucru, pe care dacă l-aş trece cu tăcerea aş face pe unii să creadă că insinuările „Evenimentului" au vre-un temeiu, cînd în realitate ele n'au nici unul.

N'am cerut să candidez la nici un colegiu. Cînd s'a întîmplat retragerea guvernului nu eram în ţară şi nu m'am întors de cît spre sfîrşitul luni Ianuarie. In lipsa mea cînd s'au discutat candidaturile comitetul executiv al clubului democrat mi-a făcut cinstea să mă treacă printre cei vrednici de a-l reprezenta în parlament.

Socotesc că această designare îmi face cinste, şi personal regret din suflet că n'am putut'o primi.

Şi n'am primit'o nu pentru motivele arătate de „Evenimentul" dar pentru motive strict personale a căror indicare n'o datoresc nimănui.

Am cea mai mare dragoste şi încredere în şeful meu d. A. Badareu, şi cea mai caldă prietenie pentru toţi fruntaşii şi membrii partidului din care fac parte.

Mă unesc în totul cu acţiunea lor, şi sunt solidar cu ei în tot ce fac şi în tot ce spun.

Ca soldat devotat al partidului îmi dau concursul dezinteresat pentru a asigura izbînda comună, şi aştept ca împrejurările să-mi permită a răspunde încrederei de care mă bucur între ai mei.

Iată cum stau lucrurile. Orice altă tălmăcire e o încercare zadarnică de a provoca discordie acolo unde nu poate prinde.

Alfons Herovanu

■ Abţinerea d-lui P. Fîntînaru, prefectul de judeţ de a întîmpina pe d. Venizelos, primul ministru al Greciei se comentează în diverse moduri. Unii atribue abţinerea faptului că noul prefect n'ar fi avînd fracul gata; alţii — faptului că d. Fîntînaru abia şi-a început lecţiile de limba franceză. Şi aşa mai departe. In schimb d. Săndulescu şi-a făcut pe deplin datoria şi a muncit. Nu-i vorba, d-sa s'a recules consumînd tot timpul rom cu... ceaiu.

■ Mîni la 11 a. m. are loc inaugurarea noului palat al Băncii „Moldova".

■ Dl. I. Neculau, substitut de procuror la Vaslui, a fost proclamat doctor în drept al universităţ i din Iaşi în urma susţinerii tezei de doctorat ce tratează despre „Persoanele juridice."

D-sa a fost viu felicitat de comisia examinatoare care a calificat lucrarea d-sale o operă „monumentală".

■ **Marele colegiu.** — Sămbătă s'a întrunit la universitate marele colegiu universitar sub preşedenţia d-lui rector C. Stere.

După discuţiunile urmate şi după declaraţia — spontană şi apoi repetată la cererea unora dintre cei prezenţi făcută de d. Paul Bujor că este contra revizuirei articolului 7 în cazul unei eventuale revizuiri a Constituţiei, s'a intrat în discuţiunea candidaturilor. Pînă Sămbătă erau oficial anunţate numai două, a d-lor P. Bujor şi dr. Bogdan. Dl. profesor Leon încă nu şi-a anunţat candidatura d-sale.

■ Dl. Virgil Gheorghiu a demisionat din postul de laborant pentru cursurile de fizico chimice de la Liceul Naţional.

Direcţia a recomandat în loc pe d. Ernest Toporăscu, student.

■ Elevul Grumăzescu M. Corneliu din cl. VII m. de la liceul din Pomîrla şi elevul Victor Munteanu din cl. V a liceului sf. Sava din Bucureşti, au fost transferaţi la Liceul Naţional din Iaşi.

■ In urma intervenţiei primăriei comunei Iaşi, Ministerul de instrucţie a aprobat a se pune la dispoziţie localurile de şcoală, pentru efectuarea alegerilor parlamentare.

■ **Judiciare.**—Procesul pentru daune dintre M. Plenievici şi Alfred Marin, a fost amînat pentru 30 Ianuar, iscîndu se divergenţă de păreri.

— Curtea de Apel s. II-a a amînat procesul pentru contestaţie la executare dintre Lupu Costache cu societatea pe acţiuni „Hofhee: Schrantz—Clayton—Shuttlevort A. G." din Viena, iscîndu-se divergenţă de păreri.

— Curtea de Apel s. I a ajornat pentru 11 Martie procesul pentru daune dintre C. Gh. Vernescu şi Marcu Fischer.

— Camera de punere sub acuzare a confirmat ordonanţa judecătorului de instrucţie al tribunalului Fălciu, prin care se declară că nu e loc de urmărire în contra lui C. Maze, N. Mardare şi Gh. Neacşu, învinuiţi de furt de vite.

■ Mîne Duminică oara 1 jum. p. m. societarii Primei Case de Economie din Iaşi, se întrunesc în sala Caragiale (foastă Pastia) pentru a asculta şi a se pronunţa asupra gestiunii anului social care a expirat la 1 Septembre a. c.

■ Casa centrală a meseriilor a abonat, în comptal cassei pe toţi controlorii corporaţiilor locale la tramvai.

■ Cu începere de la 23 Aprilie amîndouă judecătoriile vor funcţiona în imobilul „Gheltzer" din str. Elena Doamna 17.

■ Iată noul program de astă-seară Sîmbătă 25 Ianuarie, al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

„Atlanticul" sau „In mijlocul Oceanului. Desfăşurare splendidă în patru părţi. Interpretare datorită artiştilor dramatici ai scenelor pariziane. In rolul principal apare d-ra Gabrielle Robine, steaua Comediei Franceze din Paris.

Sosirea la Bucureşti a prinţului moştenitor al Greciei. Cinematografieri instantanee.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică seara: (căci matineurile sunt suspendate din cauza întrunirei publice, care are loc în sala Sidoli): „Ocnaşul nevinovat", film danez de mare artă în 3 părţi. In rolul principal, apare Waldemar Psylander. Celelalte roluri sunt interpretate de elita artistică a teatrelor din Kopenhaga.

Luni 27 Ian. se readuce după cererea generală „Regele Aerului".

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

D. Pasici în Capitală

Bucureşti. — D. Pasici, primul ministru al Serbiei, soseşte luni dimineaţa în Bucureşti.

Comisii interimare

Herţa.—Eri a avut loc instalarea comisiei interimare, sub preşedinţia d-lui Haralambie Millo.

D. Venizelos în Capitală

Bucureşti.—Astă-zi la ora 11 s'a oficiat un Te-Deum la biserica Grecească, la care a azistat şi d-nul Venizelos.

Numire

Bucureşti. — D. Alfred Rudescu a fost numit delegat al ministerului de finanţe, pe lîngă casele privilegiate de împrumut şi economii.

Congresul farmaciştilor

Bucureşti.—Azi, la ora 10 dimineaţa, s'a deschis în sala germană al patrulea Congres al Farmaciştilor. Din Iaşi iau parte d-nii dr. Konya, dr. Căpăţînă şi Rotbart.

In şedinţa de dimineaţă s'au expediat telegrame Regelui, d lui Morţun, Ministru de Interne şi doctorului Sion.

Arestarea d-rului Racowski

Tulcea.—Doctorul Racowski vinea eri să vorbească la o întrunire, convocată de clubul social democrat.

Inainte însă de întrunire, dr. Racowski a fost arestat, sub învinuirea, că ar fi ultragiat pe agenţii forţei publice, în exerciţiul funcţiunei lor.

Sacrificarea d-lui Jean Lahovari

Bucureşti.— In cercurile politice se comentează mult, faptul că d. Marghiloman, profitînd de lipsa d-lui Maiorescu, a consimţit la eliminarea d-lui Jean Lahovari din direcţia partidului, fapt întîmplat o dată cu reîntrarea în acţiune a d-lui Filipescu.

In jurul arestărei d-rului Racovski

Bucureşti.—Ziarul «Adevărul» protestează cu vehemenţă în potriva arestărei d-rului Racovski.

Din Tulcea se comun'că, că d-rul Racovski continuă să fie arestat pentru ultragiu, în baza unui mandat de arestare eliberat de judecătorul de instrucţie.

Prînz în onoarea principelui de Wied

Berlin.—Ambasadorul italian, Bolatti, a invitat la un prînz pe principele şi principesa de Wied.

Au asistat şi ambasadorul austro-ungar şi ministrul Romîniei.

Impacarea romîno-maghiară

Budapesta.—Ziarele anunţă, că comisiunea de trei a suspendat pentru cîte-va zile tratativele cu d. Tisza. Aceasta în vederea unui răspuns ce are a da d. Tisza, în chestia bisericei romîne.

Sosirea d-lui Venizelos

Bucureşti. — D. Venizelos, primul ministru al Greciei, a sosit azi dimineaţa în Capitală. A fost primit la gară de către d-nii loc. colonel Botez, din partea Palatului, Corbescu, Prefectul Capitalei, Papadiamandopol, Ministrul Greciei la Bucureşti, şeful siguranţei, membrii legaţiei greceşti, şi numeroase notabilităţi greceşti din Bucureşti şi Brăila.

D. Venizelos s'a întreţinut cîte-va minute cu persoanele prezente, apoi într'o trăsură a Palatului, a fost condus la otelul Bulevard.

S'a făcut primului ministru grec o călduroasă manifestaţie de simpatie.

Un apel al studenţilor Greci

Viena. — Studenţii greci de aci au adresat un apel studenţilor sîrbi, cerîndu-le să lupte împreună contra albanezilor.

Din Belgrad s'a trimis un răspuns entuziast, cu adăugare că 1000 de studenţi se pregătesc în acest scop.

Noi lupte între greci şi albaneji

— Numeroşi morţi şi răniţi —

Atena.—Agenţia Ateniană anunţă incursiuni de bande de albaneji în districtul Colonia, unde au ocupat mai multe sate greceşti, declarînd că le ocupă în numele statului albanez şi împărţind proclamaţiuni de ale comisiunei internaţionale de control şi de ale organizatorilor jandarmeriei.

Regimentul de infanterie a urmărit aceste bande şi le a pus pe fugă. 12 soldaţi şi 3 ierolosiţi au fost răniţi; 5 soldaţi şi 2 ierolosiţi au fost ucişi.

Albanezii au avut 60 morţi şi numeroşi răniţi.

Albanezii, în număr de 600 şi conduşi de majorul Mustafa, s'au prezentat în staţiunea Veliterna, lîngă Coriţa şi au cerut ca Coriţa şi împrejurimile el să se predea. Şeful staţiunii a răspuns că nu are nici un ordin.

Ieri noapte, după ce au ocupat Suvania şi au început bombardarea, grecii au ocupat mai multe întinderi. Bandele albaneze au fost risipite. Locuitorii se supun şi arborează steagul grec.

Dimitrie N. Ştefănescu, are durerea a anunţa încetarea din viaţă în ziua de 24 Ianuarie a iubitului protector şi educator

†

Theodor Christodulo

în vrîstă de 69 de ani

fost procuror la Curtea de Apel ajutor de primar şi avocat.

Prietenii şi cunoscuţii sunt rugaţi a asista la înmormîntare, care va avea loc Duminecă 26 Ianuarie, oara 11 din zi.

Corpul se află depus în capela de la cimitirul Eternitatea.

Prezenta ţine loc de ori-ce înştiinţare.

Française de Paris désire place faire ourrage et conversation.
S'adresser au journal.

De arendat sau de vînzare o vie — podgoria Breazu — fără plantaţie, cu pomi roditori, în întindere de 4 fălci, avînd apă purgativă captată într'o fîntînă de 12. m. c.
A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Ştefan cel mare No. 6.

Inchipuiţi-vă, d lor senatori, că acest procuror ar fi avut în acel timp la dispoziţie prerogativele Micului Parchet, ce urmări ar fi avut pentru nenorocitul soţ care îşi apăra viaţa morală a casei sale.

D. Victor Miclescu: Nu se pot da mandate de arestare în caz de ultraj, conform acestei legi.

D. L. Antoniu: Textul art. 2 este general, priveşte orice fapt de flagrant delict, pedepsit cu închisoarea corecţională.

Dar, d-lor senatori, mă întreb acum căror împrejurări se datoreşte aceste abuzuri?

Şi nu sunt numai acele ce am avut onoarea a vi le expune, mai am aci cu mine şi alte dosare de abuzuri, dar, pentru a nu vă obosi expunându-le, le voiu pune în şedinţă la dispoziţia dv. pentru examinare, cum şi la cunoştinţa d-lui ministru de justiţie, pentru a aviza asupra mijloacelor de îndreptare.

Explicaţiunea acestor abuzuri consistă d-nii mei, în sistemul de recrutare al procurorilor, în nesiguranţa funcţiunilor şi în faptul că ministrul justiţiei, persoană politică, având exerciţiul acţiunii publice, după legislaţiunea noastră, are la dispoziţiunea sa procurorii, cărora le dă ordine de procedare.

Un procuror, după legea actuală de organizare judecătorească, se recrutează în cea mai mare parte, din magistraţii stagiari, cari au împlinit vechimea de 2 ani.

Cine credeţi că sunt magistraţii-stagiari? Tineri, foarte meritoşi de altmintrelea, doctori sau licenţiaţi în drept cari după terminarea cursurilor juridice au depus un uşor examen de admitere înaintea unei comisiuni.

După împlinirea stagiului de 2 ani acest magistrat stagiar este trecut direct procuror şef de parchet, cu puteri discreţionare de a emite mandat de arestare după proiectul de lege a Micului Parchet şi de a aprecia în mod suveran cazurile delictelor flagrante, de a face distincţia între un delict politic şi un delict de drept comun şi mai presus de toate de a dispune cum va voi de viaţa, onoarea şi libertatea cetăţeanului. E natural ca să ne întrebăm, d-lor senatori, cînd a putut, în acest scurt interval de timp, magistratul-stagiar să şi capete răbdarea necesară, experienţa îndelungată a lucrurilor şi a oamenilor, cum şi textul necesar pentru a putea cu succes corespunde înaltei misiuni ce i se acordă prin acest proiect de lege.

De aceia vedeţi săvârşindu se fapte abuzive de către unii din procurorii de la noi.

Dar îmi veţi obiecta: cum se aplică această reformă şi în alte ţări!

Da, se aplică reforma Micului Parchet şi în ţările de la cari o adoptăm noi astăzi, dar să nu uităm că acolo reforma aceasta în aplicaţia ei nu prezintă inconvenientele arătate, şi care ne sunt speciale, ca mod de organizare judecătorească.

Să luăm ca exemplu Germania de modul cum se recrutează procurorii.

Iată ce îngrijire minuţioasă găsim: după terminarea studiilor în facultatea de drept, acei care voiesc să se destine carierei de magistrat trec un examen teoretic de referendar şi sunt obligaţi a face practică timp de patru ani: nouă luni pe lângă Amtsgericht (judecătoriile noastre de pace), făcând studii preparatorii; apoi trec în Landsgericht (tribunale) unde şade un an făcând protocoale în civil şi comercial, sub supravegherea unuia din judecători; ppoi trec pe lângă procuror, Staatsanwalt, unde lucrează patru luni, preparând împreună cu procurorul toate actele; în urmă trece la un advocat, pe lângă care lucrează timp de 6 luni.

Se întoarce din nou pe lângă Amtsgericht pentru un an şi de data asta poate prepara oarecari afaceri în locul judecătorului.

După expirarea acestui termen, trece la a doua instanţă, Landsgericht, unde lucrează 6 luni.

Apoi este chemat de a trece un examen de practică de asesor la ministerul de justiţie din Berlin.

După acest examen este numit asesor Amtsgericht sau Landsgericht, însă fără onorar.

Ca asesor poate sta de la un an pînă la şase ani şi mai mult în capitalele cele mari şi la cea dintăiu vacanţă este numit procuror sau judecător definitiv, inamovibil, numirea lui fiind făcută pe viaţă.

Vedeţi dar, d-lor senatori. enorma deosebire ce există între pregătirea unui procuror german faţă de un procuror de ai noştri.

Şi cu aceasta am lămurit prima parte a observaţiunilor mele.

Voiu încheia însă partea aceasta cu următoarele citaţii din Faustin Hélie: „Dreptul transferat de la judecătorul de instrucţie la procuror de a decerne mandatul de depunere nu este el excesiv? Măsura nu pare ea riguroasă? Derogarea la principiul fundamental al procedurii, care n'a voit să reunească în aceiaşi mână dreptul de rechiziţie şi dreptul de instrucţie, este ea bine justificată?

„Nu se putea ajunge la acelaş rezultat printr'un mijloc cu totul altul?

„Pentru ce să nu se admite, reflectând cu fidelitate, practica engleză care consită în conducerea imediată a inculpatului la audienţă, cu oarecari precauţiuni uşor de îndeplinit?

„Sau, pentru ce să se înlăture intervenţia judelui de instrucţie, ce s'ar fi putut uşor concilia cu scurtarea termenului?"

Tot în acest sens se exprimă şi Locré în lucrarea sa: „Législation civile commerciale et criminelle de la France, T. XXV, p. 129 şi 131: „Toţi cetăţenii ar trebui să tremure dacă ar vedea concentrându-se în acelaş om puterea de a acuza şi aceia de a aduna ceiace poate dovedi acuzaţiunea sa".

Nu mai puţin la noi, profesorul de drept penal de la facultatea juridică din Bucureşti, d. I. Tanoviceanu, în lucrarea d-sale de procedură penală, atingînd chestiunea Micului Parchet din Franţa, se exprimă în modul următor la ideia că i-ar veni dispoziţia unui ministru de justiţie să alcătuiască un asemenea proiect de lege: „Noi credem însă că legea ar da în România rezultate mai rele de cât în Franţa, de oarece justiţia noastră penală merge adeseaori rău, chiar atunci când e lăsată să lucreze pe îndelete, cu atât mai mult când ea va trebui să judece grăbit".

Este explicabil, d-lor senatori, pesimismul de care e cuprins profesorul nostru universitar de drept penal, relativ la rezultatele pe cari le-ar da instituţia aceasta.

Noi nu avem—afară de câteva onorabile excepţiuni—procurori cari să aibă devotamentul misiunii lor.

Intre a alege devotamentul către ministrul de justiţie faţă de devotamentul misiunii lor, în cea mai mare parte vor prefera pe cel d'in ăiu.

Veţi zice însă că şi în alte ţări unde funcţionează instituţia relelor pot fi la fel?

Cel mai elocvent răspuns ce vi-l pot da cu privire la aceasta este să vă citez un caz petrecut la Paris între ministrul de justiţie de pe vremuri Peyronnent şi procurorul Bellart, care la dorinţa exprimată de ministrul justiţiei de a fi vestit de oarecari urmăriri înainte de a le începe, îi răspunde textual:

„Când ministerul public nu are nici o îndoială când un delict este evident, magistratul însărcinat cu trista datorie de a urmări, este el dator, înainte de toate, de a lua sau aştepta ordinele guvernului?

— „Nu, monseniore. Dacă ar fi astfel ministerul public care a fost acuzat, în acest din urmă timp, pe nedrept, că nu lucrează de cât sub influenţa guvernului, n'ar mai avea nimic de răspuns la această imputare, când s'ar crede convenabil să se repete. Ministerul public este dator să lucreze spontaneu, fără să aibă nevoie de a primi autorizaţiune de la nimeni. Ceeace ar fi mai periculos pentru libertate, este ca guvernul să se amestece.

„Nu sunt două legi. Am avut onoarea de a jura, de a faco să se execute toate legile fără distincţiune, îmi voiu ţine jurământul.

„Am primit din încrederea sa funcţiuuile mele de magistrat, întemeiat pe independenţa care singură poate garanta societăţii o justiţie nepărtinitoare. Nu-mi este iertat, sfărâmând această independenţă, să consimt la o micşorare de demnitate în o magistratură importantă. (Achille-François le Sellyer, Traité de l'Exercice et de l'extinction des actions publique et privée", No. 249, pag. 339)".

Unui astfel de procuror puteţi foarte bine, d le ministru de justiţie, să-i acordaţi, fără teamă de a abuza, onoarea şi libertatea cetăţenilor.

V'aş întreba însă dacă în arhiva acelui departament aveţi un răspuns identic sau apropiat ca independenţă din partea vreunui procuror oarecare?

D. A. Eliescu: Sunt şi am cunoscut eu...

D. L. Antoniu: Aş fi fericit să-l pot cunoaşte şi eu.

Dar constat că afirmaţiunea aceasta vine numai de la dv., pe când eu aştept autoritatea cuvântului d-lui ministru de justiţie.

Aceasta mă face ca să rămân tot în credinţa mea: că nu aveţi asemenea dovezi de independenţă din partea parchetelor noastre; dar în schimb arhiva ministerului de justiţie este tixită de dosarele conceptelor de pe ordinele date după vederile şi interese politice ale ministrului de justiţie, către procurorii şefi de parchete, cu privire la diferite cazuri cu exercitarea acţiunii publice.

Terminând cu partea aceasta, voiu trece acuma la o altă chestiune, tot atît de importantă ca şi discuţiunea de pînă acuma, şi care prezintă un mare interes de a fi relevată şi discutată.

Art. 10 prevede că legea nu este aplicabilă delictelor politice.

Infrebarea este: după care criteriu se va orienta procurorul în a deosebi delictul politic de delictul ordinar, şi ca consecinţă, să-i fie permis sau nu a emite mandat de depunere?

In expunerea de motive d. ministru de justiţie se exprimă că după „aprecierea şi înţelepciunea" procurorului. Dar vă daţi seama, d-lor senatori, la câte abuzuri dă loc această putere discreţionară de apreciere din partea parchetului?

Se ştie că chestiunea delictelor politice e cea mai delicată şi importantă din codul penal. Din momentul ce a luat naştere, a făcut şi face încă obiectul discuţiunilor celor mai aprinse în doctrină cât şi în jurisprudenţă. Nici una din legiuirile moderne n'a căutat până acuma să taie firul acestor discuţiuni şi să pună la dispoziţiunea organelor diriguitoare de Stat călăuza care să le îndrumeze la distincţia caracterului acestui delict de delictul de drept comun.

D. Victor Miclescu, vaportor: Vă rog să spuneţi dv. în care legislaţie există acest criteriu!

Lascar Antoniu: In Franţa, d le raportor Miclescu.

Legiuitorul francez, cel puţin, a recurs prin legea de la 1830 la metoda enumeraţiunii, noi însă am rămas în această privinţă tot la aprecierea exclusivă a procurorului, pentru ca acesta să completeze legea.

D. V. Miclescu. raportor: Doamne fereşte! Sistemul enumeraţiunii este imposibil.

D. *Aurel Eliescu*: Este în legea electorală, singura enumeraţiune care s'a făcut!

D. *Lascar Antoniu*: Consultaţi vă rog legea pe care v'am indicat o şi vă veţi convinge de adevăr.

Vedeţi dar cât de uşor i-ar fi unui procuror care, căutând a face pe placul guvernului, să interpreteze orice delict politic ca delict ordinar şi ca urmare să emită mandat de arestare, la adăpostul aprecierii pe care i-o dau lacunele legislaţiunii noastre.

D. M. G. Cantacuzino, ministru de justiţie: Uitaţi, d-le senator, un lucru, că cel mult două ceasuri după ce a fost emis mandatul se va pronunţa asupra punerii în libertate.

Acest lucru l'aţi uitat în toată demonstraţiunea dv.

D. *Lascar Antoniu*: Declaraţi, vă rog d-le ministru, că numai pentru două ore poate aresta procurorul şi că imediat instanţa de fond se va pronunţa asupra confirmării lui şi voiu renunţa a mai face vre-o obiecţiune din acest punct de vedere.

Dar după cum văd, în proiectul prezentat discuţiunii noastre procurorul are facultatea de a prelungi deţinerea preventivă pînă la 24 ore, sub motiv că instanţa de fond nu are şedinţă în acea zi, sau din diferite împrejurări nu se poate completa tribunalul.

D. M. G. Cantacuzino, ministru de justiţie: Legea zice în aceiaşi zi; nu zice 24 de ore.

D. *Lascar Antoniu*: Dar dacă nu-i şedinţă când arestează, nu poate să şi facă plăcerea unui abus, până a doua zi, cînd urmează să refere faptul instanţei de judecată?

D. V. Miclescu. raportor: Dar, d-le Antoniu, lucrul acesta se poate face şi sub imperiul procedurii actuale.

Procurorul are dreptul, sub forma de cercetare, să ţie pe cineva 24 de ore la opreală în cabinetul său.

D. M. G. Cantacuzino, ministru de justiţie: Art. 39.

D. *Lascar Antoniu*: Dar d-le raportor, vă rog să faceţi deosebirea cuvenită între a ţine pe cineva 24 de ore la oprealā, în vederea cercetărilor cari se fac şi între a emite mandat de depunere preventivă, care mandat se execută prin încarcerare la penitenciar.

D. V. Miclescu, raportor: Răspunsul este foarte uşor de dat, d-le Antoniu.

D. L. Antoniu: Vă voiu asculta bucuros, d-le raportor.

D. Victor Miclescu, raportor: Dv. d-le Antoniu, presupuneţi un procuror abuziv, acel procuror abuziv va avea şi dibăcia ca, dacă este vorba să împiedice pe un cetăţean de la alegeri, să nu dea mandat de arestare, ci să-l reţină sub formă de instrucţie.

D. *Lascar Antoniu*: Incheiu această parte, d-lor senatori, cu afirmaţiunea că în situaţiunea în care ne găsim nu e oportun încă de a conferi procurorilor drepturi prea excesive şi cu consecinţi prea grave, în ceeace priveşte onoarea şi libertatea individuală.

Trec acum, d lor senatori, la altă observaţiune ce am de făcut. Art. 2 din proiectul de lege este redactat în termeni prea generali.

Nu e destul ca fapta să fie pedepsită cu închisoarea corecţională pentru ca făptuitorul, în caz de flagrant delict, să fie adus în faţa procurorului şi arestat preventiv; mai trebuie, cred eu, ca să explice d. ministru în discuţia generală a acestui proiect că procuzorul va trebui să ţină seamă şi de condiţiunea esenţială, ca să existe pentru parchet posibilitatea acţiunii publice pentru acel fapt. Aşa, de pildă, acţiunea publică în delictul de adulter, după art. 270 din codul penal, deşi pedepsit cu închisoarea corecţională, totuşi această acţiune nu aparţiue procurorului de cît în urma sesizării formale din partea soţului inocent.

Cum va putea, dar, după acest proect de lege instrui cazurile de flagrant delict de adulter şi de a dispune arestarea făptuitorului, când, după codul penal procurorul nu are dreptul să pornească acţiunea publică din propria-i iniţiativă?

Şi asupra acestei chestiuni proiectul şi nici expunerea de motive nu ne dau vre-o lămurire. Dar, pentru a nu se lăsa deschisă poarta abuzurilor, am ridicat aceste observaţiuni şi cred că se vor lămuri în cursul discuţiunilor.

Dar, d-lor senatori, proiectul acesta din cauza grabei cu care a fost alcătuit, pe lângă unele dispoziţiuni obscure omite unele răspunsuri, cel puţin în expunerea de motive sau în raportul d-lui raportor, cu privire la unele chestiuni cari au făcut obiectul unor serioase discuţiuni în doctrina şi jurisprudenţa franceză.

Astfel, nu se lămureşte dacă această lege se va aplica şi minorilor. După codul şi procedura penală această clasă de delicuenţi se bucură de oarecare indulgenţă prsvăzuţă în mod formal în legea penală.

Iar jurisprudenţa franceză, interpretând legea „Le Petit Parquet" din Franţa a hotărât pe această cale că nu-i aplicabilă minorilor.

D. M. G. Cantacuzino, ministru de justiţie: Se aplică mai ales la minori.

Prin urmare, din moment ce nu se exceptează mioorii prin lege, se înţelege că se aplică şi la minori.

D. *Lascar Antoniu*: Nu împărtăşesc acest mod de aplicaţie. Legiuitorul de la 1864 al codului nostru penal a avut în vedere starea de minoritate a făptuitorului unui delict pentru lipsa unui desăvîrşit descernământ, ceeace l'a determinat a fi mai indulgent în aplicarea riguroasă a legilor penale.

Nu pot pricepe ce l'a determinat pe noul legiuitor—pe acela de la 1913—ca să deroage de la aceasta, şi de aceia voiu aştepta explicaţiunile d-lui ministru de justiţie în această privinţă.

Dar, d-lor senatori, mai pun în discuţiunea dv. şi o altă observaţiune cu privire la perchezitiuni.

După art. 45 din procedura penală, procurorul nu poate proceda la o perchezitiune de cît cerând judecătorului de instrncţiune ca să o ordone.

După proiectul de lege a Micului Parchet, despărţirea între rolul instrucţiunei şi atribuţia parchetului, care făcea să fie considerată, în legislaţiunea noastră de până astă-zi, ca una din bazele fundamentale ale procedurei penale, dispare în caz de flagrant delict, şi ast fel ca o derogare şi la art. 45 din procedura penală, procurorul ar putea ca să facă singur perchezitiuni la domiciliul prevenitului.

Ce va face însă parchetul când, instrumentând după procedura acestei noui instituţii judiciare, s'ar găsi în faţa unui flagrant delict care ar necesita o percheziţiune la o terţie persoană (afară de prevenit),

Noi ştim că dreptul de percheziţiune e excepţional şi proiectul de lege sau lucrările delegaţilor nelămurind chestiunea, rămâne şi la noi deschisă calea arbitrarului, cum a ramas deschisă în Franţa, ca ori de câte ori ar crede procurorul că e necesar, în interesul cercetărilor unui individ prins în flagrant delict, să decidă facerea unei percheziţiuni, cu procedura Micului Parchet, la o terţie persoană, fără să ceară intervenţia judecătorului de instrucţie, ceea ce ar da naştere la abuzuri revoltătoare.

D. *M. G. Cantacuzino ministrul justiţiei*: Răspunsul pot să vi l dau chiar imediat, căci este foarte scurt: legea aceasta nu se va aplica de cît în cazurile foarte simple, şi îndată ce va fi un caz mai complicat, care ar necesita o percheziţiune sau o cercetare mai îndelungată, evident că se va aplica dreptul comun. Când o cercetare mai îndelungată va fi necesară va fi sesizat judecătorul de instrucţie.

D. *Lascar Antoniu*: Sunt mulţumit de explicaţiunea d-lui ministru de justiţie. Dar închipuiţi-vă d-lor senatori, că proiectul s'ar fi votat cu iuţeala obişnuită Corpurilor noastre legiuitoare şi nu ne-am fi oprit la analiza tuturor inconvenienţelor practice ce ar fi putut da loc aplicaţiunea legii în modul ei de redactare!

D. *M. G. Cantucuzino, ministrul justiţiei*: Este şi expunerea de motive.

D. *Lasear Antoniu*: Poate, dar în tot cazul, mai puţin lămurit decît declaraţiunea de aştă-zi a dv. ce aţi bine-voit a o da Senatului.

Să nu credeţi, d-lor, că şi legea din 1863, „Le petit parquet", nu era însoţită de o expunere a motivelor. Totuşi aplicaţiunea ei a dat naşfere la discuţiuni de aplicaţiune şi tocmai asupra observaţiunii pe care am relevat-o. Astfel doctrina franceză, şi în special „Le Poittevin", instr. crim. art. 36, No. 7, discutînd aplicaţiunea legii în această privinţă o lămureşte în modul că nu se poate admite asemenea percheziţiuni.

Cred, d-lor senatori, că este în interesul nostru, ca Corp legiuitor, să evităm ca proiectul ce-l vom vota să fie explicat, interpretat şi lămurit de doctrină şi jurisprudenţă, ci să fim noi înşine judecătorii interpretatori şi explicatorii acestei reforme judiciare.

D. *M. Sipsom*: Tof procurorul are să aprecieze gravitatea cazului.

D. *Lascar Antoniu*: O va aprecia, dar cel puţin cu explicaţiunile rezultate din discuţiunea care a avut la confecţionarea ei.

Trec acum la ultima observaţiune ce mai am de făcut şi cu aceasta voiu termina, d-lor senatori.

Art. 11 din proiect lasă facultatea d-lui ministru, ca prin regulament, să poată deroga de la lege sau să poată adăuga la lege dispoziţiuni de aplicaţiune. Această rezervă ce şi o face autorul proiectului în discuţiune o constat pentru prima dată că se introduce în sistemul de a legifera.

Cum este posibil de admis ca Corpurile legiuitoare să voteze un proiect de lege şi să rezerve dreptul ministrului care l'a prezentat ca, pe cale de regulament, să deroage, după cum va voi, de la legea votată, sau să adauge, după cum îi va plăcea, dispoziţiuni de aplicaţiune şi aceasta la o lege dc procedură penală.

De aceea cred că am putea asigura pe d. ministru de justiţie că şi poate lua libertatea de regulamentare, nu însă prin o autorizare încorporată prin legea ce veţi vota-o, prin care ministrul de la sine şi pe cale de regulament să adauge sau să suprime din dispoziţiunile proiectului de faţă, devenit lege.

Cu observaţiunile făcute, conchid d-lor senatori, că scopul instituţiei judiciare pe care d. ministru de justiţie îl urmăreşte prin acest proiect de lege este bun şi, deci, îl aprob.

Aplicaţiunea lui fiind însă asa de defectuoasă şi periculoasă chiar libertăţii individuale, nu o pot împărtăşi şi, deci nu voiu vota cît timp nu veţi schimba din proect observaţiunile pe cari am avut onoarea a le aduce în discuţiunea d-voastre.

FUNCŢIONARII JUDECATOREŞTI

(Discurs rostit în şedinţa Senatului dela 16 Decemhrie 1913).

Domnule preşedinte,

Domnilor senatori,

Dacă iau cuvîntul pentru a aduce în discuţiunea dv. soarta funcţionarismului, este că chestia aceasta constitue, pentru un Stat democratic ca al nostru, o adevărată primejdie, cu consecinţe grave pentru viitor, în ceea ce priveşte modul cum nesocotim această clasă de sclavi ai muncei.

Funcţionarismul este o forţă numerică—trebuie s'o recunoaştem—căci reprezintă o clasă de peste 200 de mii oameni; este în acelaş timp şi o putere mare de execuţie, cu o importanţă capitală, fiind-că această clasă aduce la îndeplinire ordinele, dispoziţiile puterei diriguitoare.

Vă întreb dar d-lor senatori, cum poate merge un Stat modern, civilizat, fără funcţionari suficienţi?

Şi iarăş, cum poate să-şi îndeplinească adevărata lui misiune cu funcţionari miluiţi de public, în loc de a fi bine salariaţi de Stat?

După cum vedeţi, d-nii mei, nu vă aduc în discuţie o chestie secundară, ci o problemă politico-socială, de o mare importanţă.

Anunţînd această interpelare d-lui ministru al justiţiei, am fost invinuit de către un membru al minorităţii că-mi fac prin aceasta reclamă electorală.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2089.—Marți 28 Ianuar 1914

CONVOCARE

Partidul conservator-democrat va ține o mare INTRUNIRE PUBLICA în sala Caragiale (foastă Pastia)

Vineri 31 Ianuarie, oara 5 p. m.

Vor lua cuvântul mai mulți oratori din Capitală și din orașul nostru în vederea alegerilor de Cameră și Senat.

CANDIDAȚII

Partidului conservator-democrat în alegerile generale

CAMERA

COLEGIUL I

Alegerile 2 Februarie

D-nii N. Cananău
N. Nanu
P. Sion
St. A. Negruzzi

COLEGIUL II

Alegerile 4 Februarie

D-nii Lascar Antoniu
Eugen Herovanu
Vespasian Pella
Henri Sutzu
Dr. D. Mezincescu Prof. Univ.
Oswald Teodoreanu

COLEGIUL III

Alegerile 6 Februarie

D. Dr. Const. Enășescu

COL. I SENAT

Alegerile 8 Februarie

Gheorghe Lascar
Petru Sadoveanu

Iașul sub liberali

In contra prelungirii tramvaiului

E dat partidului liberal ca să aibă la activul—răutăcioșii ar zice la pasivul—lui o chestiune a tramvaielor electrice și în a doua Capitală, o nouă și mică afacere S. T. B....

Se cunoaște chestiunea de către toata lumea.

Sunt ani de zile, de cînd s'a discutat și s'a proiectat o prelungire a actualelor linii de tramvai, cerută de locuitorii orașului nostru fără osebire de culoare politică. E o chestiune de simplă gospodărie comunală, cum a fost însăși aducerea tramvaiului electric în Iași acum 12 ani.

Liniile de tramvai, cu toate îmbunătățirile ce le-a adus directorul actual prin dedublarea unora din ele pe o distanță mai lungă, cu îmbinarea liniilor Copou—Sărărie sunt încă departe de a mulțumi variatele trebuinți ale circulațiunii. In special se resimte mult lipsa unor continuări a șinelor de tramvai către Socola, Copou și, eventual, Nicolina unde, ce e rept, administrația Căilor Ferate opune dificultăți din cauza stațiunii Nicolina.

Au fost lungi, numeroase și laborioase cercetarile și studiile pentru rezolvarea chestiunii acelor prelungiri. Fostul consiliu comunal, din îndemnul stăruitor al d-lui Matei Cantacuzino, a dus la capăt această chestiune după repetate schimbări ale caetelor de sarcini, după corespondențe variate cu direcția generală berlineză a societății și cu direcția locală a tramvaiului.

Prelungirea fu aprobată de Cameră și Senat, iar contractul încheiat de fostul primar cu societatea tramvaiului.

Singurul reprezentant al Iașului în Parlament care a rîdicat obiecțiuni—în a 3-a secțiune a Camerei—a fost d. Georgel Mărzescu.

Proiectul însă, trecut prin toate secțiunile a fost votat și, cum am zis, contractul s'a încheiat ori urma să se încheie, pe baza legei votate.

Cu aceasta însă, se pare, lucrul nu e sfîrșit. Comisiunea interimară a Iașului, scomptînd vederile și intențiunile viitorului consiliu comunal sau, mai drept, viitorului primar liberal al Iașului, găsește nemerit a nu da urmare contractului, oprind executarea lui, deși ea este obligatorie pe baza legei, votată în parlament.

Dintr'un capriciu—nu zicem decît un capriciu—al unui fost deputat ale cărui vederi n'au găsit aprobare în secțiunile Camerei, ieșanii sunt pe punctul de a suferi o mare deziluzie și o pagubă enormă—căci neprelungirea liniilor tramvaiului electric lovește deopotrivă în diversele clase ale populațiunii acestui tîrg, atît de sărac în resurse și în avantagii.

Atragem atențiunea cetățenilor asupra acestei nuoi și capricioase lovituri care nu e îndreptată în contra unei societăți străine—căreia îi s'au impus condițiuni destul de grele prin caetul de sarcini și contract — ci este direct dăunătoare Iașului, care a cerut și cere să aibă liniile de tramvai prelungite cel puțin pînă la Ospiciul Socolei și pînă la școala Normală dela Copou.

Sunt interese mari legate de această complectare a circulației tramvaiului electric și iașanii nu vor renunța la cererea lor nici măcar de gustul viitorului și... problematicului primar al Iașilor.

NOTA ZILEI

O șaradă.

Cetim cu... foarfecele în cel mai nou număr al „Mișcării“ următoarele rînduri, „inspirate“ de un articol apărut în „Opinia“ sub titlul „Microbii electorali“:

«Intristarea d-lui»?«este cu atît mai deplasată cu cît ea vine tocmai din partea aceluia care nu-și mai permite să semneze glossele politice și pe care nu numai noi, dar chiar aceia cari l'au readus de unde l'au isgonit îl cunosc prea bine...

Și apoi e cam ridicul ca un baccil so se ocupe de igiena socială—fie ea chiar electorală...

Dăm un premiu persoanei care va dezlega șarada statistico-politică ce se ascunde în rîndurile de mai sus.

Dezlegătorul să ne... readucă rezultatul de unde l'au izgonit, vorba polemistului...

Mă înțelegeți...

POLITICE

Candidatul Pieței

Am putea duce jocul de cuvinte și mai departe, de oarece e vorba de d. A. C. Cuza, fost epigramist în tinerețe și fabricant de jocuri de cuvinte nu totdeauna originale...

Am spune atuncea, bună-oară, că este candidatul pieței „Unirea“ de dragul căreia a intitulat și gazeta d-sale, cam intermitentă, „Unirea“. Căci, în esență, d. Cuza este și ține să fie candidatul pieței, candidatul acelui punct în care domnesc cele mai de multe ori confuzie, învălmășală, dezordine și, la zile mari, cîte un început de anarhie care prinde așa de bine pescuitorilor în apă tulbure, din rîndurile cărora s'a ridicat și autorul nefericit al „Poporației“.

Candidatul straturilor obscure nu ca situație socială și materială,— ci obscure ca voință, cultură și convingere ; lipsite de discernămînt, de informațiuni ; lipsite de acel dar de a osebi ce este adevărat de ce este inventat, ce este ordonat și posibil de ceea ce este zăpăceală și imposibil.

Acelora ține d. Cuza să le spună prin graiu și prin scris prăpăstii și minciuni, să le adreseze nu numai reclame personale, dar și calomnii ordinare pe seama acelora cari nu-i fac măcar onoarea de a-i fi adversari.

Nici-o gazetă nu uzează de arma insultei și a bîrfelei ca „Unirea“.

De nicăiri, în propaganda electorală ieșană, nu se cheltuesc atîtea fraze goale, minciuni veninoase, clevetiri și mahalagisme.

Dar colegiul al doilea din Iași este un colegiu luminat. El nu se va lăsa călăuzit de insinuări și înfricoșări ridicule, nu se va lăsa terorizat de zgomot deșert, nici tîrît de o alarmă amăgitoare.

Rezultatul va arăta că avem dreptate.

△

MICI POLEMICI

D. dr. Cosmovici recidivînd adresează un apel către pensionari.

...Ca să-l treacă la pensie dintr'ale politicei.

*

Un specimen stilistic din „apelul pensionarului“:

Vroiți dară, să aveți în Parlament, o falangă de mentalități și de suflete cu dor de bine, de dreptate, votați lista conservatoare.

O falangă de mentalități e curat... dementalitate.

*

Primul articol din ultimul număr al „Evenimentului“ se intitulează: „Situații îngăinate“.

Găindăria ocupă capul coloanei!

*

Souvent homme varie...

Iată ce curios bărbat e d. Matei Cantacuzino după... Evenimentul din 26 Ianuarie:

„...In tocmai ca acei inamorați care văd în femeea iubită o clipă toate calitățile — reflexe ale eului lor propriu — cad repede în descurajare și caută apoi aiurea realizarea visului lor“.

*

Generalul Musteață a intrat în... campanie electorală. A dat însă de defileuri periculoase și de adversari. In Bulgaria i-a mers ușor...

*

Nici-odată „Evenimentul“, „Mișcarea“ și „Cuvîntul“ n'au fost mai bogate în... clișee că în această epocă a alegerilor.

Amintiri și reflexii electorale

Ce amintiri să se trezească în mintea alegătorului sau a candidatului acum în plină perioadă electorală, de cît cele referitoare la alegerile de altă dată.

Vreau să povestesc azi cum am votat pentru prima oară pe Panu acum un sfert de veac. Eram înscris de curînd între alegători din propria-mi pornire, cînd în alegerile generale de după 1888,—nu țin bine anul, căci n'am avut interes să-l memorez,—am mers să-mi exercitez dreptul de vot ca alegător în colegiul al doilea de deputați.

Țin minte că biuroul electoral, prezidat de către d. Sofian, astăzi magistrat pensionar, era în sala curții cu juri din palatul administrativ. La colegiul al doilea de deputați erau de toți 14 candidați, între cari și Panu, pe care voiam să-l votez pentru că-l avusesem de profesor, și citisem ce scria el în ziarul său.

De ceilalți candidați nu mă interesam. Mi-era indiferent de-i votam sau de le anulam votul. In ziua votului m'am dus, fără nici o îmboldire din partea nimănui mai de dimineață să votez și am răzbit pe la orele zece în sala de vot. Cînd m'am prezentat la birou după ce am prezentat cartea de alegător, președintele mi-a dat cele 14 buletine a celor 14 candidați și un plic sigilat.

Din cele 14 nume de candidați puteam alege unul, două, trei,... cel mult șase și îndoindu-le în patru le văram în plic, pe care l lipiam și-l înapoiam președintelui. Celelalte buletine ale candidaților nevotați se rupeau bucățele în ghereta de vot sau se duceau de către cei supuși controlului de către electori spre a-i convinge pe aceștia de felul cum a votat.

Cu plicul și cu cele 14 buletine cu numele candidaților m'am dus în ghereta de vot. Cum am intrat am căutat buletinul cu numele *Panu*, ca să-l pun în plic. Nu-l găsesc. Crezînd c'a fost o scăpare din vedere, caut pentru a doua oară în cele 14 buletine, cel cu numele lui Panu. Dar caut în zadar. Nu era. In momentul acela mi s'a întunecat cu totul mintea. Totul se învîrtea în jurul ideii că trebue să votez pe *Panu*. Și nu-l puteam vota pentru că între buletine lipsia cel cu numele lui. Și nici în ghereta de vot n'am văzut decît rupte, nici unul întreg. La mine în buzunare nu aveam, deși pe atunci era permis să duci cu tine în ghereta de vot și buletine date de candidat chiar pe cînd te vizita.

Toată această operație a cercetării pentru întîia și a doua oară a celor patru-spre-zece buletine, a aruncării ochilor în ghereta de vot a durat o clipă. La ideia că voința mea de a vota pe Panu se lovește de imposibilitatea căci n'aveam buletinul cu numele lui, n'am mai raționat nimic și în aceiași clipă cu hotărîre m'am întors la președintele biuroului prezentîndu-i cele 14 buletine și plicul, spuindu-i:

— Domnule Președinte, d-voastră nu mia-ți dat toate buletinele și de aceia n'am putut vota.

— Dar cine-ți lipsește dintre candidați? îmi zice președintele.

— Nu pot să spun, eu vrau să le am toate buletinele și să votez pe cine doresc.

Președintele atunci numără toate buletinele înapoiate de mine și constată că sunt 14 la număr și 'mi zice:

— Dar nu-ți lipsește nici unul, căci sunt toate 14 buletinele.

— Domnule Președinte, nu mă interesază numărul ci numele lor și între cele 14 lipsește numele celui ce voesc să votez.

Văzînd că nu voesc să spun numele celui ce voiam să votez, președintele controlează cele 14 buletine și constată că cel cu numele *Panu* lipsește, un alt buletin era de două ori.

Firește că în jurul biuroului electoral se adunase multă lume, se făcuse zarvă. Sosise și Panu. Nu mă cunoștea. Pentru el eram un alegător oare-care și s'a interesat și el de ce se întîmplase.

Președintele mi-a dat ălte 14 buletine controlate de el și plicul, cu care am putut vota pe cine am voit.

Firește că fapta mea era o îndrăzneală de a eși din gheretă si a cere proședintelui să constate că fusesem pus în neputință de a vota pe cine voiam. Am auzit mustrări de la unii, aprobări de la alții. Dar n'am dat atenție la nimic. Eram mulțămit că votasem pe cine am voit.

Unii îmi bănuiau că făcusem o reclamă lui Panu, că fusesem destul de viclean. Nimic nu mă turbura, eram mulțămit de cum mă purtasem. Nu țiu minte, căci nu m'am interesat, de ce s'a mai petrecut la acea alegere.

Cînd mă întorc cu mintea la perioada electorală de azi, pot vorbi și alegătorilor și candidaților de azi. Cei dintâi sunt sigur că vor vota cum cer interesele lor, dar mai ales cum îi determină ideile lor.

Puterea ideilor e mare, face minune. In taina nepătrunsă de nimene a conștiinței sale alegătorul cercetează ideile ce reprezintă fie-care candidat și-l votează pe cel ce reprezintă acele idei înaintate și corespunzînd exact momentului a societății în care trăim.

Cu nimic și cu nici un preț nu-l schimbi din convingerile sale. In urmă el nu poate fi de cît ceia ce e în adîncul sufletului său. Iar în ce privește candidații să fie siguri că dacă în persoana lor se oglindește bunătatea sufletească, judecata limpede și dreaptă, acțiunea cea mai dezinteresată, va fi votat chiar fără s'o știe. Sunt singur că alegătorii vor aprecia favorabil pe conservatorii-democrați din pricina ideilor ce reprezintă.

Valeriu Hulubei

Rămîn destule

Zilnic — notițe răutăcioase — găsind o absolută apropiere între programul partidului conservator-democrat și acela al partidului liberal, dau nenumărate înțepături — cu totul neizbutite — succesiunei viitoare la cîrma statului, a partidului liberal.

Mai întâi, a vorbi de pe acum de această succesiune e un stimulent, al vieței pe drojdii, ce și-l impune partidul conservator, acel de o „puritate“ mai mult de cît îndoelnică.

Cînd un partid ia de-abia frînele de conducere ale țării — dezvăluind înaintei un program de îndeplinit — un program care cuprinde părți de o rodnicie nediscutabilă — e un nonsens de a-i discuta succesiunea, înainte de a vedea și valorifica roadele ce s'au putut sau ce s'ar putea culege pe urma guvernării lui.

Noi, fără a discuta această succesiune — discuție pe care o găsim tot atît de puțin serioasă, pe cît de puțin serioși dau dovadă a fi șefii partidelor sau ziarelor ce născocesc asemenea bazaconii— vom răspunde scurt că: afară de acele

puncte care ne-ar apropia de programul partidului liberal, ne rămîn de înfăptuit destule, cu tot atît merit și tot atît de salutare ca și cele ce și-a propus partidul din urmă.

Că avem puncte comune—osebindu-ne doar prin detailarea lor—e firesc. Ca partid-democrat, ca partid de progres e evident să avem întâlniri de vederi cu acei ce urmăresc aproape același țel ca și noi: binele și prosperitatea țării.

Că liberalii vor înfăptui acestea, cu atît mai bine. Vor ridica pătura țărănească punînd o în funcțiune de factor real în propășirea țării.

Dar oare populația țărei acesteia se alcătuiește numai din țărănime? Nu rămîne pătura orășănească, acea a industriașilor, comercianților, funcționarilor, etc., care trăiesc tot între aceste hotare ce închiu și pe cei dintâi, și care au și ei nevoi de satisfăcut, rele de îndreptat, îmbunătățiri de adus vieței lor destul de nelămurită, în multe privinți?

Aceste sunt puncte de program care-și cer și ele viața reală a faptelor, și care viața le-o va da acel partid de guvernămînt, care va ști să năzuiască spre culmile acele unde stă viața activă, nu abținerea înțăpenită de bătrînețe, — de acel partid care va ști să transforme nevoile noi aduse de vremurile noi, în funcțiune de viață modernă, — și nu încăpățînata stăruință în formele vechi, necorespunzătoare nici vremilor și niei nevoile, cum stăruește a o face drojdia clasei boierești, strănepoții sărăciți sau ciocoii îmbogățiți.

Aceste ar trebui să și-le pună înainte cei ce pun în discuție dreptul nostru de existență,—și mai presus de toate ar trebui să-și cîntărească necesitatea propriei lor existență. Și drămălnind împrejurările și realitatea s'ar convinge — presupunîndu-le cît de puțină bună-credință — că lucrul cel mai bun ce-l au de făcut e să tacă, și dîndu-se de lături să lase drumul acelor ce știu să meargă către o țintă,— către care de altfel nu-i vor împiedeca de a păși, nici limbuția otrăvită de ură și invidie, nici fanfaronada deșertă și neputincioasă.

Dinu

INFORMAȚII

D. Romulus Ionașcu profesor la școala comercială elementară, fiind numit director al acestei școale, a refuzat acest post, cerînd un inspectorat. Nemulțumiți pe zi pe zi. Eri d. Scobai, azi d. Ionașcu, mîine...

Societarii teatrului național din Craiova, culeg laurii și banii din Iași, pe cînd societarii teatrului național din Iași, nu culeg nici una, nici alta dela Craiova. Lumea spune că ar fi cauza că d. Gârleanu directorul teatrului din Craiova s'a stabilit în acest oraș, pe cînd cel din Iași a rămas la Fălticeni.

Dar ce nu spun gurile rele!...

Ieri a avut loc adunarea generală a acționarilor Primei Casse de economie în sala Caragiale.

A prezidat d. G. D. Șerban, asistat de d-nii A. D. Handoca, Val. Hulubei și Dim. Botez avocat.

A luat parte un număr foarte mare de societari. S'a discutat cu seriozitate și urbanitate așa cum se cuvine cînd e vorba de interese cari ating pe acei care din produsul muncei lor pun cîte ceva deoparte pentru zile negre. Și de multe ori cu cîte privațiuni pot face aceasta?!

S'a aprobat raportul consiliului de Administrație și acel al censorilor societății pentru anul social, care a expirat la 1 Septembre 1913.

S'a reales vechiul comitet compus din d-nii *V. I. Radu, președinte* și d-nii *Ec. C. Pătu și G. C. Stanilescu, membri.*

De asemenea s'a reales comisiunea de control compusă din d-nii *Al. Velciu, Savel Grosu* și *G. Tisescu.*

Ca un omagiu adus acestor persoane pentru stăruința ce pun cu privire la bunul mers al societății, întreaga Adunare a *aclamat* numirea lor în demnitățile arătate.

Dl. avocat Al. Dabija s'a făcut ecoul voinței tuturor societarilor în această privință, cerînd a nu se opune contra candidați.

Printre propunerile ce s'au discutat cu acea ocaziune, s'a admis aceia formulată de d. A. A. Badareu, ca la *viitoarea întrunire anuală* să se pună în cunoștință societarilor proiectul de modificare a Statutelor întocmit de d-nii G. I. Cristofor, V. Dimitriu, Pandele Zamfirescu, cum si raportul respectiv.

Adunarea va discuta atunci dacă Statutele trebuesc modificate dacă trebue dată o altă formă Societății, de cît cea care a păstrat'o pînă acum.

Cu această ocaziune cucernicul preot Sîrbu din Suceava a arătat societarilor starea în care se află populațiunea romînă din Bucovina și în special cea din Suceava, D-sa a arătat că pentru ridicarea culturală a populațiunii din acele părți, s'a întocmit un comitet care a cumpărat un loc în Suceava, unde voește să construiască o casă națională romînă. Pentru aceasta are nevoe de ajutoare,

A fost susținută cu căldură propunerea de a se acorda un ajutor de către S. S. părintele Gotcu și d. avocat Dimitriu-Păușești.

Adunarea a luat în urmă un vot după propunerea d-lui A. A. Badareu în sensul ca să se pună la dispozițiunea d lui Casier al Societății, Gh. Lates *în scopuri culturale* suma de 5000 (cinci mii) lei din fondul de rezervă.

S'a votat de asemenea bugetul pe anul social 1915—914.

Terminîndu-se chestiunile la ordinea zilei, Adunarea s'a despărțit.

Iată o copie de pe telegrama adresată d-lui V. Gh. Morțun, ministru de interne, București, în chestia arestării d-rului Racowski.

Protestăm împotriva suprimării dreptului de întrunire și arestării doctorului Racowski la Tulcea.

Arbitrarul administrativ și suprimarea libertății alegerilor întărește bănuiala că guvernul nu urmărește înfăptuirea reformelor anunțate. Partidul liberal susținînd fățiș candidaturi reacționare și împiedecînd lupta social-democrației care propăvăduește reforme agrare și electorale largi și complecte dovedește apucături dictatoriale.

Cerem eliberarea doctorului Raçowski, cerem garantarea libertăților publice și drepturilor cetățenești.

In numele organizațiilor social-democrate din Iași.

Bujor, Vrînceanu, Baciu, Darie, Hurmuz, Ionescu, Hustuic, Costinescu, Palade.

Din Podul Iloaei. — Ziua de 24 Ianuarie a. c. a 55-a aniversare a Unirei Principatelor, a fost serbată aci cu o solemnitate deosebită. După sfârșirea Te-Deumului, la cari au asistat toate autoritățile locale și elevii școlilor, preotul Lăzărescu, parohul bisericei, a ținut o prea frumoasă predică, în care, după ce îndeamnă pe credincioși spre fapte bune, face istoricul Unirei, arătînd greutățile ce s'au întîmpinat pentru realisarea acestui mare fapt, și foloasele capatate prin aceasta.

Dl. Rota dirigintele școalei din localitate, într'o entusiastă și patriotică cuvîntare, începe prin a arăta fasele prin care a trecut ideia Unirei, vorbind de societatea, înființată în Iași în acest scop la 1849, citează frumoasele versuri ale lui Alexandri:

Sub acest măreț castan,
Noi jurăm toți în frăție,
Că de azi să nu mai fie
Nici Valah, nici Moldovan,
Ci să fim numai Romîni,
Intr'un gînd, într'o unire,
Și să ne dăm mîini cu mîini
Pentru a țării fericire.

Arată marile fapte aduse de Unire. ca: Guvernarea țării de domn ales dintr'o mare familie domnitoare din Europa, războiul pentru neatîrnare, independența, regatul și expediția din vara trecută, care a stabilit odată pentru tot-dea-una, că glasul acestei țări trebue ascultat, după cum s'a rostit înțeleptul nostru conducător. După ce arată recunoștința, ce trebue s'o avem către făuritorii Unirii și României de azi, termină cu frumoasele cuvinte:

„Urmînd mereu pe calea marilor patrioți, cari nu s'au dat la o parte de la nici o jertfă pentru fericirea țării, cine știe, ce nouă stare de fericire va aduce urmașilor noștri un alt 24 Ianuarie."

O numire bine meritată sub acest regim s'a făcut la serviciul tecnic din Fălticeni, numindu-se pe numitul Gh. Popovici zis brînzaru; care are un antecedent foarte frumos. Acest Popovici a fost sub comisar în poliția punctului Burdujeni, — și destituit pentru fapte infamante, escrocherie, luare de mită, etc.

Eri a sosit la societatea de gimnastică, sport și muzică de la Sf. Etienne un transport de arme, munițiuni pentru tir.

De asemenea a mai sosit o adresă, prin care ministerul de războiu înștiințează societatea, că a admis să se dea pentru secția tirului 20 arme Maneicher, precum și 5000 de cartușe,

Se știe că d. Colonel Broșteanu se ocupă cu organizarea secției tirului, care în curînd va fi pusă la dispoziția amatorilor.

Ieri s'au ținut conferințe ale cercurilor culturale ale învățătorilor la școalele din: Vlădeni-Borșa Cucuteni-Cogeasca, Lungani, Balțați-Valea Oilor și Belcești-Munteni.

Ministerul de instrucție n'a aprobat congediile cerute de d-na Hariclia Ghidionescu, institutoare școala de fete No. 5 din localitate, și a d-nei Ecaterina Dimitriu, învățătoare la școala din Trifești Hermeziu.

La școala din Rădeni-Roșcani s'a serbat cu o deosebită solemnitate ziua 24 Ianuarie.

Elevii școalei împreună cu sătenii, s'au dus cu steagul în frunte, la biserica satului. După terminarea serviciului religios s'au dus la școală unde elevii au cîntat mai multe bucăți patriotice și s'au făcut numeroase recitări.

In urmă, învățătorul Vasile Ssvastian a ținut o frumoasă cuvîntare.

In strada Palatului s'au ciocnit eri două tramvaie Nu s'a întîmplat însă nici un accident de persoane.

Inaugurarea Palatului Băncei Moldova

Eri s'a făcut, cu o deosebită solemnitate inaugurarea Palatului Băncei Moldova, cunoscuta instituție de credit din localitate.

D-nii Moritz Wachtel și W. Dinerman, directorii Băncei Moldova fac onorurile casei.

Din partea Băncei Marmorosch au sosit d-nii Mauricius Blanc, Aristide Blanc, și Schopkes.

In asistență, remarcăm d-nii: A. A. Badareu, Neculai Gane, Constantin Mille, Lascar Antoniu, Marinescu, directorul Băncei Naționale, Urinowski, directorul Băncei agricole, Eugen Herovanu, doctor Steurman, Alfons Herovanu, Henri Suțu, C. Penescu, Ostersetzer, Daniel, directorul Băncei Iașilor, Tuffli, vice-președintele Camerei de Comercio, D'al Orso, C. Negruzzi. Israel Blechman, I. Zoller, Georgescu, directorul Casei de scompt, Moțoc, dirigintele oficiului poștal gară, doctor Manolescu, dr. Burștin și alte multe personalități marcante din localitate. Au azistat deaseminea toți funcționarii în frunte cu d. Schönberg, procuristul Casei.

D. Mauricin Blanc deschide solemnitatea mulțumind în numele Băncei Moldova tuturora cari au răspuns la această invitare.

Activitatea proporționată în toate direcțiunile, importante,—ne permite astăzi—zise d, Blanc,— pe de o parte a pune la dispezița clienților un local de Bancă izestrat cu tot confortul și corespunzînd tuturor cerințelor moderne, iar pe de altă parte să dăm funcționarilor noștri posibilitatea de a lucra în condițiuni igienice.

Vorbind de greutățile prin care s'a ajuns pînă la rezultatul de azi, d. Blanc zice că grație priceperei, tactului și tuturor calităților pe care le recunoașteți d-lui M. Wachtel și prețiosului său colaborator d. Dinnerman. Banca Moldovei a trecut prin criza cu atîta succes, în cît nu putem de cît să-i lăudăm și să-i felicităm.

D. *M. Wachtel*, administrator delegat al Băncei, mulțumind tuturora, zice că prezența atîtor personalități dă dovadă de legătura sufletească ce există între d-voastră și această instituțiune, care este una din cele trei creațiuni ce bunul D zeu le-a hărăzit Iașilor prin mîna mea."

După ce arăta importanța fabricei de fringherie, și a gimnaziului creat de d sa d. Wachtel se ocupă de importanța Băncei, care a contribuit la cultivarea spiritului de economie în populația ieșană și să salveze pe mulți din focul crizei financiare din 1912.

D. Wachtel termină, mulțumind d lui Mauriciu Blanc, pentru cuvintele măgălitoere ce i-a adresat.

D. *Scröpkes*, în cuvîntarea sa se ocupă de activitatea financiară al instituțiunei, care caută pe toate căile a veni în ajutorul comunelor și Statului. Astfel zice d. Schöpkes, în 1906, pe cînd comuna Iași voia să contracteze un împrumut de 13 milioane pentru alimentaren orașului cu apă, noi am fost singura Bancă românească, care alături de Banca Națională am oferit serviciile, prelulnd împrumutul în condițiuni excepțional de avantajoase pentru comună. Prin introducerea în Belgia a obligațiunelor acestui împrumut, am reușit să deșteptăm și interesul străinătății pentru orașul Iași.

Cel de pe urmă vorbește d. Stein, în numele funcționarilor, cari mulțumesc direcțiunii pentru cuvintele măgulitoare ce au adresat funcționaarrlor și declară că meritul revine în primul rînd priceputului și harnicului director d. Dinerman, care prin munca sa, dă un imbold tuturor.

S'a servit apoi șampanie și s'a petrecut un timp în chipul cel mai cordial.

La ora 1 a avut loc o masă comună a consiliului de administrație la otelul Traian, iar la ora 6 un banchet la berăria Luther.

S'au rădicat numeroase tuasturi. Cu acceleratul de 9, d nii Mauriciu și Aristide Blanc au părăsit localitatea.

*

Ziarul economic *Argus* face astăzi o dare de seamă și un istoric al acestei importante instituții financiare publicînd o fotografie a clădirii monumentale și una a directorului de Bancă d. M Wachtel.

Reproducem un pasagiu din acea dare de seamă a ziarului „Argus":

„In această prosperitate, Banca Moldova nu putea să nu se gîndească și la harnicii ei funcționari, care astăzi sunt în număr de 61 și anume la: corespondență 5, comptabilitatea 10, Casa 2, Tezaurul 2, Tezaurul 2, Ordononțare 2, Scont 3, Scont 4, Polițe 13, Incasso 5, Contencios 5, Cereale 3, Informațiuni 3, Expediția și Archiva 7.

De aceea, în chiar primul ei bilanț, Banca a prevăzut suma de 5000 lei pentru formarea unui fond de pensiuni și crearea unei case de retragere pentru funcționarii săi; acest fond a fost sporit cu încă 3000 de lei în anul următor și de sigur că va fi dotat și în anul curent cu o sumă potrivită, mai ales că pe cît ni se spune, casa de ponsiuni a funcționarilor Băncei e în curs de organizare.

Intemeitorii Băncei și cei care au dat concursul pentru desvoltarea ei așa de vertiginoasă, pot fi mîndri de opera lor.

Inmulțirea instituțiunilor de Credit pe bazele pe care s'a clădit Banca Moldova sunt o adevărată bine facere pentru desvoltarea economică a țărei.

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea președintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîți candidați sunt. Aceste buletine poartă numele candidaților, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidații conservator-democrați este o **stea.**

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot și începe prin a alege și pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise*, buletinele care poartă **steaua,** semnul candidaților conservator-domocrați.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele conservatorilor-democrați, închide toate celelalte buletine ce a primit dela președinte, lipindu-le *și le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipește și pe acelea ce au semnul o **stea,** și le ține în mînă dîndu-le președintelui spre *a le băga în urna albă.*

V. După ce s'au bagat în urna albă buletinele conservatorilor-democrați cu semnul o **stea,** scoate din buzunar pe celelalte și le dă președintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu perde nici *un* buletin, căci se anulează Votul.

In comunele Voinești și Vocotești s'au înregistrat cîte-va cazuri de scarlatină.

Serviciul sanitar al județului a luat toate măsurile cuvenite pentru combaterea boalei.

Universitare.—Senatul Universitar a fost convocat pentru astăzi la ora 5 pentru a se pronunța asupra ridicării la rangul de profesor titular a d-lui agregat definitiv Gr. Demetrescu la catedra de drept roman,

— D. V. Iamandi profesor la catedra de drept roman a obținut un concediu de o lună de zile. D-sa va fi suplinit de Dl. V. Dimitriu.

— D. M. Gane a fost numit sublinitor în postul de asistent la clinica dermatosifilitică de pe lîngă facultatea de medicină din Iași.

Adunarea generală a casei de economie din strada Păcurari a admis distribuirea unei dividende de 8.50.

Noutăți literare: „Fiacăra" cu obișnuitul sumar de bucăți literare și actuale.

„Noua Revistă Romînă, sub direcția d-lui G. Rădulescu-Motru, cuprinzînd articole politice, producții literare și polemice.

„Șezătoarea" vol. XIV, coalele 5—6 sub direcția d lui Artur Gorovei.

Numeroși scriitori pentru fondul monumentului Vlaicu vor interveni a se schimba locul ales pentru ridicarea acelui monument, „Cetățuia" fiind un punct prea izolat de orașul Iași.

Ieri s'au efectuat alegerile de delegați pentru colegiul al treilea de cameră.

In 18 comune a fost prezentată numai cîte o listă. In comunele Andrieșeni și Țiganași au fost prezentate cîte două liste.

S'au ales listele prezentate de guvern.

Astăzi s'a mai procedat la alegerea de delegați în 18 comune, iar mîne se va face alegerea pentru restul de 11 comune.

Cu începere de la 1 Februarie, Biblioteca Centrală va fi deschisă de la orele 9 a. m. pînă la 6 p. m. fără întreupere.

D-na Magdalena Petrescu, învățătoare din comuna Prisacani, a obținut un concediu de 45 de zile.

D. dr. Sion, director general al serviciului sanitar, și-a anunțat sosirea în Iași pentru una din zilele aceste.

Au fost înaintați la gradul de plutonier, pe ziua de 1 Februar, Stefănescu Anton, Lipșa Ion și Mititeiu Petru foști sergenți instructori în reg. 13 infanterie.

Copilul Gheorghe Zara, în etate de 4 ani, din comuna Cucuteni, fiind lăsat singur în casă, s'a apropiat de sobă și i s'au aprins hainele pe el.

După cîteva ore, nefericitul copil a încetat din viață, în chinuri groaznice.

MAGAZINUL DE DESFACERE A PRODUSELOR FERMEI ȘI VIILOR

A. A. BADAREU

IAȘI.—Strada I. C. Brătianu 185

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

Aduce la cunoștința Onor Publicului că a pus în vînzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum: Unt pentru masă și pentru gătit, smîntînă centrifugată, diferite brînzături de oi, producție de toamnă în burduhi și în putini; cașcaval de penteleu, cașcaval grecesc, brînză de Brăila, lapte dulce și ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer. roquefort, gervais. — Jambon salam sibiu, ghiudem, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub prețul pieței.

De asemenea vinurile naturale albe și negre se vînd cu litru și în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum și deliciosul vin spumos.

Serviciul ireproșabil

Individul Gheorghe Bogoluțu din Dumești s'a sinucis cu un glonte de pușcă în casa sa.

Cauza se crede a fi comiterea mai multor furturi și teama a nu fi descoperit.

Parchetul a fost înștiințat.

Mîne la ora 10 a. m. va avea loc, în localul prefecturei de județ, licitație publică pentru vînzarea pădurei statului Bucegea din jud. Botoșani.

Cu ocazia serbătorii de 24 Ianuar, plutonierii Botez Vasile, Focșineanu Alber și Ionescu Vasile au fost decorați cu medalia „15 ani de serviciu".

Cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli readuce astă-seară Luni 27 Ianuarie faimosul film „Regele Aerului", după insistențele unanime ale numeroșilor vizitatori.

„Regele Aerului" este cel mai mare succes al cinematografului. Toate scenele de la început pînă la ultimul tablou, sunt interesante, emoționante și romantice. Atracții senzaționale. scene sportive și științifice sunt deasemenea cuprinse în acest roman din viața modernă.

Marele public va înțelege și va aplauda cu o vie plăcere această desfășurare care a făcut încunjurul lumei, obținînd cel mai mare succes pretutindenea.

D ra Gabrielle Robine, cea mai frumoasă femee a Franței, steaua Comediei Franceze din Paris și d. Alexandre de asemenea de la acest teatru pariz an, cel mai celebru din lumea întreagă, interpretează rolurile principale.

Regele Aerului e redat în culori naturale, cuprinzînd 5 acte mari.

Regele Aerului strălucește printre toate filmele actualei stagiuni.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri: un splendid film danez, cu Asta Nielsen,

FARMACIA D^R. RATIANU

IAȘI.—PIAȚA CUZA-VODĂ

Recomandă excelenta sa **Untură de Pește Norvegiană** purificată anume pentru uzul intern și primită direct din Christiania. Cu această excelentă untură de pește, Farmacia Dr. RATIANU prepară

Untura de Pește Jodoferată 2.75 Flaconul și

Emulsia de Untura de Pește cu lactofosfat de Calciu a 3.25 Flaconul, și indicată în special copiilor și adulților ce suferă de rachitism, scrofuloză, debilitate generală, anemie și care nu pot suporta untura de pește simplă.

Pentru acei ce nu pot lua nici un preparat de untură de pește, recomandăm

Siropul și Elixirul Jodotanic Dr. Ratianu

foarte plăcut la gust și care înlocuește cu mare succes toate preparatele de untură de pește în cazurile de limfatism, rachitism, scrofuloză, debilitate generală, sifilis și diverse afecțiuni ale pielei.

Farmacia posedă un Laboratoriu special pentru Analize Medicale.

ULTIME INFORMAŢII

Comisiunea interimară, sub inspiroţia d-lui Gh. Mîrzescu, a găsit un motiv de a nu da urmare înţelegerei încheiate între foasta administraţie comunală şi direcţiunea tramvaiului electric.

Motivul ar fi că contractul a fost semnat numai de către primar, iar nu şi de către prefectul de judeţ, deşi porţiunea pe care urmează a se instala noile şine ale liniilor prelungite aparţin comunelor dimprejur, iar nu numai oraşului Iaşi.

Fireşte, e aci un simplu pretext de ominări şi trăgînări, dar nu e mai puţin o dovadă de rea voinţă sau, să-i zicem, de consecvenţă din partea d-lui Mîrzescu.

După gafa regimului nou cu desfiinţarea şcoalei agenţilor sanitari, refuzul de a prelungi reţeaua tramvaiului electric continuă seria de lovituri pe care le aplică Iaşului noul regim.

*

In legătură cu cele de mai sus înregistrăm aci declaraţia unui tînăr liberal, făcută unui redactor al nostru.

— Pe noi cari avem vii în reginea Socolei — şi nu suntem puţini — încăpăţînarea d lui Mîrzescu ne mîhneşte şi ne atinge în interesele noastre materiale. Suntem siliţi a întreţinea cîte-o trăsură ori cîte un docar, ceea ce reprezintă în mijlocu cam 1000 de lei pe an. Fără a mai socoti oboselele fizice pe cari ni le-ar cruţa o comunicaţie esclusiv cu tramvaiul.

Puneţi apoi pierderile ce rezultă din faptul că Iaşul nu se poate aproviziona uşor de la împrejurimi unde s'ar găsi atîtea lăptării şi celelalte.

Apoi nu suntem numai noi proprietarii cari avem de comunicat cu oraşul, — sunt oamenii de servicia, în special femeile cari fac distanţe mari pe jos, cu pierderi de vreme şi oboseli.

Cu toţii eram satisfăcuţi că se apropia primăvara în care urma să se înceapă lucrările de prelungire ale tramvaiului.

D. Gh. Dornescu, licenţiat în drept şi în litere a făcut adeziune la programul partidului conservator-democrat. D-sa s'a înscris în clubul nostru din Iaşi.

Astăzi este convocat consiliul facultăţii de medicină din Iaşi. La ordinea zilei se află chestiunea amînării vacanţei celor două catedre, de genito urinare şi de oftalmologie măsură luată, cum se ştie, de d. dr. Anghelescu, un fel de ad-interim la instrucţie.

De asemenea e pusă la ordinea zilei ridicarea la profesorat a d lui docegat Const. Daniel. D-sa a recuzat pe d-nii profesori Bălăcescu şi Jlaou, cerînd să nu figureze în comisia însărcinată a se pronunţa asupra lucrărilor d-sale.

Aseară, la orele 6, s'a celebrat la Mitropolie căsătoria religioasă a d-rei Marie Antoinette Sculy Logothety cu d. Costin Sturza, avocat.

Căsătoria a fost oficiată de arhiereul Antim, vicarul Mitropoliei.

Nuni au fost d-na Constantin Mille şi d. inginer Miclescu.

A asistat tot ce Iaşul are mai distins.

Cu trenul de 9 tînăra pereche a plecat la Paris, condusă la gară de rude şi numeroşi prieteni.

Avînd în vedere campania din vara anului 1913, contingental 1912—1913 se va elibera la 1 August 1914, în loc de 1 Octombre, socotindu-se în dublu timpul campanie.

D. profesor dr. Leon, decanul facultăţii de medicină, fost inspector general al învăţămîntului superior şi a dat demisia din partidul conservator local.

Deşi d. Gh. Scobai s'a adresat alegătorilor colegiului I de Senat ca liberal-naţional, cu angajamentul de a reprezenta punctul de vedere strict liberal, putem afirma că la cea dintâi ocazie comitetul executiv liberal va fi sesizat de cererea de a esclude din club pe candidatul liberal-independent.

Cu ocazia trecerei prin Iaşi, d. Venizelos, primul ministru al Greciei a fost rugat de reprezentanţii coloniei elene din localitate să reînfiinţeze consulatul grecesc.

D. Grigore Iamandi a angajat un pariu cu un alegător neînregimentat.

D. Iamandi va da alegătorului atîţia lei cîte voturi va întrunt d. G. Scobai peste cifra de 50, iar dacă vor fi, eventual, mai puţine de 50, va plăti alegătorul.

Nu ştim rezultatul pariului, dar cel puţin d. Iamandi i-a asigurat d-lui Scobai un vot,—al celăţeanului cu care a pariat.

Candidatura naţionalistă a d-lui A. C. Cuza la Iaşi nu este oficială a partidului naţionalist.

„Neamul Romînesc" nu anunţă această candidatură în lista oficiolă ce publică şi pe care a falsificat o „Unirea" introducînd-o în lista pretinsă oficială.

De altfel, se ştie, relaţiile între d-nii Cuza şi Iorga sunt aproape rupte.

D-nul Pasici în Iaşi

— Rostul întrevederilor din Bucureşti —

D. Pasici, primul ministru al Serbiei, a intrat ieri în ţară prin punctul Ungheni, venind din Petersburg.

La Ungheni, a fost întîmpinat de d-nii P. Fîntînaru, prefectul judeţui şi Ristici, ministrul Serbiei la Bucureşti.

D. Fîntînaru a urat d-lui Pasici buna sosire în numele guvernului romîn.

*

La ora 5 şi 25 d. Pasici a sosit în Iaşi, întîmpinat la gara de d. Săndulescu, prefect de poliţie şi Georgel Mîrzescu, din partea comisiei interimare.

După cîteva minute de convorbire, d-nii Pasici şi Ristici, au făcut o plimbare în oraş, însoţit de d-nii Săndulescu şi Mîrzescu. D. Pasici a admirat mult biserica Trei Erarhi.

La ora 7 jum. primul ministru al Serbiei s'a întors la gară, unde a luat masa —un mic banchet improvizat perfect de d. Comşa—împreună cu d-nii Ristici, Săndulescu, Mîrzescu, Ilie Bărbulescu şi Lucasievici.

*

La ora 9 d-nii Pasici şi Ristici, s'au urcat în vagonul ministerial ce li s'a pus la dispoziţie şi care a fost ataşat la acceleratul ce pleacă la Bucureşti, la ora 9 şi 5 seara.

In gară d. Pasici a fost salutat de d-l C. Mille, directorul *Adevărului*, cu care se cunoaşte mai de demult.

*

D. Pasici ca şi d. Venizelos s'a refuzat momentan la orice interview.

Totuşi a spus că e foarte mulţumit de rezultatul călătoriei sale şi se duce la Bucureşti, spre a convorbi cu d-nii Ionel Brătianu şi Porumbaru, ştiute fiind legăturele de mari interese ce leagă Serbia de Romînia.

D. Pasici a adăugat că ar dori să vadă şi pe Suveran, dacă acesta va bine voi a-i arata buna-voinţa de a-l primi.

D. Pasici a rămas încîntat de oraşul Iaşi şi a declarat că va păstra o frumoasă amintire de scurta visită făcută în vechea capitală a Moldovei.

*

Ziarul „Berliner Tageblatt" vorbind de călătoria d-lui Pasici la Bucureşti, spune că întîlnirea de la Bucureşti are de scop înţelegerea între Romînia şi Grecia, pentru consolidarea păcei din Bucureşti, dar că nu poate fi vorba de închegarea unui nou bloc balcanic.

E vorba numai de a se apara pacea în Balcani, evitîndu-se un nou răsboiu turco-grec. La aceasta Rusia ar fi promis tot sprijinul.

Direcţiunea tramvaiului electric din Iaşi, făgăduise personalului de mişcare o mărire a salariilor odată cu realizarea proiectului, de prelungire a liniilor de tramvai.

E lesne de închipuit cîte nemulţumiri pe deplin justificate a provocat arbitrara măsură a administraţiei comunale de a nu executa contractul, după votul parlamentului.

Liberalii întrunesc, la Iaşi cel puţin, toate condiţiunile posibile de impopularitate.

Aceasta nu împedecă pe candidaţii regimului să bea şampanie la Traian în toate zilele.

Societatea dramatică din Craiova va juca Marţi 28 Ianuarie *Lorica Nostră* pentru a doua oară, după insistenţa generală a publicului iaşan.

Aseară a avut loc şedinţa consiliului de administraţie a Băncei Moldova.

A prezidat d. Mauricia Blanc, asistat de d-nii N. Ganea, vice-preşedinte, M. Wachtel, N. Cananău, Richard Sröpkeş, W. Dinnerman. A luat parte la şedinţă şi d. Aristide Blanc, director general locţiitor al Băncei Marmorosch Blank C-nie din Bucureşti.

S'a hotărît ca adunarea generală să aibă loc la 16 Februarie şi în acelaşi timp să se propună adunărei generale ca beneficiul net de lei 4292526, să fie repartizat în modul următor:

10 la sută dividendă	200.000 lei
Fond de rezervă	135.000 „
La fondul de rezervă pentru fluctuaţiunea agiului, complectarea sumei de 100.000 lei:	20.000 „
Fond pentru amortizarea imobilului:	25.000 „
Fondul de pensiune:	7.000 „
Tantiemele cenzorilor	4 400 „
Tantiemele consiliului de administraţie	30.176 55 b

Cît priveşte restul să fie trecut pe anul viitor.

Consiliul admiţînd aceste propuneri, urmează că banca va avea 300 000 lei ca fond de rezervă, ordinar şi 100.000 lei ca fond pentru agio, adică în total 400 mii lei, plus 15 mii lei ca fond de pensiune.

Ministerul de instrucţiune a a or dat d nei Elena Constantinescu, institutoare la şcoala Elena Doamna, un concediu de o lună de zile.

La 30 Ianuarie de Sfinţii Trei Ierarhi, se va serba patronul Seminarului Veniamin cu o deosebită solemnitate.

Intrunirea meseriaşilor. — Ieri a avut loc în sala Turn-Verein o numeroasă întrunire a meseriaşilor din Iaşi. Au luat cuvîntul d-nii Ştoian Toma, Dim. Păun, Constantinescu, Vlădescu, A. Carp, Ilie Rosin, Tăutu şi alţii, cerînd cu toţii modificarea legei meseriilor prin micşorarea cotizaţiilor, prin acordarea de ajutoare la familii, etc.

De remarcat că, afară de d. Th. Vasiliu, care a apărut cîteva minute şi de d. A. Toma, n'a luat parte nici un fruntaş liberal, deşi d. Gh. Mărzescu şi alţi candidaţi la voturile meseriaşilor promisese că vor lua cuvîntul şi că vor lua solemne angajamente în favoarea meseriaşilor.

La întrunire au participat şi un număr de lucrători de la C. F. R.

Eri s'a efectuat alegerea de epitropt la biserica sf. Haralamb.

D. Mihai Tomida a fost ales cu unanimitate de voturi.

Iată Candidaţii Partidului Conservator-Democrat, la alegerile generale din Bîrlad:

Colegiul I Cameră: Theodor G. Emandi, fost Prefect, fost Primar, fost Senator, fost Deputat, mare agricultor, advocat.

Colegiul II Cameră: Ioan I. Ionescu, fost Deputat advocat. Const. Ştefănescu, fost Deputat, advocat, Vasile Georgescu-Bîrlad, Advocat.

Colegiul III de Cameră: Victor Arteni fost poliţai, advocat.

Colegiul I Senat: Dr. Al. Şaabner-Tuduri, fost senator, fost deputat; Ştefan Drăgănescu fost prefect, prof. la liceu şi la şcoala normală.

Colegiul II Senat: Ioan Lupu fost primar al oraşului, fost deputat, fost senator; Ioan Angheluţă mare proprietar, fost vice-preşedinte al consiliului judeţian.

Lemne eftine
Ocaziune rară

Lemne de fag, uscate, tăiate în lungime de 2 m., se vinde cu şase lei metru cub predat gara Dolhasca.

Lemne de plop lungimea 2 m. cu patru lei şi 50 bani predate la gară.

Calităţi extra.

Doritorii se vor adresa d-lui I. GAVRILOVICI prin gara Dolhasca, jud. Suceava, la com. Doheşti. Vizitatorii a se coborî în Halta Dolheşti.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sfînta Sava.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul telegrafic

Manifestaţii ostile d-lui Daneff

Sofia.—D. Daneff, vrînd să vorbească la o întrunire publică la Sofia, s'au produs cîteva incidente.

D. Daneff a fost întîmpinat cu strigăte de „Jos trădătorul" şi s'au produs cîteva altercaţiuni care au necesitat intervenţia poliţiei.

D. Daneff a putut atunci vorbi timp de o oră, cu neîncetate întreruperi.

Formarea cabinetului portughez

Lisabona. — Cabinetul s'a format sub d. Masado.

Turburări la Barcelona

Barcelona. — La o întrunire publică organizată de conservatori, partizanii lui Maura au tras vre-o 12 focuri de revolver. Un om a fost ucis

Turcia nu renunţă la insule

în jurul declaraţiilor lui Ghalib Bey

Atena.—Agenţia din Atena spune: «Contrar declaraţiunilor pacifice făcute de Rifat Paşa la Paris, în scop de a obţine un împrumut şi de a atenua tonul notei Puterilor către Turcia, Ghalib-Bey a declarat la Imbros că Turcia va face tot spre a redobîndi insulele Chios şi Mitilene.

Opinia publică consideră declaraţiunile lui Ghalib-Bey ca lipsite de tact politic şi ca dovedind că adevaratele intenţiuni ale Turciei sînt departe de a fi pacifice.

Cercurile politice declară însă că soluţiunea chestiei insulelor nu priveşte decît Puterile".

Principele de Wied la Roma

Berlin. — Principele Wilh Im de Wied a plecat la amiazi la Roma de unde la 11 Februarie, va merge la Viena. Principele li propune să se întoarcă la Berlin la 15 Februarie.

*

Roma. — Ziarele „Tribuna", „Giornale d'Italia" şi alte ziare, salută vizita principelui de Wied în termini foarte simpatici.

Camera de export rus în orient

Petersburg.—Azi a avut loc inaugurarea solemnă a secţiunei camerei de export rus în orient.

Au asistat la această solemnitate miniştrii Bulgariei, Serbiei şi numeroşi negustori şi industriaşi.

Preşedintele secţiunei, d. Briansaninof, a accetuat în discursul său că secţiunea nu se va ocupa de chestii politice ci că scopul urmărit este de a obţine o apropiere comercială între Rusia şi ţările învecinate.

Ministrul Serbiei a vorbit arătînd marele rol al Dunărei pentru comerţul rusesc. Podul de peste Dunărea care se construeşte nu va avea de cît o importanţă auxiliară; nu va modifica importanţa Dunărei cu o cale directă între Rusia şi Serbia care aşteaptă nerăbdare asistenţa Rusiei pentru exploatarea marilor sale resurse naturale.

Ministrul Bulgariei a zis că că comerciul şi industria rusă au unitate cu totul Bulgaria, totuşi Bulgaria este mereu deschisă pentru mărfuri provenind din Rusia şi gata să primească toate condiţiunile care se vor pune de exportatorii ruşi;

D. Davidof directorul Băncei Ruse, a declarat că banca nu renunţă la proiectul de a crea filiale în Balcani şi că proectul a fost numai întîrziat din cauza complicaţiunilor politice.

Secretarul secţiunei a anunţat că secţiunea îşi propune să îmbunătăţească legăturile între Rusia şi ţările vecine din orientul apropriat, prin revizuirea tratatelor de comerţ şi tarifelor, prin trimiterea la studii a tinerilor, în Rusia şi Balcani spre a studia nevoile comerciale locale.

La finele şedinţei ambasadorul Turciei, miniştrii Bulgariei, Greciei, Romîniei şi Serbiei au fost aleşi membri onorari ai secţiunei.

Firul special telefonic a bine-voit a se deranja pe ziua de azi aşa că n'am putut convorbi cu corespondenţii noştri din Capitală.

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniţă, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*

(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)

A se adresa la d-na **Adela Ghiulea**, *str. Muzelor 18.*

De arendat sau de vînzare o vie — podgoria Breazu — fără plantaţie, cu pomi roditori, în întindere de 4 fălci, avînd apă purgativă captată într'o fîntînă de 12. m. c.

A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Ştefan cel mare No. 6.

Se caută *un bun* **VITICULTOR**, *însurat, cu şcoală şi bune referinţe, pentru o vie de 20 hectare, plantaţie americană, la fără.*

A se adresa ofertele d-lui **Ştefan Negruzzi, Loco.**

De vînzare o vie

din com. Copou, Jud. Iaşi

în întindere 26 hectare avînd pe ea 3 ½ hectare vie americană pe rod, 1 hectar pomi fructiferi, 1 ½ hectar pădure, restul furaje artificiale şi pămînt arabil Case pentru stăpîn şi vier, fîntînă, etc.

Relaţii verbale sau prin scris la

M. Hulchiver, bancher, Iaşi

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi -5 compuse din 4 apartamente, canal, apă A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine, electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

De vînzare *pentru eşire din indivizi-une* la 26 Februarie crt. prin licitaţie publică la Tribunalul Iaşi, Secţia III-a, orele 11 a. m. imobilul din Iaşi, strada Costaki Negri (toastă Veche) No. 91.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui Schwamm, fabrica de uleiuri din Iaşi sau la domiciliu str. Căpitan Păun No. 8, la etaj.

S'a găsit *un ceasornic bărbătesc cu lanţ, în stradă.*

Păgubaşul să se adreseze d-lui D. Pavelescu în Palatul adm, la Ştefan Neculau.

De închiriat *una casă mică şi*
De vânzare *două corpuri casă cu curte şi livadă, cu pomi roditori în fundacul 40 de Sfinţii, No. 4. A se adresa Parohului Agapie la Biserica 40 de Sfinţi.*

Française de Paris désire place faire ourrage et conversation.

S'adresser au journal.

Baron George Capri cu familia; D-na Ana Rober născută baronesa Capri; D-na Paulina Broeder născută Heck au adînca durere a vă face cunoscut pierderea ce au suferit prin încetarea din viaţă a prea iubitei lor surori şi cumnate

†

Ecatherina Heck

născută Barona Kapri

vă roagă pe toţi cunoscuţii şi prietenii să binevoiască a asista la înmormîntarea care va avea loc Marţi 28 Ianuarie crt.

Cortegiul va pleca dela locuinţa defunctei str. Lăpuşneanu spre cimitirul Eternitatea la orele 10 a. m.

Rugoţi-vă pentru ea!

In loc de ori-ce altă înştiinţare.

A se citi în pagina IV-a a ziarului, textul discursului d-lui Lascar Antoniu, candidat la col. II Cameră Iaşi, în chestia „Funcţionarilor Judecătoreşti".

D. *Al. Gussi:* D le preşedinte, pentru că de mine este vorba, vă rog să-mi daţi cuvîntul.

D. *Lascar Antoniu*: Da, de d-voastră era vorba, pe d-voastră vă vizam, pentru că d-ta văz că ai aerul de a fi censorul nostru politic ? Cu ce, însă se justifică persoana d-voastră în acest rol, eu unul nu mi-o pot explica în mod normal !

D. *Al. Gussi:* Pentru că pe mine m'aţi vizat, am cerut cuvîntul.

D. *Lascar Antoniu:* Pînă ce veţi avea cuvîntul răspund eu imediat, dîndu-vă desmînţiri documentate la insinuarea dv.

D-lor senatori, nu vorbesc pentru prima dată în chestia funcţionarilor.

In totdeuuna am privit cu dragoste şi deplină convingere soarta tuturor slujitorilor Statului; iar ca parlamentar, ca mandatar al lor, mi am îndeplinit misiunea fără ezitare şi balansare cînd a fost în cauză soarta acestora. Şi am făcut aceasta atît în scris, prin presă, cît şi verbal de la tribuna Parlamentului, fără a avea preocupări străine intereselor lor.

Vă dau dovadă, d-le Gussi, articole scrise de mine şi semnate din ziarul „Opinia", din anul 1908, prin care între altele atingeam chiar soarta funcţionariior judecătoreşti, cu următoarele aprecieri: „O altă chestiune foarte importantă din punctul de vedere al bunului mers al justiţiei este organizarea completă a serviciilor de grefă a Curţilor şi tribunalelor, cu tot personalul lor de funcţionari judecătoreşti, şi cari au urgente uevoi de a fi transformate şi îmbunătăţite în mod radical".

Dar nu numai atîta, vă mai citesc o parte din discursul meu, rostit în şedinţa Camerei deputaţilor de la 28 Ianuarie 1906, cu ocazia interpelării ce o adresasem d-lui ministru de lucrări publice.

In desvoltarea acestei interpelări iată ce am zis cu privire la soarta funcţionarilor C. F. F.: „Aceşti funcţionari, peste măsură de surmenaţi şi rău plătiţi sunt adevăraţii sclavi ai muncei. După ce sunt plătiţi în modul cel mai prost, sunt nevoiţi să-şi istovească puterile şi sănatatea printr'o muncă doboritoare şi neîntreruptă pînă la 48 ore incontinuu. Şi aceşti oameni au familii grele şi copii mulţi, iar în schimbul muncilor covîrşitoare n'au aproape cu ce să-şi susţină familiile de care veşnic stau departe din cauza serviciului."

„La ce fel de dragoste la lucru şi la ce fel de muncă ne putem aştepta de la aceşti oameni, cari n'au ca răsplată pentru supraomeneasca lor încredere de cît 51 sau 54 lei lunar ca salariu"?

Trebuie să vă mărturisesc, d-lor senatori, că soarta acestor funcţionari, pentru cari am dat lupte incontinuu în Parlament, lupte cari au fost continuate în urmă şi de alţi parlamentari, a ajuns în cele din urmă să fie în mod simţitor îmbunătăţită.

Un bun început, faţă de care ea să fim drepţi trebuie să l recunoaştem.

După aceste explicaţiuni cred că şi d. senator Gussi s'a convins că reclama electorală de cure învinuia interpelarea mea de azi este de domeniul unei simple insinuări.

Şi acum, d-nii mei, să intru în discutarea chestiunii care ne interesează.

Zilele acestea a avut loc în Capitală congresul funcţionarilor judecătoreşti.

Dacă la această consfătuire profesională nu s'a auzit vorbindu-se teorie, nu s'au făcut discuţiuni academice, cum e deprinsă Capitala, cu aşa zisele congrese academice sau teoretice, nu e mai puţin adevărat că tot aşa de interesant a fost şi modestul congres al acestei clase de funcţionari cari urmăresc uşurarea vieţii lor.

Acţiunea cuminte, liniştită şi demnă, cu care au păşit spre îmbunătăţirea stării lor materiale, departe de a fi dezaprobată de cine-va, trebuie privită cu laudă şi simpatie, fiind foarte utilă.

Am deplina credinţă că numai prin reunirea forţelor lor, cari pînă acum erau separate, vor putea, prin ei însişi, ajunge la izbînda desăvîrşită, pentru a li se asigura mijloacele de trai, norma pentru avansare şi garanţia de stabilitate.

Şi aceste legitime doleanţe vor trebui ca să fie ţinute în seamă şi îndeplinite de ori care partid de guvernămînt.

Sunt pe deplin convins, d-lor senatori că atît în ţara noastră, cît şi în alte State cuceririle serioase în domeniul social nu se pot face ca cei interesaţi să nu se agite, să nu se mişte. Numai astfel se înfăptuiesc revendicările sociale, mai ales cînd aceste revendicări ating o clasă de oameni pe care guvernele s'au obişnuit a-i lăsa uitării.

Cunoaşteţi, cred, că nu suntem noi primul Stat unde funcţionarii au început să se agite pentru a obţine o stare materială şi morală mai bună.

Franţa ne dă destule probe cu privire la ast-fel de manifestări; şi în Franţa, ca şi la noi, funcţionarismul în goneral trece prin aceiaşi criză materială şi morală.

Nu de mult federaţiunea asociaţiilor profesionale a întrunit într'un mare congres, la Paris, pe toţi funcţionarii republicei, în scopul de a discuta şi hotărî cu privire le insuficienţa salariilor lor. De aceea zic că trebuie să atragem din timp atenţia diriguitorilor Statului, ori de ce nuanţă politică vor fi ei, ca la întocmirea budgetelor să ţină seamă că, împrejurările schimbînd condiţiunile traiului, urmează neapărat ca să schimbe, în bine, şi starea materială a funcţionarilor, de orice categorie.

Iată de ce îmbrăţişînd astă-zi din nou cauza lor, după cum cu aceiaşi atenţiune am privit'o şi altă dată, o aduc în discuţia Parlamentului prin desvoltarea acesteiinterpelări adresată d-lui ministru al justiţiei.

Găsesc că este bine, d nii mei, ca să vorbim în Parlamentul ţării cît de des de justiţie, de magistraţi şi de auxiliarii acestora: micii funcţionari judecătoreşti.

Căci, la drept vorbind, din cauza preponderenţei politicei de partid, care preocupă atît de mult atenţiunea oamenilor noştri de Stat, justiţia, adică magistraţii şi auxiliarii lor, sunt neglijaţi, neacordîndu-li-se nici o înlesnire accesibilă timpurilor în cari trăesc.

S'a zis de cei vechi şi se zice veşnic: „Justitia est fundamentnm omnium regnorm" şi în adevăr, de la modul şi timpul în care această justiţie este distribuită şi de la felul cum se recrutează şi se întreţine personalul însărcinat cu distribuirea şi executarea ei, atîrnă liniştea şi bunul mers al întregului organ social.

Şi e foarte adevărat aceasta, d-lor, căci unde nu e justiţie regulată e anarhie şi unde e anarhie nu poate fi ordine şi dreptate socială.

De aceea mă surpinde că oamenii noştri de Stat—afară de oare-cari onorabile excepţiuni—mai toţi ceilalţi se preocupă foarte puţin de mersul justiţiei şi de starea materială a tuturor acestor funcţionari, cari ajută la distribuirea şi executarea justiţiei în general.

In adevăr, dacă prin legile de la 1905 sub ministerul justiţiei din timpul d-lni Al. A. Badareu, cum şi în guvernarea de acuma, sub d. ministru M. Cantacuzino s'au făcut oare cari îmbunătăţiri cu privire la situaţiunea magistraţilor, îmbunătăţiri mici, dar în definitiv un bun început faţă de dificultăţile budgetare prin cari au trebuit să treacă, în schimb însă, de aproape 30 ani nu s'a făcut nimic în interesul celor mici şi nevoiaşi, în interesul funcţionarilor din toate grefele instanţelor judecătoreşti, de toate gradele.

Şi nu trebuie să pierdem din vedere că şi aceşti funcţionari au un rol destul de important în justiţie, completînd opera magistraţilor în distribuirra dreptăţii.

Iată de ce nu înţeleg pentru ce s'a putut face pînă astă zi această nedreptate evidentă faţă de aceşti funcţionari!

Că nu permite budgetul ministerului de justiţie?

Dar vă întreb: care este raţiunea ce determină ca din toate budgetele Statului acela al ministerului de justiţie să fie cel mai sărăcăcios, şi anume de 11 milioane 500 de mii faţă de celelalte cari se cifrează între 100 şi 200 milioane?

Disproporţie curioasă, nejustificată şi dăunătoare!

Dar e de remarcat un fapt curios, şi anume: bugetele celorlalte ministere sunt cu mult mai mari de cît acela al ministerului de justiţie; în schimb, însă salariile funcţionarilor pendinte de acele departamente au fost îndoite şi la unii chiar întreite, pe cînd funcţionarilor justiţiei nu numai că nu li s'au mărit lefurile dela 1885, dar se găsesc astăzi, după un interval de timp de 24 ani, cu salarii mai mici decît aveau la 1884!

Să dovedesc cu cifre, după bugetele luate, afirmaţiunea pe care v'o fac.

Să luăm ca normă grefierul Curţii de apel: Constat că la 1884 avea ca salariu 385, fără a fi nici o distincţiune de clasă, adică grefier cl. I sau cl. II; iar astăzi primeşte ca leafă, după buget, grefierul de cl. II 350 lei, adică cu 35 lei mai puţin de cît primea la 1884.

Tot astfel grefierul de tribunal, trecut în buget la 1884 cu 276 lnnar, pentru a ajunge azi ca să fie retribuit după buget ca grefier cl. II cu 240 lei lunar bugetar, adică cu 36 lei mai puţin decît primea acum 24 ani.

Cît credeţi d-lor că rămîne să primească de fapt un grefier de tribunal, din salariul cu care este trecut în buget, după scăderea dărilor, reţinerilor şi procentelor pe cari trebue să le plătească la garanţia de 6.000 lei, pe care natura slujbei o cere să o aibă consemnată?

Sărăcăcioasa sumă de 189 lei lunar!

Ei bine, d-lor senatori, e timpul ca să întrebăm ce poate face un grefier de tribunal, titrat, căsătorit, avînd şi copii, nevoit ca să se cultive în conştiinţi juridice atît în vederea aspiraţiunilor lui cît şi pentru a corespunde sarcinei grele pe care o are cu modesta sumă de 189 lei pe lună?

Am luat un singur exemplu şi din acesta sunt convins că puteţi deduce întreaga situaţiune materială a tuturor celorlalţi funcţionari judecătoreşti.

Şi pentru aceşti funcţionari, cu o răspundere atît de mare în cercul atribuţiunilor lor, în care munca nu cunoaşte odihnă, iar viaţa exploatată în mod aşa de neomenos, Statul n'a găsit cu cale, timp de 24 ani, ca să le facă dreptate, să le dea cel puţin posibilitatea nnui traiu mai demn şi mai potrivit cu rolul lor! In schimb însă, s'au mărit lefurile funcţionarilor celor mari, de altă categorie, iar pe aceştia i-au lăsat în părăsire.

Să vă dovedesc: Incep cu cancelaria ministerului de justiţie, pentru a fi nedreptatea şi mai evidentă.

La 1889 şeful de divizie la acest departament avea lunar 550 lei, pentru ca să ajungă la 1900 cu 750 lei, şi în cele din urmă, la 1913, cu 900 lei salariu pe lună.

Şeful de birou începe cu 300, i se măreşte la 450 şi în cele diu urmă ajunge la 468 lei pe lună.

Arhivarul e prevăzut cu 200 şi i se urcă salariul lá 300.

Importanţa şi răspunderea acestor funcţionari dacă nu este mai mică, dar cel puţin e egală cu a grefierilor şi cu a arhivarilor instanţelor noastre judecătoreşti, Curte şi tribunal.

Comparaţi aceste cifre cu acelea a funcţionarilor judecătoreşti şi vedeţi cîtă dreptate aveam cînd vă spuneam că lăsîndu-i în părăsire 24 de ani pe funcţionarii instanţelor noastre judecătoreşti, Statul s'a preocupat în schimb de alţii, mărindu le salariile la intervale de timp, în mod cu totul disproporţionat faţă de aceştia de care mă ocup astăzi.

Dar să continuăm cu dovezile: am înaintea mea bugetul ministerului de finanţe referitor la curtea de conturi. Din el constat că grefierul Curţii de conturi avea ca salariu la 1888 suma de 400 lei lunar, iar arhivarul 225 lei. La 1900 li se măreşte grefierului cu 100 lei pe lună şi arhivarnlui cu 25 lei.

Astăzi grefierul Curţii de Conturi are 600 lei lunar.

Cu drept cuvînt mă întreb, d-lor senatori, ce deosebire, ca importanţă de serviciu, mai poate fi între aceşti slujbaşi ai Curţii de conturi cu funcţionarii Curţii de apoi, grefieri, arhivari etc.?

Să merg mai departe, d-lor. Mă servesc acum de bugetul ministerului instrucţiunii publice. La acest departamant găsesc o deosebire, ca comparaţie cu funcţionarii noşti judecătoreşti, foarte dureroasă în ceea ce priveşte pe aceşti din urmă funcţionari. Cameristul, adică aprodul, odăiaşul are ca salariu 120 lei lunar, cu 10 lei pe lună mai mult decît prevede bugetul ministerului de justiţia pentru copistul de tribunal, dar egalat în leafă cu copistul de la Curţile de apel?

Şi trebuie să reţineţi că copiştilor judecătoreşti li se cer anume condiţiuni de capacitate pentru a fi admişi, iar din ei, pe cale de avansare, se recrutează pe grefierii şi ajutoarele de grefieri.

Mă opresc aci cu tablourile de comparaţie, deşi pentru a pune la dispoziţia d-voastră mai am aceleaşi dovezi, scoase din bugetele ministerelor de domenii, externe, lucrări publice, consiliile de războiu şi revizie.

Nu am făcut acest tablou de comparaţie bugetară, d-lor senatori, ca să trag vre o concluzie defavorabilă faptului că s'au mărit în parte, în timpurile arătate lefurile funcţionarilor din altă ramură de activitate.

Consecinte cu cele spuse de la începutul înterpelării mele, adaug şi acum că chiar acestor funcţionari, citaţi de mine, cu toată atenţiunea ce le-au fost acordată, totuş nu îşi au o posibilitate a unei vieţi de tot demnă şi potrivită cu scumpetea de astăzi.

Dar am căutat să dovedesc că Statul a creat cu procedarea aceasta două feluri de funcţionari, unii privilegiaţi şi pe alţii cu totul oropsiţi.

E drept oare că pentru unii funcţionarizmul să fie un prilej, iar pentru alţii o complectă mizerie, în care munca să nu cunoască margini, iar viaţa să le fie o povară care să nu o poată duce la capăt cu cinste?

Căci iată cum se exprimă în durerea şi suferinţa lui un grefier judecătoresc la congresul lor din Capitală: „*Se face cu noi o nedreptate, n'avem cu ce trăi; ni se ia putinţa de a fi oameni demni, cinstiţi*"

Vă daţi seama de gravitatea acestei sincere şi reale afirmaţiuni?

Funcţionarii judecătoreşti protestînd că li se ia putinţa de a fi oameni demni cinstiţi, astfel după cum ei singuri doresc să fie.

Şi cine credeţi că le ia această putinţă de demnitate, de cinste?

Insuş Statul care i-a creiat, pentru ca în cele din urmă lăsîndu i în mizerie, să-i lase a-şi găsi existenţa lor materială în ori-ce alte mijloace, în afară de salariile lor!

D. Al. Gussi: D le Antoniu fiindcă apreciez la valoarea ei interesanta dumnevoastră cuvîntare, cred că şi d-voastră aţi dori ca să ia cunoştinţă de ea un număr mai însemnat de d-ni senatori. Observ că Senatul nu mai e în număr şi regulamentul cere un minimum pentru a se continua şedinţa.

De aceea cred că ar fi bine să cereţi d-lui preşedinte ca să continuaţi mîine.

D. *Lascar Antoniu*: Fiind chestie de regulament, întrebarea d-voastră d-le senator, priveşte pe d. preşedinte.

D. preşedinte *Ion N. Lahovari*: D-nii chestori sunt rugaţi a vedea dacă Senatul este în număr.

D. *Dr. Şaabner-Tuduri, chestor:* Suntem în număr, d-le preşedinte.

D. *Lascar Antoniu*: Ziceam, d-lor senatori, că această stare de lucruri nu mai poate dăinui, fiind în joc interesul public, care suferă de toate acestea.

Să căutăm a feri, cît mai este timpul pe micii funcţionari ai statului de nevoia ciupelei pentru a putea trăi, moravuri cari dacă erau scuzate la timpul lor pînă la un punct oare-care şi pe care nemuritorul Caragiale le-a imortalizat prin scrierile sale literare, astăzi însă, dacă s'ar reînvia, generalizîndu-se, ar fi dăunător prestigiului nostru ca Stat civilizat, care tolerează funcţionari miluiţi.

Excedentele bugetare sunt mari şi frumoase, iar finanţele Statului bune.

Nu trebuie decît buna voinţa guvernului, de azi sau de mîine, pentru a îmbunătăţi soarta acestor slujitori ai Statului.

Cu acaasta am terminat prima parte, şi cea mai importantă din nevoile acestor funcţionari judecătoreşti.

Să trec pe scurt, d-lor senatori şi la alte două îmbuuătăţiri, discutate în congresul acestor funcţionari, şi care fac parte din desvoltarea interpelării mele.

Este vorba de înmulţirea acestui personal judecătoresc şi stabilitatea funcţiei lor.

Am înaintea mea un tablou comparativ de numărul funcţionarilor grefei secţia I-a a tribunalului de Iaşi de la 1870 pînă astăzi, cum şi de lucrările cari s'au înmulţit în timp de 43 de ani.

Să vă prezint situaţia după acest tablou:

Numărul şi gradul funcţionarilor grefei	Sec. de Trib.	Anul	Dosare înfiinţate	Hîrtii intrate	Hîrtii ieşite	Sentinţe: civile	Sentinţe: penale
1 grefier . . .	I	1870	1410	5085	5103	283	570
3 ajutori de grefă	I	1900	1830	10374	17019	453	1115
1 registrator . .	I	1910	2318	14820	22325	499	1835
8 copişti	I	1912	2621	15522	23018	532	1554
5 aprozi	—	—	—	—	—	—	—

Tabloul fiind destul de elocvent în alcătuirea lui, nu cred că e nevoie să mai insist în această privinţă. In intervalul de timp—43 ani—lucrările s'au aglomerat, împătrindu-se, iar numărul personalului care le lucrează, le execută, e acelaş astăzi, cu o singură deosebire, că e mai prost plătit în 1913 ca la 1870.

Ei bine, d-nii mei, nu e în legea naturii că atunci cînd ceri cuiva tributul muncei, să-i pui la dispoziţie putinţa de a face această muncă în limitele puterilor omeneşti şi să-i dai o plată în raport cu situaţia acelui care din greu munceşte?

Şi cînd văd cu cîte nevoi au de luptat aceşti funcţionari, găsesc că este timpul ca să ne spunem şi noi cuvîntul în Parlamentul ţării, cerînd guvernului sprijinul necesar în îmbunătăţirea soartei lor.

Ca ultim deziderat, pe care-l reţin din discuţiunile lor de la Congresul din Capitală, este inamovibilitatea in funcţiuni a acestor slujbaşi ai Statului.

In adevăr, astfel cum sunt astăzi, se găsesc la discreţia primului-preşedinte sau a preşedintelui lor, care, oricând, printr'un simplu raport către minister, poate să-i îndepărteze fără judecată.

Şi aci este o nedreptate care trebuie remediată.

De altfel în programul partidului din care fac parte—conservator-democrat—este prevăzută această reformă democratică, inamovibilitatea tuturor funcţionarilor.

Pînă ca şeful meu, d. Take Ionescu, să înfăptuiască această reformă de partid, eu aduc în discuţiunea Parlamentului soarta funcţionarilor judecătoresti, solicitînd cel puţin pentru ei deocamdată buna voinţa guvernanţilor în această privinţă.

In acest scop, d-lor senatori, şi animat numai de acest spirit, am luat cuvîntul în a solicita îmbunătăţirea soartei funcţionarilor în general şi în special a funcţionarilor judecătoreşti.

Imi îndeplinesc o dreaptă datorie dînd alarma necesară, iar Senatul şi-a arătat buna voinţa sa, ascultînd acele spuse şi demonstrate de mine. Rămîne ca guvernul, d. minstru de justiţie, să le acorde toată solicitudinea. (Aplauze).

Iaşi—Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu No. 17.

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2090.—Mercurii 29 Ianuar 1914

CONVOCARE

Partidul conservator-democrat va ţine o mare INTRUNIRE PUBLICA în sala Caragiale (foastă Pastia)

Vineri 31 Ianuarie, oara 5 p. m.

Vor lua cuvântul mai mulţi oratori din Capitală şi din oraşul nostru în vederea alegerilor de Cameră şi Senat.

Votaţi pe N. CANANAU

Suntem încredinţaţi că, în campania lor, liberalii iaşani simţesc preste tot marea popularitate de care se bucură candidaţii partidului conservator-democrat.

Dar se pare că unii din adversarii noştri liberali s'au izbit cu deosebire de doi fruntaşi ai noştri, d-nii N. Cananău şi Gh. Lascar.

„Nu votaţi pe N. Cananău!“ dă alarma „Mişcarea“ de aseară. Şi în coloana următoare, pe aceeaşi pagină, se ocupă de candidatura d-lui Gh. Lascar ajungînd pare-se la aceeaşi încheiere...

Curioasă mentalitate şi curioasă logică!

D-nii Cananău şi Gh. Lascar sunt nişte....necunoscuţi; sunt oameni fără calităţi deosebite; nu prezintă nici o importanţă.

De ce atunci col şii de la „Mişcarea“—respectiv candidaţii liberali—se alarmează şi clamează cu disperare: „Nu votaţi!“

Am fi înţeles, mai curînd, ca noi modeştii, slabii, impopularii, să ne sperăm de candidaturile şi de popularitatea atîtor fruntaşi, ale căror nume nu le mai aşternem aci, ca să micşurăm... celebritatea lor din cale afară primejdioasă.

Dar să lăsăm gluma

D-nii de la „Mişcarea“ cred oare în serios că mai sunt îngăduite baliverne şi atacuri electorale cari puteau avea trecere acum 20—30 de ani?

Vor oare, serios, să spună iaşanilor că se miră ce caută în politica iaşană d. Nicu Cananău?

Fost, în două rînduri prefect de poliţie cu o autoritate, pricepere şi corectitudine fără păreche, d. Cananău şi-a dobîndit în oraşul nostru o popularitate pe deplin meritată şi întemeiată.

Putem da d-lor de la „Mişcarea“ o foarte bună sursă de informaţiuni. In 1907, cînd a venit d. C. Stere prefect pentru cît-va timp, d. N. Cananău ocupa amîndouă prefecturile suplinind pe d. Ivaşcu la acea de judeţ.

D. C. Stere s'a exprimat foarte elogios despre activitatea d-lui Cananău, căruia, se ştie, iaşanii îi datoresc şi-i recunosc menţinerea ordinei şi siguranţa oraşului în cele mai grele condiţiuni posibile. D. Stere dacă nu ne înşelăm, a consemnat lucrul acesta şi în rapoarte scrise adresate ministerului de interne.

Ales deputat în opoziţie—cum recunoaşte şi „Mişcarea“,—d. Cananău aminteşte şi un alt mare succes electoral reuşita în consiliu judeţean, tot ca opozant, împreună cu d-nii A. Badareu şi d. D. Greceanu, în contra unei crîncene campanii a autorităţii liberale, d. Cananău a dat dară în deajuns măsura întinsei sale popularităţi.

Intemeietor de industrie, om de muncă şi de luptă, îndatoritor şi pricept, cine n'a păstrat o excelentă impresiune din cîţi au venit în atingere cu amabilul reprezentant al Iaşului?

Această însemnată întreprindere industrială a făcut-o cu capital romînesc, lucru pentru care s'ar cuveni să-i arăte o deosebită simpatie şi consideraţiune.

Iar cu privire la activitatea parlamentară e destul să reamintim că d. N. Cananău, în secţiunile şi delegaţiile parlamentare a apărat şi susţinut cu tărie şi statornicie toate proiectele de legi în care erau în joc interesele Iaşilor.

In consiliul comunal trecut a apărat cu energie ideea prelungirii tramvaiului electric, iar în Cameră, în Martie 1913 a interpelat pe ministrul de justiţie în chestia nerestaurării la timp a palatului administrativ, arătînd ce puţine sacrificii se fac pentru Iaşi, în comparaţie cu acele ce se fac pentru Bucureşti.

Şi pentru toate aceste, sunţem siguri, Iaşanii vor trimite şi de astă dată în Parlament pe d. N. Cananău ca şi pe ceilalţi fruntaşi conservatori democraţi.

NOTA ZILEI

Epitaful... electoral.

Iată ce găsim în ziarul local *„Mişcarea“*—din 28 Oct. 1911, sub titlul *Psea do-apostol* conţinînd epitaful d-lui A. C. Cuza şi reprodus în acelaş ziar acum de curînd, cu ocazia unei polemici:

«La mormîntul meu, prieteni
Lăsaţi popii toţi să vie,
Dar le spuneţi că în viaţă
Gîndul meu a fost *ateu*;
C'am privit religiunea
Ca o *goală comedie*,
Spovedania *minciună*
Şi prohodul ca *prostie*
Şi că *cerul* pentru mine
A fost *fără Dumnezeu*».

„Mormîntul meu“ în revista „Contemporanul“ Iaşi,—II pag. 688).

Candidatura d-lui Gh. LASCAR

Alăturea de d. N. Cananău, d. Gh. Lascar are onoarea unui atac din partea „Mişcării“ pe ziua de ieri.

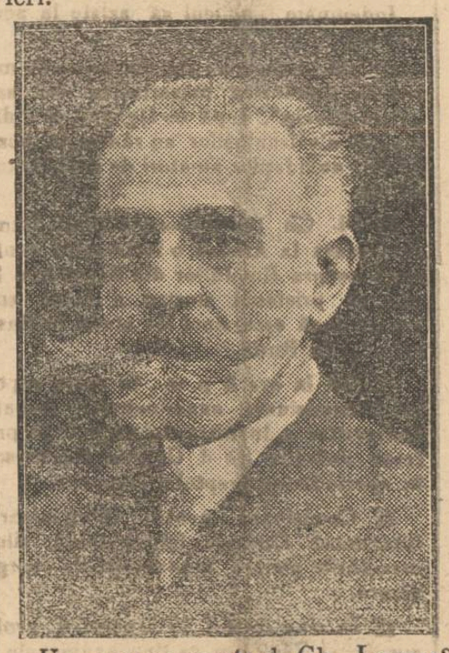

Un «necunoscut» d. Gh. Lascar?

Dacă „Mişcarea“ ar fi cetită de iaşani, un imens hohot de rîs şi de indignare în acelaşi timp ar fi răspuns perfidelor insinuări.

D. Gh. Lascar este omul politic căruia Iaşul îi datoreşte şi-i păstrează cea mai multă recunoştinţă, alături de d. A. A. Badareu.

Primarul Gh. Lascar a făcut operă neperitoare pentru Iaşi, consacrîndu-se cu tot sufletul intereselor acestui oraş, cu care s'a identificat.

Ca secretar general al ministerului de culte şi instrucţiune, Gh. Lascar a stat străjer neadormit, pentru ca interesele şcolare ale Iaşului să fie servite şi nici odată, într'un timp aşa de scurt, nu s'au acordat Iaşului şcolar atîtea avantagii, începînd cu Universitatea şi sfîrşind cu şcolile rurale, ori cu grădinile de copii.

Ca reprezentant în Parlament a desfăşurat aceeaşi incordată şi neadormită activitate, arătîndu-şi zelul în fapte, căci este un om care întrupează fapta şi acţiunea.

Gheorghe Lascar respectat de iaşani, adorat de iaşani, va cuceri colegiul I de Senat pe care l'a cucerit şi în alte dăţi, căci este o cinste pentru acest colegiu iaşan.

De lucrul acesta sunt siguri şi inspiratorii articolului din „Mişcarea“, după cum suntem siguri şi noi.

In glumă

— Un discurs al şerului —

Şerul a mai ţinut în fine, după un răstimp de cîţiva ani, un **mare** discurs. E mare acest discurs prin imensa cugetare concentrată în cele 2 jumătăţi de coloană nu mare prin lungimea lui. Proverbul zice: „lung şi prost“ şerul a reuşit să-l schimbe. A fost scurt şi totuşi .. acelaş,—invariabil—acelaş—intelectualmente iremediabil acelaş!

Mai întâi şerul e tare şi în cronica veche nu numai în cea modernă. Ce minunat învie el trecutul:

„salutăm etc... pe d. Carp care deşi „îndepărtat de noi—din cauza unor „înprejurări mai tari ca omul — „după cum zice „cronicarul Cos„tin...“.

Ei vezi! ce ţi-e şi cu erudiţia şerului şi cum minunata sa cultură îi serveşte aidoma fermecătoarea imagină a... domnului Costin!

Dar să lăsăm cronica veche pentru a urmări pe genialul bărbat în cronica sa veselă.

Mai întâi ceia ce te farmecă în discursul său e nuanţa! Cîtă fineţă, cîtă diplomaţie, ce artă de contraste.

Aşa; după imensul sacrosanct salut lui P, P. Carp bietul d. Maiorescu nu primeşte de cît un simplu regret.

„regretăm absenţa d-lui Maiorescu“ „şi atît!

Pentru cine-şi aminteşte că burghezul Maiorescu a preferat în minister pe mitocanul-matematician Pangrati în locul lui... Démètre... înţelege atunci ce însamnă acest sec şi înţepat „regretăm“ la un om de talia şi mai ales de turnura şerului!

Dar să lăsăm sentimentele personale!

Intrînd în chestiune, şerul contestă mai întâi necesitatea reformei electorale—şi această parte a discursului lui ne va preocupa deocamdată azi.

Candoarea sa în analiza problemei e feciorelnică, şi perspicacitatea cu care prinde jocul ascuns al fenomenelor sociale e cel puţin genială. Ascultaţi-l: Reforma elactorală? dar e oare nevoie de ea?

„Văzuta-ţi are poporul în mişcare „pentru a revendica sufragiul universal“

Şi în adevăr că aşa pusă problema te încurcă al dracului căci cine din dv. a văzut „Poporul în mişcare“ revendicînd sufragiul universal? Cine? L-aţi văzut poate tînguindu-şi nevoile, bolile şi sărăcia; tirania administrativă şi robia lui politică, —îl mai vedeţi poate dacă treceţi... cu automobilul prin satul lui cum se mişcă în bătătură sau ogor, îl vedeţi şi Duminică la piaţă—(o foi! şerul nu merge la piaţă) mişcîndu-se sleit de oboseală cu o găină în braţe sau cu un dram de lapte în ulcică, lapte smuls de la gura copilaşilor lasaţi acasă goi pe vatra rece—dar mes amis! văzuta-ţi vre-o dată mişcîndu-se—Lui—le brave—„Popor“ pentru sufragiul universal?—ça décidement non—! ca jamais non!

Şi şerul are dreptate! Logica lui de fier turteşte cum turtea pumnul zmeului din poveşti sutele de musculiţe pe ghizdeana fîntînei.

Căci formula şerului vine tot de la marea lui erudiţiune! El ştie bine că ţaranul romîn nu a ajuns încă la nivelul intelectual al păturei de sus (şerul modest se esceptează pe el) el ştie mai precis că nici un ţopîrlan din sat nu are 4 clase gimnaziale ca să-ţi poată face teoria sufragiului universal! Mai mult. el ştie pertinamente că vorba asta ţaranul nici o poate silabisi — deci cum e de admis că are să se mişte pentru un lucru pentru care i se încurcă limba în gură! Şi din aceste cunoştinţe precise iată isvorîtă limpede machiavelica şi incompatibila formulă care va apara pe conservatori de reforma electorală!

O! aşteptaţi, însă zice şerul, să vedeţi mai întâi defilînd vicleimul acesta nou: „poporul în mişcare pentru sufragiul universal“ şi atuncea da — à la bonheur serviţi politiciani romîni pe bravul Popor cu sufragiu universal, cum îl servesc eu la Paşti la horă la Stînca cu limonadă gazoasă! Dar până atunci domnilor să fim serioşi! căci noi, nobleţa levantină nu ne vom mai pierde cumpătul cum ne-am perdut în 1907 surprinşi în delicateţa noastră. Şi discuţia s'a închis cu un aforism şi un sfat dat ţărănimei.

aforismul:

„nu vei putea cîrmui ţara mai înainte de a şti să te cunoşti pe tine „însuţi.“

şi sfatul:

„Noi avem curajul de a zice ţara„nului: luminează-te mai întâi şi „pe urmă vei capata drepturile de „care se bucură cetăţenii cei mai „luminaţi cari au o mai mare cul„tură ca tine, înalţă-te până la cei „de sus prin **educaţie** *şi munca ta „şi nu ne sili să coborîm nivelul celor „de sus... etc.*

Sau mai pe şleau: „a-ţi înţeles mojicilor?“ înălţaţi-vă până la cei de sus prin educaţie şi cînd veţi reuşi la aceasta vom vedea. Dar până cînd mamiţichile voastre ţopîrlanilor nu v'o lua cîte o freulein care să vă facă educaţia ca celor de sus, până atunci nu vă primesc la vorbă jamais,—jamais—jamais!

Şi în încheerea şerului e ceva superb şi tragic! E superba îngîmfare de sine dusă până la stupiditate şi e tragigul sfîrşit al unui sarman partid — dat pe mîna unor astfel de teoreticiani.

Spartacus

Interese locale

S. T. M...

In Capitală a devenit celebră formula S. T. B. Dar în Iaşi litera bratenistă B trebuie înlocuită cu mîrzescistul M. şi astfel vom avea o afacere S. T. M. inventată de viitorul şi din ce în ce mai problematicul primar al Iaşului d. Gh. Mîrzescu, adversarul liniilor de tramvai. Adversar, se înţelege pînă la intervenţia unor anumite şi ştiute personagii cu autoritate cari, pentru moment, sunt ocupate cu candidaturile parlamentare.

— Din cîte au transpirat, se pare că d. Mîrzescu e de părere că de la început încă s'a concediat societăţii tramvaiului electric prea multe concesii. Cu deosebire d-sa a găsit că i s'a dat gratuit... aerul Iaşului.

D. Mîrzescu va întemeia o societate cointeresată, care să ieie aierul în exploatare pînă la o anumită înălţime.

— In legătură cu afacerea contractului de tramvai, suntem informaţi că se va convoca o întrunire din iniţiativa tuturor persoanelor cari au vii şi proprietăţi în regiunile şcoalei, Nicolinei şi Copoului, precum şi a altor locuitori iaşani şi se va discuta procedeul comisiei interimare şi în special al d-lui Mîrzescu.

De pe acum putem preciza că chestiunea va deveni o grea piedeică electorală pentru liberali.

ECOURI

Organizare interesantă.—S'a făcut în Germania. Constă în a utiliza factorii poştali rurali pentru execuţia promptă a ordonanţelor date de medici la ţară, în localităţile unde nu sunt farmacii.

Ordonanţele sunt depuse în cutia cu scrisori. Cînd ridică scrisorile, factorul ia ordonanţele şi le dă la cea mai apropiată farmacie.

De asemenea este autorizat să transporte medicamentele la domiciliu, în schimbul unei remuneraţiuni, cînd ordonanţa are menţiunea „urgent“.

Administraţia germană proiectează să înglobeze în această organizare biurourile de poştă şi cutiile cu scrisori din staţiile de drum de fier.

*

Spania importă 140.000 kilometri de filme din Germania, Statele-Unite, Franţa, Anglia, Elveţia. Italia şi Olanda.

Prevederile pentru 1914 permit să se socotească o consumaţie totală de 15 milioane metri de film.

MICI POLEMICI

Discursurile parlamentare ale d-lor At. Ath. Gheorghiu şi C. B. Penescu:

. . . . . *misitii* . . . . . .
. . . . . .
. . . . . *afaceri*

*

„Ori-ce vot dat lui N. Cananău e un vot stricat“ scrie „Mişcarea“.

Stricat pentru liberali, se înţelege, dar încolo un vot foarte bine dat..

*

D. dr. Sion e anunţat în Iaşi. Semn rău: poate să mai fie niscai-va instituţii de desfiinţat pentru economie...

*

In statistica Băncii „Moldova“ găsim 13 funcţionari la... poliţe.

E un număr care poate fi fatal... debitorilor răi de plată.

*

In matineul de duminica din sala Sidoli—întrunirea pur conservatoare — comicul a fost ţinut de eternul dr. Cosmovici, un fel de Max Linder al politicei.

Publicul s'a amuzat şi a aplaudat.

*

Papa Pius X nu e temperament politic. In ultimul timp s'a ocupat de... dansuri şi a fost singurul care a reuşit să dee o lovitură dansului „Tango“, lansînd un alt joc favorit, — „furlana“...

*

A propos de Tango: îl condamnă pînă şi şeful mişcării... futuriste, d. Marinetti. Atunci cum poate fi... indecent?

*

Se alarmează „Evenimentul“ că excelentul profesor de higienă dr. Mezincescu ar fi oferind mese unor alegători.

Garantăm că sunt mîncări foarte higienice.

CANDIDAŢII

Partidului conservator-democrat în alegerile generale

CAMERA

COLEGIUL I

Alegerile 2 Februarie

D-nii N. Cananău
N. Nanu
P. Sion
St. A. Negruzzi

COLEGIUL II

Alegerile 4 Februarie

D-nii Lascar Antoniu
Eugen Herovanu
Vespasian Pella
Henri Sutzu
Dr. D. Mezincescu Prof. Univ.
Oswald Teodoreanu

COLEGIUL III

Alegerile 6 Februarie

D. Dr. Const. Enăşescu

COL. I SENAT

Alegerile 8 Februarie

Gheorghe Lascar
Petru Sadoveanu

FICHTE

Cu ocazia centenarului morţii sale

Zilele acestea naţia germană a sărbătorit împlinirea a o sută de ani de la moartea lui „Iohann-Gottlieb Fichte, unul din cei mai însemnaţi reprezentanţi ai filosofiei germane moderne, născut la 1762 şi mort la 7 Ianuarie 1814.

După ce a studiat teologia a trăit ca mediatar în diferite case particulare. In această primă perioadă a vieţei sale a fost de două ori la Zurich, unde a cunoscut pe Pestalozii. Entuziasmat pentru Revoluţia franceză, el îi luă apărarea prin scrierile sale.

La 1794 fu numit profesor de filosofie la Iena, unde îşi publică cele mai însemnate din scrierile sale filosofice. Acuzat însă de ateism, în 1799 fu nevoit să-şi dea dimisia, pentru a trăi cînd la Berlin, cînd la Koenigsberg sau Copenhaga, pentru a reveni iarăşi la Berlin spre a ocupa o catedră de filosofie la Universitatea de curînd înfiinţată în capitala Pruriei.

Dar mai mult de cît filosof, Fichte a fost pedagog.

In scrierile sale: *Sistem de morală*, *Aforisme asupra educaţiei* şi mai cu seamă în *Discursuri către naţiunea germană* el se încearcă a pune bazele unei reforme în educaţie.

In acest timp ţărilă germane treceau prin grele încercări. Armatele lui Napoleon pretutindeni învingătoare puseseră stăpînire pe viaţa locuitorilor. Impăratul Franţei dicta condiţii de traiu tuturor Regilor. Prusia gemea sub călcăiul marelui Imparat.

Pentru a reda popoarelor germane libertatea pierdută, Fichte se gîndeşte că nu este alt chip de cît de a transforma moralminte generaţiile născînde printr'un nou sistem de educaţie. Aceasta este tema pe care Fichte o desvoltă la Berlin în iarna lui 1807—1808 inaintea unui public numeros în 14 conferinţi care alcătuesc celebrele sale *Discursuri către naţiunea geumană.*

In aceste *discursuri* Fichte pleacă de la principiul că omul nu se naşte rău, ci din contra se naşte cu dispoziţiuni spre bine fără a fi însă moralminte bun.

Pentru a ajunge la moralitate, el are nevoe de a săvîrşi asupra lui însuşi o lucrare personală, care este însăşi raţiunea existenţei sale. Omul este deci perfectibil şi nu este peste putinţă de a ridica printr'o educaţiune bine condusă moralul căzut, nu numai la un individ, dar chiar şi la o naţiune întreagă.

Sistemul de educaţie al lui Fichte seamănă mult cu cel propus „Convenţiunei de un către Lepeletier, un Robespierre, etc.

Aceleaşi idei asupra atotputerniciei educaţiei, asupra dreptului statului de a-şi educa viitorii cetăţeni etc., se găsesc la aceştia ca şi la Fichte.

Şi unii şi alţii n'au formulat poate de cît nişte utopii, totuşi ei au dat o energică impulsie educaţiei poporului. Căci dacă planurile lor n'au putut fi executate, dacă doctrinele lor filosofice au fost rectificate în urmă de către ştiinţă, totuşi aspiraţiunile lor către egalitate au fost primite de către societatea modernă.

In special *Discursurile* lui Fichte sunt şi astăzi, pentru un mare număr din compatrioţii săi, ca un ferment care face să se nască în inimile cinstite pasiunea pentru progresul naţiunei şi al umanităţii. Discursurile înflăcărate ale filosofului german avură darul să deştepte mintea oamenilor de bine.

In urma acestor Discursuri şi graţie intervenţiei lui Wilhelm de Humboldt şi a ministrului Stein, guvernul prusian trimise la Yverdon pedagogi şi oameni de stat, spre a-şi însuşi metodele nouă de educaţie şi de învăţămînt, metode care aveau să sădească în inimele generaţiilor tinere dorul de libertate.

Şi într'adevăr că mişcarea pedagogică puternică care se produse, avu darul să opereze transformarea dorită de Fichte. Germania începe a se ridica. Cînd la 1813 trebui să se dea lupta de la Leipzig, popoarele germane reportară victoria. Aceasta fu prima victorie care avea să ducă la unitatea Germaniei.

C. V. Buţureanu

INFORMAŢII

Intrunire cu cîntec.—Cei de la „Evenimentul" se plîng. Se jălueşc lumii întregi că dacă întrunirea care s'a ţinut din partea lor în sala circului Sidoli în zina de 26 Ianuarie n'a turburat, n'a emoţionat, nici n'a făcut să-şi iasă din sărite paşnicii cetăţeni ai Iaşului, pricina nu trebue căutată în altă parte decît în întrunirea lui Badareu.

Badareu a pus la cale în ziua aceia o întrunire a societarilor Primei Societăţi de Economie din Iaşi. Tot el a provocat o întrunire a meseriaşilor în sala Turn-Verein tot în aceiaşi zi şi în aceiaşi oră cînd d-lor chemase pe cetăţeni la Sidoli. Şi apoi cine mai ştie ce mijloace, ce combinaţii a mai întrebuinţat Badareu, ca să nu lase pe cetăţeni să se prezinte la întrunirea pe care cu accente disperate o provocaseră dînşii?!

Nu m'am dus la acea întrunire, dar din cele ce spune „Evenimentul" din expectorările lui la adresa lui Badareu îşi poate face lumea întreagă idee de ce trebue să fi fost în sală.

Cei de la ziarul numit se găsesc în situaţiunea păgubaşului, care neştiind pe cine să învinovăţească de vre-o întîmplare care nu i-ar fi pe plac, se năpusteşte asupra cui îi eşă înainte.

Ar trebui mai de grabă să se gîndească la felul cum dînşii au preparat opiniunea localităţii pentru asemenea întrunire.

Dacă n'ai avut public şi aşa rezultă din plîngerea ce o faci, cine poate fi de vină de cît chipul în care te ai adresat locuitorilor Iaşului?!

In loc de a discuta principii şi idei, cei de la „Evenimentul" n'au găsit alt ceva de făcut de cît a arunca invective din cele mai josnice la adresa colaboratorilor de ieri.

Cînd cu o zi înainte de întrunire prin placarde o enormitate, ca să nu zicem o prostie, sau poate şi mai rău la adresa unui om ca A. A. Badareu tocmai în Iaşi, unde dînsul e cunoscut şi apreciat, unde pînă şi copiii din şcoală cunosc însemnatatea şi frumosul rol de pînă astă-zi a acestui cetăţean de elită, cum crezi că lumea are să alerge gramadă să asculte balivernele ce ai debitat prin gazetă?

Vir.

■ La inaugurarea palatului Băncii „Moldova" au asistat, afară de persoanele menţionate eri, d-nii N. Cananău, G. D. Şerban, R. Tufli etc.

■ Dl. Ionescu, noul inspector al şcolilor particulare primare, a inspectat eri şcoala „Junimea" din str. Sărărie.

■ A apărut No. 3 din revista „Absolutio" cu un interesant sumar literar şi polemic.

■ Din eroare s'a tipărit eri că d. Gh. Scobai s'a adresat alegătorilor de colegiul I de Senat, în loc de al doilea.

■ In serile de 19 şi 20 Martie o excelentă trupă dramatică din Capitală sub conducerea d-lui Toni Bulandra şi a d-nei Sturza Bulandra, va reprezenta în Iaşi piesele *Sapho şi Magda.*

■ Mîne seara are loc la teatrul Naţional Concertul tînărului violoncelist Flor Breviman, absolvent al Conservatorului din Iaşi şi actualminte elevul celui mai mare profesor de violoncel din Paris.

Indemnăm publicul să aziste la acest concert.

■ „Mişcarea" de eri n'a pomenit măcar de întrunirea meseriaşilor din sala „Turn-Verein", după ce făgăduitele discursuri ale fruntaşilor au rămas în buzunările candidaţilor amatori de popularitate ieftină.

■ Dl. Gh. Ghibănescu a ţinut Duminică seara la Ateneu o instructivă conferinţă asupra Romînilor din Basarabia. Se ştie că prietenul nostru a făcut anul trecut două escursiuni de studii în Basarabia şi în Rusia.

■ Ieri la ora 5 p. m., în urma raportului comisiunei examinatoare, Senatul Universitar a înaintat la rangul de profesor definitiv pe d. Grigore Dimitrescu, în specialitatea dreptului roman.

■ Comisiunea pentru reorganizarea Bibliotecei Centrale îşi continuă zilnic cercetările asupra modalităţii de reorganizare.

■ In ziua de Joi 30 Ianuar, d. profesor Aurel Zăuleanu va ţine examenele de drept civil.

■ Ieri seară la ora 5, Constantin Dediu, fost funcţionar de grefă, a încetat subit din viaţă pe cînd ieşea din bae, în localul din strada Sarată.

Decedatul era în vrîstă de 53 ani.

■ Ieri s'a efectuat alegerea de delegaţi, pentru colegiul al 3-lea de Cameră, încă în 18 comune. Pretutindeni a fost prezintată numai cîte o listă.

Astăzi s'a făcut alegerea pentru restul de 11 comune.

■ Şcoala normală de învăţători „Vasile Lupu" îşi va serba în ziua de 30 Ianuarie, a 86 a aniversare de la înfiinţarea ei.

Serbarea, pentru care s'a întocmit un program deosebit, va avea loc la orele 3 jum. p. m., în sala de solemnităţi a şcolii.

■ Consiliul facultăţei de medicină s'a întrunit aseară, pentru a se numi comisiunea care avea să alcătuiască raportul pentru ridicarea d lui dr. Daniel la rangul de profesor.

A provocat o rea impresie faptul că d. dr. Daniel, s'a crezut în drept să conteste pe doi dintre d-nii profesori.

La urmă însă s'a produs paritatea de voturi în ceia ce priveşte alcătuirea comisiunei şi chestia a fost amînată, profesorii refuzînd să mai procedeze la un al doilea vot.

■ Inregistrăm cu plăcere reapariţia confratelui Bărladul, unul din cele mai viguroase organe de propagandă şi de luptă ale organizaţiilor conservator democrate din provincie.

Organ de lupta făţişă bărbătească, inspirându-se din doctrina partidului nostru, al cărui vrednic conducător în Tutova e valorosul nostru fruntaş d. Teodor Imandi Bărladul îşi propune pe de o parte să lumineze opinia publică despre reformele interne ce urmează să se înfaptuiască, iar pe de alta să demaşte pe epigonii conservatismului român, pe asanatorii de contrabandă cari numai prin minciună, insultă şi calomnie la adresa partidului nostru mai dau semne de viaţă.

Suntem încredinţaţi că va avea toată izbînda ce i-o urăm.

■ Cu începere de la 1 Februarie, Biblioteca Centrală va fi deschisă de la orele 9 a. m. pînă la 6 p. m. fără întrerupere.

■ La 16 Februarie se va celebra cu o deosebită solemnitate hramul bisericei sf. Haralamb.

■ La examenul de înaintare pe loc a învăţătorilor, s'au înscris pînă'n prezent 20 învăţători din jud. Iaşi.

Inscrierile se primesc numai pînă la 1 Februarie curent.

■ Ieri s'au tras la sorţi asistenţii birourilor pentru colegiul I de Cameră.

La secţia I-a au căzut d-nii Aurel Asani şi M. Eni.

La secţia II-a, d-nii căpitan C. Popovici şi Al. Movileanu.

■ Azi a avut loc înmormîntarea d-nei Heck, soţia fostului fotograf.

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidaţii conservator-democraţi este o **stea.**

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise*, buletinele care poartă **steaua,** semnul candidaţilor conservator-domocraţi.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele conservatorilor-democraţi, închide toate celelalte buletine ce a primit dela preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acelea ce au semnul o **stea,** şi le ţine în mînă dîndu-le preşedintelui spre *a le băga în urna albă.*

V. După ce s'au bagat în urna albă buletinele conservatorilor-democraţi cu semnul o **stea,** scoate din buzunar pe celelalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu perde nici *un* buletin, căci se anulează Votul.

■ *Domnii de la „Mişcarea" se ocupă de foştii parlamentari ai noştri cari n'au vorbit în Parlament.*

Rugăm să se publice în coloanele „Mişcării" discursurile parlamentare ale d-lor C. B. Penescu, căpitan Costandachi, At. At. Gheorghiu, I. Botez etc. etc. La rîndul nostru ne angajăm să publicăm viitoarele discursuri ale d-lor Gr. Iamandi, Eraclide, Tică Crupenschi şi Kilimoglu.

*

A propos de aceşti doi din urmă viitori reprezentanţi ai Iaşului notăm că d. C. Stere, în orice împrejurare îi numeşte „ciocoii partidului".

Cum vor reprezenta oare în Cameră democraţia extremă a generoşilor de la Iaşi?

*

Un cetăţean vroia să enumere dăunăzi pe cei şease candidaţi liberali de la colegiul al doilea.

— Este unul... „Kilogramu".

Omul se gîndea la d. Kilimoglu. Absolut autentic.

■ Astăzi dimineaţa s'a ţinut, la prefectura de judeţ, licitaţie publică pentru vînzarea moşiei statului Bucegea din jud. Botoşani şi pentru arendarea dreptului de vînătoare în pădurile statului.

Neprezintîndu-se nici un concurent, licitaţia a fost amînată.

■ La 8 Februarie va avea loc în sala Turn-Verein un bal dat de asociaţiunea chelnerilor din localitate.

■ Eri dimineaţă a sosit în localitate trupa de operete Bărcănescu.—După amează trupa a plecat la Botoşani.

■ Duminică s'a efectuat alegere de epitropi la biserica Sf. Dumitru Missai.

D. Al. Oltescu a fost ales, cu unanimitate de voturi.

■ D. Mihai Antoniu va fi numit Contabil procurist la societatea de economie şi împrumut din suburbia Tataraşi.

■ *Noutăţi literare*: „Flacăra" cu obişnuitul sumar de bucăţi literare şi actuale.

„Noua Revistă Romînă, sub direcţia d-lui G. Rădulescu-Motru, cuprinzînd articole politice, producţii literare şi polemice.

„Şezătoarea" vol. XIV, coalele 5—6 sub direcţia d-lui Artur Gorovei.

■ Cetim în „Bărladul":

„D. C. Popescu, profesor de pedagogie la şcoala normală, cunoscutul şi mult apreciatul coferenţiar, s'a înscris în partidul nostru.

Ne mîndrim cu o asemenea achiziţie".

■ Revizoratul şcolar a înaintat ministerului de instrucţie, un tablou de toate localurile închiriate sau improprii ale şcoalelor din judeţ.

Aceasta, în vederea clădirii treptate de localuri proprii.

■ D. revizor şcolar Vartic, a fost ieri în inspecţie în com. Bucium.

■ Membrii societăţei medico-farmaceutice se'ntrunesc Mercuri în 29 a lune la ora 8 seara pentru a rezolvi mai multe chestiuni importante.

■ Cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli readuce astă-seară Marţi 28 Ianuarie faimosul film „Regele Aerului", după insistenţele unanime ale numeroşilor vizitatori şi după irevocabil ultima oară.

„Regele Aerului" este cel mai mare succes al cinematografului. Toate scenele de la început pînă la ultimul tablou, sunt interesante, emoţionante şi romantice. Atracţii senzaţionale, scene sportive şi ştiinţifice sunt deasemenea cuprinse în acest roman din viaţa modernă.

Marele public va înţelege şi va aplauda cu o vie plăcere această desfăşurare care a făcut înconjurul lumei, obţinînd cel mai mare succes pretutindenea.

D-ra Gabrielle Robinne, cea mai frumoasă femee a Franţei, steaua Comediei Franceze din Paris şi d. Alexandre de asemenea de la acest teatru Pariz an, cel mai celebru din lumea întreagă, interpretează rolurile principale.

Regele Aerului e redat în culori naturale, şi cuprinde 5 acte mari.

Regele Aerului străluceşte printre toate filmele actualei staginni.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri: „Catastrofa balonului dirigiabil", splendid film danez, cu Asta Nielsen. In pauza cea mare, varieteu: John şi Matck artişti englezi cu cîinii miraculoşi, admirabil dresaţi. Artiştii John şi Mack apar în persoană pe scena Circului Sidoli cu inteligentele si dresatele patrupede.

In curînd **Bernardo,** cîntăreţul popular din Bucureşti.

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar irepro şabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

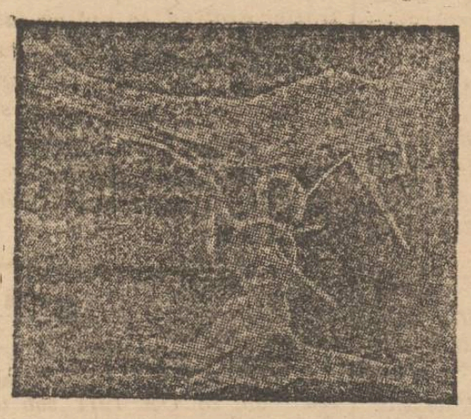

Facerî. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie,* curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAŢII

Cu adîncă părere de rău aflăm încetarea din viaţă a amicului nostru N. Pogonat, survenită astăzi Marţi la amiază.

Doborît de o boală care-l izolase în locuinţa sa din str. Lozonschi, de cîteva luni, Pogonat pleacă lăsînd regrete sincere şi unanime.

Fost magistrat, director al Epitropiei sf. Spiridon şi în ultimul timp epitrop al acestei instituţii, defunctul s'a distins prin puterea de muncă, zelul şi devotamentul dezinteresat, pus în serviciul intereselor pe care le-a reprezintat.

Membru devotat al partidului conservator-democrat, el ocupa, în sinul organizaţiei locale, un loc de frunte.

Interpreţi ai sentimentelor tuturor amicilor şi cunoscuţilor personali şi politici, exprimăm familiei condoleanţele noastre.

Doctorul Sion, directorul general al serviciului sanitar, ţine să meargă cu îndrăzneala pînă la extrem. Astfel pentru întâia oară se vede faptul, că medicii inamovibili, cari însă votează în alte oraşe de cît în cel în care funcţionează, au fost chemaţi la Bucureşti, punîndu-li-se în vedere că nu li se va acorda nici un concediu de o zi pentru a merge la vot, chiar dacă vor lasa locţiitori.

Bine înţeles au fost chemaţi acei medici, cari nu fac parte din partidul liberal.

Inconsolabil d. Rudolf Suţu de la „Evenimentul" şi pace!

Abia izbutise omul să-şi asigure la serviciul sanitar superior prelungirea contractului cu 4500 lei în loc de 3500—e vorba de imobilul institutului de chimie—şi-i s'a stricat combinaţia.

Inde irae.

De aci, din timp în timp, cîte o notiţă cu litere semnificative în coloanele „Evenimentului" la adresa d-lui profesor dr. Mezincescu.

*

A propos de notiţele cu pricina, „Evenimentul" face o aluzie echivoacă la fondurile *holerei*, vorbind de d. dr. Mezincescu, unul dintre candidaţii partidului conservator-democrat.

Răspundem precis şi concis. D. profesor Mezincescu, fost subdirector general al serviciului sanitar superior, n'a mandatat din singur franc din întreg fondul de 1 milion şi jum. destinat combaterei epidemiei de holeră.

Sfidăm şi somăm pe anonimii citragioşi de la „Evenimentul" să publice o urmă de dovadă contrarie acestei afirmări a noastre.

Noi vom continua să-i provocăm la vorbă, deşi ştim că vor tăcea...

Ziarul democrat „Facla" nu se mai scaldă în apele liberale. S'a înglodat în ele cu desăvîrşire.

Era şi timpul să dispară confuzia...

Pachetul militar instrueşte acuma pe un căpitan dintr'un regiment din Moldova, acuzat de grave abuzuri.

Dl. profesor dr. Tiron ne comunică numeroase extrase din almanacul italian „Coenobium" unde d. N. Iorga a publicat „Confesiuni şi Profesiuni de credinţă", o adevărată operă de propagandă antirel gloasă, anti-confesională şi ateistă.

...Cum de-l mai rabdă în partid biericosul atea, d. A. C. Cuza?

După cum suntem informaţi arhiereul Şerban va fi numit egumen la biserica Madona Dudu din Craiova.

In comuna Balţaţi s'au constatat 7 cazuri de scarlatină,

In comuna Lungani s'au constatat cinci cazuri de anghină difterică

Serviciul sanitar a luat toate măsurile pentru combaterea boalei.

Eri şi azi au căzut în colectura „PROVIDENŢA":

Cîte 2000 lei pe n-rile 10,536, 58,822.

Cîte 1000 lei pe no. 6,249, 7,062, 29,134.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Tulburări la o întrunire socialistă

Sofia.—Socialiştii din Filipopole au organizat ieri o întrunire publică pentru a protesta contra dizolvărei consiliului comunal.

Provocările unora dintre oratori au dat naştere la tumult şi la o încăerare cu poliţia care intervenise.

Un poliţist a fost rănit de un foc de revolver tras de orator.

Organizatorii întrunirei, cît şi oratorul, au fost daţi judecăţei.

Dezminţirea călătoriilor regelui Angliei

Londra.—Se desminte oficial ştirea după care regele ar pregăti o vizită ţarului sau o vizită la Viena.

O schimbare de ordin diplomatic

Sofia.—Corespondenţa diplomatică sîrbo bulgară, care pînă acum se făcea în limba bulgară şi sîrbă, se va face pe viitor în limba franceză.

Ciocnire de trenuri

Braşov. — Expresul de Buda-Pesta s'a ciocnit ieri noapte cu trenul de călători care pleca din Braşov. 5 impiegaţi şi mai mulţi călători au fost răniţi.

Scădere de scompt

Christiana.— Banca Naţională a scăzut scomptul la 4 şi jum. la sută.

Prezentări diplomatice

Belgrad.— Biroul Presei spune că noul ministru al Bulgariei, d. Ciapracikof, a sosit şi a făcut o vizită secretarului general al afacerilor străine.

Ministrul Serbiei la Sofia a luat astăzi în posesiune postul său.

*

Londra. — Regele a primit ieri pe d. Boscovici, noul ministru al Serbiei, care i-a remis scrisorile de acreditare.

Adevărul în privinţa neintrării armatelor romîne în Sofia

Viena.—Faţă de informaţiunea ziarului „Vecerna Posta", spunînd că împăratul Franciscu Iosef ar fi împiedicat intrarea Romînilor în Sofia, în urma intervenţiei pe lîngă suveranul României, „Wiener Allgemeine Zeitung" constată că numai din libera decizîune a regelui Carol nu s'a permis ocuparea Sofiei de către trupele romîne; pentru că suveranul României, în înalta sa înţelepciune politică, a voit să evite Bulgariei o astfel de umilire.

Prinţul de Wied primeşte oficial tronul Albaniei

Viena.—Ziarele spun că principele de Wied, înainte de a pleca la Roma, a încunoştiinţat oficial pe reprezentanţii diplomatici ai Puterilor din Berlin şi comisianea de control din Durazzo, că primeşte coroana Albaniei şi va sosi Vineri la Viena.

Va fi primit în audienţă de împarat.

Servicial Telefonic

Nou ataşat militar

Bucureşti. — Maiorul Antonovici a fost numit ataşat militar, pe lîngă ambasada sîrbă din Bucureşti.

Ciocnire de trenuri

Mărăşeşti.—Azi la orele 12, două trenuri de marfă s'au ciocnit în gara Mărăşeşti.

Personalul a putut să sară la timp din trenuri.

15 vagoane au fost complect distruse. Pagubile trec de 100.000 lei.

Din cauza acestei ciocniri, trenurile pe această linie sosesc cu mari întârzieri.

Recursul d-nei Ella Negruzzi

Bucureşti.—Inalta Curte de Casaţie, judecă azi recursul d-nei Ella Negruzzi, licenţiată în drept, în potriva deciziei Curţei de Apel din Iaşi care a respins cererea d-sale de a fi înscrisă în barou.

Dezminţire

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" desminte din nou şi pentru a cincia oară ştirea dată de ziarul „Viitorul" că ziarele „Adevărul" şi „Dimineaţă" au fost vîndute unei societăţi financiare.

Ziarul „Adevărul" adaugă că aceasta ar conveni ziarului „Viitorul şi fraţilor Brătianu, dar nu se va realiza.

D-nii Venizelos şi Pasici în Bucureşti

Bucureşti.—D. Pasici, primul ministru al Serbiei, a fost primit azi dimineaţă în audienţă de M. S. Regele.

*

D. Take Ionescu a oferit aseară un dineu în onorea d-lui Venizelos, primul ministru al Greciei.

Au participat între alte personalităţi, d-nii Blondel, ministrul Franţei, Seţa-Bey, ministrul Turciei, Baronul Fasciotti, ministru Italiei, Baronul de Valdhausen, ministrul Germaniei, Contele Czernin, ministrul Austriei, Arsenieff, reprezentantul ambasadei ruseşti, ministrul Angliei, apoi d-nii dr. Istrati, prinţul Barbu Ştirbei, d. Papadiamandopol ministrul Greciei, N. Xenopol, Alexandru Darvari, Principele Şerban Cantacuzino, N. Titulescu, Căpităneanu şi Ion Cloroneanu.

*

D-nii Venizelos şi Pasici părăsesc Capitala azi, la orele 5 seara.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat:

150,000 lei + 200 *No. 19,638.*

20,000 lei No. 33,275.

5,000 lei No. 24,402.

3,000 lei No. 15967, 35341.

2,000 lei No. 28689, 46627, 28297, 32844.

1,000 lei No. 9302, 47625, 53753 1726, 13530, 29572, 49338, 3671, 9391 10946.

500 lei No. 4691, 24335, 49409, 31596. 49557, 601, 6052, 10381, 22766, 37670, 38501, 4216, 43765, 15004, 16556, 20360, 21825, 34675, 42763, 59063,

Plecarea Prinţului George

Bucureşti. — E probabil că prinţul moştenitor al Greciei, să părăsească Capitala azi, plecînd direct spre Athena.

Procese militare

Bucureşti.—Consiliul de răsboiu, judecînd azi pe avocatul Neter Comărnescu, l'a condemnat la o lună închisoare.

Dela 23 Aprilie 1914 se închiriază

Un apartament elegant, **în perfectă stare, compus din patru odăi mari, odae p. servitori, bucătărie spaţioasă, antret, pivniţă mare şi adîncă, grădină, curte mare, Apă, lumină electrică.**

In aceeaşi casă:

Două dugheni de cîte **două odăi mari. Se pot da separat sau împreună.**

Două magazii de cîte **12 metri lungime şi 6 m. adîncime.**

Informaţiuni la proprietar d. M. H. Goldner str. Gh. Mirzescu 17.

INŞTIINŢARE

Societatea Chelnerilor „Frăţia" din Iaşi, aduce la cunoştinţa Publicului Ieşan că balul dat de „Filiala Federaţiei Chelnerilor din Iaşi în ziua de 8 Februarie a. c. nu are nimic comun cu balul nostru familiar din ziua de 1 Martie 1914; aceasta spre a nu duce Publicul în eroare.

Societatea Chelnerilor „Frăţia"

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor.

Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

MAGAZINUL

IOSEF HIRSCH & Co.

— IAŞI —

Mobile şi articole de lux

Liquidează complect şi vinde toate mărfurile cu preţuri foarte scăzute.

De vînzare o vie

din com. Copou, Jud. Iaşi

în întindere 26 hectare avînd pe ea 3 ½ hectare vie americană pe rod, 1 hectar pomi fructiferi, 1 ½ hectar pădure, restul furaje artificiale şi pămînt arabil Case pentru stăpîn şi vier, fîntînă, etc. Relaţii verbale sau prin scris la

M. Hulchiver, bancher, Iaşi

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi -5 compuse din 4 apartamente, canal, apă A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

De vînzare *pentru eşire din indivizi-une* la 26 Februarie crt. prin licitaţie publică la Tribunalul Iaşi, Secţia III-a, orele 11 a. m. imobilul din Iaşi, strada Costaki Negri (foastă Veche) No. 91.

Pentru informaţiuni a se adresa d-lui Schwamm, fabrica de uleiuri din Iaşi sau la domiciliu str. Căpitan Păun No. 8, la etaj.

S'a găsit *un ceasornic bărbătesc cu lanţ, în stradă.*

Păgubaşul să se adreseze d-lui D. Pavelescu în Palatul adm. la Ştefan Neculau.

De închiriat *una casă mică şi* **De vânzare** *două corpuri casă cu curte şi livadă, cu pomi roditori în fundacul 40 de Sfinţii, No. 4. A se adresa Parohului Agapie la Biserica 40 de Sfinţi.*

Française de Paris désire place faire ourrage et conversation.

S'adresser au journal.

De arendat sau de vînzare o vie — podgoria Breazu — fără plantaţie, cu pomi roditori, în întindere de 4 fălci, avînd apă purgativă captată într'o fîntînă de 12. m. c.

A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Ştefan cel mare No. 6.

D-ra Pepita Georgescu

Aduce la cunoştinţa unor clientelei, că de azi a deschis atelierul său din str. Căpitan Păun No. 8.

La „Bradul Moldovei"

IANCU RECHLER & CAROL MICHEL OHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comercial de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor II—14

Asortat permanent cu lemnărie pentru construcţie şi tîmplărie.

Execută prompt orice comenzi referitoare, garantînd calitatea superioară a cherestelei, preţuri convenabile şi livrarea foarte conştiincioasă.

Nu vă lăsaţi ademeniţi, cetăţeni, de insinuări şi invenţiuni minciunoase!

Adversarii noştri recurg la toate invenţiunele şi insinuările, în speranţă că vor putea deturna de la partidul conservator-democrat curentul de simpatie tot mai manifest.

Conştienţi cît sunt de streini sentimentelor şi credinţelor alegătorilor, ei speră să obţie voturile nu pe baza celor celor ce susţin sau a meritelor ce au, ci pe baza unor invenţiuni, şoptite la ureche, dar care, nici pe departe, nu corespund adevărului.

Ast-fel candidaţii conservatori, şi agenţii lor, respîndesc zvonul că partidul conservator-democrat este şi mai avansat de cît cel liberal în chestia expropierei, că conservatorii-democraţi admit expropierea forţată, pe simpla bază a voinţei organelor administrative.

Neadevăr sfruntat!

Partidul conservator-democrat a spus'o şi o repetă: nu admite exproprierea de cît cu întreita condiţie:

1) Curtea de Apel să se pronunţe dacă este sau nu nevoe de a face expropiere — după cum şi astă-zi, organele judecătoreşti se pronunţă în cazurile în care este nevoie de expropriere pentru utilitate publică.

Iată o pildă.

Administraţia crede că este nevoie de a se da pămînt la ţărani într'o anumită regiune.

Ea nu poate prin voinţa ei să facă singură expropriere—ci trebuie să se adreseze Curţei de Apel, care, singura ea, cercetează şi hotăreşte cît pămînt se va lua şi de la care şi cîţi proprietari.

Nu voinţa administraţiei decide ci judecata Curţei de Apel, pe baza unei hotăriri.

2) Preţul acestei exproprieri tot de către Curtea de Apel va fi fixat — prin organele obicinuite, aşa cum se obicinueşte şi astă-zi.

3) Preţul exproprierei se va face în bani—nu în rente sau în alte modalităţi.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI — Strada Stefan cel Mare No. 4. —

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** incepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

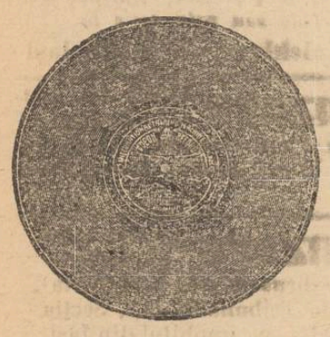

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca : **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

---

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA **3**

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

---

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA" BUCUREŞTI

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA" —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL"

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilin.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

---

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL"

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul"
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova", unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

„OPINIA"

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2091.—Joi 30 Ianuar 1914

CANDIDAȚII

Partidului conservator-democrat în alegerile generale

CAMERA

COLEGIUL I

Alegerile 2 Februarie

D-nii N. Cananău
N. Nanu
P. Sion
St. A. Negruzzi

COLEGIUL II

Alegerile 4 Februarie

D-nii Lascar Antoniu
Eugen Herovanu
Vespasian Pella
Henri Sutzu
Dr. D. Mezincescu Prof. Univ.
Oswald Teodoreanu

COLEGIUL III

Alegerile 6 Februarie

D. Dr. Const. Enășescu

COL. I SENAT

Alegerile 8 Februarie

Gheorghe Lascar
Petru Sadoveanu

SOLIDARITATEA SOCIALA

In tipografia Ekhard, în Cernăuți apar în 1848 „Dorințele Partidei Naționale" redactate de Mihail Cogălniceanu—prima închegare și sistematizare a principiilor, ce trebuiau să compună în 1866 „Constituția Romîniei", care deși copiată după cea belgiană, totuși multe din punctele ei fundamentale au făcut crezul politic al generației mari din 1848.

Ne mai revăzută de cît în 1879 și 1884, Constituția conține multe erori sociologice, dintre cari unele — la flacăra vînătă a satelor arzînde din 1907 și sub lumina strălucitei campanii în Bulgaria din 1913—devin pete naționale.

Partidele politice—începînd de la sistemul negațiunei și pînă la acel al revoluțiunei—și-au spus cuvîntul lor; ceea ce însă este esențial, din punctul de vedere al conștiinței naționale, pentru legiuitorul de azi,—indiferent partidul din care face parte,—este principiul social de care se va conduce, pentru rezolvirea problemelor puse în discuție sau acelora, pe cari el însuși le va găsi utile să le supună desbaterilor parlamentare.

De la concepția, pe care o va avea Camera viitoare și mai ales Constituanta, asupra ideei de Stat în genere, depinde în totalitatea ei soluția revizuirei Constituției; căci este tot atît de important—socialminte vorbind — „ce" modifici din Constituție, precum și „cum" modifici.

Iată de ce cred de o utilitate decisivă de a se discuta prin orice mijloc și mai ales prin presă, care e cel mai bun criteriu științific, ce trebue să conducă opera viitoare revizionistă; căci din momentul ce s'a găsit acest criteriu, ținîndu-se samă de complexitatea vieței sociale în genere și de mersul vieței naționale romînești în special—problema revizuirei devine mult mai simplă.

In afară de legăturile politice și desbrăcat de orice spirit de partid,—credința mea este că principiul, pe baza căruia trebuie să se modifice Constituția—pentru a fi ceia ce trebue să fie: oglinda fidelă a organizației noastre ca Stat și îndrumarea prețioasă a aspirațiilor noastre—este *principiul solidarității sociale.*

De sigur că nu în cadrul unui articol de gazetă se pot examina fazele, prin cari a trecut societatea omenească, pentru a ajunge la acest principiu, care o guvernează în timpurile moderne; e destul numai a semnala că în el se află concentrată deviza revoluției franceze din trinitatea: libertate, egalitate și fraternitate; însă nu ca o teorie științifică, ci ca o realitate, adaptată în măsura posibilității, practicei vieței.

Pentru mine, fără concepția solidarității sociale, cuvîntul „libertate", este și rămîne un simplu cuvînt, cît timp știu că faptele ori cărui om sunt hotărîte de mai înainte, grație unor complexe împrejurări, cari îi cercuesc și dirig voința; această libertate, care în principiu este inerentă progresului, va trebui limitată prin intervenția Statului, conform principiului anunțat, spre a o concorda cu interesele societății, în care și prin care individul trăește; căci după cum s'a spus „legea trebue să fie conștiința acelora, cari nu o au."

Din momentul ce acceptăm ca regulator al organizației societății noastre principiul solidarității și este o datorie pentru clasa diriguitoare să țină seamă de cercetările științifice ale evoluției societății omenești, situția este clarificată.

Mai întâi, decretarea necesității de a revizui multe din prescripțiile Constituției, pentru a le armoniza cu desvoltarea economică, socială și politică a țărei.

După cele două mari evenimente petrecute în ultimii ani și cari ne-au evidențiat vulcanul inegalităților sociale, precum și vitalitatea neamului nostru, ar fi antiromînesc să nu căutăm a da țărei o viață nouă de regenerare.

Iată de ce socotesc că partidul conservator, făcînd o operă de negațiune din necesitatea reformelor de introdus, nu-și dă seamă, că marilor curente populare, născute din nevoi adînci și dureroase, nu le trebuesc puse zăgazuri, ci prin canalizări sistematice ele trebuesc drenate pe cîmpul roditor al progresului țărei.

Dar nu trebue să mergem prea departe în soluționarea problemelor puse.

Partidul liberal, cu ideile sale prea înaintate și chiar revoluționare în unele privinți, va aduce perturbare cu tendinți anarchice în organizația societății noastre, și deci lipsă totală de continuitate, care este pîrghia înțeleaptă a progresului. „Ce fericire pentru Anglia, zicea lordul Brougham, că Franța face o revoluție la fie-care 15 ani; fără aceasta, ea ar fi prima națiune din lume."

In fața acestor lipse de soluțiuni sau a unor soluțiuni extreme, partidul conservator-democrat, cunoscător real al timpurilor actuale, și-a spus cuvîntul cu toată autoritatea șefului lui și isvorît din toată înțelepciunea principiului solidarității sociale.

Partid de progres—el cere expropierea și lărgirea colegiilor electorale — dar în acelaș timp, partid de conservare socială, el pune frîu tendințelor anarchice.

Iată pentru ce nici odată parlamentul romîn n'a avut nevoe de un control mai serios în opera lui de legiferare. De aceia, oricare cetățean patriot, în fața urnei — scrutindu-și conștiința — să lege trecutul cu aspirațiile viitorului.

C. Jornescu

MICI POLEMICI

D. Matei Cantacuzino, venit în fruntea primăriei, a desființat numai una din trăsurile comunale.

D. Georgel Mîrzescu, primar în perspectivă, desființează... tramvaiul electric!

*

Candidații liberali au oferit cîteva banchete alegătorilor care aparțin personalului de tramvai.

Curios procedeu: le ieai oamenilor pînea și le dai... banchete.

*

Miniștrii bulgari Ghenadief și Stanciof au fost numiți membri permanenți ai Curții de arbitraj din Haga.

Bieții Bulgari! După așa dezastru — ironia Europei cu Haga...

*

Un alegător solicitat de generalul Musteață pentru vot spunea:

— Văd pe generalul... civil și-i mai ales fără... musteață.

In adevăr, generalul, după oarecari isprăvi, s'a întors... ras, din campanie.

*

Un ziar craiovean scrie:

«Alegătorii județului s'au plictisit de strînsul mînilor al candidaților; la mulți li s'au sclintit mînile din articulații...»

...Dar și craiovenii au scrintit-o cu... stilul.

NOTA ZILEI

Refractari.

Prefectul nostru de județ, d. Fîntînaru, e un refractar, ca să nu zicem un îndărătnic. N'a ieșit în întîmpinarea d-lui Venizelos, nici a d-lui Pasici.

N'a vrut și pace!

Ce-i pasă de diplomație, de convenienței, de slujbă, de Europa, chiar?

Aceasta ne aduce aminte de o anecdotă autentică.

Sub trecuta guvernare liberală, d-rul Sion, subdirector general al serviciului sanitar, făcea o mulțime de... boroboațe, provocînd nemulțumiri și conflicte cu reprezentanții Puterilor străine, în chestiuni de import, carantine sanitare etc.

Plictisit, d. Ionel Brăteanu zise într'o zi:

— Cu d-rul Bottescu m'am pus rău cu țara. Cu Sion mi-am găsit bucluc cu toată Europa!

Încă o nedreptate

Din an în an asistăm, sau mai bine, auzim spunîndu-ni-se de reforme de-acele, menite a înfăptui propășirea organizărei sociale, în toate subdiviziunile ei: politică, economică, etc.

Cuvîntări, comunicate, studii, se îngrămădesc unele peste altele, enunțînd evoluția noastră, — și cu toate acestea, nimeni nu iese din cercul strîns al enuncierii, — toate rămînînd cuvînt și literă moartă.

In nenumărate rînduri am avut prilejul să învederăm acestea. De astă dată un nou caz vine să confirme îndreptățirea observației noastre, și anume că: ori ce s'ar spune și ori cîte s'ar scrie, întru proslăvirea propășirei—spre care am fi mergînd — nu este de cît frazeologie goală, totul părînd a rămînea întru aceleași deprinderi vechi, în care ne-am născut, în care trăim și în care... probabil că vom închide ochii.

E vorba de o arestare recentă, făptuită într'un oraș oare care—și ni-e indiferent locul, după cum ni-e indiferent individul care-a suferit-o.

Nu facem vîlvă de persoane, ci ca să rămînem în cercul just al aprecierilor nepărtinitoare—vom discuta numai faptul în sine.

Spuneam—de altfel un lucru știut de toți, datorită părței informative a presei—zic, spuneam că un candidat oarecare, ce nu are altă vină de cît simpatia unei anumite pături sociale, a fost arestat — sub motive meschine—întrunirea a fost zădărnicită și a fost nevoie de directa influență de la „Centru", pentru punerea lui în libertate.

Și aceasta o face, cine? Tocmai acel guvern care vine la cîrmă cu placardarea reformelor celor mai largi, care afișează îngăduința cea mai necondiționată care garantează cea mai largă, — bună dăinuire stării și conștiinței păturilor sociale, pentru a cărei bună stare și întrămare se lamentează—însă, se pare, cu aceiași sinceritate a bocitoarelor... plătite, pe care nu le mișcă nimic din faptul pentru care se văicărează, de cît anumite convenience și anumite deprinderi neîndreptățite.

Noi credem că cel mai firesc fel de a proceda este acela care unește în mod nesovăitor ideia cu fapta.

Nu există propășire de cît acolo unde totalitatea lucrurilor și a faptelor merg de o potrivă — spre culmile acele pe care, încălecînd o societate, poate purta cu mîndrie, și-și poate atribui cu dreptate titlul de înnaintată, de civilizată.

A trîmbița reforme în materie electorală—și acesta este cazul în specie—a fi pe pragul înfăptuirei răsturnării unui ordin de lucruri, pe care îl găsești învechit, rudimentar, nedrept,—și totuși, spre a-ii asigura o reușită acolo unde-ți bănuești slăbiciunea—pentru a-ți înlătura un adversar—te vezi nevoit să recurgi la aceleași obiceie învechite de arestări, abuzuri pe putere, sau mai știu eu ce „sisteme" cunoscute atît de bine din practica trecutului—este a cădea în cea mai flagrantă contrazicere cu tine însuți, este a face să se spulbere, de la început bruma de încredere în relormele tale enunțate.

Dar cazul repetării vechilor presiuni guvernamentale asupra conștiinței cetățenilor, nu e unic. Am relevat la timp ce se face ca funcționarii. De astă dată relevăm ceia ce începe să se facă cu alegătorii, și cu eligibilii.

In materie politică trebuesc înlăturate prejudecățile.

Și cea mai oropsită minte, și cel mai de neadmis fel de a vedea, poate să aducă—într'un moment dat — contribuția lui în bine, în mersul evolutiv al omenimei. Și mai ales, azi cînd se vestesc reforme de acele, menite să schimbe fața unei societăți, cu atît mai mult ar trebui lasat un cît mai larg prilej putinței de manifestare a ori căruia, care reprezintă în această țară fie ideia, fie aspirațiunile, fie nevoile unei părți din societatea aceasta.

De aceia, nici din punctul de vedere teoretic, nici din acel practic—zeloșii ce-au crezut a-și servi partidul prin abuzul la care s'au dedat, prin procedarea, ilegală a arestării unui membru al partidului socialist, nu e de admis.

De sigur — „cei de la Centru" își vor fi cunoscut pacatul, pentru a avea grijă de-a lua măsuri de acele care să facă neputincioasă repetarea lui.

CANDIDAȚII NOȘTRI

STEFAN NEGRUZZI

O figură iașană dintre cele mai simpatice și mai reprezentative. Intr'o galerie beletristică de figuri iașane autorul rîndurilor de față l'a definit, acum cîțiva ani, „un Hercule cu un cap de Crist".

Intr'adevăr, numai arareori se întrunesc la olaltă atîta exuberanță și vigoare fizică și atîta blîndețe, pe care o reflectă și privirea plină de bonhomie și vorba plină de bunătate și inima gata de compătimire cu cei mici și slabi.

D. Stefan Negruzzi, avînd toate aceste însușiri, se bucură de o reală popularitate în mijlocul iașanilor.

Licențiat în drept de la Paris, și-a început cariera socială în magistratură ca procuror la Iași, demnitate pe care a părăsit-o pentru a se ocupa de proprietățile ce posedă în județul nostru.

Intrat în politică, a fost ales, ca membru al partidului conservator în 1905 deputat al colegiului I de Iași, fiind în același timp și epitrop al Sf. Spiridon împreună cu prietenul nostru G. D. Șerban și răposatul căp. Gr. Ghica. In această din urmă calitate are la activul său merite mari, de oarece în cei trei ani cît a stat la Epitropie, veniturile Casei au sporit cu 50 la sută. Tot în acel interval de timp a fost mutat și instalat ospiciul de alienați la Socola. *Obștiile* sătești au fost ocrotite, fiind preferate la arendările de moșii, măsură care, apoi, a trecut în lege.

La plecarea d-lui St. Negruzzi și a colegilor săi, a ramas în cassa eforiei suma de 500,000 lei. Asupra acestui din urmă fapt atragem cu deosebire atențiunea epitropilor liberali prezenți, trecuți și viitori... Ca deputat, a depus vii stăruinți pentru aducerea apei la Iași și a fost raportorul legei prin care se acorda comunei Iași subvenția anuală de 300,000 lei.

In 1913, odată cu instalarea guvernului de colaborare, d. Stefan Negruzzi a venit prefect de județ.

Prezența d-sale în fruntea prefecturei de județ a coincidat cu o epocă extraordinar de grea, dar care i-a dat prilej să desfășoare o activitate fecundă și în folosul tuturora.

Mobilizarea urmată de necesitatea strîngerei recoltei celor plecați și ajutorării celor ramași, a cerut o acțiune încordată și devotată și nu credem că este cineva în județul nostru, care să nu fi ramas pe deplin mulțumit și care să nu fi admirat zelul prefectului de județ și priceperea, tactul, cu care s'a achitat de multiplele sale îndatoriri.

După stăruințele d-sale, un număr de 70 kilometri de șosea din județul nostru s'a declarat șosea națională și a fost dată pentru întreținere pe seama statului.

Pentru ale d-sale merite, colegiul I de Iași are datoria să trimită în Parlament pe amicul nostru Ștefan Negruzzi care-l va reprezenta cu demnitate și cu autoritate.

OAMENI ȘI LUCRURI

O literatură suspectă

Facem uz adese-ori, aci ori în alte rubrici, de citate caracteristice din acea vastă și stranie literatură a micilor anunciuri,—acel adăpost etern al lașității romantice, în care interesul se îmbină cu instinctele...

E ceva din atmosfera spionagiului în toată acea vastă și internațională organizație a publicității anonime,—numerotată ca și celula ocnei, obscură și anonimă ca gîndirea răufăcătorului...

Iată o foarte recentă întîmplare tragicomică din viața tribunalelor franceze și care aruncă oarecare „lumină" asupra

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc.

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Reprezentanţi: Sam. Löbl, Bucureşti.

„utilităţii" sociale a acelei rubrici, din ce în ce mai înfloritoare, din ce în ce mai larg aplicată.

Pictorul X. se însurase cu o doamnă. El se despărţise de o femee din prima căsătorie, — dînsa, de asemenea, se despărţise de un magistrat din provincie preferind... arta.

După cîteva luni de căsnicie întîmplarea făcu pe artist să dee peste o scrisoare trimisă femeei lui. Era dovada unei întîlniri ce-i se fixa într'o alee singuratică din parcul Monceau. Pictorul nu făcu scena clasică de violenţe şi blasfemii, ci se puse pe cercetări discrete care-l conduseră la un rezultat dezastros. El află că era pe deplin nenorocit în căsnicie şi că nevastă-sa, pentru a-şi găsi prieteni, recurgea la micile anunciuri ale unui ziar popular.

Se hotărî să desfacă menagiul. Iar pentru a-şi alimenta dosarul cu dovezi absolute, pictorul inseră în ziarul favorit al jumătăţii sale un anunciu conceput în termenii următori:

„Prefect, 45 ani, voinic, blond, 300,000 lei avere, ar dori să cunoască o doamnă înaltă, brună... etc. Discreţiune absolută. A se scrie pe adresa... etc."

In mai puţin de 48 de oare omul primi un număr de scrisori dintre cari, natural, una de la propria lui consoartă. Aceasta din urmă îşi arăta speranţa de a corespunde idealului fizic al corespondentului şi a găsi în el pe excelentul prieten pe care, la rîndul ei, îl căuta.

Era mult; dar nu era de ajuns. Bărbatul răspunse, stăruind asupra detaliilor; urmă o corespondenţă întreagă pe care, în una din zile, d-na X o însoţi — ori o ilustră—cu propria ei fotografie.

Barbatul înşelat, simţindu-se destul de bine înarmat, se adresă avocatului său şi formele pentru obţinerea divorsului începură numai de cît.

Tribunalul încuviinţă, bine înţeles, unica soluţie...

Nefiind „moralişti", nu scoatem nici sentenţe, nici încheieri tradiţionale asupra ignobilului mijloc modern de a întinde curse şi a face spionagiu... familiar în interesul „moralei".

Cu foloasele şi relele ei, publicitatea micului anunciu rămîne o literatură suspectă şi atît.

Rodion

„La grande Revue" despre d. T. Ionescu

E foarte logic ca atunci cînd ai în mînă un jurnal sau o revistă romînească să te asiguri de culoarea politică ce poartă, pentru a şti cum să iei lauda sau hula ce se aduce cuiva.

Dar cînd aprecierile sunt făcute de către cei străini de ţara noastă sau mai bine zis străini de patimile ce leagă pe unii, atunci cei iubitori de adevăr sunt o adevărată mîndrie naţională şi mulţumire sufletească. Deşi adevăratele merite nu se pot cu nimic întuneca, totuşi e mult şi umbra intenţiilor rele ce caută să le acopere cîtuşi de puţin.

*

„La Grande Revue" vorbind despre acordul greco-turc, recunoaşte rolul considerabil şi bine-făcător ce a avut guvernul romîn şi „în particular d. Take Ionescu" a cărui intervenire a fost aşa de activă şi folositoare. Amic personal al d-lui Venizelos, d. Take Ionescu întreţinuse relaţii cordiale şi cu plenipotenţiarul otoman Ghalib Kemal Bey, punîndu-şi tot creditul şi talentul în serviciul păcii. Unele combinaţii, care nu erau decît abia schiţate, n'ar fi reuşit poate, dacă guvernul romîn nu le-ar fi dejucat în chip inteligent. Apoi menţinerea integrală a păcii de la Bucureşti a fost pusă ca un principiu.

Străinătatea repetă vorbele d-lui Take Ionescu: „Suntem moralminte interesaţi la menţinerea unui tratat care a fost încheiat sub auspiciile noastre.

Şi declar curat dîndu-mi bine seama de ceea ce spun, că Romînia e gata să-şi pue toată influenţa şi puterea ei militară pentru a face să fie respectat tratatul dela Bucureşti. Şi se comentează că dacă unii dintre bărbaţii de stat de la Constantinopol „imprudenţi sau rău sfătuiţi" ar fi voit să tragă folos din politeţa interesantă a Bulgariei, declaraţiile ministrului romîn le-ar fi putut da de gîndit aducîndu-i la sentimente mai juste în ceea ce priveşte situaţia.

Guvernul otoman ar fi înţeles însfîrşit că n'are altăceva de făcut de cît să demobilizeze cu tot dinadinsul armata ce o concentrase pe frontieriile Traciei şi să stabilească cît mai curînd cu putinţă relaţiile bune cu Grecia.

Se fac şi comentări în ceea ce priveşte viitorul, întrebîndu-se cei străini dacă tratatele de Bucureşti şi Atena, care au regulat în mare parte consecinţele ultimului răsboiu oriental pot fi considerate ca definitive.

Răspunsul ce şi-l dau, e un răspuns îndoelnic. Cu toată prevederea şi vigilenţa Romîniei, fără a vorbi despre cea a Europei,—zic ei—pacea balcanică nu-i asigurată încă.

Înţelegerea cordială greco-romînă „venită pentru ca să complecteze alianţa greco-sîrbă"—vorbele d-lui Take Ionescu —deşi oferă oarecare garanţie contra unei ameninţări mai mult sau mai puţin apropiată din partea Bulgarilor, totuşi această garanţie nu va dăinui multă vreme...

Maria C. Buţureanu

ECOURI

Friedrich Jodl.—Profesor titular de filozofie la Universitatea din Viena! unul din cei mai mari filosofi actuali, prin limpeditatea cugetărei sale armonice raţionaliste şi ştiinţifice; a murit zilele acestea 26 Ian. s. n.

Are scrieri foarte importante în domeniul filozofiei ştiinţifice.

A luat parte cu entuziasm, la *„Congresul internaţional monist" de la Hamburg 1911.*

Cel mai intim amic şi coleg al profesorilor universitari; Haeckel, (Iena) Arhenius, (Stockholm),—Ostwald, (Leipzig) şi Loeb (New-York)

In testamentul său a prevăzut,—de a i se face funeralii absolut,—laice; ceeace familia sa a şi executat. Au luat parte: societatea de „Liberă cugetare" şi „societatea monistă" din Viena, în corpore; iar Rectorul Unversităţii i-a ţinut o cuvîntare funebră, din cele mai elogioase.

*

In unul din numerile viitoare ale ziarului, voi da biografia complectă şi analiza scrierilor sale.

*

Ne amintim că acum cîte-va zile la Paris se înhumară generalul Picquart catolic şi Fr. de Pressensé (protestant) asemenea cu funeralii laice,—fără absolut nici o ceremonie religioasă.

dr. C. Thiron

In chestia gratificaţiilor de la C. F. R.

— Textul, din „Monitorul Oficial" al declaraţiilor d-lui A. A. Badareu, fost ministru al lucrărilor publice, în această chestie. —

Se ştie cît zgomot s'a făcut în privinţa gratificaţiilor pentru funcţionarii de la C. F. R.

Presa liberală—pentru motive lesne de înţeles—şi apaşii de la presa independentă, au căutat să arăte că d. Al. A. Badareu ar fi fost acela care s'a opus la acordarea acestor gratificaţii, pe deplin meritate.

Am dovedit la timp, cu acte în regulă, că lucrul ie inexact, că, din contra, d. Al. A. Badareu a făcut tot ce i-a stat în putinţă pentru a convinge pe directorul general al C. F. R. de nevoia de a se acorda atari gratificaţi.

In afară de documentele publicate la timp, reproducem mai jos din „Monitorul Oficial", şedinţa de la 23 Decembrie, pag. 367, atît comunicarea d-lui Anton Filoti, cît şi răspunsul d-lui Al. A. Badareu, în această chestiune:

D. *A Filoti*: Am cerut cuvîntul pentru a face două comunicări: una care voesc s'o aduc la cunoştinţa d-lui ministru de justiţie, cu privire la foasta societate Alex. Ioan I. Cuza din Focşani şi care, după mine, prezintă o extremă gravitate prin modul cum au fost excrocaţi de conducătorii ei un număr de peste 6.000 de familii; or cum d. ministru de justiţie nu se găseşte aci îmi rezerv dreptul ca s'o aduc la cunoştinţa d-sale, cînd d-sa va fi de faţă.

Cea de a doua comunicare, iarăş de extremă importanţă, pe care voesc să o aduc la cunoştinţa d-lui ministru de lucrări publice este că la toţi funcţionarii de la toate ministerele, precum şi de la toate autorităţile administrative, etc., li s'au dat gratificaţiuni sub o formă sau alta, ca o recompensă pentru surmenajul pe care l'au avut.

Funcţionariii căilor ferate sunt singurii funcţionari cari n'au avut nici un fel de ajutor, nici un fel de recompensă şi cu toţii suntem de acord în a recunoaşte că funcţionarii căilor ferate cu occziunea mobilizării au depus toată sîrguinţa şi au corespuns adevăratelor nevoi ale serviciului impus de acele grele împrejurări.

De aceea rog pe d. Ministru al lucrărilor publice cunoscînd bunavoinţa d sale faţă de aceşti funcţionari, să le acorde şi lor recompensele meritate mai cu seamă acum în ajunul sărbătorilor, cînd ei sunt lipsiţi în cea mai mare parte cu desăvîrşire de ori ce posibilitate pentru a-şi agonisi cele necesare.

Am multă încredere d-le ministru în solicitudinea d-voastră pentru micii funcţionari şi, în consecinţă vă rog să bine voiţi a le acorda o recompensă băneească, consistînd din leafa îndoită pe luna Decembrie.

D. *A. A. Badareu ministru lucrărilor publice*: Recunosc alături de d. deputat de Buzeu zelul pe care funcţionarii căilor ferate l-au depus cu ocaziunea mobilizării şi o recunosc numai sub o formă vagă, am recunoscut-o sub o formă mai precisă. pentrucă am intervenit la ministerul afacerilor străine, la cancelaria decoraţiunilor, pe baza recomanraţiunii făcute de direcţiunea căilor ferare, ca să dea distincţiuni tuturor acestor funcţionari cari şi-au făcut datoriaria în momentele grele ale ţării.

In ceea ce priveşte gratificaţiunea, de sigur *că lucru ar fi bun şi se impune* cu atît mai mult cu cît la alte ministere se dau gratificaţiuni, însă la căile ferate gratificaţiunea este ceva mai greu, pentru că avem 17.000 de funcţionari şi 16.000 de lucrători permanenţi.

Natural, la un personal de 33.000 de persoane este foarte greu a se da gratificaţiuni, mai cu seamă că în buget nu a fost prevăzută o atare sumă,

Insă făgăduesc să intervin la direcţia căilor ferate chiar azi, *comunicînd dorinţa d-voastră şi adăugînd la dorinţa d-voastră şi rugămintea mea, ca pe cît permite elasticitatea bugetului căilor ferate şi ceva credite disponibile, să se dea dacă nu la toată suflarea cel puţin gratificaţie la cei care au salariu sau care cîştigă mai puţin de 200 de lei lunar.*

D. A. Filoti: Iau act de declaraţiunea d-lui ministru şi declar că sunt mulţumit.

INFORMAŢII

▪ *Ziarul* Adevărul *dezminte din nou şi categoric ştirea de* Viitorul *cum că d. Mille ar fi vîndut unei mari instituţiuni financiare proprietatea ziarelor* Adevărul *şi* Dimineaţa.

▪ *Se ştie că în urma demisiei d-lui inginer Miclescu. Comisia interimară a hotărît să desfiinţeze postul de inginer inspector al comunei, sub motiv că realizează o însemnată economie pentru comună.*

Intenţiunea aceasta însă n'a avut de cît o durată de cîte-va zile, — căci, după stăruinţe venite din Bucureşti — eri s'a semnat un proces-verbal, prin care d. arhitect Cugler, este numit inginer inspector al Comunei.

▪ *Membrii clubului liberal sunt convocaţi în adunare generală pentru astăzi la orele 8 jum. seara.*

E vorba ca să se decidă eliminarea din club a unor membri, cari ar lucra în contra vederilor diriguitorilor liberali din localitate.

▪ *„Mişcarea" se încearcă să ne răspundă în chestia neacordării contractului societăţii tramvaiului electric.*

Răspunsul „Mişcării" confirmă spusele noastre şi tradează ceea ce am înregistrat sub formă îndoielnică, anume că d. G. Mirzescu e din principiu *un adversar al Tramvaiului electric* **străin.**

E un „naţionalism" de care s'ar ruşina pînă şi d. A. C. Cuza.

D. Mirzescu şi-a refăcut, în anii din urmă, educaţia sub regimul şi în doctrina cointerăsării *şi regretă că acum 12 13 ani, cînd s'a concesionat tramvaiele ieşane societăţii berlineze, nu exista un om de energie ca d-sa să organizeze o întreprindere naţională de exploatare.*

De ce nu s'a gîndit la aceasta d. Th. Vasiliu, care e mai bătrîn ca d. Mirzescu şi un mai vechiu anti-tramvaist ca d-sa?

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidaţii conservator-democraţi este o **stea.**

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise*, buletinele care poartă **steaua,** semnul candidaţilor conservator-domocraţi.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele conservatorilor-democraţi, închide toate celelalte buletine ce a primit dela preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buznnar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acelea ce au semnul o **stea,** şi le ţine în mînă dîndu-le preşedintelui spre *a le băga în urna albă.*

V. După ce s'au bagat în urna albă buletinele conservatorilor-democraţi cu semnul o **stea,** scoate din buzunar pe celelalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu perde nici *un* buletin, căci se anulează Votul.

▪ **„Facla" independentă.** — Am vorbit în numărul de ieri despre infeodarea „Faclei" la politica liberală.

Suntem în măsură de a da astă-zi amănunte interesante asupra peripeţiilor de independenţă a ziarului condus de micul excroc, eroul de la Panciu.

După multe insistenţe depuse pe lîngă d. Ionel Brătianu, primul ministru l'a primit pe Cocea în audienţă.

Convins, însă, de valoarea morală a individului, domnul Ionel Brătianu i-a spus:

— „Poţi să mă combaţi cît vrei—un singur lucru, însă, te rog. Să-mi susţii reformele".

*

Din cauza avansului pe care Cocea îl făcea liberalilor şi mai cu samă din cauză că prin *Facla* a atacat politica *Adevărului* denumind'o politica unui „ambiţios senil", d. Const. Mille a rupt ori ce legături cu cei de la *Facla.*

In consecinţă nu mai colaborează astă-zi la numita foaie nici un redactor sau reporter de la *Adevărul,* şi nici nu se va mai tipări ziarul la tipografia *Adevărului.*

Măsura drastică luată de d. Mille a provocat anemia numitei foi, care, în afară de sudălmi de grajd, nu cuprinde nimic care să intereseze cetitorii. Ea a mai avut de urmare că însă-şi existenţa numitei foi este ameninţată—căci lipsesc fondurile.

Se pare însă, că tot acestei drastice măsuri se datoreşte şi faptul că Cocea, din lipsa de fonduri, s'a grăbit să se înglodeze în politica liberală pentru a avea la dispoziţie fonduri.... secrete.

▪ Se aduce la cunoştinţă corpurilor şi serviciilor din Garnizoana Iaşi ca pînă la 10 Februarie 1914 să se trimeată acestei comenduiri cîte un tablou de toţi soldaţii morţi cu ocazia campaniei din 1913.

▪ Cu ocazia sărbătoarei de Joi 30 Februarie va avea loc la Comenduirea Piţel distribuirea medaliei „Avîntul Ţării" gradelor inferioare.

Tot odată se va da elevului de administraţie Lipovanu Constantin şi şergenţilor Sturza Constantin, Kornescu Vasile şi Popa Ioan, medalia „Virtutea militară" pentru timpul campaniei.

▪ Aflăm cu plăcere că Joi 6 Februarie se va celebra în biserica Vovidenia din Botoşani căsătoria gentilei d-re Elena Jippa, fiica d-lui lt.-colonel C. Jippa cu d. locotenent Ioan Ferderber, fiul prietenului nostru L. Ferderber, farmacist în Podul-Iloaie.

▪ După cum am anunţat, Joi 30 Ianuar, a. c. ziua sfinţilor Trei Ierarhi Vasile, Grigore şi Ioan, Seminarul „Veniamin" îşi va serba patronul. Această serbare se va începe cu serviciul divin oficiat în capela acestui Seminar între orele 10 jum. şi 11 jum. şi se va termina prin disertaţia obicinuită, ţinută în sala de recepţie a Seminarului de către Sf. Sa Econom I. Gotcu profesor.

▪ Biletele şi invitaţii pentru Serata dansantă org. de Centrul Studenţesc Sîmbătă 1 Februarie în Saloanele Soc. de Gimnastică şi pusă sub patronajul d-lui Rector al Universităţii, se găsesc în fiecare zi între orele 11 jum. şi 12 jum. şi 6—7 p. m. numai la Centrul Studenţesc.

D-na Mărioara Fărcăşanu şi d. Mihailescu-Brăila, cari au avut un mare succes la festivalul studenţesc din 24 Ianuar, vor executa cîte va cîntece, iar d-nul Coco Demetrescu simpaticul artist al trupei craiovene, va declama cîte-va monologe la serata dansantă organizată de Centrul Studenţesc.

▪ Parchetul instrueşte acum o afacere destul de interesantă,

Iată despre ce e vorba.

Un portar de la un otel, deprins a încasa o remisă însemnată de la unele femei cu moravuri uşoare, se văzu pentru astă dată refuzat.

In furia sa, acel portar se repezi asupra fetei şi începu s'o gîtuie.

La ţipetele fetei, săriră vecinii cari o scăpară din ghiarele acestui sălbatic.

Portarul a fost arestat.

▪ Ziarul „Berliner Tageblatt" află din Petersburg, că tratativele pentru încheiarea unei alianţe între Grecia, Serbia şi Muntenegru au obţinut deplinul succes şi se poate considera ca definitivă.

Chestia însă ce preocupă azi cercurile politice, este participarea Romîniei la această alianţă.

Se va cunoaşte exact, după audienţa d-lui Pasici la regele Carol.

▪ Şcoalele din Sbiereni şi Erbiceni au fost închise pe timp de 5 zile, din cauza epidemiei de difterie.

▪ Ministerul de domenii a pus la dispoziţie un teren pentru construcţia unui local de şcoală în Storneşti-Sineşti.

▪ Revizoratul şcolar a primit ordonanţele de plata lefei învăţătorilor, pe luna curentă.

▪ Mai multe delegaţiuni de patroni meseriaşi din provincie, s'au prezintat ministrului de comerţ, spre a cere modificarea legei meseriilor.

Principalele lor doleanţe sînt: să se redea corporaţiilor autonomia cari li s'a luat prin Cassa Meseriilor prea centralizatoare; să se desfiinţeze modul de percepere a cotizaţiilor prin lipirea de timbre; în fine să li se ierte amenzile cari îi împovorează.

D. ministru Radovici a ascultat pe meseriaşi şi în ce priveşte încasarea cotizaţiilor prin timbre, a declarat că de o camdată i se pare cel mai bun sistem.va

A promis totuşi că legea meseriilor fi modificată, însă după o studiare mai aprofundată.

❑ O telegramă din Viena anunţă, că d. H. Nelken, cunoscutul exportator din Iaşi, s'ar fi îmbolnăvit grav acolo.

▪ Pregătirile în vederea balului, pe care societatea de gimnastică îl organizează; în seara de 6 Februarie, sunt excepţionale, se prevede unsuccess deosebit.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

ULTIME INFORMAŢII

Din cauză că d. Take Ionescu, şeful partidului nostru, fiind reţinut în Capitală nu poate veni la Iaşi, întrunirea convocată pentru Vineri 30 Ianuarie, ora 5 d. a, se amînă şi va avea loc probabil Luni 3 Februarie.

— Domnii membrii ai clubului Conservator-democrat din Iaşi sunt convocaţi în şedinţă plenară pentru Vineri, ora 5 d. a.

— «Mişcarea» momiţînd «Evenimentul» crede că este cinstit să lupte împotriva candidaţilor noştri—bîrfind şi calomniind fără să înţeleagă a lua răspunderea celor ce scrie.

D. profesor Mezincescu ne roagă să somăm pe toţi aceşti bîrfitori —să declare cine îşi iea răspunderea murdăriilor ce se strecoară într'o formă sau alta **la adresa sa. Domnia sa nu înţelege să îngădue sub pretext de campanie electorală atari odioase procedee.**

De aceia pe de o parte, repetăm limpede ceia ce am zis eri că d. profesor Mezincescu nu a mandatat din fondul de 1.500.000 destinat pentru holeră nici un ban—**din pricină că d-sa fiind ocupat cu executarea propriu zisă a măsurilor de combatere, nu lucra la Direcţie.**

«Imbogăţitul» dr. Mezincescu este la dispoziţia ori cui **pentru a arăta în ce constă bogăţia d-sale şi cari au fost foloasele materiale care le-a tras de pe urma subdirectoratului de la serviciul sanitar. Măsura bogăţiei sale poate să o deie faptul că în acest timp pentru a putea rezista cheltuelilor ce îi impuneau situaţia sa, a împrumutat la Casa Corpului Didactic—zece mii lei—pe care îi plăteşte prin reţineri asupra salarului său.**

«Imbogăţitul» dr, Mezincescu trăeşte din munca sa—şi dacă îşi poftesc alegătorii la masă — le imparte bucata de pîine muncită de el şi crede că sunt puţini printre cei care strecoară notiţele din «Mişcarea» şi altele de felul ei, care pot să spuie acelaşi lucru.

Vom spune însă mai mult despre aceştia din urmă dacă va fi nevoie.

Mişcarea **nu visează de cît neînţelegeri şi desbinări în rîndurile noastre. Se vede că ţine să transplanteze în clubul nostru, starea sufletească a membrilor clubului liberal.**

Astfel, în numărul de aseară, ziarul *Mişcarea* **anunţă, cu un lux de detalii care nu are egal de cît enormitatea invenţiunei însăşi, că ar fi isbucnit mari neînţelegeri în clubul nostru, cu privire la candidatură şi la lupta electorală.**

Dăm pentru a doua oară cea mai formală dezminţire tuturor acestor născociri. Partidul Conservator-democrat, din Iaşi, strîns unit în jurul şefului seu nu cunoaşte desbinări şi neînţelegeri, şi într'un cuget şi un suflet înţelege lupta.

La toate cafenelele a început a se juca tombola şi alte jocuri de hazard oprite sub toţi prefecţii anteriori.

Vom publica lista favoriţilor regimului, cărora li s'a eliberat *spre vînzare* **autorizări prefectorialе pentru asemenea jocuri, în interesul jocului... electoral şi în special al colegiului al doilea.**

D. Virgil Hagi-Pandeli, unul din cei mai mari proprietari din Vlaşca, s'a înscris în partidul conservator-democrat.

Se observă că de cîteva zile au loc conciliabule dese între d-nii Georgel Mirzescu şi d. A. C. Cuza.

D. Gh. Pascu, docent universitar, a fost numit director al Bibliotecei centrale din localitate.

Cu multă plăcere înregistrăm înscrierea în partidul nostru a d-lui George Dornescu, avocat şi profesor la şcoala normală de învăţători din Iaşi.

Domnul Profesor A. D. Xenopol, duminică 2 Februar va vorbi despre „Frătările pentru împăcarea Romînilor cu Ungurii" la societatea culturală „Miron Costin" din Roman.

Inmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti ale amicului nostru N. Pogonat, va avea loc Joi 30 Ianuar, ora 10 a. m.

Cortegiul funebru va pleca de la locuinţa defunctului din str. Lozonschi.

Rugăm pe d. Gr. Iamandi, proprietarul pieţei Sf. Spiridon să dee ordin antreprenorului ca să cureţe zisa piaţă.

Dacă fratele d-sale d. dr. Iamandi n'ar fi ocupat la clubul liberal cu pokerul, ar putea interveni la d-sa să-şi înceapă serviciul prin dezinfectarea pieţei.

Pe ziua de 1 Februarie sunt convocaţi în şedinţă membri cosiliului de Igienă.

La 1 Februarie se va ţine la Universitate concursul pentru ocuparea burselor vacante la facultatea de litere.

D. dr. Stănescu, medic de oraş la Tg.-Frumos, va fi detaşat şi la plasa Bahlui, în locul d-lui dr. Iamandi, numit la Iaşi.

Ordin circular.—Majestatea sa Regele prin înalta aprobare dată raportului ministrului sub No. 13.030 din 31 Decembrie 1913 a hotărît ca toţi dezertorii şi nesupuşii care s'au prezentat la corpuri şi au etatea mai mică de 28 ani să fie trecuţi în elementul corespunzător vrîstei. Astfel fiind, se face cunoscut corpurilor şi serviciilor armatei că amnestiaţii, care s'au bucurat de această favoare în intervalul de la 23 şi care n'au vîrsta de 28 ani şi au fost menţinuţi sub arme pentru complectarea serviciului obligatoriu se vor trece în complectare dacă clasele corespunzătoare etăţii lor se găsesc deja în acest element.

D. Schoenberg, procuristul Băncei Moldova a fost înaintat sub-director.

Au fost numiţi procurişti, d-nii Capralia, Traubici, Sigler şi Dulberg.

Astă seară este convocat sindicatul medicilor din localitate. E vorba de a se reîncepe activitatea acestei organizaţiuni ramasă în inerţie de la întemeiarea ei sub preşidenţia d-lui dr. Manicatide.

La liceul naţional a fost însărcinat d. Viziresсu cu suplinirea unora din oarele ocupate de d. Sporea, la latină şi germană.

Congresul farmaceutic din Bucureşti a adoptat, după o comunicare făcută de d. Ion Rotbard din Iaşi, propunerea de a se impune tuturer farmaciştilor din ţară să renunţe la ori-ce acordare de rabat la ordonanţe medicale.

Astă-seară Mercuri 29 Ianuarie are loc o splendidă reprezentaţie cinematografică în sala Circului Sidoli în beneficiul societăţei „Elena Doamna" din oraşul nostru.

Noul program cinematografic de astă-seară cuprinde între altele : „Catastrofa balonului dirigiabil", film danez de mare artă în 3 părţi.

In rolul principal apare d-şoara Asta Nielsen. Celelalte roluri sunt interpretate de elita artistică a teatrelor din Kopenhaga.

Incendiu la Gaston, scene foarte humoristice.

O primblare în sudul Bretaniei, interesante şi instructive călătorii.

In pauza cea mare, varieteu : John şi Matk artişti engleji cu cîţii miraculoşi, admirabil dresaţi. Artiştii John şi Mack apar în persoană pe scena Circului Sidoli cu inteligentele si dresatele patrupede.

In curînd **Bernardo**, cîntăreţul popular din Bucureşti.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri.

Dela 23 Aprilie 1914 se închiriază

Un apartament elegant, în perfectă stare, compus din patru odăi mari, odae p. servitori, bucătărie spaţioasă, antret, pivniţă mare şi adîncă, grădină, curte mare, Apă, lumină electrică.

In aceeaşi casă :

Două dugheni de cîte două odăi mari. Se pot da separat sau împreună.

Două magazii de cîte 12 metri lungime şi 6 m. adîncime.

Informaţiuni la proprietar d. M. H. Goldner str. Gh. Mirzescu 17.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Parlamentul japonez

asaltat de mulţime

— Intervenţia armatei —

Tokio.—Parlamentul refuzînd a da un vot de blam guvernului, mulţimea strînsă în faţa parlamentului a pătruns înăuntru şi a maltratat pe deputaţi.

Poliţia a intervenit. Sunt mai mulţi rîniţi de ambele părţi.

Armata a înconjurat parlamentul.

Dispariţie de documente

Sofia.—In cursul unui discurs pronunţat ieri la Plevna, d. Ghenadief, a semnalat dispariţia de la ministerul de externe, a unei serii de documente ce stabileau responzabilitatea guvernului precedent.

Insularii greci cer alipirea la Grecia

Atena. — delegaţii insulei Castelorizo au remis miniştrilor Puterilor rezoluţiunea următoare :

„Locuitorii insulei Castelorizo, la trista înştiinţare că insula lor va fi readusă sub jugul turcesc, protestează în contra acestei nedreptăţi şi roagă pe Marile Puteri să remită insula Greciei.

In caz contrar dînşii sînt hotărîţi a părăsi insula".

Principele Alexandru la Petersburg

Petersburg.—Vizita pe care o va face prinţul Alexandru al Serbiei la Petersburg se pune în legătură cu un proiect de căsătorie.

In chestia alianţei Balcanice

In jurul interviewului lui Ratco Dimitrief

Sofia.—Ziarul „Dnevnik" află din loc competinte că interviewul generalului Ratco Dimitrief, publicat de ziarul „Le Temps", reprezintă numai vederile sale proprii care nu sînt împărtăşite de cercurile oficiale.

Acestea socotesc că este absolut cu neputinţă reînoirea Alianţei Balcanice preconizată de Dimitrief.

Trupele greceşti în Albania

Valona. — Trupele greceşti au ocupat satele Bloua şi Bobo. Ele înaintează spre Albania de sud.

Populaţia a înaintat un protest comisiunei internaţionale.

Tronul Albaniei

— Principele de Wied la Roma. — Deputaţiunea albaneză către principele de Wied. —

Roma. — Regele a conferit principelui de Wied marele cordon al ordinului sfinţilor Mauriciu şi Lazăr.

Principele de Wied a vizitat, la orele 11, pe d. Sangiuliano cu care a avut o îndelungă întrevedere. La a doua parte a acestei întrevederi a luat parte şi secretarul de stat general la externe, d. Martino, şi baronul Aliotti, desemnat a fi ministru al Italiei în Albania.

De la Consultă, principele s'a dus la palatul Broschi spre a vizita pe preşedintele consiliului d. Giolitti.

Mîne dimineaţă, ambasada germană va da un dejun în onoarea principelui care va pleca mîne noapte la Wiena.

*

Durazzo.—Essad Paşa a primit o telegramă din partea principelui de Wied, anunţîndu-l că principele doreşte să primească deputaţiunea albaneză între 18—20 Februar.

Delegaţiunea albaneză va părăsi la 12 Februar Durazzo şi se va înapoi împreună cu principele de Wied, la 26 Februar.

*

Dl. Throtha, mareşalul curţii principelui de Wied a sosit aici.

Excadra engleză

Cherbourg.—Escadra engleză a sosit aci.

Serviciul Telefonic

Colegiul universitar din Capitală

Bucureşti.— Pentru colegiul universitar din Capitală, vor candida d-nii d-ri. Toma Ionescu şi I. Cantacuzino.

Condemnarea unui rezervist

Bucureşti.—Consiliul de răsboiu a condemnat la 15 zile închisoare pe plutonierul rezervist Dimitrie Mateescu, inginer, pentru că, într'o cafenea, ar fi întrebuinţat cuvinte insultătoare la adresa foştilor lui şefi din timpul campaniei.

D-nii Venizelos şi Pasici

în Capitală

— Stabilirea înţelegerei între Grecia şi Serbia —

Bucureşti. — D. Venizelos a mai făcut eri înainte de plecare, o vizită d-lui Tache Ionescu. Ambii oameni de stat s'au întreţinut mai bine de o jumatate de oră.

D. Venizelos a avut apoi o lungă convorbire cu d. Ionel Brătianu.

*

In cercurile politice, se afirmă, că înţelegerea între Grecia şi Serbia e făcută şi că ea va deveni definitivă, în urma vizitei pe care d. Venizelos o va face la Belgrad.

*

La orele 5, d-nii Venizelos şi Pasici au părăsit Capitala, conduşi la gară de miniştrii şi de corpul diplomatic.

Au asistat de asemenea şi d. Take Ionescu.

Publicul a făcut oaspeţilor o caldă manifestaţie de simpatie.

Un comunicat

Bucureşti.—Comitetul central al uniunei evreilor pămînteni publică un comunicat prin care declară că Uniunea va porni o agitaţie în senzul de a convinge şi partidele de guvern de nevoia modificărei art. 7 din Constituţie.

Plecarea Principelui George

Bucureşti.— Principele George al Greciei, a părăsit azi Capitala — via Belgrad.

Adeziunile din Bacău

Bacău.—In urma întrunirei de la clubul conservator democrat, s'a expediat o telegramă d-lui Take Ionescu, prin care i se aduce la cunoştştinţă un şir de personalităţi care au făcut adeziune la partidul conservator-democrat.

Intre aceste personalităţi se găsesc d-nii Mihail Pastia, fost primar la Tg. Ocna, loc. colonel Mironescu, Nicu Gherasim, proprietar. Căpitan N. Stoenescu, I. Broşteanu T. Balan, Gh. Negulescu, V. Niţulescu şi preoţii Arghir Goagă şi Stan Butoianu.

Comitetul executiv din Bacău constituindu-se, a ales pe d. Take Ionescu, preşedinte de onoare şi pe d. Eugen Ghica Comăneşti, ca preşedinte activ.

Ca vice preşedinţi au fost aleşi d-nii Cantili, Mihai Pastia şi Gh. Poltzer.

Un proiect din iniţiativă parlamentară

Bucureşti.—In primele zile ale constituirei camerelor se va depune un proiect de lege din iniţiativa parlamentară, admis şi de guvern, prin care se abrogă legea, care declară că există incompatibilitate între mandatul de deputat şi senator şi acel de director al unei instituţiuni financiare.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. VI-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat :

5,000 lei No. 9520.

3,000 lei No. 53040. 44201, 50554.

2,000 lei No. 50893, 51771, 59724, 29218, 34799.

1,000 lei No. 9137, 23918, 28981 35335, 38314, 7525, 11595, 56445, 996 20523, 41753, 25765.

500 lei No. 8010, 21875, 30563, 37933, 54276, 58432. 59246. 558, 5893 10281, 13535, 15171. 29132 32837, 33713 47870, 49736, 52379, 54272, 2676, 9807 13051, 15018, 21574, 30468, 35572, 41706 44426, 56978.

Demoiselle *parisienne désire 2 heures par jour leçons conversation. Au journal.*

†

Nemăngăiaţii : Ioan Pogonat, Marie Dimopol cu fii şi fiice ; Constanţa D. Teodoru cu copii ; Lucreţia Burada, Marie şi Alecu Pogonat cu copii, precum şi familiile G. Nicoleanu, colonel C. Christescu, Elisa Gheorghiu, I. Lupu, V. Panopol, Tacu, Iorga, Cătănescu şi Buţă, au durerea a vă înştiinţa pierderea ce au suferit prin încetarea din viaţă a prea iubitului lor tată, frate, unchiu şi rudă

Nicu I. Pogonat

decedat în vrîstă de 62 ani în ziua de 28 Ianuarie a. c.

Inmormîntarea va avea loc Joi, 30 Ianuarie la cimitirul „Eternitatea". Cortegiul funebru va pleca la orele 10 a. m. dela locuinţa defunctului din str. Lozonski No. 1.

Iaşi, 29 Ianuarie 1914.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicile şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Naumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat*.

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 -

Reparaţiuni ŞI PRESCHIMBĂRI LA INSTALAŢIUNI de apă şi canal, closete, băi etc. bine executate şi ieftin la V. Alexandru, str. Cruce 75.

De închiriat *una casă mică şi două corpuri casă cu curte şi livadă, cu pomi roditori în fundacul 40 de Sfinţi, No. 4. A se adresa Parohului Agapie la Biserica 40 de Sfinţi.*

De vânzare

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

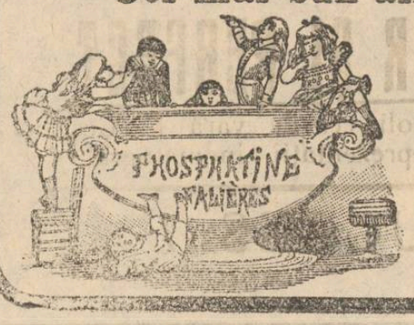

Recomandat de la vîrsta de 7-8 luni. în momentul intercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrînilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :

6, Rue de la Tacherie, PARIS şi pretutindeni.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** incepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

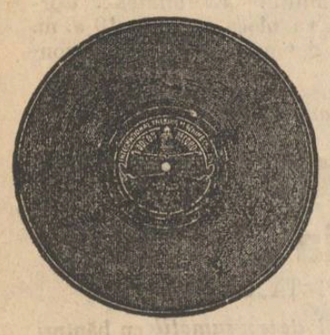

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca : **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

---

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Sălagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

25°|o !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

—Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

---

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea **3 LEI 6 FOTOGRAFII** c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în PIAŢA UNIREI, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2092.—Vineri 31 Ianuar 1914

Teorie nouă electorală

De cîteva zile „Mișcarea“ a început a deveni furioasă.

Pe de o parte strigă către alegători, pe care crede că-i are în buzunar și deci gata a asculta de ordinele ei, că nu are cartel cu nici un alt partid de opoziție, deci cu toții, mare și mic, bătrîn și tînăr, să voteze numai pe liberali.

In al doilea loc, citatul ziar se năpustește asupra cîtorva adversari, pe care nu-i are la inimă fiind că aceștia nu vorbesc.

Modul ca și tonul în care se exprimă acel ziar arată că a intrat în furia electorală.

De altfel toți acei cari se interesează de interesele generale, și constatăm cu bucurie că numărul lor din an în an e mai mare, sunt deprinși cu acele schimbări de diapason, cu cît se apropie alegerile.

Astăzi li s'a produs cîteva specimene de proză electorală, dar ei știu că mîne va veni rîndul altora, căci nu se poate ca furia care a pătruns în redacția numitului ziar să nu-și producă toate efectele, să nu ajungă la paroxism.

Și cînd te gîndești la rolul însemnat ce ar trebui să-l aibă ziaristica, și mai ales în împrejurările prin care trecem?

Ce să mai creadă, de exemplu cititorii cînd o gazetă vorbind de întrunirea adversarilor, spune că la ea n'a luat parte mai nimeni, că a vorbit d. J. ori L. cari n'au spus nimic ori au spus prostii, și că nici unul, dar absolut nici unul din cei ce au vorbit nu era de vre-o samă?!

De multe ori se produce în spiritul cititorului, prin astfel de procedare, un fenomen cu totul invers de cît acel la care se aștepta ziarul.

Lumea devine sceptică și începe a nu mai crede nici cînd batjocorești, dar nici cînd lauzi.

La ziare ca cel pînă aici numit scriu însă oameni. Și de la aceștia ce poți cere mai mult? Cum sunt ei așa va fi și expresiunea gîndirilor lor.

Dar „Mișcarea“ ridică o chestiune, care ar părea să aibă însemnătatea unui principiu.

După dînsa, persoane ca Gh. Lascar ori N. Cananău n'ar trebui aleși pentru că nu vorbesc.

Negreșit că nu e vorba aici de cît de aceia că dînșii nu vorbesc în public, nu țin discursuri.

Va să zică, după citatul ziar, un criteriu după care ar trebui să se conducă alegătorul ar fi gradul mai mare ori mai mic de loquacitate a candidatului?

Las că dacă e vorba de întrebare pentru întrebare, am putea și noi întreba pe d-nii liberali dacă toți cei înscriși pe lista d-lor spre a se prezinta alegătorilor în calitate de candidați, vorbesc, dar nu aceasta merită importanță. Importantul va fi de a se ști dacă orientarea alegătorului trebue să se facă după discursurile pe cari le ține cineva în întruniri publice sau atunci cînd a mai fost și altă dată ales, după discursurile din corpurile legiuitoare?

Ce ar fi, dacă în adevăr, toți cei peste 180 deputați ar vorbi, ar ține discursuri de oare întregi?! Să ne gîndim numai și atunci nu numai că corpurile legiuitoare ar trebui să siegeze timp de trei luni pe an cît cere Constituția — ceia ce de altfel nu se prea respectă — dar anul întreg și nu numai ziua ci și noapte-a. Nici la Francezi nu vorbesc toți deputații a căror număr trece peste 500.

Cu toate acestea tot s'a găsit unul dintre ei, ajutat negreșit de mai mulți alții, care a venit cu un proect de lege prin care să se limiteze timpul cît are a vorbi un deputat. Francezii s'au speriat de cei cîți-va cari vorbesc, dar dacă ar fi fost ca toți cei aproane de 600 deputați să vorbească?

Acest lucru dovedește că sunt foarte mulți cei cari judecă conform proverbului nostru: „vorba multă, sărăcie.“

Și în adevăr cîți profesioniști n'avem, de exemplu și noi, profesioniști celebri în ramura lor, dar cari nu pot ținea discursuri în public?! N'avem adică scriitori de valoare, artiști însemnați, doctori eminenți, chiar avocați excelenți, cari nu pot ținea discursuri? Ar însemna după *teoria nouă și de ocazie* a ziarului numit, că aceștia nu sunt buni să se ocupe de interesele ce privesc țara întreagă, de acele ce se referă la întreg neamul nostru!?

Dar tocmai, ar trebui să vedem în această orînduire a muncei, un adevarat progres.

O țară are nevoe de oratori în adevaratul înțeles al cuvîntului, oameni cu judecata limpede, cu claritate în expunere, cu forme alese și atrăgătoare, după cum are nevoe de oameni înzestrați cu spiritul de ordine și calități administrative.

Principiul economic al diviziunii muncei așa cere. Nu toți să vorbească, ci pe lîngă aceia să fie și oameni de acțiune ori profesioniști cu autoritate.

Și apoi nu de multe ori e cazul de a zice, nu votați pe cei cari nu prea vorbesc?!

V. I. Radu

MICI POLEMICI

Profesorul higienist Mezincescu răspunde fără șovăire tuturor micilor anonimi care-l „atacă“.

Este o chestiune de obișnuință și de sport științific: îi place să se războiască cu... microbii...

*

In sfîrșit Cosmovici-Cațavencu are un urmaș: pe d. dr. Severin. Drept ilustrație, vedeți „nota zilei“ și... va urma.

*

In „Mișcarea“ a apărut un portret mult mai tînăr al ex generalului Musteață.

Grozav ține ne-generalul să pară tînăr!

*

La tribunal a fost condamnat, pentru falșificare de monede, un oare care Pleșcan.

...O fi Pleșcar.

*

Cine-va încearcă în „Mișcarea“ mici atacuri sub titlul de „fracțiuni naturale“.

Fracțiuni da, însă mai degrabă... ordinare.

*

Ce frică au liberalii că d-rul Mezincescu dă de mîncare alegătorilor?

...Să nu mănînce fripți pe candidații lor...

NOTA ZILEI

Un „Intelectual“

Nota humoristică la marea întrunire de la Sidoli n'a reprezentat-o numai d. dr. Cosmovici ca deobiceiu, ci și d. dr Severin.

De la eroii nemuritori ai defunctului Caragiale, nici un Farfuride electoral n'a rostit o frază mai cetățenească decît această primă frază a „oratorului“ Severin:

«... Se întîmplă adesea ori, poate totdeauna, ca un om politic să aibă ca punct de plecare aspirațiile lui personale și fiind dotat pentru-că e om politic de facultatea de a impune aceste aspirații, fac din ele idei **care nu sunt de cît sentimente, pe care tocmai din cauza originei lor, devin o pasiune dominantă**»

Să se noteze. Oratorul nu e cineva da la... coadă, ci un fruntaș, un candidat un intelectual Da un „intelectual“ care ne-o spune pășleau:

„...Grosul armatei acestui partid, îl formăm noi intelectualii de toate categoriile“.

Doară *grosul* să-l formeze căci nu e nimic subțire în ceie debitate de noul intelectual al Iașului.

Veți vedea mîine—mai frumos!

CANDIDAȚII NOȘTRI

P. SION

Un fruntaș al baroului iașan, jurist a'cărui autoritate n'o contestă nimeni după cum nu-i se contestă simpatiile nenumărate de care e înconjurat în orașul nostru.

O personalitate care nu s'a prevalat însă de această popularitate și de acele numeroase simpatii pentru a impune situațiuni anumite în

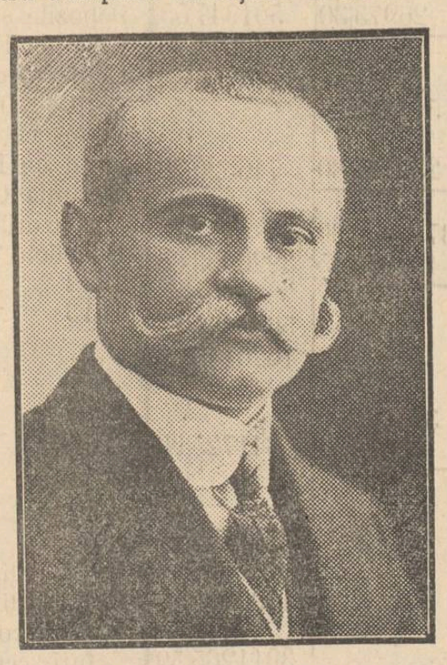

anumite momente. Ci, om de acțiune înainte de toate și om de partid în accepțiunea adevărată a cuvîntului, partidului a dat devotamentul întreg, energia toată, meritele și vaza personală pentru a înlesni triumful în comun.

Ca deputat, ales în 1910, a sacrificat bucuros o parte din timpul d-sale prețios ca să se asocieze cu zel la lucrările parlamentare.

Pe astă dată candidează ca membru al partidului conservator-democrat și avem încrederea că colegiul I de Iași îl va trimite ca mandatar al Iașului ca să-l reprezinte în Cameră în zilele cînd este atîta trebuință de inteligențe distinse și de personalități marcante, vrednice de trecutul parlamentar al Iașului.

NICU NANU

Dacă regretăm că, dintr'un exces, de modestie—am zice aproape din cochetărie—simpaticul nostru candidat nu ne-a pus la dispoziție fotografia, ca să avem la timp clișeul, ne consolăm gîndindu-ne că Nicu Nanu este atît de cunoscut și de simpatic iașanilor, în cît ne putem dispensa, la rigoare, de a-i pune clișeul.

D. Nanu e, în lumea iașană, o figură nu numai marcantă și reprezentativă, dar chiar populară.

Fără dușmani; d. Nanu n'a inspirat nimănui, în nici o împrejurare nici o inimicie. Poate avea adversari politici, dar dușmani nici odată. Lucrul e tot atît de adevărat în politică unde are o activitate veche ca și în industria și comerțul Iașului unde, de asemenea, a cheltuit o frumoasă activitate pe vremuri.

Face parte din vechea gardă conservatoare ieșană—și n'a șovăit un moment în dragostea lui către partidul conservator-democrat și șeful lui.

In mai multe rînduri reprezentant al Iașului, în Cameră și în maturul corp, N Nanu a reprezentat orașul cu cinste și demnitate.

A participat și a contribuit la toate înfăptuirile mari pe care partidul conservator-democrat le-a făcut în Iași, contribuind la realizarea lor cît mai completă.

Activitate...

Discursuri parlamentare ale d-lor At. Ath. Gheorgiu și C. B. Penescu:

— — — — — — — — —
— — — — — — — — —
— — — — misitie — — — —
— — — — — — — — —
stăruinți — — — — — — —
— — — — — — — — —
— — — — — — — — afaceri

(Va urma)

Către alegătorii colegiului al 2-lea de Cameră

Cred că răspunsul cel mai bun și mai de actualitate ce se poate da calomniilor și născocirilor ce debitează adversarii—«cartelați»—de la «Mișcarea» și «Evenimentul» în contra prietenului nostru profesorul Mezincescu, se cuprinde în următorul apel pe care d-sa l'a adresat alegătorilor:

Cu toată dorința mea de a vă vedea și de a vă arata prin viu graiu în ce condițiuni înțeleg să vă rog a-mi da votul Domniilor-voastre, mă văd nevoit, din cauza timpului scurt ce ne desparte de ziua alegerei, să mă mulțumesc a vă lămuri aceasta prin aceste cîte-va rînduri.

Iubite Alegător

Legat prin întreaga mea ființă de această parte a țării, unde am văzut lumina zilei, a fost mereu în gîndul meu de a fi folositor în primul rînd acestui colț de țară care a avut numai partea jertfelor.

In vremurile grele ce au urmat mobilizarea din anul trecut, cu prețul a multor osteneli și a multor nemulțumiri, am făcut tot ce omenește cu putință pentru a feri macar partea aceasta de țară de pustiitoarea molimă.

Pînă și bîrfitorii cei mai îndărătnici au fost nevoiți a recunoaște că numai mulțumită stăruințelor mele, Corpul al 4 lea de armată, în care nu rămăsese nici un regiment ne bîntuit adînc de holeră, s'a întors la vatră fără să aducă cu el nemiloasa boală.

Cînd vremurile s'au mai liniștit, am căutat din nou să fac ceva, cît de puțin, pentru Iași.

Am înființat aci o școală de agenți sanitari, în gradul că și cei de prin locurile acestea să poată găsi un mijloc de viață și chip de a fi folositor.

In Legea Sanitară din 1910, prin care se înființase școli de acest fel la Craiova și la Galați, nu numai că se trecuse peste Iași, dar se pusese un anume articol care împiedica înființarea acestei școli in Iași. M am folosit de prilejul modificărei Legii pentru a suprima acest articol și am stăruit că școala aceasta să ia ființă. Am adînca convingere că, cu toate încercările unora și altora—și a-ți avut de curînd prilejul să asistați la cea dintâi—școala aceasta va rămînea pentru binele orașului și pentru binele tuturor.

N'am avut vreme să înfăptuiesc din tot ceia ce plănuisem pentru îmbunătățirea stărei sanitare în această parte a țării în totdeauna uitată.

Iubiți Alegători

Chestiunile mari ce frămîntă viața noastră publică vă impun datoria de a vă gîndi mult și bine înainte de a vă da votul. Oamenii cumpăniți vor înțelege nevoia de a nu sgudui prea mult viața noastră de Stat prin nici una din cele două îndrumări noi puse la ordinea zilei. Singura chezășie pentru aceasta este de a trimite în sfatul țării tot ce aveți oameni mai de seamă—și la noi unde țara, slavă domnului, a fost deapururi guvernamentală, nu vă fie grijă că veți îngreuia situația celor de la putere cu voturile voastre. Judecați oamenii și dați preferință celor ce nu sunt la guvern, ei singuri pot să ție cumpănă dreaptă și să împedice tot ce ar putea primejdui țara.

Numai prin felul acesta veți putea zice că v'ați făcut datoria către țară în aceste vremuri grele.

Alegători din pătura cultă,

Celor mai culți le incumbă datoria de a veghea cu mai multă grijă în aceste timpuri grele. In primul rînd deci, mă adresez lor, și rog marele număr de oameni de o cultură mai înaltă a acestui colegiu să dea ascultare glasului meu. Mă adresez la profesori, la institutori, la medici, la preoți, la slujbașii de tot felul—și le dau cuvîntul meu de a mă sili să merit votul ce mi se dă. Partidul meu a ridicat steagul unei mari chestiuni—acea a *Stabilității reale a tuturor funcționarilor publici.*

Este de datoria tuturor să luptăm pentru ea, întrucît ea va aduce pe lîngă liniștea și siguranța zilei de mîine pentru atîtea mii de suflete, o libertate reală de cugetare și de vot. Cu această reformă, socotesc că s'ar face pentru ridicarea corpului electoral, mai mult de cît cu noianul de vorbe goale, cu care se amețește astăzi lumea.

Dați deci sprijin tuturor celor ce vor lupta pentru stabilitatea reală a tuturor slujbașilor Statului.

Mici funcționari și meseria și romîni

Colegiul acesta în cea mai mare parte făcut din slujbași mici și meseriași de tot felul, este întruparea tuturor suferințelor și nevoilor, celor de la tîrguri. Există în-trînsul un curent de deșteptare. Primejdia contopirei lui cu colegiul celor de la țară, nu încă în măsură să-și dea seamă de nevoile lor, a trezit din amorțire întreg colegiul al 2-lea.

Funcționarii de la c. f. r., funcționarii mici de la toate administrațiile publice, meseriașii de tot felul, vor înțelege că este clipa cea din urmă cînd pot să și arăte gîndul lor.

Este clipa cea din urmă cînd mai pot apara cu votul lor nevoile clasei lor. Votul lor are astăzi o însemnătate alta de cît a avut pînă acum. Socotesc că nu este unul dintre ei care să vrea să-l îndrepte în potrivă-și.

Cît mă privește, mă leg a lupta pentru nevoile acestei clase, pentru îmbunătățirea stării tuturor celor mici, pentru păstrarea dreptului de vot al orășenilor care este singurul mijloc de luptă ce le-a mai rămas.

Cu gîndul acesta solicit votul dv. și socotesc ori ce vot ce mi se dă ca o obligațiune de a-mi îndeplini datoria cu mai mult drag și cu mai multă rîvnă.

Dr. Dimitrie Mezincescu
Prof. la Universitatea din Iași membru în consiliul sanitar superior, fost subdirector general al serviciului sanitar.

Romînia și blocul balcanic

— Părerea presei austriace —

Ziarul „Neue Freie Presse“ ocupîndu-se de înfăptuirea blocului balcanic, zice:

„Cabinetul rusesc își dă cea mai mare osteneală de a atașa Romînia și a o îndepărta de tripla alianță.

E știut, că între Romînia, Serbia și Grecia a intervenit o alianță, pentru apărarea păcei de la București. Nu este însă probabil că Romînia să se alipească în chip ofensiv la un bloc balcanic și de a se lepăda cu desăvîrșire de relațiunile ei cu tripla alianță.

Cu atît mai puțin este de așteptat că Romînia, atrasă de anume proiecte de căsătorie, va vroi să se transforme într'un stat, care să poarte frumusețile unui protectorat rus.

Romînia va rămîne departe de vechiul ca și de la noul bloc balcanic, cu toate stăruințele ce vin azi din Rusia.

Asta însă nu însamnă că relațiunile noastre cu Romînia au rămas neschimbate.

Numai acela ce nu vrea să se înșele, vede că Romînia n'a rămas campionul cert de altă dată.

Dar ori cum, nu va accepta o alianță balcanică, ce poate avea atîtea consecințe“.

Manifestul d-lui Eugen Herovanu

Preţiosul nostru amic Eugen Herovanu, fost reprezentant al colegiului II de Iaşi, actulmente candidat la acelaş colegiu, a adresat alegătorilor următorul manifest.

Iubite domnule alegător,

Ai luat fără îndoială cunoştinţă de faptul că alături de alţi prieteni partidul conservator-democrat a pus candidatura mea la colegiul al II-lea de Cameră. Te vei fi aşteptat dar, potrivit obiceiului, să vin să te văd acasă la d-ta, pentru a-ţi stringe mîna şi pentru a cere încrederea d-tale.

Te rog să nu iai în nume de rău că n'am făcut acest lucru, care în cele din urmă e şi o chestie de bună-cuviinţă cetăţenească.

D-ta ştii că la colegiul al II-lea de Cameră sînt aproape 3000 de alegători înscrişi în liste şi îţi poţi face ideo cît timp ar trebui pentru a vedea pe fie-care în deosebi.

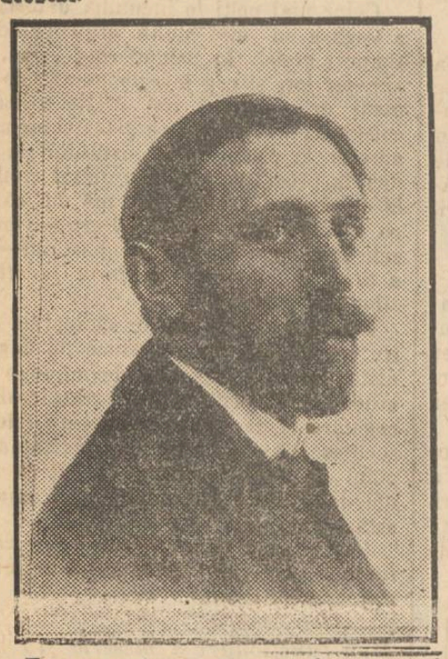

Eu nu sunt om cu avere şi sunt nevoit să preţuesc timpul,—şi n'am putut dar face jertfa,—destul de plăcută, nu zic—de a trece pe la fie-care.

Pe dealtă parte ştiu că multora nici nu le prea convin vizitele candidaţilor de opoziţie, pentru că adeseori asemenea vizite le procură nemulţumiri din partea administraţiei poliţieneşti. Eu nu vreau să pricinuesc nimănui nici o nemulţumire dinpotrivă n'aşi dori de cît să fiu cît mai de folos semenilor mei.

De aceea citind slova mea, iubite d-le alegător, gîndeşte-te că m-ai văzut, gîndeşte-te că ţi-am vorbit, gîndeştete că ţi-am strîns mîna,

De altfel ceea ce ţi-aşi fi spus în cele cîte-va minute cît am fi stat împreună, o poţi găsi în 2 manifeste care s'au tipărit pe sama partidului, şi pe care le vei fi primit înaintea scrisorii acesteia.

Ceea ce ţi-aşi fi spus se reduce la aceasta:

Liberalii vor să schimbe constituţia pentru ca să exproprieze moşiile în folosul ţărănimei, şi să prefacă legea electorală aşa ca toată lumea s-o voteze la o laltă

Partidul Conservator-Democrat spune: lucrurile acestea sînt bune în felul lor, dar trebue făcute cu multă chibzuială şi bagare de samă, căci altfel pot pricinui o mare primejdie.

In privinţa dreptului vostru cetăţenesc cu deosebire, noi zicem că nu trebue să sufere o prea mare atingere, căci dacă vin satele şi votează la olaltă cu tîrgoveţii, glasul vostru nu mai însamnă nimic.

Să se facă dreptate pentru toţi, foarte bine, dar voi să aveţi colegiul vostru şi ţaranii să-l aibă pe al lor. Asta e rînduiala cea bună.

Pe baza acestei credinţe sănătoase vă cer votul pentru mine şi pentru toţi prietenii mei, cinci la număr, cari venim din partea clubului democrat.

Noi vrem, împreună cu toată opoziţia ce va fi în parlamet, să nu lăsăm guvernul liberal să meargă prea departe în schimbările şi prefacerile pe care le-a pus la cale.

Pentru asta luptăm şi pentru asta vă cerem votul.

Iată ce ţi-aşi fi spus, iubite d-le alegător, dacă te-şi fi văzut în patru ochi acasă la d-ta.

Pînă să ne vedem cu sănătate la urnă gîndeşte-te bine la ceea ce vei face căci hotărîrea d-tale e de mare însemnatate pentru ziua de mîni.

Cu multă dragoste,

EUGEN HEROVANU
fost deputat

Candidaţii partidului conservator-democrat la colegiul al II-lea de Cameră

Lascar Antoniu, fost deputat şi senator, avocat,
Eugen Herovanu, fost deputat, publicist, avecat,
Vespasian Pella, fost deputat, publicist, avocat,
Henri Sutzu, fost deputat, avocat,
Dr. D. Mezincescu, fost subdirector al serviciului sanitar, profesor de Universitate, medic,
Osvald Teodoreanu, fost magistrat, avocat.

Semnul nostru: *

INFORMAŢII

— Domnii membrii ai clubului Conservator-democrat din Iaşi sunt convocaţi în şedinţă plenară pentru Vineri, ora 5 d. a.

Din Capitală ni se anunţă că a produs o penibilă impresie faptul că d. dr. Anghelescu — imitînd exemplul sectarului Dr. Sion — a chemat pe medicii Căilor Ferate, — cei mai mulţi alegători în colegiul I de Senat — şi i-a învitat să nu ea parte la luptele electorale, binc înţeles afară de cazurile în care ar avea să facă aceasta în favoarea guvernului.

Aşa de exemplu suntem siguri că medicii căilor ferate cu sediul în Iaşi — din întîmplare liberali — nu vor fi de loc împiedecaţi să iee parte activă în alegeri.

Somăm ziarul „Mişcarea" să dezmintă ştirea noastră că, pentru întăia dată după atîţia ani, de interzicere, au fost lăsate libere jocurile de hazard la toate cafenelele — afară de una singură — numai pentru răsplătirea unor agenţi electorali.

Cu aceste jocuri se dezbracă pur şi simplu o lume de nevoiaşi şi de lucrători.

Vom reveni.

Inalta Curte de casaţie, secţia I-a, a respins recursul făcut de d-na Ella Negruzzi, licenţiată în drept, contra deciziei curţei de Apel din Iaşi, care i-a refuzat, în urma cererei mai multor membrii ai baroului din Iaşi, dreptul de a exercita profesia de advocat, drept care i-a fost acordat de către baroul din Iaşi.

Direcţiunea C. F. R. aduce la cunoştinţa publică că alegătorii pentru Senat şi Cameră vor fi admişi a călători în mod gratuit cu ocazia alegerilor pentru a se duce şi a se reîntoarce din oraşul unde urmează să voteze.

Nu vor trebui de cît să prezinte cartea de alegători, s'au, în lipsă, certificatele eliberate de tribunal, la casa de bilete spre vizare.

Călătoria se va face în clasa corespunzătoare colegiului unde votează alegătorii.

Un termen de 48 ore este acordat atît pentru ducere cît şi pentru întoarcere.

Aseară, a avut loc o întrunire plenară a membrilor clubului liberal.

D. Sterea a ţinut o lungă cuvîntare cu privire la disciplina în partid, şi a comunicat că comitetul esecutiv a hotărît escluderea din club a d-lui profesor Scobai, cari lucrează în contra disciplinei în partid.

Nu voi să mai ştiu de azi înainte, — a terminat d. Sterea, — de numele lui Scobai.

Clubul a aprobat această eliminare.

S'a primit apoi demisia din club a d-lui Vasile Drăghici din Tataraşi.

Membri clubului s'au ocupat apoi de măsurile în vederea întrunirei publice ce are loc astăzi.

Un redactor al nostru întîlnind pe d, Gh. Scobai, acesta i-a declarat:

— Esclus, ori ne esclus, îmi menţin candidatura la Senat, tot în calitate de liberal-naţional.

Un incendiu, provenit din negligenţă, a distrus casa locuitorului Pintilie Foltic, din Popeşti.

Copila Maria Croitoriu, în vîrstă de 2 ani, din comuna Ţiganaşi, fiind lasată singură în casă s'a apropiat de foc şi a fost complect carbonizată, aprinzîndu-i-se hainele pe ea.

In ziua de 16 Februarie, la ora 2 p. m. este convocată o adunare generală a societarilor băncei populare „Viitorul", din Tîrgul-Frumos, pentru darea de seamă a gestiunei financiare pe anul 1913.

Astăzi s'a ales în Ungheni, un comitet instituit pentru conducerea loteriei ce s'a organizat, în vederea ridicărei unei biserici în numita comună.

Serbarea de la Seminarul Veniamin.—Cu o deosebită solemnitate s'a serbat azi patronul seminarului Veniamin.

Serbarea a început prin un serviciu divin, oficiat în capela Seminarului, de către P. S, S, Arhiereul Antim, însoţit de preoţii Andriescu, Bobulescu, Stupcanu şi Kezarie.

La sfîrşitul slujbei, elevul Nicolau din clasa a VIII-a a ţinut o prea frumoasă predică, relativ la cei Trei Erarhi, patronii seminarului.

*

Azistenţa a trecut apoi în aula seminarului, frumos decorată. Aci excelentul cor al seminarului, sub conducerea d-lui Teodorescu, a deschis serbarea, cu imnul regal.

In atenţiunea generală apoi, părintele Savin, directorul seminarului, a arătat însemnătatea zilei de azi şi importanţa instituţiei.

Arată rolul acestei şcoli, cea mai veche din ţară, căci numără 110 ani de la înfiinţarea ei de către Veniamin Costachi.

Părintele director mulţumeşte celor prezenţi, pentru buna-voinţa ce au avut de a azista la această serbare.

*

Părintele Gotcu ţine apoi o conferinţă, avînd ca teză „înţelesul evangheliei". Timp de o oră, conferenţiarul a stăpînit auditorul, adresînd diferitele întrepretări ce se dă evangheliei, şi arătînd, că de şi evanghelia nu este o operă economică, totuşi are în vedare, relaţiunile dintre clasele sociale şi evoluţia în spre bine, şi reformele timpului prin mijloacele paşnice.

Adresîndu-se apoi elevilor, preotul Gotcu le arată rolul însemnat ce au şi îi îndeamnă să practice binele spre înălţarea poporului, întocmai cum a făcut-o Christos.

Toată lumea a felicitat pe părintele Gotcu, pentru interesanta sa conferinţă.

*

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, ia apoi cuvîntul şi felicitînd pe părintele Gotcu, zice că în adevăr evanghelia nu este o operă de sociologie, ci o operă de doctrină şi credinţă, care atinge toate chestiunile.

Arată apoi importanţa seminariilor şi a şcoalelor de învăţători, cari astăzi urmează să aibă rol şi mai de seamă căci trebue să se conforme cerinţelor vremei. Cel mai chemat e preotul satului, spre a desfăşura activitatea sa nu numai în biserică, dar şi afară din biserică.

Speră că ministrul de culte va încuviinţa reformele ce se impun astăzi.

Termină urînd seminarului să dea roadele bune, spre binele neamului, în fruntea căruia se găseşte un gege înţelept, spre care cu toţii trebue să ne îndreptăm gîndul.

D. Simionescu, secretar general al ministerului de instrucţiune, luînd cuvîntul, exprimă regretele ministrului de culte care reţinut în Capitală, n'a putut azista la serbările de azi din Iaşi.

Zice că frumoasa conferinţă a preotului Gotcu şi cuvintele rostite de Mitropolit, au schimbat forma ocazională a acestei serbări, într'o serbare a culturei româneşti.

Profită de prilejul celor aratate asupra reformei ce se impune, faţă cu problemele sociale cu ordinea, zilei, relevată de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, pentru a anunţa că d. ministru de culte şi instrucţiune, pregăteşte o reformă a Seminariilor, pentru a da preotului armele necesare de a lupta cu succes pentru binele neamului.

*

Se serveşte apoi şampanie. Primul toast îl ridică I. P. S. Mitropolitul pentru rege şi familia regală.

D. Haliţa, inspector şcolar, pentru Mitropolit.

I. P. S. Mitropolitul pentru Haliţa şi corpul didactic al Seminarului.

Seria toastelor o încheie părintele Savin pentru d. Duca, ministrul instrucţiunei şi d. Simionescu, secretar general al acestui minister.

Asistenţa vizitează apoi seminarul, şi felicită pe părintele rector pentru succesul Serbărei şi modul exemplar cum conduce instituţia.

*

Printre persoanele prezente am remarcat, I. P. S. S. Mitropolitul, părintele Gotcu, părintele Ţincocă, Meisner, Haţa, Simionescu, dr. Brăiescu, Petrovici, Th. Burada, preot Stamate, Mitru, C. Cerchez, Mihai Negruzzi, Bardazare, precum şi toţi profesorii Seminarului.

In tot timpul serbărei, corul Seminarului a intonat cîntece religioase şi populare, în chip admirabil.

Serbarea s'a terminat la ora 1.

De la societatea de medici şi naturalişti.— Marţi seara 28 Ianuar c., s'a ţinut şedinţa ştiinţifică a societăţei de medici şi naturalişti, sub preşidenţia d-lui prof. dr. I. Tănăsescu.

Au luat parte la şedinţă d-nii d-ri: Bazgan, Botez, Iancu, Moţoc, Răşcanu, Sava Goiu, Savini, Stoian şi Ţaicu.

Au făcut comunicări: d-nul dr. *N Iancu*: Sarcină în a patra lună, chist de ovar tursionat şi rupt în cavitatea peritoneală, laparatomie, vindecare.

2). Dl. dr. *A. Ţaicu*: laparotomii sub anestezie locală.

Dintre profesorii liberali dela liceul internat, singurul care încă nu şi-a luat congediu este d. M. Jacotă. Toţi ceilalţi profesori din opoziţie au cal de batae pe d. Jacotă, îl împung cu spirite şi... la care profesorul liberal nu poate răspunde, mai ales la chestiile cu expropiarea şi cu votul unic.

La Vaslui s'au închis toate şcoalele pe o săptămînă, din cauza scarlatinei.

D-ra Victoria Ştefănin, conducătoarea grădinei de copii din Gropniţa-Focuri, a fost transferată la grădina de copii din Tg.-Frumos.

Examenele de drept civil, cu d. prof. Matei Cantacuzino, va continua în zilele de 31 Ianuar, 4 şi 7 Februar a. c.

Examenul de drept comercial cu d. prof. V. Iamandi, va continua în ziua de 31 Ianuar a. c.

Pentru Duminică 2 Februarie ora 11 a. m. sunt convocaţi la cercul didactic din str. Lăpuşneanu, profesoarele şi profesorii de muzică, gimnastică, caligrafie şi desen, pentru a se consfătui în vederea alcătuirei unui memoriu pentru îmbunătăţirea stărei materiale.

Aseară, la orele 5, în piaţa Unirei, tramvaiul No. 26, a calcat o fetiţă de 4 ani, a d-lui Vasilescu, şef perceptor.

Primele ajutoare au fost date la farmacia Verner. Copila e în stare gravă şi nu se crede că va scapa cu viaţă.

Conductorul vagonului a fost arestat. Vina în acest nenorocit accident n'a fost încă stabilită.

Fostul măcelar Mesteş, tatăl cunoscutului gimnastic, urcîndu-se ieri în tramvai, a încetat subit din viaţă, pe cînd conductorul îi înmîna biletul de călătorie.

Următoarele învăţătoare şi învăţători din jud. Iaşi, au fost chemaţi la examenul de definitivat, care se va ţine în luna Mart:

Aneta Popovici, de la şcoala din Galata; Tănase Ioan din Vlădeni, Ana Vrînceanu din Ungheni, Tarsiţa Chitariu din Ţuţora-Oprişeni, Corlat Maria din Şipote-Hălceni, Vasiliu Elisabeta din Şipote-Mişcărei, C. N. Munteanu din Sculeni, Maria Ulman din Scobinţi, Magdalena Petrescu din Prisacani-Moreni, Ecaterina Covăsneanu din Poeni-Comarna, Gh. Milieş din Luugani, Ecaterina Dimitriu din Hermeziu-Trifeşti, Eugenia Ilie din Hermeziu-Bălteni, Maria Borş din Fîntînele şi Natalia Dimitriu de la şcoala din Erbiceni.

Comitetul cercului Militar Iaşi aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 8 Februarie 1914 va avea loc în saloanele cercului primul matineu.

Duminică 9 Februar va avea loc prima producţie dată de elevii conservatorului în sala Conservatorului. Inceputul la orele 2 jum ziua.

Biletele se găsesc depuse la cancelaria Conservatorului şi la magazinul Conservatorului.

Un număr de foşti mobilizaţi au luat iniţiativa organizărei unui banchet la care să participe un număr cît mai mare de rezervişti.

BANCA MOLDOVA

SOCIETATE ANONIMA

ACTIV — **Bilanţul General încheiat la 18 | 31 Decembrie 1913** — **PASIV**

Acţionari			1000000	—	*Capital*			3000000	—
Cassa					*Rezerva* din 1912			165000	—
Numerar	474974	25			*Rezervă* pentru fluctuaţiuni de schimb			80000	—
Monede străine şi cupoane exigibile	26973	30	501947	55	Depozite spre Fructificare			1779252	65
Corespondenţii din străinătate.			48078	70	Casa de Economie			939547	10
Efecte Publice şi Acţiuni					Conturi curente creditoare			6387512	90
Efecte Publice	514184				Cont de Ordine şi Transitoriu			372189	84
Acţiuni şi participaţiuni la intreprlnderi	232136	80	746320	80	Fond de Pensiuni			8000	—
Portofoliu					Garanţia Consiliului şi cenzorilor 75,000				
Scont	3712870	30			Beneficiu net				
Se scade Reescont	491916	65	3220953	65	1912	6615	83		
Avansuri pe efecte publice, comerciale, cereale, cesiuni			5625855	12	1913	422911	08	429526	91
Debitori în Cont Curent			1676146	62					
Imobile									
Imobilul Băncei	315725	96							
Antrepozite Bîrlad	26000	—	341725	96					
Acţiuni în Garenţie 75,000									
Inventar			1	—					
			13161029	40				13161022	40
Depozite de Valori			1592740	—	Deponenţi de Valori			1592740	—
Gajuri în efect comerciale, mărfuri, cerale, ipoteci			3911265	59	Deponenţi de Gajuri în efecte comerciale, mărfuri, cereale, ipoteci			3911285	59

Contul de profit şi perderi încheiat la 18 | 31 Decembre 1913

Fond de prevedere					Report din exercitiul 1912			6615	83
Pentru creane dubioase şi perdere	170339	60			Beneficiu din dobînzi, comisioane, schimb, valute etc.			925091	10
Se scade incasările realizate	8476	55	161863	05					
Cheltuelile de administraţiune, Salarii, chirie, gratificaţiuni funcţionarilor şi diferite speze.			340316	97					
Beneficiu net									
Report din 192	6615	83							
Beneficiu net e 1913	422911	08	429526	91					
			931706	93				931706	93

CANDIDAŢII

Partidului conservator-democrat în alegerile generale

CAMERA

COLEGIUL I

Alegerile 2 Februarie

D-nii N. Cananău
N. Nanu
P. Sion
St. A. Negruzzi

COLEGIUL II

Alegerile 4 Februarie

D-nii Lascar Antoniu
Eugen Herovanu
Vespasian Pella
Henri Sutzu
Dr. D. Mezincescu Prof. Univ.
Oswald Teodoreanu

COLEGIUL III

Alegerile 6 Februarie

D. Dr. Const. Enăşescu

COL. I SENAT

Alegerile 8 Februarie

Gheorghe Lascar
Petru Sadoveanu

COL. II SENAT

Alegerile 10 Februarie

Al. A. Badareu

ULTIME INFORMAŢII

Dl. Matei Cantacuzino, fostul primar, va fi solicitat de un mare număr de proprietari de vii, profesori şi cetăţeni, ca să iee parte la mişcarea de protestare ce va fi întreprinsă zilele aceste în contra d-lui Georgel Mîrzescu, privitor la acţiunea d-sale făţişă şi ocultă în contra prelungirii liniilor de tramvai.

Observăm, cu această ocaziune, că tratativele pentru aceste prelungiri, s'au început sub d. D. Greceanu, s'au continuat, la primărie sub d. Gh. Botez şi s'au terminat sub d. Cantacuzino.

De aci se vede seriozitatea argumentului invocat de d. Mîrzescu, în deplorabilul răspuns ce ne-a dat prin „Mişcarea" că d. Al. Badareu şi-ar fi rezervat marea «favoare» a unei halte de tramvai la via d-sale de la Copou.

Publicul iaşan, iar nu tînărul Georgel, va cîştiga cauza. Pariem fără nici o teamă.

O explicaţie destul de violentă a avut loc în una din zilele aceste între d. Dim. Grecianu şi dr. Cosmovici. Şeful—ca să nu zicem Şerul—a mustrat pe candidat că face, cu ocazia vizitelor electorale, o vie propagandă în favoarea d-lui A. C. Cuza. Ba chiar a pus în serviciul acestui din urmă vr'o doi reporteraşi, de ai „Evenimentului" şi cîţi-va lucrători din tipografia „Evenimentului", neputînd să-i ofere coloanele gazetei. Unii cred însă că reprimanda a fost numai de formă, căci cu învoirea d-lui Greceanu se propagă contra d-lui Cerkez în favoarea d-lui Cuza.

In una din informaţiile noastre s'a spus din eroare că d. A. Şuţu reuşise la serviciul sanitar să urce chiria unui anumit imobil iaşan de la 3500 la 4500 lei pe an. Adevărul e că de la 4500 s'a urcat la 5500. Restabilim aceasta pentru documentarea istoriei viitoare.

„Mişcarea" e de părere că d. Gh. Lascar fiind bun gospodar nu are ce căuta în Parlament. Dar d. C. B. Penescu care e prost gospodar are ce să caute acolo ?

D. A. C. Cuza şi-a suspendat cursul de economie politică — foarte politică — la universitate, invitînd pe studenţi să iee parte activă la... căderea d-sale în alegeri.

Falimentul unui bogataş bucovinean. Produce mare senzaţie la Cernăuţi încetarea plăţilor şi declararea în stare de faliment a bogataşului bucovinean Iosef Blum.

D sa este proprietarul a 5 mari moşii şi acţionar la mai multe întreprinderi.

Două măsuri deosebite.—Vorbim în altă parte de grava chestiune a opririi dela vot a medicilor Căilor Ferate. Iată ce scrie şi „La Politique" despre această chestiune asupra căreia vom reveni, căci caracterizează perfect regimul acesta :

„Direcţiunea Căilor Ferate, după un ordin direct al ministerului lucrărilor publice, a înştiinţat pe medicii Căilor Ferate ca să nu părăsească serviciul pentru a merge la vot.

Sunt printre aceşti medici unii, cari au fost chemaţi din nordul Moldovei pentru a li se pune în videre acest ordin.

Medicii aceştia sunt *definitivi* şi deci nu pot fi zdruncinaţi în situaţia ce o ocupă, însă se întrebuinţează mijlocul de a-i tortura pentru *lipsă de la serviciu fără autorizare.*

Doctorul Anghelescu, ministrul lucrărilor publice. este un *„elector"*... designor; noi îl desfidem să găsească un precedent asemănător cu ordinul acesta.

Primim această măsură pentru corpul medical de la căile ferate. Insă atunci trebue ca regula să fie generală : nici o politică între aceşti domni.

Cerem prin urmare, ca doctorul Taranu să părăsască funcţiunea de membru în comisiunea interimară din Iaşi şi să-şi iee locul la serviciul medical.

Cerem de asemenea ca doctorul Turcanovici să părăsască prefectura de Roman şi să-şi ia locul la biurou de consultaţiuni medicale.

Dacă nu, atunci să se permită tuturor medicilor căilor ferate să meargă la vot pentru a-şi face datoria în conştiinţă.

E şi acesta încă un exemplu de felul cum înţeleg liberalii libertatea votului.

Pentru Mercuri 5 Februar, sînt convocaţi la şcoala primară Trei Erarhi, ora 6 p. m. toţi învăţătorii şi preoţii din judeţ, în vederea alegerilor pentru colegiul III de cameră.

Inmormîntarea lui N. Pogonatu. — Azi la orele 10 dim. a avut loc ceremonia înmormîntărei rămăşiţelor pămînteşti ale regretatului nostru amic N. Pogonat.

Printre coroanele ce acopăr carul funebru, remarcăm din partea : clubului conservator-democrat, creditul urban, din partea d-lor Ştefan Negrutzi, N. Cananău Gh. Botez, Alex. Scorţescu, precum şi numeroase gerbe de flori naturale depuse de prieteni şi cunoscuţi.

Prohodul a fost oficiat de preoţii Savin, Popovici şi Buznea.

La ora 10 seriul a fost ridicat de prieteni şi aşezat în carul funebru, a căruia cordoane au fost ţinute de d-nii N. Cananău, Ştefan Negrutzi, Cristea P. Cristea şi Gh. Botez.

In distinsa lume care a ţinut să conducă pe regretatul pînă la ultimul locaş, remarcăm pe d-nii Al. A. Badareu, Gh. Lascar, N. Cananău, Ştefan Negrutzi, Cristea T. Cristea, V. Radu, dr. Beju Lascar Antoniu, Eugen Herovanu, Ion Stamatiu, Gh. Botez, Cristofor, Octav Velciu, M. Wachtel, Burada, dr. Răteanu, Tuduri, Anibal Ciurea, Con. Drăcşineanu dr. Negel Max. Tisescu, dr. Riegler, Rişcanu Familie Dinopol, Abgar Buiciu, Handoca, AA. Ath. Gheorghiu, Ionescu, Motoş dr. Conia etc.

Cortegiul a trecut străzile Lozonschi, Ştefan cel Mare şi Cuza-Vodă pînă la cimitirul Eternitatea.

In ziua de Duminică, 2 Februar, cu ocazia conferinţei cercului cultural, se va ţine şi o serbare şcolară, la şcoala din Borşa. com. Vlădeni.

Serbarea va începe fix la ora 1 p. m.

O grevă în perspectivă

Corespondentul nostru din Capitală ne telegrafiază : **Stenografii parlamentari, aflînd că sunt ameninţaţi ca să se aleagă în Iaşi, la Cameră şi Senat, reprezentanţi ca d-nii Tica Crupenski şi Chilimoglu — cei doi „ciocoi ai partidului liberal cum i-a poreclit d. C. Stere — At. At. Gheorghiu, Căpitan Costandachi, C. B. Penescu, Eraclide, Gr. Iamandi şi general Musteaţă. şi-au anunţat demisiile.**

In vedere că vor avea de stenografiat zilnic atîtea lungi cuvîntări, greviştii protestează şi cer sporirea numărului stenografilor cu cel puţin încă 5 ajutoare.

Astă-seară J o i 30 Ianuarie are loc o splendidă reprezentaţie cinematografică în sala Circului Sidoli.

Noul program excepţional de bogat şi variat cuprinde între altele : „Catastrofa balonului dirigiabil", film danez de mare artă în 3 părţi.

In r o l u l principal apare d-şoara Asta Nielsen. Celelalte roluri sunt interpretate de elita artistică a teatrelor din Kopenhaga.

Intre două focuri, scene foarte humoristice.

O primblare în sudul Bretaniei, interesante şi instructive călătorii.

Gontran primul rege, comedie.

In pauza cea mare, varietea : John şi Mack artişti engleji cu cîinii miraculoşi, admirabil dresaţi. Artiştii John şi Mack apar în persoană pe scena Circului Sidoli, cu inteligentele si dresatele patrupede.

In curînd **Bernardo**, cîntăreţul popular din Bucureşti.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri.

Aseară s'a întrunit sindicatul medical din localitate. Au participat numai 20 medici şi s'a hotărît convocarea unei a doua consfătuiri peste cîteva zile.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Un monument pentru Hurmusachi

Cernăuţi—Zilele acestea s'a construit în Cernăuţi un comitet compus din mai mulţi fruntaşi bucovineni care au emis ideia de a se ridica un grandios monument marelui barbat politic şi fruntaş romîn Eudoxios Hormuzache, căruia i-se atribuie meritul de a fi obţinut autonomia politică a ţării. In jurul acestei idei s'au grupat pînă acum numeroşi aderenti fără deosebire de coloare politică şi se lucrează cu mare zel pentru strîngerea fondului necesar ridicării monumentului care va încorpora pentru vecie figura marelui barbat. Monumentul va fi ridicat în Cernăuţi, în faţa noului palat al Dietei ţării ce urmează a fi în curînd construit în centrul oraşului.

Crearea a două noi corpuri de armată în Austria

Viena.—Eri înainte de amează a avut loc în palatul Schönbrun o consfătuire a tuturor comandanţilor de corpuri, sub preşedenţia Imparatului Franz Iosef, în care s'a discutat o importantă reformă militară. La această consfătuire a participat şi prinţul moştenitor Franz Ferdinand, precum şi şeful statului major împreună cu inspectorul general al armatei. Pe lîngă mai multe chestiuni de numiri de comandanţi de corpuri, s'a discutat şi eventualitatea crearei a două corpuri de armată noi.

Arestări senzaţionale

Petersburg. — Produce mare sensaţie faptul că tribunalul local a condamnat pe mai mulţi funcţionari superiori ai căilor ferate, cari ajutau pe traficanţii de minore în operaţiilelor ruşinoase.

O măsură lăudabilă pentru emigranţii la Canada

Cernăuţi.— In urma unei circulări ministeriale, se atrage atenţiunea muncitorimei, care intenţionează să emigreze la Canada asupra faptului că în ultimul timp numărul celor fără ocupaţiune creşte acolo în mod rapid aşa că cei cari mereu sosesc sunt ameninţaţi a rămînea pe drumuri. Mai cu seamă femeilor li se atrage deosebita luare aminte ca să nu se aventureze în acea ţară, de oare ce e pe deplin stabilit că nu pot găsi nici o ocupaţiune serioasă, toate locurile fiind ocupate. Această măsură luată de govern a produs o impresie excelentă asupra păturei muncitoare din Bucovina din mijlocul căreia se recrutează cel mai mare contingent de emigranţi din Austria, cari rămîn apoi prada disperărei. Autorităţile locale şi-au luat angajamentul formal de a acorda în mod gratuit ori-ce informaţiuni acelora cari doresc să emigreze, informaţiuni cari sunt de sigur numai spre folosul muncitorimei. Graţie acestei lăudabile măsuri, pe viitor se vor înlătura multe mizerii neprevăzute, la cari au fost condamnaţi cei mai mulţi din muncitorii Bucovinei.

Guvernator la Bucureşti

Viena.— Guvernatorul Bucovinei contele Merau, a plecat azi dimineaţă din Cernăuţi spre Bucureşti, unde va fi primit în audienţă de M. S. Regele Carol.

Demisia lui Cokotzew

Petersburg.—Se asigură că d. Cokotzew a demisionat şi că d. Goremkin îl va înlocui.

D-nii Venizelos şi Pasici la Buda-Pesta

Buda Pesta.—D. Venizelos a fost aici cu d, Pasici. D. Venizelos, însoţit de consilierul Sacellari, a făcut o vizită primului ministru ungur Contele Tisza, apoi s'a dus la biserica grecească ; a vizitat parlamentul şi a depus o cartă la contele Andrassy.

D. Pasici a fost salutat la gară de consulul general şi personalul consulatului, apoi a făcut o primblare.

Bombardarea unui vapor italian

Roma.— Un vapor italian a fost bombardat, pe cînd trecea prin Marea Ionică. Ministrul Italiei la Atena a protestat şi a cerut satisfacţie.

Misiunea d-lui Venizelos

Londra.— Agenţia Reuter află că misiunea d-lui Venizelos ar fi avut, după cercurile diplomatice, rezultatele următoare :

S'au întărit raporturile greco sîrbeşti, mai ales în caz de un atac eventual. Dacă Turcia singură ar ataca Grecia, celelalte state balcanice nu s'ar amesteca dar dacă Bulgaria ar ajuta pe Turcia, Serbia şi Romînia ar interveni neaparat.

Un accident al Impăratului Germaniei

Berlin.—Automobilul imperial în care se afla Impăratul şi generalul Von der Goltz, s'a ciocnit în drum spre Potsdam, cu un autocamion.

Imparatul a rămas neatins, generalul de Goltz a fost uşor rănit.

Detronarea Ţarului Ferdinand

Sofia.—Unele ziare afirmă, că Rusia sprijină o acţiune pentru detronarea Ţarului Ferdinand şi înlocuirea lui prin prinţul Boris.

Aceleaşi ziare afirmă, că d. Daneff a primit în acest scop numeroase sume de bani de la legaţiunea rusească din Sofia.

O notă a României

Constantinopol.—Ziarul „Nevlogos" află din Bucureşti, că guvernul romîn a trimis Bulgariei o notă oficială, prin care i comunică, că ori ce trecere de trupe turceşti din Tracia Bulgară, ce nu are consimţimîntul guvernului, va fi considerat ca un casus belli de către guvernul romîn.

Guvernatorul Bucovinei în Capitală

Bucureşti.— Guvernatorul Bucovinei a sosit eri în Bucureşti.

D-sa va fi primit astăzi în audienţă de M. S. Regele

Un nou proces ritual

Berlin.—„Vosische Zeitung" află din Petersburg, că afacerea noului asasinat din Kiev, e pe cale a se transforma în inscenarea unui nou proces de omor ritual.

Funcţionarul Terasici a declarat că victima e fiul său, care a dispărut de cîtă va vreme.

A fost arestat un anume Pascov, bănuit a fi furat copilul, spre a-l asasina.

Libertatea alegerilor

Craiova.—Prefectul Slăvescu aflînd că în 40 de comune, sătenii au ales pentru alegerile de delegaţi pe candidaţii opoziţiei, au dat ordine telegrafice a se destitui pe cei 40 de primari şi a se confisca cărţile de alegători ai delegaţilor aleşi.

Faptul a produs o vie indignare.

Banchet în onoarea d-lui Ciurcu

Bucureşti.—Aseară la ora 8 a avut loc la hotelul Bulevard banchetul în onoarea d-lui Ciurcu.

A aziatat foarte multă lume. Au toastat Costa Foru, Const. Mille, Beliu dr. Zaharia Popescu, Lupu Dichter, Anibal Rădulescu P. Emilian, Emil Fagure, G. Major, Brăniştean şi Rusu Abrudeanu cărora le-a răspuns ziaristul serbătorit, d. Al Ciurcu.

Atitudinea României

Bucureşti.—„Berliner Zeitung am Mittag" află din Paris că mai multe ziare anunţă cum că guvernul romîn ar fi făcut cunoscut celui din Constantinopol că în cazul unui conflict între Grecia şi Turcia, România va fi de parte a Greciei.

Ziarul adaugă că, după informaţiile ce le posedă, ştirea este privită cu multă rezervă de către cercurile diplomatice din Bucureşti—cu atît mai mult cu cît singura chestie care ar fi putut provoca un conflict este chestia insulelor egeice şi ea pare a fi fost definitiv tranşată.

Intrunirea de la clubul liberal

Bucureşti. — Membrii clubului liberal din Bucureşti, au fost convocaţi în adunare generală, pentru Vineri, la orele 8 jum. seara.

Congresul comercianţilor de la sate

Bucureşti.—In sala Amiciţia s'a deschis azi primul congres al comercianţilor de băuturi, coloniale şi manufactură de la sate.

Participă pe lîngă comercianţii de la sate şi un mare număr de comercianţi din Capitală.

D. Alexandru Agapie este ales preşedinte al congresului. D. Stancu Marinescu este proclamat preşedinte de onoare.

Se expediază o telegramă regelui.

Asemenea se expediază telegrame miniştrilor de interne, de industrie şi de finanţe, precum şi preşedintelui Camerei de comerciu din Capitală.

D. Vasiliu-Dorohoiu critică legea licenţelor şi cere egalizarea comerciantului de la sate cu cel de la oraşe.

D. Stancu Marinescu vorbeşte despre doleanţele comercianţilor.

Şedinţa continuă.

✝

Nemîngăiaţii : Olga şi căpitan Popovici ; Ecaterina Trisonimo, Virginia Colangiu, precum şi familiile Pralea, Cerchez, Popovici, Drăghici, Cristescu au durerea a vă aduce la cunoştinţă pierderea ce au suferit prin încetarea din viaţă a prea iubitei lor mame, surori şi mătuşă

Elena Gh. Pralea

născută Trisonimo

decedată după o scurtă suferinţă în vrîstă de 80 ani, Mercuri 29 Ianuarie a. c. seara şi roagă pe toţi amicii şi cunoscuţii să aziste la înmormîntarea care va avea loc Sîmbătă 1 Februarie crt.

Cortegiul funebru va pleca de la locuinţa defonctei din str. Sărăriei No. 93 la orele 10 a. m. spre cimitirul „Eternitatea".

Iaşi, 30 Ianuarie 1914.

MOBILA *pentru dormitor şi sufragerie îmbracată în nuc se vinde avantajos din cauza plecărei. Adresa d-na Ioan, st. Ianov 3.*

Prof. Dr. Mezincescu

Consultaţiuni pentru

BOALE SIFILITICE

de la orele 1—2

Str. Lascar Catargiu 10

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** incepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

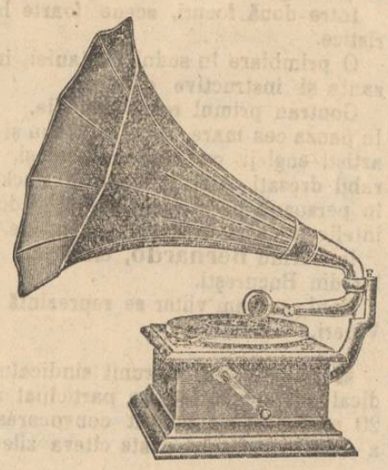

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRERES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea **3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.**

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: **Clubul Conservator-Democrat** Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: **Tipografia H. Goldner** str. Gh. Mârzescu

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de arte'e grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu